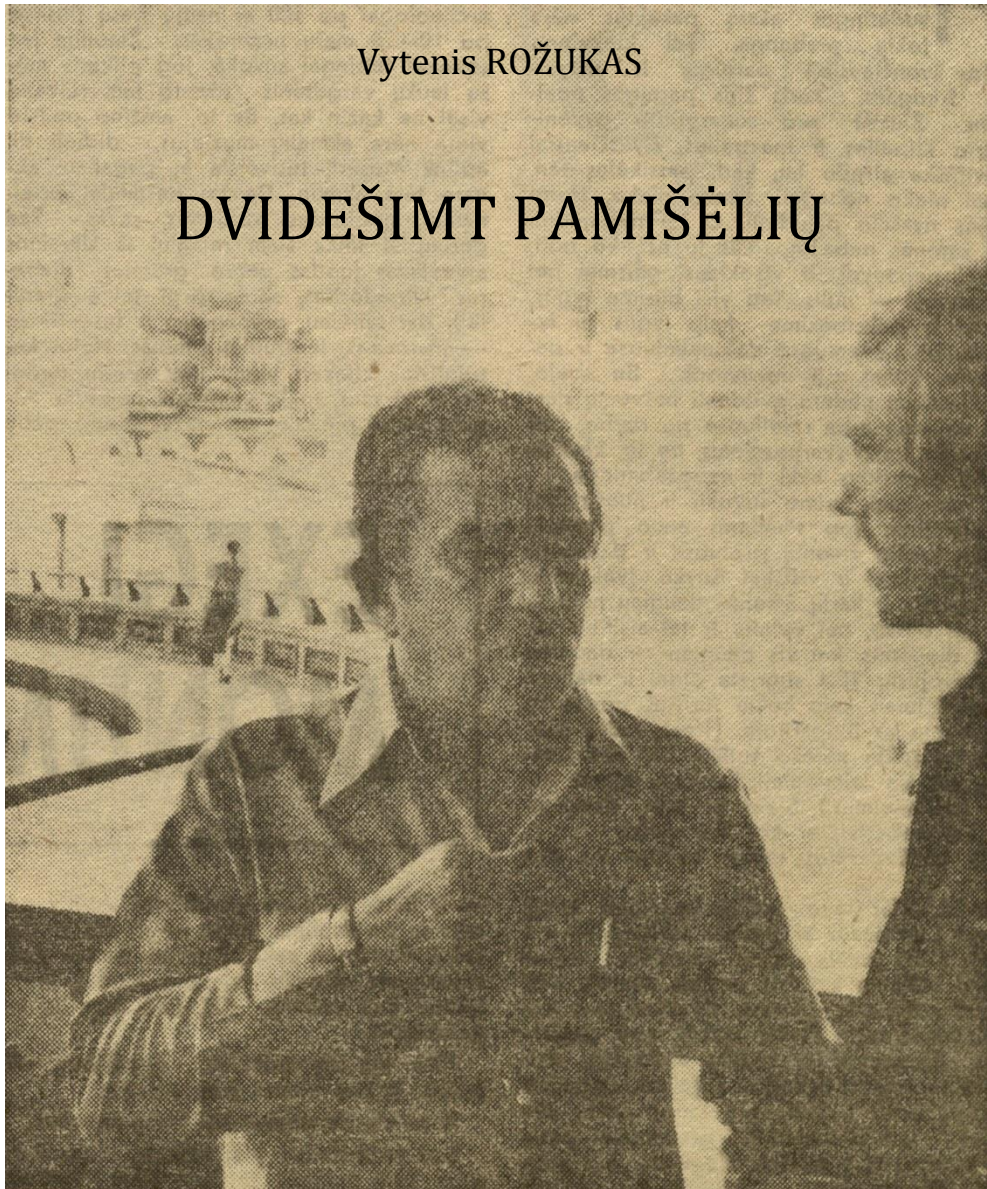

Vytenis ROŽUKAS

DVIDEŠIMT PAMIŠĖLIŲ

Vytenis ROŽUKAS

DVIDEŠIMT PAMIŠĖLIŲ

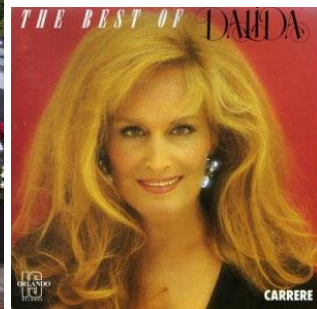
Aisedora Dunkan, Sergejus Jeseninas

Vladimiras Majakovskis

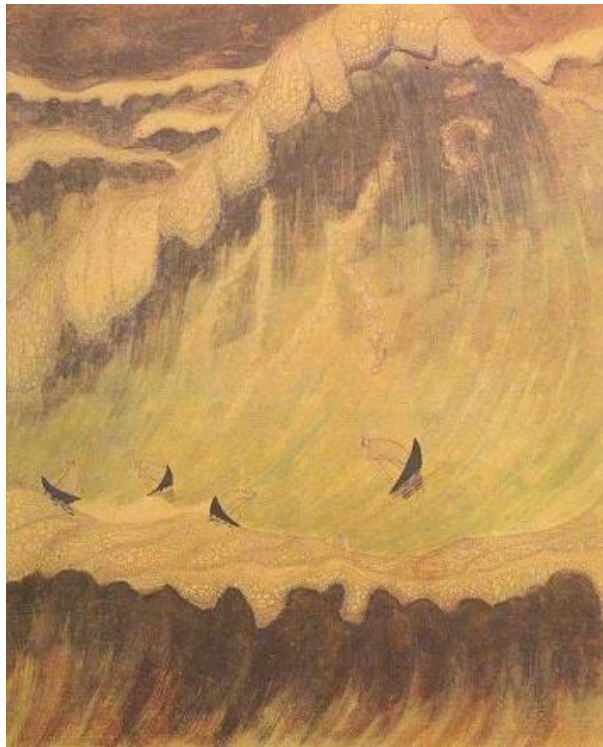

Dalida

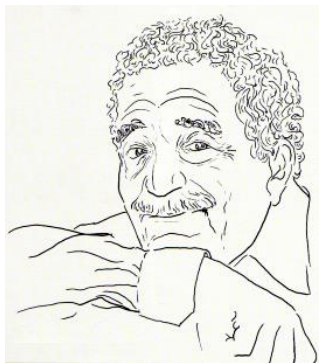

Mikalojus Konstantinas Čiurlionis

M. K. Čiurlionio „Jūra“

Gabrielius Garsija Markesas

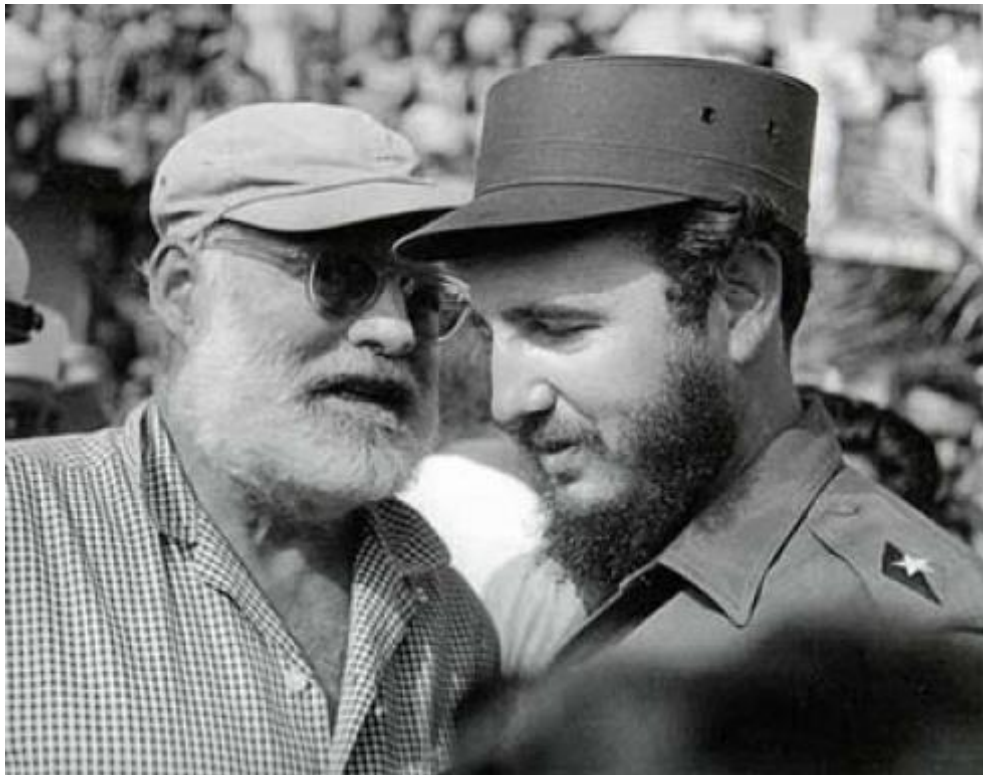
G. G. Markesas ir V. Rožukas

Ernestas Hemingvėjus

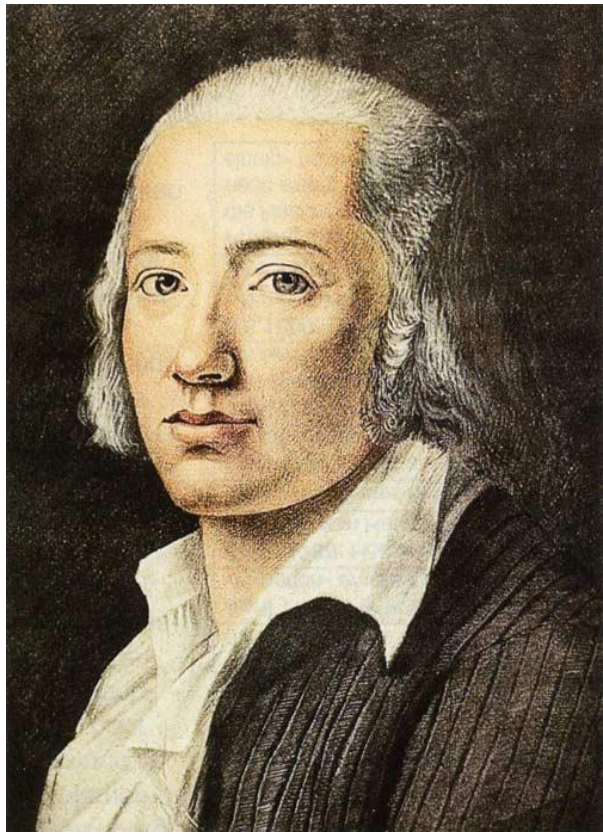
Margo Hemingvėj

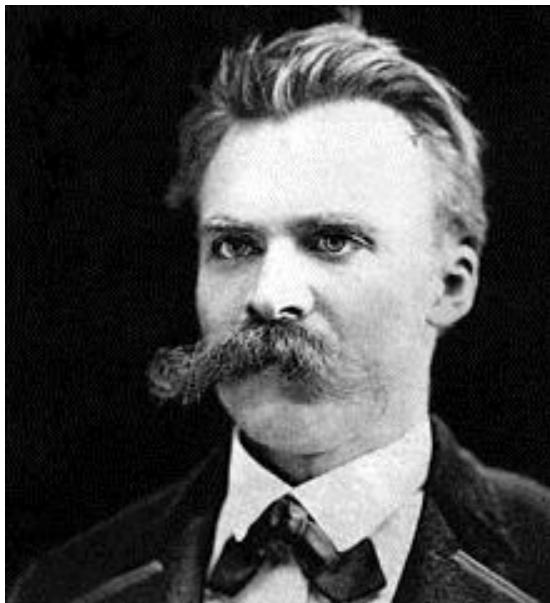
E. Hemingvėjus ir F. Kastro

Julius Janonis
„Ave vita, moriturus te salutat!“

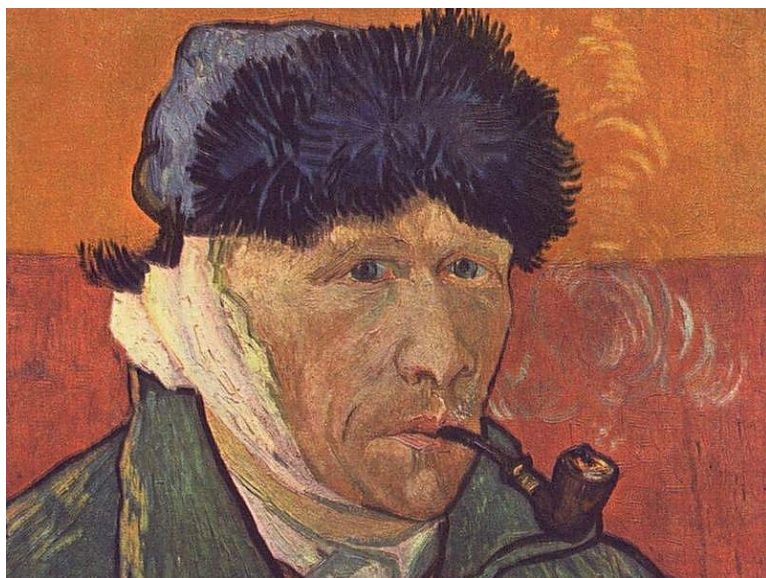
Frydrichas Helderlinas

Frydrichas Nyčė

Robertas Šumanas

Vincentas Van Gogas

Bronius Babkauskas

Vytautas Šapranauškas

DVIDEŠIMT PAMIŠĖLIŲ (PATRIARCHO RUDUO*)

Dėmesio! Prisimatuokite metaforų jėgą ir epitetų šarmą.

Lietuvoje kasdien trys savižudžiai. Šis romanas – išgelbėjimas nuo lėtinės ligos.

Jūs tikite manim kaip į mamutę. Ir teisingai. Gabūs žmonės renkasi prozos baletą.

Prozos žvaigžde tampama, kai nuo šešerių metų svajoji būti rašytoju.

Napoleonas troško to paties. Nukirstos galvos sapnas ir žodžių smurtas. „Kiekvienas mano kareivis nešiojasi kuprinėje maršalo lazdą“, – pasakė Napoleonas. Vaterlo. Padėtis keičiasi kas akimirką. Šis prozos baletas su užuomina į Markesą nepapuls į dilgėles.

Pamažu nusprendėme, kad šis romanas gal menkesnis, bet su ta pačia Markeso ypatybe. Su Markesu du kartus buvome susitikę Maskvos kino festivalyje. Iš ten mūsų nuotrauka. Ir jis pasakė: „Imk ir naudok“, – kai pagyriau jo pavadinimą „Patriarcho ruduo“, kad galiu jį imti, bet po jo mirties. Taigi žalia šviesa. Markesas leido, kunigas taip pat.

Arba tu savikritiškas, arba tu negyvas. Taikins – žmogus, įvertinantis savo problemas, kurį kontroliuoja gabus psichiatras. Svarbu tikėti, kad bus atrasti skiepai nuo paranojos. Neprarasti tikėjimo. Užrašysim tai į geriausio prozos žaidėjo taisyklių knygą. Nėra blogų vaistų, nėra blogos metodikos. Tereikia pataikyti į dešimtuką. Šio projekto ambasadorius ministrė Šalaševičiūtė.

Mano misija – atskleisti paranoją ir prevenciją savižudybei. Tai žmogaus su negalia orumas; testamentas – prašymas palaidoti pelenus Druskininkuose, Čiurlionio muziejuje. Senelio pusbrolis (pirmos eilės) M. K. Čiurlionis ir siekis pranokti jį visu savo gyvenimu.

„1–5“ (1–85) Žmogaus gyvenimas nuo 1 iki 85 metų.

Malonu Jums pranešti, kad nuo šiol „1–85“ yra apie tiesą, tai tik tiesa ir teisybė žmogaus, kuris 11 kartų gulėjo psichiatrijos ligoninėje, 9 kartus pasveiko ir išmano paranoją, kaip žmogus, patyręs savo kailių problemas su tėvynės vėliava ir tėvynės reforma. Tai pirmas išpūdis, kurį prisimenu. Turėjau gal aštuonis mėnesius. Lovytėje priešais stovėjo mano brolis, pusantrų metų vyresnis. Kairėje ilgas stalas, už jo sėdėjo tėtis, mama, svečiai – apie 20 žmonių. Jie dainavo: Vai ilgu, vai ilgu, man ilgu, man ilgu... Vai ilgu, man ilgu, man ilgu... Tai pirmas sąmonės švystelėjimas. Nuo tada aš su meškiu – lėliuku gyvenu tikroje tikrovėje, su atmintim, kuri atrenka, ką pasilikti ir ką užmiršti. Dar atsimenu, kaip naudojausi naktipuodžiu, kada pradėjau tai daryti ir kada baigiau.

<Literatūros šachas pagal poreikius ir galimybes. Tai padės atsikratyti nuo prozos chuliganų. Ir savas-nesavas sistema leis išsaugoti personalinę erdvę. Genialios liaudies patirtys apie savęs žmogžudžius.>

Po to – vaikų darželis. Mus mokė Maironio eilėraščių. Būdavo šventės, ir aš labai sėkmingai deklamuodavau, mane girdavo, atmintį turėjau gerą. Darželio kieme stovėjo Kristaus skulptūra ir smėlio dėžės, kalnelis, nuo kurio slidinėjome kartu su Staseliu ir broliu Laimūnu. Iš darželio laikų prisimenu Robertą, kurį vėliau sutikau ir pažinau, kai man buvo 47 metai. Darželio kieme padėdavau nešti malkas senutei, Maironio seseriai, o ji vaišindavo mane obuolių pyragu. Po metų per pietų miegą išgirdau, kaip kunigas laidojo ją, pasimirė ta senutė. Atsimenu, kaip vorele čiuku-čiuku „važiuodavome“ į prausyklą ir į miegamąjį. Kieme, tvartelyje su pagaliuku

žaidžiau daktarus ir pirmą kartą pamačiau moterišką šakumą. Penkerių šešerių jau grįždavau iš darželio pats, be tėvų, važiuodavau autobusu šešias stoteles kartu su broliu. Kaimynas iš Ožeškienės gatvės atėjo pasirinkti agrastų. Man buvo gėda. Jaučiau, kad jis buvo chuliganas. Būdamas penkerių metų pradėjau pavydėti broliui Laimūnui. Mano nuomone, mama jį mylėjau labiau už mane. Iš virtuvės atsinešiau didžiulį peilį ir, kai visi miegojo, nusprendžiau nusižudyti. Tai buvo mano pirmą paranojos sceną. Nenusižudžiau tik dėl to, kad nesugebėjau įdurti peilio į krūtinę. Taip pasireiškė mano nestabili psichika, tai pirmas mano nestabilios psichikos atvejis. Nuo tada paranojos bėdos ir vargai, kai susirgau 31-erių metų. Paranojos kilmė – baimė, įtarumas ir siaubas. Tėtį mylėjau labiau negu mamytę. Man atrodė, kad ir jis mane mylėjo labiau negu brolių. Kai pas mamą ateidavo draugės ir susėdavo už stalo, aš palįsdavau po stalu ir žaisdavau tarp svečių kojų. Su broliu dūkdavome, daužydavomės pagalvėmis.

Autobuse bilietus iš konduktorės pirkdavo tėtis. Kartą autobuse pradėjau kalbėti apie Staliną. Tėvas išsigando ir užčiaupė man burną. Galėjo mus išstremti, bet ačiū dievui mama pasakė man į ausį: Tylėk, mažiuk. „*Ora pro nobis beatoribus*“ (lot. melksis už mus, nusidėjėlius). Ir aš daugiau niekada viešoje vietoje neminėjau Stalino vardo. Mano tėvai su aukštuoju mokslu, ir savo ausimis girdėjau gatvėje kaimynes kalbant apie mus: „Tie žmonės – inteligentai.“ Bet mama vadindavo save tarnautoja, ne proletariate, ne kolūkiete, ne prekeive, o tarnautoja. Tėtis save vadino kleptokratu. O aš šiandien pasivadinau paranojiku.

5–10 („1–85“)

Penkerių metų aš mokėjau mintinai Haufo „Pasakas“, Brolių Grimų pasakas, Maironio ir Salomėjos Nėries poeziją.

Močiutė, kuri mane mylėjo labiausiai (mamos mama), skaitydavo pasakas be akinių. Aš mokėjau pasakas atmintinai, bet man patikdavo, kai jas garsiai skaitydavo močiutė. Susėdavome močiutės kambarėlyje – aš, brolis Laimūnas, Staselis, Elba (Albertas, kaimynas).

Septynerių metų savarankiškai perskaičiau „Asiliuko Mafino nuotykius“ ir daviau sau žodį, kad būsiu rašytojas. Taip ir įvyko.

Kai pradėjau lankyti mokyklą, susirgau neuroze. Verčiau ir gulėjau lovoje, nėjau į mokyklą, buvau nelaimingas, skaudėjo širdį, verčiau, niekas negalėjo manęs išgelbėti, bet po kelių dienų neurozė praėjo ir aš vėl ėjau į mokyklą. Tai buvo antras mano paranojos atvejis.

<Su dviprasmiška sėkme *jugo*, karaliavusi sporte ir paskelbusi kiaules, asilus, kipšus ir kitus uodeguotuosius savo sostinių gyvenimo stuburu. *Jugų* šiukšlės Lietuvoje: *tipo žiauru, super, ta prasme*. Žinoma, lengva patarti, kad taip viskas būtų įdomu kaip siužetėliai „Dvidešimt pamišėlių“. Vytenėlis, visada žingsniu priekyje profesijos sostinėje. Kas ieško, tas randa. Prozos skandalas, lėmęs trumpo sijono savas-nesavas sistemos prieigas. Lietuvos prozos veteranas su bandymu išgyventi skalsiai

(jei gali). Būtent taip geriausiai savo gyvenimo metais. Subyrėjusi prozos ataka ir daugiažodžio literato, akivaizdi ištikimybė savo genčiai, savo protėviams (Adomo Rožuko ir M. K. Čiurlionio kraujas). Geniali knyga apie psichinę sveikatą. Atėjo sapnas kaip M. princo siūsta šventė. Taip meilė išsirišo jam baigus tavo burnoje. Personažai su blusomis akyse ir moteris, norinti pagimdyti ką nors, mintantį pienu. Mažasis princas kad dėjo, mažai nepasirodė. Tai romanistas, pamatęs tai, kas nematoma. Jei Kristus rašytų, jis parašytų romaną apie pamišėlius. Atėjo metas, kai prozos piniginė per plona, nes iškrito minorinis lietus, atėjo laikas pakeisti prozos avalynę.>

Devynerių metų įsteigiau „mažąją gvardiją“, buvau jos vadas. Ant namo iš kiemo pusės užrašiau: „Darius ir Girėnas šaunūs vyrai buvo ir už laisvę jie pražuvo“. Mūsų tikslas buvo kova už Lietuvą, kova prieš rusus, laisvės kova. „Mažosios gvardijos“ tekstus paslėpiau pas draugą, kaimyną Virgį Janulaitį už paveikslą, antroje pusėje, svetainėje. Legendos neturi amžiaus.

10–15 („1–85“).

Dešimtmetis–penkiolikmetis. Šiame amžiuje aš pradėjau sportuoti: kultūrizmas, gimnastika, boksas. Mano draugai spausdavo ant suoliuko 80 kg, o aš tik 65 kg. Sportavau pagal Švarcnegerio sistemą. Boksavausi su draugais. Buvau susilažinęs, kad nokautuosiu per 3 minutes. Tai buvo mokyklos sporto salėje. Mano konkurentą palaikė visi chuliganai, ir aš nenokautavau jo. Pralošiau lažybas. Kitos lažybos buvo lapkričio mėnesį. Draugas sportavo baidarių sportą ir aš turėjau vieną minutę pairkluoti neapsivertęs, bet apsiverčiau, pralošiau lažybas, įkritau į šaltą Nemuną. Gimnastiką sportavau kelerius metus. Ypač man sekėsi žiedai. Treneris sakė: „Rožukas gabus, iš jo bus geras gimnastas“. Bet aš neturėjau jėgos, nors varžybose įvykdžiau pirmą jaunių atskyrį. Pradėjau augti aukštyn, o aukštaūgiai netiko gimnastikai, ir nustojau būti gimnastu. Kaip šiandien atsimentu, žiemą šaltos grindys, visi bėga ratu, kol salė išyla. Taip ir neišmokau daryti salto iš vietos. *Bičiai*, su kuriais sportavau – Ponomariovas, Kaziukas Bartkevičius, nuėjo toli. Pirmasis tapo Europos dziudo čempionu, antrasis įvykdė tris pirmus atskyrius – imtynių, gimnastikos, karatė ir buvo Sąjungos karatė čempionu, paskui puikiu karatė treneriu. Šiuo laikotarpiu mirė mano močiutė (iš mamos pusės). Vienintelė mane mylėjusi nesavanaudiškai, altruistine meile. Ir aš ją labai mylėjau, nors buvau išdykęs, juokdavausi iš jos. Ir šiandien, kalbėdamas „Sveika, Marija“, visada išvystu jos paveikslą. Dar du vaikai mirė iš mano mokyklos. Vienas nuo smalkių, kitą suvažinėjo autobusas. Tai mano pirmieji sąlyčiai su mirtimi. Į dėžutę aš įdėjau nukirpęs močiutės sruogą ir vaško iš pašarvotos močiutės žvakės. Tėtis atėjo vakare ir pasakė: „Alfute, ruoškis“. Mano mama suprato, kad mirė močiutė ir ėmė verkti. Tėtis irgi dalyvavo laidotuvėse, nors jie jau buvo išsiskyre. Jis išrašė savo puikiu šriftu kaspinus

vainikams, tik nėjo į bažnyčią, nes bijojo, kad išmes iš darbo, jeigu kas pamatys. Kiek kovų turėjau bokse, tiek laimėjau iki aštuoniolikos metų.

<Kova kaip sportas. Teorinė iliuzija: Vokietijai sunku apsieiti be karo, kaip ir karui be Vokietijos. Romanisto interesas ir atskaitomybė – tai pareiga skelbti tiesą. Kiekvienas naujas melas gimdo dar vieną melą. Konfidencialus pokštas: jūs pasikliaukite manimi, tai įeina į mano sąžinę. Literatas priklauso nuo cenzūros ir vyriausybės pozicijos. Jo statusas yra suklydusio kovoje dėl laisvės žmogaus statusas. Herojai: Gobsekas, Kareninas, Otelas ir herojaus solo, viskas pagal jo protą. Reikia praleisti sceną, kuri yra netikroviška. Aš – parako dūmas, pabirusių žvaigždžių žibuoklė ir netikrų monetų skambesys. Pakaruoklis po egle ir močiutėlės nabagėlės klausimai M. princui. Palinkęs ant medinių ramentų eina prozaikas nuo Dievo – V. R. Jo rašiniai neša dvasinę naudą. Ir didelis ačiū M. princui su tikėjimu, su bandymu išmelsti ir pagydyti abejingas paranojikams širdis. Tikroviškas siužetas, kai atsiranda idėja, bet pirma idėja, o po to tikrovė. Ana Karenina, Penelopė, Džiuljeta, Dezdemona, Nataša – štai sukurti personažai su laukimu dar daugiau charizmatiškų. Amžinybės siekis prozos prestiže kaip idėja.

Ši knyga visais požiūriais – pagal amžių, sveikatą ir kišenę. Didžiavysis Hemas ir romanas „Turėti neturėti“ – tai katės ašaros. Padovanotam arkliui į dantis nežiūrima. Danų karalius mauras Otelas ir mano herojai – 5 valandos skaitymo. Tai išmintingas laiko investavimas. Tad skaitykite gardžiai.>

15–20 („1–85“)

Aštuoniolikos metų pralošiau pirmą kovą, susitikau su kairiu ir negyniau preso. Jis išmušė man kvėpavimą, aš nespėdavau užsidengti, atšokti, nes pilvas buvo pramuštas. Matydavau, kad ateina smūgis, bet nieko negalėjau padaryti. Treneris, pamatęs, kad gaunu, liepė toliau boksuotis, mes nebuvo matęs pralošiančio. Bet su kairiarankiu visai kitoks boksas. Pralošiau, nors nokdauno nebuvo.

Mūsų klasėje buvo sustiprinta matematika. Dėstė Smetonos laikų mokytoja. Aš suradau Jono Kubiliaus Olimpiados uždavinius. Ir už kiekvienus dvidešimt man rašydavo penketą (penkių balų sistemoje). Nustojau domėtis dėstomu kursu, nes buvau prisirinkęs penketukų.

Dalyvavau respublikinėje matematikos olimpiadoje ir tapau prizininku, nors nuvažiavau nesiruošęs. Fizikos olimpiadoje dalyvavo R. Gavelis, kurį pažinojau iš Druskininkų.

Šiuo laiko tarpu netekau nekaltybės. Aludėje „Apynėlis“ pradėjau akučių žaismą su moterimi, kuri buvo su vyru. Kai ji nuėjo į tualetą, prisistačiau ir paėmiau jos telefoną. Bet po to pagalvojau, gerai ryt, bet šiandien dar geriau. Ir nuvažiavau vienu autobusu į centrą. Ten vėl užkalbinau gražuolę, vyras pasiuto, – aš pradėjau skaičiuoti 3, 7, 10, ketindamas smūgiuoti, bet vyras nutempė žmoną. Ir mes (aš jai paskambinau) susitikome po savaitės. Iš pirmo karto nieko neišėjo, buvau

grinorius, iš antro karto įėjau į ją. „Ar tau tai pirmas kartas“, – paklausė ji. „Ne, ką tu“, – atsakiau.

Vasarą pas dieduką kaime šokiuose susipažinau su viena iš seserų gražuolių. Mylėjomės rugiuose, prie Avirio ežero, ant skruzdėlyno, nuogas maudžiausi ir mylėjomės ant samanų.

Po to ji atvažiavo į Kauną mokyti mediciną seserų mokykloje. Ir aš nepasisaugojau (mano nuodėmė). Ji pasidarė abortą ir prieš antrą abortą (vėl nepasisaugojau) daktaras įspėjo, daugiau abortų nebus, nes liksi nevaisinga. Ji pastojo ir pagimdė. Man pasakė, kai jau kūdikiui buvo keli mėnesiai. Atvažiavau į Druskininkus ir oficialiai pasipiršau. Ji pasakė, kad dar turėsiu ateityje tą, kurią iš tikrųjų mylėsiu, „Tad sakau ne“. Aš jai atrodžiau nerimtas santuokiniam gyvenimui.

Tokiu būdu turiu sūnų.

<Medžiaga, kreivos dūšios dvasinis šūdas, žvėriškas žmogus. Tinka paprastam skaitytojui kaip pradėtas draskyti ciniškomis glamonėmis meilės gobelenas. Tikrovė. Musė skraido, žvirblis, balandis. Virš idėja: simpatiškumas, grožis, siužeto originalumas – plakatinėmis raidėmis; po to eina stambios raidės ir parako užtenka. Proza kaip informaciniai karai, kurie masina laisvės ištroškusį lietuvių. Kaip elgtis, kai skundžiasi žmonės neva darbo našumas mažesnis negu mažas. Visuomenės pasitikėjimą įgavęs prozaikas. Keičiasi būdai ir formos politinių naujienų: facebook, you tube, auditorijos kaip socialinės medijos, tačiau silpni romanai irgi yra romanistų gyvenimas. Pastebima tendencija – sąžininga konkurencija ir respondento prestižas. Atsakomybė pačiam sau. Literato prestižas; kokių grėsmių išskyla romano kokybei? Anketose socialinių priemonių sindromas, kur socialiniai tinklai, interneto komentarai, kaip dialogas su auditorija. Romanisto profesiniai rodikliai su retoriniais klausimais: kas geriau, ar metafora ar logikos jėga? Laisvas žodis laimi prieš valdžią. Kodėl romanai tebėra svarbūs žmogui tiek provincijoje, tiek N. Y.? Juk gali išlėkti iš darbo, o gali ir išsiplėsti versle, bet tai neša gero vardo sostinės praradimus. Karas su romanistais, kai mus verčia aukoti brangiausia, ką turime, – savo gyvenimo laiką. Aš daug mokausi, daug bendrauju su gyvenimo būdo studentais: brendis, konjakas ir kepta žąsis; literatūros ir žodžių redakcijos ryšys su verslu ir gatvės *bachūrais*; kad tik būtų plunksna aštri ir žodis teisingas, nors tai kelia prieštaravimus gražių sakinių padarymo vadovybei (ten liaupsės iš mano pusės). Tai rašytojo piktnaudžiavimas jam suteikta scena ir herojų prestižu. Mano prozos lakštingala visiems vienodai čiulba. Ko tikisi V. R. meno lažybų kontora? V. R. reitingai nemažėja. Problemos, kurios svarbios visiems.>

Per pirmuosius savo donžuaniškus metus turėjau po 50–70 moterų. Ypač tada, kai mano draugai buvo armijoje, ir aš buvau vienas. Su žydaite susipažinau prie banko, Maironio gatvėje, ji atvažiavo iš Vilniaus. Labai graži. Suėjome per dvi valandas nuo pažinties pradžios. Atsivedžiau pas draugą Virgį Butautą. Ją palikau kambaryje, o virtuvėje su draugu aptarinėjome muzikinius reikalus. Po to nuėjau pas ją ir ji atsidavė.

Magnetofono juosta baigėsi, sukosi ir sukosi, bet aš palikau ją suktis ir pamylėjau supergražią žydaitę. Po poros mėnesių ją pamylėjo Virgis Butautas.

Septyniolikos metų pradėjau muzikuoti. Mokykloje antrametis pasakė, kad būgnininkas uždirba 100 rublių per mėnesį, o išmokti groti būgnais tereikia mėnesio. Aš žinojau, kad būsiu rašytojas. O rašytojai neturi pinigų, ir aš nusprendžiau tokiu būdu uždirbti pinigus ateityje. Virgis Butautas irgi buvo būgnininkas. Mokiausi mėnesį, mokiausi tris, mokiausi metus ir vis nemoku. Atsimenu, kaip mušiau Rolingstonų „Satisfactions“, Ventures – solo būgnais; Kridencų mušėjas man patiko labiausiai, bet jei tuo laiku būčiau mokinęsis iš džiazmenų, būčiau pasiekęs per trumpą laiką gerų rezultatų, bet aš mokiausi tik iš rokenrolistų.

Tuo laikotarpiu parašiau romaną apie Romą Kalantą ir užkasiau sode pas Virgį Butautą. Padariau fotofilimą, kitą egzempliorių padaviau Kauno katedros klebonui (per gaspadinę). Kartu su konjako buteliu.

Man atrodė, kad visi tik ir laukia mano romano apie Kalantą (buvau per įvykius miesto sode). Aš neturėjau informacijos, koku būdu daryti literato karjerą.

Viešosios bibliotekos direktorius Baltušis (romanisto bendrapavardis, bet aš maniau, kad jis rašytojas), man pasakė, kad vaizduoti chuliganą, kuris išdaužė langą, neleis sovietinė cenzūra, todėl ir nesitikėjau su cenzūros palaiminimu išleisti tikro romano.

20–25 („1–85“)

Grojau restoranuose (Bačkonių, Eglės ir t. t.); regėjau, kaip Bačkonyse intriguoja homoseksualūs padavėjai. Kavinėje „Vilnelė“ barmenas pastatė man taurę vyno, pavaišino geromis cigaretėmis, o kai norėjau išeiti, pasakė: „Lauke lyja“, nors to nebuvo. Jis verbavo mane. Vėliau jis žuvo, girdėjau iš kažko. Taip, jis buvo pederastas.

Pas klasioką, Vilniuje bestudijuojantį, miegojau ir pačiupinėjau jo sėdmenis, nors paskutinę akimirką stojau prieš idėją „Išbandyk viską gyvenime“. Bet mintis tokia buvo. Ačiū dievui, tik tiek. Kaune „ant ploto“ miegojau vienoj lovoj su Virgio draugu pederastu; teko visą naktį budėti. Virgis tik juokėsi. Matyt, žinojo, kad jis pederastas.

Maskvoje, Tarptautiniame kino festivalyje, mane verbavo fotografas gėjus. Jo draugas po stalu uždėjo ranką man ant kelio. Ten buvo visa kompanija. Tai laikais bendravau tik su kagėbistai ir homoseksualais. Tik jie turėjo interesų į mane. Troškau išleisti romaną anglų kalba. Dėjau tam visas pastangas.

Pskove (nuvažiavau ten į komandiruoatę vietoj Laimūno) vieną naktį nakvojau tabore pas šešiolikmetę čigonę. Ji verkė, bet aš vis tiek ją palikau, nes buvau pasikėlęs. Pskove į viešbutį buvau atsitempęs saldži! blondinę, nes buvau pratęs plotą išnaudoti šimtu procentų.

Važiavau į Taliną geležinkeliu ir pastebėjau vienišą gražuolę, prisėdau. Čia ir komplimentai, ir užuominos apie supermeilę. Išlipau

neprivaziavęs Talino. Estė buvo jojimo sporto meistrė. Atsidavė man be tuščio maivymosi, ir ryte toliau važiavau į Taliną, kur tikėjaisi surasti suomių korespondentą ar moterį ir perduoti filmą su kasete nufotografuoto romano „Naujamadiški vergai“ apie Romą Kalantą.

<Savas-nesavas sistema. Negalime kaltinti tavęs, kad tu gimei. Bet turi pasverti, ar laikaisi eismo taisyklių, socialinės sąžinės, ir koks tavo laipsnis šioje tarnystėje.>

Leningradas. „O aš galvoju, ko į mane taip žiūri tas šaunus vyrukas“, – vėliau pasakojo leningradietė Galia. Tarp turėtų moterų pačioj pradžioj, prizininkė. Užkalbinau ją tik išlipęs iš autobuso prie stotelės. Po to nuėjome pas mano mokytoją žydą Eugenijų Smirnovą, intelektualą, kur mes miegojome. Mus įleido jo mama (teta Basia). Nakčiai išeidavome, duris tik pridarydami, jis turėjo kambarį su įrištomis lentynose knygomis. Leningrade buvau su Butautu, turėjau simpatijas (nors nemiegojau su jomis). Svajojau būti Hemingvėjumi. Keliauti po pasaulį ir rašyti taip įdomiai ir skalsiai. kaip tai darė Hemingvėjus. Ir, aišku, Homeras. Pasitikėjau savimi. Ateitis buvo žydra ir nuostabi. Ir aš buvau tos ateities organizatorius. Virgis specialiai važinėjo autobusu numeris „X“, nes jame pastebėjo gražią panelę, bet nespėjo jos užkalbinti. Tai pats geriausias laikas, koks kada man yra buvęs. Draugystė ir nuotykių – laimė širdyje ir sieloje.

Dažnai prisimenu, kaip Rygoje šliundrytė, kaip man pasirodė, gyrėsi, kad tolimojo plaukiojimo kapitonas jai siūlė šimtą rublių, bet ji atsisakė. Aš stovėjau prie jos ir ji pasakė: „Daryk su manimi ką nori“. Bet aš neišdrįsau, nes tuo metu buvau nekaltas. Ji apsisuko ir nubėgo, o aš ir toliau likau nekaltas.

Prisimenu, kaip įžengdavau į garsų restoraną, kad ir į „Neringą“, su trimis tinklininkėmis, aukštomis kaip liepos ir su visomis jomis buvau miegojęs. Atsimenu dvi blondas, viena nusidažė man paprašius. Ji buvo panaši į Džeinę Fondą, o kita – kaip iš akies lupta Merilin Monro. Jei tu vesi, aš tekėsiu, pasakė pastaroji. Turėjau nekaltą supergražuolę iš Žirmūnų naktinio baro. Lova paskendo kraujuose ir mano draugas, įleidęs į butą, susipyko su savo drauge, kuri įtarė jį parsivedus šiukšlytę.

Prisimenu ir rusytę iš „Erfurto“. Ji vos nenuėjo su armėnais, bet paskutiniu momentu paėmiau aš ją ir trunkiausi po Vilnių, ieškodamas „ploto“. Galų gale nusėdau pas savo ir Virgio meilužę, kuri mandagiai išvažiavo penktą valandą ryto ir paliko mane su rusyte. (Kaip šiandien atsimenu prezervatyvą, numestą ant stogo žemėn iš mano meilužės kambario). Iš ryto aš rusytę pasodinau į taksį. Mane sujaudino jos paprastumas ir nuoširdumas, be koketiškumo ir vylų.

Aš po meilės labai gražią panelę palikau savo draugui Viduliui.

Kitą kartą atėjo penki mano draugai su panele, ir vietoj rankšluosčio jie naudojo senus laikraščius. Tą panelę sutikau vakare pirštais susikabinusią su sužadėtiniu. Vonia buvo net žalia, kai ji prausėsi po tų laikraščių. Eilės daina.

Buvo kelionių po naktibario „Orbitos“, tranzu iš Kauno į Palangą, su kaimynų panele. Klaipėdoje taksistas nuvežė mus į privatų viešbutuką, mergina sirgo, bet tiek to. Ji įėjo į mano šauniųjų gražuolių skaičių.

Žodžiu, šimtai meilių. Viena „Orbitoje“ per savo brolių atmušė mane nuo kitos ir be intrigų pasimylėjo visiškai pasiruošusi vienam kartui, be intrigų.

Tuo laikotarpiu aš parašiau rok-operą su pianistu Liova Šneideriu, kuris po to pats bandė padaryti pop-operą, bet jam nepavyko, nes jis neturėjo kūrybos sistemos. Mano nuomone, intonacijos yra būsimosios melodijos pagrindas. Kodėl taip? Kiekvienas muzikantas svajoja būti kompozitoriumi.

Štai kodėl.

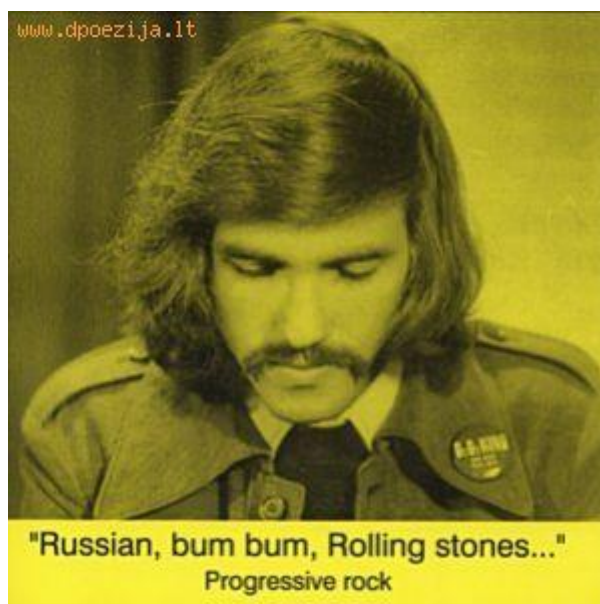
Turėjau Maskvoje panelę muzikos dėstytoją, kuri pakvietė mane į namus, supažindino su tėvais ir apnakvindino. Aš jai savo adresu nepalikau, bet ji per informaciją vėliau sužinojo mano adresą ir atvažiavo į Kauną. Ji tikėjosi mane laimėti. Ji norėjo nuo manęs kūdikio, ir aš vargais-negalais nuo jos nušokau, ji norėjo pastoti.

Savo karjere turėjau nemažai panelių, kurios norėjo nuo manęs kūdikio. Kadangi ruošiausi išvykti į Vakarus, nenorėjau vedybų, tuo pačiu ir vaikų, išskyrus vieną atvejį, vedusios moters, kuri mane mylėjo, ir buvau jai beveik pirmas, aš paprašiau kūdikio, nes žinojau, kad nieko nevesiu, tad rūpinausi kažką palikti po savęs. Vieną vaiką jau turėjau (nesantuokinį iš Leipalingio). Nuo tos merginos, kuri darė nuo manęs abortus.

25–30 („1–85“)

Tuo metu draugavau su krepšinio meistrų komandos kapitone. Ji praplėtė mano požiūrį į gyvenimą. Ji buvo žavi, linksma, mokėjo kaip niekas kitas bendrauti, visiems patiko, visi ją gerbė. Ji irgi geidė už manęs ištekėti. Nė su viena moterimi taip ilgai nebendravau. Lydėdavau ją kasdien namo į Žaliakalnį. Ją pažinojo mano brolis, todėl mama priimdavo ją svetingai ir geranoriškai. Ir šiandien pamenu, kokia ji buvo komunikabili, žmoniška mergina. Ji turėjo saloną, į kurį rinkosi sportininkės ir auksinio jaunimo atstovai. Net mano brolio draugai (o brolis draugavo tik su tais, kurie buvo „aukštai“). Suskaičiavau dvidešimt penkis atvejus, kai ji žaidė akutėmis su vaikiniais, kuriems ji atrodė graži, ir aš labai pavydėjau. Sykį iš „Tulpės“ (aš po to ėjau į „Orbitą“) aš palikau draugui kaimynui nuvežti ją į treniruotę. Priekinės pirmos „Moskvičiaus“ durelės iš vidaus neatsidarė. Tas draugas vėliau atvažiavo į „Orbitą“ ir gyrėsi, kad šiandien jam moterų nereikia, nes jau turėjo. Supratau, kad jis permiegojo su maniške. Po metų jis man pasakė, kad mylėjosi su ja, bet kitu laiku. Gal melavo, iš jo buvo galima to tikėtis, tačiau mano pavydui nebuvo ribų. Prisigėręs nusivedžiau ją prie laiptų į Žaliakalnį ir (koks kiaulė!), apšlapinau ją laikydamas rankoje jos plaukus (ji sėdėjo ant laiptų). Iš epizodų su ja – penki buteliai šampano, kuriuos ji išgėrė per pirmą susitikimą (aš negėriau, sportavau tuo metu). Ėjau po kavines, vis naujas ir ji vis gėrė ir buvo blaiva kaip stiklas, nes

krepšininkės už sporto talonus pirko šampaną ir buvo prie jo pripratusios. Tik lūpos buvo geidulingos. Po rungtynių su Leningrado „Spartaku“ mes važiavome namo geležinkeliu pro Taliną. Ir aš sumaniau su ja pasimylėti, nusamdęs kupė. Bet palydovė man neleido.

Kai mes susipykome, man paskambino jos draugė, irgi krepšininkė, Stepo Butauto duktė, bet aš nenorėjau žeminti savo draugės (nes žinojau, kad ji daug kentėtų) ir nepradėjau romano su genialia krepšininke, nors man ji patiko.

Į Maskvos olimpiadą (tikėdamasis ten rasti žmoną užsienietę) atvažiavau iš Kuibyševo (Samaros). Per olimpiadą Maskvoje galėjo būti tiki akredituoti žurnalistai ir sportininkai. Turistams buvo draudžiama. Kuibyševe susipažinau su vedusia moterimi ir tada, kai Ditiatinas laimėjo auksą gimnastikoje, pasimylėjau taip, kad ji pastotų, nes jos vyras buvo nevaisingas. Žinojau, kad dėl literato karjeros niekad nevesiu ir neturėsiu vaikų, tad šis variantas man tiko. Ji buvo baltarusė, puikaus charakterio ir kukli. Į Maskvą įleido tik registruotus Maskvoje. Aš parodžiau, kad iš Krasnojarsko skrendu per Maskvą į Vilnių. Maskvos olimpiada buvo uždaras miestas.

Jerevane ieškojau žmonos, kuri emigruotų į Vakarus. Iš Jerevano vežiojau į Kaliningradą, Samarą, Krasnojarską moteriškus batus ir pardavinėjau juos labai brangiai. Taip aš pasirūpinau savimi. Krasnojarske viešbutyje susipažinau su dviem merginomis – tinklininke ir totore. Specialiai daug kalbėjau apie seksą, bet jos išėjo. Po pusvalandžio paskambino ir pakvietė pas save. Su džiaugsmu nuskubėjau pas jas ir ten abi patvarkiau. Užtrukau gal valandą. Mieste (Krasnojarske) susipažinau kino teatre su ypatingai gražia mergina, bet neišdrįsau ją pamylėti, o ji labai stengėsi nebūti šliundra. Tai buvo viena iš gražiausių moterų, kurią sutikau savo gyvenime. Su batais apsistojau prie Kaliningrado, Svetlogorske, su puikiu pliažu ir ažuolynu šalia kūdros. Ten turėjau keturias paneles, vieną

pakabinau pliažę, šalia jos pastebėjau vabaliukus ir po poros dienų supratau, kad pasigavau utėlių. Tiksliai nežinojau kuri, tad visas apmokestinu dvidešimt rublių. Šeštadienį ir sekmadienį važiuodavau į turgų Kaliningrade ir ten parduodavau moteriškus batus ir džinsus (*Wrangler*, kainavo 220–250 rublių).

Jerevane turėjau supergražuoelę Anželą, ji mane globojo, bet emigruoti net į Jugoslaviją nesutiko. Tad aš jos ir nevedžiau. Gavęs iš Mieželaičio protekciją, įsikūriau Universiteto bendrabutyje, kur gyveno užsieniečiai. Mieželaitis tetai Valiai Čiurlionytei-Karužienei sakė, „Ko jįsai nori, tas Rožukas? “ Aš tetai aiškinau, kad prozaiku tapsiu tik pasirinkęs gyvenimo patirtis. O ji sakė, kad reikia pradėti anksčiau. M. K. Čiurlionis buvo mano dieduko pirmos eilės pusbrolis. Buvau nusiteikęs jį pranokti. Puikiai žinojau, kas Lietuvai yra Čiurlionis, bet buvau tiek įžūlus, kad tikėjaisi mene jį pranoksiąs. Teta mylėjo mane. Pataisydavau jai elektrą ir kitką. Kaip Čiurlionio biografą nepasireiškiau, nors iš tetos Valės, tetos Jadzės gaudavau informaciją iš pirmų lūpų. Tėvas, gyvenęs kelerius metus pas ją, pasakodavo apie tetos Valios salono svečius – J. Borutą, B. Sruogą (jis jiems pirmiems skaitė „Dievų mišką“), K. Genį; apie J. Borutos ir tetos Jadzės Čiurlionytės meilę, apie E. Mieželaitį ir kitus poetus. Man nepatiko, kad Konstantinas Mikalojus atidavė paskutinį rublį elgetai. Laikiau tai pižoniškumu ir pasaulio nepažinojimu.

Maskvos „Rosijos“ viešbutyje per kino festivalį radau svečių sąrašę Gabrielių Garsiją Markesą ir nutariau susipažinti. Atsikėliau 7 ir 8 ir su raudonų rožių puokšte jau sėdėjau devintame aukšte prie superliukso. Tuo metu oficiantas atvežė pusryčius ir aš perdaviau Markesui rožes. Netrukus išėjo Markesas ir pakvietė mane į vidų. Smulkiai klausinėjau jį apie romano rašymą. Jis pasakė, kad dirba po vieną puslapį kasdien, po to skaito spaudą ir bendrauja su draugais. Yra dalyvavęs daugybėje scenarijų ir filmų kūrime, Romoje studijavo kino scenaristų kursuose. Markesas čia atstovavo Meksikai, kur vienu metu gyveno. Jo žmona labai graži moteris. Kai mes subendravome antrą kartą, jis irgi „Rosijos“ viešbutyje buvo per kino festivalį. Tik tada buvo Milošas Formanas režisierius, iš kurio taip pat paėmiau interviu. Buvo ten ir Dinas Ridas, amerikiečių dainininkas, emigravęs į Rytų Vokietiją ir komunistų išnaudojamas BAMo reklamai ir t. t. ir pan. Nikita Michalkovas man pasakė, kad su žurnalistais bendrauja tik per pres-konferenciją. Jau tada jis buvo pasikėlęs, bet ne tiek, kiek Michalkovas-Končalovskis, kuris visiems gyrėsi apie savo pasisekimą Kanuose.

Su meksikiečių kino žvaigžde Jogi Ruž buvome nuėję tiek toli, kad jos bendras meksikietis užpavydėjo. O per festivalio uždarymą šaunusis Danielius Olbrychskis su gražiaake Barbara Brylska ir Bruno Oja ten pakvietė mane kaip lietuvį, nes apie Lietuvą girdėjo tik gerai. Francisko Fordo Kopolos liukse buvo tik jo žmona su vaikais. Vyras buvo „Mosfilme“. Aš jai padaviau laiškėlį, kurį ji perskaitė. Ten rašiau, kad man. romanistui lietuviui. labai padėtų, jeigu režisierius įkalbėtų *Jogi Ruž* tekėti

už manęs. Aš atsidurčiau Vakaruose su romanu apie Kalantą ir kitais romanais.

O Francisko Fordo Kopolos sekretorė man davė bilietą į filmą „Apokalipsė dabar“. Jos numeryje buvo netvarka. Mėtėsi drabužiai, suknelės, buities daiktai.

Valandą laiko ilga vorelė žmonių laukė filmo „Apokalipsė dabar“ peržiūros, nes stereofilmui reikėjo amerikietiškos technikos. Eilėje stovėjo Džina Lolobridžida (vos neišprievertavau jos lifte), Olegas Jankovskis su panele iš Lietuvos, Vile Tūbaite (prieš tai ji miegojo su Bruno Oja, o po to su Kaidanovskiū). Visi, pagauti žingeidumo, laukė pasikėlusio Kopolos, jis privertė pagerbti jį štai koku būdu: rusiška aparatūra neveikė, reikėjo amerikietiškos stereo, „Krikštatėvio“ autorius prašyte prašėsi pagerbimo. Beje, Marlonas Brando iš savo pusės, kitu atveju, irgi stengėsi pasikelti. Toks jau tas kinematografijos pasaulis.

VAN GOGAS (VAN GOGH)

Aš suvalgiau vištienos troškinį ir buvau nunuodytas. Pažiūrėjau į veidrodį ir liežuvis buvo baltas su baltomis dėmytėmis. Smūgis į galvą buvo bausis. Stebuklas, kaip tik aš ir ištvėriau! Tai Gogenas mane patvarkė. Dievas man kuždėjo į ausį: „Vincantai: pragaro satanistas per garsus tave užvaldė“. Norom-nenorom tavo dailė tarnauja Mefistui. Taip, tu esi novatorius ir atradėjas. Bet kur tu būsi po mirties. Uždaryk garso reiškęją dešinę ausį. Girdžiu balsus, mane kankina vidaus balsas. Mano akys: esu užgautas, kažkas netvarkoje. Nespėju, paklaikęs žvilgsnis. Noriu atsiskaityti. Mano patalas, paklodė su dėmėm tarytum žemėlapis, kurį padarė Kolumbas.

Aš myliu ją. Teo. Jis. Gyvybingas lyg žviegiantis tvarte paršiukas ir jo paršo gyvenimo filosofija. Mano paveikslai, tai žvangantys rudenį geltoni ažuolai. Mano paveikslai superoriginali proza, įeinanti į amžinybės buhalteriją, kuri turi trukdį – numintą taką banalių idėjų ir banalių metaforų. Aš, viską aukojantis dėl dailės žmogus, kurio nesupranta Gogenas, Teo Van Gogas ir prostitutės, kurias, beje, myliu kaip Šventos Marijos seseris. Viską aukoju dėl humanizmo, žmonijos gerovės ir gero vardo. Paranojos ir savižudybės problema man atneša vien fantazijos skiepus, aš įskiepiju geltoną spalvą ir rugius.

Gogenas, šaunuolis, garbėtroška, paėmęs iš manęs Mimi; 10 eilučių apie personažų kolekciją, dovanotą atvykusiam į vaikinų bendrabutį su klausimu: „Ar turit pornuškos“... Gogenas su lengva pornografija ir sunkios pornografijos momentai, analinis seksas ir sodomozochistiniai paveikslai.

Amžinybė ir pacifizmas, taip pat meilė žmonijai – štai ko aš trokštu. Visa tai loginiu protu. Gogenas – tas Provanso d' Artanjanas. Turiu jį nugalėti, nes šėtonas man siunčia į dešinę ausį blogus dalykus. *Po to Van Gogas nusipjauna ausį.* Nes girdėjo balsus.

Labai gerai padariau, kad pašalinau tą blogiečių ruporą – savo dešinę ausį. Dabar man kalba tik dievas. Gėtės tėvas numirė pakvaišęs. Kai buvo paskutinis priepuolis, Gėtė rašė „Ifigeniją“. Aš mirštu puikaus proto, visiškai sąmoningas, būdamas sveikas ir mano psichiatras mane šmeižia, įkalbėtas Teo (vėliau paaiškėjo, kad jo genai papuvę, kad jis serga paranoja, Teo). Gogenas savo grupėje lyderis ir mėgo pirmauti tarp savo draugų. Aš, Vincentas, esu kuklus. Man nuspėjau, ką apie mane galvoja profesijos hierarchijoje mažesni žmonės. Mes, nestabilios psichikos žmonės, laukiame, kol įvyks šėtono išvaymo aktas, kai du klizmomis gydomi ligoniai staiga pasveiksta.

– Dieve, kokia laimė! Mes vėl sveiki, nes sergantis paranoja gyvena pragaro režimu. Tie žmonės susiginčijo, kuris daugiau klizmų yra gavęs. Tai buvo psichiatrijos eros pradžioje, kol chemija ėmė spręsti paranojos vargus ir rūpesčius. Galų gale autorius už silpnuosius. Ir meilė žmonijai – šūkis už paprastą liaudį – veda mus laipteliu į amžinybės sritį. Ir jis, ožys, suėstų net dviratį. Jis. Dantės realizmo ruporas, kuris it klasikas su smokingu ir varlyte įsitikinęs, kad blogų knygų apskritai nėra. Jos visos savotiškai žavios. Ir jos *descendit ad ineferes* (lot. nusileido į pragarus). Mūsų ginklas – humanizmo labui, žmonijos gerovės ir meilės labui (mes naudojame tik patikrintus siužetus). Ir šis „*sturzgeburt*“ (vok. staigus gimdymas) yra improvizacija paranojos tema, meilės žmonijai, pacifizmo tema – kai baimė, įtarumas, siaubas sugalvojamas ligotu protu, ir paranoja šluoja logiško proto seržantus, leitenantus, majorus, nes tobulumui nėra ribų, nes *generalissimo* yra hierarchijoje stulbinantis faktas ir sostinės vietos, kai vyksmas reiškia pragarą, į kurį nenorėjau patekti, aš nusižudžiau, nusišoviau, miriau kaip džentelmenas.

30–35 („1–85“)

Beje, gavau į galvą nuo čigonų, buvau kaltas, juos žeminau ir patekau į nokdauną. Tai įvyko „Vakaro“ („Jaunimo“, „Versalio“) kavinėje. Antrą kartą irgi tenai. Pamačiau, kaip muša mano pusbrolių, užstojau jį ir gavau kojos smūgį „Mikatsuki geri“ į galvą ir nuskridau į gatvės vidurį; čia neįvertinau varžovo. Kartą Tbilisyje irgi patekau į nokdauną, kai supratau, ten vyko laidotuvės, o aš norėjau nusipirkti marškinėlių. Buvau nubaustas smūgiu į žandikaulį. Nepuoliau muštis, pasitraukiau. O ketvirtą kartą patekau į nokdauną Vilniuje. Mane kaltino, kad priteršiau tualetę, ir iš pasalų pasiuntė į nokdauną. Nuo to laiko mano akis prarado žydrą spalvą, ji tapo ruda, buvo pažeista ragena. Taigi keturi nokdaunai ir nė vieno nokauto. Toks derlius. Bokse pasiekiau daugiau. Nes vertinau varžovą. „Aš myliu tave“, – pasakė armėnė Anžela švelniu balsu, švelniu, bet kupinu jėgos. Ji buvo nedidelė, bet labai graži. *De profundis clamavi* (lot. iš gelmės šaukiuosi); šaukiuosi jos nelaimės laiku, šaukiuosi iš praeities; gerdavome kavą, valgydavome ledus, vaikščiojome Jerevano centru, ji vis juokaudavo. Pavyzdžiui, – žiūrime filmą, o ji sviedžia mandariną į Elizabetos Teilor povyžą, aš bėgu jo paimti, o ji juokiasi ir juokiuosi aš.

Man reikėjo pinigų, tada aš pradėjau ieškoti darbo. Jame, kaip man atrodo, turėtų būti meilė žmonijai ir meilė artimui, tarsi aš būčiau amžinybės atstovas, nemirtingumo atstovas. Taip aš atsidūriau padangų gamykloje, suodžių fabrike.

– Aš reikalauju drausmės kaip laive, – pasakė man meistras. Mudu valgėme valgykloje. Pieniška sriuba, juodas nuo suodžių šaukštas ir nešvarus stalias, kvėpuoti nebuvo lengva. Suodžiai kaip kirminai buvo visur, net maiste.

– Tu geras vaikinai, – sakė man Aramis, bendradarbis, suodžių krovikas. – Aš žinau, tu sugebėsi, nugalėsi šiame pragare. Tyros dvasios pataria mums, kaip atstovėti šiame pragare.

Pragaras – tai suodžių gamykla. Padangos. Tiesa, dar yra paranoja, vidinis šėtono pasaulis, kai žmogus nelaimingas it prakeiktas Hado pilietis. Penkių žvaigždučių pragaro siaubas yra Padangos.

Įsivaizduokite kalną maišų. Tu užlipi ant viršaus, paimi maišą (jam praplyšus, byra suodžiai), pakeli bicepsais ir neši prie konvejerio, kur ant kablių supasi suodžių maišai (pakeliui byra suodžiai). Kvėpuoti neįmanoma. Karštis pastogėje 45 laipsniai Celsijaus. Nešvarumų debesys lydi kroviką, braidžiojantį po suodžius ir suodžių maišų kalnus. Nėra didesnio nusizeminimo, kaip fizinis sunkumas.

Esu pažinojęs šaunuolių, kurie sakė: „Aš mėgstu fizinį darbą“. Bet ne man. Man per sunku kentėti vargą ir fizinį krūvį.

Padangų gamykloje nuspjaujami, o seilės juodos. Grįžti po darbo, nuspjaujami – ir juoda. Kaip atrodo plaučiai šiame kvadro siaube ir košmare?

Nepaisant visko, aš ateidavau į darbą nusiteikęs pavesti tai amžinybės siekiui, aprašyti sunkiausią pasaulyje darbą ir vargą.

– Šio pasaulio dėsnių skiriasi nuo teorinių pasaulio dėsnių, – pasakė man meistras. – Mirtis yra baisesnė už šį darbą, bet tikimybė numirti nuo vėžio čia pati didžiausia.

Mirties buvimas čia, šalia. Nusišauti pistoletu – tai karališka mirtis. Numirti nuo vėžio, kenčiant sunkiausią pasaulyje darbą, – tolygu kelialapiui į pragarą. Individai – tai atvejai, kai pasijunti nepatogiai, ir sutrinki prieš atsivėrusį skausmingą vargą.

– Man nepatinka dujų kvapas, – pasakė Aramis.

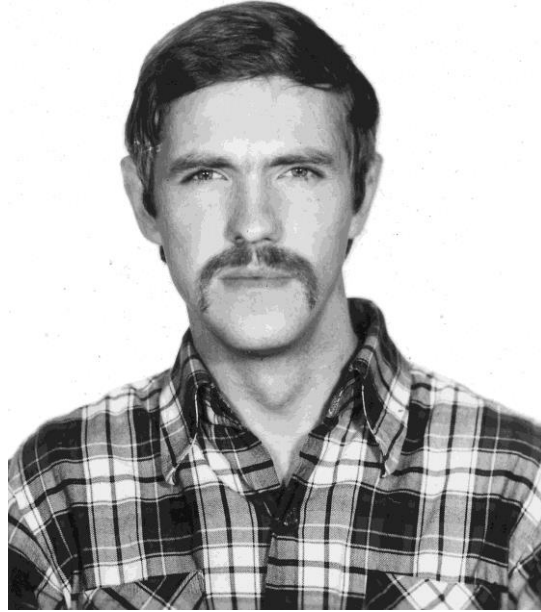
– Kodėl? – paklausiau.

– Todėl, kad dujomis nusižudė mano pusbrolis.

– Čia suodžių kvapas, ir aš neabejingas jo smarvei, – pasakiau. – Čia mano gyvenimas pūva. Esu garbės ir gėdos neturintis prozaikas. Mes esame laimei mirę, bet to nepastebėjome, nors buvome laimei mirę. I. Kantas propaguoja meno nesuinteresuotumą.

– Armėnė – karšta putė. Jos karštos. Ypač man tinka, – pasakė Aramis, – trečio numerio šakumas, trečio numerio krūtinė ir smagus 34 saizo užpakaliukas.

– Arami, – pasakiau. – Tu esi tikras draugas. Tik tu vienas gali užjausti suodžių kroviką.

Darbas buvo sunkus. Man norėjosi verkti. Jau nebepajėgiau pakelti suodžių maišo, neturėjau jėgų. Bet Aramis galėjo, vadinasi galiu ir aš. Parėjęs namo nusispjaudavau, ir seilės buvo juodos, plaučiai apsemti suodžių. Šlykščiausia buvo fabriko valgykloje. Pieniška sriuba ir išterliotas suodžiais šaukštas. Po darbo laukė dušas. Nuplauti suodžių buvo neįmanoma, brūžinau šiūruokle, bet suodžiai, įsigėrę į kūną, neatsiplovė. Būčiau dirbęs dar metus, bet buvau šauktinis, mane turėjo paimti į armiją ir darbas – tai adresas, kuriuo reikia mane surasti. Liko trys mėnesiai iki šauktinio laiko pabaigos ir aš nusprendžiau mesti triūsą padangų gamykloje. Duoną užsidirbdavau prekiaudamas moteriškais batais. Nuperku Jerevane, parduodu didžiuosiuose Sovietų Sąjungos turguose – Samaroje, Krasnojarske, Kaliningrade, Novosibirske ir kitur. Taip pat prekiauvau džinsais, moteriškais kailiniais ir prekėmis, pirktomis Maskvoje, – Lenkijos, Rumunijos, Bulgarijos, Jugoslavijos, Indijos supermarketuose, atstovėjęs eilę ir įdėjęs rublį į šį varganą biznį.

Odesoje mane areštavo kriminalinė milicija ir atėmė džinsus, kuriuos buvau padėjęs stoties saugojimo kameroje. Pasakiau, kad radau tuos džinsus, ir mane paleido, tik pasisavino mano džinsus. Odesoje turėjau keletą panielių, viena net dirbo prekybiniame laive, bet aš praleidau progą ir, kai ji pasibrangino, paprasčiausiai palikau verkti ir antrą kartą jos neprašiau.

Odesoje man patiko slengas ir odesietiškas humoras. Taip pat Operos teatras (tokių Sąjungoje buvo du – Lvove ir Odesoje, abu aplankiau). Ne paleistuvystė, o hipių, gėlių vaikų laikas.

NYČĖ (NIETZSCHE)

Aforizmai, sentencijos; mano ambicija reikalauja dešimčia sakinių pasakyti tai, ką bet kuris kitas pasako visa knyga, ko bet kuris kitas nepasako knyga.

Kaip? Tas žmogus yra tik Dievo klaida? Ar Dievas tik žmogaus klaida?

Esu literatas, rašantis apie meistrus: Nyčė, Van Gogas, Šumanas, Hiolderlinas, Čiurlionis, Janonis, Jeseninas, Majakovskis, Hemingvėjus... Visi jie viską aukojantys dėl profesijos žmonės. Visi savo profesijos generolai. Visi sirgo paranoja. Genai. Hemingvėjaus tėvas nusišovė, Hemingvėjaus anūkė nusižudė, jo brolis ir sesuo irgi sirgo paranoja. Mažasis princas įsimylėjo tuos, kurių ūgis 183 cm, o I. Q. – 140.

– Malonu pranešti, – pasakiau M. princui, – kad daugiažodiškumas (2 m 30 cm) ne mano jėgoms. Tesu 2 m aukščio pasiekęs prozaikas. Ir sostinės – profesija, geras vardas, fantazija – vaizduotė, pirmavimas, religija, pinigai, sportas – turizmas – transportas, savas-ne savas, šeima, meilė, draugystė, hedonizmas – šios sostinės leidžia pasirinkti, kur dėti akcentus. Aš pasirinkau hedonizmą (šnapsas), profesiją (aukštis 2 m), draugystę (2,15 m), meilę (2,25 m). Taigi, nesu čempionas, bet gyvenimo laiku kai kur esu vos ne generolas. Hierarchija balais. Nyčė – 100 balų, Vagneris – 80 balų, jo žmona, Listo duktė Cozima – 95 balai; žokėjas Adolfas – 85 balai, jo pusbrolis Rudolfas – 88 balai, mulatas Baltazaras – 80 balų.

Mirtis ir sapnas – sesuo ir brolis. Tai Nyčės žodžiai. Šiais laikais kiekviena mėšlo krūvelė vadinama genijaus kūryba, o praeityje – kas geriausia yra praeityje, tuo tarpu genijus kuruoja M. princas, kuris paliečia sielos sąvoką kaip problemą. M. princas, iš kairės jam šuniukas Muska ir rožė iš Nr. 183 planetos. M. princas yra Dioniso, Hado ir pavasario valdovo, Pano, giminaitis.

– Kas pažadina gailestingumą? – paklausė M. princas. – Profesoriau, kas žmonijai svarbiausia?

– Kančia ir ligos baisumai, – pasakė menininkas iš planetos Nr. 183. – Mes atpažįstame kančią ir gailimės žmogaus; kančia pavojinga proto sveikatai.

– Pavydas ir įtarumas, – pasakė M. princas. – Štai kas paranojos motina ir psichozės tėvas.

– O kaip, – paklausiau aš, – kurti metaforas iš savo patirties? Ar tai būtų filosofinių horizontų atskleidimas ar meilė su ilgu tarpu, kurią pavadinsime meile?

– Aš balais įvertinsiu tavo rašymą. Tavo rašymo prestižas yra tarp milijardo žmonių. Taigi nesi čempionas.

– Rašau tam, kad likčiau amžinybėje, – pasakiau. – Mano tekstai raumeningi. Tik pasižvalgykime po istoriją.

– Bjaurumo estetika ir krikščionybės griuvėsiai, – pasakė M. princas.

Bet grįšime prie Kosimos, Vagnerio žmonos, tuo laiku, kai ji *разлюбила* džokėjų Rudolfą ir įsimylėjo jo pusbrolių, seminarijos virėją Adolfą.

Hipodrome Rudolfas atsisėdo ant nerimstančios kumelaitės Melancholijos su viltimi šį kartą laimėti. Tai būtų ketvirtas kartas, jei laimėtų per paskutines šešerias rungtynes.

Nyčė, Adolfas ir Kosima vienbalsiai pastatė už Melancholiją. Nyčė Melancholiją pasirinko todėl, kad buvo nugrimzdęs į melancholiją, jam Kosima atrodė kaip Ariadnė.

– Gaila, kad nėra žirgo Dioniso, būtinai būčiau pasirinkęs jį, – pasakė Nyčė. – Melancholija – būklė, kai pasaulis atrodo tipiškai šizofreniškas. Pažiūrėsim. Ji. Melancholija. Šaligatvio gėlė. Rudolfas šiandien orus. Vargšelis. Nustojo mylėti Kosimą, kaip ir aš. Ir kaip ir aš, liko „buvusis“, kaip ir aš nelaimingas dėl neatlieptos meilės. Beprotybė proto epochoje. Paranojikas ir pabėgęs psichopatas stoji prieš Dievą, ne prieš žmogų, nes žmogus neteisingai reaguoja į „normalų“ ir atostogos, remisija, tik liudija, jog bus išrasti vaistai, o kol kas izoliacija ir klizmos. Mano tėvas mirė nuo silpnaprotystės. Ligonis bejėgis it kūdikis ir priklauso nuo artimųjų bei daktarų reakcijos. Sergantis lėtine liga truputį kitoks, bet turite žinoti – jis ir vėl bus sveikas. Su bet kuria liga galima gyventi.

– Kosima, – prabilo Adolfas, – tavo akys koketiškai šypsosi. Jis, akučių žaismas. Akutėmis pasimylėjome iš eilės tris kartus. O Nyčės akys – man skauda, kenčiu.

– Penkis kartus, – pataisė jį Kosima.

– Nuostabioji gražuole, kodėl nepasigaili, kodėl nemiršti? Kodėl neišgelbėji manęs nuo kančių? – pasakė Nyčė.

– Moteris, – pasakė Kosima, – įsimyli, bet iki tam tikro laiko. Po to meilė išgaruoja. Dabar man įdomus Adolfas.

– Meilė iš pirmo žvilgsnio, – pasakė Adolfas. – Esu nuolankus, švelnus, pasiduodantis.

– Esu ištekėjusi moteris, kurios kūdikis mikliai auga ir patenkintas krykščia, laimingas ir sveikas vaikas, – pasakė Kosima. – Aš turiu teisę į laisvę, kol teisingoji mirtis nepaskyrė man pasimatymo.

– Žiūrėk, – pasakė Nyčė. – Melancholija atsilieka ir stipriai atsilieka. Rudolfas nesuvaldė žirgo. Jis šokinėja į šonus. Dieve, jisai kaip pasiutęs. kažkas suleido jam narkotikų. Rudolfas krenta po kito žirgo kojomis. Dieve, atrodo jis gyvas. Ne, jis žuvo.

– Rudolfas be sąmonės, – pasakė Adolfas, – aš pasimelsiu, kad jis išgyventų.

– Seminarijoje tu prisigraibei įvairių maldų, – pasakė Kosima, – pasakyk kokią, tinkančią šiam momentui.

– O, karaliene, – tarė Adolfas, – žinau trumpą, bet veiksmingą maldelę. Laimę turi atnešti Kosima. Žmogus, kuriam neauga plaukai, yra kaip kaminkrėtys, jis neša laimę. Aš tik šiandien pamačiau, kad Kosima be blakstienų ir be plaukų. Tai pats gražiausias grožio variantas. Kosima, nueik prie Rudolfo ir nusiimk peruką, kad jis tave pamatytų su visu tavo grožiu. Visi mes žinome, kad Kosima – moteris su pautais, visada vadovaujanti liūdnamis momentais.

– Negaliu eiti pas Rudolfą, – pasakė Kosima, – jis visada būdavo užsidaręs. Vos tik kas pažiūrėdavo į jį, jis nusukdavo žvilgsnį.

– Kosima, prašau, išgelbėk mano pusbrolių, – tarė Adolfas.

– Ne, pone, neišeis. Širdis šokinėja kaip žuvis ant keptuvės. Ne visiems noriu įtikti, – pasakė Kosima.

– Bet, – pasakė Nyčė, – mes esame tavo pažai. Tu žinai, kad mirti gėdinga. Ilgai gyventi – garbė.

– Aš pamilau, – pasakė Kosima ir pabučiavo Adolfą. Šis išsitraukė pypkę ir nuėjo į maniežą pažiūrėti, ar gyvas Rudolfas.

Jis. Baisus gyvenimo blizgučių kratynys. Ir Nyčės siela neatlaikė. Tipiška šizofrenijos pradžia:

– Esu Dionisas. Išgelbėsiu Rudolfą nuo Hado, – pasakė Nyčė. – Tu, Kosima, būsi mano Ariadnė.

– Vargšelis, – pasakė Adolfas. – Man rodos, jis kliepi. Fantastiškai keistas įsitikinimas. Jis. Graikų Dionisas. *«Слегка поддавший, до синевы побритый и знает от Баха до Фоейрбаха».*

Aš, literatas o-ho-ho! Kreipiuosi į Mažąjį prinčą:

– Ar norėtum, kad Adolfas pasimylėtų su Kosima? Nyčė to neišlaikytų.

– Mažoji mirtis, Nyčės paranoja, be šansų (nes nebuvo vaistų) pasveikti, daržovės būseną, – kalbėjo M. princas. – Piramidės iš paranoja pažymėtų rutuliukų, kurie nenormaliai auga ir tęsiasi, kol vaistai pramuša trombą ir ateina remisija. Pamišėlis negali be chemijos nusikratyti savo „šėtono“. Be vaistų tai gali atsitikti porą kartų, gal dieną, gal dvi. Tik tuo metu žmogus savikritiškas. Ir vėl beprotybė, bet vaistai gali pramušti trombą. Bet tuo metu buvo apsiribojama klizmomis ir izoliacija (Tas irgi gerai, nes žmogus padaro mažiau kvailysčių).

Ši užuojautos moralė. Turime užjausti sergančius paranoja. Jis – stiprus epochos argumentas. Vaistai atrandami dar dvidešimtojo amžiaus pradžioje. Milijonai žmonių lieka gyvi (nors paranoja sergantysis visada galvoja apie savižudybę).

– Psichinis sergamumas ateityje bus gydomas vienu paskiepijimu, – pasakiau. – Turime sulaukti to laiko. Tai gali trukti trisdešimt – šimtą metų. Genai tęsia paranoja sergančius. Bet gal pro-pro-anūčiai gal jau turės vaistų nuo šios mažosios mirties.

– Paranoja turi žadinti gailestį ir toleranciją, – pasakė M. princas. – Dvasinė užuojauta artimųjų ir daktarų. Skanesnis kąsnis gali būti palengvinimas paranojos pragaro.

– Aš hedonistas ir išgeriu kasdien po puslitrį, – pasakiau. – Tik profesijos ir hedonizmo sostinėse aš pasiekiu virš 2 m ribą. Malonu pranešti, man gera, kai išgeriu.

– Rebusas. Ar pasveiks nors savaitei Nyčė, – pasakė M. princas. – Istorija liudija, kad mažoji mirtis jo neapleido iki pat didžiosios mirties. Pas

mus, planetos Nr. 183 atstovus, meluoti neįmanoma. Nyčė mažą mirtį iki tikros mirties išlaikys daugelį metų. Bet kvėpuoti irgi yra laimė.

– Aš – literatas. Pasirenku kaukę ir ją aprašau, – pasakiau. – Naktis eina į naktį, o luošys užjaučia luošį, bet Nyčės homoseksualumas ir pederastinės nuotaikos, sekant graikais, tėra sublimacija vaikystėje analinio malonumo, kuris buvo tuštinantis ant puoduko. Svarbu įvairių veidų kastingas ir rami praeities analizė, rami jos destrukcija. Ar teisingai sakau M. princui?

– Pasigrožėkite nevystančia rože, – pasakė M. princas, – kurią garsina Vytenis Rožukas. Rož-ukas. Tai, ką jūs darote, viskas yra sugalvota ir jūsų personažai tarpais sektini, tarpais bauginantys, jie padės mums kelyje į amžinybę.

– Adolfas jaučiasi mažesnis už Kosimą ir Adolfas įsimyli Kosimą, – pasakė atsigavęs Rudolfas. – Kosima jaučiasi dėl plaukų mažesnė už Adolfą ir dėl to, dėl jo meilės žmonijai įsimyli Adolfą. Jis. Žodžių alkis. Literatas papasakos visiems, kaip alsuoja eksmeilės. Kosimos – Nyčė, aš ir Vagneris. *Quelle charmante peinture* (pranc. puikus atvaizdas). Aš, Rudolfas, tesu jo, literato, personažas.

– Taip, tu esi tik mano herojus, kovojantis dėl gero vardo sostinės lygio ir vidinės gerovės (iššokta į aukštį tiek, kiek planuota, ir dar daugiau – gerovė, laimės būseną). Įvairūs šuolių į aukštį rezultatai, – pasakiau. – Mane, literatą, persekioja pavydi visuomenė ir kvailos ceremonijos. Esu literatūros kardinolas ir naudoju trečią asmenį, kai būtina.

– Esu katalikas, bet man toli iki Adolfo tikėjimo, kuris jam suteikė šimtaprocentinį gerą vardą, nes kas savaitę eina išpažinties ir niekada nemeluoja. Tai moralinis sertifikatas. Jis yra beydis. Tik mažo pirščiuko kairės rankos trūksta. Ne be reikalo Kosima mane išmainė į jį, – pasakė Rudolfas.

NYČĖ

Vagneris buvo kaire ausimi kurčias. Jis atsisakė eiti pas Nyčę į ligoninę. Jo nuomone Vagneris yra jis, o ne Nyčė, kaip visiems sako pastarasis. Ypač jis pasipiktino, kai Nyčė skelbėsi esąs Dionisu. Jis ne pamišėlis, bet monstras, pabaisa. Vagneris žavisi dekadensu ir rafinuotumu, todėl negali domėtis vulgaria psichiatrinės klinikos egzotika. Jis tik palydėjo iki ligoninės Kosimą su Adolfu ir Baltazaru – šeimos draugais.

– Veidai iššęsti, deformuoti, – kalbėjo Vagneris. – Bjaurumas, ligos beprasmiškumas – tai yra juodas ekspresionizmas. Ar to Jūs norite iš psichiatrinės klinikos?

– Ten, ligoninėje – nuobodulys, įspūdžių badas, – pastebėjo Kosima. – Tikrai juodas ekspresionizmas.

Kompanija nusprendė, kad ligoninės bjaurumas dėl prasto prestižo trukdo tolerancijai. Ji atsisveikino su Vagneriu, kuris liko miestelyje.

– Šie prakaituoti sakiniai, lyg psichologiniai arimų drapakavimai, iškelia į viršų tai, kas pacientams jau nesvarbu, nes jie – nepagydomi, – pasakė Baltazaras.

– O gal Nyčė ir pasveiks, – pasakė Adolfas. – Deja, aš neturiu pinigų jam gydyti.

– Tu, Adolfai, pastatei aukų dėžutę ir laimėjai daug pinigų. Kodėl nenori pasidalyti jais su Nyče, – paklausė Kosima.

– Tie pinigai skirti vargšams ir katalikams, – pasakė Adolfas.

– Aš tavęs nemyliu, – pasakė Kosima. – Tu šlykštus.

– Ir aš tavęs nemyliu, – pasakė Adolfas. – Nes tu, aš matau, susidomėjai Baltazaru. Tai yra ketvirta tavo meilė. Nei daug nei mažai. Paskaičiavau.

– Baltazaras mulatas, graži kakavos spalva, Vokietijoje jis egzotiškas, kiekviena moteris palinktų į jį, – kalbėjo Kosima.

Ir čia įėjo Nyčė.

– Sveikas, Frydrichai, – pasakė Baltazaras ir paspaudė jam ranką.

– Aš tai sveikas, – pasakė Nyčė. – Baltos spalvos, nesmirdžiu. Ne taip, kaip kai kurie. Nekenčiu juočkį. Tai dar blogiau negu žydai. Bet aš, Dionisas, prieš miegą rėkauju melodijas iš Platono motyvų ir būsiu amžinas; Vagneris seniai bus Hade, o aš gyvenu, ir gyvensiu amžinai, nes mano nestabili psichika yra garantas mano proto viršūnės. Čia visi durni, o aš nedurnas ir pasiekiau daugiau kaip Kristus, nes Dionisas senesnis dievas ir aš džiaugiuosi, kad esu pakliuvęs į dievišką terpę.

– Mes einame pasikalbėti su psichiatru. Baltazarai, tu čia protingiausias, išklausinėk daktarų, ar yra šansų, kad jis grįš į mūsų kompaniją sveikas ir normalus.

– Tai, ką aš pasakysiu, tik liudija, kad esu išmintingas ir normalus, – pasakė Nyčė, – Aš valgau svetimų tuštinimosi popierių, kad analizai, kuriuos ima kosmosas, būtų iškreipti, ir aš būčiau supainiotas su tuo, kieno išmatas aš valgau, kurio kaku keliauja į kosmosą ir aš randu atokvėpį, išgeriu savo šlapimą vietoj to, kad jį paimtų kosmoso karaliai, ir tada gauni šansą protingai pagalvoti. Niekas man nekenkia ir nenurodinėja. Aš kakoju ant unitazo krašto, kad angelai paimtų mano analizus, niekas nesutrukdytų, ir aš mąstyčiau protingai ir saugiai. Tarpais aš būčiau Vagneris, ir tarpais, kai analizai supainioti, – Dionisas.

Aš tikslus kaip chronometras, literatas, smulkmeniškai aprašinėju sostines. Ir gero vardo sostinė kliba Nyčės atveju. O gal ir ne, jei su tolerancija žiūrėsime į paranojiką. Paranoja sergąs neturi gero vardo, siaubas ir kliedesių košmaras daro jį silpną, ir mes turime užjausti silpnuosius. Ypač jeigu būdami remisijoje, jie palieka gerą įspūdį. Filosofas Nyčė ir literatas Vytenėlis dosniai padirbėjo, būdami sveiki, ir tai svarbiausia vertinant jų gero vardo sostinės lygį.

Aš, literatas, šaukiuosi Mažojo princo. Tegu jis man paaiškina, ar yra galimybių per pastaruosius amžius pagyti nuo paranojos, ir ar teisybė, kad garbėtroška yra motyvas, kad susirgtume paranoja.

– Tu esi lietuvis, – kalbėjo M. princas. – Nukeliauk su manim į Hade ir pasižiūrėk į lietuvių karalius, kurie apsaugojo Europą nuo totorių-mongolų antplūdžio.

– O, M. prince, – kalbėjau jam, kai pažiūrėjau į jo veidrodį ir atsidūriau Hade. – Parodyk man Kęstutį, Vytauto sūnų, ir jo žmoną Birutę.

– Kairėj pusėj prie nišos atėjo Kęstutis. Štai ką jis kalbėjo: „Aš esu Vytauto, žymiausio Lietuvos karaliaus sūnus. Prisimenu Žalgirio mūšį, kurį laimėjo Vytauto klasta ir gudrumas. Ir dar norėčiau priminti Algirdo pergalę prie Mėlynųjų vandenų. Algirdas su aukščiausiojo lygio diplomatija valdė žemės nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Rusai buvo patenkinti Algirdo tolerancija. Ir kolonizatorius kaip valdovas tiesėjo vergus, kurie nebuvo vergais ir turėjo daug laisvių Algirdo diplomatijos dėka. Jei jėgos politika būtų lemiamą, lietuvius blogai prisimintų rusai ir per amžius lietuviams keršytų. Juk geras vardas, kurio siekė lietuviai, yra dominuojantis sostinėje, ir tai svarbiau negu pirmavimas“.

– Vaidilutės, – priėjusi pasakė Kęstučio žmona Birutė, – tai aukščiausias moters lygis. Ji ištikima, kukli, skaisti, gera ir lietuviai gali pasigirti šiuo subtiliu matriarchatu. Tai karžygio ir jo draugės harmonija.

– Kaip jūs laikotės Hade? – paklausiau Lietuvos valdovo.

– Mes čia jaučiamės taip pat, kaip ir geriausiais gyvenimo metais, bet aš ilgiuosi būties žemėje.

– Aš pažadu ir tau vietą Hade su tiek žvaigždučių, kiek nusipelnysi, – pasakė M. princas man. – Šešėlių karalystė. Ten svarbūs nuopelnai, laimėti gyvenime.

– Ačiū, – pasakiau. – Ačiū tau už šią mažą ekskursiją. Dėl Nyčės pasakysiu: jo ligoti genai nueis tolyn ir kažkada jo liga bus pagydoma, o jo vunderkindo ir filosofijos gabumai su sėkmingu kokteiliu atsigims kažkurioje linijoje.

M. princas įteikė rožės žiedą literatui, ir Muska palaižė jam ranką. Pagerbtas ir pajutęs paveldą, aš grįžtu pas Nyčę. Nors serga, jis puikiai lošia šachmatais ir muzikuoja lyg sveikas. Taip yra todėl, kad 65 procentai jo minčių yra geros, o 35 procentai – ligotos. Jo protas – paslapčių paslaptis.

Bet grįžkime prie Kosimos ir Baltazaro, kurie lankė Nyčę kartu su Adolfu. Jų santykiai su pliusiukais ir netgi žavesiu, nes Baltazaras sugebėjo pakerėti Kosimą. Ji supergražuolė (be plaukų). Jis supergražuolis, kakao spalvos mulatas. Ji – Džiuljeta. Jis – Romeo. Kapulečiai ir montekiai – tai Vagneris ir Adolfas, kurie neapkenčia Romeo – Baltazaro. Pirmasis – dėl odos spalvos, antrasis – iš pavydo.

– Mielasis, – pasakė M. princas, – aš tave aplankysiu sapne. Mudu kuruosime 183 cm ūgio atletus, kurie visas jėgas atiduoda kovai už amžinybę ir dėl gero vardo sostinės.

– Okei, – pasakiau aš.

Hade pučia vėjas. Kur aš? Dionisas – vienas iš mirties vadų. Jisai Hade važinėja su ferari. Man teko būti Hade, bet Dioniso nemačiau. Užtai dabar prieš mane žmogus, įtikėjęs esąs Dionisu. „Džiaugiuosi, kad esu negyvas“, – pasakytų Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Nes jis jau tapo nemirtingas. „Pažiūrėk į mano veidrodėlį, – sakytų M. princas, – ir tu pateksi į Hado mirties svetainę. Kalbėkit po vieną, – pasakytų M. princas. – Kitaip nieko nebus“.

– M. princo kompanija. Visi tie, kurių ūgis 183 cm. Apie Dioniso namus, kuriuose fizinių kūnų nėra, tik šešėliai. Ir ten pateko Nyčė – daržovė, įveiktas mažosios mirties, paranojos.

Hade – Nyčė. Jis pragare. Tiek gyvenime, tiek Hade. Jis buvo garbėtroška. Jis kritikavo visus, kuriuos norėjo pralenkti.

– Jeigu tu nori nusižudyti, – pasakė Baltazaras Nyčei. – Geriausia atidėk tai iki rytdienos. Rytas protingesnis už vakarą.

– Mielai, – pasakė Nyčė. – Dionisas ateina pas tuos, kurie labai trokšta nemirtingumo.

– Paranojikams patinka medžiojimas proto šviesuolių.

– Aš tai pasiekiu, kai užvalgau sanitaro šūdo su popieriumi. Taip aš medžioju proto šviesulius. Dievai aukštybėse mane sumaišo su sanitaru ar su kuo, ir aš laisvas protauju be jokios vidinės prievartos ir be jokios cenzūros.

– Mažoji mirtis yra pragaras, – pasakė Baltazaras.

– Nenorėčiau pasikeisti vietomis su ponu Nyče, – įsikišo Kosima.

– Daržovė geriau negu akmuo, – pasakė Baltazaras. – Ji gyva. Ponui Nyčei aš galėčiau pasiūlyti bakalėjos, konditerijos skanėstų. Hedonizmas. Tuo žmogus gali užsiimti tiek ligotas, tiek sveikas. O čia jau sostinės ir lygis jose. Kas atvedė Nyčę į beprotybę? Garbėtroška ir tai dėl to trombo smegenyse. Bet laimė galima ir pamišus. Tereikia kuklesnio lygio, kurio trokšta sostinė.

– Baltazarai, – tu esi Nigeris, smirdantis Nigeris, kuris neturi ką pasiūlyti man, genijui. Romeo juodas, o Džiuljeta balta.

– Iškrito sniegas, o juk jau gegužė, – pasakė Kosima.

– Pašokime tango, – pasiūlė Baltazaras ir paėmęs į glėbį Kosimą ėmė vesti tango žingsniu.

Nyčė sustingo ir jo pyktis susicementavo.

Kosima pasiuntė jam bučinį; durys be rankenos, grotos. Psichiatrinės ligoninės kvapas, kalėjimo muštras – viskas netinka, išskyrus izoliaciją, kuri yra reikalinga.

Jis – įtarinėtojas. Didybės manija, kilusi iš nepasitikėjimo savimi.

Tarp blogiausių dalykų įtarimas. Arbūzo sėklelių prarijimas.

Bet skirtingi medžiai, skirtingi pamišėliai.

Teisėjas, kurį įžeidė laišku Nyčė, nori nuteisti aną, bet Baltazaras gina šį. Garbėtroška kaip yda ir užkratas leidžia teisėjui paskirti nuosprendį: psichiatrijos ligoninė iki grabo lentos.

Noras atitrūkti nuo kosminės analizių kontrolės. Tai tik vienas iš šimto kludiesių, kurie sucementuoja piramidę, pastatytą iš pamišėlišku rutuliukų.

Grotos. Nelaisvė kaip nelaimė.

Nyčė užs ciklinęs ir loginiu protu sprendžia matematiškai, nes matematiško mąstymo procentai dideli.

Ir jį gina Baltazaras, paslaugus, draugiškas, malonus...

Psichiatrijos ligoninės butaforija: švara, tvarka kaip laive. Gėlės palaistytos, grindys išvaškuotos. Kvailų minčių net čia nėra. Visos solidžios, visos protingos.

Nyčė – filosofijos fanatikas su aukštu intelekto koeficientu I. Q. . Jis nekenčia žydų ir juočių, kaip ir Vagneris, nuo kurio žmona vis dėlto nepabėgo. Nyčė gina labai stiprus ir kietas mušeika Baltramiejus. Psichiatrijos ligoninėje reikia atstovėti tarp pamišėlių, kurie yra agresyvūs. Ir jį gina Baltramiejus, plikas storulis.

Žmogaus protas – baltas žemėlapis.

Adolfas labiau mylimas (negu Nyčė). Baltazaras dar labiau mylimas; Nyčė – beveik nemylimas.

Kosima – supergražuolė (be antakių, blakstienų ir plaukų). Užmiršau pasakyti, Baltazaras mikčioja. O aš literatas. Siekiu harmonijos ir tvarkos.

Ar malonūs buvo svečiai Nyčėi?

Kodėl toks juokingas Baltazaras. Mikčioja, juokias iš juoko. Iš jo lauki juoko. Juokingas apsirengimas (lietpaltis). Juokingi judesiai (grakštūs ir moteriški).

Ginčas tarp Adolfo ir Kosimos.

– Kodėl neužmiegi, – paklausė Baltazaras Nyčės.

– Todėl, kad visą naktį vaitojo senukas. Jį atvežė ir jis dejavo visą naktį, o dieną numirė.

– Giminės atvežė, kad numirtų, – pasakė Adolfas. – Sukalbėsiu maldelę. Kai dirbau virėju seminarijoje, išmokau maldų specialiai progai.

– Tas pamišėlis, tegu jį velniai, – pasakė Nyčė. – Per jį vėl pradėjau rūkyti.

– Nyčės pikti žodžiai ir niurzgėjimas, puikybė – tai nepadedą pasveikti, o trukdo, – pasakė Kosima.

Adolfas, seminarijos virėjas sako:

– Filosofinė kūryba: malonumas žaidžiant.

– Ką apie mane pasakysi, – paklausė Nyčės Kosima.

– Tu guvi, judanti, originaliai besielgianti, nebijanti rizikuoti, aukščiausio lygio nuoširdumas.

Baltazaras:

– Kosima – kokteilis. Su meile, gimusia iš knygų, ir išauklėjimu. Duktė F. Listo, pianisto, genijaus.

Nyčė:

– Moterys nešvarios, šlykščios. Jos dulkinasi per mėnesines, nes tuo laiku nepastos. Jos neištikimos. Melagės. Vyrai kas kita. Tik vyrą galima mylėti. Perduokit linkėjimus Vagneriui. Vagneriui nuo mylinčio Nyčės.

– Kristus ir šventas Adolfas, – pasakė Baltazaras Kosimai. – Turėtų būti puikus virėjas seminarijoje.

– Mužu jau susitaikėme, – pasakė Kosima.

– Cituoju Aristofaną, nebėr ko minėti utėlių ir uodų, kurie kanda, ir blusų daugybė „*Nota bene*“ (lot. Gerai įsidėmėk). Tai taip pat sapnas. Jį turėjau du kartus. Apie tai, kaip mylėjau su savo motina.

– Gerbiamieji skaitytojai, nemalonu pranešti, kad aš, literatas, irgi esu sapne miegojęs su motina. O mano širdies bičiuli, gali būti ramus. Tai nėra iškrypimas. Taip būna kiekvienam. Esu pasiturintis ir pinigai nėra man problema, nors jų siekiu aš neužbraukiau. Jeigu aš vargšas kaip Van Gogas, man ir nedidelės pajamos – laimė. Taip man ir yra. Vagneris griežtai atsisakė paremti Nyčę. Jisai labai principingas. Jo nuomone, pinigus turi uždirbti kiekvienas pilietis, neatsižvelgiant į tai, silpnas jis ar nesveikas. Jo griežtumas nepatinka net Kosimai, kai prieinama prie Vagnerio pinigų, ir ji yra teisi.

Japoniškam sode (šis atsirado iš Kinijos) M. princas kvaršina sau galvą dėl Kanto Karaliaučiuje ir Gėtės Leipcige.

– Kodėl aš turiu atlapa širdimi kalbėti apie Dionisą? Tai mano reikalas, – pasakė Nyčė.

– Nejuokink, – pasakė Kosima ir nusišypsojo visais trisdešimt dviem savo dantimis.

– Raičiok stuburą prieš Kosimą, – pasakė Baltazaras, – Ji išmano apie tavo ligą kaip arabas apie žydų maldas. Bet ji tavęs nediskriminuoja. Tik galvoja, kad prievarta, izoliacija – geriausia išeitis paranojikams. Paranojikas gali nužudyti keturiolika žmonių (taip atsitiko politechnikos institute Prancūzijoje). Visuomenėje turi funkcionuoti principas, įtarus paranoją, izoliuoti ligoninėje ir laikyti ten, kiek reikės, net ir dvejus metus.

– Čia gydo žmones, bet negesina gaisrų. Tuo tarpu aš už gaisrų gesinimą, – pasakė Nyčė.

– Ar jauti šiokią tokią pašaipą, – paklausė Baltazaras. – Žmonės su vaizduote pagauna košmariškus kliedesius ir dar prideda nuo savęs, girdi, aš protingas, o jis durnas. Išankstiniai įsitikinimai – blogai žydas, blogai nigeris, blogai paranojikas. Kompromitavimas, žeminimas – tai viešąją opinią formuojantys veiksniai.

– Kokia negalia vienija mus, – paklausė Kosima. – Tik vieni suserga, kiti tik nusikalba. Frydrichai, tu skęsti, nieko, jei gelbėtojas bus negras ar žydas?

– Nesutinku, – pasakė Nyčė. – Tegu viską sprendžia Kristus.

– Kristus, – pasakė Baltazaras. – Nužengęs nuo kryžiaus, paliko raštelį: „Greit grįšiu, bet ne, nelaukite, išėjau gerti vyno“.

– Taip Mopasanas, – pasakė Nyčė, – knygos „Gustavo Flobero laišškai Žorž Sand“ įvade pasakė: „*On ne peut penser et écrire qu’assis*“ (lot. galvoti ir rašyti galima tik sėdint).

Tai Nyčė pasakė prancūziškai ir pridūrė:

– Sokratas mirdamas pasakė: „Gyventi, vadinasi, ilgai sirgti“. Išminčiai apie gyvenimą sprendė vienodai: „Jis nieko nevertas“.

– Kalba apviltasis, – pasakė Baltazaras. – Ieškojau didžiųjų žmonių, o radau tik jų idealo beždžiones.

– Sostinių sistema, – kalbėjo Nyčė, – paaiškina, kas buvo išmąstyta prieš 6 tūkstančius metų. Kas yra bendrosios vertybės, ar daro žalą ar dorą kitam. Vienas svetimšalis, vaikščiodamas po Atėnus, pasakė Sokratui, neva šis yra monstras su bjaurumais ir ydomis. O Sokratas atsakė tik štai ką: „Jūs įžvalgus, pone“.

Artėjo senųjų Atėnų žlugimas ir Sokratas suprato, kad jis reikalingas pasauliui. Reikalingos jo priemonės, jo gydymas, jo asmeninės savisaugos menas. Bet ar teisingai suprato šis pats gudriausias iš visų savęs apgaulinėtųjų? „Sokratas nėra joks gydytojas, – tyliai pasakė jis pats sau. – Tik mirtis yra gydytojas“. Sokratas irgi buvo tik ligonis. Kas yra – netampa, kas tampa – to nėra. Kaip svarbu būti filosofu, mumija, perteikiant tai lavonų mimika. Šalin dvasią, apsunkintą logikos klaidomis. Taip aš provokuoju prieštaravimus.

– Idėja tampa subtilesnė, platesnė, ji tampa moterimi, krikščioniška, – pasakė Kosima. – Kuris tikėjimas nugalės? Sektos? Sektai – tai išėjusieji iš bažnyčios, kad atnaujintų krikščionišką mokymą.

– Kiekvienas žodis turi jėgą ir gali žeisti. Paranojos prevencija yra laimingo gyvenimo filosofija. Kai tikimasi, svajojama (mažesnis šuolio į aukštį lygis negu yra faktiškai), – kalbėjo Baltazaras.

– Tai yra Kristaus mėgdžiojimas, – pasakė Adolfas. – Lietuvis romanistas – paranojikas. Liūto dalį – šešiolika romanų parašė blaivas ir tik tris puslapius, būdamas ligos būsenoje, o kitką per remisiją, nors sirgo vienuolika kartų.

– Proza, ši svajonių kultūra neleis man sumeluoti, – pasakė Nyčė. – Dėl atsargumo likau gyvas, nors bandžiau nusižudyti 10 kartų.

ŠUMANAS (*SCHUMANN*)

Tai žiauru. *Taedium vitae* (lot. bjaurėjimasis gyvenimu) ima viršų.

Štai kokie meilės laišakai, kurie yra momento momentas.

Napoleonas Bonapartas – Džozefinai (Josephinei) į Milaną 1796.11.13 rašė: „Aš tavęs nemyliu, atvirkščiai – bjauriuosi. Tu esi siaubinga. Labai nerangi, kvaila. Tikra Pelenė. Ką tu veiki visą dieną, ponija? Tikiuosi netrukus spausiu tave glėbyje ir apibersiu tave milijonu karštų kaip pusiaujas bučinių. Bonapartas“.

L. van Bethovenas (Beethoven) nemirtingai mylimajai: „Meilė skirta man su tavim ir tau su manim. Visa, kas mums skirta, ir kas bus, atsiųs

dievai“. „O dieve, – taip arti! Taip toli! Mūsų meilė nėra tikras rojus statinys, bet jis tvirtas kaip dangaus citadelė“.

Lordas Baironas – Ledi Karolinai Lemb: „Pažadu nemylėti tavęs. Ak, Karolina, to žadėti neįmanoma. Prieraišiausias tavo Baironas. P.S. Buvau ir esu tavo, laisva valia ir visai pasirengęs paklusti, gerbti, mylėti ir skristi su tavim, o kada, kur ir kaip, tu pati galėtum nuspręsti“.

O. de Balzakas (H. de Balzac) grafienei Evelinai Hanskai: „Ak, kaip norėčiau pusę dienos klūpoti prie tavo kojų, galvą padėjęs ant tavo kelių. Svajodamas gražias svajas, pasakodamas tau tai, ką galvoju, spausdamas lūpas prie tavo suknius“.

Čarlzas Darvinas – Emna Wedgwood: „Tikiuosi, kad tu su manim būsi tokia pat laiminga kaip aš su tavim“.

Alfredas de Musset – Žorž Sand: „Tu juoksies tiesiai man į veidą. Turiu pasakyti tau kai ką kvaila. Laikysi mane niektauza, parodysi man duris ir manysi, kad meluoju. Aš tave įsimylėjau“.

Gustavas Floberas (Gustave Flaubert) – Žorž Sand, 1866 m.: „Tu liūdna, vargše drauge ir brangi mokytoja. Jaučiuosi visiškai sugniužęs nuo tada, kai išvykau. Rodos, nemačiau tavęs jau 10 metų. Vienintelė mano pokalbių su motina tema esi tu. Čia visi tave myli“.

Floberas – Luizai Kole (Colet): „Kartais mėginu įsivaizduoti, kaip atrodysiu senatvėje. Ir man regis, kad tada tave mylėsiu taip pat kaip ir dabar, gal net labiau“. (Kole – nuostabi gražuolė, eilėraščių ir romanų autorė, garsiojo Paryžiaus salono šeimininkė. Jie bendravo 1846–1854 metais. Floberas sirgo sifiliu ir nervų priepuoliais. Tikriausiai epilepsija. Floberas mirė nuo insulto, sulaukęs 59 metų.)

Markas Tvenas įsimylėjo Oliviją Langdon, susituokė 1870 m.: „Liba, brangioji, praėjo jau šešeri metai nuo didžiosios mano sėkmės gyvenime, kai laimėjau tave. Apvaizda paruošė dirvą tai sėkmei, atsiųsdama tave į pasaulį.“

Oscar Wilde'as – lordui Alfred Douglas: „Brangiausias iš berniukų. Tavo laiškas buvo žavingas. Raudonas ir geltonas vynas. Bet aš nusiminęs. Ir prastos nuotaikos. Negaliu tavęs mylėti. Tokio graikiško, grakštaus, pasikeitusio nuo aistros. Vėl čia nėra tavęs, brangusis, nuostabusis, mano berniuk.“

Daugiau necituosiu *niles tapettes*, *niles gousses* (pranc. nei pederastų, nei lesbijiečių).

– Iš ko juokiesi, tam ir patarnausi, – (vok. *was du verlacht, wirst du noch dienen*), – pasakė Šumanas.

Šumanas – genijus, pusdievis. Robertas Šumanas Klarai Wieck (Vyck): „Yra žmonių, kurie nekenčia grožio, kurie teigia, kad gulbės yra tik didesnės žąsys. Iš pradžių turėjau visokių planų, kaip mums susirašinėti. Norėjau sugauti drugelių, kad jie neštų tau mano laiškus. Buvau sumanęs daug įdomių svajonių ir tik šiandien laiškiningo ragas pabudino mane iš jų.“

Jie man yra tikri ilgesio valsai, tie trimito garsai. Jie primena mums apie tai, ko neturime.“

Klarai buvo penkiolika metų, kai jie pamilo vienas kitą. 1837 metais Robertas paprašė tėvo leidimo tuoktis, bet jis jo nedavė. Trejus metus įsimylėjęliai kovojo dėl Frydricho sutikimo. Net kreipėsi į teismą. Galiausiai 1840 metais susituokė, kai Robertas sukūrė garsiąsias savo „Lieder“. Bet Šumanas niekad nebuvo toks garsus kaip jo žmona. Psichika sušlubavo 1844 metais. Jis kentėjo nuo depresijos ir haliucinacijų, bet per metus pasveiko. Po dešimties metų simptomai pasikartojo ir jis mėgino nusižudyti. Žiemą norėjo šokti į Reiną, bet sekundę prieš šuolį į vandenį jis išgirdo spragtelėjimą ir pagalvojo, kad jį seka slapta policija ir šiuo momentu nusižudyti nepavyks. Ir jis atidėjo mirtį. Porą kartų bandė nusižudyti. Norėjo šokti iš trečio aukšto, bet prieš tai psichiatrijos ligoninėje gulėjo ligonis su sulaužytu stuburu, šokęs iš ketvirto aukšto, nejudantis. Ir šis variantas jam pasirodė nepatikimas. Vienus iš geriausių savo kūrinių Robertas sukūrė apimtas paranojos psichozės. Kitus dvejus metus jis praleido psichiatrijos klinikoje. Klara jį pergyveno 40 metų. Šumanas jai rašė: „Man net draudžiama tave matyti. Visa tai kelia šiurpą, maudžia širdį. Mane išrovė su pačiomis gyvenimo šaknimis. Juk aš girdėjau apie tavo romaną su Bramsu (Brahms). Aš paklūstu muzikinei idėjai, tapusiai sublimuota, išblyškusia, šiaurietiška, kionigsbergiška, idėja apie krikščionybės triumfą, kai moralinė karvė, riebi ramios sąžinės laimė, sudvasina tai, ką nurodęs Platonas susigėsta ir nutyli.

– Ką pasakysi Johanai, – paklausė Šumanas J. Bramso. – Ar galima sukurti vokišką Rekviem? Ar gali būti sukurtas šedevras?

– Aš tave lankau ligoninėje vos ne kasdien. Ir vos ne kasdien galvoju, kaip turėtų atrodyti vokiškas Rekviem. – pasakė Bramsas. – O dabar paimsiu šaukštelį sultinio. Juk nevalgai jau porą dienų.

– Nenoriu valgyti, nes noriu numirti iš bado. Tai gražiausia mirtis.

– Patikėk, – pasakė Bramsas, – Klara bus laiminga, jeigu tu prarysi keletą šaukštelių sultinio.

– Aš noriu mirti. Mirti oriai ir garbingai, – pasakė Robertas.

– Vakar klausiau geros muzikos, – pasakė Bramsas. – Paskutinę Mocarto sonatą Re mažor (Köhel, Nr. 576), parašytą 1789 m. Klausiau ir Šuberto devintąją, ir tavo „Karnavalą“.

Tai buvo remisija. Šumanas buvo sveikas. Jis aplankė savo draugą Leoną ir kalbėjo apie Martos šeimą. Martos, kurią Robertas vieną kartą pamylėjo jaunystėje. Tai buvo karštas nuotykis. Šiuo metu jis galvojo tik apie Klarą.

– Ar Hansas, Martos sutuoktinis, tikrai tavo sūnus, – paklausė Leono Robertas.

– Taip, – pasakė Leonas. – Dvynukus aš įsūnijau, kai Reine susidūriau su valtele, kurioje vystykluose buvo dvynukai. kažkas juos

pametė ir atsikratė. Aš užauginau Klausą ir Hansą, o pastarasis įsimylėjo Martą ir vedė ją.

Hansas tapo girtuokliu, mes jį gydėme psichiatrijos ligoninėje karts nuo karto. Pakeisti jo mąstymą gali tik insulinas ir jo dozės, kai priepuolis jau užmigus drasko sąmonę, traukuliai užmigus, viso kūno traukuliai turėjo pramušti trombą ir alkoholis būtų išmestas iš buvusio alkoholiko smegenų.

– *Kehrt euch marschieren marsch*, – pasakė Leonas (vok. Aplink marš). – Mano sūnus kenčia nuo alkoholio. Aš komanduoju jam, o jis ištikimas savo žmonai Martai.

– Aš. Šumas. Nusišėrusi lūšis. Gyvenantis potencialaus savižudžio gyvenimą, – kalbėjo Robertas. – Daug kartų mėginau, bet vis atidėlioju savižudybę. Kai esu sveikas, „*nihil nisi bene*“ (lot. nieko kito, vien gera). O kai susergu, esu kaip Mocartas, kuris, esu tikras, mirė nuo trombo smegenyse, įteigęs sau, kad jį nunuodijo Soljeris.

– Aš sirgau cholera, – tarė Leonas. – Dar didesne liga negu paranoja, ir šiaip taip išsikapsčiau. Mano žmona mirė nuo choleros. „*Gott der Vater*“ (vok. Dievas tėvas). Jis žino, kad dvynukai – vienas fanatiškas katalikas, kitas girtuoklis. Dvyniai, išūnyti pamestinukai. Jie mano gyvenimo prasmė. Ir aš esu vargšas, palyginti su Klara, kuri štai laukiasi aštunto vaikelio.

– Aš buvau įsimylėjęs Martą, Hanso žmoną. Dar prieš Hansą. Bet ji su manimi turėjo tik prėską meilę, kelių valandų nuotyki.

– Man Klausas prisipažino, kad panašų kaip iš akies trauktą brolių dvynį jis pakeitė vieną vienintelį kartą ir permiegojo su Marta. Bet ji to nežino.

– Marta man pasakė, kad Hansas atitiko jos vidinį jausmą, jos širdies pojūtį, – pasakė Robertas.

– Hansas yra Kazanova, – pasakė Leonas. – Jis dažnai atakuoja gražuoles. Jų grožis yra vienintelis motyvas seksui ar meilei.

– Kai meldžiuosi, įsivaizduoju Kristų, kuris yra Dievo tėvo dešinėje.

– Klara man sakė, kad Šumanas neva labai panašus į Kristų ir kai ji meldžiasi, mato Šumą, – pasakė Leonas.

– Mudu draugavome nuo tų laikų, kai aš merginau Martą. – Pasakė Šumanas. – Dvynys Klausas iš tavo aplinkos pamilo Kristų. Net tai, kad jis apsimetė Hansu ir permiegojo su Marta, net tai – nuodėmė jo katalikiškam asmeniui. Jaunuolio jaunuoliškas nuotykis.

– Gal manai, kad Marta aukštuomenės kekšytė? Ji tik šypsosi vulgariai ir banalia šypsena. Hormonų perteklius paskatino ją įsimylėti Hansą. Jos meilė – lytiškas instinktas.

– Ji – Marta. Instinktas energingas lyg didžiulis ventiliatorius. Jos šypsena paslaugi it kirpėjos. Jos svajonės egzotiškos lyg baltos kumelės sapnas.

Kol Leonas su Robertu svetainėje kalbėjosi, kambarėlyje šone jų klausėsi Hansas. Taip jis sužinojo, kad valtelėje dvynukus rastinukus rado Leonas.

Bet kas jų motina ir tėvas, – klausimas liko atviras. Bet jis taip pat sužinojo, kad prieš jį Marta turėjo nuotykį su Robertu.

Robertas buvo tingus lyg rusų bajoras. Jis užėjo į kavinukę centrinėje Diuseldorfo gatvėje, išgėrė kakavos, sėdėjo už staliuko, kai pajautė, kad stingsta gyvybė, šala kraujas ir mirties baimė – siaubas sukaustė jo sielą. Šiaip taip jis, supratęs, kad kipšas atakuoja jo sielą ir traukia į pragarą, jis davė sau žodį, kad kentės tiek, kiek ir Kristus, ir mirs kančios nukryžiuotas.

Dulkė silpnas lietutis. Gatvė į kalną alsavo ozonu ir liepukais. Staiga kalno papėdėje jis pajuto didelį nerimą (tai trombas užgulė dalį smegenų). Tokį didelį – ir to nebuvo galima pakeisti – kad jis viduje griuvo į prarają ir fizinis nerimo jausmas kankino neatvaizduojamai.

„Išeinu iš proto, – pasakė sau Robertas. – Kad aš jo ir taip neturiu“.

Jis pagalvojo apie Martą. Kažkias l. tolimo, tyro ir liūdno: Klara ir Marta. Jų graži draugystė ir jos viena kitai visada pasisakančios. Ir jis nusišypsojo mėlynakės blondinės šypsena. Hansas susidūrė su Robertu tada, kai šis ėjo pas Leoną. Robertas miegojo su Marta. Tą Hansas girdėjo, todėl čiupo už pakarpos Robertą ir smūgiavo į nosį tarp abiejų akių. Nieks čia, – pasakė Hansas. – Leonas plikas lyg kulnas su žila vandeikiška barzdele. O tu nieks su pelės kailiuko spalvos plaukais ir strazdanomis. Nieks, aš tau priminsiu tavo nuotykį su Marta, silpna panele.

Robertas, atsigavęs nuo smūgio, pasižiūrėjo į Hansą, ir šio apgamas virš raktikaulio ant kaklo jį sukretė. Lygiai toj pačioj vietoj apgamą turėjo Marta. Ar ji ėmetė dvynukus į valtėlę Reino upėje? Tereikėjo tai sužinoti iš Martos. Jeigu taip, tai Hansas kraujomaišos būdu miegojo su savo motina. Ji ne šiukšlė. Apie muziką Hansas suvokė ne daugiau kaip kiaulė apie debesis, todėl Šumano šlovė jam nieko nereiškė. Jis. Roberto jausmas Kristui. Puikus lyg olandiškas padažas rostbifui. Hansui tai buvo niekis.

– Robertai, – greblavo Hansas. Greblavo ir Klausas. – Kodėl neišmeti kokio bajeriuko, kodėl nejuokauji, kodėl toks nuobodus? Jiedu kalbėjosi psichiatrijos klinikos tualete, kur buvo paguldytas Robertas ir beveik tuo pačiu metu ir Hansas (dėl alkoholizmo jį paguldė Leonas). Robertą paguldė Klara.

– Žiūrėk, – pasakė Robertas, – mano kairės akies ragena pametė spalvą po tavo smūgio. Man liko dvi priešingos spalvos akys. Leisk man pakalbėti su Marta, kai ji ateis tavęs aplankyti. Pažadu jos nemerginti, ir ji tau nenusikals.

– Aš žinau penkias meilės rūšis, – pasakė Hansas, – supermeilė, kai įsimyli moterį idealistine meile ir ji saugosi, o jis įsižeidžia ir dukart neprašo, manydamas, kad negalėjo būti laimingas aukščiausiu būdu (ji saugojosi ir kartą jį atstūmė) ir nereikia. Jei taip, tada nereikia apskritai. Antra meilės rūšis – tai draugystė nuo ryto iki vakaro su mergina, kuri buvo aukščiausio lygio, ir pralenkė jį viskuo, o pabandžius išsiskirti buvo trauma, neurozė ir todėl jis vėl grįžo pas ją. Ir taip tęsėsi, kol ji jam neužtaisė ragų.

Beje, kaltas buvo jis pats. Trečia meilė – tai Marta. Seksuali gražuolė su humoro jausmu, gabi it penketukininkė. Meilė saldi lyg prinokusi kriaušė. Ketvirta meilė – tai idealistinė meilė merginai, kur kas jaunesnei, su puikiu bendravimo būdu. Tokia puiki, jog aš išsirinkau ją iš visų. O penkta meilės rūšis – tai mergina sudėta taip, kad nepatogu meilei, kai trečias numeris kelia aistrą ir azartą ir yra patogus meilei vėžiuku. Ji mokėjo juo rūpintis, šeimyniška, įveikianti visus buities slenksčius, aukso medalininkė moksle ir vyriško proto bei gospadorišku rūpinimosi būdu. Ji viršijo visas moteris moteriškumu. Aš, Hansas, auksinio jaunimo *bachūras*, tau sakau nuoširdžiai, kad suprastum saulėtus klonius ir vešlias pievas. Pas Leoną nerasta orumo ir savigarbos stygiaus. Taip man pasakė katalikiškas Klausas, brolis, su nuolankiomis gyvulio akimis. Bum-bum, skrenda mano metaforos. Tau patiko, ką? Klausas pasakė: „Aš noriu būti šventasis“. O aš noriu viršyti Kazanovos žygius, kad išgydyčiau sopulingas sielos žaizdas. Marta man atiteko po tavęs. Meilės ji norėjo ir mane kabino. *Que la ragion somettone al talente* (lot. kad protas paklustų troškimams).

– Tu, Hansai, – pasakė Robertas, – užmiršti, kad tūkstantis metų yra viena sekundė. Žemė – milijardų metų planeta, ir tūkstantis metų – sekundė. Paranoja ir Nyčė, kuris sakė: „Muzikoje aistros tenkinasi pačios savimi“.

– Tavo ironiškoje šypsėnėlėje atsispindi griežtas džentelmenas Leonas, – pasakė Hansas. – Ne be reikalo Klausas katalikas pasišventė gobelenui ir kuria gobeleniškas istorijas.

Robertas pasipurtė lyg liūtas savo didingais karčiais. Jo raudoni plaukai kėlė Hansui baltą pavydą.

– Manęs nebedrauskit, – pasakė Robertas. – Gyvenimo pavyzdys – vienintelė teisybė. Aš esu Kristaus jauniausias sūnus. Nuo šiol aš su Klara turėsiu tik epistoliarinį romaną. Yra trys muškietininkai, Leonas – Atas, aš – D' Artanjanas, Klausas – Aramis, tu Hansai, – Portas, grebluojantis Portas. Tetelė Pranciška – tarnas Planšė. Ji – gražuolė, išsaugojo nekaltybę iki 80 metų, buvo vienuolė. Marta pastojo nuo bruknės. *Qui pre quo* (lot. nesusipratimas, painiava).

– Aš įdegęs, – pasakė Hansas, – raumeningas, o tu? Tavo mintys – pievos su stora žole, o mano mintys – ąžuolai.

– Che, – pasakė Robertas, – *carino* (ital. koks jis mielas). *Scuse tante* (ital. labai atsiprašau). Bet tai jūsų, protingų, kova su beprotybe. Aš ne žolė, aš beržas, ant kurio ilsisi paukščiai.

– Klausas, – pasakė Hansas, – sukūrpė gobeleną Bramsui. Bramsas aukščiau už Šumaną.

– Žmonės miršta dėl nelaimių ir vėjų arba dėl ilgo amžiaus. Aš mirsiu, – pasakė Robertas, – dėl tokių kaip tu aršumo. Jis. Aršumas. Taip vilkas prie diendaržio kėsina į gauruotą avelę. Jos, mano bepročio mintys, traška lyg namas liepsnų bangose.

– Tai, kad tu savikritiškas, geras ženklas.

– Tu turi apgamą ant kaklo, – atsakė Robertas.

– Taip turiu, – pasakė Hansas. – Mes čia keičiamės kalbomis lyg Polifemas su Odisėjumi. Pirmasis metė aukštą uolą, atplėšęs, bet kapojo irklais achajai ir išsigelbėjo.

– Turiu kitą palyginimą. Tu esi Kazanova. Tavo kalbos, kas tik nori, bet ne genijaus įkvėpimo akimirka. Greičiau voratinkliai ant kaktos. Prašyk manęs, genijaus, malonės. – pasakė Robertas.

– Jeigu aš tave teisingai sukritikuosiu, – pasakė Hansas, – tu apsiverk ir priraudosi balas ant kiemo.

– Ir čia mes pradėsime žodžiuotis. Ji genijaus malonė. Taip galybę myli pasaulio talentas. Aš esu Kristaus sūnus jaunesnysis. O tu esi siųstas šėtonas. Tu vienas iš tų, kurie nuodija. *C' est du nouveau, n' est – ce pas?* (pranc. tai nauja, ar ne?). Iš tikrųjų, jos ašaros skalaus veidą laisva eiga, nes tu našus kvailomis mintimis kaip lašininė, paršinga žemkasė. O gražusis natos garsas! Taip medkirtys kerta medžius ir šie traškėdami griūna. Melodija kilusi iš monologo apie mišką.

– Aš einu neskubėdamas pavalgyti, – pasakė Hansas.

Robertas nieko nesakė, tik galva palingavo.

Netrukus Hansą aplankė ugniagerklė Marta. Jie įsikūrė salone, skirtame beprotnamio svečiams. Šalia jų sėdėjo Robertas ir jo tetelė, tarnas iki grabo lentos.

– Paranoja, – pasakė Hansas, – tai ne gyvenimas ar mirtis, bet mirtis ir gyvenimas drauge. Štai Šumanas, kuriam remisija saldu kaip poliucija susapnavus Martą.

– Marta, vilties žibutė, – kalbėjo Robertas.

– Palik ramybėje Hansą, – pasakė tetelė. – Čia jūs visi verti pagailos.

– Aš einu į palatą. Man Roberto kompanija nepatinka, – pasakė Hansas. Ir juos paliko.

– Marta, – pasakė Robertas, – tu turi apgamą ant kaklo.

– Taip.

– Tai tu palikai valtelėje dvynukus.

– Taip. Iš kur sužinojai? Tai buvo tavo vaikai.

– Mano?

– Taip, prisiekiu savo vyru Hansu.

– Klausyk, Marta, Klausas ir Hansas mudviejų vaikai. Kad ir kaip baisu, tai tiesa. Leonas surado valtelėje dvynukus. Ir Hansas užaugęs įsimylėjo tave. Be to, Klausas, dvynys, irgi apsimetęs Hansu, savo dvyniu, miegojo su tavimi.

– Ką gi. Grožis – vienintelis motyvas meilei ar vedyboms, – pasakė Marta ir apsiverkė. Ir nejučia apsišlapino.

– Tiksliai motyvo nata – charizmatiškas kontrapunktas ir švelnus balsas su vibracija gale, – pasakė Šumas Ramsui (pravardė Bramso).

– Suvalgyk šaukštelį sultinio, – pasakė Bramsas (Ramsas). – Tu esi genijus. Pusdievis. O aš paprastas darbininkas. Marta pasidarė nelaiminga,

sužinojusi apie kraujomaišą. Ji sako, kad Klara pagrobė tave iš Martos ir todėl ji paliko dvynukus valtelėje. Be to, ji myli Hansą, o šis ją. Tik *far niente* (ital. dykinėjimas) gali išgelbėti Martą nuo baisių minčių. Hansą išrašė iš ligoninės ir jis negeria nė lašo alkoholio. Štai prie tavęs priėjo ligonis. Jis prašo manęs cigaretės.

– Tai psichiatras, – pasakė Šumas. – Jis yra ligonis. Jis triskart per dieną maudosi šaltoje vonioje. Tai vienintelis jo simptomas. Jis yra lietuvis. Kažkodėl neišlipa iš šaltos vonios. Jis vis sako: „Tėtis – Nemunas, močia – Baltija“. O aš sirgsiu, sirgsiu, kol numirsiu. Paranoja.

– Pro langą su grotomis matėsi kito korpuso pastatas. Juodas varnas atsitūpė ant kamino ir tupėjo ten tol, kol pastebėjo, jog į jį žiūri Šumas.

Išjausta idealistinė meilė Martai. Robertas krito į krizę, nes Martos ir Hanso namuose kilo gaisras ir sutuoktiniai neteko viso turto. Robertas rašė laiškus Martai. Ši slapčia nuo Dievo Tėvo liejo ašaras ir Hansas nerado būdo, kaip ją paguosti, ir pats jautėsi klaikiai.

Robertas įdavė Bramsui laiškus Martai.

– Mano mylima Klara, – rašė Johanas Bramsas Klarai. – Tavo laišakai kaip bučiniai.

Jis buvo keturiolika metų jaunesnis, o ji buvo ištekėjusi už geriausio jo draugo ir protežė – Šumano. Ji turėjo aštuonis vaikus. Vaikystėje, sulaukusi dešimties metų, Klara koncertavo ir buvo laikoma stebuklingu vaiku. Pianistė virtuozė. Klara buvo jauna, kai dvidešimtmetis Šumanas išgirdo jos grojimą. Jie susituokė Diuseldorfe 1840.09.12. Būtent ten pasirodė jų namuose Bramsas (jį vadino Ramsu).

1854.02.27 Šumanas mėgino nusižudyti. Haliucinacijos buvo nebepakeliamos. Jį išgelbėjo ir išsiuntė į psichiatrijos kliniką. Pustrečių metų Robertas praleido ligoninėje. Tuo metu Bramsas lankė Klarą ir rašė švelniausius laiškus. Klara tuo metu laukėsi aštunto vaikelio. Žmogus, vienintelis tarp visų gyvųjų, laidoja savo mirusiuosius. Lygiai tas pat apie sergančius paranoja. Turime rasti jėgų slaugyti sergančiuosius.

Žiauru. Paranoja su nelaimės takeliais ir siaubo upeliais.

Dvyniai. Geraširdžiai milžinai, Klausas ir Hansas, su apgamais kaip ir jų motina Marta, ir su gabumais, kaip ir Robertas Šumanas, tikras jų tėvas. Ši kraujomaiša – tai pro sukąstus dantis tariamas žodis „meilė“. Robertas pirmas įtarė, kad Hansas ir Marta – tai sūnus vedęs motiną, o dvynių tėvas – jis, Robertas Šumanas. Klausas irgi aplankė ligoninėje Šumaną.

– Tau labai gerai, – kreipėsi jis į Robertą. – Tau niekas nerūpi. Skyriuje yra pianinas. Esi menui atsidavęs paranojikas. Tu daug pranašesnis už Johaną, nes esi susitelkęs muzikai, vien muzikai. Aš ypač laimingas po to, kai sužinojau, kad tu esi mūsų tėvas. Man garbė ir meldžiuosi Kristui, kad tu pasveiktum.

– Kristus yra mano tėvas, o tu mano sūnus. Tokia tai istorija Roberto Šumano, kuriam laimė – tai praeitas etapas. O košmaras – kasdienybė. Kipšai persekioja mane ir žudo. Marta nelaiminga kaip Ana Karenina. Šiaip ar taip tu aukštesnis už Bramsą (Ramsą). Bet Marta myli Hansą, o ne tave.

Tai yra tiesa. Mano tėvas Leonas, nes jis mane užaugino. Aš myliu Kristų. Kristumi aš ir seku. Su savo kataliko sekmadieniais (išpažintys). Man atrodo, kad geras vardas yra tada geras vardas, kai mes priartėjame prie Kristaus. Iškart po Kristaus einu aš. – pasakė Robertas. – Man pianinas – tai derlingus grumstus verčianti žagrė.

– Dažnai garbėtroškos ir kovotojai dėl amžinybės patenka į Hadą. O jeigu generolai gero vardo sostinėje, patenka ten į penkių žvaigždučių viešbutį. Yra du variantai – iškovota amžinybė ir amžini šventojo sąžinės stulpai. Tokia mano filosofija. Atrodo, tau grįžo sugebėjimas blaiviai protauti. Dievo draugai, paskui mane!

Deja, tai truko vieną dieną. Šumanas vėl pasiskelbė Kristumi ir kentėjo nuo šėtono. Tačiau kova dėl amžinybės buvo išmintinga ir ne kažin kiek silpnesnė nei kažkada buvę muzikos opusai, parašyti esant geros formos.

Lietuvis psichiatras, gavęs dozes insulino, atsipeikėjo ir klausdavo kalbinamas, atsakinėjo į painius klausimus. Ši knyga yra savižudybės prevencijos faktas, kontracepcija nuo savižudybės.

– Svarbu psichiatro pozicija, – kalbėjo lietuvis, – pozicija ir konflikto priežastis. Nes reikia sužinoti, kokios paciento mintys vyrauja, ar įsitempęs neįgalus žmogus, kurio problemiškas elgesys pagrįstas prievarta prieš save ir kitus. Psichoanalizės prasmė – išsikalbėjimas, kad žinotum, kokios būsenos yra pacientas.

– Aš tą žinau, – pasakė Klausas. – Reikia klausti, kokia šiandien diena. Kada tu gimei? Kaip pasikeitė tavo jausmai pastaruosiu metu? Kokius žmones tu vertini ir dėl ko? Tai buvo atlikta su Robertu.

– Mąstymas pasikeičia, – kalbėjo psichiatras lietuvis, – kai ateina krizė, baigiasi atostogos, sveiko mąstymo laikas. Remisija. Tu sulauki didelio pasipriešinimo ir tai tik trukdo gydyti. Pavyzdžiui, kai aš sirgau, man atrodė, kad psichiatras – slaptosios policijos agentas. Būna, kad situacija pagimdo beprotiškas idėjas. Pavyzdžiui, man besiprausiant šaltu vandeniu, pajutau, kad esu stebimas. Iš tikrųjų mane stebėjo seselė, o aš pamaniau, kad tai slaptosios policijos atakos. Šiuo metu silpna psichikos apsaugos sistema.

– O kaip atpažįstate, ar dar serga pacientas, ar jau ne? – paklausė Klausas.

– Net menka detalė gali leisti atpažinti susirgusį paranoja žmogų. Tereikia palaukti, ar tai bus nuplauta ir išnyks, ar tai bus kvailų minčių piramidės plyta. Smurto aukos – popiežius. Ir labai žinomas genialus dainininkas J. Lenonas, – visa tai paranojiko veiksmai.

– Turi būti išleistas įstatymas, – kalbėjo Klausas, – kaip per jėgą gydyti sergantį paranoja.

– Įvairios patirtys, – pasakė lietuvis, – su panieka, kad mes norime įrodyti priešingai: paranojikas vertas pagarbos ir užuojautos. Tu turi rasti jėgų jį užjausti. Reikia strategijos – gydymas medikamentais ir izoliacija tol,

kol grįš remisija, kad pacientas nepakeltų rankos prieš save ir kitus, kad nepridarytų kvailysčių ir neprarastų gero vardo. Šią dieną smurto prieš save ir kitus prevencija yra tokia: jėga ir izoliacija gydomas ligonis su pataikytais vaistais. Savižudybės prevencija keisis laikui bėgant, kada nors skiepai apsaugos žmogų nuo psichikos ligos galimybės. Kontracepcija nuo savižudybės.

– Žmonės, – pasakė Klausas, – kur jūs buvote visi, kai ponas X nenorėjo gyventi, to paklaustų anoniminis savižudis?..

– Paranojos kilmė – baimė, įtarumas, siaubas, sugalvojimas baisiausių dalykų, sugalvojimas ligoto proto, kai trombas dalyje smegenų sukelia šiurpias mintis, – kalbėjo lietuvis psichiatras.

– Faustas, – pasakė Klausas, – už gražų veidą ir jaunystę parsidavęs velniui (gerą vardą paaukojęs didžiausiu būdu). Velnias gali gundyti paranojiką. Dievas šia liga parodo, koks yra pragaras ir koks jo *couteau* (pranc. peilis).

– *Beati pacifici* (lot. palaiminti taiką nešantys), – pasakė lietuvis. – Kai susergi, saugiklis atšoka. Normali saugiklio pozicija ir atšokus saugikliui – ligos pozicija. Jis perdega ir tada labas psichikos ligai. Būna, atsiguli sveikas, o kažką susapnavęs pabundi su paranoja, baime, siaubu, įtarimais – padėtis keičiasi, perdega saugiklis ir štai paranojinė fantazija. Robertas – beprotis, tarpais pamišęs, tarpais protingas. Aš buvau pamišėlis, o dabar protingas. Mano patirtis leidžia man saugotis paranojos. Aš parašiau, jog įtarus, kad sergu, gydytų mane insulinu.

– Prigimtis dvejopa – kūnu esame gyvūnų, o mintimis – dievų bendrai, – pasakė Klausas. – Juk Hansas irgi gyvenimo palaužtas prietelius, prasigėręs.

Nuo Šumo grįžo jo tetelė Pranciška. Ir praeidama pro lietuvi ir Klausą, pasakė:

– Geros nakties, berniukai.

– Svajoklė naktis; jos neapibūdins žodžių šventyklos ir prozos genijų sostai, – pasakė Klausas.

– Jos – metaforos, – pasakė tetelė. – Gėrio niekad nebūna per daug.

– Jis, mielas senelių drovumas, civilizacijos užkampio žavesys, – pasakė lietuvis.

– Šitoj vietoj sunkios kaip uola mintys. Tuo abejojat? – paklausė tetelė.

– O, tetele! Ačiū, – pasakė iš palatos išlindęs Robertas. – Jūs savo skausmus slepiate žavinga šypsena.

– Dievas savo numylėtiniams siunčia didžiausius išbandymus, – pasakė Klausas.

– Taip, – pasakė Robertas. – Paranoja – tai siaubas, košmaras. Užmiršau tau paskaityti Klaros laišką. Atiduot, sako, nevalia. Reikia perskaityti: „R. Šumanui – Klara Vieck. Prašai vieno paprasto „Taip“. Toks trumpas žodis, bet koks jis svarbus. Argi tokia neapsakomos meilės kupina širdis, kaip manoji, neturėtų ištarti šio žodžio visomis jėgomis. Aš jį tariau, o

mano siela iš tolimų gelmių visuomet šnabžda „Tik tau“. Dar sykį tariau „Taip“.

– Deja, – pasakė Klausas, – Robertui kritinio suvokimo praradimas.

– Klaros stotas amerikietiškas. Siauri klubai ir platūs pečiai – pasakė Robertas. – Beje, noriu paklausti, ar ši negalia liečia tik genialius žmones?

– Galimas daiktas, – pasakė Klausas. – Ir ateina pamišimas, siela nusileidžia į Hada, šešėlių ir geltonų rožių karalystę. Nes žmonės miršta reguliariai ir daugelis netenka proto, todėl, būdami gyvi, patenka į šešėlių karalystę.

– Šumas visada knarkia, bet gal ir kiti ligoniai knarkia.

– Tikra teisybė, – pasakė Robertas, – mano palatoje du knarkia.

– Esu radikaliai mąstantis žmogus, – pasakė lietuvis, – bet laikas išmokė mane išminties. Esu psichiatras tarp psichinių. Dievas gal išsigąsta pamatęs, ką sukūrė.

– Klara tavim rūpinasi, – pasakė Robertui tetelė.

– Lyg durpinyčios dugnas ilsisi mano patinėlis, mano eržiliukas. Prisiekiu savo kairės kojos piršteliu – aš pamilau tą vienatūrę mergelę.

– Mes dalyvaujame dievų puotoje, – pasakė lietuvis. – Būti normaliam – nuobodu. Ką reiškia pusmetį pagulėti ligoninėje? Juokas. Ar tai liga? Ar tai sunki liga? Visi mes pasiilgę Nestoro, žilagalvio išminčiaus nuo Pilo krantų.

– Viską lemia jis, – *Got der Vater* (vok. Dievas tėvas). Jis stebi viską iš viršaus, kaip erelis, – kalbėjo Klausas.

– Pasveikinkit mane su antruoju gimtadieniu, – pasakė lietuvis psichiatras. Bandžiau nusižudyti, bet paskutinę akimirką atidėjau.

„1–85“, laiko tarpas 35–40.

Radau laišką, kurį parašiau Gražinai, pirmajai savo meilei, ir kurio neišsiunčiau.

„Esu kaip tigras, kupinas jėgų. Ir atnešu tau edelveisą iš snieguotų Alpių. Esi gražiausia merginą, kuria tik kada teko pamatyti. Atsimeni, kai važiovome į Birštoną ir Nemuno kilpoje nusisamdėme kambarį (aš palikau prie šulinio tėvo dovanotą laikrodį). Sugulėm. Bet tu atsukai man nugarą. O aš nedrįsau tave paimti. Ir taip mes nepasimylėjome. Po poros metų tu beveik pasisiūlei, bet aš, negavęs tada, kai to labai troškau, dabar bevelijau likti platoniškos meilės objektu. Viskas arba nieko. *Herz, Schmerz, Liebe* (vok. širdis, liūdesys, meilė), *vae vietis* (lot. vargas nugalėtiesiems) ir *amour vincit emnia* (lot. meilė nugali viską)“.

Aš siekiu vieno, amžinybės, – būtų tai pasakęs koks spalio vaikas, gimęs 7, 8 ar 9-ąją dieną (Himleris, V. Putinas, Vytenėlis, Dž. Lenonas). Pasakyti moku. Lygiuojusi į tokius žodininčius, kaip Homeras ir Hemingvėjus. Gražina, kamasutrinė figūra, dominuojanti Romeo logikoje. Žodžiai savas-nesavas sistemoje: Romeo, Atlantas, Didysis vandenynas, Ramusis vandenynas ir dar Gražina (graži).

Kita meilė buvo Stora. Aukso medalininkė. Krepšinio meistrų komandos kapitonė. Visi ją mylėjo. Ir visiems ji buvo palanki. Kai kam atrodė, kad ji koketuoja. Ne. Ji saldi iš idėjos. Pirmą kartą ją pamylėjau savo namuose. Kitą dieną ji pasakė, kad nekaltybės kraujas buvo išbėgęs grįžus namo. Dabar suprantu, tai buvo kukli melagystė, gero vardo troškimas. Šiandien aš už tai. Ji nebuvo šiukšlė. Galėjo meluoti iš mandagumo. Tam, kad tai būtų graži istorija.

Dar daugiau. Ji sugulė su mano kaimynu (gero draugo broliu). Aš negalėjau to dovanoti. Šiandien dovanočiau. Bet tada man trūko išminties.

Trečia meilė Lina. Gavelio gerbėja. Sartro gerbėja. Irgi buvo man neištikima. Ji pasakė, kad važiuoja pas kursioką dėl kursinio darbo. Aš labai įtariau. Jai grįžus, atradau, kad ji buvo šlapia. O žinojau, kad šlapia būna tik susijaudinus. Todėl iš ryto išvariau ją iš savo buto. Po mėnesio susitaikėme, bet jos meilė man jau buvo praėjusi.

Visos tampa Veneromis, paplūdimiai užkimšti. Mes atskridome į Simferopolį ir atvažiavome troleibusu į Jaltą. Ji buvo šiek tiek psichopatė. Nei iš šio, nei iš to patempdavo lūpą, įsižeisdavo. Mane atakavo lietuvaitės, irgi atvažiavusios į Jaltą. Lina patempė lūpą. Aš pamačiau, kaip ji koketuoja, bet ji nekreipdavo dėmesio, kai aš pavydėdavau. Šeimininkės Jaltoje vyrui, armėnams plažė. Aš pavydėjau, Lina! Tegu tai bus kukli padėka šventai Dievo išmonei.

Buvome nuvažiavę į vestuvinę kelionę, į Maskvą, „Rosijos“ viešbutį. Administratorę pavaišino šakočiu ir gavome liuksą. Gruzinais ėjo iš paskos. Bet aš buvau atsargus.

Buvau metęs rūkyti, bet aštuoniasdešimt šeštaisiais vėl užrūkiau. Mudu su Lina Laisvės alėjoje gerdavome kavą, o po to lįsdavome į laiptinę parūkyti, nes jai buvo gėda rūkyti gatvėje. S. Nėries (V. Putvinskio) gatvėje aš sėdėjau ant Rašytojų sąjungos suoliuko, mudu bučiavomės ir abipusė meilė žadėjo būti amžina. Aleksas Dabulskis paklausė manęs: „Su kuo tu ten burkavai?“ „Su žmona“, – pasakiau. Ir jam buvo labai keista dėl meilės karštumo. Aleksas Dabulskis lankė paranojiką Baltuškevičių Žiegzdrių psichiatrijos ligoninėje. Ir aš jį ten mačiau. Bet gėdijausi ir pasislėpiau. Baltuškevičius kas pusmetį gulėdavo ligoninėje.

– Aš išsiskyriau dėl neištikimybės. Po to dovanojau ir vėl apsivedžiau su Lina. Bet trečią kartą išsiskyrėme visiems laikams. Aš negalėjau kentėti jos psichopatinį priepuolių. Jeigu būčiau sveikas, iškentėčiau. Bet pats buvau ligotas ir negalėjau virškinti jos įsižeidimų nei iš šio, nei iš to. Draugas man patarė, kam tau kentėti tą vežimą, susirask kitą. Taip aš ir padariau.

Noli me tangeri (lot. neliesk manęs), – pasakė, kai dar kartą atvažiavome į Maskvą ir apsinakvojome pas pažįstamą žydą, vaikų daktarą (jis buvo gražuolis). Lina gal tikėjosi, kad daktaras ateis patrinti jai nugarą. Ji neužmigo ir aš ėjau prašyti daktaro migdomųjų. Mūsų meilė, kai ji nustojo mane mylėti, buvo trapi. Gal tai paranojinės mintys.

Susirgęs aš išvijau ją iš savo namų. Po to dovanojau, bet ji manęs jau nemylėjo. Supratau, kad moteris sako „*Я его разлюбила*«. Jaltoje pamylėjau Liną tris kartus iš eilės, neištraukdamas. Toks mano rekordas. Meilė – ši svajonių kultūra ir baimė netekti proto. Šie du didieji mano gyvenimo stulpai vertė analizuoti, kaip ir kada ateina pamišimas.

Stora. Pirmas bučinys. Aš paliečiau liežuvio galiuku jos lūpas. Romeo ir aš. „*In angello cum libello*“ (lot. kampelyje su knygele).

Krikščionybė ragus ir lytiškumą pavertė kažkuo nešvarių ir apdrabstė išmatomis laisvę ir mūsų gyvenimo pradžią. Šiandien aš už laisvą meilę. Ir tegu gašlios akys šokinėja, kaip du besipešantys šunėkai. Aš už laisvę.

Esu gal tik tris puslapius atspausdinęs per pamišimo priepuolį, nors sirgau vienuolika kartų. Taip sakant, man beveik nepakenkė rašytojo karjerai.

Lina buvo frigidiška. Ir man labai tiko. Lovoje neturėjau kitos tokios skalsios. Kas aukščiau – Dekartas ar Napoleonas? Savas-ne savas sistemoje. Gero vardo sostinėje – Napoleonas.

Turėjau draugą Ričardą Tankelevičių, tris kartus stojusį į VGIKą. skaičiusį lenkiškai, žinojusį visus intelektinius gandus. Tai buvo pats inteligentiškiausias draugas iš visų. Jis gyveno pas tetą ir mes išeidavome į laiptinę ir bendraudavome tylėdami. Jis pasakė: „Ačiū Dievui, pabeldė į duris.“ Tai apie „Paskutinį tango Paryžiuje“, kur Marlonas Brando vos nesusigundė pasimylėti su žmonos lavonu. Su Ričardu ne kartą važiavome į Tarptautinį Maskvos kino festivalį. „Rosijos“ kasininkė duodavo jam bilietų į filmus, nes ji buvo lenkė, o Ričardas puikiai mokėjo lenkiškai.

Virgis ir Algis buvo džentelmeniški ir neturėjo nė minties apie ragus savo geriausiam draugui. Bet Lina pas savo mamą dalyvavo vakarėlyje kartu su dešimt metų jaunesniu už mane vyrioku. Ji akivaizdžiai merginosi jam, ir aš nusiminęs tik stebėjau, kaip ji meilinasi, ir nieko negalėjau padaryti. Kitą dieną aš pasakiau: „Ne. Tu per jauna, tu negali būti man ištikima. O aš negaliu to kęsti“.

– Kvaišelis, – pasakė Lina (manau, kad ji melavo), – aš specialiai, kad tave paerzinčiau, meilinausi tam vyriokui. Taigi žinok, kada moteris meluoja ir kada savo tiesą. *Nein, nein das geht nichts* (vok. ne, ne taip nedora).

Jos draugei ožkadantei medicinos seselei įvyko štai kas: vyrukai, ją pamylėję, užmetė ant liepos jos apatinės kelnaitės: „Kokie jie begėdžiai, – pasakė Lina. – Pasinaudojo ir išjuokė“. *Ora pro nobis* (lot. melskis už mus).

Stora, Lina, – praėjo per dvidešimt metų, po mano šių meilių. Ir tik tada supratau, kad jas abi mylėjau. Abi „*Меня разлюбили*“. Bet man meilė išliko. Man meilė – visam gyvenimui. Meilė tarytum gulbė, kažkodėl pasilikusi žiemoti, slidinėjanti ant užšalusio ledo. Su Lina išsiskyriau dėl savo paranojos, negalėjau kęsti jos psichopatinių scenų. O gal ji negalėjo kęsti mano paranojiško pasipūtimo?

Šiuo metu (35–40) pažinau karate. Kaziukas Bartkevičius, mano treneris, su juo sportavau gimnastiką, turėjo pirmą gimnastikos ir pirmą laisvųjų imtynių atskyrius. Mažas, jeigu tai priskirsime prie karvedžio pliusų.

Per *karate kiokušinkai* treniruotę aš išėjau ant tatamio su SSRS pussunkio svorio čempionu ir, iš akių atspėjęs, kad bus smūgis, iššokau prieš jo smūgį ir pasiunčiau į nokdauną tą čempioną, koja į galvą. Nuo bokso laikų turėjau smūgį kabliu, šokant į šoną, ir taip atakavęs neapginamą vietą, ištiestos rankos atstumu. Gimnastika ir boksas – labiausiai tinkantys karate sportui. Todėl man sekėsi. Lemešovas, boksininkas numuša žemyn priešininko dešinę ir tada – staigus nokautuojantis smūgis į neapsaugotą vietą. Taip Lemešovas nukautuodavo savo priešininkus. Buvau paėmęs iš jo šį triuką.

35–40, tuo laiku turėjau daug moterų. Liną pasirinkau iš anksto, ieškodamas žmonos. Moterys prie manęs lipo kaip širšės prie Lenino portreto kolūkio pirmininko kabinete. Tačiau Nestoro ainiai man reiškė daugiau negu Alenas Delonas ar Einšteinas.

Tuo metu buvo paranojos priepuolis ir aš, bijodamas KGB, užėjau į Saugumo pastatą ir pasakiau, kad nerašysiu daugiau apie Kalantą. Lipdamas laiptais vis pasisukdavau į kairę pusę (Huveris pasisukdavo tik į dešinę pusę), kad iškelčiau ne Huverį, o kairiuosius, nedariau dešiniųjų posūkių.

Šie pamatė, kad beprotis, bet nesistengė padėti man, juk galėjau nusižudyti. Stikliukas „Starkos“ (tuo metu gėriau tik „Starką“) kainavo rublį dvidešimt (mažesnė mėnesio alga buvo šimtas dvidešimt rublių). Naktinį barą „Orbitą“ buvau aplankęs gal penkiasdešimt kartų. Kabindavau ten gražesnes merginas (negražių neimdavau). Jei iš pirmo karto neduodavo, daugiau nejudindavau. Buvau maksimalistas. Doleris kainavo tris rublius. Džinsai tuo laiku kaštavo 250 rublių, o pigiausios cigaretės – 30 kapeikų. Moteriški batai buvo deficitas ir kaštavo 150 rublių. Džinsai ir armėniški batai buvo mano biznio sritis. Draugai iš tų laikų – Motė (Renaldas), Molis, Džyza, Kopūstas, Leščius, Mokasinas... Auksinio jaunimo pažibos.

Ir, aišku, paranoja. Pavyzdžiui, Nyčei švytuoklė sustojo visiems laikams. Saugikliai neatsistatė. Liko tik kulinariniai malonumai ir hedonizmas. Kvėpavo. Aš tuo laiku keletą kartų gulėjau psichiatrijos ligoninėje ir, aišku, norėjau nusižudyti. Užėjus psichozei nusižudė Janonis, Jeseninas, Majakovskis, Dalida, B. Babkauskas, Šapranauskas. Nuo smegenų nepakankamumo mirė Mocartas, trombai smegenyse. Visi jautėsi nelaimingi ir norėjo nusižudyti.

Čia yra „*recules pour mieux souter*“ (pranc. įsibėgėjimas, kad geriau nušoktum). Sveikas protas yra svajonė paranojikui. Ypač po kelių košmariškų psichozių. Vos ne metus praleidau Žiegždrių psichiatrijos ligoninėje. Gulėjau ir kitose, bet dėl gamtos ir puikios psichiatrės norėčiau gulėti tik joje, Žiegždriuose. Šalia Kauno marių, šalia pušų miško ir dėl reguliarių pacientų draugystės – dėl to Žiegždriai yra vieta, kuria ir dabar bandau naudotis (yra buvę, kad pabėgdavau iš ligoninės). Nuostabus

jausmas, kai pasivaikščioji pamiške ir užsikuri laužiuką, kad išsivirtum labai stiprios arbatos „Čefyro“.

Mano kaimynas Kaune susirgo būdamas 18 metų, pririšo prie medžio mergaitę ir kamščiatraukį įsuko jai į užpakalį. Merginas jis medžiojo ir toliau, kol vedė ir keletą metų išgyveno laisvėje. Jis aplankė mane Žiegždriuose, tada pabėgau iš ligoninės ir nakvojau pas jį, Paulių Tamutį. Jis buvo pedantas. Apie viską spręsdavo matematiškai. Yra sumušęs tėvą. Žmogus nepagydomas. Gal nerasdavo tinkamų vaistų, nes nemačiau jo visiškai sveiko, sprendžiant iš niuansų.

Taip pat turėjau draugą iš psichiatrinės, narkomaną. Kokainas – karališkas kaifas, – sakė jis. Aplankiau jį. Sėdėjo ant lovos palinkęs, su tįstančia seile. Buvo susileidęs aguonų į veną. Kai kuriuos vaistus naudojo kaip narkotikus. Kitas draugas narkomanas buvo metęs narkotikus. Vaistai padėjo.

Dirbau kroviku, gaisrininku, gelbėtoju, šaltkalviu autobusų remonto gamykloje. Kaip krovikas iškroviau vagoną šaldytų silkų, taip pat kroviau druską iš platformos. Kaip gaisrininkas gesinau ugnį degant kluonui su šiaudais, ir tokių skambučių po vieną kasdien. Plažė dirbau gelbėtoju. Per dieną ištraukdavau gal penkis žmones. Pavyzdžiui, lošiu kortomis ir matau, jog jis ar ji eina duobės link, tada bėgu prie valtelės ir štai jau rėkia, „Gelbėkit!“. Prisiiriu, šoku į vandenį ir ištraukiu į krantą. Vieną panelę traukiau tris sykius. Gal specialiai ji skendo, nežinau. Dirbau sanitaru neįgaliųjų vaikų globos namuose. Ant rato guli vaikas ir tuština į kibirą, stovintį ties ratu po lova. Ir tokių palatoje – keturi. Negalima sakyti, kad buvau nepraktiškas. Svarsčiau, kaip gauti pinigų visam gyvenimui. Buvau Delono personažų pasekėjas. Su broliu tariausi, kaip aš, karatistas, atimu iš kareivio automatą, nokautuoju jį, ir po to bandau apiplėšti Vilniaus univermagą. Chi-chi-chi-chi. Būdamas septyniolikos, prašiau kaimyno paskolinti automobilį, bandydamas apiplėšti Kauno centrinę banką. Bet šis mane atkalbėjo pasakęs, kad jaunas esu ir galiu gyventi be pinigų. Buvo laikas, kai gyvenau jau Vilniuje ir susipažinau su Juozu Juocevičiumi, Europos bokso čempionu. Tam, kad išsiaiškinčiau, kaip apiplėšti *Hansa* banką, kurio apsaugai vadovavo Juozas Juocevičius. Kas tam sukliudė, – nepamenu.

Į kalėjimą patekau Miunchene. Už policininko sumušimą. Po kelių mėnesių paleido. Tuo metu sirgau paranoja. Buvau apimtas psichozės. Buvau perėjūnas, sukčius. Ar tai gerai? *Que dice senor?* (isp. kaip sakote, senjore?). *Sabe* (isp. aišku). Siela – balionas, kuris pildosi ir kuris po truputį subliūkšta. Man dabar 35–40, iki senatvės ir prognozuojamo laiko (85 metų) jėgos dar nesubliūkšta. Mano svajonė – būti globojamam Mažojo princo, kad netapčiau piktas ir pasikėlęs.

Parodysiu jums tiesą, tik tiesą, visą tiesą, kuri glūdi giliai *in petto* (ital. širdyje).

„1–85“

Esu tinginys, gal dėl to ir buvau gabus vaikas. Gyvenimą kurpiu Nicola Puseno stiliumi, netgi rožukiška maniera. Miškas, šimtai kelmų, medžių kamienų – tai žmonės, gavę kelialapį tokiai kadencijai, tapti medžiu, panašiu į kitus, bet skirtingu.

Con summatum est! (lot. įvyko!) Psichozė! Išeinu iš jos dar labiau sukrėstas. Manęs laukia Hadas. Požemiai. Pragaras, kur itin karšta ar itin šalta. Rojus, kai malonu. Ką aš mylėjau 35–40 laikotarpiu? Tikrai mažiau kaip dešimt. Mano draugai Virgis Butautas ir Algis Rimaitis turėjo jų daugiau. Trakų Tiškevičių rūmuose gyveno Virgis Butautas ir dirbo garso įrašų operatoriumi. Mes atvažiuodavome pas jį, ir turistės iš Rusijos būdavo mūsų taikiniai. Vienas užvežimas turisčių ir keletas gražių panelių. Ir taip kas savaitę.

Aš miegojau su ja, ir ji padarė „purpt“. Matyt, įpratusi taip visada, pasakė Virgis. Turėjau draugą Igorioką ten, karatistą.

Virgis surinkdavo pačias gražiausias. Šiuo laikotarpiu jis buvo gražesnis už mane. Kai buvau aštuoniolikos, buvo atvirksčiai. Vėl ir vėl suku galvą, kaip gauti pinigų. Juk tu, Rožukai, pažįsti tuos geltonsnapius iš banko apsaugos. Tėvas griežtai sako: dirbk, darbuokis.

Liucija, mano draugė iš Trakų. Pavežiau ją Algio mašina ir susipažinome. Ji juokėsi iš Česiūno. Šis gulėjo beprotnamyje. Liucija buvo šuolių nuo trampino sporto meistrė. *C'est charmant* (pranc. tai žavinga).

Tuo laikotarpiu tapau kataliku. Religija mane užkrėtė Lėtas Palmaitis. Neva katalikybė pati patogiausia religija pasaulyje. Aukščiausias lygis kovoje dėl gero vardo ir aukštesnio sostinės laipsnio. Kai sirgdavau, nėjau į bažnyčią, bijojau vienuolių agentų būti uždarytas į požemius.

Para pacem, para bellum (lot. jei nori taikos, ruoškis karui). Išmokau kovoti su paranoja, negėriau alkoholio, vartojau vaistus, branginau remisiją. Nebuvau tas, kuris parduos motiną ir brolių, tėvynę. Čiurlionio kraujas ir Adomo Rožuko kraujas – Avirio ežero savininko, šviesuolio, drąsaus ir stipraus, kraujas leido man maketuoti sostinių rezultatus, leido rašyti man, maketuojuojant geriausias prozos žodinius. Skaitytojai patys supras. Aš mokėjau parodyti lietuvių mentalitetą, lietuvių, mylinčio Nemuną, jo garlaivių ir baržų kvapą. Tai tie „35–40“ herojai, nežaboti rožukai, ir tamsūs jų sielos užkaboriai – tai gyvuliškas noras būti ir patekti į Hado filialą, amžinojo džiaugsmo karalystę.

Mečiau rūkyti, po poros metų vėl pradėjau, po to vėl mečiau. Sveikata – Kristaus kareivių šlovė. Karalius Vytenis, karalius Algirdas, lietuviai, kuriais sekame ir duodame vardą savo vaikams. Praėjo tie laikai, kai dienos planas buvo 150 „Starkos“ ir dramblių medžioklė (panelės).

Paprasta, aišku. Meldžiuosi M. princui, savo šefui, kuris įsikūrė žvaigždėje šalia mėnulio. Jaučiu, žinau. Jis vienas mane pripildo palaimos. M. princas. Užumina pereina į metaforą, o pustonis išauga į toną. *Poveretto* (ital. vargšas). Sekmadieniais einu išpažinties, vis atkapstau gyvenime padarytas klaidas ir tikiu, kad Dievas atleis man kaltes, kaip ir aš

atleidžiu savo kaltininkams. Rojus *a tout prix* (pranc. bet kokia kaina). Dar truputėlį apie savo *vita* (lot. gyvenimą). Tegul pasiteisina *Imitatio Dei* (lot. Dievo pamėgdžiojimas). Turėjau tris profesorius: Vundtą, Šelingą ir Hėgelį. *Apaye* (gr. šalin) katalikybės priešus. *Bis date* (lot. lig šiol) Vytenėlis žymus tuo, kad gimdamas neverkė, o juokėsi.

Pusbalsiu Jagas (Augis) perskaitė man laišką ir sukėlė pavydą ir sutriuškino abipusę mano ir Storos meilę. Augis (Jagas), čia jo *jeu d' esprit* (pranc. protavimo žaismas).

Mano kalbų mokėjimas tarytum jogos pratimai nuogai nusirengus.

Pavyzdžiui, gyvenime buvai rašytojas, bet silpnas rašytojas. Tad kitai kadencijai gauni gaisrininko gyvenimą.

HELDERLINAS (HÖLDERLYNAS)

Excellent vraiment, excellent (lot. puiku, iš tiesų puiku). Trijų vyrų draugystė: Helderlinas, Šelingas ir Hėgelis. Visi trys patyrė *gladium gehennes* (lot. pragaro džiūgavimą). Šelingas ir Helderlinas Hėgelį vadino Mėlynbarzdžiu. Jie keliavo trise miškeliu. Tavo poezija yra *Miraculum mundi* (lot. pasaulio stebuklas). Svajonę būtina įgyvendinti. Ypač man patiko paskutiniai tavo eilėraščiai. Žmonėms įduotas protas nuostabus – kad nuolat rinktųsi, kad jų vidaus gyvenimo tikslu pavirstų aukštesnioji žmonija.

– O man, – pasakė Šelingas, – man patinka „Poeto dvasia“, tad rimty tenumiršta mūsų džiaugsmas gražia mirtimi (vertė Aldona E. Pušytė).

– O man patinka: „Gėris tatai, – kalbėjo Helderlinas. – Tai kraštas gimtasis, tai tėviškės žemė; visa, ko ieškai, tik čia“ (vertė Aldona E. Pušytė). Esu nacionalistas.

– *Habent sua fata libelli* (lot. knygos turi savo likimą), – pasakė Hėgelis.

– Šitos knygos snukis sužvėrėjęs, banditiškas, – pasakė Helderlinas.

– Visi mes tave mylime, – pasakė trečias draugas Šelingas. – Mylime. Esame labai geros širdies.

– Ir šiek tiek kvailokas, – pasakė Helderlinas.

– Bet ne egoistas, – pasakė Šelingas. – Tavo idealas Kristus. Išpažintis kaip priemonė išlaikyti gero vardo sostinės aukščiausią balą.

– Tu teisus, – pasakė Hėgelis. – Mūsų kelionė šiuo miškeliu – tai me-e-e, bliovimas nekaltų avelių.

– Noriu užsitarnauti „Aukšinės vilnos“, „Garbės legiono“ ar „Didžiojo kryžiaus“ ordiną, – pasakė Šelingas.

– O tu, Šelingai, tu elegantiškiausias vokiečių kultūroje.

– Kur? Kas? Antika? Biblinė mitologija?

– Aš parašysiu apie sergančius genijus, – pasakė Helderlinas. – Chroniški ligoniai: Van Gonas, Mopasanas, Šumanas, Nyčė, Helderlinas. Ji.

Metafora. Laisvė ir koliažai. Šelingo akys: aš tau parodysiu. Esu pakankamai kietas.

– Hėgelio akys, – pasakė Šelingas. – Man įsmeigė į nugarą, bet aš atsilaukysiu.

– Helderlino akys. Esu ramus ir užtikrintas, – pasakė Hėgelis. – Dvi estetikos mums tarnauja. Žurnalizmas ir proza, fotografija ir dailė. Aš esu ne tas, kuris parašytų disertaciją apie Aristotelį. Apmąstymai iš proto Himalajų... Skalsu! Pradėkime, ponai. Gardus filosofijos kūnas tiems, kurie bijo Dievo. Akys. Rami ir išpūsta akis, nenusileidžianti priešams, štai tikro filosofo vaizdas. O slaptažodis, saugantis mane nuo visų nelaimių, – „Apsaugok, Viešpatie“. Čia iš pokvilių nuomonių lobyno.

– Metaforos, – pasakė Šelingas. – Jomis *c'est vache comme il pleuts* (pranc. pasiutiškai lyja). Jie jau buvo nuėję didelę dalį kelio ir lijo tik metaforomis.

– Daiktas – vienas žodis, <žodis>. Apie paranoją su autoriaus dedikacija, – pasakė Helderlinas. – Šiandien aš sveikas, bet kaip ilgai tai truks? Apie ligą su smulkmenomis. Sveikas aš, *hot and bethered* (angl. karštas ir aistringas), o sergantis išreiškia viską *damn the language* (angl. prakeikta kalba). Pavyzdžiui, skaičiuoju žingsnius, iki miškelio suskaičiavau 225 žingsnius. *Tiu, tiu, faif*, – reiškia *tiu tiu* – tėtis, *faif* – žmona; tėtis ir žmona, už dar dešimties žingsnių – skruzdėlynas – *van, zere* – senas gyvenimas, arba „ten“ – *žen* – žmona rusiškai. Tai įspėjimas, kad gyvenimas man duoda sutuoktinę, žmoną.

– Gal tai ir *art nouveau* (pranc. naujasis menas)? O gal tau paranoja? *Rigor martis* (lot. mirties šaltis) dvelkia iš tavo sapaliojimų, – pasakė Hėgelis. – Teirausiuos Dievo, bet tasai neatsakys nei sapnais, nei per pranašus. Greičiausiai tavo žingsnių skaičiavimas su įvairių kalbų kokteilio žinia bus pamišėlio, *per modo di dire* (pranc. kaip čia pasakius), replikos.

– Šiap ar taip, – pasakė Šelingas. – poeto drąsa, tai kuo aš žaviuosi. Tai Lietuvos knygnešiai. Tais metais, kai lietuvių raštas buvo uždraustas. Kantas rašė apie tai. Ir Helderlino eilės, ir Ajanto drąsa, Diomedo galia bei Odisejo gudrumas, bet šiandien tavo galvelė, vargšeli, visai apkvaišo.

– Tave vėl gydys insulinu, – pasakė Hėgelis. – Smegenyse yra 20 aminorūgščių. Insultas ir paranoja – tai defektas tų rūgščių, trombas baltymus gaminančios mašinos. Cheminiai junginiai atitinka pyktį, įtarumą, baimę, agresiją, tikrus įspūdžius (kaip apsinuodijimas, širdies infarktas – jausmai tokie, bet tai psichozė), įsivaizduojamos grėsmės. Receptoriai lyg raktas spynoje nuspaudžia durų skambutį, ir biocheminiai reiškiniai, nuo kurių priklauso psichinė sveikata, lemia. Jei nekontroliuoji savo būsenos, vadinasi, nuo jos esi priklausomas, emocijų molekulės veikia psichiką (ir atvirkščiai). Tave gydė insulinu, bet tu vėl susirgai. Ir vėl insulino šokas turi tave išgelbėti. Ir tu parašysi daug puikių eilėraščių. Kantas rašė apie lietuvių karaliaus Algirdo sėkmę prie Mėlynųjų vandenų tais laikais, kai Lietuva pranoko totorius, Rusiją ir Vokietiją.

1803 m. pavasarį Helderlinas, jau pamišęs, pėsčiomis skersai per laukus atvyko pasimatyti su Šelingu, jų trijulės – Hègelio, Šelingo Helderlino – takų keliais. 1802 m. birželį mirė *Susette Gontard*, ir Helderlinas pamišo. Jis neteko didžiausios savo gyvenimo meilės.

Keturiolikmetis Helderlinas gynė mažo ūgio Fricą Šelingą nuo skriaudikų mokykloje. Tūbingeno seminare Šelingas išvertė į vokiečių kalbą „Marseljetę“. Profesoriumi jis tapo visiškai jaunas. 1806 m. rugsėjį Sinklairis nugabeno Helderliną į psichiatrijos kliniką Tiubingene. Jis paskelbiamas nepagydomu. Ūmus, katastrofiškas Nyčės užgesimas, kai žlugus psichikai Nyčė nepažindavo artimųjų, o čia priešingai – Helderlinas iki pat gyvenimo pabaigos rašė, ir dar kaip. Daug kartų insulino šokai pastatė jį ant kojų, bet kadangi nebuvo vaistų chemijos, ir jis greitai vėl patirdavo trombą ir psichozę.

Helderlinas iki gyvenimo pabaigos rašė, priiminėjo svečius, skambino pianinu, vakarais ramiai gurkšnojo vyną. Zimmeris priglaudė jį savo namų priestate, bokšte langais į Neckaro upę. Šis bokštas vadintas *Hölderlynturm*.

Ernstas Zimmeris rašo Helderlino seseriai, jog šis sėdi tik valgydamas ir popiete gerdamas kavą. 65 metų buvo guvus ir gyvybingas, lyg būtų trisdešimties.

Prieš susirgdamas jis norėjo paglamonėti *Susette*, myluoti, tapšnoti, plekšnoti, bučiuoti.

Šelingas buvo lyg pulkininkas, nelaisvėję rašęs eiles („Apokalipsė dabar“), it Marlonas Brando.

<Bandydamas iššokti 230 cm, iššoki 220 cm, t. y. tas pat su laime ir tikslumu. Tikslas mažesnis už realų rezultatą. Sėkmė trijose sostinėse – pasiekimas to, ko trokšti. Pavyzdžiui, skurdžius lyg Van Gogas, bet pasiekė tapyboje viršų ir tada neabejotinai laimingas. Mažai minusiukų – laimė. Čia pasireiškia šnapsininko liežuvis, – ar gali Lietuva atgimti į Algirdo laikus? Taip, gali. Jei atras gamtinių turtų ar puikios teorijos ginkluotės mene, bet dar gal 100 metų palauksime. Trečdalis teritorijos – miškai. Daug ežerų. Visa tai gal ateityje pravars. Bet kol kas prozos meistras apgaudinėja labiau negu visi sofistai.>

Helderlinas – medžiaga temai apie paranoją. *Quad petis, est nusquam* (lot. ko ieškai, niekur nėra, Ovidijus „Metamorfozės“). Jis mylėjo poeziją labiau už viską pasaulyje. Helderlino paveikslas: raudonos lūpos, atsikišęs smakras, žydros akys, šateno plaukai, aukšta kakta, suaugę antakiai, žavi šypsena. Akys: aš nugalėsiu; truputį kol kas pailsėsiu. Akys (kitoj situacijoj): tik pamėgink mane paliesti.

Piramidė iš rutuliukų. Jie susistato iš klaidingų paranojos fantazijų. Ir kai sprogs ta trombas smegenyse, piramidė sugriūna. Tai vaistų rezultatas. Kartais kelioms valandoms grįžta sveikas protas, o kartais remisija tęsiasi dešimt metų, jei pataiko vaistus. Kvaišas ar protingas – štai klausimas koksai. Prašau atleisti, jei šūvis netaiklus.

Jis (Helderlinas) pažiūrėjo į laikrodį. Buvo pusė penkių. Tada jis sutiko mergaitę, pasiklydusią ir ieškančią namų.

Ką tai galėtų reikšti? Pusę – half; penkių – fife, kitaip sakant, žmona kaip chalva.

Ši mergaitė mane supažindins su puikia žmona. Jis padės surasti mergaitei namus ir pakeliui sutiks žmoną, puikią ir gardžią lyg chalva.

Kaip mergaitė atsidūrė psichiatrijos ligoninės sodelyje – klausimas. Dievo kalba, pamišėlio replikos. Jis, prisiminimas *Susettes*, jos meilė. *Main qu'est – ce qui vous foutez* (pranc. ką jūs čia darote?), – sakė ji. Ir Helderlinas atpažįsta Tolstojaus Natašą.

Paranoja ir nelemtiems atspara. Meilė silpnajam. Helderlinas myli silpnuosius. Namas kaime. Jį išnuomojo trijulės vadas Hėgelis. Kantas – Karaliaučiaus garbės pilietis, o Hėgelis – Kanto gerbėjas.

Susette, seksas iš nugaros, tik taip, su trečio numerio šakumu. Šeši balai pagal šešiabalę sistemą. Helderlino veiksmus reikia prognozuoti pagal jo idealą Kristų. Religinis saitas, išvešėjęs po Šelingo įtakos. Paranoja, žiaurus detektyvas. Pragaras, išgyventas tikrovėje. Jis. Šios dienos groteskas. Pamišimo košmaras. Apsėdimas. Šėtono veikla.

– Buvo senovės graikai ir lotynai, o dabar užkimęs modernizmas, – sako jo draugas Šelingas. Jo akys: Tu mane užpuolei, bet aš tau parodysiu.

Į sceną eina kiekviena detalė, kiekvienas užuostas kvapas. Juokas ir *Susettes* graudulys. Jam ji Nataša.

Helderlinas – pedantas, tikslus, mandagus, ramus, serga jau 20 metų. Kartais liga jį paleidžia ir greitai sugrįžta, nes niekaip ilgam nepagyja.

Šelingas – mielas, protingas, kiek egoistiškas prasisiekėlis, draugavęs tik su įtakingais. „Atsiprašau, buvau šiurkštus“. „Aš irgi atsiprašau. Viskas bus gerai“, – sako Helderlinas. Svarbiausia *semper idem* (lot. pastovumas). Achilas ir Nestoras nuo Pilo krantų man reiškia tiek pat kiek Hėgelis ir Šelingas.

Тройка. Hėgelis, Šelingas, Helderlinas su protežė Gėte. Hėgelis pusiau neigiamas herojus, neaplinkęs ligoninėje Helderlino, nors buvo, kad jie trise lošdavo kortomis per naktį. Ir tai įsirėžė į jų gyvenimo istoriją kaip puikiausias laikas. Filosofiją Hėgelis vadino apgalvotu požiūriu į daiktą. Filosofijos plėtra XIX a. baigėsi. Šelingas ir Hėgelis vietoj žodžio „aš“ atrinko „būtis“. Pagrindinė Šelingo filosofijos sritis – *Natūrfilosofija*. Šelingas (1775–1854), Hėgelis (1770–1831). Hėgelis visiškai sutinka su Platono valstybės idėja, pagal kurią individas egzistuoja dėl visumos, o ne atvirkščiai. Mene dvasia suprantama pirmaujančioje formoje, su kontempliacija (*созерцание*). Ši Hėgelio būtis neatrodo kaip Spinozos; kas yra jo dvasios filosofija, o gal pozityvizmas? Hėgelis ignoruoja mokslo apie dvasią pagrindus. Jis siekia savo bandymais sukurti sociologiją. Visaapimantis Hėgelio sistemos metodas: jo idealas ne kas kita kaip realizmas. Mąstymo vienybė ir Šelingo skirtumai (*natūrfilosofijos*

konstrukcijų skirtumai); Hėgelio ryškus ir visaapimantis pantologinis metodas.

Savo paprasta tiesa – dvasia yra sąmonė, ir ji išsiskleidžia į savo momentus. Natūrali bendruomenė yra šeima, – sako Hėgelis, – kaltės ir dorovės karalystė, šitas „aš“, turįs vertę savyje, kai meistras tampa dvasiniu darbininku.

Dainius yra pavienis ir tikroviškas asmuo. Įsivaizdavimo turinys yra absoliuti dvasia.

Sekdami prancūzų pavyzdžiu, Tiūbingeno laisvamaniai iškilmingai sodina simbolinį laisvės medį. Dalyvauja Šelingas, Helderlinas, Hėgelis. Studentiškas Hėgelio albumas: „Prieš Tironus“, „Mirtis niekšams“, „Tegyvuoja Žanas Žakas“, „Jei egzistuotų Dievų tauta, ji valdytųsi demokratiškai“.

Dvidešimties metų Hėgelis tampa filosofijos magistru. Helderlinas kliedi revoliucija. Jis, kaip ir jo „brolis“ Hėgelis, susižavėjęs Senovės Graikija ir Spinozos panteizmu, rašo nuostabius eilėraščius.

„Mano meilė priklauso žmonijai“, – rašo Helderlinas; „Aš myliu visa, kas didinga ir gražu ir glūdi net ištvirkusiame žmoguje“.

Hėgelis ragina: „Veržkitės į saulę, bičiuliai, kad greičiau ateitų žmonių giminės išmanymas“. „Iš Kanto filosofijos ir jos aukščiausio taško užbaigimo aš tikiuosi revoliucijos Vokietijoje“, – rašo jis Šelingui.

Laikas. Šelingas jau skelbia spaudoje savo teorinius darbus, o Hėgelis neišdrįsta net pareikšti apie juos kritinės nuomonės. „Šiuo klausimu aš tik mokinys“, – sako Šelingas ir jo klausia: „Argi tu manai, kad tai pranoksta mūsų jėgas?“

Hėgelį traukė Kristus figūra. Ten jis (Kristus) moralistas, apeliuojantis į žmogaus protą.

„Grynasis protas, kuris neturi ribų, yra pati dievybė“. Pagal protą sutvarkytas Visatos planas.

Hėgelis mielai vaikštinėja po Berno ir Čugo apylinkes, o kartais net į daugiadienę ekskursiją pėsčiomis po Alpes.

Vieta Hėgelio kapinėse – šalia Fichtės ir Bertoldo Brechto. Sukalti oro ramsčiai stebino lyg kalvis iš Kalevalos. Helderlinas. Pamišimo priepuolis gali tęstis 4–10 metų net su medikamentais. Bet visada reikia turėti vilties.

Iš Frankfurto ateina skaudi žinia, jo mylimoji mirė. Šio smūgio jis jau neįstengė atlaikyti. Psichinis sutrikimas greitai progresuoja.

„Jo išvaizda mane sukrėtė, išorė kelia pasibjaurėjimą savo nevalyvumu. Jo manieros kaip panašios būklės žmonių“, – rašė Šelingas.

Hėgelis. „Dar didesnė staigmena man buvo Helderlino pasirodymas Švabijoje“, ir dar tokio! „Tu, žinoma, teisus. Ten jis vargiai išsigydys“.

„Brangus broli“, – rašo Helderlinas Hėgeliui. – „Mes tikime, kad mūsų draugystė bus amžina“.

Hėgelis atsakė: „Mane aplankė džiaugsmas, žinia iš tavęs. Negaliu apsakyti, kiek džiaugsmo laiškas man suteikė“.

Helderlinas: „Bendravimas su Hėgeliu mane labai palankiai veikia“.

Nuo 1806 metų jis buvo visiškai pamišęs. Iš pradžių gulėjo klinikoje, paskui gyveno jį priglaudusioje šeimoje.

1798 metais Frankfurte pasirodo pirmasis spausdintas jo darbas.

Dialektinės logikos šaknys – etikoje. Vokietijoje yra sava sena materialistinė tradicija. Aristotelis – logikos tėvas. Jo logika iki pat Kanto nepatyrė esminių logikos pasikeitimų. Ir Sokrato teismo istorijos pabaiga triviali: po mirties nuosprendis buvo panaikintas, o jo neteisingi teisėjai nubauti mirtimi arba ištremti.

Platonas pirmasis pavartojo dialektikos terminą. Ryžtingas posūkis prie dialektikos įvyko tik klasikinėje vokiečių filosofijoje.

Anatolis Fransas: „Filosofinė Visatos teorija tiek panaši į visatą, kiek gaublys, kuriame pažymėti tik ilguma ir platuma, būtų panašus į Žemę“.

Hėgelis. „Griežti veido bruožai, spindintis didelių akių žvilgsnis, liudijęs į save nugrimzdusį mąstytoją, žadino drovumą. Hėgelis turėjo nepaprastą šypseną, tik nedaugelis iš mano sutiktų žmonių šypsodavosi panašiai. Tą šypseną palyginčiau su saulės spinduliu kraštovaizdyje“, – pasakojo jo studentai.

Profesorius Hėgelis vertėsi sunkiai. 100 talentų kasmet. Berlyno profesoriaus vietą išrūpino Gėtė. Nebuvo nei baltinių, nei maisto, nei švaraus popieriaus.

„Dvasios fenomenologija“, – sunkus stilius ne autoriaus bejėgiškumo rezultatas. Atsirado vokiška tradicija neleptinti skaitytojo dėstymo aiškumu. Pasaulio dvasia pradeda naują ratą. Valstybė ir šeima – dvi socialinės kuopelės ir mirtis kaip absoliutus Viešpats ir t. t. ir t. t.

Mintys šiaip jau gimsta sieloje. Jos neaiškios, kaip pats savęs nesuprantantis Fichtės idealizmas. Judas išdavė ne prievarta, laisva valia. Neatsitiktinai Martinas Heideggeris Šilerio traktatą pavadino giliausiu XIX amžiaus filosofijos kūriniumi, atiduodamas pirmenybę net prieš lėkštoką Kanto ar Hėgelio racionalizmą. 23-ųjų metų Šelingas, dar neapgynęs disertacijos, tapo Jeno universiteto profesoriumi. Šelingas buvo ieškotojas, o ne konstruktorius. Vienintelė galinga socialinio mokslo sistema iškiltų prieš mus ne skurdžių filosofijos sąvokų pavidalu, o visa tiesos ir gamtos didybe.

Žmogus yra Dieve ir kaip tik tuo buvimu yra pajėgus laisvei. Gamta – tai Senasis testamentas. Žmogus yra naujos sąjungos pradžia, nes jis pats su Dievu susijęs, Dievas priima gamtą ir padaro ją savimi. Dievas yra vienas, todėl ir pasaulio galimybė yra tik viena.

Mes puikiai skiriame protingą autorių nuo sumanaus. Ši filosofijos materija sako, kad tikrąjį gėrį gali sukelti tik dieviški kerai. Keturiolikmetis Holderlinas užstojo mažo ūgio Šelingą, iš kurio dėl mažo ūgio tyčiojosi mokykloje. Jo raštų leidinys bus 1300 puslapių, kas trys dienos po du puslapius. Suzette Gartrand ištekėjo 17-os metų. Tai buvo didžioji Holderlino meilė. Jo ūgis buvo apie 183 cm. Tiems laikams aukštas (Vytenėlio ūgis 183 cm, Hemingvėjaus – 183 cm). Plačiapetis, rudų plaukų, rusvi antakiai, siauros raudonos lūpos, vidutinė burna, pailgas veidas...

Hėgelis. Kitą dieną po Hėgelio mirties nusižudė paranoja apsirusi jo sesuo Kristiana. Ji buvo metais jaunesnė už filosofą. Ji sirgo, gulėjo psichiatrijos ligoninėje. Jai atrodė, kad gydytojai žudo ją. Hėgelis per plauką negavo tų paranojos genų. Paranoja. Kaip tai dažna!

„1-85“ 40–45

Nuotykių dvasia gena mane Lampėdžių link. Saulės užlietus krantus tyrinėja Nemunas, skaniai kvepiantis baržomis ir dumbliais. Lampėdžiai – puikus miškas, ežeras ir upės smėlio pakrantė – leidžia puikiai pailsėti, išsimaudyti, pasijusti laimingu gyvenimo rūpesčių fone. Spalio 8 dieną, per gimtadienį, deginausi šalia Nemuno. Ypač šiltas ruduo. Ne ruduo, ne vasara. Mėgau degintis saulėje. Kiekvieną rudenį būdavau labiau įdeges negu kiti sutiktieji. Iš Jaltos atvažiavau juodas, bet mano draugė to neįvertino ir atsidavė man kitą kartą, kai įdegio nebuvo. Tąsyk negalėjau suprasti, kodėl ji neįvertino mano šokoladinės spalvos. Atsidavė rūsyje, stovėdama.

Metrikacijos biure apsivedžiau su Lina trečią kartą. Po kiekvieno susirgimo išsiskirdavau ir, atgavęs protą, vėl apsivesdavau, nes mylėjau Liną ir fiziškai, ir dvasiškai (turėjo didelį humoro jausmą ir labai dvasinga, – nes sirgo psichopatija, kadangi aš pats sirgau paranoja, man per sunku buvo kęsti Linos verksmus). Todėl ir išsiskyriau su ja. Ji verkė, kaiėjome išsiskirti. Ir šiandien man atrodo, kad nevertėjo man kęsti Linos patemptų lūpų. Dabartinėje jos santuokoje kykla klausimas, kaip ją kenčia jos vyras. Ji gal 10 kartų pjovė rankų venas ir kiekvieną kartą apsigalvodavo arba aš ją atkalbėdavau. Tai tik liudija, kokios dažnos pasaulyje psichikos ligos. Laimūnas – mano brolis – siūlė jai atvažiuoti į Vilnių (mes su mama persikėlėme gyventi į Vilnių), nes jo dukra su buvusią žmona jau gyveno Vilniuje.

Milimetriniai jausmeliai. Brolis man gyvenimą išgelbėjo gal 10 kartų. Aš savo pusseserei sakiau, kad Laimūno genai geresni ir man nereikia ženytis, nes Laimūnas perteiks savo genialumą savo vaikams, o aš liksiu vienišius, užsidaręs kambaryje ir rašantis puikią prozą. Tai sakiau savo pusseserei – su ja vos nepasimylėjome. *Ach, du lieber Vytenis* (vok. Ach, mielas Vyteni). Mano gyvenimas – medžiaga apie meilę ir bandymai apiplėšti banką. Atsimenu, kaip tėvas nušovė zuikį ir padėjo jį balkone. Po poros savaičių aš jį nulupau ir tėvas padarė puikų patiekalą. Tėvo akys: aš nugalėsiu, truputį kol kas pailsėsiu, o po to...

Tėvas ypač mokėjo bendrauti su vaikais ir moterimis. Atsimenu, kaip jis Laimūno dukrai užkalbėjo ir ištraukė skaudamą dantį. Moteris tėvui buvo pagrindinis tikslas. Vaikus jis mylėjo mažiau negu gražias moteris. Mano pamotė – tėvo žmona Virginija buvo tėvo mylima, bet tai irgi tęsėsi tik porą dešimtmečių. Mano diedukas – geriausias apskrities ūkininkas mirė kaip tik šiuo laikotarpiu. Močiutė išgyveno beveik 100 metų. Tėvui dabar 88-eri.

Mažasis princas mane, 183 cm Vytenėlį, išrinko iš tūkstančių garbėtroškų Vytenių su ūgiu 183 cm ir I. Q. 140. Man jis padėjo, nes aš juo

tikėjau. Kaip žmogus su fantazija, kaip literatas aš ieškojau literatūrinio herojaus pagalbos, kuris pavergė mano vaizduotę savo kilnumu ir skaistumu.

– Aš žinau, – pasakė Mažasis princas, – tu mėgsti klausytis, kaip dainuoja *Jelly Rall'as* Mertonas, pasiklausyti Errolo, Garneto, Oscaro Petersono. Aš tau suteiksiu tą galimybę. Tau reikia moters, tau reikia tokios su keliais pirmaisiais nėštumo mėnesiais, Renesanso laikų idealo. Truputėlį nelogiška, tačiau aukštoji dailė mums parodo skirtumus ir plusus tarp milijonų moterų. Jėzus Kristus – žymiausias, subtilus ir švelnus paranojikas, įtikėjęs esąs žydų karalius ir jo kančių istorija sutampa su aukščiausiais liaudies fantazijos perlais. Nušlifluota ir atrinkta mitologija. Krikščionybė – tai aukščiausias fantazijos ir vaizduotės laipsnis. Bet aš, Mažasis princas, sutapatinu save su atsitiktinai genialia De Sent Egziuperi vaizduote. Jokio išskaičiavimo.

– Aš esu Hemo nuorūka, – pasakiau, – *hippies* (angl. hipiai). Tvirtas mano kartos fundamentas. Hemingvėjus, Viešpatie, jo pasigailėk. Štai ką jis, Hemas, man įaugino į dvasią.

Buvau kietas. Geležinkelio stotyje, pastovėjęs prie tvarkaraščio penkias minutes, grįžau troleibusu namo ir užrašiau: „Kaunas–Naujoji Vilnia“ tvarkaraštį viską tiksliai ir idealiai. Šešiolikos metų dalyvavau šalies matematikų olimpiadoje ir tapau prizininku. Dabar esu tik to laiko prisiminimas. Bet ir su tokiomis pajėgomis, kurias turiu, šiandien dar galiu nuveikti kažką solidaus. Kas tampa pajuokos objektu? Senukas, kuris užsiima meile, nes elementorius tinka tik jaunam, jokių būdu ne 60-mečiui. Dabar turiu 40–45 metus ir šio laiko meilės objektai man žemas lygis (pagyvenusių moterų apetitas). Jas nesunku laimėti, ir todėl to vertė menka. O jaunos gražuolės į mane žvelgia kaip į senuką ir tai užgauna mano ambiciją, – man to nereikia.

Briedis, per kelią perbėgo briedis. Tai buvo ne Neringoj, bet šį kartą autostradoje Vilnius–Kaunas. Ir jo nulaužta koja maskatavo, ir jis dingo miške, pasmerktas žūti.

Grojau būgnais. Treniravausi su kiečiausiais būgnininkais (*Buddy Rich* ir *Biliu Cophamu*). Ir kaip kiekvienas muzikantas troškau kurti kompozicijas, dainas. Tą ir padariau. Įrašiau miuziklą, pasikvietęs į pagalbą *Kitaicą* (Vovą Kaplaną), Rimą Jassenką, architektus Valentimą Chlevicką, Arūną Blūšių, gitaristą Chalikovą, pianistą Milašių. Antanėlis paveržė mano muzikantus, jis irgi rašė miuziklus.

Jaunystėje, būdamas dvidešimties, aš sugalvojau sistemą kurti muziką. Charizmatiškos intonacijos sakiny s ištartas sąžiningai, aš jį užrašau natomis ir atrenku tas melodijas, ieškodamas ryškiausių motyvų. Pavyzdžiui, „O berniuk! Gal tu norti brendžio? “ Šia intonaciją, motyvėlį užrašau (kontrapunkto sistema) ir pakartuju pažeminęs jį visą arba paaukštindamas. Įrašiau CD, dalyvavo Irena Milkevičiūtė ir Erika Masytė.

Daina „Zhopa“ apie muzikos vertę apskritai. Ten aš ištariau Mocarto, Preslio, Bacho, Verdžio, Bethoveno muziką žodžiu, be muzikos

rečitatyvų ir padariau atvirkštinę sistemą, – iš muzikos į dialogą, o dialogas į muziką, tuo parodydamas, koks primityvus yra muzikos menas. Gavau iš Milkevičiūtės *belcanto* mokyklą iš La Skalos (rusų kalba) ir pabandžiau dainuoti.

Išpažintys. Kunigas Vasiliauskas, tuo metu dirbęs Katedroje, aš jam išpažinau savo nuodėmę, kaip sužinojęs, kad ji (Stora) man buvo neištikima, nusivedžiau į Žalią kalną prie Ažuolyno ir apšlapinau ją, suėmęs ant laiptų jos plaukus. Po mano išpažinties kunigas išėjo iš klausyklos, norėdamas pasižiūrėti, kaip atrodo toks nusidėjėlis. Tuo metu man tiko moterys su trečiojo numerio šakumu ir riestu užpakaliuku, sukeliančiu azartą ir aršumą, 34 size'as džinsų. Labai tinka man vėžiuku.

Su kuria nemiegojau – Tūbaitė Vilija, buvusi Petro Gerulio, dainininko, režisieriaus, kompozitoriaus, sergančio paranoja, meilužė. Dabar kaip tik jis serga. Taip pat ji buvusi Algio Rimaičio, su kuriuo sėdėjome viename suole pirmoje klasėje, meilužė.

Tankelevičius – klasiokas, bendras svajonių apie Makartnį, kuris tuo metu išleido diską užgrojęs visais instrumentais, apie Marloną Brando, Enrico Romero, Deloną, Romi Šneider, Liną Ventūrą, Joaną Šimkus, garsiausią lietuvaitę ir t. t.

Tankelevičius buvo aukščiausios prabos intelektualas. Baigęs mokslus Teisės universitete, jo ambicijos mene buvo aukštesnės negu mano. Tik jis prasigėrė ir nieko nepasiekė.

Visi mes troškome vieno – pasimylėti kaip galima greičiau ir su kuo gražesne – su šviežiena. Tuo metu Virgis Butautas, geriausias mano draugas, man priminė (buvau užmiršęs), jog jo sode užkasiau savo romaną „Naujamadiški vergai“ apie Romą Kalantą, susideginusį dėl Lietuvos laisvės Miesto sode. Mano muzikanto Arūno Blūšiaus (ir „Anties“ muzikanto) mama matė tai iš savo balkono. Romanas fotojuostoje dabar užkastas, nors popierinis variantas dingęs.

Augis miegojo su mano drauge Stora. Nuėjo toli. Turi moteriškų pėdkelnių fabriką. Aš jam atsilyginau, permiegojęs su jo drauge. Jis buvęs gražuolis, nors žemo ūgio ir žvairas.

Pliusiukų karalius Algis Rimaitis, slengo karalius, po du *bajerius* per pusvalandį. Užaugęs be tėvo. Bet jo mama labai darbšti ir gero būdo. Algis – nuoširdus ir aukšto mentaliteto.

Sapne keturis kartus mačiau *Beatles*. Kartą Ringo Staras man net davė pagroti. Parašiau keturis romanus apie Beatles. Toks mano mentalitetas. Paranojiko Pauliaus Tamučio niekaip nepagydė, nepataikė vaistų. Vaikystėje jis šlapinosi naktį į lovą. Iš vaikų darželio, kur buvome mudu su Staseliu, jį paėmė tėvai.

Užmiršau pasakyti, kad CD įgrojau su Sondeckio smuikininkais ir voltorna. Toks buvo mano skonis.

Proza turi tarnauti tiesai, laisvei ir meilei žmonijos. Mano kartos nuotykių romanų aura liks atminty, kaip ir avangardo modernas. Kaip jau

minėjau, buvau gaisrininku, sanitaru neįgaliųjų vaikų namuose, kroviku, gelbėtoju – ieškojau gyvenimo patirties, taip reikalingos prozai.

Herojai. Iš liaudies, kunigų ir vargdienių. Rimčiausias išbandymas – darbas padangų gamykloje. Mažasis princas jums papasakos apie Perkūno – griausmo laikus, didžiuosius lietuviui Lietuvos laikus. Ir jis tai atliks užkimusia modernizmo maniera.

Mama, amžinatilsį, o tėvas ir dabar duoda gerus patarimus. (Jo dėka mečiau rūkyti). Iš giminių didžiausia meilė – mamos mama, močiutė, mylėjusi mane idealia nesavanaudiška meile.

Vidulio mama – žydė, bet ji labiau mylėjo jo brolių. Virgio Butauto tėvas – lituanistas, Smetonos laikais – lakūnas, klausydavosi Amerikos balso, jis nusijuokė, kai aš pasakiau, kad nemiegočiau ir varyčiau serijas iš kulkosvaidžių į komunistus, kurie laikė suspaudę cenzūrą.

Vidulis – pirmas turtuolis tarp Kauno *bachūry*. Ruzgienė, Butautaitė, Stora, Tūbaitė, Plioplys – šilko kombinato direktoriaus sūnus (anas nusižudė, paaiškėjęs apie milijonus, uždirbtus su gruzinų fabrikais). Tai buvo Kauno aukštuomenė. Iš viso gal 10–20 personų. Už džinsus *Wrangler*, *Super Rifle* gaudavau 200–250 rublių (profesoriaus alga).

Už 1 rub. 37 kap. gaudavau 50 g „Starkos“. Cigaretės kainavo nuo 12 kap. (kubietiškos) – iki 2–3 rublių. Brolio draugas Igoris (graikas) dirbo padangų restoratoriumi. Jis labai mylėjo mano brolių, ir šis jam atsimokėjo tuo pačiu. Tai vienintelis jo draugas, išlaikęs visus išbandymus, nesusipykęs, nuolaidus ir sąžiningas.

Gražuolis Virgis Butautas gavo žmoną jauną ir labai gražią. Ir tai – tris kartus. Atsirado sesuo, nesantuokinė tėvo dukra, labai protinga ir puiki mergaitė. Rasa. Ji ir jos vyras – abu daktarai, daug dirba ir išaugino puikius sūnus.

Robkė, vėžiuku paėmė merginą, kuri vėmė į kriauklę, o Alba (Albertas) taksi bagažinėje važiavo pilnai pakrauta mašina į „Sparnus“ (oro uosto restoraną), kuriame dainavo Vladzka, Šlykas, Šneideris, su kuriuo jis grojo. Tokie herojai. Vladzka Sporto rūmuose Vilniuje ištesė iki kelių minučių „Ka-a-a-a-a-linka, Kalinka moja“. Jis nešiojosi butelį su užpilta gyvate ir kitaip tusinosi: panelei kišo agurką, užspaudė pilvą, kad tas iššoktų kaip šampano kamštis. Česka grįžo iš „Vakaro“ (Versalio) restorano su paltu reglano būdu, be rankovių. Jo močiutė išvijo Česką palydėjusį kaimyną. Tokios tad muštinės.

Bohema. Užuomina – niuansas prieš įvykį. Duodama suprasti, kad gali būti taip, ko tikisi skaitytojai. Skaitytojas nuspėja tai, kas praleista.

Staselis – darželiokas, buvęs sporto genijus. Pirmas atskyris bokse, vandensvydyje ir kultūrizme (bicepsas – 44 cm). Mano Sanča Panča buvo Virgis Janulaitis, visada lepinęs mane ir padėjęs, kai atvažiuodavau su panele į jo plotą. Jis daugiausia surinko pliusiukų – kaip mano močiutė – nesavanaudiška draugystės meilė.

Mozaika iš tikrovės skeveldrų. Ištikimybės problema – Lina, Stora. Aš nesugebėjau joms dovanoti.

Reiganas, buvęs Kalifornijos gubernatorius, FTB agentas, sužlugdė Sovietų Sąjungą. Buvo atvažiavęs dėdė iš Amerikos. Į mano klausimą atsakė: „Už savo pinigus gali išleisti knygą, bet ar tau to reikia?“ Išvažiudamas vietoj to, kad man padėtų, padovanojo daugybę pinigų SSRS Taikos fondui.

Naktimis lošdavau ramsą ir kingą, aš, Virgis B., Algis. O kitoj kompanijoje – Vidas Liesionis ir taksistas X.

Laimūnas – turtingiausias iš mano kartos, bet kai susitinkame kavinėje, jis sako, jog užmiršo piniginę. Jis taupo visada ir visur.

Teisingas meilių ir pomeilių balansas – pagal grožį, sąmojingumą, išvaizdingumą, patrauklumą, simpatiškumą ir bendravimo būdo ypatumą – štai koks balansas.

Per tą laiką triskart gulėjau psichiatrijos ligoninėj. Vaistai netiko, nes jau buvau pratęs juos vartoti. Haloperidolis man netiko. Aš susirgau vėl, psichika pavažiavo. Kas apie tai išmano? Tik aš ir tai – per patirtį.

Gyvenimas yra sudėtingesnis. „Ir atleisk mūsų kaltes, kaip ir mes atleidžiame savo kaltininkams“, – kaip matote, religija yra išmintingesnė. Ne kazokas, bet chocholas, ne žemaitis, bet ruslenkis, tai – žmonės, kurių negerbia. Šiuo laikotarpiu važiavau į Paryžių, Veneciją, Romą, Prahą (Roligstonų koncertas), ir pasotinau išsvajoto užsienio alkį. Aš blogai atsiliepiu apie Hemingvėjų, jis paskatino važiuoti mane į Paryžių ir Veneciją. *I cann't see what it means* (angl. nesuprantu to). Egzotika ir užsienis – kvailų hipių pastangos pasireikšti fantazijai ir smalsumas dėl nežinomo pasaulio. Taip man sakė vokiečių šachmatininkas, meistras, prieš kurį esu išlošęs.

Tuo tarpu aš gyvenau išgėrimų ir dramblių medžioklės pasikartojimą. Švieži įspūdžiai paakstinti hedonizmo ir fantazijos sostinių saituose.

Pinigai. Aš gavau pensiją. Tai man atrišo rankas. Galėjau daryti ką tinkamas. 183 cm vaikas, svoris 72 kg, suaugę antakiai, didelės blakstienos, storos raudonos lūpos, sulaužyta boksininko nosis, žydros akys – toks *bachūras* Vytenėlis. Visa kita *Aqua pura* (lot. grynas vanduo).

– Tu esi kiaulė, – pasakė Lina. – *Sabe?* (isp. aišku?)

– Mano idealus formavo Alenas Delonas, pavergęs su nusikaltėlių gyvenimo grožiu ir laisve, – pasakiau.

Už širdies stveria, pagalvojus apie mano gydymą. Ten buvo gydytoja Cukermanienė, išgydžiusi mane 100 procentų ir visada. Skysti mano, bachūro, keliai. Nesu Einšteinas, net ne Delonas.

Kartą užėjo nykus nerimas. Lipau gatve į viršų. Siaubingas nerimas. Ir neatrandi vietos sau. Tada susirgau paranoja. Tas pat buvo su širdimi. Maniau, kad mirsiu dėl širdies, užrašiau butą mamai, man skaudėjo širdį, negalėjau lipti laiptais. Bet vėliau paaiškėjo, jog tai paranoja. Mano tam tikros smegenų zonos buvo ligotos. Ir tik vaistai, tinkami vaistai gali mane išgelbėti.

Annuncio cio vobis gaudium magnum (lot. pranešiu jums džiugią žinią), aš galiu paveikti tikrovę ir tapti laiminguoju. Tai galiu daryti suradus man tinkamus vaistus ir sąžiningai juos vartodamas. „Vartok vaistus ir nesirgisi“, – pasakė man psichiatrė, ir aš ja patikėjau.

Vaizduotė pranoksta gyvenimą. Sąžiningas žmogus atsargus su vaizduotės saitu. Tuo metu dirbau žurnalistu „XXI amžiuje“. Išvardysiu dalį žmonių, kuriuos kalbinau: I. Milkevičiūtė, G. Kėvišas, V. Juozapaitis, V. Tomkus, R. Adomaitis, R. Kaniava, R. Bičiūnas, R. Ozolas, S. Sondeckis, G. Rinkevičius...

Man buvo įdomu. Prisirinkau gerų idėjų ir išminties. Be to, rašiau romanus „XX a. topas“, „Yoko meilė Džonui“, „Mosada“, „Karas ir taika“. Bet geresnio negu „Bitlų eros hieroglifai“ (pirmojo romano) neparašiau.

Yra visokio skonio žmonių. Vieni romanai patenkina vienus ir nepatenkina kitų. Per tą laiką dukart gulėjau ligoninėje, bet rašiau būdamas sveikas.

Ateina laikai, kai paranojikai serga dukart per metus. Tačiau patirtis ir tinkami vaistai padeda, ir remisija vis ilgesnė.

ČIURLIONIS

Kaip patyręs ūkininkas malkauja, džiugiai rasdamas sausuolių, kupinas gerų minčių. Ir patenkintas. Taip ir Mikalojus Konstantinas Čiurlionis vargsta rinkdamas idėjas paveikslams ir laimingas užbaigia sunkiai pradėtą darbą.

Geltonų kviečių dirvos lydėjo jo kelionę į Raigardą. Gyveno kaip žmogus sotus valgio, miego ir saldžios meilės. Pirmą kartą su Sofija pasimylėjo namuose. Ji griuvo kaip sekvoja. Prieš tai buvo ilga įžanga į platoniškos meilės saitą. Raigardas. Bangavo su rugiagėlėmis rugiai. Buvo gera vasara, lūžo nuo vaisių sodai. Nemunas ir prisiminimai apie giliąrovelę Baltiją. Amžinybės siekiai. Nukerpi bambagyslę ir pliaukšteli per užpakalį. Ir štai gimė Fausto prelegentas ir jis žiūri į žvaigždę, į kurią pateks po pauzės, kuri vadinama gyvenimu.

Pakeliui į Raigardą užėjo pas žydą, draugą iš Varšuvos. Šis buvo įkyrus kaip bimbaldas melžiant karvę, taip kibiras pilnėja putojančio pieno (žydą jam skolino pinigais).

Artėja gardžiakvapė naktis. Paliko jis dalį dirvonuojančios dirvos. Jis galvojo apie Sofą (Sofiją). Laimė smagiai trepsėdama apie jį sukosi. Galvojo apie kunigą, kuris ėmė iš jo išpažintį. „Varysiu teisybę visur, kur pasipainioja dažnia laikis melas“, – sakė MKČ kunigui.

– Ateis laikas, kai Lietuvos rasa bus rausva lyg kraujas, – pasakė Žydas Emanuelis, išleisdamas svečią, keliaujantį link Nemuno.

Zyzė arkliamusė.

Sofa. Ji jam pritinka, nes ne pro šalį šovė Amūras. Žydas klausinėjo jo apie Sofą, mėlyngarbanis žydas, it sunkiarankis beydis Enėjas. Brno

Travenas, jo korifėjas, irgi naudojo medžiagą – vargą ir sunkumą. MKČ tai prieš akis, nes neuždirbo duonai ir gyveno su tėvo, mamos, brolių parama.

Žinomiausia Lietuvos giminė – Čiurlionys ir jo vaikaičiai (tarp jų ir Vytenėlis).

Jo meilė – Sofa („Penelopė“), deja, neišlaikė MKČ kliedesių, paranojos ir psichozių, nors yra buvę, kai priepuolis atšokdavo ir dienai kitai grįždavo sveikas protas. Pas MKČ pirmąja meilė žmonijai. Pirmavimas (sostinė) – žmonijos meilė, tų laikų inteligentų draivas. Dvylikametis Kastukas pakrypo į muziką. Puikiai skambino. Trūko pinigų. O užaugus MKČ rasdavo žmonių, kurie padėjo ir tikėjo į jo ateitį.

Pranciškonė Pranutė Jauraitė, mirusi 92 metų nekalta, nors jaunystėje buvo itin graži.

Dvi moterys Sofa ir jos dukterėčia Vanda – abi gražuolės ir abi įsimylėjusios Kastuką. Dar jį buvo įsimylėjusi prostitutė, Sankt Peterburge. Ji rašė jaunystėj eilėraščius ir ją yra pagyręs MKČ. Ją užjautė Kastukas, vienas meilės žmonijai atvejis. *Grande amourouse* (pranc. aistringai įsimylėjus) Vanda pavydėjo Sofai. Gyvenimo pliusiukai – minusiukai. Čiurlionis atsitiktinai nuėjo į dailę. Su muzikavimo sistemos ramsčiais jis laimėjo originalų dailės būdą, jo pakartoti negalėjo nei amžininkai, nei kiti gerbėjai. Sostinės, kuriose reiškėsi MKČ, su specifine puikybe (šuočiai į aukštį, centimetrai). Sostinės, pirmavimas. Daiktas savaimė (Kanto terminas), sostinių modulis su kokybės rodikliu (šuočiai į aukštį, generolas – pėstininkas). Mes džiaugiamės net mažais pliusiukais. Jie. Dailės šedevrai, kurie išdidžiai keliauja į pasaulio ženklų sistemą. Kalendoriniai saitai. Savas-ne savas sistema.

Vaizduotės ir jausmų žaismas jo tapyboje. Raigardas tik smulkmena. Tai tik *Ad majorem Dei gloriam* (lot. didesnei Dievo garbei). Čiurlionio užuojauta Vandai, dukterėčiai, našlaitei. Jis netraukė jos į lovą, nors ši buvo įsimylėjusi kompozitorių. Egzistuoja tiek mąstymo, tiek maketavimo ir įvertinimo genijų triūsas (aš orientuojuosi į pastaruosius), vyrauja matematika, mano stiprioji pusė (kaip filosofinė spekuliacija) tai yra migracija tarp vitalinio „Aš“ ir kitko. Graikų, romėnų ir renesanso Europos pasaulyje, kai skausmas sako „praeik“, o malonumas priešingai – siekia amžinybės. *Stupure* (it. nuostabu), kai menas, kaip formalių grožybių ornamentas, apeliuoja į metaforas.

Atrasti naują temą – nenutrintą medžiagą, tiems laikams rekordinių pasiekimų, – toks menininko uždavinys. Aš, pavyzdžiui, užmiršau beretę Prienuose, kur dirbo mano mamytė; pavyzdžiui, pilys, bažnyčios, piliakalniai, gintaras – lietuviškumo saitai. Jis. Rašymas. Mes darome tai nebūdami ten, kur jo nėra. Geriau suskaidyti gamtą, negu abstrahuotis. Taip darė Demokrito mokyklos. Čiurlionio meilė žmonijai – tai fantazija šalia realybės. Šiaip ar taip, žymiausia pavardė tarp lietuvių. Jos. Sostinės. Šiame interpretaciniame kode jūs rasite atsakymus į prasmės klausimus, į paprasto žmogaus tikslus. Atranka – didysis kūrybos prietaisas plus kombinavimas – faktai iš fikcijos.

M. princas yra mūsų vaizduotės svečias su metafora ir su siužetėliu. Jis mąsto sostinių pagrindais. Jis laukia mūsų prie Raigardo. Varšuvoj jis už kampo. Senamiesčio palubėse, už lango. Idėjos ir vaizduotė, MKČ veiksmas ir veiksmo padarinys – dailė, muzika... Vienoje iš sostinių jūs galite būti generolu, o galite būti seržantu ar eiliniu, o kitoj sostinėj galite būti generalisimu. Kazanova – sekso generolas, Van Gogas – dailės generolas, Čiurlionis – Meno generolas. Sostinių saitas padeda išskaidrinti tai, ko ieškome. Pavyzdžiui, konkretus sudaiktinimas plus minimali fikcija yra „Maras“. Imkime sokratikus, melo viršūnes. Pasaulio darymo būdai – tai variantas, sugulantis į sostines ir jų rezultatus jose. Taip pat ir meno variantas (su generolo ar leitenanto rezultatu), padeda mums pripažinti sostinių patogumą ir prisiliesti prie tobulybės (leisti pasimėgauti vaizduote). Kol kas iššokame 230 cm, bet rekordas auga.

Menas yra Dievo kūrybos variantas. Šis mano rašymas yra kombinavimo veikla. Anot Šelingo, pagrindas to atžvilgiu, ko pagrindas yra, neegzistuoja.

Bet egzotika *Omne ignotum pro magnifico* (lot. viskas, kas nežinoma, atrodo žavinga). Tai Hemo saitas. Jeigu žvelgsime į MKČ Dantės akimis, jis apsigyvens rojuje. Rusiško intelektualo geras vardas – štai pagal ką gyveno Čiurlionis. Išpažinty jis pasakė: „Vis tiek vieną kartą sumelavau, nors ir stengiausi būti teisus ir nuoširdus“.

Vanda, Sofos dukterėčia, vis ašaroja, mat – psichopatė. Kaip dažnai žmonės serga psichiškai, bet kaip mažai apie tai žinoma (apie tai, kaip gydyti).

Putojančiu pienu pavaišino žydą, kai jo žmona pamelžė žaląją.

– Lietuviai yra baltai ir pagonys, ne katalikai – krikščionys, pasakė Emanuelis.

– Kas tau padės prie šieno, – paklausė MKČ.

– Ateina pas mane valstietis, – pasakė žydą.

– Koks jo vardas, – paklausė MKČ.

– Nėra vardo, yra pravardė.

– Gimęs vaikas išmoksta tris žodžius: mama, tėtis ir savo vardą.

Žmogus nulemtas nuo vaikystės, anot Froido. Mano klaidos jums ant delno. Esu suvedžiotas didžiulių vilčių, kurias turėjau savo atžvilgiu. Dabar tu abejoju.

<„Norėčiau, kad nekiltų abejonių dėl mano testamento ir paskutinio žodžio: Aš, Vytenis Rožukas, noriu būti palaidojamas Čiurlionio muziejuje, Druskininkuose. Pelenai turi būti ten užkasti. Kremacija – senovės lietuvių stilius ir mano taip pat“>

Įstabus MKČ diletantiškumo žavesys, mes jam atleidžiame tapybos profesionalumo stoką. *Ecce Homo* (lot. štai žmogus) Pontijaus Piloto žodžiai, kuriais jis pavadino Kristų.

– O ką tu apie save pasakysi, – paklausė Emanuelis Kastuko.

– Generolas – profesijos sostinė, – generalisimo, esu genijus, vis dėlto esu genijus. Pažvelkime į praeitį. Tobula organizacija kariauninkų armijos pagal tobulą planą ir vieningą vadovybę (Algirdo ir Vytauto laikais). Mano šlovė taip pat pagal tobulą planą. Mano kompozicijos tiek dailėj, tiek muzikoj, ir tik budelis, kuriam stinga vyriškumo, gali neįvertinti mano nuoširdaus triūso. Mano seserys ir žmona padės amžinybės klausimais.

SANKT PETERBURGAS

Pirmuosius šešis atvejus mane paguldė per prievartą. Tiek pat išgelbėjo gyvybę. Policija ir sanitarai. Tai buvo sėkmė. Dėl to likau gyvas, nors nusižudyti bandžiau dešimt kartų.

Nigeris – tai blogai. Durnas, psichotikas – tai labai labai blogai. Noriu užuojautos – trobos, tvirtais rąstais budavotos.

– Gal nukapati tau rankas, o galvą nukirtus paspirti koja? – paklausė MKČ Sofos.

– Patvarus esi, Kastuti, – pasakė Sofa. – Tau joks vargas neįgrista. Duosiu pinigų, parnešk duonos ir sviesto.

– Esu plėšrūnas, mėsos išbadėjęs. Gal amžinybės akys man padės, – nes juk vieni laisviau gyvena, mažiau susiveržę, negu neturtėliai, tokie kaip aš. Noriu namo. Svajoju įbristi į Avirio ežerą ir prakaitą nuprausti. Ilgesys. Skausmas it atsivėrusi žaizda, tirštą kraują jodu patepus.

– Esi galingas achajų herojus, laikantis skydą it bokštą. Nueik į parduotuvę. Badas! Ne, čia ne senovės graiko mirtis, kai smegenys iš po kardo varva. Čia badas.

– O, oi, oi, kaip kvailai nukalbėjai, – pasakė MKČ. – Aš jau buvau krome, užsakiau miegamojo baldus. Man padėjo pilkas balandis, kaip gera lemiantis ženklas.

– Dievuliau, nepadės nė graikų drąsuolis su krūva lavonų, – pasakė Sofa. – Tu nukalbėjai, o ne aš, nes turime pinigų tik duonai.

Kartu su pulku lavonusių mintys įsikirto į tarpą MKČ pašlijusio proto. Sūrios ašaros ritosi nuo Sofos blakstienų.

– Kvailys paaiškėja po laiko, – pasakė MKČ, – tu nestovėk man verkdama akyse. Esu dosnus. Taip telyčia, pirmąkart tapusi močia, mūkdama žindo teliuką.

– Kastuli, nejaugi tau sveiko proto gyvenimas baigėsi? Tu...

Viską apsvarsčiusi, ji nutarė geriau nutylėti.

– Akivaizdi kiaulystė, – pasakė MKČ, – man pavogė miegamojo baldus, šie buvo aristokratiški.

– Dvi linijos, – pasakė Sofa. – Viena – humanizmas – laimė, kita nelaimė – liga...

– Tu atro dai šauniai, lyg didžiulis bulius, atrinktas koridai iš šleivakojų būrio. Sofija, tavo akies tikslumas ir klausia reikalingi simfonijai.

Tau prisipažinsiu, aš nusileidau japonui, nors jis yra gerokai prastesnis už mane.

– Japonui? Tam iš valstybės saugumo?

– Taip. Jam. Jeigu tu pasirinksi jį, aš nusižudysiu.

– Japonas gerbia tave ir paskolino man pinigų, nes mums striuka, – pasakė Sofa. – Jo pastangos lyg skydas didžbambis. Liūdni jo žodžiai, gaila jam tavęs, apimto paranojos. Oi, oi, oi! Nuisuko nuo manęs likimas.

– Aš jį žalią sudraskęs surysiu, – pasakė MKČ. – Bus jam gražiakasė lietuvaitė! Mykia jis rusiškai kaip bulius, kaip mykia. Gal duosiu šetonui žodį: „Atiduosiu sielą, jei išliksiu jaunas visada“.

Būdamas dvylikos metų, aš svajojau tapti garsiu kaip Haidnas, o po to nuklydau į dailę. Bet su tuo pačiu talentu aš visada dirbu. Teigiamas herojus irgi renka minusiukus. Esu garbėtroška ir tu, Sofa, tokį mane myli. Bet jeigu tu susidėsi su tuo japonu, aš nusižudysiu. Pasakyk, kad aš myliu Vandą, tavo dukterėčią, myliu gilia platoniška meile. Tu Vandai nepavydėk, tada aš nepavydėsiu tau japono. Tavo dukterėčia net gražesnė už tave, o prostitutės mes abu gailimės. Dėl jos nesielvartauk. Aš bijau sifilio ir su ja neprasidėsiu. Rusai man imponuoja; jie turi gerą vardą – sudeginę Maskvą, nepralaimėjo jie ir Borodino.

– Aš nesu Liucipieriaus ragana, – pasakė Sofa. – Mėgstu pasikalbėti naktį. Tą darau su Vanda. Mudu bendraujame lyg gimnazistės. Mažai minusių – laimė. Jis – garsus neuropatologas ir psichiatras. V. Bechterevas. Pamišėliai. Yra daug pamišimo rūšių, sadizmas, piramidė iš kvailų rutuliukų, kurie subyra, kai pasveikstama nuo vaistų.

– Aš nesergu, aš tik pavydžiu tau japono.

– Paranojos kilmė – baimė, įtarumas, siaubas, sugalvojimas baisiausių dalykų, ligoto proto. Tai vargas ir baisi mirtis. Taip man sakė Bechterevas. Bet tu pasveiksi.

– Paranoja, jei aš svajoju patekti savižudės mirties gerklėn?

– Taip. Tai paranoja, – pasakė Sofa. – Lakoniška ir paprasta.

– Charizmatiški herojai turi pravardę, Sofa.

– Kastuti, tu esi MKČ. Prologas, padidėjęs jautrumas, nors dar tikros paranojos nėra. Kliesdėliai, jų nenuspėjama logika. Čiurlionis pasiekė tų laikų pasaulio rekordą fantazijos sostinėje. Tau patinka rusai, bet Lietuva – iš kur mes atėjome. Kas mes buvome ir kas mes esame? Istorinė tautos atmintis, padedanti varge ir nelaimėje. Moters įžvalga, nuojauta – ji yra už nuogumo gėdos. Savas-nesavas nuogumo gėda. Todėl aš užjaučiu mūsų prostitutę. Kiek magnetinės valios turi tu, MKČ? Japonui toli iki tavęs.

– Bet jis *ochrankoj*.

– Gal ir taip, bet jis nekenkia. Man patinka tavo užuojauta Vandai, mano dukterėčiai. O dėl prostitutės reikia pasidomėti Dostojevskio meilės detektyvu. Ten yra rusų moters paveikslas. *Nos aculus eruditos habemus* (lot. mes turime išsilavinusias akis). Įspūdis yra lygus: daiktas plius metafora ir energingi epitetai. Mes vargstame *la recherche du temps perdu* (pranc. prarasto laiko beieškant). Tavo akys: man skauda, bėk šalin

nugalėsiu. Tokios MKČ akys. Mums svarbiausia paveldo institucijos, papročiai, religija. Bet mitas – vaizduotės produktas, todėl ir į liaudies lūpas aš įdėsiu tave visą, sergantį ir sveiką. Svarbu fontaną pavadinti krištolo ietimis. MKČ pavadinsime kad ir fantazijos genijumi. *A limine* (lot. iš pat pradžių), tavo akys grumiasi su psichine liga. O dabar jos kitokios. Nežinau, ar ilgam. Bet tu nenumaldomai pavydaus temperamento. Tavo akys blogos.

– Parašyk mano vardu Oginskiui, – pasakė MKČ.

– Jūs abu mėgstate Bachą. Tai jus suartino. Savižudybė! Kiek poetų ir dailininkų, ir mąstytojų tai padarė. Visi, išskyrus Sokratą, sirgo paranoja. Aš apdainuosiu šį neįgalumą.

– Svajoju mirti nenusižudęs, – pasakė MKČ (tą patį sakau aš, V. R.).

– Štai lauke audra, – pasakė Sofa. – Tu tikrai ne tas, kuris likusį savo gyvenimą praleis agresyvių pamišėlių namuose.

– Tavo užuomina primena prozos šautuvą, kuris ateityje būtinai iššaus.

– Mums per brangu gyventi Sankt Peterburge, turime važiuoti namo.

– *Tibi benedicat Dominus* (lot. Telaimina tave Vieršpats), – pasakė MKČ.

– To paties linkiu tau, – pasakė Sofa. – Ši vieta yra mums svetima, nors ir patraukli. Tavo paroda – visas tavo gyvenimo darbas. Vardas Rusijoje – tu jau tapai žymus, *arbor vital* (lot. gyvas medis).

– Mūsų vedybos – tuščias dalykas. Tu susiradai japoną, ir aš tau nereikalingas. Štai dabar mano galvoje nuaidėjo smūgis nuo velnio, tarytum būtų susidūrę du bilijardo kamuoliai. Aš aprašysiu, kaip tu nuėjai nuo eilinio iki seržanto, nuo seržanto iki generolo profesijoje. Kaip tau mano idėja?

Kaip psichiatras V. Bechterevas ir patarė, MKČ parvažiavo į namus pas tėvus. Sesuo Valerija (vėliau Karužienė) ypatingai mylėjo Kastuką. Visą likusį savo gyvenimą aukojo MKČ vardui.

Sveikata pagerėjo. Visi apsidžiaugė. Po poros dienų vėl pasipylė kliedesiai.

– Kastuk, – pasakė sesuo Jadvyga, – tu taip mylėjai „daineles“, liaudiškus perlus, kad ir aš užsikrėčiau lietuvių liaudies muzika. Ar tu padėsi man?

– Mano muzika baigėsi „Mišku“ ir „Jūra“. Dabar mane ēda šėtonas. O Sofija myli japoną. Aš nusižudysiu. Mes žūstame kaip kare, kur vieni kniūbsti krito, kiti – aukštiekninki. Aš žūstu, taip lūžta medis prie kelio nuo vėtros. Taip sopulys gimdančią moterį vargina. Parkūręs iš Peterburgo aš, kaip vilkas, dilbakiuodamas traukiu šalin nuo medžiotojų – šėtono ir japoniško kareivos. Ji. Jūra. Trykšta putos ir kaukia vėjai. Vargo nesotus Čiurlionis atidavė save Jūrai ir Miškui. O, galingas Viešpatie, padėk.

– Nuo to tik padidėjo tavo šlovė, – pasakė Valerija.

– Jo meno paukštė skrenda ir ilgisi gimtojo lizdo, – pasakė Jadvyga.

– Kaip naras krito į tuštumą MKČ mintys ir jis negalėjo nugalėti pamišimo. Garbės paviliotas, jis stūmėsi į priekį (bet ne politikoj ir ne hedonizme). Jo mintys nuo logikos atšoko rikošetu.

Varnų riksmas skrodė padangę ties ežeru.

– Nuskubėsiu į parduotuvę, bet greitai apsisukęs grįšiu, – pasakė MKČ ir išblyško, tapo baltas lyg Alpių viršūnė, nes seserys nepatikėjo pinigų sergančiam broliui.

– Tu, broluži, – pasakė Stasys (jis daug padėjo mano seneliui, būdamas ministru), – pasitikėk mumis ir viskas bus gerai. Ar girdi? – suriaumojo jis lyg griausmas. – Negirdi? Gal tau ausys ne klausymui duotos? Tu, Jadze, vėjų patarška, – nueik į parduotuvę.

<Teliudija mano sparnuota proza, teateinie taika; taip šernienė gina jaunąją veislę. Taip mena šios aršios eilutės: neva po Enėjaus smūgio achajo oda vos telaikė nukarusią galvą, ši plyšta per pusę; toks tyras vanduo prozos (nors upėtakių čia ir nerasta).>

– Šėtonas bus nugalėtas, – pasakė MKČ, – ir aš apsigyvensiu Kristui iš dešinės. Tai kruvina mano sielos vieta, kur beydis Menelajus švaistosi uosine ietimi, ir krenta trojėnai. Vieną metaforą galvoju penkiolika minučių.

– Nesiginčyk, broli, – pasakė Stasys, – slenkstis tavo menui pataria nusilenkti dievažodei motinai.

– Svajoju, kad ne taip greitai mirtis kilpą tau užnertų, – pasakė Valerija, – juk tu ne ūkininkas, kuris sodą įveisia ir ardamas duoną pelno. Ar teisingai sakau, bernužėli? Juk tu, Kastukai, užsiauginsi dukrą lyg tulpę puikiažiedę. Dievai didina Čiurlionio šlovę.

– Geras būsto darbininkas vertas labiau negu vidutinis rašytojas, – pasakė Jadzė, – o muzikantas irgi vertesnis už dailininką. Sofa to nesupranta. Jai nereikia sergančio vyro.

– Prieš 5 tūkstančius metų įvyko ekologinė katastrofa. Ėmė nykti miškai, – pasakė Stasys. – Bet Dzūkijos miškai išliko. Atsimeni, Kastuti, žygius Avirio ežero link per miškus?

– Nyčė sakęs: „Ar tai buvo gyvenimas. Gerai. Teateinie dar kartą“, – pasakė MKČ. – Grįžtama eiga. Terminą „grįžtamasis judesys“ (vok. *Gegenwendigkeit*) įvedė Heideggeris. Tai šposas psichiatro, sergančio plaučių vėžiu. Japonas griauna viską, kas gražu. Jis velnio neštas ir nenuneštas, ir nenuėinantis. Jam aš pranašauju vėžį.

Draugas iš Varšuvos žydas įkurdino jį privačioje Raudonojo dvaro sanatorijoje. Tai buvo klaida. Jį reikėjo gydyti insulinu ir pas patyrusius psichiatrus.

Vežė priemiestiniu traukiniu pusvalandį iki Pustelniko stotelės.

Ten buvo agresyvių pacientų. MKČ gynė lietuvis Ričardas.

– Galingas Viešpatie, padėk, – pasakė MKČ Ričardui.

– Tas šlėkta – aršus jaguaras, kuris siautėja drąsiai ir bailų elnią drasko. Bet aš jį prigriebsiu. Mušti kompozitorių – kur tai matyta!

– Turiu 80 proc. gerumo ir užjaučiu kiekvieną silpną, – pasakė MKČ. – Bet galo nematyti dėl tų, kurie stengiasi pirmuoti visais būdais. Bet tu netrenk tam šlėktai. Geras vardas svarbiau.

– Tu man nenurodinėk, – pasakė Ričardas, – aš pats žinau, kas svarbiau – ar pergalė kare, ar nusileidimas priešui.

– Mažai minusiukų – laimė. Svarbu išsilaižyti, nors tam kartui, jei sergi mistine paranoja. Japonai užkariaus pasaulį. Štai link kur mums reikia judėti.

– Koks gėdingas nuolankumas – pasakė Ričardas. – Tu kenti savo niūrią žmoną. Ji tavęs nemyli.

– Taip. Ji myli japoną.

– Ji tavęs nelanko, – pasakė Ričardas.

– Aš galvoju apie mirtį. Man vaidenasi, mirsiu čia, Pustelnikų sanatorijoje.

– Tu kenti dėl paranojos, O gal tu kultūrinis didvyris iš mitologinio paveldo? Aš čia bandau aprenkti žodžiais keistą asmenybę.

– Tavo akys: bėkit šalin, aš kaip nors nugalėsiu.

– Esu *gegenstand* (vok. priešpastatytas) mirčiai. O tavo akys kaip Oginskio: vienas prie vieno. Neturėsi problemų, nors ką tik buvai priverstas pralaimėti.

– Papuolėme į sunkią situaciją. Mums stinga įvykių. Nuobodulys kaip sielos neįgalumas. Tu vis kalbi apie psichiatrą, sergantį vėžiu. Mūsų kompanija – kompozitorius ir jūros vilkas. Vietoje, kur jėga viską lemia, bet aš apsaugosiu tave.

– Aš naktį praleisiu parke, nusižudysiu arba sušalęs, arba iš bado. Bet iš bado per sunku tai padaryti, o sušalti gali ir ant suoliuko.

Tebekrūpčioja stingstantis kūnas. Ūmus plaučių uždegimas. Savižudybė. Lyg tam būtų pasmerkęs debesų šeimininkas Viešpats. Priims jį penėtoja žemė. Dvylikos būdamas MKČ svajoto apie menininko amžinybę. Tuo toliau rūpinsis seserys Jadzė ir Valerija. Amžinybės alkis – toks MKČ gyvenimo principas. Visuose savo gyvenimo momentuose dvylikamečio svajonė ir viltys. *Beati qui in Domine moriuntur* (lot. palaiminti, kurie miršta Dievuje).

Liečiame medžiagą – amžinybę ir paranoją. Gyvenimas išvyniotas iš dvylikamečio sielos ritinio.

1–85, 45–50

Šis tarpas, ryškiausias momentas – tai mamytės mirtis. Ji buvo šventoji. Išlaikė mane dykaduonį. Mes nuolat pykdavomės. Bet tik jos netekęs supratau, ką praradau. Ji mirė man ant rankų nuo vidurių vėžio. Paliko daug vokiškų knygų apie gėlininkystę, nes buvo baigusi Žemės ūkio akademiją ir ilgą laiką dirbo Botanikos sode. Ji bendravo su klasiokais, kursiokais ir giminėmis. Šį laikotarpį prašokau. Negulėjau psichiatrijos

ligoninėje. Parašiau ne vieną romaną ir dirbau „XXI amžiuje“, katalikų laikraštyje.

– Tu būsi mano Homeras, o aš būsiu tavo Patroklas, – pasakė man Virgis Butautas, geriausias mano draugas.

Istorinėje atmintyje karo dvasia vardu Adolfas Hitleris. Aš troškau taikos ir parašiau romaną „Taikdario dienoraštis“ apie Balkanų karą. Amžinybės troškimas. Tūkstančiai garbėtroškų Vytenių su ūgiu 183 cm, visi jie pasiekė kažką savo profesijose. Gavau valstybinę pensiją, dabar turiu laisvas rankas rašytojo darbui. Dabar mano garbė yra gero vardo ir profesijos sostinėse. Per tą laiką patvarkiau keletą šliundryčių.

„Kregždutėje“, bare, išgirdau žodžius „Tankai, varžybos“. Turbūt blogai išgirdau. Bet man šovė mintis apie romaną su tankų lenktynėmis. Ir parašiau „Karą ir taiką“, irgi pacifistinį romaną.

„Taikdario dienoraštyje“ parašiau apie karą Balkanuose. Tolstojus, Selindžeris, Hemingvėjus – visi jie rašė apie karą. Tačiau genijus yra ne tik noris, bet ir galys.

Gėris. Buvau susitepęs su nedorybe, artimas su blogiu. Už tai mane pasmerkė dievai. Dievo rykštė, paranoja kaip atpildas. Klausimas: ar aš moku būti laimingas? Ko gero, taip, moku. Fikcija, proza – tai pramoga. Stengiuosi kiek įmanoma nepabosti tuščiažodžiaivimu. Grūmiausi gero vardo ir profesijos sostinėse. Ir hedonizmas – po 150 g kas antrą dieną. Gero vardo sostinėse – painiausias dalykas, susijęs su profesijos saitų. Kokia iš to nauda? Čia grįžo mokėjimas būti laimingu. Apie riziką mirti – ralis, pusbrolio Viliaus Rožuko avarija, kai jis susidūrė su sunkvežimiu. Ir tai drąsa? Taip. Tai drąsa. Proza gali būti daug minusiukų (sostinės ir rangai jose). Pavyzdžiui, po dėdės iš Amerikos apsilankymo brolis buvo smagiai nusiteikęs su 100 dolerių kišenėje.

„Geras draiveris, – sakė dėdė Laimūnui, kuris buvo vienas iš geriausių vairuotojų apskritai, nors aš pažinojau S. Girdauską ir S. Brundžą, ir pusbrolių Vilių Rožuką, Sąjungos čempioną. Brolis aplenkė Vilių, kai jie varžėsi nuo Druskininkų iki Avirio ežero. Vilius man prie Kauno autostrados pademonstravo ralio užmetimus per posūkį, mašina šokinėjo nuo krašto prie krašto stabdant.

Bandžiau tapti pranciškonu. Lankiau jų sueigas, bet Vainiūnas, Kauno katedros dekanas, nepatarė (po to, kai pasakiau, kad sergu paranoja). Čiurlionis. Apie jį. Patikima versija. Esu sumanus svieto perėjūnas – *vers de societe* (pranc. liaudies poezija). Rembrandtas, Diureris – jų charakteriai prozoje. Esu pasikėlęs virš tikrojo savo laipsnio (seržantas – majoras ir pan.). Šaltkavio rolė Autobusų remonto gamykloje bei labai nelaiminga (su noru nusižudyti) būseną, patikrintas metodus, kai sergama pamišimu. Tai merginos, davusios žodį nusižudyti, kai koks vyrukas švęs pergalę su jomis. Tai vaikinai, davę žodį nusižudyti, jeigu iki 25 metų nebus bendravimo laimės.

Gediminas Jankus, mano jaunystės draugas. Mes praleidome kelerius nuostabaus bendravimo metus. Į butą pas jį įeidavome pro langą iš kiemo.

Tuailete šviesą uždegdavome iš koridoriaus su šūksniu „Čyk“. Sienos buvo ištapytos raganomis ir velniais. Gediminas buvo puikus dailininkas, bet tapo dramaturgu. Tačiau grįžkime prie paranojos. 80 procentų nusižudžiusiųjų (linija – Čiurlionis – Vytenėlis) turi tėvų, giminių, irgi nusižudžiusiųjų. Ji. Tikra teisybė. Plius metafora. Anot Froido, kiekvienas žmogus yra sapnavęs, kad myli savo motiną. Nežinau, kaip kiti, bet aš – taip. Nes turiu vaiko meilę *in petto* (it. savo širdyje).

M. princas – berniukas, *ara avis* (lot. retas paukštis). Jo principai – *sacrificio incruento* (it. bekraujė auka), jo garbės supratimas – medžiaga su pliusiukais. Kaip mano močiutės malda su anūku prieš miegą.

M. princas, pasirinkęs globoti lietuvių ir mitologinį LDK atvaizdą. Sostinės ir šuolio į aukštį rezultatai, hierarchija, nuo kaimo rekordo iki pasaulio rekordo įskaitytinai tam tikru istoriniu momentu. Rezultatas ir yra gyvenimo prasmė, sostinės: hedonizmas, profesija, religija, meilė, draugystė, geras vardas, pirmavimas, fantazija-vaizduotė, turizmas-sportas, šeima, pinigai ir t. t. ir pan.

Ožeškienės gatvėje Kaune, jos kaimynų rekordas ir Vytenėlio rezultatas. Meilę, liūdesį aprašau; džiaugsmą dėl rezultato. Panieka su išdidumu – Baltakis, kolaborantas, ir Granauskas, saugumietis – panieka ir mano išdidumas. Objektivi, tiksliai paranojos analizė leidžia kartoti leitmotyvą ir M. princas nužengia tiesiai iš De Sent Egziuperi pasakos ir artimas *zum Gebet* (vok. maldai). Minusine spalva nutapyta gražuolė Vilija Tūbaitė ir jos saitas *dans la pay du tendre* (pranc. švelnybių šalyje). Jankovskis – nieko sau. Kaidanovskis – nieko sau. Brno Oja – nieko sau!.. Šie yra jos meilė. Medžiaga, meilė 16, 18, 20, 25, 30, 40 metų meilės tarpai plius superinė išvaizda. Medžiaga, tinkanti rašytojui. M. princas su kitais epitetais ir istoriniais faktais, užsimetęs baltą apsiaustą, raudonu kaip kraujas pamušalu. Jo Muska, šunelis, M. princo palydovė. Tunelis, iš kurio šis atėjo. Geležinkelis ir apsemtas vandeniui kelias. Sostinių rangai savas-nesavas sistemai su paveldu: aplodismentai, gėlės, religija, laidotuvės, vestuvės – tai, kad priimta. Paveldas – liaudis išjuokia psichinius trūkumus.

Mano klasioko Tankelevičiaus juokingas buvimas, kai iškeliamas jo silpnumas ir jo geraširdiškumas. Mano žodžiai trypčioja vietoje ir aš piešiu Tankelevičių tais laikais, kai aš rinkau Pozniako, Tamulio, Čepulio, Paulausko, Jurgeno Hazės, Ter-Ovanesiano, Brumelio, Grigorjevo, Stepaškino, Lagutino, Ležavos ir kt. autografus. Varžiausi su žmonėmis iš Ožeškienės gatvės, bet Tankelevičius mokėjo pirmauti. Mes jį gerbėme. Pirminiu statusu Ričardas Tankelevičius buvo pranašesnis už mane. Jį augino teta.

Ką gali padaryti tikri draugai? Išgelbėti gyvybę. Vytenėliui išgelbėjo gyvybę tie, kurie nuvežė jį į Žiegždrių ligoninę. *Hic et nunc* (lot. čia ir dabar), čia sergu, čia mane pagydys, čia ir dabar.

Mano darbas – kultūrinė veikla Lietuvai, nes tauta – civilizacijos vertybė.

Vėl pradėjau rūkyti. Atrodžiau kaip profesorius, su bakenbardais ir baltomis kojiniėmis. Draugavau su Letu Palmaičiu. Jis eina miegoti 4–6 valandą ir miega iki pietų. Katalikas. Ir mane išmokė katalikybės kaip pačios geriausios religijos. Katalikybė – puikiausias tikėjimas. Letas atvažiavo iš Leningrado ir paėmė lietuvišką vardą. Mokėjo puikiai gruziniškai, lietuviškai, vokiškai, angliškai, bandė mokytis japoniškai. Atgaivino prūsų kalbą. Parašė prūsų kalbos žodyną. Vienas rimčiausių baltistų. Jis buvo tikras lobis: sąžinė – okey, viltys – okey, ištvėrmė – okey.

Siūliau savo pusseserę, bet jis pasirinko tikinčią mergelę iš bažnyčios choro. Labai laimingai jie gyveno. Jis matė mane visoki, net tokį, kai bandžiau nors akimirkai atsikratyti minties apie mirtį.

Jis matė mano žmoną Liną (su slogiu kvėpalų aromatu), gražią kaip Džagerio Bjanka ir Džekė Onasis ir tikėjo manimi kaip rašytoju, kuris paleido keletą taiklių šovinių iš savo smegeninės ir kuris buvo pasikėlęs kaip prašmatniausia gatvė pasaulyje.

Pinigai jam niekis (tai pasakytų monsinjoras Martinkus, tapęs Vatikano finansų ministru). Per šį periodą aplankiau Paryžių (Šv. Širdies baziliką, D' Orsi muziejų ir Pompidu centrą. Porą kartų buvau Prahoje, buvau Romoje, Venecijoje, Ispanijoje – Sevilijoje, Barselonoje, Madride. Pasotinau egzotiškų šalių alkį. Po Hemingvėjaus svajojau būti mačiusiu pasaulį, tikrovę, kičą ir moderną. Ne, ne: aš nesu žalias kaimietis, kuris keikiasi lyg Kolumbo laikų jūrininkas, o sentimentalus lyg Albinonio muzika.

Mirusieji galingesni už gyvuosius, todėl smogsiu fraze lyg lygintuvu! Aš noriu mirtį (sakau tai tuo metu, kai sergu) ir Einšteino formulė $E=mc^2$ liko praeičiai. Psichikos liga netinka santuokai. Tulka (Vytulka) lyg akmenuotų kelių plėšikas, savo draugus vadinęs papa, tūtū, py-py. Ji. Rusija. Su Diagilevu, Ana Pavlova ir Nurijevu. Jis. Kaunas. Žiulinsko galerija, miesto sodas su Romo Kalantos paveldu. Dariaus ir Girėno laidotuvės ir Žalgiris, laimėjęs prieš CSKA su šimtais tūkstančių pasitikusių sirgalių.

M. princas su Muska šuniuku ir rože (todėl jis atėjo pas Rož'ę-uką). Tragiški ir komiški dalykai, medžiaga, sulipdyta iš vargo ir laimės, pliusiukų-minusiukų. Padangų gamykla, povestuvinė kelionė. Juoda ir balta. Kauno regionas. Įsimylėjimai. Kai man dvidešimt – Gražina, 25-eri – Stora, 33-eji – Lina, 53-eji – Anette, 55-eri – Laimutė (žaliom kaip kūdra akim). Triskart mylėjau platoniškai.

Literato duona. Kasdien po puslapį. Kasdien su idėja. Kasdien ir charakteris. Pavyzdžiui, Ričardas Tankelevičius, aukštesnis už mane. rausdavo dėl nieko, mažakalbis, nestoras, neįstojęs į VGIKą, pradėjo gerti, turėjo puikią žmoną, ne gražuolę, bet tolerantišką, kuklią šeiminkę. Ji iškentėjo jo alkoholizmą. Draugai sensta, bet mes juos prisimename jaunos, kai draugystė – įsimintinas gyvenimo tarpas ir pirminio statuso *draivas*, tarsi sustingęs to laikotarpio paveikslas. Mano šauniesieji biografai, mano draugai Virgis B., Algis R., Virgis J.

Demoniškumas, chaosas, pasaulio minusiukai ir paranoja, suaktyvinanti mirties instinktą, atstumiantį ar patrauklų.

Maul halten und weiter dienen (vok. tylėk ir dievą mylėk). Šie žodžiai patraukia ir atstumia. Sakiniai, padėjus dideles pastangas. Spontaniški juokai ir metaforos tam, kad būtų malonu skaityti. Toks prozos meistro tikslas. Jis. Kabina akimis *es ist ekelhaft* (vok. jos užpakaliuką).

Mums artimi dvylika apaštalų, pamokslavusių pagonims. Ir valgymas, aukojimas ir dulkinimasis – tai visiškas *nihil* (lot. niekas). Panašu į *bon mot* (pranc. sąmoji). Laikiniai (apie penkerius metus) remisija ir sveikas protas. Juokingas *žulikas*, kuris niekino savo svorio centrą ir ne kartą buvo pasigėręs tiek, kad nelaikė kojos. Sumanus svieto perėjūnas. Ir Virgis Butautas abu *companeros* (isp. bičiuliai), kurie geria brendį ant apšepusios sofutės.

A que c' est beau la lune (pranc. o koks gražus mėnulis) pasakė Virgis, kai grįžome iš „Orbitos“ naktinio baro, prisigėrę „Starkos“ ir brendžio. Tai liudija gyvenimo sostinėje menas – hedonizmas, saikingas šnapso gėrimas...

Staselis – darželio bendras, gėrė po puslitrį kasdien. Buvo hedonizmo *sky scraper* (ang. dangoraižis) ir penkiskart *cara* (ital. geroji, mieloji), buvo mano meilė ir ji išliks *post mortem* (lot. po mirties). Meilės *ersatz* (vok. pakaitalas, surogatas) yra platoniška meilė. *Stirb und werde* (vok. mirk ir tapk) – tai meilė be sekso.

2013.04.18 nusižudė Vytautas Šapranauskas, akivaizdžiai susirgęs paranoja. Tas pat su Babkausku, Janoniu, Majakovskiu, Jeseninu ir Dalida. Sostinių rangai (šiuo metu į aukštį rezultatai). Aš buvau pulkininkas hedonizmo srityje ir profesijoje – iššokau su šiuo romanu 210 cm; 220 cm („1–85“) ir 205 cm kituose skyriuose.

PAPA, HEMAS (HEMINGVĖJUS)

Ieškotas ir rastas gelžbetoninis humoras. Fantazijos stebuklas. Jos plaukai kaip didinga imperatoriaus žirgo uodega.

– CIA seklys, kuris vietoj širdies nešiojasi akmenį, – pasakė Hemas šaltu balsu, tokiu šaltu, lyg būtų atsivėręs Arkties vandenynas.

Ji juokėsi pro ašaras su demono perkusija. Ji, mergina, prinokusi kaip persikas, ir jos draugas saugumietis yra šėtono ir Dievo kovų poligonas.

Katerina atsakė:

– Mes tau blogo nenorime.

– Rasizmas – nuožmiausia dominavimo išraiška, – pasakė Ferdinandas, Fe.

– Ka, – kreipėsi į Kateriną Hemas, – niekinga mirties baimė – tai ne man. Laimė yra numirti švaria sąžine už humanizmą ir prieš CIA. Tik klausimas, koks įspūdingiausias būdas numirti. Uf! Dar dabar ir melo bei išdavysčių kompostas. Žmogus gimęs turi savo žvaigždę, į kurią patenka po

mirties. Prisipažinkite, esate CIA agentai. Aš niekam nesakysiu, būsiu tylus kaip Didžiosios piramidės mumija.

– Aš atsakau tik už save, – pasakė agentu pripažintas Izaokas, – nesu šnipas.

– Aš taip pat, – tarė Katerina. – Bet Papa pats sau įstatymas. Jis kosmopolitiškas kaip N. Y. centrinio parko suoliukas. Bet pala. Jis dar ir vedlys proto prieblandos karalystėje.

– Numirsiu be baimės, skausmo, be troškimų. Sninga. Nuostabus jausmas. Taip, aš numirsiu kaip snaiigė.

– Ernestas įkliuvo į bėdą lyg saga į kilpelę, – pasakė Izaokas. – Jis, klaikiaakis pamišėlis. Jo kvadratinė kaukolė pilna vietos smegenims. Kam čia tos kalbos apie mirtį?

– Šermenys – tuščia ceremonija, – pasakė Hemas. – Nes mirtis yra jėga, prieš kurią einama ant pirštų galiukų, ir apsirengusi juodai. Mirtis – laimė. Aš negaliu meluoti. Viešpats uždraudė. Gyvenimas turi būti didingas, kad tiktų prozai. Tiesa, galima išbelsti keletą šmaikščių frazių ir tada aš galiu skelti (savo būdu) anekdotą.

– Jūsų vardas? – paklausė Izaokas ir atsakė. – Papa!

– Jūsų proza turi žadinti gailėstį, o ne juoką. Iš pradžių žmogus turi kelti juoką (jei generolas, – toje vietoje, kur yra seržantas), po to mes įkvepiame jam meilę. Toks *doubl draivas*.

– Mano vardas? Pavardė? Sapnas it pasaka. Su noru pasirašyti po peticija, raginančią vėl įteisinti linčą.

– Jūs pats agentas, patenkintas, jog išbeldė vardus CIA bendradarbių, – pasakė Izaokas.

– Jos, bendravimo plonybės. Mes šnekame, nes suprantame, kad tylėti negerai, – pasakė Ka.

– Duok penkis, Hesai, – pasakė Izaokas. *More love for you, Brother* (angl. daugiau meilės tau, broli).

Hemas ištiesė delną sulig klozeto dangčiu.

– Kiekvienas saulėlydis yra pergalė prieš paskutinę dieną, – pasakė jis.

– Bet tu klupčioji, – pasakė Izaokas, – silpnaprotybės dirvonuose. O dėl CIA, tave mėgsta komunistinės ideologijos, taigi jie gali tavim domėtis.

Mano tikslas – parodyti neigiamą žmonių požiūrį į pamišimą ir išteisinti pastaruosius. Svarbiausia išvengti savižudybės.

– Jam patinka didžiulės Rubenso moterys, – pasakė Ka, – kurios užtemdytų pusę dangaus. Tegu paima jis mane už papų ir nuneša iki sudedamos lovytės.

– Tamsi kaip antracitas jos galva man tinka. Aš neblevyzgosiu apie tai. Kai buvo nusikakojęs Izaokas – ne Mozė. Aš esu reporteris, naudojantis medžiagas su tikru krauju ir tikromis ašaromis. Pavyzdžiui, sapnavau gražią moterį, riktelėjau ir nuleidau.

– Aš tau paskambinsiu, jei užsimanysiu gražiai pameluoti. Aš apsispręsiu priklausomai, ką pasakys vandenų dievas. Nors ir mažo rango,

bet Dievas. O apsisprendęs parašysiu apie tavo veido išraišką (noras nuveikti kažką didelio ir garbingo). Mano pilkas kaip balandis Armani kostiumas, – čia Hemas pažiūrėjo į savo liemenę ir nutilo. Jo butas netiko trijulės tūsams.

– Baltaveidi Hemai, – pasakė Izaokas, – spuogotu veidu ir sulysęs, o dantys geltoni, kreivi ir atsikišę. Bet už nugaros stovi ji – mirtis ir tu, Hemai, paspausk man ranką, dar kartą.

Tą Hemas ir padarė.

– Malonu, kad paskolinote savo ranką, – pasakė Izaokas. – Bet tu žiūri akimis, kupinomis siaubo lyg apsisprendęs savižudis. Akys sako: „man skauda“.

– Esu CIA auka. Politinės raganų medžioklės auka, – pasakė Hemas.

– Nuo to laiko, – pasakė Izaokas, – kai kinai ėmė veistis lyg triušiai, nuo tada CIA-istai domisi tik geltonodžiais. Neatrasdamas noro ir jėgų gyventi kaip Jeseninas ir Majakovskis, aš galbūt sugalvosiu gražią mirtį, tačiau savižudybė yra pamišimo rezultatas. Religija tai draudžia. Kaip tavo reportažai iš tikrovės, Hemai? Ar tavo žodžiai eina į kraują mielam skaitytojui? Ar tai *eina į kraują* menamam savižudžiui?

– Rodos, gyslose kunkuliuoja *Coca cola*. Broliai girtuokliai manęs jau nesupranta. Ir beržai, nukorę žirginėlius, taip pat nesupranta. Mirties tiesa – priešų, CIA rankose.

– Teisybė buvo Hitlerio laikais, kai buvo žudomi psichikos ligoniai. O juk ateityje atsiras vaistų, atsiras skiepus nuo psichikos ligos. Jų nereikia žudyti, juos reikia pakęsti.

– Duok ranką, – pasakė Hemas ir ilgai bei įkyriai spaudė Izaoko dešinę. – Bet ką galėčiau padaryti Žemei, kad tik CIA apsigalvotų ir paliktų ramybėje. Iš buvusio sunkiasvorio čempiono liko pavargėlis paukštukas.

– Baltaveidi broli, – pasakė Katerina, – aš dar tiek suprantu – tu bijai dėl komunistų, tavo draugų, kad dėl to tavim domisi CIA. Štai ateina Ispanijos čigonas, tavo draugas.

– Sveikas, Papa, – pasakė šis.

– Jis šviežias kaip rausvas ir skaidrus kūdikis, – pasakė Hemas. – Ir ne vienas. Su šuniuku Muska.

– Muska suuzgė lyg būtų galėjęs suėsti liūtą.

– Tai M. princo šunelis Muska, – pasakė Hemas. – M. princas. Su juo susitikau Ispanijoje. Man jį pristatė A. de sent Egziuperi.

– Čigonas dvokia net prieš vėją, – pasakė Izaokas.

– Pareigingai atskubėjęs *cyganas* padės įveikti Hemo pamišimą, – pasakė Ka.

– Ačiū, kad prisiminėte mane šiais beprotiškai lekiančiais laikais, – pasakė Hemas. – Ar aš rasistas? Bet ar Jėzus buvo juodaodis?

– Mes, čigonai, puikiai šokame pagal kastanjetę, – kalbėjo šis.

– Nuo šiol dirbsi man. CIA tegul pabučiuoja man į pasturgalį, – pasakė Hemas, nežinodamas, ką kalba. – Šią akimirką aš ilgiuosi Meri. Mano šautuvas šalia trofėjų. Šautuvas, kuris iššaus.

Naktis kaip skepetaitė karojo už lango. Kompanija jautė bukajausmę tikrovę. Paliesta it membrana ji rikiavo žvaigždes danguje, keliavo amžinybės verta naktimi.

– Negali iš grafomano tapti rašytoju romanistu, kol tavęs nepaskelbė genijumi, – pasakė Hemas.

Jis, reikšmingas kaip suaugusio vyro ašaros, – tai Hemo pamišimas. Paranojos šauktukai ir jaustukai. Tai išmoninga išdaiga. Ašaros rieda Katerinos skruostais. Ji stebėjo Hemą ir matė, kad jau porą dienų jis elgėsi mandagiai, nepriekaištingai, bet staiga vėl kliedesys.

– Ispanas – pusiausvyra tarp orumo ir noro pasitarnauti, – sakė Hemas. – Bet imkime čigoną su ispanišku mentalitetu. Tai yra scena paslaptinga ir žavi kaip Haifo pasakos. Čigonas sako, kad jį užvaldė mano pasakojimo grožis. Jis nekenčia mūsų varganų svajonių. Kaip bepažiūrėsi – mano meilė žmonijai buvo didumu su lauku, kurį galima apravėti per dieną.

– Mus vienijo bendra patirtis, – pasakė čigonas.

– Tai jau taip, – pasakė Izaokas.

– Jis. Romytas arklys, suprantantis žodžius: eik, stok, ristele, pailsėk, namo... Čigonas žino keliais žodžiais daugiau. Bet juk jis čigonas. Smarvė iš tolo. O Hemo žodis tapo kūnu ir gyvena tarp mūsų. Tuo jūs ir skiriatės. – pasakė Katerina.

– Nuo žvilgsnio į ją man išbrinkdavo lytis, – pasakė Hemas. – Maskatuojančios krūtys ir širdies formos veidas. Pasiklausykime bliuzo, ritmas ramina, o pasikartojimas slopina nerimą.

– Tegul čigonai valgo vienas kito blusas, – pasakė Izaokas. – O Hemas – humanistas, atbėgusi pelė imdavo duoną iš jo rankų.

– Ar čia tas Hemas, kumščio smūgiu užmušęs pasiutusią telyčią? – paklausė čigonas.

– Ne, nereikia perdėti, – pasakė Hemas, – to nebuvo.

Jie lengvabūdžiai Hemo bendrai. Tarsi tarp pienių plazdantys drugeliai. Paplitusi paranojos gėda. Proto logikos kopėčių stygius. Avarija.

– Išvarkyt iš jo velnius, – sako paciento artimieji.

Hemas ir hedonizmas – generolo laipsnis (kasdien išgerdavo butelį šnapso).

– CIA, – pasakė Hemas. – Jie griebiasi žvėriško cianido preparato, tarsi buvo smūgis ir liežuvis tapo baltas, kaip apsinuodijus. Toks smūgis, kad visas kūnas praranda lygsvarą. Širdis ir smegenys buvo arti mirties.

– Tu sergi, Hemai, – pasakė Ka, – seselė armėnė man sakė, kad tu ir ją palaikei saugumiete, nes ji su nosimi, paslankia lyg trombonas.

– Ji su auksiniu dantim vidury šaltos šypsenos, – pasakė Hemas.

– Gėda dėl psichinių trūkumų. Ir liga prašosi niekinama; pavojai, kilę susidrumstus protui, – pasakė Izaokas.

– Kitas būtų puolęs į nevilgtį, tik ne aš. Š., nėra prašmatnu, bet turi savo privalumų, – pasakė Hemas. – Užtenka to, kad pirmadieniais uždegu barzdotą žvakę.

– Deja, Hemai, tu jau ne tas sumenkęs, susigūžęs lyg po botago kirčiais. Įstriži šonkauliai išsišovę kaip papartis, – kalbėjo Ka. – Tu nestabilus, tačiau beveik aiškus proto. Tetrūksta samurajų kardo ir kitų japonų imperatorių žaisliukų.

– Proto prieblandos karalystė, – pasakė Izaokas. – Beskonis gyvenimas lyg komunijos paplotėlis. Pusiausnuda ir blankus asmeniškumas. Reikėtų pasakyti „kaimynas“, „mylimas“, „savas“, „brangus“ – bailūs mano žodžiai neranda tinkamo išsireiškimo.

Papa! Pravardė prislegia jį tarsi antkapis. Lauke ėmė trupėti griautinis. O principingas kazino administratorius ispanų čigonas tarė:

– Mirtis – liga, avarija, žmogžudystė ir savižudybė – štai priemonės galo.

– Kalbėkime apie tai, kas malonu. Jis. Jausmas. Malonus it kondicionierius vasarą Kalifornijoje, – pasakė Ka, gražuolė žibuoklių akimis.

– Mes, čigonai, gerbiame dviejų slyvų pavidalo užpakaliuką, – pasakė Ispanijos čigonas.

– Ji. Proza. Visų nelaimingųjų prieglobstis. Rėkiančios spalvos, spalvų daboklė, – sakė Hemas.

– Lai jūsų plačiaklubė violončelė rauda širdį graužiančiu būdu, – pasakė ispanų čigonas.

– Vienu ypu ateina pamišėliškos mintys. Prisėlina paranoja ir prasideda trombai smegenyse, pasikeičia dabartis, – kalbėjo Izaokas.

– Ir jūs laukiate, kol flirto periodas baigsis ir Ka taps tavo meiluže, – pasakė Hemas.

– Ji. Paranoja, tai neregimi kraujo apytakos smegenyse sutrikimai, – kalbėjo Izaokas, kurio pusseserė buvo pamišusi ir jis turėjo patirties.

– Nenusimink, Hemai, – pasakė Ka ramiu lyg pilnatis veidu ir tokiu tonu, koku kalbama su vaikais ir neišmanėliais.

– Tai šypsena čigono, kai šypsosi visa burna su pusės dantų trūkumu, – pasakė ispanų čigonas.

– Jis. Čigonas. *Bachūras*, išsiauklėjęs pagal garbės kodeksą ir pirminį statusą, – pasakė Izaokas. – Indėnai, kinai, negrai, čigonai negali liudyti teisme prieš baltuosius. Jie. Pamišėliai. Apgailėtinais nykstantys beprotnamyje. Bet baltasis, tegul ir pamišėlis, gali nepagailėti tulžies kad ir ant negro ar čigono.

– Tai beprotiška ilgesio fuga, – pasakė Ka.

– Tavo vaizdą baigia karališkas užpakaliukas, – šeši balai pagal šešių balų sistemą. – pasakė Hemas.

– Nigeriai – apsišikusios makakos, – pasakė Izaokas, rasistas iš prigimties ir radikalus dėl savo skonio. – Įsivaizduokit negra, kuriam atpjovė varpą ir įgrūdo į burną, išdegino žymę raidę „L“, reiškiančią linčą.

– Mano tėvas, mano sesuo, mano brolis – visi sirgo psichikos liga. Tikiuosi man to nebus.

– Liga, – pasakė Izaokas, – trunkanti nuo kelių mėnesių iki kelerių metų, priklauso, kaip tiksliai pataikomi vaistai arba jų nevartojimas. Kas tartų, jog ilga remisija – dar ne pasveikimas. Tai yra pilnavertis gyvenimas iki 10 metų ir daugiau. Gydytojas yra pasakęs, kas čia baisaus pagulėti ligoninėje kelis mėnesius per kelerius metus. Tokia liga – juokas. Lai nesilinksmina gydytojas: niekis – ne daugiau negu niekis. Anekdotai apie išprotėjusius. Kartoju – kiekviena pipetė svajoja būti klizma. Hemas išprotėjo iš karto, ne taip, kaip kai kurie, kai išprotėja po truputį.

Bet grįšime į jo jaunystę. Anglų kalbos mokytojos *Fannie Biggs* ir mis *Dixon* – abi labai dėmesingos Hemui, ir skatino kūrybinį mąstymą, lavinti vaizduotę ir užsirašinėti originalesnes mintis. Hemas buvo pats gabiausias jų mokinys. „Aš visada troškau būti rašytoju“. Rimtai rašyti Hemas pradėjo nuo 16 metų „Kiekvienas mano pažįstamas laikraštininkas slapta rašė romaną“, – pasakė Raselas Krouzas. Velingtonas apie Hemą: „Jis buvo stambus, geraširdis ir draugavo su visais, nuolat šypsojosi“. Hemą pažinojo *Cansas Sity* baruose ir salūnuose. Laionelas Moisas: „Jis labai spalvingas, dinamiškas, didelės širdies žmogus, smarkiai geriantis ir mokantis gerai muštis. Turėjo humoro jausmą“. Jo liežuvis kaip Achilo botagas. Būdavo, parašo sakinį ir galvoja apie kitą sakinį. Liga Hemui neleido rašyti. Kūnas valgo, virškina, kvėpuoja, o dvasia apmirusi ir neįgali. Hedonizmas ir telieka.

Psichiatras *Chose Ereira*, kurį Hemas žinojo nuo Italijos kampanijos laikų, įsimylėjo pacientę, supergrožio Esmeraldą, kuri apako nuo glaukomos. Ji prisiminė Chose iš to laiko, kai matė, bet jos širdis buvo negro smuikininko pusėje. kažkas nužudė tą negrą ir Ernestas buvo pakviestas į teismą kaip liudytojas. Buvo pakviestas ir katalikas smuikų meistras Jokūbas, neseniai patyręs insulto priepuolį. Jis rinko retas knygas ir garsėjo kaip subtilus antikvaras. Bet homoseksualus. Sanitaras Džo parašė laišką Hemingvėjui, išdėstęs nužudymo motyvus (negras neva buvo homoseksualus ir jį iš pavydo nužudė antikvaras, smuikų meistras Jokūbas). Hemas parodė laišką Jokūbui ir šis pasakė, kad yra katalikas ir niekada nemeluos, o psichiatras *Chose Ereira* paliudys, kad Esmeralda buvo įsimylėjusi negrą smuikininką. Džo taip pat lindo prie Esmeraldos ir iš pavydo bei rasistinio jausmo nužudė juodaodį. Neregė atpažino Džo balsą, kai šis puolė negrą, ir yra pagrindinė liudytoja. Hemas paliudijo, kad Jokūbas nėra sumelavęs ir yra labai patikimas.

Prokuroras nuteisė Džo 8 metams, o neregė Esmeralda, kentėjusi nuo nemigos ir gyvenanti psichiatrijos ligoninėje, prakeikė Džo. Ji visa širdimi palinko prie *Chose Ereiros*, kuris pažadėjo jai, jog išgydys nemigą. Hemas buvo platoniškai įsimylėjęs Esmeraldą, bet gerbdamas savo draugą psichiatrą *Ereirą* toliau nežengė, bet aplankydamas merginą ligoninėje ir su baronu Georgu, diplomatu, aptardavo nelaimingą Esmeraldos gyvenimą ir neregės problemą.

Hemas. Jo tėvas tikėjosi, kad sūnaus nepriims į kariuomenę dėl prasto regėjimo, bet šis buvo atkaklus. Paskutinė naktis Niujorke buvo pati

linksmiausia aštuoniolikmečio gyvenime. Jiedu su Tedu Bramback'u visą naktį nesudėjo bluosto, ligi aušros bastėsi iš vieno baro į kitą. Ir Harlemas, ir Centrinis parkas, ir vis su kitomis merginomis. Prancūzija. Kai jie išlipo iš traukinio Šiaurės stotyje, vokiečiai Paryžių apšaudė iš naujos patrankos – Didžiosios Bertos. Hemas pareikalavo taksisto, kad šis vežtų į tas vietas, kur krito sviediniai. Jiedu pažadėjo vairuotojui gerai atsilyginti ir prasidėjo pasiutusios lenktynės po tas vietas, kur krito sviediniai. Prie Šv. Magdalenos bažnyčios pataikė Didžiosios Bertos sviedinys. „Virš galvų išgirdome švilpiančią sviedinį“. Garsas buvo toks, tarsi sviedinys būtų turėjęs skristi tenai, tiesiai ant taksi, kuriame jie sėdėjo. Jis. Pragaras. Vargu, ar jis baisnis už paranoją, vėliau pasakė Hemas, nes paranojos nuojauta dar ūmesnė. Italija. „Prieš kelias dienas išmestas į priešakinę liniją (50 metrų iki austrų) aš pelniau nuo kulkos užkeikto žmogaus reputaciją. Ta reputacija nieko verta, jeigu iš tikrųjų nesi užkalbėtas. O aš, atrodo, buvau užkalbėtas.“

Tą akimirką į apkasą pataikė austrų mina ir kareivis šalimais krito vietoje, kitam nutraukė abi kojas, jis sužeistą snaiperį užvertė ant nugaros ir leidosi šliaužti atgal į kraujo apšlakstytą niekieno žemę. Staiga dangų apšvietė šviesa, trenksmas, žemė stoji piestu. Austrai šaudė iš naujo galingo minosvaidžio. Didžiulė mina sprogo šalimais. „Aš miriau, – rašė jis vėliau. – Pajutau, kaip siela išskrido iš kūno tarsi iš kišenės ištraukta šilkinė skepetaitė. Ji išskrido ir grįžo atgal. Vėl buvau gyvas. Akys aptemo. Tai buvo skausmas ir tamsa. Svarbu nušliaužti iki apkasų. Šitaip būdavo, kai atsiguldavau girtas ir bandydavau užmigti.“ Patirta psichinė trauma ilgai jį kamavo. Jis negalėjo užmigti tamsoje. Giminės jį matė kino kronikoje.

Tempiamas italas dejavo. Paskui ūmai suriko, krūptelėjo ir nutilo. Sukaleno stambaus kalibro kulkosvaidis. Viena kulka Hemui sutraiškė kelio girnelę, bet jis atkakliai šliaužė toliau. Italas, kurį tempė, buvo negyvas. „Dabar galiu prisiekti, kad buvau apšaudytas fugasais, šrapneliais, dujinėmis bombomis, į mane šaudė iš minosvaidžių, snaiperis – šautuvu ir kulkosvaidžiu, o papildoma pramoga – iš lėktuvo viršum priekinės linijos. Man baisiai pasisekė, kaip sako airiai. Mano palaidinė ir kelnės atrodė taip, tarsi kas būtų viręs jose raudoną serbentų kisielių. Kapitonas pasakė, „Vargšas Hemas, greitai jam bus a.a. (amžinatilsį)“. Hemo turėjo 227 žaizdas. Perišimo punkte išimtos 26 skeveldros. Šiek tiek jų liko visam gyvenimui. Ernestą operavo dvylika kartų. „Ne“, – tarė jis chirurgui. – „Geriau nudvėsiu negu gyvensiu su viena koja. Aš nebijau mirti, tačiau neturiu klibikščiuoti su tuo prakeiktu medgaliu.“ Ernestas prisiminė tėvo patarimą vaikystėje – švilpauti, kai skausmas nepakeliamas.

1919.01.21 garlaivis „*Giuzepa Verdi*“, plaukęs kursu iš Genujos per Gibraltarą, atvyko į Niujorką. Pargabeno 400 amerikiečių kareivių ir karininkų. Jį sutiko seserys Kerol, Sani ir jaunasis brolis Lesteris. Du iš trijų sirgo paranoja, kaip ir vėliau Hemas. „Aš buvau didelis kvailys, kai vykau į tą karą. Prisimenu, kaip įsivaizdavau, jog mes sportininkų komanda, o austrai – kita komanda, dalyvaujanti varžybose. Žmonės neturi būti istorijos mėšlas.“ Iš Italijos parsivežė žemėlapius, medalius, austrišką raketinį

pistoletą ir butelį šnapso draugams. Jis pademonstravo savo išgarsėjusias šrapnelių išvarpytas ir sukruvintas kelnes, su sena itališka „Narsiujų“ bataliono uniforma. Italijoje su italų aristokratais jis žaidė bilijardą (*Emanuelle Grappi*). Jis rašė po 16 tūkst. žodžių kartą per savaitę. *Pete Welington, Dale Wilson* – profesionalai, kurių pėdomis Hemas sekė. *Calhoun Moise* buvo įvaldęs daug rašymo teorijų gerai prozai sukurti. 1920.03.13 *Star Weekly* atspausdino 600 žodžių.

Hemas buvo 183 cm ūgio, kaip ir Vytenėlis ir Helderlinas. Jį globojo M. princas iš planetos Nr. 183. Buvo 183 cm ūgio ir 95 kg svorio. Juosvi kaštoniniai plaukai, kai kalbėdavo, sukiodavo galvą iš šono į šoną. Grebluodavo. Jis nebuvo donžuanas, bet kietas kalbant apie meilę. Mėgo vyrų draugiją. Turėjo kiekvieną moterį, kuri jam patikdavo. Dažnai moteris vadindavo dukrelėmis. Turėjo tris sūnus (vienas sirgo paranoja). Nemėgo kremų, balzamų, kvepalų. Tiems, kuriuos mylėjo, buvo riteris. Per dieną parašydavo apie šešis šimtus žodžių. Tai buvo žmogus, kuris norėtų būti karaliumi. Proza. „Tai iš tikrųjų sunkus amatas, neatsižvelgiant į tai, kaip stipriai jį myli. O aš mylėjau jį labiau už viską. Bet yra sunku, jei sąžiningai dirbi.“

Grojo violončele, nuo 1916 m. boksavosi, buvo vandensvydžio kapitonas.

„Šiame kare nėra herojų. Visi herojai mirę“, – pasakė Hemas. Nemiga neleido Hemui išsivaduoti nuo depresijos. Hemas rašė gera, paprasta anglosaksų kalba ir turėjo kietą humoro jausmą. Bokso ir rašymo stipruolis.

Kažkas nužudė negrą smuikininką, o buvo apkaltintas Jokūbas, smuikų meistras. Tačiau supergražuolė Esmeralda paliudijo, jog žudikas Džo, sanitaras, dirbęs ligoninėje, kur ji gulėjo dėl nemigos.

Pagrindinis liudytojas, psichiatras, pasakė, kad grožis ir dvasinis dailumas yra kiekvienos meilės matas. Hemas stovėjo kaip uola gindamas Jokūbą, nors ir nepritarė jo seksualinei orientacijai. Jį pavergė Jokūbo ryžtas niekada gyvenime nemeluoti. 100-procentinis katalikas.

Džo kas mėnesį turėdavo po 10 moterų, buvo sąmojingas pašnekovas su žaviu veidu ir sukrautas kaip sportininkas. Bet ir šaunuolis patenka į duobę. Jis įsimylėjo Esmeraldą, kuri savo ruožtu mylėjo negrą smuikininką. Pavydas buvo toks baisus, kad negelbėjo nė donžuaniški įpročiai. Jam nieko nereikėjo. Jis troško tik Esmeraldos. Jam ant kelio stovėjo juodaodis smuikininkas. Ir jis šį numušė. Tai buvo peilio smūgis į gerklę, bet toks stiprus, kad negras mirė iš karto. Įvykusį ginčą girdėjo neregė Esmeralda. Ji pasakė: „Džo kiauliškas kaip kiaulė, atvedusi 10 paršų“. Teisme Papa buvo aršus, lyg Achilas iš karštos žaizdos ištraukęs uosinę ietį.

Jis. Lietus. Eilutė nejudančių lašelių. Už lango lijo. Hemas stovėjo už pulto ir rašė. „Rašymas stovint – tai buvo geriausia taisyklė kada nors mano išmokta rašymo biznyje“. Momentas, kai menas tampa socialiniu reiškiniu. Kai rašoma apie koridą ir žūklę, bokšą. Hemas nokautavo *Mike*

Stater, nors šis stengėsi būti atsargus. Hemas dažnai eidavo į gimnastikos salę *Rue Pontoise*, kad uždirbtų 10 frankų per valandą kaip *sparing* partneris sunkaus svorio boksininkams profesionalams. Boksavosi su *Hardu*, *Loembe*, *George O' Neillu*. „Jo jėga strėnose, po bamba, pilve“, – sakė *O'Neillas*, kuris patyrė Papa bicepsų jėgą. Mocartas, Šumanas, Nyčė, Van Gogas, Hemingvėjus – jie dievai, nes nemirtingi. Nors ir paranoja, dievų prakeikti ir nekenčiami. Prirakintas prie bėdos lyg Prometėjas, Hemas stengėsi laimėti.

Ezra Poundas mokė jį rašyti, o Hemas mokė jį bokso. „Parašyk protingiausią nuomonę (sakinį), kokią tik žinai“. Apie „Fiesta“ šis pasakė: „Tai geriausia proza, kuria skaičiau per 40 metų“. Kitas jo draugas *Scottas Fitzgeraldas* pakvietė su savo žmona *Zelda* jį pietų. *Zelda* vėliau susirgo paranoja, turėjo vanago akis ir kalbėjo apie Liono apylinkes, lyg tai būtų didelė sėkmė. Automobiliu *Buick* Skotas su Hemu, *Zelda* ir vairuotoju *Philippe* patraukė į Filadelfiją. Pakeliui *Key Weston* stotyje jo laukė telegrama apie tėvo mirtį. Grįžo į Filadelfiją ir gavęs iš Skoto pinigų pasuko į Čikagą. Tėvas sudegino kažkuriuos popierius (taip V. Rožukas sudegino savo pirmą romaną, bijodamas KGB) ir šovė į dešinę ausį iš seno revolverio „*Smith and Wesson*“, 32 kalibro revolverio. Kai kurios scenos pakartotos dėl įvairių priežasčių, tie patys sakiniai, bet taip reikia.

Hemingvėjaus giminė – tėvas, sesuo, anūkė, brolis – viso sirgo paranoja. *Margo* nusižudė migdomaisiais. Genai. Hemas sveikas išgyveno iki senatvės. Bet irgi nusižudė. Galėjo parašyti dar keletą romanų, gal net ir labai gerų. Gyvendamas laimingas, su aukštu hedonizmu. Nemiga. Psichinė problema. Ir ją Hemas turėjo nuo 1919 metų. Jį guodė *Kiki* iš *Monparnaso*, garsi kaip modelis ir buvusi kokotė. Senatvėje jį užklupo paranoja, galinga kaip tramvajus, tarškantis ryto alėja. Jo nuomone, realizmas – vienintelis teisingas kelias literatūroje. Jos. Diureriškos detalės. Sidabrinė prietema ir pakreipta iš šono mintis užgeriant kruvinai blykčiojančio burgundo. *Skotas Ficzeraldas*, charizmatiškas sugėrovas, ir charizmatiškoji *Zelda* su psichoze, vaizdinga lyg švieži arklių mėšlo obuoliai. Iš Paryžiaus jis rašė *Toronto* „*Daily Star*“ laikraščiui ir triūsė prie apsakymų. Šervudas *Andersen* davė keletą rekomendacinių laiškų savo pažįstamiems Paryžiuje. „Brangioji *mis Stain (Stein)*, rašau Jums šį laišką norėdamas pristatyti Jums savo bičiulį *Ernestą Hemingvėjų*. *Misteris Hemingvėjus* – amerikiečių rašytojas. Jis laikinai apsistos *Jacob* viešbutyje“. Šervudas *Andersen*as: „Prisimenu, kaip lipo laiptais, gražus, plačiapetis vyriškis“. Paryžius – turistų Meka.

Hemas: „Visas Paryžius priklausė man. O aš priklausau šiam bloknotui“. Netrukus jis rado butą kardinolo *Lenueno* gatvėje Nr. 74 prie *Kontreskarpe* aikštės, dviejų kambarių, be karšto vandens ir kanalizacijos, kurią atstojo bakas. Bet jie buvo pratę prie *Mičigano* išviečių kieme. „Aplink aikštę gyveno dviejų kategorijų žmonės: girtuokliai ir sportininkai. Aš rašiau, kaip buvo pas mus, *Mičigane*, o diena buvo labai šalta, vėjuota ir nesmagi, todėl ji išėjo tokia ir apsakyme“.

1922.II–III į Torontą pasiuntė devynis straipsnius. Čia, Rotondoje, jis pamatė visą Niujorko *Grinvidž Vilidžo* grietinėlę. „Nuo gerų praėjusių laikų, kai Šarlis Bodleras, senojo Lotynų kvartalo gatvėmis vedžiojo grandinėle paristą purpurinį omarą, o pats vienui vienas, akis į akį su savo mintimis ir popieriaus lapu, prakaituodavo šlifuodamas „Piktybės gėles“, taip darydavo visi menininkai prieš jį ir po jo.

Ezra Poundas. Jis. Aukšto ūgio, vilkėjo velvetinį švarką ir marškinius su atlapota apykakle – įprastą anglų esteto kostiumą. Išsidraikiusi ruda barzda ir šukoms neklūstantys plaukai jam teikė keistą išvaizdą. Jis sugebėjo žavėtis savo draugų talentu, skolino jiems pinigų, pažindindavo su turtingomis moterimis. Sėdėdavo šalia jų naktimis, kai šie sakydavo mirsią. Atkalbėdavo nuo savižudybės. Hemas linko su juo bendrauti kaip su bičiuliu ir bokso partneriu.

Tuo tarpu Džoisas pasirodė esąs grakštus žmogus, liesas, lengvos eisenos, ryškiai mėlynų akių, apie kurias Silvija sakydavo: „Tai genijaus akys“. Jo plaukai buvo tankūs, rudi, garbanoti. Jis juos nuolat atmesdavo nuo aukštos kaktos. Džoiso žmona pasakė: „Aš manau, kad jis genijus, bet koks nešvarus jo protas!“

Hemas. „Rašant reikia siekti tiesos ir teisingai vaizduoti, o ne aprašinėti“. Jis buvo įsitikinęs, kad būtent kare labiausiai atsiskleidžia žmogaus būdas. Jį jaudino mirtis. Tikroviškos detalės – Hemo jėga. Gertrūda Stein. Jos studija priminė muziejų, tik čia kūrenosi didelis židinyš, buvo šilta ir jaukui. Ji atrado Pikaso.

„Taip. Žydų tauta pasauliui davė tris originaliausius genijus: Kristų, Spinozą ir mane“. Jos knyga „Amerikiečių susiformavimas“ – nuostabi. Su pakaruoklio humoru jis rašė: „Ką tikrai jauti, tą ir rašai. Galima gyventi, kai nešvaistai pinigų ir ypač, jei vietoj drabužių perki paveikslus“. Rašytojo šlovė ateina, tereikia laiko ir tikėjimo savimi. „Rašau lėtai ir sunkiai“.

Dažniausiai Hemas lankydavosi kabinėje „Closerie“. Ji buvo laikoma viena iš geriausių Paryžiuje. Nuolatiniai „Compole“ ir „Rotonda“ lankytojai čia nesirodydavo. Ir niekas nepristodavo pasikalbėti.

Korida. Bulius pakėlė ragais Olmosą ir aukštai išmetė. Olmosas sunkiai nudribo ant žemės ir bulius badė jį ragais, vis giliau ir giliau juos smeigdamas. Olmosas gulėjo ant suolo, užsikniaubęs ant rankų. Įžanga į koridą. Ispanui būtų baigęsi blogai, bet Hemas, mosikuodamas marškiniiais, nuviliojo bulių, sugriebė už ragų ir pargriovė ant žemės, audringai šaukiant miniai, kuri sveikino drąsų amerikietį. Piktas, lyg priminta angis, Hemas laimėjo. Apie Ispaniją Hemas rašė: „Šiame kare krenta žmonės, kaip papurtyta obelis. Respublikonai aršūs lyg lašiniais apsunkusi šernė ir kaip bulius, atrinktas koridai iš šleivakojų gretų“. „Aš esu asilas“, – pasakė Hemas Gertrūdai Stein. – „Tas uodeguotasis kanopis, kurį pravardžiuoja asilu“. Hemas susirgo, sulaukęs amžiaus pilnybės. Paranoja. Psichinė klaida, kurios dievai nedovanoja. Net juodapasturgalis armėnas ir storakulšė italų madona, puriais kaip pakulos plaukais, net jie (tarytum venerikai ir sifilitikai) atvaizduoti be išankstinio nusiteikimo, kreivų veidrodžių,

ekspresionizmo, grotesko, hiperbolių. Laikinas mąstymo skurdas ir 50 tūkst. minčių per dieną. Iš jų 80 proc. laimės akimirų (ir tik 20 proc. nelaimingos – paranojos). Mintys, kurios kelia laimę (80 %). Skotas Ficdžeraldas, šviesiaplaukis, aukštos kaktos, švelnaus airiško veido jaunikaitis, panašus į „Didysis Getsbis“ herojų.

„Seni mano bičiuliai Džoisas ir Ficdžeraldas su padidintais tikrovės pliusiukais, jie sako: „Mes nuostabiai gyvename. Mums gera. Viskas puiku“. Jokūbas. Humanistas. Jo pagarba paprastam žmogui, helenistas (nors ir homoseksualus), katalikas, gero vardo sostinėje – 220 cm, yra aukštai, nes priklausomybė seksualinei mažumai yra asmeninis kiekvieno reikalas. Jokūbas kirpykloje skutasi barzdą ir mintimis tyrinėja amžinybės siekius.

– Kliūtys ir slenksčiai, – pasakė Hemas, – ginčai ir įsižeidimai, štai kas yra tikroviškumo širdis.

– Tavo patrakęs noras suniekšėti ir mano apysaka „Užrezervuokit man valsą“, – kalbėjo Zelga, ateityje mirusi nuo paranojos. Jos perviršius Skoto istorinis romanas apie viduramžius (880–950). „Tai buvo istorija apie Hema“, – pasakė Skotas.

– Maksas Parkinsas sakė, kad Skotas metė gerti ir užmezgė nelaimingą romaną su jauna moterimi, – pasakė Zelda.

Liepos 6-ąją Hemas pagavo marliną, 375 kg svorio, kova truko 3,5 val. 12 km plote.

– Ką jūs pasakysite apie *Von Clausewitz* pasakymą, kad karas yra šalies sveikata? – pasakė M. princas Robertui, literatui, karaimui iš Kauno.

Iš tunelio ateina M. princas. Robertas yra Madride. „Floridos“ viešbutyje kaip ir Hemas. Ir didžiam šio nustebimui *Marta Gellhorn* supažindino Hema su Antuanu de Sent Egziuperi, o šis su senos prancūzų aristokratijos gracija pavaišino Hema konjaku.

– Folkneris kur kas geresnis rašytojas negu aš, – pasakė Hemas, – o Egziuperi turi Mažąjį prinčą. Štai matau jį prie baro. Aš tokio herojaus nesukūriau.

Ernestas ir Marta su vairuotoju pajudėjo ir per 10 sunkių dienų aplankė keturis centrinius frontus. Buvo apšaudomi civiliai.

– Aš parodysiu tau lavonų duobę, kurią tu pateikei filmo scenarijuje, – pasakė M. princas. – Jūs nufilmuosite plastikinius lavonus, kojas ir rankas, galvas ir masuotės dalyvius, kurie krenta, kaip iš automato juos žemyn apšaudo aplink duobę stovėjusieji frankistai. Šoviniai ne koviniai, bet tu girdėsi šūvius ir jausi veidu oro pliūpsnius, nes kaip scenaristas, tu išgyvensi karą ir jo baisumus asmeniškai.

– Kaip manai, man kristi kniūbsčia? – paklausė masuotės dalyvė kitos masuotės dalyvės, kuri stovėjo ant plastmasinių kojų ir galūnių. – O gal ant šono, sulenkus kojas?

– Mums turėtų mokėti trigubai, nes scena yra nežmoniška ir gali lemti bėdą, – atsakė toji.

– Dabar nufilmuosime, – pasakė Hemas, – berniuką, kuris iš lavonų duobės lipa į viršų per smėlį. Turi būti vienas dublis. Gerai parepetuokite.

– Negali daryti kūrybos kūryboje, – pasakė M. princas.

– Pirmiausia, – pasakė Hemas, – reikia žinoti temą, po to mokėti rašyti. Sunkiausias dalykas pasaulyje – rašyti paprastą prozą apie liaudies lūkesčius.

– Esi mielas ir šaunus, – pasakė M. princas, – tavo biografas Robertas iš Kauno duos smakriaženklį pasaulio visuomenei apie Ispanijoje padarytus žmogaus teisių pažeidimus. Mano rožė atiteks kitam rašytojui – Rož-ukui, kaip garbės žodžio „kalavijas“, kai šis nukerta kruviną ranką, ir ši nukrenta ant žemės, o lavonas griūna į dulkes ir atiduoda dvasią Hadui.

– Lavonai, – pasakė Hemas, – savas-nesavas sistema – šermenys, gėlės, aplodimentai, mados... Motociklas „Devidsonas“... Menas, paslėptas kaip mažutis Mozė tarp nendrių. Aš lavonų duobę aprašysiu. Apie tai ir filmas „Frankistai“, tačiau Kristus (garsiausias iš nukryžiuotųjų) dalija gyvenimą į dvi dalis – laimę ir nelaimę. Tai ne barzdotos armėnės *cziao*. Tai ne paranoja. Juoko objektas vieniems, o pačiam menkas malonumas, ligoninė ir siaubingos mintys. Bet neužmintą gyvatę nekanda, todėl įsigilinkime į paranojikų genus. Kažkas giminėje turėjo ligų ir keistenybių. Potencialus paranojikas yra bejėgis it kūdikis, bet gali nusižudyti arba nužudyti.

– Tu, gali sakyti, esi geriausias mano draugas, – M. princui pasakė Hemas.

– Tegul tave Dievai, – pasakė M. princas, – aš 183 cm ūgio literatų globėjas, ir tu patenki į šį matą. Bet nesiartink prie manęs su šnapso ir česnako kvapu. Helderlinas, tu ir Vytenėlis – abudu 183 cm ūgio, abudu garbėtroškos ir amžinybės siekėjai, abudu turite tą ligą. Paštas ir laikraščiai telieka plikam, nelaimingo veido ir pasenusiam. Jūs pagysite, jei tuo susirgsite. Tereikia tinkamų vaistų. Psichiatras – tai arbatpinigiai M. princas pacientams.

– Mano žiauna atsikišo kaip Lenino raštų lentyna. Aš skolingas A. de sent Egziuperi, – pasakė Hemas. – Tai žodis protingų vyrų, susirinkusių pasitarti.

– Esu humanizmo saito *bachūras*, – pasakė M. princas.

– Iš 365 dienų 340 yra laimingos. Visada turi būti tikras, kad turi ne vieną gyvenimą, o porą. Moteris literatė. Kas per kiaulystė! O, dvokiantis gyvenime, vedžiot pieštuku popieriuje toliau. M. prince, padėk man parašyti neblogą knygą, tokią, kokį merliną pagavo Markas S., 3,6 m ilgio. Kad tai nebūtų liūdnas spazminis juokas. Aš dabar negaliu būti komunistas, tikiu vienu dalyku – laisve (dėl to Vytenėlis nerašė sovietų laikais).

Rašytojas vienišas kaip čigonas. Jeigu jis geras rašytojas, jam nepatinka tvarka, kurioje jis gyvena. Jei turi pakankamai talento, jam neegzistuoja klasės, visos klasės jam rūpi. Teisingas menas yra visada, nepaisant politinių pažiūrų. Rašytojo pareiga rašyti gerai, o ne kurti gėrį.

– O Skotas? – paklausė M. princas.

– Jei Skotas yra tokioj depresijoj, kaip atrodo iš jo rašymo, tai gali pasiūsti savo širdį *Plaza* viešbučiams, Printstono universiteto muziejui. Girdėjau, jis papuolė į 30 dienų bemiege melancholiją.

– Koks pamišimas pagadins tau protą, neaišku. Greičiausiai pavydas arba persekiojimo manija, – pasakė M. princas.

Dievai po mirties paverčia tūlą liepą paukščiu, medžiu, sraige, vėju (pietryčiu). Tai iškirskime liepą ir žemę tepašluos jos žalioji viršūnė. Sekundė numirėliui – tūkstantis metų. Garinča, su vienu geriausių futbolo fintu pragyveno savo laiko mirtinguosius – tūkstantį kartų. Šio romano fintas – maketavimas metaforų ir dialogų, monologų pagal Hemingvėjaus istorijos citatas, kuriam padėjo užgimti įvairūs žmonės. Čia yra tik maketavimas, dar nepasiekta prozos technika. Dar nepanaudotas prozos *fintas*. Jie. Šermenų ir vestuvių aprašymai.

Meri. Sudrėko jos kelnaitės. Ji džiaugėsi lyg katė užėjusi gerą laimikį. Hemas iš karto suprato, kad ją ves. Nudžiugęs, jis mintyse puola ir drasko jos slaptumus. Nieko nepadarysi, likimas, šachmatais lošia dievai; mintimis jis smogia Meri vyrui į pakaušį ties sprandu ir pro dantis nukerta liežuvį, bet tik mintyse.

Be Meri vyro, jis pavydėjo dar septyniolika atvejų, kai ji žvelgė į oponentą su simpatija, nors tai buvo tik akučių žaismas. Kartą aš laimėsiu metams, geriau būtų daugeliui metų. Laimės žiburys, pas kurį palydės M. princas, pasiuntęs savo pasiuntinį Muską, ir žvaigždėmis nusagstytas dangus ir Hemas, užsispyręs lyg šernas, siekęs sėkmės laimės žibury, besisukęs apie Muską kaip plačiaragis bulius apie mitulingas telyčias. Bet ropinėjantys žeme žmonės svajoja dar apie sėkmingesnę lemtį.

Žvejyba – vyrų žaidimas. Karas – vyrų žaidimas. Smuikas – baltųjų žaidimas, Šachmatai – baltųjų žaidimas, su retomis išimtimis. Proza taip pat baltųjų žaidimas. Negrų genijų nepastebėta. Šiurpi tikrovė. Paranojos kelias į savižudybę. Pamišimas. Ši baimės simfonija yra piešiama (kaip aklas dainius Homeras) iš atminties perskaičius 200 romanų. O baimė! Tegul prozos gabalai ištrūksta į laisvę lyg lakioji kregždutė. Prozos gabalai su Algirdo laikų improvizais – tegu tai nupiešia M. princas su šuniuku Muska ir rože, Rožukiška rože. Turėjo galimybę ir Hemas po avarijos su lėktuvu, kai sutriko regėjimas. Jis būtų tapęs antru Homeru, viską piešdamas iš atminties. Šeima – dvi kartos. O pas Hemą – keturios kartos su paranojos (nukreiptos į savižudybę) kūlvirsčiu, kai psichika neria žemyn kaip naras ir persivertusi kūliais sutinka mirtį („manęs nedrauskite“). Neleisk šlamšto iš po savo dantų tūbelės. Ši mintis Hemui, taip pas Čaikovskį vieniša gulbė slysta ežero paviršiumi.

Papa. Jis. Pavadintas komunistine davatka, žingeidus lyg ereliukas, prasikalęs iš kiaušinio. Jis. Pamišimas. Smegenys varške pavirto. Nors išgijęs valandėlei, bet tik valandėlei. Šiandien man atrodo, kad sėkmė būtų insulino šokai. Ir Papa būtų sveikas, kad ir trumpam, dar nors vienam romanui. Kuo jis bus? Pavirs į buką, plačialapį kaštoną ar į geros veislės

šuniuką? Ar į platų krioklį? Jis. Pavojingas momentas. Taip varva kraujas iš šviežios žaizdos. Hemas pamišo tiek, kad trenkdavo žemėn lėkštę su valgiu, keikdavosi šlykščiais žodžiais. Savo karjeroje jis draugavo su aukštuomene – aktoriumi Hariu Kuperiu, baronu Francheti, grafu Karlu Kochleriu, Adriana Inavič, kuri gyveno *Gritti* viešbutyje, gurkšnojo *Harry* bare.

Skausmus kėlė skeveldros, likusios kojoje po 1918 metų sužeidimo. Aštrus dešinės kojos skausmas komplikavo moralinę būklę. Psichiatras Chosė Ereira mėgino gydyti elektros šoku ir masažu, bet tai nieko nepadėjo. Insulinas, aminezinas, haloperidolis – vaistai jau buvo tuo metu, bet jie netiko ar buvo per maža dozė.

Didžiosios jo moterys –Marlena Dittrich, Ingrida Berman, ištekėjusi už italų režisieriaus Paozolini.

– Jūs gal rašytojo Hemingvėjaus giminė, – paklausė muitinės inspektorius, nepažvelgdamas į jį.

– Aš tos šeimos, – atsakė Papa.

Inspektorius pavartė pasą, įsmeigė akis į fotografiją ir dar kartą paklausė:

– Jūs Hemingvėjus? Skaičiau visas jūsų knygas ir jos labai man patiko.

– Rašau po tūkstantį žodžių kasdien, – pasakė Hemas.

Ėjo laikas. Jis prisiminė mirusiuosius – Skotą Ficdžeraldą, Džoisą, Maksą Perkiną. Jį pasveikino su gimtadieniu baskų kunigas, pravarde Juodasis dvasininkas. Gydytojas Ereiras, atsėdėjęs už dalyvavimą kare respublikonų pusėje, bet jo psichiatrijos žinios nebuvo tobulos. 1946 m. kovo mėnesį Hemas įregistravo savo santuoką su Meri. Lanenui, kuris kovo mėnesį gavo generolo laipsnį, rašė: „Meri pamėgo kates, nes ji gera, ne egoistė. Be to, ją labai gražiai ima saulė“. Atvažiavęs Ereira pasibaisėjo dėl kalvadoso kiekio ir prasto džino. Iš jo sūnų Bembio, Patriko ir Gregorio – vienas sirgo paranoja (kaip ir Hemo sesuo, brolis Lesteris ir anūkė Margo, ir tėvas). Viena iš subtiliausių dovanų, kurias jis padovanojo, buvo dėžė granatų, kurias Pikaso atvežė Hemas. Selendžeris po A. de Sent Egziuperi buvo ryškiausias jo pažįstamas (susitiko viešbutyje *Ritz*) ir literatūrinio pasaulio žvaigždės Džoisas, Dos Pasos ir Erza Pount bei Šervudas Andersenai ir Gertrūda Stein bei Skotas Ficdžeraldas... – jo draugai. Rašytojo karjerai reikia viso gyvenimo, su pažintimis ir šlove tarp mirtingųjų.

Tą vakarą jiedu su Lenonu ilgai sėdėjo prie butelio viskio, kurį atsinešė Hemas ir pasakojo vienas kitam naujienas „Kai prasidės kitas karas, aš išsitatuiruosiu prieš veidrodį ant užpakalio atvirkščią Ženevos konvenciją, draudžiančią dalyvauti mūšiuose karo korespondentui“.

Buvo naktis. Lijo. Kai nusigavome prie fermos, šaudė artilerija. Durys greitai atsidarė ir tuoj pat užsitrenkė. Kambaryje dega tik viena žibalinė lempa. Prie lempos sėdėjo Papa, aplink jį kareiviai, ant stalo gulėjo granatos ir konjakas. Hemui buvo nesvarbu, kas aš. Aš buvau kažkas su armijos uniforma. Jis nekreipė dėmesio į karo korespondento antsiuvus. Jam

rangai nerūpėjo. Jis pasiūlė konjako, kmyninės, vyno. Jį vadino Papa. Jis rengė nakčiai gynybos planą. Su džipu juos nuvežė prie vakar užimtų dzotų. Prie vieno jis improvizavo barą, ištraukė iš džipo gertuves su konjaku. Pro šalį eidami kareiviai stabelėdavo išgerti. Visi jį pažinojo kaip „Papa“, kuris drauge žygiavo per visą Prancūziją. Kitokios rekomendacijos nereikėjo.

09.07 Ernestas su Rudžiu Pelkiu ir keliais prancūzų partizanais ir užsienio korespondentais išvažiavo į frontą vyti ketvirtosios divizijos, kuri kovėsi jau Belgijoje. Jie buvo sutikti su triumfu. Jis buvo nuoširdžiai mylimas, daugelis nė neįtarė, kad jis žymus rašytojas.

– Kas tas vyrukas? Jis labai šaunus, – paklausė partizano kolegos.

Jam atsakė:

– Aš tiksliai nežinau, ką jis veikia, bet iš tikrųjų jis didelis žmogus.

„Nėra jokios abejonės, – rašo pulkininkas, – kad Papa labiausiai mėgstamas iš visų, kurie lankėsi 22-ajame pulke. Jis galėjo mus perspėti, kur maždaug kris sviedinys, pagal jo skrydžio garsą. Su normandų fermerio žmona kalbėjosi apie gardų valgį, o su kryžkelės kavinės savininku – apie seną kalvadosą.“

– Tėti, gal šitą niekšą sušaudyti?

Hemas nuramino savo bendražygį, paaiškino, kad neverta šio žmogaus nušauti, bet reikia jam pasiūlyti išgerti. Ir viskas baigsis be kraujo praliejimo.

Jis važiavo vaduoti viešbučio *Rits* rūsių, kai generolo Leklerko tankai tebuvo pietiniame Senos krante, Papa su kovos draugais jau grūmėsi su vokiečiais prie Triumfo arkos. „Papa užėmė gerą viešbutį. Visko pilna rūsiuose. Greičiau eikite į viršų“, – sakė Pelkis. Į viešbučio 31 kambarį ėmė plūsti lankytojai.

„Jokios disciplinos, – sakė Pelkis. – Vyrūčiai geria neatsikvėpdami“.

Taip. Priešais plytėjo kaip visada gražus miestas Paryžius.

Žmonės glėbesčiavosi. Skambėjo Marselijetė, paryžiečiai bučiavo vaduotojus, vaišino vynu, konjaku, šampanu.

„Aš manau, kad Hemo informacija turėjo lemiamos reikšmės sėkmingai baigti Leklerko maršą į Paryžių“, – pasakė pulkininkas Brusas.

Rambujės rajone pasirodė generolas Leklerkas, vadovavęs Paryžiaus vadavimui.

Dvi gražuolės buvo kaltinamos susidėjusios su vokiečiais, užuot liepęs nukirpti joms plaukus, kaip to reikalavo areštavusieji, – jis išdrožė joms griežtą pamokslą ir nuvarė į virtuvę plauti indų. Dezertyravusį iš vokiečių armijos lenką, nuodugnai išklauses, pasiuntė skusti bulvių. Belaisvis austrų seržantas plovė džipą. Papa padėjo Mutaras, vienas žymiausių Pasipriešinimo judėjimo veikėjų. Rūstaus veido prancūzas su automatu ėjo sargybą prie durų. O Papa anglų, prancūzų ir darkyta vokiečių kalba sprendė dideles, vidutiniškas ir mažas bylas.

„Aš gerai pažinojau Rambujes, Epernono, Trapo ir Versalio rajono vietovę ir kelius, nes daugelį metų teko keliauti po šią Prancūzijos dalį pėsčiomis ir dviračiu“.

Vienas iš partizanų paklausė: „Kaip Jūs, sulaukęs tokio amžiaus ir taip ilgai tarnavęs, be to, sužeistas, lig šiol tebesate kapitonas?“

Hemas atsakė: „Vyruti, aš negaliu gauti aukštesnio laipsnio, nes nesu išmokytas rašto“.

Pulkininkas: „Gyvenimas pasirodė neįtikėtinais linksmais, pilnas susišaudymų, susidūrimų dulkėtuose keliuose, kur dega priešų tankai, riogso automobiliai, palikti vokiečių pabūklai ir lavonai“.

Talismanas. Raudonas akmenukas, kurį buvo davęs Bembis: prapuolė. Automobilis jau laukė prie durų, o Papa net prakaitas išpylė. Tada jis paprašė kambarinės: „Duokite man ką nors laimei, bet ką ir palinkėkite sėkmės, ir viskas bus gerai“. Po to Papa daugelį metų nešiojo tą šampano kamštį ir laikė jį puikiu talismanu.

Ji. Armija. Tai primena universiteto lankymą. Svarbu ne tai, daug ar mažai išmoksi, bet svarbu, kokių nuostabių žmonių pažinsi. Papa keletą sykių dalyvavo koviniuose antskrydžiuose. 41 bombonešis „Mičelas“ per tuos antskrydžius buvo numuštas ir daugiau kaip 400 apgadintų.

„Eskadrilės vadas labai patrauklus žmogus, aukštas, nekalbus, su šviesiai rudais paakiais ir violetiniu nuo nudegimų veidu, apie savo žygdarbius pasakojo labai ramiai ir tiesmukai. Vadas žinojo, jog kalba teisybę, ir aš tai žinojau (tai buvo gero vardo sostinė)“.

06.09 naktį jis jau buvo koviniame transporto laive „*Dorothea Dick*“. Pūtė žvarbus šiaurės rytų vėjas. Priekyje buvo matyti Prancūzijos krantas. Papa gavo mažus Elso žiūronus, galėjo įžiūrėti tarp neaukštų uolienų kalnų kaimą, su kyšančiu viršum stogų smailu bažnyčios bokštu ir vienišu nameliu prie pat vandens.

Du dideli linijiniai laivai „Tehas“ ir „Arkansas“ apšaudė krantą iš 14 colių pabūklų. „Pamačiau du kulkosvaidžių lizdus. Vienas kaleno iš sugriauto namo į dešinę nuo mažo kluono. Gautis į krantą buvo nelengva. Desantinės baržos plaukė prie kranto, laipino vyrus ir krovė ginklus.“

„Aš atvažiavau pamatyti karo, o ne gyventi viešbutyje „*Dorchester*“, – pasakė Marta. Ji buvo didžiausia garbėtroška pasaulyje, amžinai kur nors važiuodavo ir rašydavo žurnalui „*Colliers*“ apie svetimus karus.

Papa teikė vertingą informaciją, kur yra vokiečių povandeniniai laivai. Jo jachta „Pilara“ buvo karinis kovos monolitas, ir Papa kovojo su fašizmu taip, kaip galėjo. „Aš, ambasadorius Bradenas, primygtinai rekomendavau Papa apdovanoti ordinu.“ Jis išrūpino garso pelengatorių ir ginkluotę – kulkosvaidį su giluminėmis bombomis. „Pilaros“ įgulą sudarė 9 žmonės. Šitaip 1942–1945 m. jis asmeniškai kariavo su nacistine Vokietija. Ernestą iš karto pavergė Meri. Jai taip pat Ernestas iš karto patiko. Taip su Irvin Šou pamatė mažą blondinę, kuri dirbo *Time*, *Life* ir *Fortune*. Jos vyras buvo Noelis Monksas. Aštuntą pažinties dieną Papa pasipiršo. Priėjo ir visų akyse tarė: „Aš noriu, kad tekėtum už manęs. Aš noriu būti Jūsų vyras“.

Ji – aksominė tvarka ir dygliuota anarchija. „Mane, Dievo tėvo valia, 40 parų gundė šėtonas. Bet aš nenusižudžiau“, – pasakė Papa po nemigos daugiadienių.

Hemas po muštynių (su raudonu kaip Spalio revoliucija paakiu) atrodė prastai. M. princas išpranašavo jam beprotystę „Energija. Kosminė energija. Jeigu trombas negauna energijos, tada susergame. Aš bejėgis“, – pasakė M. princas.

„Galiu tau padėti, bet yra jėgų, stipresnių už mane. M. princas, žvaigždė Nr. 183 tikrai gali laimėti prieš šėtono pinkles, bet laisvas pasirinkimas trukdo su asmeninėmis klaidomis surištą oponentą. Mano protežė Vytenėlis irgi serga, bet su tuo gyvena.“

– Jūs klystate, M. prince, – pasakė Hemas. – Viskas Dievo šlovei. Viskas, kaip jisai norėtų. Aš parašiau Meri apie savo jausmus ir idealizuotą meilę su nerege Esmeralda – tai tik juodraštis Naujosios Eloizos laiškų, tai tik žinia iš pašamonės, išoriniame gyvenime neturinti jokios reikšmės.

Esmeraldai seselė perskaitė Papa laišką, ir ši padiktavo atsakymą: „Mielas Hemai, štai jis, tikrasis mūsų gyvenimas. Darysiu taip, kaip nuspręs mano intuicija. Prometėjiškas triūsas yra tavo ir M. princo metaforų romanas, kurį vertinti gali taiklus savikritiškas tavo gestas su žinia apie tai, kaip elgtis, kai susergama.“ Jis. Bosas. Jis gauna viską, ko nori.

<Staselio teta buvo Pilsudskio žmona, jo tėvas išgyveno beveik 100 metų, buvo Lietuvos šuolių su kartimi čempionas ir nuostabus stalius. Jis. *Frajeris*. Eikit jūs n. ir p. viskam. Vienas prie vieno, amžinybės ir laikinybės išbandymas. Galite pasiskusti sau į ausį – Staselis, kuris laiko „*εεpx'q*“. Jo žinios ir švaraštis, paliudysiantys mūsų amžinybės ateitį, tradicijas ir paveldą. Dievas kūrėjas amžinybę supranta kitaip negu mes. Pati žemė nėra amžina. Kosminė katastrofa ir mirtingas žmogus, štai kas nustumia žemyn ateities perspektyvą. Panteistui viskas yra Dievo apraiška. Jam nereikia amžinybės, jis nori ištirpti nirvanoje.

M. princas atveda savo Muską, šuniuką; Muska atveda kurmį, ir kurtis nuveda į Hadą, kur Algirdas, Mindaugas ir Gediminas – karaliai – vienas simpatiškas, o kitas ne.>

Robertas – nuostabus prozaikas, Hemo biografas, atrenka herojus, blogus, pusblogius, gerus ir labai gerus – keturi variantai. Jam nauda – tikroviškas Mopasano ir E. A. Po apsakymų (iš jų mokėsi ir Hemas) mėgdžiojimas. Kas ką? Aristotelis – Aleksandriui Didžiajam, Floberas – Mopasanui. Mopasanas – Hemingvėjui ir Homeras – Rožukui. Jis – kapitonas, prozaikas, jis – senelis gražuolės Margo, kuri nusižudė migdomaisiais. Jis. Hemo draugas, diplomatas, baronas, kuris buvo reto proto. Jis bylojo tiesą teisme, kur neregės Esmeraldos draugas, juodas smuikininkas kaip nužudytasis ir katalikas psichiatras Jokūbas, antikvaras ir smuikų meistras, prisiekęs, kad žmogžudys yra donžuanas Džo, sanitaras, ir juo galiausiai patikėjo Hemas. Taigi baronas Georgas, puikios atminties ir supervaizduotės žmogus, diplomatas, nusilenkė M. princui, kuris vertino sunkų darbą ir juo uždirbtus pinigus. M. princas: „Plytos skiedinys architektūra – toks literato ūkis. Daugelis plytas pasidaro patys (Vytenėlis

ne), o skiedinį daro kiekvienas. Rašymas, kasdien po 5 valandas, rimtas darbas su savo I. Q. . Architektūra – tai literatūros dvynių dangoraižis, smulkmeniškų detalių piramidės. Gaudi, Korbiuzje, Aaltas, Hanibalo ir Napoleono žygiai – tai „Maras“, „Patriarcho ruduo“, „Karas ir taika“, „Karalius Lyras“, „Odisėjo kelionės“, „Fiesta“ – tai architektūros čempionai. Čia: psichinė liga, paranoja ir pasveikimas, ir liga dar kartą. Prozos smaragdas – metaforos. Jos. Groteskai ir hiperbolės. Jie. Iš retos medžiagos, kai Gaudi. Kaip epitetai iš dešimt kartų perrašyto romano. Sunkus darbas (padangų gamykloje), matematiškai apdorota medžiaga, siužetas pagal savo I. Q.

Jo žmonos. Hedli, Paulina, Marta ir Meri. Apie Čezarė Pavezė Hemas pasakė: „Aš nesuprantu, kaip žmogus gali nusižudyti. Geras buvo rašytojas, bet va – nusižudė“. „Aš manau, kad visus, kurie iš karo pelnosi ir kurie padeda jį kurstyti, pačią pirmą karo veiksmų dieną reikia sušaudyti ir tai lai atlieka varomi kautis dorų savo šalies piliečių patikėtiniai“.

Autokatastrofoje žuvo Ketė Smith, Dos Pasoso žmona. Lenkijoje buvo nušautas Karolis Sverčerskis. Mirė draugas Hansas Kalė. Mirė Skotas Ficzeraldas, Tomas Vulfas, Džoisas.

„Rašytojas negali likti abejingas tokiam nesiliaujančiam, įžūliam, kruvinam, šlykščiam nusikaltimui, koks yra karas.“ Papa priekaištavo Bobui Kapui, kad tas laukęs progos padaryti sensacingą rašytojo Hemingvėjaus lavono nuotrauką.

Gydytoją Klarensą Hemingvėjų (Hemo tėvą) kamavo diabetas, jis nusišovė iš savo tėvo *smith wessono*. Savižudis yra ligonis ir stambeldys.

Hedli: „Ir judu su Činku visą laiką ginčijotės, kaip rašant reikia siekti tiesos, ir teisingai vaizduoti, o ne aprašinėti. Aš viską prisimenu, kartais būdavo teisingas jis, o kartais tu“.

S. Patnomas: „Paryžius – tai mūsų meilužė.“

Hemas: „Vienas senas bičiulis nusišovė, kitas grįžo į N. Y. ir iššoko pro langą. Dar vienas parašė memuarus. Visi seni bičiuliai neteko pinigų, visi jie nusimine.“

Nė vienas iš „1–85“ personažų nepramanytas (kaip ir „Žaliosios Afrikos kalvos“).

Pirmadienį, rugsėjo 2 d., vidurnaktį, uraganas užgriuvo Ki Vestą. Hemas vienas iš pirmųjų puolė gelbėti žmones.

Jis, Hemas, ne kartą nokautuotas, ir daugybę kartų užsidirbęs mėlynės, raudonas kaip greitosios pagalbos kryžius.

Jis žiūrėjo į gyvenimą su smalsumu *bachūro*, žiūrinčio pro raktą skylutę į moterų dušą, su hormonais žiūrovų porelės, sėdinčios kino teatre paskutinėje eilėje ir kraštinėse vietose. Su tokiais hormonais jis buvo ciniškas it grupinio sekso išpažintojas.

Jis, Hemas, atsipalaidavęs kaip trečią porciją bedarąs *bambizas*.

CIA. Hemas nieko gero nejautė CIA'istui. Buvo nusiteikęs nupjauti šiam galvą ir išmesti į lauko išvietę. Literatūrinė kariuomenė (skaitytojai, leidėjai, kritikai, rašytojai), charizmatiška lyg genijaus jubiliejinis ženklas,

palinkėsiantis geros nakties „Fiestos“ herojai Džeikui, kuris jau nebelinki to ledi Ešli.

Hemo pliauskų skėlimas gimnastikos salėje buvo sunkaus svorio boksininkų slenkstis link dešimties frankų už *sparing* partnerystę, bet kaip rašytojas jis buvo klaustukas, lyg Kolumbas, negalėjęs be žemėlapiu rasti savo užpakalio. Jo herojai paprasti ir lakoniški kaip pas Kamiu „Mare“, su palinkėjimais „kietas“, „žvitrus“, „išmintingas“.

„Tau trūksta šovės kaip kiaulei orumo“, – pasakė Skotas.

<Akademinei bendruomenė ir transgredientiškumo sąvoka leidžia mums pasireikšti įvairiausių tekstelio kontekstuose.>

<Kad šis paminėjimas teiktų didesnę garbę ir dalį iš vilties ir meilės banko, kviečiame į sutirštintą laimės laisvę.>

Hemas nemėgo šios dienos kvėpalų (sausas, saldus mirties kvapas ir alyvų aromatas). Jis kaip bomžas ieško sau gero visur, kur tik galima. Bet mirtis yra jo tema. Su šalta *bambizo* panieka jis leidejui parodė kelių pirštų kombinaciją. Jis išdidus lyg garbingai pralošę trojėnai. Sunkumai. Padangų gamykla yra prozos triumfo motyvas. Hemo savigarba – tai ambicingas gaidžio Ka-ka-rie-kū!

Sanitaras Džo, nužudęs juodą smuikininką, mylėjo laisvę, o dar labiau Esmeraldą. Ūmaus primintos gyvatės pykčio banga, žmogžudystė peiliu į gerklę. Jam žmoniškumo teisė – nulis. Jis tiki tik į pirminį statusą ir pirmavimą mažoje grupėje.

Noblesse oblige (pranc. kilmingumas įpareigoja). Hemas kreipėsi į baroną Georgą, diplomata, kad jis teisme paliudytų prieš Džo ir už nekaltą Jokūbą kataliką.

Standartinis sąmojis puošia prozą kaip vanduo gaisre ir gimdymo sąrėmis kūdikio riksmu.

Skotas Fidžeraldas, Džoisas gaus kelialapį antrai kadencijai. Hadas yra kalėjimas tiems, kurie nusipelno pragaro, šurpau konclagerio.

M. princas – Hemui: „Su kuo norėtum susitikti Hade? Išvardyk „žmogų“.

„Mopasanas ir Homeras“, – pasakė Papa.

„*Muchacha* (isp. graži mergaitė) tau atlydės Homerą, – pasakė M. princas. – Jis – aklasis dainius, apakęs nuo kataraktos, bet viską laikantis galvoje, buvo pirmas tarp rapsodų.

– Sveikas, Papa, – pasakė Homeras. – Aš labiau norėčiau būti gyvas Papa, negu šešėlių Homeru.

– Kas tau svarbiausia? – paklausė Hemas. – Aš, pavyzdžiui, nesu pasipūtęs, nors galėčiau, bet tu – geriausias visų laikų poetas. Kas tau svarbiausia? Kritika ir reveransai genijui – tai niekis gyvenimo profesoriui. Tu miegi, širdede? – paklausė jis *Muchacha*. – Aš tavęs nebudinu, miegok.

– Mudu su Papa, – kalbėjo Homeras, – pakalbėsime, ir aš grįšiu į Hadą. M. princas suteikė jam progą kaip niekam. Jis gali pasimokyti iš manęs. Priminsiu, 60-mečiui meilės nuotykiu tas pat, kas senatvėje imtis elementoriaus. Vienas kvailys – aš, o kitas kvailinantis – M. princas.

– Banalios, vulgarios meilės skeletas – tai pralošimas, mielas Hemai,
– pasakė Homeras.

– Jūs ramus, lyg niekada neturėjęs pykčio. – pasakė Papa. – Normandijoje aš rasdavau lavoną upėje. Turiu heroję neregę. Tai platoniška mano meilė, Esmeralda. Dabar ji su psichiatru Ereira. Jos mylimąjį juodaodį smuikininką nužudė pavydus sanitaras Džo. Jis kas mėnesį turėjo 10 panelių, bet neregė jam patiko labiausiai. Jei ne meilė, tai kas yra vedantis motyvas prozai? Aš noriu save pakankinti.

– Tavo akys skvarbios. Mintis įtaringa. Esi smalsus ir darbštus. Hadas – tai *quiproquo* (lot. nesusipratimas, painiava). Jame požemiai. Aš, pavyzdžiui, gyvenu penkių žvaigždučių viešbutyje. Mopasanas kenčia šaltį ir karštį pamainomis ir yra pragare. Mano jėga – metaforos ir epitetai, fantazijų standartai. „Odisėjo kelionės“ – tai patyrusio gyvenime genialus siužetas. Man padėjo kiti rapsodai. Aš atrinkau ir sudėliojau jų talentingesnius sakinius bei siužeto vietas. Taip dirbo A. Diuma tėvas.

Religinis tavo vedlys yra katalikas Jokūbas (aš viską žinau, domiuosi šios dienos tikrove). Tai duoda tau plusą gero vardo sostinėje. Tavo veikla Normandijoje ir Ispanijoje – tai tikro herojaus Odisėjo nuotykių ir charakteris. Tau tereikia tai aprašyti. Aš matau, kas tavęs laukia. Paranoja ir savižudybė. Tam dar neatrasti skiepai. Tad skubėk. Gyventi liko nedaug.

– Jau baigėsi Jums skirtas laikas, – pasakė *Muchacha*. – Štai Muska, M. princo šunelis, jis palydės tave atgal į gyvenimą.

Hiurtgeno miške prasidėjo kruvinas mūšis, kuris truko 18 dienų ir žuvo 22-ojo pulko 3200 karių. 2600 buvo sužeista. Vienas iš bataliono vadų švedas Henlis prisimena: „Lyjant ir sningant jis atsirasdavo ten, kur smarkiausios kautynės. Paprastai nešiojosi dvi gertuves: vieną su degtine, kitą – su konjaku. Visiems siūlydavo išgerti. Vokiečiai atakavo. Krito kapitonas Mitčelas. Hemas paleido ugnį iš rankinio kulkosvaidžio.“

Lėktuvo avarija. Papa būklė buvo sunki. Sužalotas žarnynas, kepenys, inkstai, laikinai prarastas kairiosios akies regėjimas, kairės ausies klausos, sužeistas stuburas, patempti dešinės rankos ir peties raiščiai, apdege skruostai, rankos ir galva. Avarija. Kai sudžerškėjo lėktuvo lūžtantis metalas.

Jam rūpėjo gabalai tikrovės, *a le Sezanas*. Švenčiant 60 metų jubiliejų, Seefelde, dalyvavo Deividas Brušas, Amerikos ambasadorius Bonoje, generolas Lanemas, iš Venecijos Dženfrankas Ivančičius, Antonijus Ordonjesas.

Netrukus sušlubavo akys. „15 minučių matau, po to vėl pauzė kelioms valandoms“, – sakė Papa. – „Yra tik viena politinė sistema, kuri negali duoti gerų rašytojų, ir ta sistema – fašizmas“.

Hemui patiko „Didysis Getsbis“. Zelda, Skoto žmona, dieną užbaigdavo išgertuvėmis. Tie metai Paryžiuje – tai nesibaigiantis pobūvis. „Turtieji nepanašūs į mudu“, – sakė Skotas Hemui, o Hemas atsakė: „Taip, jie turi daugiau pinigų“. Draugai susitardavo, ką šnekės kitą kartą.

Skyrybų metu Polinai rašė liūdnius laiškus. Hemas prisipažino galvojęs net apie savižudybę. Bet tai dar nebuvo paranoja. Jį nuramino Džimas Čartersas, Džimis barmenas, buvęs boksininkas, Paryžiaus įžymybė. Linksmas ir dosnus, nuolat bankrutuodavo, bet niekada nenuleisdavo nosies. Visą Lotynų kvartalą patraukdavo meilė Džimui ir noras veltui išgerti.

Musolinis. „Didžiausias Europos šarlatanas. Nors jis mane sučiuptų ir rytoj auštant sušaudytų, vis tiek likčiau tokios nuomonės“. Išsigandęs karalius Viktoras Emanuelis Italijos likimą atidavė į Musolinio rankas. Jo kakta buvo išvagota pagarsėjusių raukšlių. Mintyse *Dučė* jau skaitė tuos 2 tūkst. laikraščių, kuriuos aptarnavo 200 žurnalistų. Hemas užėjo už nugaros, norėdamas pasižiūrėti, kokią knygą taip susidomėjęs *Dučė* skaito. Tai buvo atbulai atverstas prancūzų–anglų kalbos žodynas.

Balti Musolinio getrai ir juodi marškiniai kažkaip nedera žmogui, net aktoriui. Tačiau kaltas ne tik kirvis, bet ir medis.

Jie mąstė panašiai. Trys muškietininkai: Skotas, Džoisas, Gertrūda Stein.

Mitas, buvo kuriamas mitas. *Allenas Tate*, daugelio recenzijų autorius, sakė: „Aš prisiliečiau prie Hemingvėjaus mito. Jis. Hemas. Iš mūsų jis buvo ryškiausias ir sąmojingiausias“. Ji, jo vaizduotė. Besišypsanti godžiu impresionizmu lyg lydeka. Jis parašė 24 apsakymus per pusmetį.

Callaghanas, Hemo partneris: „Greiti smūgiai kaire į galvą, Hemo lūpos buvo kruvinos. Tada aš nuleidau rankas“. „Taip daro sužeisti matadorai, – pasakė Hemas. – Tai yra būdas išreikšti pagarbą“. Raundas užsitęsė, ir Hemas smūgiavo į saulės rezginį.

Gertrūda Stein: „Hemingvėjus *seems very much not have liked Canada*“. Su gero humoro doze jis pasakė: „Paryžiaus šlovė praskamba socialine prasme. Tai veterinoriaus meilė kiaulei“. *John Dos Pasos* kviesdavo pietų Skotą ir Hemą. Bet asmeninė laimė netrukdė kūrybai. Polina, smulki, nedrąsi, kukli, miela mergina, tapo ponia Hemingvėj.

„Man vaidenosi katastrofa prieš kovinį skridimą su anglų lakūnu“, – pasakė Hemas, bet talismanas – šampano kamštis – padėjo.

Šervudas Andersonas. Jo apsakymų rinkinys „Vainsbergas Ohajas“, knyga buvo išimta iš bibliotekų. O viename Naujosios Anglijos mieste net viešai sudeginta. „Hemas, aš manau, kad jis prasimuš. Jis pažinojo žmones, apie kuriuos rašė, ir labai juos mylėjo“. 1921.12.08 jis išplaukė senu prancūzų garlaiviu „Leopoldine“ į Europą. Devyni straipsniai į Torontą.

Jo filmą liepos 8 d. žiūrėjo prezidentas Ruzveltas. Tą peržiūrą organizavo Marta Gelhorn, kuri draugavo su Eleonora Ruzvelt. Apie jį galvojo ir Džonas Kenedis. Lapkričio 21 d. respublikonai paėmė Teruelį. Ispanijoje Hemas sėdėjo artilerijos apšaudomame viešbutyje „Florida“ ir rašė pjese „Penktoji kolona“. „1937 m. rudenį ir žiemą, kol rašiau, pataikė daugiau kaip 30 sviedinių“. Hemas pranašavo didelio karo pradžią Europoje ne vėliau kaip 1939 metų vasarą.

1940 metų gale mirė Skotas Fildžeraldas. Prieš tai jis padėjo už atsiųstą „Kam skambina varpai“ ir šį romaną pavadino geriausiu iš visų jam

žinomų. „Aš velniškai tau pavydžiu, ir be jokios ironijos, – pasakė Skotas. – Politika ir toliau lieka pelninga profesija“.

Paranoja. Hemas ėmė įtikinėti, jog Bilas Deivisas praėjusiais metais mėginęs jį nužudyti. Kad ir dabar ketinęs tai padaryti.

Po to 4 dienas gulėjo lovoje savo kambaryje. CIA ir vietos policija bandė jį areštuoti, netikėtai pareiškė, kad teks atsisveikinti su namu Kečume, nes mokesčiai varo į bankrotą. Būklė vis blogėjo 1960.11.30 Ereira ir geras jo draugas Sevairsas lėktuvu nugabeno jį į Ročesterį, Minesotos valstiją, kur vengiant laikraščių triukšmo svetima pavarde paguldė jį į Mejo kliniką.

1961.01.22 Hemą išrašė iš ligoninės, lėktuvu Meri pagabeno jį į Kečumą. Tarsi atgijo Papa dvasia. Tą dieną jis nušovė 8 antis ir 2 krykles. Hočneriui džiugiai pranešė telefonu, kad pradėjo dirbti. Iš tiesų keldavo septintą ryto, pusę devynių pradėjo rašyti ant seno pulto, pritaisyto prie didžiulio lango, ir liaudavosi apie pirmą. Visą gyvenimą taip mėgęs būti tarp linksmų žmonių, mėgęs pasėdėti su jais prie stalo ir paplepėti, vis labiau ėmė vengti draugų. Vis rečiau išeidavo į gyvenvietę. Vasarį buvo paprašytas parašyti keletą žodžių knygai, skirtai dovanoti Prezidentui Kenedžiui. Iš pat ryto ėmėsi darbo. Plūkęsis visą dieną, vakare atėjusiam gydytojui Sevairsui su ašaromis pasakė, nebegalįs rašyti, nieko neišeina.

Pavasarį nepalengvėjo.

Balandį kartą Meri užklupo Papa dedant į šautuvą du šovinius. Ji ėmė ramiai su juo kalbėti, įtikinėti, kad nereikia prieš save kelti rankos, priminė, koks didvyriškais buvo visą gyvenimą. Apsilankęs Sevairsas padėjo atimti iš Papa šautuvą. Jiedu jį tučtuojau nugabeno į San Velio ligoninę, kur davė raminamųjų vaistų. Buvo sutarta Papa vėl guldyti į Mejo kliniką. Donas Andersonas ir Sen Velso ligoninės sesuo automobiliu nuvežė jį į namus kai ko pasiimti. Hemas liepė jiems palaukti, sakė pats susirasias, kas reikia. Nuėjo į kambarį, kur stovėjo ginklai. Donas Andersonas puolė iš paskos, spėjo sučiupti už rankos, atimti šautuvą ir du šovinius. Iš miegamojo atbėgusi Meri šoko raminti vyrą. Jis sėdėjo abejingas ir neatsakė nė žodžio. Balandžio gale Papa lėktuvu buvo nugabentas į Ročesterį ir paguldytas į Mejo kliniką.

Meri pasitarė su žymiausiais psichiatrais. Papa pavyko įtikinti gydytojus, esąs visiškai sveikas. 1961.06.30 jį parvežė automobiliu į Kečumą. Kita diena praėjo ramiai. Ernestas su Džordžu Braunu nuvažiavo į ligoninę pasimatyti su gydytoju Sevairsu. Vakare visi trys pavalgė restorane. Hemas kalbėjo mažai, tačiau buvo ramus ir atidus pašnekovams. 80 procentų logikos turįs Papa atrodė lyg sveikas.

Iš restorano grįžo anksti. Papa jau ėmė ruoštis gulti. Kai valėsi dantis, Meri staiga prisiminė itališką dainelę: „Visi man sako, kad esu blondinė“, kurią kadaise abu labai mėgo. Ji atėjo į Hemo kambarį. „Aš turiu tau dovaną“, – pasakė ir uždainavo. Papa skubiai baigė valyti dantis ir drauge sudainavo priedainį.

Liepos ketvirtosios rytą rašytojas kaip visada atsikėlė anksti. Meri dar nebuvo pabudusi. Džordžas Braunas taip pat miegojo svečių namelyje. Papa nuėjo į kambarį, kur saugomi ginklai, pasiėmė nuo stovo savo mėgstamiausią šautuvą, įstūmė du šovinius į abu vamzdžius, apžiojo juos ir nuspaudė abu gaidukus.

Jis nepaliko jokio raštelio. Jam labiau patiko mirti negu gyventi persekiojamam CIA. Tai paranoja.

Jį mėgo literatai, kuriuos sutiko gyvenimo kelyje. Tai Džoisas, Skotas Fidžeraldas, Dos Pasos, Ezra Poundas, A. de sent Egziuperi, Dž. Selindžeris, G. Stein, Elijotas, Apolineras, Kokto. Jį mylėjo aktoriai – Haris Kuperis, Marlena Ditrich, Ingmar Bergman. Juo domėjosi prezidentai – Ruzveltas ir Kenedis; dailininkai – Pikaso, Derenas, Matisas, Brakas...

„Aš rašau žmonėms, kurie judina lūpas, kai skaito“. Jis buvo geriausiai žinomas amerikietis Paryžiuje. Jis dirbo stipriai, sunkiai, boksavosi stipriai, gėrė stipriai, net mirė sunkiai. *Bachūru* būdamas, jis pasirinko idealą. Tai Hemas. Fanatiška Hemo meilė literatūrai. Dėl jo aš ir tapau rašytoju, nors pasukau į Homero pusę. Trylika kačių kubietiškam name ir gyvenimas Paryžiuje, susiveržus diržą (dar liko pinigų šampanui ir Pikaso drobėms).

G. Stein: „Jis atrodo šiuolaikiškas, bet kvepia muziejumi. Odeono g. 12, knygų kromelis „Šekspyras ir kompanija“. Jo savininkė Silvija Byč, amerikietė, knygų žinovė. Jis paliko Liono stotyje visą 1922 metais parašytą prozą (Vytenėlis užkasė romaną apie Kalantą sode, užmiršta vieta).

Apsakymai ir visas likęs prozos ekstraktas su pirminio statuso (Ešli, Maiklas) pliusiukais ir minusiukais. Romaną „Atsisveikinimas su ginklais pradėjo 1928.03.01 ir baigė 1929.09.02. Tiražas 80 000 egzempliorių. 1928 m. Papa nupirko namą Ki Veste, žvejų namelį Floridoje. Antuanas de Sent Egziuperi, Dž. Selindžeris ėjo savo keliu ir neturėjo siekio jo pralenkti. Lakūno ir antrojo pasaulinio karo kareivio eilinio egzotika turi savo pranašumų. Hemas – amerikietis iš inter-brigados, kuriai vadovavo generolas Lukačius (*Mate Zelka*).

Antrojo karo metu skraidė su anglų lakūnais bombarduoti vokiečių. Po to, kadangi gerai mokėjo prancūzų kalbą, susisiekė su partizanais.

G. Stein? Aš pats su malonumu nesuprantu savęs. Realizmas ir šykštus lakoniškumas – mano rašymo pliusiukai. Restorane viešbučio „George penktasis“ jis sėdėjo už kelių staliukų nuo Sarojano.

– Ką čia veikia tas kiaulė armėnas? – paklausė Papa (iš šimto armėnų, vienas ne kiaulė, toks mano patyrimas).

„1–85“ (50–55)

Mano tikslas – nemeluoti. Apsieiti be melo. Tai aukščiausias lygis gero vardo sostinėje (I atskyris). To mane išmokė kunigas, pasakęs per išpažintį, kad švento melo nebūna. Jis. Vytenėlis. Nekalčiausias tarp tų, dėl kurių kada nors buvo pakeltas sijonas. Bet padarykime metaforoms pauzę. Taip lipdamas laiptais sustoja atsikvėpti senelis.

LAIVAI

Didžiausias pasiekiamas gylis – 100 m, žalvarinis varpas. Šalia patrankos vyksta rikiuotė. Kulkosvaidis MG-3 patruliniame laive. Du pabūklai, nuotolis – 10 km. Grimzlė – 1,8 m. Pabūklas G-36. *NATO class 2 security area*. Dirname su įslaptinta informacija. Patrulinis laivas su užduotimi patruliuoti ir saugoti teritoriją ir jos vandenį. Viskas kompiuterizuota. Vachtos keičiasi 8.00 ir 16.45. Laivo ilgis – 44 m. 27 žmonės telpa į gelbėjimo valtį. Visi turi šalmus nuo branduolinės atakos. Karyba. Devyni laivai, Lietuva – mažas nykštukas, gabus įspirti į užpakalį dideliame monstrui. Ir šis vengia tokio nemsalonumo. Lietuvis pakankamai myli save, kad liktų gaunantis, ne vien duodantis. Inkarą leidžia 75 m į dugną. Yra autopilotai. Inkaras nuleidžiamas rankiniu būdu. Vairinėje trys kėdės – laivo vado, vairininko ir laivo vado poilsio kėdė. Iš viso 9 laivai vargšės Lietuvos laivynas. Minikai ir patruliuojantys laivai. Katerių neskaičiuojame. Laivo vado kadencija – 4 metai. Prietaras: kai laivo vadas ateina – vėliava nuleidžiama. Prietaras: negalima laive skustis. Jūreivis 25 metus tarnauja. Lietuva neturi povandeninių laivų. Patranką valdo kolonėlė.

Mano to laiko draugė buvo pasipuošusi balandžio kiaušinio dydžio karoliais. Aš pasirinkau ją, tikėdamasis pagalbos susirgus paranoja; ji buvo mano klasiokė, pirmūnė ir baigė mokyklą aukso medaliu. Visada klausė savo mamos, atrodė panaši į davatką (dėl to ją tada ir pasirinkau). Antra, žavėjaisi jos atmintimi, ji puikiai, smulkmeniškai viską atsimindavo. Tačiau, trečia, – man susirgus ji neaplinkė manęs ligoninėje. Ji. *Pulchen home* (lot. gražus žmogus). Bet aš neatleidau jai to, kad ji neužjautė, kai man paūmėjo psichozė.

Mano draugas Petras Gerulis, kas penkeri metai ligoninė laukė jo. Vienas geriausių Lietuvos dainininkų, kompozitorius, baigęs režisūrą Leningrade, turi sūnų ir anūką, Editos Pjechos. Jo senelis kalbininkas Gerulis taip pat sirgo paranoja, o sūnus Stanislav Pjecha pakrypo į narkotikus. Jis žinomas Rusijos dainininkas. Stanislav Pjecha. Štai dabar jis serga (Petras). O aš niekuo negaliu jam padėti. Pažadėjau jam 100 litų, kai jis atsiguls į ligoninę, bet jis tik užpyko. Toks yra sveiko ir ligonio santykis. Mes esame abejingi ir nepadedame nelaimėje. Petro sesuo Amerikoje, o svainis abejingas jo ligai. Ir štai jis jau metai, kai nevarvoja vaistų ir yra priplaukęs.

Petras ilgą laiką mylėjosi su Vile Tūbaite, kokote, turėjusia žymiausių Sovietų sąjungos vyrus. Pradžią ji padarė su Algiu R. Atakavo ir mane, bet aš nepasirašiau.

Blogai, kai negalima per jėgą paguldyti į ligoninę. Paranojikas lieka ant ledo.

Paranoja. Padidintas pavojus. Jausmų hiperbolė, groteskas. Jeigu aš demaskuosiu paranojikus, jums patiks? Ką? Jis. Pamišėlis. Kai žmogus

dvasiškai girtas. Pamišimo priepuoliu prarandami draugai, nes žmonės nenori problemų.

Neva, žmogaus gyvenimo turinys veikiamas ir stebimas iš kosmoso. Neva, saugumiečiai prijungia prie elektros skydinės ir gyvo lavono viso gyvenimo sąmonė įrašinėjama į psichinį magnetofoną. O visą tą laiką teks kęsti nutirpusį, sustingusį būvį, pačia didžiausia kančia, kokią tik žmogus gali išjausti. Kita dimensija. Viskas kitaip.

Vilė Tūbaitė – tobula krūtinė, užburiantis užpakaliukas ir labai gražus veidas – 5,8 balo pagal 6 balų sistemą. Jos laukė jau mirę rusų herojai, kino žvaigždės. Egzotika ir *gladium gehennas* (lot. pragaro džiūgavimas). Transporto kelionių ir sporto sostinėje aš nužengiau į seržanto poziciją, aplankiau Lioną, Paryžių, Šveicariją, Italiją, Ispaniją, Vokietiją, Austriją ir Jungtines Valstijas. Ispanijoje flamenko ir šokiai riaučiau man mažiau įdomūs negu muziejai su genijų šedevrais.

Aš Petruį pasakiau:

– Nutilk tu, beproti, – bet man ši mintis iš karto nepatinka. Petras galvoja apie savižudybę, kuri visais atvejais – pamišimo priepuolis, išskyrus Sokratą ir arabų religinę idėją.

Svarbu ne laimė, o pareiga gero vardo sostinėje. Petro akys lyg dangiški žydri safyrai. Akys: aš pasiutęs, padarysiu viską, ką reikės, kad nugalėčiau. Tai nėra ramios pasitikinčios akys. Tai paranojos atvaizdas.

Turėjau 47 metus, kai mirė mama. Ji mane globojo ir mylėjo, nors skyrėsi požiūriai į gyvenimą. Aš net pakėliau ranką prieš ją (tuo metu sirgau). Ji. Laisva meilės motinai eiga. Taip stirna per rasą bėga miške, gelbėdamasi nuo lūšies. Aš ją įvertinau tik po mirties ir kasdien meldžiuosi už ją. Pagal Froidą aš dukart sapne pasimylėjau su ja. Taip yra ir kitiems. Jos stikliukus, sidabrinčius šaukštėlius naudoju ir šiandien. Kilimas, niekaip negali jo išnešti. Nudėvėta, plyštanti jos patalynė.

Vargšė be pinigų ji pavaišindavo sriuba drauges, giminaites, kompotu ir blynais. Kai pirmą kartą susirgau, ji miegojo šalia manęs. Aš susapnavau, jog krentu, krentu, krentu... Ir surikau: „Gelbėk!“ Ir mama ėmė verksti, jog greičiau ji pati numirs, negu mirsiu aš. Tokius mikroinsultus esu patyręs tris kartus. Tai trombas, smegenų užkrešėjimas, su siaubu ir košmaru, kuriems nėra atitikmenų. Galėčiau tik palyginti, kad tai baisus jausmas, lyg gyvas degtum užpiltas benzinu – siaubas. Rūpinuosi gero vardo sostine. Laikausi padorumo (su žmona Lina rūkiau tik laiptinėje, nes jai buvo nepatogu tai daryti gatvėje).

Mirtis. „1–85“ su užbėgimu į priekį, paliekant tuščią 70–75, 75–80, 80–85 – šiuos skyrius, nes išgyvenau kol kas „1–70“ ir mažiau.

Pirminis statusas, mažoje grupėje. Kelionės.

Muziejų džiaugsmas – Salvadoro Dali namas-muziejus, Pikaso – Barselonoje ir Madride, Velaskesas – Toledo miestelyje, Venecijoje – italų meistrai, Romoje – mažai žinomi impresionistai (kažkodėl mažiau žinomi, bet lygiu neatsilieka nuo žinomų meistrų). Gogenas (jo peizažas) Vatikano muziejuje rusas Kandinskis ir Mikelandželo skulptūros ir paveikslai,

D' Orsi muziejus ir vis drobės, kurių kainos milijonai. Jautiesi turtingas ir gali mėgautis menu (D' Orsi muziejuje moteris su žindomu kūdikiu). Užsienyje mane domino muziejai, kavinės ir žmonės (jų pažinojau Vokietijoje apie dvidešimt, ir mane jie gerbė).

Noli me tangere (lot. neliesk manęs), sakau tariamam priešui rusui. Aš myliu lietuvius. Ir jūs *qui frisait la cinquantaine* (pranc. baigęs penktą dešimtmetį) *a tout prix* (pranc. bet kokia kaina) žeminat rusus, nors rusai pasaulyje žinomi geruoliai nuo Dostojevskio laikų. Jūsų neapykanta – *pudendam* (lot. nešvankybė).

Paranojos šios dienos medicina dar negydo. Bet kuriam laikui apgydo, – kalbėjo rusas. Tolstojus apie aukštuomenę, Šolochovas apie kazokus, o Rožukas – apie sergančius paranoja. Tai naudinga visiems.

Rusas, su kūdikio veidu, įdegęs, raumeningas, rūko, geria, sportuoja ir vasaras leidžia Palangoje. Su juo mane supažindino Renaldas, gražus, negražbylys, bet seksualus gražuolis.

– Kibsiu į darbą, – pasakiau jam. – Turiu noro aprašyti pirmuosius Paryžiaus bohemos turtuolius. Viskas tikra. Meri gražesnę už Martą, Poliną ir Bredli. Meilės ir pomeilės balansas pagal grožį.

– Koks jūsų testamentas? – paklausė jis.

– Čiurlionio namas-muziejus. Mano testamentas pasilaidoti jo sodelyje, nes nuo dvylikos metų sekiau juo ir tikėjau jį pralenksiąs. Tai nuostabus ačiū genams, ačiū ir kerinčiam paveldui. Pelenai.

Vidulis. Mano draugas. Kartu vaikščiojome po *kabakus* ir kabinome paneles. Jo motina – turtinga žydė, palikusi siūlų ir sagų parduotuvę ir kelis butus. Jis turtingiausias iš mano draugų kauniečių. Tik mano brolis už jį turtingesnis. Visais būdais tvatinome vis naujas moteris. Aš atsisakiau donžuanų karjeros. Nes patinka tik jaunos ir gražios. Ir šios į mane žiūri iš aukšto. Kaip į senį. Tad aš išbraukiau šią sostinę iš savo horizonto. Vidulis. Šimtu procentų egoistas – šykštus ir net žiaurus oponentams. Mano akyse nokautavo du mušeikas. Vieną kartą, tiesa, prilupo ir jį. Buvo neištikimas žmonai ir dabar turi vis naujas ir naujas. Kartais suseraga neuroze, bet tik kartais, negiliai. Algis Rimaitis, matyt, mergas dulkins iki stovės. Turi žmoną, kuri jį myli, dukrą ir podukrą. Anksčiau dainavo roken-rolus, *kabake* „Vakare“ („Versalyje“, „Jaunimo“). Jo laukė eilė mergų, žmona ateidavo parsivesti namo. Jo slengas buvo nepakartojamas. Humoro jausmas aukščiausio lygio. Buvo geras draugas. *Troika Firsova*, sakė jis, turėdamas omenyje Virgį Butautą ir mane. Jei jis būtų literatas, būtų pralenkęs Čandlerį. Su juo sėdėjome viename suole pirmoje klasėje. Mokiausi kažkodėl geriau už jį, padėdamas jam. Jis buvo geras *bachūras*. Dainavo „Nuogi ant slenksčio“ grupėje ir „Statybos treste“. Atmušdavo nuo manęs mergas. Jos pasirinkdavo jį.

M. princas. Jis nėra tik pasakos personažas. Man jis rodėsi su rože, skirta Rož-ukui.

Psichozė. Ir jau niekas neužjaučia.

„1–85“, kartelė – Nobelis ir Puliceris. Dar parašysiu tiems profesoriams. Tautinį judėjimą, Kalantą ir Sajūdį aprašiau kukliai, be tuščio patriotizmo.

Tuo metu dar sportavau *karatė*. Šuolyje krisdamas smūgiavau koja į medžio lapus ir krisdavau rankomis atsimušdamas į žemę, iššokdavau virš savo galvos, į 183 cm aukštį.

Įrašiau miuziklą, kur rimčiausia melodijų pynė. „XX a. topas“. Iš Danijos, kur vyko Europos miuziklų konkursas, atėjo prašymas leisti transliuoti per radiją mano muziką.

2005 metais įrašiau CD su šviežia muzika, ten aš ir uždainavau. CD uždainavo ir Irena Milkevičiūtė. Visos kompozicijos ir būgnai – mano. Tikėjausi laimėti daug pinigų, bet taip neatsitiko. CD daug gerų melodijų, o viena – „Zhopa“, tai Bethoveno, Mocarto, Bacho melodijos, kurias pasakiau rečitatyvu, norėdamas parodyti (dialogai virtuvėje), kad šedevrus kurti galima paprasčiausiu būdu, tik su intonacijomis ir kontrapunktu.

Esu kuklus koncertų lankytojas. Lietuvoje nusipirkau bilietus į Rolingstonų koncertą Prahoje, aplankiau Rodą Stiuartą, Džo Kokerį ir Eriką Kleptoną, taip pat Nazareth, Crydens, Čik Koriją ir „Pink Floyd“. Kiekvieną savaitę gaunu laiškus iš Polo Makartnio. Bet jis taip ir neperskaitė mano romano, nes gauna laiškus iš milijonų žmonių ir aš jo nepasiekiu. Lygiai tas pat su laiškais iš Obamos. Jis prašo manęs po 5 dolerius, vėliau prašė 3 dolerius, bet irgi niekad neskaitė mano romano „Obama. Comes“.

Ispanija labai patiko. Žmonės paslaugūs, kartu orūs. Kurortai patogūs, servisas puikus. Sevilijoje ėjau į koridą (geros nepasitaikė). Sėdėjau saulės pusėje, buvo karšta. Madride nuėjau į flamenko vakarą. Barselonoje džiaugiausi Gaudi. Barselonoje su Rašytojų sąjungos pažymėjimu aplankiau Pikaso muziejų. Labai patiko. Lione aplankiau atvežtą Matiso parodą. Matisas man patiko nuo 1969 m., kai mačiau jį Ermitaže. Jo piešimas man idealas.

Čia nemeluota. Čia tik tiesa. Juodąja jūra plaukiau tris kartus 5 aukštų laineriu, plaukiau laivu „Rosija“, ir kažkas gal girtas pasakė: „Я ебал Россию“, jam nutilus, aš pridūriau: „Я тоже“. Plaukiau su būsima pirma žmona žyde (vestuvės iš išskaičiavimo), norėjau emigruoti.

Šaltas nemalonus žmogus. Iš neįgaliųjų galima išmokti vertinti gyvenimą. Česka. Šaltas aplinkiniams ir žiaurus apsisprendžiant. Kaimynai priėmė jį į savo draugiją su palankumu *bambizo*, lankančio aviamodelizmo būrelį. Tačiau jam toli iki gero vardo sostinės.

Virgio Janulaičio tetelė. Ji mylėjo Virgį, o gyvenimą baigė senelių namuose. Virgis taip ir neaplankė jos, nors ir mylėjo tetelę. Jos namuose atsivedžiau keletą merginų. Ji tuo metu buvo senelių globos namuose. Su motorine valtimi aš perplaukdavau Nemuną ir užlipdavau kalnu į Aleksotą. Tetelė gyveno šalia kino teatro „Pašvaistė“. Krosnį užkurdavo popieriais. Tetelė mylėjo mane kaip geriausią Virgio draugą.

Akys. Esu užtikrintas. Žvaliai žvelgiuosi ir pasitikiu savimi. Tai Virgis Butautas – mano draugas. Jaunystėje aš buvau gražesnis (moterų

nuomone) už jį. O pastaruosius 20 metų jis gražesnis už mane. 100-procentinis literatūrinis išsilavinimas. Donžuanas, vedęs tris kartus. Būgnininkas kaip ir aš. Muzikos įrašų kaupikas. Turėjo visą roko muziką nuo *Beatles* iki Aha ir *Secret services*. Nusimanė apie pop-muziką, roką ir džiaz-roką. Mėgo sportą kaip ir aš. Sirgo už krepšininkus ir karatistus. Buvo išmintingas gyvenimo sūkuriuose. Draugus pasirinkdavo iš aukštuomenės ir pirmaujančius savo grupėse.

Rož-ukas su rožių dygliais, neįmanoma praeiti pro jas. Mano religinis jausmas sukerojo po vedlio Palmaičio Leto pastangų. Jis man įrodė, kad katalikybė yra aukščiau kitų religijų. Tai patogiausias gyvenimo būdas ir aukštas gero vardo sostinės lygis. Dabar nemeluojau ir sekmadieniais einu išpažinties. Dabar esu katalikas gero vardo sostinėje. Gal pasieksiu ir pulkininko lygį.

Staselis. Mano darželio draugas, su kuriuo perlaužiame butelį jau 50 metų. Tai šauniausias vyrukas.

Kasdien išgeria puslitrį ir surūko 2 pakelius cigarečių. O meilėje buvo džentelmenas, nedaug turėjo moterų. Šalia jo namų – vaikų darželio teritorija. Mes gėrėme butelį šnapso. Jis atmatavo pusę ir ištiesė. Niekad nebuvau gėręs šnapso. Prisiverčiau ir išgėriau pusę butelio. Nakvojau pas jį. Jis gamino valgį ir nukrito koridoriuje, nešdamas man bulves su guliašu.

Jei mane gatvėje kas skriausdavo, skūsdavausi Staseliui, jis visada mane apgindavo. Svėrė 112 kg, buvo 196 cm ūgio, boksavosi ir užsiiminėjo kultūrizmu. Patys skambiausi vaizdai jo gyvenime – vaizdai iš armijos. Jis tarnavo Vidurinėje Azijoje. Kitąkart papasakosiu daugiau. Dar jis gyvas ir mudu matomės laikas nuo laiko. Jis. Staselis. Plaukuotas ir stačiabambis. 7-ojo dešimtmečio hipis. Jam dreba rankos, ir noras aiškus – pagirios. Kai gatvėje būdavo problemų, kreipdavausi į Staselį, ir *mon sige est fait* (pranc. mano apgultis baigta). Ar kiti Vytenėliai, gimę tais pat metais su ūgiu 183 cm, žydrų akių ir vidutinio svorio, su didelėmis ambicijomis? Ar juos irgi globojo M. princas iš planetos Nr. 183? Su I. Q. 140?

Jis. Staselis. Nešykštus keiksmazodžiams. Įžūlus, žodingas, nepėsčias lyg Kolumbo kareivis. Geria šauniai, vis pasakydamas „Čin“ – „į sveikatą“. Patriotiškas ir geruolis lyg Lietuvos knygnešys. Jis supanašėjęs su literatūriniais personažais, priartėja prie Pikaso kubizmo, taip pat Matiso ir Sezano. Hamsuno „Badas“ herojus – nelaimingas ir badaujantis, neturintis lėšų investuoti į prezervatyvų biznį. Jis. Signalas ateičiai. Ko norėti iš girto, lengvesnio už debesį *bachūro*. Žvairas saulėje bičas, saulės diskas ir ten sekso optinė apgaulė.

Staselis būtų geresnis rašytojas už mane. Jis eseistikos generolas. „Ar tau viskas gerai?“ – klausiu jo nuoširdžiai, kaip savo teritoriją žymintis šunelis. Sunki genetinė liga – paranoja. Ir psichiniai sutrikimai, keistumas. Štai kuo aš prastesnis už Staselį. Jis to neturi.

Jos. Draugystės širdys. Žavios praeičiai, tarsi lūpos, kurias puošia pūkelis. Jis. Staselis. Tuščiaviduris žmogus, tuščiu skrandžiu ir

nenumaldomu poreikiu alkoholiui. 150 g šnapso – dozė, *bachūro* laimės siekiui.

„Man rodos, aš ją mylėjau“, – sakė Staselis apie jaunystės draugę; jie susipažino plažėje. Paplūdimys ir kokybiškos dekoracijos. Ji. Nevykėlė varna, mirusi tūkstančius metų atgal prie Atlantidos. Jos meilės palikimas žavus vienam kartui arba ne – niekad.

Jis. Gerbūvio minusas. Alkoholiko benamystė ir šiukšlių konteineriai. Staselis – puikus gaspadorius. Bet jo draugai – bomžos ir prasigėrę sportininkai. Jo brolio Gedo žmona, dvidešimčia metų jaunesnė, mirė nuo vėžio ir hepatito. Jo bendrai – gatvės *bandžiūgos*. Ji. Jų vaizduotė. Vieniša kaip alpinistas su aukščio poveikiu ir deguonies badu. Lietuviškas ūkininko *draivas*. Paulas, apsvaigęs nuo jaunytės bitlas. Ir Antanas A. Jonynas, iškilęs iki „Poezijos pavasario“ laureato. Abu padarė signalą ateičiai. Ji. Medžiaga, kurios pasirinkimas jau yra menas. Staselis nežiūri krepšinio. Jam tai per pigu. Staselis vis sako, girdamas draugą: Jis – prozas Einšteinas. Arba ji – balta aušra virš Kenedžio oro uosto. Abu skęsta drinkio horizonte. Jis, Centrinio parko suolas.

Miegodamas susitikau su egzotišku M. princu, egzotiško lakūno ir egzotiško rašytojo kūrinium. Paaiškėjo, kad M. princas gimė senas ir po to jau ėjo jaunyn, kol sustingo mažo *bachūro* amžiuje. Ir rožė man taip kvepėjo, kad aš sapne patyriau orgazmą. Rož-ukas... Planeta Nr. 183. Kaip ir Hemas, 183 cm ūgio, su didžiausiomis ambicijomis. Klausimas – kada ims lyti krauju? Bet pasaulis mūsų pusėje.

Šiuo metu stipriai sportavau karatė. Ir smūgiai šuolyje buvo mano jėga kiokušinkai sporte. Blyksnis šviesos – identiška atlieki veiksmą. Arba, kai giniesi mintyse, planuoji sekundinius smūgius ir jau tada pasirenki lėtesnį veiksmą. Krumplius daužydavau į asfaltą, kai jie užgydavo, būdavo nejautrūs.

Skaičius 3. Triskart neištraukdamas pamylėjau Liną ir triskart dvidešimtmetis *bachūras* per dieną patvarkė tris skirtingas moteris. Sekse aš buvau pulkininkas, o meilėje – generolas. Keturis sykius buvau įsimylėjęs iki šių metų. Gražiną ir Anetę – platoniskai, Storą ir Liną – ilgo laiko bendravimu, o Laimutę – kaip socialinę meilę, patvariausią ir labiausiai užtikrintą meilės istoriją. Pasaulis gali pasimokyti: socialinė meilė – išmintingiausias ir patikrintas saitas; ten nėra sekso kaip bendravimo būdo. Yra bendri ryšiai, bendri planai – bendras gyvenimas.

Šiuo laiku turėjau mergą iš „Ponių laimės“. Navedžiau ją į pirtį ir ten pamylėjau. Kitą šliundrytę paėmiau iš kino teatro. Ji garsiai juokėsi ir sudomino mane. Atvedžiau ją draugui Petru Geruliui, bet jis nepasirašė. Tad atsivedžiau ją į namus, išmaudžiau ir patvarkiau. Svajojau pasaulio senjorų čempionate karate kiokušinkai būdu laimėti čempiono titulą.

Aš išanalizavau nufilmuotą pasaulio čempionatą Japonijoje ir išrinkau, kokius smūgius atidirbti. Turėjau greitį, tereikėjo darbo ir tobulybės siekio. Bokse pralošiau tik vieną kovą, o karate visada laimėdavau.

55-60 („1–85“)

Vasarą išvažiavau į JAV. Pasiėmiau mantą, tikėdamasis ten pagyventi 10 metų. Tikslas – uždirbti pensiją Amerikoje. Tam tikslui reikėjo gauti pilietybę. Atvažiavus man pasiūlė dirbti žigolo. Mylėti turtingas moteris. Aš atsisakiau. Gavau darbą indų plovėjo, virtuvėje, aptarnaujant tris 5 žvaigždučių viešbučio restoranus. Visą laiką šlapias, kilnoju dėžes su indais. Chemija vertė mūvėti specialias pirštines, rankos ištinu ir sužaidėjo. Buvo galima atsigerti šaltos *koka-kolos* ar *Sprite* ar *Daktaro X* ir kitų gėrimų, kurie atėjo vamzdžiais. Superkarštą dieną (Kalifornijos vasara) leido atsigauti ir atgauti jėgas. Tuo metu aš rūkiau. Padavėjai barmenai ateidavo parūkyti ir mes gražiai pabendraudavome. Viena padavėja čekė, kurios tėvas Meksikoje lošė su Pele. Labiausiai kentėjau pasikeitus laiko juostoms, neužmigau. Naktį pasnausdavau valandą kitą. Aš nepaėmiau vaistų, nes bijojau, kad nepraleis muitinė. Ir tris mėnesius buvau be vaistų ir be miego. Darbas fiziškai buvo labai sunkus. Dirbdavome dviese indų plovykloje. Ir negras, ir armėnas simuliuo, palikdami dirbti man. Su armėnu susibičiuliavau. Tai pats puikiausias armėnas, kurį tik sutikau, nors dvejus metus gyvenau Jerevane. Beje, viešbučio savininkas buvo armėnas, turėjęs viešbutį ir Armėnijoje. Juodašikniai man buvo šlykščiausi tarp tų nacijų, kuriuos pažinojau. Bet Akopas, armėnas Amerikoje, mane sužavėjo. Donžuanas, imtynininkas, nors mano metų, bet moterų turėjo daugiau negu aš. Pavyzdžiui, olimpiadoje Maskvoje dirbo virtuvės šefu ir tame bendrabutyje tvarkė moteris už gurkšnį konjako. „Ar esi pas mane buvusi?“ – klausė jis ir jeigu ši buvo, išvarydavo lauk ir paimdavo šviežią. Armėnas Akopas turėjo žydiško kraujo, bet man tai artimiausias armėnas, gabus ir artimas. Apgynė ir mane nuo didžiulio aukšto negro, įskiepijęs man rasistinių polinkių.

Aš pradėjau ieškoti lengvesnio darbo vaistinėje ir geresnio būsto, nes armėnų muzika mane užkniso. Norėjau rasti gerą darbą ir galimybę pailsėti. Pas lenkų advokatą rūpinausi gauti Amerikos pilietybę, sugalvojęs ekstramotyvą, dėl ko prašau pilietybės. Prakaituodamas buvau raumeningas ir su presu dėl darbo specifikos. Praėjo ne vienas mėnuo, o dukterėčia neatsiuntė man vaistų ir aš susirgau, bet susirgau sapne: sapnavau, kaip karate ginuosi nuo užpuolikų ir pabudau, o pamišimas liko, aš susirgau sapne. Dieną į darbą nėjau, kitą dieną taip pat, ir atvažiavo armėnai iš Jerevano. Aš išmečiau į konteinerį pusę mantos ir nuvažiavau į oro uostą laukti bilietai į Lietuvą, pas lietuvių rašytoją Kundrotą. Gal savaitę gyvenau Santa Monikoje, neužmigdavau ir toliau, kol gavau bilietą lėktuvui ir skridau iš Los Andželo per Amsterdamą į Vilnių.

Amsterdame paaiškėjo, kad mano bilietas nuplėštas. Po šiai dienai nesupratau, kas įvyko. Amsterdamo policijos darbuotoja paskambino į Lietuvos atstovybę ir kitą dieną prie terminalo atvažiavo ambasadorius. Aš palikau mantą salėje, maniau, kad mane užmuš Amerikos saugumiečiai,

gyvą sudegins. Bet policininkas atnešė mano tašę ir pasakė, kada bus reisas į Vilnių. Vėl be miego Amsterdamo oro uoste praleidau parą.

Man atrodė, kad barmenas, čia dirbęs, panašus į nusižudžiusį tėvo draugą, o saugumiečiai prikėlė jį kitam gyvenimui – tarptautinei karjerai. Išeiti į gatvę bijojau. Naktį sutikau keleivių salėje. Man rodėsi, kad žmogui padarė operaciją ir jis pradėjo kitos kadencijos gyvenimą ir neva pasilaidojo, o iš tikrųjų saugumas prikėlė jį tolesniam gyvenimui. Štai ką reiškia kelis mėnesius gyventi be vaistų. Dukterėčia gal tyčia uždelsė pasiūsti vaistus. Šiaip ar taip aš susirgau ir ketverius metus praleidau pamišimo priepuolyje. Tai ilgiausias mano ligos periodas. Po to dukart gulėjau psichiatrijos ligoninėje, bet dozė buvo per silpna ir manęs nepagydė.

Man iš Los Andželo atvažiavus į Lietuvą, pasirodė, kad aš papuoliau į Kinijos–Lietuvos valstybę, Vilniaus dublį, nes neva yra daug valstybių dublių, ir man užmigus mane gali nukelti į tokią pat vietą, tokią pat gatvę, bet tai Kinijos, Amerikos ar Rusijos dublikatas. Ligoninėje sutikau rugsėjo 11-osios tragediją, maniau, kad dėl manęs numušė dvynių dangoraižį. Pradėjau miegoti, bet dozė buvo per silpna, kad pagyčiau. Nelaukiau Europos krepšinio čempionato, kurį laimės lietuviai. Maniau, kad trečdalis iš KGB, trečdalis iš CIA, trečdalis iš Mosado ir trečdalis iš Lietuvos saugumo. Yra atlikta dublerių kova. Kiekvienas už savo komandą; pavyzdžiui, Arkadijus Vinokuras, dvigubas – už KGB ir Mosadą. Jam padovanojau savo knygas, giliai įsitikinęs, kad jis už Mosadą, bet jį gali pakeisti žvalgybininkas, surinkęs Arkašos subtilumus ir tada jis dirbs KGB, nors žuvęs mosadininkas gali būti iš naujo pakišamas Mosados naudai. Informacija per Arkašos charakterį, jo įpročiai – juos gali turėti bet kuri žvalgyba. Aš aplankiau Liną, ji ištekėjusi ir turi tris vaikus. Man pasirodė, kad ji iš CIA (truputį jaunesnė), o iš KGB – jos dvynė, kuri gyveno su manimi. Man abi patiko, norėjau apsigyventi šalia Lekėčių, kad galėčiau ją atmušti. Buvau labai seksualus, prostitutes kviečiau į savo butą, bet buvau vienišas, troškau bendravimo. Bet aplink saugumiečiai. Fabrikų dūmai, tai sudeginti saugumiečiai. Pavojingas gyvenimas – tai žudynės ir kova dėl savo komandos. Nuodai ir avarijos. Įtampa buvo kolosali. Elektros skydinėse gulėjo prijungti prie psichinių magnetofonų žmonės, kenčiantys nutirpimą ir gyvi lavonai. Užrašyta informacija naudojama rengiant dublerius CIA, KGB ir Mosadui. Tai gali būti vieno darbelio variantai. Per šlapimą ir išmatas sekami žvalgybininkai, iš kosmoso sekamas jų judėjimas, o gyvenimo turinys aiškus kaip ant delno.

Naujai pagimdytas saugumietis susendinamas iki reikiamo amžiaus ir nutaikius momentą pakeičia buvusį X žvalgybininką. Man atrodė, jog Liną, grįžusią iš tualetu, pakeičia jos dublerė. CIA, o kažkada grįžta jau KGB atstovė. Reikia būti dėmesingu, kad atspėtum, kuris variantas tau prieš akis. ČIA Lina yra šviežesnė, nes jaunutė susendinama iki tam tikro amžiaus. Inkubatoriuje iš spermos padaromas vaikas ir sendinamas iki tam tikro amžiaus. Tokia tad žvalgybų kova ir medicina su psichikos aukštybės sistema. Psichozėse gyvenimas sudėtingesnis daugybę kartų. Jėzus Kristus

ir artimieji, kuriuos per kosmosą seka žvalgybos, po masturbacijos ir onanizmo aš spermą padedu ant lango, kad iš kosmoso pasiektų mano žvalgyba.

Europos čempionatą laimėjo lietuviai, bet aš krepšinio nežiūrėjau, man tai tebuvo saugumiečių aktorystė, parodant ženklus, kuriuos CIA, KGB ar Mosada nori perduoti savo žvalgybai. Stotelėse mėtėsi šampano buteliai. Lietuviai šventė pergalę, bet ne aš. Aš Naujuosius metus ir Europos čempionatą sutikau lovoje, pasinėręs į kinišką Vilnių ir amerikietišškai rusišką Vytenį. Kai buvau sveikas, domėjausi, kokioje valstybėje lengviausia gauti pilietybę ir uždirbti pensiją. JAV, Kanada, Austrija ir Izraelis – buvo šalys, kurių pensiją tikėjausi gauti. Pasirinkau JAV, bet grįžau susirgęs. Tada nusprendžiau traukti į Austriją. Autostopu nuvažiavau į Insbruką, ten nuėjau į policiją ir paprašiau politinio prieglobsčio. Mane nusiuntė į pensionatą, kur pilietybės laukė žmonės iš Vokietijos, Baltarusijos, Gruzijos, Afrikos valstybių, Irako ir Irano.

Man atrodė, kad Alpėse yra vietos, kur apgyvendintas Mocartas (nuo tų laikų gyvas lavonas su asmenybės [mažo saugumiečio] istorija ir jo sąmonės įrašais). Kalnuose radau didžiulius akmenis ir tikėjau, kad ten Čiurlionio mauzoliejus. Jis ten gyvas lavonas su kompozicijomis, dirbęs rusų žvalgybai ir vokiečių taip pat.

Pasaulis – man žvalgybų arena.

Seefelde susipažinau su muzikantu bosistu ir muzikos techniku. Mes kartu kūrėme muziką. Jis mane vaišino, vežiojo po Insbruko žiemos olimpiados vietą, J. Kilio trasas. Buvau salėje, kur paskaitas skaitė Tomas Venclova. Ten susipažinau su būgnininku iš Vienos. Tikėjau, kad sukursiu grupę ir gavau laišką iš Roligstonų būgnininko. Po truputį vartojuo vaistus, bet labai mažomis dozėmis. Gaudavau pinigų iš valdžios cigaretėms. Gyvenau Seefelde, kur buvo pensionas, labai gražiame miestelyje su puikiomis kavinėmis, kur užeidavau, susidraugavau su slovakais, kurie grojo restorane. Jei turėčiau pinigų, nėra vietos geresniam poilsiui. Miškas prie kalno, retų medžių, išpuoselėtas, su snieguotomis viršūnėmis priešais. Ėdžios žvėreliams, žvėrių išmatos. Pensiono šeimininkas laikė šešių veislių avis, turėjo karvę ir arklį; kūdroje gyveno žiemoti pasilikusi gulbė. Nepaisant pamišimo, tai buvo nuostabiausias gamtos laikas. Alpių smaragdas ir sniego viršūnių horizontas.

Miškelyje, 30 m nuo pensiono, dariau sportą ir nusiprausdavau žaviame upelyje, sportavau kiokušinkai ir nusprendžiau įkurti karate klubą su nemažais pinigais. Mano konkurentas turėjo salę ir 40 sportuojančių jaunuolių. Iškabinau skelbimą rinkdamas žmones, bet pasisekimo nesulaukiau. Karate ir muzika buvo mano pinigų darymo šaltinis.

Tačiau mačiau rausvas viršūnes, kur buvo įkalintas Mocartas ir Čiurlionis. Sutaupęs pinigų norėjau važiuoti į Miuncheną, o iš ten – į Prancūziją. Traukinys nuvažiavo į Italiją. Aš kažką ne taip perskaičiau ir atsidūriau Milane. Milano oro uoste bandžiau rasti Rusijos lėktuvų agentūrą, nes tikėjausi, kad rusai parveš mane į Lietuvą ar Rusiją, bet man nesisekė.

Nuvažiavau į Romą, iš ten dukart važiavau į Milaną, Veneciją ir vėl į Romą. Oro uostas. Stotis. Dieną nusnausdavau ant suolo, o naktį žmones iš stoties išvarydavo ir aš slankiodavau naktimis apie stotį ir centrą. Nemiegojau gal porą savaitių ir man prasidėjo tikas, galva krūpčiojo, smegenys nebeišlaikė tiek laiko be miego. Užmigdavau sekunde, po to vėl nemiegojau. Policija mane sulaukė šešis kartus, miegojau jų areštinėse. Policija vežiojo mane į oro uostą. Ką aš jiems kalbėjau, neprisimenu. Iš oro uosto ėjau Vokietijos link, bet policija atveždavo mane atgal į oro uostą. Oro uosto policija atsisakė skambinti į Lietuvą, kad gaučiau pinigų kelionei atgal. Italijos policija – visiškai šūdas. Jie galėjo man padėti, bet nepadėjo. Lengvinausi skverelyje, nusimovęs viešai kelnes. Važiavau autobusu į Romos priemiesčius, bet man atrodė, kad esu kažkokioje keistoje šalyje. Nežinojau vietos, nežinojau datos, – štai ką reiškia pamišimas. Buvau pažeidžiamas ir silpnas. Visur man vaidenosi saugumas. Aš net nesuradau Lietuvos ambasados, nors adresą man pasakė Rusijos ambasadoje, kur ieškojau pagalbos. Daugybę kartų buvau Romos oro uoste. Kažkur pagavau niežų. Važiavau traukiniu iki jūros (nežinau, ar tai buvo Neapolis ar Nica) ir išsityniau smėliu, nusiprausiau ir išsigelbėjau nuo niežų ar utėlių.

Penkis kartus važiavau traukiniu link Vokietijos, Austrijos ir mane vis išmesdavo lauk kontrolieriai. Atsidūriau Grace. Ten gavau pavalgyti ir išmiegoti. Bandžiau ieškoti lėktuvo iki Lietuvos, bet policija mane nuveždavo į pabėgėlių prieglaudą. Kažkokioj stotelėje Austrijoje pavogiau dviratį ir juo keliavau į kalnus, važiavau naktį apgraibomis, tamsiu keliu. Dieną žmonės man duodavo šokolado, aš vėl apsigyvenau pabėgėlių prieglaudoj. Išmiegojau keletą naktų, po to mane išmetė. Policija mane vėl atvežė į Gracą.

Po to vėl policija, ir aš traukinyje įlindau po sėdyne, ten skaniai išsimiegojau, kol mane iškrapštė kontrolieriai, nes išgirdo, kaip aš pasiknisau po suolu. Atsidūriau Vokietijoje. Augsburgėje susimušiau su policija ir mane patupdė į Stadelheimo kalėjimą. Ten išbuvau porą savaitių, nors prisiekti negalėčiau. Sunkiausia buvo su rūkymu. Miegoti ir valgyti gaudavau, bet su rūkymu buvo problema. Ten buvo penki lietuviai, jie mane globojo ir šelpė.

Mane mėtė iš kameros į kamerą. Labai bijojau pederastų. Tad nėjau į dušą, nors mane įkalbinėjo ten nueiti. Pasivaikščiojimai kieme, cigaretė, mažas krosas. Mane ten mylėjo. Labai blogai, kai mane išmetė iš kalėjimo. Ten aš puikiai pagyvenau. Miunchene iš balkono, olimpiniam miestelyje, pavogiau puikų dviratį. Važinėjau juo po olimpinį kaimelį, Miuncheno priemiesčiu, kol policija atėmė iš manęs tą dviratį. Nebuvo panašu, kad jį nusipirkau.

Kartą, kai mane pačiupo policija, pasakiau, kad esu psichotikas, kad mane nuvežtų į psichiatrijos kliniką. Tą jie ir padarė. Vokietijos civilizacija daug aukštesnė negu Italijos. Čia viskas apgalvota.

Atsidūriau Haare, psichiatrijos ligoninių miestelyje, Miuncheno priemiestyje. Išspaudžiau spermą ir nunešiau į moterų tualetą. Ką aš

galvoju, neprisimenu. Skyriaus centre dėžutė, skirta ligonių laiškam. Išgulėjęs du mėnesius, pasveikau, tačiau remisija truko tik vieną dieną, kol susirgęs po dienos pasveikimo parašiau vieną po kito penkis laiškus į tą dėžutę apie tai, jog esu Džono Kenedžio giminaitis ir paprašiau, kad praneštų tai Kenedžiams, kad atsirado to paties kraujo lietuvis. Praėjo dar dvi savaitės ir aš pasveikau. Šį kartą ilgam (jau dešimt metų kaip esu remisijoje).

Susidraugavau su vokiečių violončelininku, kuris žinojo ir mylėjo rok-muziką. Jį lankė ypač graži panelė. Aš tarpininkavau, kai jie susipyko.

Kitas draugas buvo lenkas, dešimt metų gyvenęs Vokietijoje ir turįs brolių dvynį, kuris neserga. Mudu kalbėjome lenkiškai. „Aš taip pat esu paranojikas“, – pasakė jis. Tačiau karščiausiu draugu tapo koncertinis pianistas Gregoris. Jis turėjo puikų humoro jausmą. Mes visi klausėmės, kaip jis repetuoja pianinu relakso salėje.

Maistas buvo puikus. Manau, kad tai viena iš priežasčių, dėl ko pagijau. Iš ryto dešimt rūšių dešros, sūrių, grietinėlės, mandarinų, bananų. Pietums variantus parinkdavo daktarė, nuostabi virtuvė. Iš laivo į balių, pasakiau vienai panelei Anetei, kai ji pirmą kartą atvežta įėjo į valgio menę. – Čia momentas, kai dvasinis grožis tampa socialiniu reiškiniu. Netrukus ji susidraugavo su mano kambarioku (palatoje dviese). Bet aš ją atakavau ir ji susidomėjo manimi. Netrukus ji pabėgo iš ligoninės, bet ją sanitarai, užlaužę rankas, atvežė atgal. Po poros dienų ji tapo normali. Mane sužavėjo jos dvasinis grožis ir maniera bendrauti. Ji koketavo ir su kambarioku kompiuterininku, ir su manimi. Kompiuterininkas naktį siaubingai rėkė, bet atsikėlęs nieko neatsiminė. Matyt, tai buvo jo liga.

Man leido pasivaikščioti. Miestelyje esanti kavinė buvo mano tūsinimosi objektas. Ten rodė filmus. Gregoris vaišino mane. Pacientai šelpė mane cigaretėmis. Rankiojau nuorūkas ir taip išgyvenau.

Anetės draugė, italė, davė pinigų skyriaus pacientams aplankyti geriausią Miuncheno kino teatrą. Mane visi gerbė, aš mokėjau bendrauti. Daktarė irgi kurį laiką šelpė mane cigaretėmis

Pradėjau lankyti fitnes su svoriais ir treniruokliais, raumenų mankštinimo aparatais. Anetė, tai pamačius, irgi pradėjo lankyti fitnes. Aš pradėjau dirbti socialiniame ligoninės centre, rinkau mechanizmus. Dirbau stropiai ir vedėjui pasakiau: „Kaip jūs reaguojate į rusus? Juk ne tiek daug laiko praėjo nuo karo“. „Man visi darbininkai vienodi“, – pasakė jis. Su ruseliu iš Peterburgo (dabar jis gyvena Miunchene) susidraugavau. Jis sakė, kad čia, Vokietijoje, jis gyvena daug kartų geriau, palyginti su Peterburgu. Jo žmona buvo žydė ir jis gavo pilietybę. Atrodė normalus, nors pavydėjo ir įtarinėjo žmoną. Ligoninė turėjo net teniso kortus.

Skyriuje, kuriame gyveno neįgalūs luošiai psichotikai, buvo super kambarių apdaila ir patogumai. Suprask, jie nelaimingi ir jiems reikia sukurti kiek įmanoma laimės oazę. Tai vis Vokietijos mentalitetas.

Lankiau dailės būrelį. Jame žmonės piešdavo, žiūrėjo albumus ir aš, grįžęs į Lietuvą, pasiunčiau Čiurlionio reprodukcijas ir butelį midaus už 100

litų daktarei. Daktarė specialiai važiavo į namus ir atvežė man šiltą kepurę, nes vokiečiai iki šiol galvojo, kad Rusijoje baisios žiemos.

Anetė suprato, kad aš ją įsimylėjau, bet buvo atsargi ir koketavo. Iš centrinio šešių aukštų ligoninės namo pacientus perkeldavo į mažus namukus, bet ten siūsdavo apsveikusius ligonius.

Haaras – psichiatrijos klinikų miestelis. Man ten taip patiko, kad aš nenorėjau grįžti į Lietuvą. Sanitarai, seselės, broliukai – turėjo žavų kolektyvą ir buvo tolerantiški. Kiekvieną dieną galėjau eiti pakalbėti su gydytoja. Ji paklausė, kokia šiandien diena, pasakiau – pirmas tūkstantmetis. Ką aš tuo metu galvojau, neatsimenu.

Aš maniau, kad esu Jėzaus Kristaus sūnus ir po mirties pateksiu į žvaigždę, kurioje jis gyveno. Tačiau galų gale supratau, kad nusižudymą reikia atidėti. „Saugumiečiai, persekioję mane, patys pažeidžiami“, – pagalvojau. Ir tai buvo laimė, kad aš neiššokau iš šeštojo ligoninės aukšto balkono. Tai tik atsitiktinumas. Man pasisekė.

Mane globojo lenkas, klinikos vadybininkas. Aš jam pasakiau, kad įsimylėjau. Jis persakė tai daktarams. Jie nusprendė nuvežti mane į Lietuvą, kad nebūtų daugiau problemų.

Pasą buvau įmetęs į furgono automobilį. Žinojau, kad Miunchene, bet nežinojau, kokioje gatvėje ir kaip tai pasiekti. Bet daktarė tai sutvarkė ir padarė man pasą iš naujo. Ir lenkas per Frankfurtą nuvežė mane į Vilnių lėktuvu, kur manęs laukė broliukai iš Žiegždrių su gydytojos Jolantos nuoroda, kad vežtų mane į Žiegždrius. Dėl viso pikto ten pagulėjau porą mėnesių. (Buvo konfliktų su kriminalais.) Grįžau į laisvę dešimties metų laikotarpiui. Jau 11 metų nesergu paranoja. Tik insulto priepuolis ir du epilepsijos priepuoliai.

Viską, ką darau tėvynei, – mizeris, palyginti su tuo, ką turėčiau padaryti. Tada susidraugavau su Laimute. Gabi, geniali, žavi panelė. Buvau laimingas, turėjau viską, ko gali trošksti kuklių troškimų širdis. Didžioji kosmoso motina ir jos vaikas M. princas mane šefavo ir aš gaudavau visko, ko trokštu. Vaikščiojau su Laimute Vingio parke, džiaugiausi miško dvasių dėmesiu. M. princas ir sapnuojantys gyviai: 183 cm aukščio su amžinybės troškimu ir I. Q. 140. Tuo metu įrašiau CD: „*Russian, bum-bum, Rolingstones*“. Tai buvo pusėtina muzika. Ji kvepėjo jazminais ir taikė į sielų medį su šio šešėlių raitelio sapnu ir ano pasaulio tikrumu.

Pasakyk, kad juokauji, pasakytų skaitytojas, ir aš pasakysiu, ką manau tolesniais savo metų skyriais.

Laimutė: darbšti, kruopšti, kantri, pastabi, dėmesinga aplinkai. Nekantri kaip piktas tėtis, kai skiriasi mano nuomonė su jos nuomone.

Aš Vokietijoje bijojau anos gyvenimo fazės, kai guli elektros skydinėje suparalyžiuotas, sustingęs po tariamos mirties, kai sukasi sujungtas su smegenimis tavo sąmonės magnetofonas.

Draugavau su Laimute, tačiau akutėmis liečiau ir paneles, kurių užpakaliukas kelia aršų pyktį ir azartą. Meilei buvau rajus kaip buržua

skilvis, kurį aptarnauja 1/3 proletariato (metafora turi būti su chi-chi-chi kiekvienu atveju).

Mama pasakė: „Kai nukris paskutiniai dešimt lapų kaštono už lango, tada aš mirsiu. Noriu pamatyti, kai nukris paskutinis lapas.“

Kai sirgau, būdamas 40-ies metų, pasiunčiau telegramą į Tbilisį, parašęs 20 sakinių, prašydamas bičiulio užtarti prieš KGB, nes neva dabar aš jau ne toks. O kai buvau sveikas, sugalvojau sostinių savas-nesavas sistemą, kai papročiai, paveldas, tradicija – mūsų gyvenimo pagrindas (gėlės, aplodismentai, šermenys, vestuvės, trumpas sijonėlis, ilgi plaukai). Iš Hemingvėjaus paėmiau jausmelius – man gera, viskas skanu, malonu ir sveika. Visa tai plaukia kaip antys. Visi viskuo patenkinti, – *C'est noble, c'est charmant* (pranc. tai kilnu, tai žavinga). Ir vėl ateina M. princas iš pagalvės. Mano moralė – *comme faut* (pranc. be priekaištų).

Hugo meilė: „Keli tavo žodžiai, mylima Adele, vėl pakėlė mano nuotaiką. Ar tiesa, kad mane myli?“

Meilė literatui, *comme faut*.

Turėjau nuotykį su kvaiša šliundryte. Jos draugė papasakojo, kaip Palangoje ji dulkinosi kas porą valandų vis su kitu ir kaskart vis įsimylėdama. Žemas lygis meilės sostinėje ir gero vardo sostinėje. Tai banali meilė vietoj dvasiškai subtilaus jausmo. Gražiai ir fiziškai, ir dvasiškai. Ta mergužėlė meilių sostinėje – strojbato eilinis. Sparnuota proza teapsakys apie šį gyvenimo gabaliuką. Meilės sostinės rezultatas, kategorija ir laipsnis.

Augmenija visomis spalvomis įspėja – tuoj bus ruduo.

Gatvėje. Gražuolė. Galėčiau ją užverbuoti, tačiau esu per senas, kad įtraukčiau ją į savo programą. Žinau, ką ji apie mane galvotų, ir tai manęs netenkina.

Virgis įpylė man vyno, ir aš jį ėmiau linksmas. Mes kalbėjomės apie sėdinčią priešais puikią porą (nes jie buvo vienodo amžiaus ir vienodai gražūs).

– Aš tikčiau nebent kiaules ganyti (atleisk, bet būtent taip šis galvijus ir vadinamas).

– Bet ji į tave žiūri, – pasakiau.

– Tegul, – pasakė Virgis. – Ne mano tai svarbalas. Jos draugas per daug trumpaplaukis, per daug suplotos nosies, per daug sportiškas. Aš meilės sostinėje kietesnis.

– O ji? – paklausiau.

– Ji imponantiška, kaip Mocarto perukas, – pasakė Virgis. – Tobula krūtinė ir užburiantis užpakaliukas. 5,8 balo pagal 6 balų sistemą. Bet *Apa ye* (gr. šalin) kritiką. Blakstienos lyg strėlės, plaukai it širšių lizdas. Tobula proza irgi pažeidžiama. Netrukus ji pradės kasti apkasus savo aukščiausiojo lygio jausmui, kuris įsivardys aukštai meilės sostinės saite.

– Kai sergu, man atrodo, kad žmogus yra sekamas iš kosmoso. Sekamas ir lazerių patikrinamas tualetu analizių. Būtent tada būnu labai seksualus ir mano prestižas sekso sostinėje labai aukštas. Jis. Kaunas.

Šaunias pasaulyje miestas. Buvusi sostinė ir ponių saitas. Tai leidžia atsirasti kitam ambicingam *bambizui*.

Groju būgnais kartu su geriausiaisiais pasaulio būgnininkais. Užsidėjęs ausines daugiau būgnais su džiaz-roko genijais. Kaimynai kentėjo, vėliau pasidariau visus būgnus su guma ir padais. Rankai tai buvo panašu į solinio būgnelio (plastmasės) daužymą. Pakabinau net lėkštes su oda ir guma. Išrinkau geriausius *break'us* ir juos įvaldžiau. Atidirbau solo pagal *Buddy Rich*. Tai dariau šlapias lyg juodadarbis. Kompozicijoje buvau tvirtas, nes sugalvojau savo sistemą – kalbos intonacijas ir kontrapunktus paversti melodijos motyvais.

Tekstą pagal intonacijas paverčiau melodija. O melodija yra skaniausias ir charizmatiškiausias dalykas muzikoje. Jeigu Bachas būtų didesnę dėmesį skyręs kontrapunktui ir intonacijoms, turėtume daugiau itin geros muzikos, kurios klausomasi saldžiai ir su malonumu.

Mane pasiuntė į nokdauną kaimynas iš bendrabučio su motyvu, kad priteršiau tualete (to nebuvo). Iš pasalos man nelaukiant jis smūgiavo į akį. Jeigu būtume kovoję, būčiau laimėjęs. Bet čia buvo pasala. Po praleisto smūgio negalėjau kovoti toliau. Iš ligoninės paėmiau pažymą ir policija sugriebė tą šaunuolį, bet aš jam atleidau. Tai ženklas, kai gali sėsti į kalėjimą per muštynes. Man tai irgi buvo naujiena.

60–65 „1–85“

Per tą laiką aplankiau rok-muzikantų koncertus ir sutikau Naujuosius metus, kai Vokietijos muzikantai grojo Bitlų kūrinius, apsirengę jaunuolių bitlų uniforma; dainavau kartu ir šokau (su Jonu Vaitkumi, jis irgi šoko). Tai buvo geriausi mano gyvenimo Naujieji metai, kuriuos sutaisė man Laimutė.

Gėris ir blogis. Tai neigiama laisvo pasirinkimo kalba; objektyvus mąstymas padės atrasti sintezę su analitine matematika.

Aš dažnai pagalvoju apie Staselį. Jis gerdavo „Rytą“, losjoną po skutimosi. Odekolonas tartum konjakas. Jo draugai – įdomūs bičai „*prie bajerio*“. Bet gėrimas buvo jų narkotikas. Nors vežk į durnyną. Klaidos nebus. „Tau reikia ištrinti smegenis, išplauti formalinu, o po to suglamžyti“, – pasakė man Staselis. Jis pasakojo man apie savo draugo, hedonizmo generolo (alkoholiko), žygius ir tai, kas įstrigo jo atmintyje: „1971 metais dirbau bazėje (kai grįžau iš armijos). Mes važiuodavome į darbą taksi. Vladzka, Mečka ir Kirgizas. Ledų porciją mums kainavo kelionė į darbą. Keturiese susimesdavome – ir greičiau, ir patogiau. Tais laikais kolega Varžgalys turėjo pinigų. Jo brolis mafijozas. Tokia mūsų kompanija. Tais laikais buvau vyras. Matai, kaip nusibaigiau tavo akyse. 1968 metais dirbau kapinėse. Čia pačios seniausios kapinės yra. Tai vienintelės Kauno kapinės, kuriose yra Panteonas. Vieta skirta tik labai garbingiems žmonėms. Iš ketaus išlieti paminklai, stovi angelai. dabar kapai naikinami, atsiranda naujų turtuolių, aš ne knygoje tai išskaičiau.

Vėl kalamės, vėl blynai. Aš gi mokiausi Jablonskynėje. Lapė sako, atidarysiu kultūristų klubą. Jis įdomiai varė serijomis, net pritūpęs. Geras

vaikis buvo. Labai saikingai išgerdavome. Buvome sportininkai. *Мне хорошо было*. Buvau paliktas basas. Nei rūbeliai, nei maistukas. *Žaidėme kavonēm*. Sąlygos siaubingos, bet duoda maisto, duoda išgerti, *anašos* ir – viskas. Pjauni nendres, džiovini jas pakrantėje.

Ten žmonės laiko avis, o tu dirbi už maistą, gauni *anašos*. Tai šnapsa nereikia, užtenka *anašos* (marihuanos). Hedonizmas. Šnapsas, *anaša*. Mes pasidarome pinigų ir *chodelis* – plaukimas per Syr-Darją.

Buvau barzdotas, gerai atrodžiau tais laikais. Mačiau įvairių žmonių. Vienas numizmatas rinko talonėlius nuo tualetu. Kaina nedidelė – gal 1 litas. Su štapuku – reikalingas žymeklis. *Chebra* ir vežė tuos talonėlius. Jis oficialiai aštuntąkart *ženotas*. Negalėjo gerti, nes subyrėjo inkstai, o dabar su stuburu problemos.

Anaša. Dedu po balnu tabaką, kad susieitų su arklio prakaitu (Havano cigarus mulatė, bet ne baltaodė, vynioja ant šlaunų, tik tada susuka cigarą, o kaina didžiulė. Ne fabrikinis, rankų darbo cigaras).

Vaikystė. Tėtis išeina iš ryto į darbą, o man palieka raštelį: „Padaryk tą ir tą. Nuskusk bulves.“ Mane tėvas nuo septynerių metų spaudė prie darbo – kojines skalbti, lyginti marškinius, valyti batus. Marškinius išsilygindavau per 5 minutes. Mano šeima, Forsaitų saga.

Draugų daug mirė. Uždegu žvakutę, įsipilam ir išgeriam, kad jiems skalsu būtų amžinybėje. Tuo metu neturėjau jokio riebalėlio. 196 cm ūgio, 112 kg svorio ir 48 cm bicepsas.

Donės (sesers) pusseserė buvo Pilsudskaitė, nuo Pilsudskio. Giminė Olševskij (kariūnas, dalyvavęs mūšyje kaip pabūklo vadas, antpečiai, antsiuvai – viską dabar saugo brolis Gedas).

O blat, ką pilstukas padaro. Senais laikais susirenka krienai ir vakaroja: Staska! Kaip tu čia?

Dziadas. Va toks bičas. „*O key*“ (su pirštais). *Bičas* kaip reta, lanksto *bajerius*. Dziadas dabar Garliavoje gyvena. Atrodo, jis užsilenkė toj Garliavoj. Užsukdavau pas Dziadą pripuolamai. „Noriu pažiūrėti, kur augau“, sakydavau: „Būtelis į dieną“ – toks mano draivas. Šampanas – pinigų išmetimas. Aš ne *frajeris*.

Hedonizmas, šnapsas ir *anaša*. „Cha-cha-cha, – juokiasi Staselis. – Cha-cha-cha.“

Perskaitęs puslapį, Staselis randa aukšto procento meniškų metaforų. „Tu „Orbitos“ naktinio baro metraštininkas. Ką gi, Žemėje būta įmantrių civilizacijų. Jūs esate kūno puošybos generolai, *bambizai* su tatuiruotėmis,“ – sako Staselis. Su familiariu gedėjimu pagerbęs Vladzką. Šis miręs gražia mirtimi (tai ruletė žmogui), nes yra ir bjauri mirtis, skausminga mirtis. Vladzką likimas pavaišino mirties pyragu iš Hado kviečių. Insultas – sekundės reikalas. Vladzkos sielos žvaigždė buvo prieš atsirandant Žemei ir kalnams. Staselis patalpino Valdzkos *bajerius* į savo išminties spintą. Su draugystės sostine ir aukštu rodikliu joje (Staselis draugavo su Vytenėliu nuo 4 metų, vienas vaikų darželis). Nusišypsau ir

rašau toliau. Mus riša apsnigtos vyšnios – sniegas gegužę. Hedonizmo sostinės (filosofija žmogaus), šokoladas. Kas baisiau – kojos lūžis ar šizofrenijos kančios? Koją nusilaužęs nemirsi, o su paranoja gali nusižudyti ar nužudyti.

Kitas mano draugas – Ričardas Tankelevičius: „Geriau jau tu išvažiuotum, kad nereikėtų tau kentėti dėl geležinės užtvaros.“ Jis nesuprato, kad aš nenorėčiau būti SSSR dėl cenzūros, kad būtų įmanoma pasišvęsti teisingos prozos labui. Bet aš sulaukiau laisvės. Skaidrus kaip krištolas Lietuvos šypsnyš man palinkėjo tvirtos sėkmės prozininko kelyje ir aš išspausdinau 15 romanų.

Daug kapų mūsų kelyje, visi mes susitiksim Hade. Aš matau savo gyvenimą sėkmingai parašytais romanais ir hedonizmu – kasdien po 150 gramų.

Blogiausia, kad laiks nuo laiko tampa nelaimėliu, plaukus nagais raunančiu, kai sielos liga pasireiškia.

Mėgstu pasivaikščioti prie Vilnelės. Gražus ir mielas man šis upokšnis (kartu su Šventąja, Ratnyčia ir Merkiu). Lietuvos gamta nuostabi. Žygiuok paupiu žąsiuko žingsniu ir rask laimę trise. Ji. Bitė. Oro paukštė, besirūpinanti medumi, zyžia link dobiliukų, nors rūpesčių žmogui tiek, kaip Nemune akmenėlių.

Kas aš? Putinistas? Hipis? Ar šventasis? Visais atvejais žodžių šventyklos ir metaforų sostai su senelio paveldu, – visa tai armota prieš klaidatikius. Tikratikiai apšviečia it žaibai, kuriuos mėto iš aukšto Perkūnas.

– Teisingai tu pasakei, – tarė Virgis Butautas. – „Patriarcho ruduo“ aukščiau negu „Šimtas metų vienatvės“, – ir man jo žodžiai patiko.

– Tegu kąsniais tave sukapoja likimas, – pasakė Laimutė. – Tu jau trečią kartą metei rūkyti. Nedrįsk liesti cigaretės.

– Jis, mano personažas Džo, kiauliška kiaulė, atsivedusi 20 paršų kiauliškai veislei, – pasakiau Virgiui. o šis man atsakė:

– Mano žmona mažakraitė, bet kaip žinai – gražuolė. Galėtum ją aprašyti; buvusi krepšininkė; narsi kaip erelis, atlėkęs iš kalnų, kur jo veislė ir lizdas. Iš kirvio išverdi košę, nes esi skūpus kaip nagas.

– Švediškai žodis „žmogus“ yra moteriškos giminės. Štai kur feminizmo kaimynystė, – pasakė Laimutė. – Jos tol kūkčioja, kol pasotina ašaromis savąją sielą. Tai buvo E. Liegutės vakare.

– Su bloga ir gera duoda likimas, – pasakiau. – Norėjau aprašyti Hemą Normandijoje. Nacis iššovė, ir partizano smegenys ištiško. Dėmė ant žemės pasidarė.

– Mes, – pasakė Hemas. – Nukirsime naciams ausis ir nosis, kad smegenys su krauju ištekėtų.

Sidabrinė Hemo barzda ir pomėgis po pietų pamiegoti patiko tiems, kurie jį vadino Papa.

– O, liūdintis Dieve! Tavo darbas panašus į genijaus triūsą, – pasakė Virgis Butautas.

– Aš įpinsiu pastraipą su M. princu, – pasakiau.

– Tu esi užsispyręs išpuikėlis, – pasakė Laimutė (tūkstantį ir vieną naktį sapne mes mylėjomės aistringai ir saldžiai). – To per daug tam, kad išsitiesus kiek ilga nepagalvočiau apie savo laisvę.

– Hemas sakys: „Meri, paskutinis mano širdies atodūsi. O mano akių šviesa! Tu uždengsi mano kūną savo kūnu ir pasakysi mano priešams: FTB, tu mėšlas, CIA-istas, sudžiūvusi humanizmo pupų ankštis.“ – Ar gerai?

– Čia momentas, kai jis išprotėjo? – paklausė Virgis.

– Taip. Čia jis sulysęs kaip dantų krapštukas.

– Momentas, kai žmogus ieško bėdoj patarimo, – pasakė Laimutė. – Pridėk: jis glamonėjo žvilgsniu šlapias pievas, gausiai prižėlusias ir geltonas nuo pienu?

– Klausimas kaip visada: kas tu ir kas tavo tėvai, – pasakė Virgis.

– Staselis pasakojo man, kaip armijoje palaužiamas žmogus: dėl vieno žmogaus baudžia visą *chebrą*. Jie to nesupranta. Sėdi, rūko ir dainuoja Vysockį.

Laikas, rezultatas ir ego interesai. Tiek futbole, tiek armijoje lemia motyvas. Šiuo atveju – hedonizmas ir pirmavimas grupėje. Motyvas yra tas noras pasireikšti gyvenime.

Staselis. Gulėjo vėžininkų palatoje, – du lavonai per savaitę. Buvo palatoje toks bičas, bukas kaip šešios *zalupos*. Kiti irgi sėdėję, pasimokę gyvenimo universitete – puiki kompanija.

Armija. Prasidėjo *razborkės*. Su latviais ir estais. Mano *rotnas* – Nikolajus Grigorjevičius Batkovas. Iš karto matyti, kas *vercha* laiko. *Zampolitas* pasakė: „Taip ir reikia *razgildijams*. Į štabą. Iš štabo į *kombatą*. Atbėga *zampolitas* ir pradeda mane dulkinti. Tarnyba tęsiasi. Rankos kruvinos. Žemė kaip akmuo. Miegoti tik 4 valandas. Dirbti ir dirbti. Nieko nepadarysi. Neįrodysi, kad esi didvyris. Dėl tavęs visi turi kentėti.

1969 metai. Kalėdos. Karininkai paklaiko. Ir *plotkeles* turėjom, ir stalai nukrauti. Mano bičas Eugenijus – gerai boksavosi, buvo kietas, gyvenimo matęs. Mano *rotoj* buvo x (vardo neatsimenu). Tau ch-vai? Jis, x, lieja per sprandą estui, bet mes vėliau susitaikėme. Mano *rota* garsėjo žiurkėmis. Apsiramink, storabambi, – sakė x.

Staseliui Homeras, E. A. Po, Mopasanas ir Hemingvėjus – draugai visam gyvenimui. Aš rašau apie vieną ir paliečiu kitą. X, vyras flegmatiškas kaip kupranugaris. Cigarų rūkytojas.

– Išsiilgau spygliuočių miško, kur arijai paversti medžiais, – sakė Staselis. – Gyvenimas suskaičiuos. Galbūt vis dėlto ne aš.

Nuo medžių varvėjo paežerio šviesa. Ar tik ne Kristus atrišo man palaidą liežuvį?

Čia vaizduotės ir proto dvikova.

Mano geriausias draugas – nepaprasto grožio vyras (jaunystėje vienu metu buvau už jį gražesnis, anot damų). Virgis Butautas su akimis bambutėmis, nukreiptomis į šviežių panelių komandą.

Jeigu mėgstate rafinuotus dalykus, jums tiks. Vieną jo panelę aš atakavau ir ji su manimi susitikinėjo, bet iki galo nenuėjau, nors mintį tokią turėjau. Nors minimum dvi mano paneles Virgis turėjo. Vieną šliundrytę leningradietę, kuri lipo prie Virgio, glėbyje nusinešiau į lovą, nes ji pradėjo pasirašinėti mano draugui. Draugystė – šventas dalykas.

Istorija. Neįtikėtinas Versalio moralistų žiaurumas slopinant Paryžiaus komuną. Patenkintoje bendruomenėje lengva užmiršti mirtį. Rašytojo reputacijos lubos ne mirtis, o meilės analizė. Ypač moterų gero vardo sostinėse.

– Ko tu nori? – piktai paklausė Laimutė. – Palik mane ramybėje. Gal prisimintum apravėti mano krūmelį? Pakirpsiu tau ūsus ir antakius.

– Aš – prozos liūtas. Šnairuoju į grakščias metaforų antilopes. – Esi viena iš daugelio akis vartančių širdies ėdikių, – pasakiau Laimutei. – Dievas šypsosi iš mūsų vilčių. O aš būsiu laimingas kaip brazilas, įmušęs per mačą Marakanoje.

– Esu ta vienuolė, kurią knieti apšmeižti. Akys didelės, bet tai neturi nieko bendro su akių vartymu, – pasakė Laimutė.

– Mes nuostabiai gyvename. Mums gera. Skaniai valgome iš tavo rankų. Gerai nepasigerdami geriame. Gerai bendraujame per įvairius renginius, konferencijas, iškylas. Ir tai įtaisė Laimutė. Viskas puiku. Bravo. Pasiduodu. – atsakiau Laimutei. – Eisiu palošti šachmatais į ŠMC kavinę. Ten susirenka pirmaatskyrininkai ir meistrai. Kartais išlošiu.

– Vidulis. Žydas. Bet negrebluojantis žydas. Jis pamerkė man akį. Aš užsiėmiau laukimo taktika. Malonu buvo jaustis svarbia ir patrauklia, – pasakė Laimutė.

– Laimute, – pasakiau, – mano tikslas yra humanizmas ir paranojos prevencija. Jis. Vidulis, kuris ketina malkauti mano sekso giraitėje.

– Baik, – pasakė Laimutė. – „Mano šlovė bus didesnė negu MKČ“, svajoja Vytenėlis. – Liežuvis aštrus, bet žiūrėk, gausi į lempą nuo kurio nors mano gerbėjo.

– Ji. Lempa. Stalinė lempa, – pasakiau. – Duoda šviesą ir žiemą šilumą rankoms aušroj 5 valandą ryto, skaitant Vundtą su aforizmais, kurie virsta smaragdais.

– Sokratas klausė: „Ko norite? Ar turėti protingą būtybių sielą, ar neprotingą? “ „Protingą“. „Kokią protingą? Sugadintą ar nesugadintą? “ „Nesugadintą“. „Tai kodėl jų nesiekiate? “ „Mes jau turime ją“. „Tai kodėl kovojate ir ginčijatės?“ – parodė savo išsilavinimą Virgis Butautas.

– Vytenėlio ydos – tinginystė ir silpnavališkumas, – pasakė Laimutė. – Jis kiekviename daiktavardyje randa veiksmoždžio atgarsių. Jo proza – nesusijusių detalių mišinys. Keblumas tas, kad jis turi ilgus tarpus su remisija ir yra normalus. Ir kas tartų, kad remisija nėra pasveikimas?

Gydytoja yra pasakiusi:

– Susiliejo jo įžeisti jausmai. Į kiekvieną žmogų žiūriu su pašaipu. Juokiuos iš jo. Bet ir gailiu, myliu. Idealizavimas pasiektos sostinės. Net eilinis, ne majoras, su mediniais bajoriais ir dideliu dėmesio trūkumu –

DDT. Du žvilgsniai ištrina paranoją (baimė ir skausmas). Žvilgsnyje juokas ir žvilgsnyje gailestis. Tai pergalė prieš paranoją iš vidaus ir iš išorės. Optimisto požiūris į vietovę kukliausiu įvertinimu ir į žmogų su kukliausiais pasiekimais. Ir viso to idealizavimas. Girtų studentų vakarėlis, kai šypsojamasi dėl prelegentų silpnumo. Mėgstamiausias mano kolega – Hemas padėjo man parašyti „Dvidešimt pamišėlių“ (Tai mano gyvenimo darbas, pradėtas prieš tris žiemas). Objektas turėjo keistenybių, su mikroparanojomis visa tai artėja prie rimtos ligos. Akyse juokas, lyg iš juoko prileidžiu kelnes. Už savo gyvenimą esu skolingas broliui, tėvui, mamai. Tas pats ligonis ir toks pat ligonis. Kautynių su paranoja frontas. Tegu daktarai drožia naują psichotiko modelį. Žmogus visko išmoko stebėdamas gamtą. Romanistą pagerbia rožė (Rožuko rašliava). Tai apie esamą situaciją (bet ir tendencijas). Paranojos paribys. Kilnu už trapią laisvę kovoti, už mūsų motiną tėvynę. Prozos tikroviškumas: šeima, ginčai, rietenos ir seniai praėję amžiai.

– Esi kareivis, kuris gavo užduotį, – pasakė Virgis. – Dievas nusiuntė tau abraominę informaciją. Būta daug minčių apie tikėjimą.

– Judaizmas, islamas, krikščionybė – tai aukščiausios prabos religijos, – pasakiau. – Abraomas paėmė žinią iš Viešpaties ir sudarė sutartį. Ar po mirties bus geriau, nežinojo Abraomas, nežinojo Mozė. Žmogus žino, kaip gyventi, kad būtų gera amžinybėje.

– Ritualinis gedulas su pliažo plebojaus šypsena, – sakė Virgis. – Atrakiniai seifai su prozos paslaptimis ir mums tu esi tarp tūkstančių generolų profų sostinėje. Kaip tenisininkas, pavyzdžiui, šimtuke.

– Tikiuosi patekti tarp šimto. Tas skaičius kelia pagarbą ir tvarkos troškulį, – pasakiau. – Jis. Filosofinės sistemos inventorius su Kanto ir Vundto išmintimi. Jis. Sostinės įkaitas, džiūstantis dėl valios stokos ir informacijos trūkumo.

– Grįžkime prie senųjų religijų, kai garbinamas Perkūnas ir žaltys, – pasakė Laimutė. – Antikristas ir Fausto idėja eina kartu su Froidu. Nukeliaukime pas protėvius.

– Jis. Vienatvės administratorius. Ką reiškia toks atsiskyrėlio optimizmas? – paklausiau. – Protėviai gyveno gerai su prastesnės prabos religija. Kryžiuočiai jėga įpiršo mums krikščionybę. Mes buvome priversti tapti katalikais. Bet mes prisitaikėme. Buvo gerai su Perkūnu. Yra gerai ir su Kristumu.

– Gražuolė proza nuėjo link baro-bibliotekos. Vyrų širdys tirpte nutirpo, – pasakė Virgis. – Užbaigdamas pasakysiu pastabą. Būkite mandagūs su metaforomis. Kaip, pavyzdžiui, naktis alkūnėmis rėmėsi į mišką, o medžiai globojo naktį, kaip perekšlė viščiukus.

– Kiekvieną akimirką, – pasakė Laimutė, – egzistuoja šansas, kad trombas pavers protą pamišusiu. O gal insultas sugadins dalį žmogaus organizmo. Mirtis: sutrikus smegenų pusrutuliu, gali ateiti iš karto, o gali sulaukti tinkamų vaistų ir pasveikti. Tabletės gali išmušti trombą.

– Klebonas, – pasakiau, – pataręs sukalbėti „Tėve mūsų“, lyg teisėjas, parodęs geltoną kortelę, kad sudrausmintų *bambizq*, kuriam kad tik būtų stalas ir vyno butelis, ir lėkštė – gili ir pilna.

– Lietuviai – artojų tauta, – pasakė Virgis. – Žydai – piemenų tauta.

– Gamtos reikalai priverčia mane atsiprašyti, – pasakė Laimutė. – Vėliau paaiškės, kokį vaidmenį pasirinksime iš tūkstančio.

– Montažas su laisva valia ir savo skoniu, ir tada lauk atpildo, – pasakiau.

– Dievas po mirties gali atleisti, o gali ir pasmerkti, – Laimutei nuėjus pasakė Virgis.

– Kai susirgau, stovėjau sukrėstas ir verkiau. Tai buvo gailestis žūstančiam gyvenimui, kai manai, kad liko gyventi kelios dienos, tad gal verčiau nusižudyti.

– Pajūry, plažėje, sutikome penkias tinklininkes (dvi mes turėjome abu), aukštos ir galingos jos prašo, kad atiduotų drabužius žaltys (Perkūno religija), kuris įlindo į drabužius. Ar tau tai primintų Eglę – žalčių karalienę? Štai Laimutė grįžta, pareina nuo malkinės ir parneša mums moteriškos fantazijos malkų.

– Tu, Virgi, aukštuomenės dendi, išmokęs fechtuotis abiem rankomis, o aš smuklės bajoras, patenkintas, gavęs 150 plonytį brendžio, – pasakiau

– Tavo prozoje – apstu rubinų, agatų, safyrų, deimantų, turkių, smaragdų. Tu – prozos pusmilžinis, su noru gyventi 85 metus, jei gamta tiek priskirs.

– Nusilenkim solidaus vaizdo autoriui, – pasakė atėjusi Laimutė. – Žmonės vis toliau ir toliau bėga nuo savo likimo.

– X ir kitos veislės, kurios veisiasi žemėje, – pasakiau Virgiui. – Jos. Dvylika gražiausių moterų pasirinktinai, kurias siuntė man likimas, kurios svetimą gyvenimą mina po kojomis. Ji – paika kvailystė. Nelaimių kartybė ir pasitikinti prozos galybė.

– Argi mirtis nėra žmogaus dalis? – pasakė Virgis. – Tavo senolė iš tėvo pusės – Adomo Rožuko ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio kraujas. Tavo senoliai žygiais garsėjo, tik motina be nuopelno jokios.

– Jie. Nemalonumai. Taip būna kai karšta, taip karšta, kaip šalta prie minus trisdešimt, – pasakiau.

– Aš ne tik atsiprašau dėl sysiuko, bet ir siūlausi į pašnekovus, – pasakė Laimutė.

– Eneida, geras grobis literatams, ir Hemas – geras grobis Vytenėliui. Skaitytojas bus patvarkytas kaip kapliu pakirsta piktžolė, – pasakė Virgis.

– Ji. Paranoja. Turėsit vedlį, kuris žino šią sritį, – pasakiau. – Rauda kometos, atakuoja meteoritai. Visa tai aukštai. O žemai – šlepetės, liemenės, korsetai, languotos kojinės ir superkelnaitės. Štai ką išrūšiavo mano vaizduotės pirštai.

– Prozos akys. Jos – kuždesys, lyg vėjo šnaresys žolėje, ar uosio šlamėjimas, – pasakė Virgis.

– Labai prašau liautis, – pasakė Laimutė. – Kai dvylikos metų Džoisas buvo paprašytas parašyti apie savo mylimą herojų, jis pasirinko Odisėją.

– O tau, Vytenėli? Hemas?

– O mano Hemas. Mano kaulai žvanga literatūros pusėje, kaip lentpjūvėje šakotas medis. Aš virpu, kai maštau apie 183 cm ūgio galiūną (mano ūgis taip pat 183 cm).

– Gaivus prozos menas tinka kaip čia buvęs sangviniškam viengungiui ir sentimentaliam panelei, – pasakė Virgis. – Su mūzos komentaru. M. princas darbavosi, skirstydamas likimo puses. Taip briedis savo garbei bėga nuo alkanų vilkų, taip M. princas, nugalintis greitasparnį vėją, šqualą, atėjusius iš juodų debesiukų. Tu nesi mano *doppel gänger* (vok. antrininkas)? Hemas ir Jeseninas – štai kas tikrai mylėjo savo gyvenimą!

– Prisimink, kaip praleidome pirmą parą dviese ir buvome neapsakomai laimingi, – pasakė Laimutė.

– V. B. ir A. R. – geriausi mano draugai, – pasakiau Virgiui. – Bendrakeleiviai hedonizmo sostinėje, Virgis ir Algis pusantrą šimto padauginus iš septynių per savaitę išgerdavo litrą ir 50 gramų. Per mėnesį išgerdavo 4,1 litro. Ai duok! Laukiantysis Vytenėlis. Ai imk! Išieškotas, kietas.

Vienužis paukštis parskrenda tyloje. Mano šuo taip pat kiša sužeistą leteną ir laukia palengvėjimo. Tai gyvulėlių meilės korpusas. Ilgoje ir spalvingoje mano karjeroje rasite apie žmonės, gyvūnus ir gamtą. Ir dievus. Tvirtas kaip uola Vytenėlis nusprendė iškelti Hemingvėjų, Jeseniną, Majakovskį, Dalidą, B. Babkauską, V. Šapranauską, kritusius dėl paranojos.

Lai olandai įmuša dar vieną įvartį, ir Vytenėlis bus patenkintas. Ispanai žlunga. Tai momentas iš futbolo aistrų. Robin Van Persi, trynęs kantriai atsarginių suolą, kaip ten, taip ir čia: Vytenėlis bijo ir niekaip neparašo savo geriausio romano.

Toliau parašysiu, kaip Džo, sanitaras, atsisuka į velnią ir iš jo paima tai, ko jam trūko. Taip Džo tampa Faustu. Jis tapo pardavusiu savo dūšią atskalūnu. Džo, sekęs Judo pėdomis, bet nesiryžęs pasikarti. Tylėjo jo protas ir tapo nebereikalingas. Psichiatrijos ligoninėje jis jautėsi savas. Net vartojo medikamentus. Tu įkrisi į gyvačių duobę, – pasakė Esmeralda Džo. Jos šypsena kaip Marakano stadiono prožektoriai. Džo buvo nugalėtas. Reliatyvi tiesa – tai šiuolaikinė sąvoka. Reliatyvi gero vardo sostinė. Esmeralda žinojo, kad yra pasileidėlė, bet tikėjo absoliučia tiesa. Ji tikėjo į Dievą. Nusiminęs kaip Pelė, pataikęs į skersinį per 11 metrų baudinį. Taip nusiminęs Džo nejučia įsimylėjo. Bet Esmeraldos širdis buvo skirta juodajam smuikininkui. Esmeraldą įdukrino Jokūbas, katalikas. O prieš

negrą jį turėjo romaną su Georgu, baronu, meno ekspertu ir diplomatu. Bet tai praeitis. Katalikas. Apie jį parašiau visą skyrių.

Šešios sandoros sudaro Apreiškimą. „Eik paskui mane“, – sakė Abraomui Dievas. Antroji sandora – su Nojumi. Pirmoji sandora – su Adomu ir Ieva. Trečioji sandora – su Abraomu, o ketvirtoji – su Moze. Penktoji sandora yra Kristus. O šeštoji sandora – tai sandora su Izraelio tauta. Po to, kai Reiganas nusmaugė TSRS, anglosaksiškas projektas yra vienintelė jėga. Morganas ir Rokfeleris – dukterinės Rotšildo firmos. Antikristas – tai Interpolas. Tomas Hiteris sugalvojo žymėti lazeriu ir daro pasus su čipais. Visur tave suras. Jis turi patentą. Žymė daroma savanoriams (ant rankos kaip tatuiruotė). Žymė su ryšiu iš palydovo. Priima ir siunčia signalus. Tai pažeidžia žmogaus teises. Visi tampa fiksuotais vergais. Žmonija bus mažinama, mus baudžiami žmonės, kurie gimdo. Anglosaksiška federalizacija (mes ją vadiname globalizmu), Vokietijos sionistai ir karas su Amerika – štai kas privedė prie globalizmo. Buities vaizduotė, „Maro“ pamoka.

Pedro užlipa ant galvos Vidaliui, ir Čilė ginasi. Vidalis atmeta kamuolį šiek tiek atgal Klaudijui. Bravo! Rikiuoja sienelę prieš vartus. Rezultatas nesikeičia. Čilė pirmuoja 2:0. Į vartų plotą abi komandos pataikė po tris kartus. Vidalis grįžta padėti savo draugams. Fernando Toresas. Jo sąskaitoje 36 įvarčiai. Kyla gaisras prie Ispanijos vartų. Smūgis – ir kamuolys praskrieja šalia vartų. Laiko lieka vis mažiau.

Savas-nesavas sistema. Taip prigijo futbolas. Lygiai taip pat ir roken-rolas. Šeima nori pasižiūrėti Beatles „*Yellow submarine*“ ir perka televizorių. Pliusiukai ir minusiukai lemia charakterį. Loterija – tai dvasia. Ar viskas, kas šlovinga ir didu, yra liguista sąmonė? Štai klausimas koksai.

Tikri FTB agentai sutiko Hemą linksmąja veido puse. Įkalęs plonytį brendį Hemas turbūt stengėsi būti protingas herojus, su superatmintimi. Ir jis, seno laiko vyksmas, su Traideniu iš tų laikų, kai jis dirbo Vatikane ir prilaikė šlamančių. Tas vyksmas yra pažymėtas absurdo avantiūrizmu ir susuktas kančių ratu – sensara. Su Traideniu, masyviais kaip kreizeris Potiomkinas žandikauliais ir su greblavimu, kurį turėjo Hemas, taigi Traidenis pasakė: „Dievas davė prasmę savo pasauliui. Abraomas nežinojo. Mozė nežinojo; apie amžinybę nėra jokios žinios. Judaizmas, islamas ir krikščionybė yra A grupėje. Katalikybė kinta mūsų dienomis. Ji. Proto galia. Kuo labiau mankštinamės, tuo labiau galime tikėtis gerų rezultatų. Neuronai subręsta, išleidžia atšakas ir sukuria jungtis su kitais neuronais. Turime protą ir juo naudojames. Žmogui senstant, miršta milijonai neuronų.

Dabar vėl apie žmogaus vidų.

Žmogus sudėtas iš šimto *bachūru*, kurie viens nuo kito labai skiriasi ir įvairiai prestižiški ir svarbūs. Pavyzdžiui, Mopasanas. Superpatinas. „Šventoji pabaisa“. Buvo nulemtas dvylikos metų, *bachūro* amžiaus. Egzaminus pateikia gyvenimas. Visi tuos egzaminus nusirašinėja (paima iš kitų). Ir tas montažas palieka tik apie 10 procentų originalioms mintims ir planams. Bet I. Q. – tai skonio, montažo jėga, ir vienas kitas originalus

pasąžas. Jis. Universo dalyvis. Jis. Ieškojimas alyvos penkiažiedžio. Už universo yra kūrėjas. Jis sukūrė pasaulį ir davė užduotį. Ši knyga tiems, kurie neturi jėgų gyventi. Karamazovas: „Jei nebus išgelbėti visi, kam gelbėti vieną“. „Nesutinku su tuo“, – išgirstu save sakant.

Jos. Dievo svarstyklės. Skaistykla? Svarstyklės tuščios. Nuodėmių nerasta. Toks mano tikslas.

– Jei reikės įrankius paimti, reikia, kad jie kabėtų savo vietoje, – sakydavo mano diedukas ir pavertė tai faktu – Laimūnas Rožukas ir Gintautas Rožukas (brolis ir pusbrolis).

Diedukas. Valstybė skyrė pavyzdinio ūkio statusą. Vaclovas Rožukas turėjo tokį ūkį. Sodyba pastatyta 1927 metais. Buvo kantrus, kai vėžys jį graužė. Kentėjo skausmus, neverkšleno. Stanislovas Čiurlionis – MKČ brolis. Ministras. Padėjo diedukui. Vokiečiai jokių *iškady* nedarė. Kai bėgo, buvo bjauresni, ypač ukrainiečiai, kurie pas vokiečius tarnavo. Visas dieduko šeimos turtas buvo vežime. Iš mano tėvo ukrainiečiai atėmė laikrodį. Tik mūsų namas liko. Kiti buvo sugriauti. „Trys šeimos pas mus laikėsi“, – sakė dėdė Kostas. Esu teisusis pasaulio raštininkas. Su ja. Intuicija. Ieškau teisingo kelio. Malonu gimti. Malonu mirti. Esu tarp geriausių mano šaukimo perdalių. Rūstus kaip devintoji Bethoveno simfonija. Vytenėlis. Septyni milijonai nužudytų žydų. Aš tai aprašiau ir prisidėjau prie antifašistų. Bet tarp Hamletų manęs neieškokite. Nors dėl libido aš apleidau geras manieras ir patyriau horizontalios moters alkį.

O Viešpatie! Sukrautos CIA patyčios ant jų pačių galvų. Hemas buvo įžeistas. Jis buvo beginklis. Kaip kūdikis, iškėlęs rankutes aukštin ir jomis mataruodamas. Pro plyšį įsisuko beprotybė. Ir Hemas (su genais) apie Mopasaną sakė: „Ši prozos rūšis dar tebenešioja trumpas kelnaites, ir kokybiškai įspūdinga bus rytoj, ir nereikės sukramtyti dešimt metrų vielos, kad uždainuotum girgžduku.“ Proza ir anekdotų pasakojimai yra skonio jėga, prozoje – tai pasakojimai apie gyvenimą pasirinktais sakiniais.

Kas dešimtas mano pažįstamas – potencialus pamišėlis. Tuo šis romanas ir reikšmingas.

Peizažas nuraibuliavo su aušra, lyg aliejumi tapyta olandų m-klos drobė. Esu trynys, kalbinantis vištą jos ūkiškame pasaulyje. Esu patenkintas kaip Kristaus širdies vienuolyno senelės tėvas su zylės, tupinčios ant begemoto nosies, ramybe. Darau montažą. Skonis geriau nei stenėjimas ties banalia tikrove. Maketavimas geriau nei metaforos sugalvojimas. Daugelis gimsta tam, kad parašytų sakinį prozos korifėjui. Jis. Hemas. Didelis vyras. Didžiausias iš aplinkinių, su 183 cm. M. princas kuruoja garbėtroškas su šiuo ūgiu (mano ūkis 183 cm). Po mirties viešėsiu savo žvaigždėje Nr. 183, o po to sugrįšiu į gluosnį, krioklį ar į žmogų. M. princas ir juodasis magas Vytenėlio aukštaūgių herojų grupinėje nuotraukoje.

– Ar tai tu, velniau?

– Aš – atsako paveldas.

Stanislav Pjecha, – Petro Gerulio sūnus su Pjechos dukterimi. Petro neįgalumas toks pat kaip ir mano. Jo sūnus taip pat gulėjo psichiatrinėje dėl

priklausomybės nuo narkotikų. Jo diedukas – žymus baltistas, o jo dieduko brolis – SS karininkas – taip pat sirgo paranoja. Tuo metu draugavau su šleiva kreiva fintikliuške, su klasioke. Tai, kas normalu, X nepastebės, nes neturi patirties. O paranojikas pastebės. Žinau tiksliai, kad Petras priepuolyje, bet neturi, kas pasirūpintų ir paguldytų į psichiatrinę. Per jėgą paguldyti negalima. Nežinau, kas jam atsitiks. Tai l. prastas įstatymas. Juoktis iš paranojiko nelaimės negalima, nes ji šventa. Tabletė, jei ji pataiko, viską pakeičia ir grįžtama į normą.

Hemas ir nervų klinika Itakoje, Niujorko valstijoje. Aš būdamas sveikas remisijoje bijojau likti vienas. Be to ar kito žmogaus, kuris suras man psichiatrijos ligoninę ir vaistus, kad išvalyčiau trombą smegenyse.

Hemas. Žavus ir mielas *bambizas*, su stirnos akimis ir stumbro sprandu. Rausvas lyg pirštų nagai jo veidas ir šukuosena lyg juodmedžio drožlės. Taip buvo ir taip yra: niūrus kaip pusiau nuleista vėliava, su šauktuko ženklų pažymėta fizionomija.

Šumerų, graikų, lotynų pėdsakai labai įvairūs. Bet mes juos prisimename. Lygiai taip į istoriją įeis ir hipiai, bitnikai ir pankai. Pasaulis palankus, meilės gana, lyg laiku pakišta krūtis ir skubiai pakeisti vystykilai. Aš auginau plaukus ir dėvėjau kliošines kelnes.

Tuo laiku draugavau su Vidija, klasioke, su krūtine, pasirengusia atlaikyti motinos didvyrės medalį. Ar ji graži? Ar tiesiog jokia?

Prozaiko darbas sunkus kaip 5000 metrų bėgiko treniruotė. 2000–2007 metais ledynai pasitraukė per 15 kilometrų (ištirpo). 150 mln. žmonių turės apleisti gyvenamą vietą per vieno žmogaus amžių.

Mirtis – tai *skandalas*. Karas moralę paverčia absurdu. Renku medžiagą apie Hemo draugus – G. Stein, Don Pasos, Džoisą, Skotą Ficdžeraldą. Jis visą gyvenimą buvo šalia karo. Dekalogo kultūra. Europos projektas skendi tuščiose ambicijose. Ar užteks politinės valios, kad tauta neištirtų lyg sviestas? Lietuva – didžiulę istorinę patirtį turinti valstybė. Klaidinga ir nesąžininga pasmerkti paranojiką. Esu ilgai tylėjęs atgailautojas.

Pragaras Hado šešėlių karalystėje. Iš ten žmogus atkeliauja it ugnis, it lava, it taifūnas. Tai yra konclagerių vieta. Vietoj penkių žvaigždučių vieš bučio – konclageris. Kokią rolę pasirenki iš šimto sostinių? Su laisva valia, su skoniu ir moraliniu lygiu? Tai ir lemia. *Bachūras* tampa vyru ir renka taškus, vertinant totališkai.

Pasirodo, aš stovėjau miške prieš M. prinčą. Aš nepralaimėjau mūšio, nepraradau sūnaus, nebuvo prastas. M. princas stovėjo priešais, o aš verkiau. Argi tai ne sapnas? Gražus ar siaubingas gyvenimo tarpsnis. M. princas išjuokė viską. Viskas, kas tame sapne iškentėta, viskas lieka žmogui apmulkinti. Mes trokštame tik ramybės. Žmogus parėjo iš malkinės, neužtruko nė pusvalandžio. Tačiau M. princas leido jam nugyventi visą žmogaus gyvenimą. M. princas leido įkvėpti pilną burną tikrovės. Aš pabudau pažadintas. Prireiks ne vienerių metų, kol išmoksiu sėdėti, kvėpuoti, gerti vyną.

Kiekvieną akimirką miršta ir atgimsta mūsų smegenų ląstelės.

– Ar yra idėja, kuri prikaustytų žmogaus dėmesį ilgiau kaip 8 valandas?

– Yra. Tai storas romanas. „20 pamišėlių“.

„8“ – mano skaičius. Dievo tėvo maldoje irgi 8 sakiniai. Geriausi istorijoje kovotojai – lietuviai, makedonai, graikai, lotynai, prancūzai, vokiečiai, rusai ir totoriai. Lietuviai be kraujo, su širdimi laikė savo vergus nukariautose žemėse nuo Baltijos iki Juodosios jūros ir visus gražiuoju, visur su tolerancija. „Aš nekovoju, aš išvengiu kovos“, – sakė japonas Ojama. Herojai, vieni mylimi dėl vieno, kiti dėl kitko. Lietuviai mylimi dėl savo moteriškumo.

Nusprendžiau Čerčilį pavaizduoti kaip barningą herojų. O, Kristaus veide, ką jie galvoja? Po paraliais! Anglai atrodė kaip pavasario gėlės. Ramusis Jėzau, esu žmogus, supratęs pasaulio prasmę (sostines).

Hemo proza – tai tik sutaurintas autoportretas.

Kalti naciai, papuoļę į daugiau ar mažiau parsiduodančių arba tiesiog mergiščių glėbį.

Nusprendžiau prašyti Selindžerį, keistoką autsaiderį, būsimų genialių apsakymų kūrėją. Jis yra *charmeur* (pranc. kerėtojas). Mano sostinė spurda šalia generolo sosto (profesija). Laisvas lyg siela žvaigždėse ir stiprus lyg ieties kotu grasinęs Ajantas, it su lanku plačiai žengiantis Paris...

Iki paskutinės smulkmenos pasauliui pažįstamas Hemas. Jo neperspjaus nei Jėzuitų ordino kongregacija, nei Dao vienuolynas.

Aš pajutau, kad esu Dievo iš aukštai stebimas. Ką gi. Mano antakis pakeltas į viršų, aš nustebintas savo gyvenimo mozaikos.

Kas tai? Netikusios avys kaimenėje, ar atvirkščiai, Dievo pateptieji – Hemingvėjus, Šumanas, Nyčė, Helderlynas, Van Gogas, Čiurlionis ir dar keturiolika paranojikų.

Jis. Vytenėlis. Visų šiame romane esančių faktų kūrėjas. Tartum irklus užgulęs vergas. Aš naršiau genialias viešpaties mintis Visatoje. Šis romanas tam, kad pamišėliai atgautų orumą, iš kurio nesityčioja ir nesišaiपो sveikieji. Šie saitai (geras vardas, fantazija, profesija, meilė, draugystė, bendravimas, pirmavimas, religija, hedonizmas, šeima, savas-nesavas ir t. t. ir pan.) padeda orientuotis gyvenime prasmės klausimais.

Aš užmerkiu akis, matau nakties žvaigždyną ir juodą su auksiniais žiburiukais papuoštą dangų, kur saulė ir žvaigždės, mano žvaigždės astronomija, iš kurios kuruojami Žemės žmones.

Dešimt prie vieno; jie gal ginasi daktaratą apie žvaigždę Nr. 183 ir generolą M. prinčą.

Tai, kaip Viešpats – dideliais žingsniais kertantis Visatą ir siunčiantis *bravo* Hemui už iškilus romanus ir nuostabius apsakymus. Jis. Dviprasmiškas pavydas šviežiai sukastam antkapiui ir gyvenimo–mirties juodadarbiai, minantys sandalais sostinės lygį.

Šampano kamštis (kaip pas Hemą), tegu atitolins nelaimės valandą šis amuletas. Sostinių sintezė ir pramuštas prasmės lukštas privertė mane

išdrožti ditirambą Kaunui, Nemunui ir Ratnyčėlei – mano gyvenimo fonui. Esu Kauno širdis ir liežuvis. Dieve duok, kad mano įpėdiniai būtų sveiki. Jis. Mažasis princas. Stipri, gąsdinanti ir gelbėjanti dvasia iš Nr. 183 planetos. Ji trimituos į visas puses. Mes dievų raštininkai, gyvenimo ir mirties (mirtis yra nuasmeninta) saitų giedoriai. Sostinės ir šuoliai į aukštį – mitinis prozos meistro kelias. Taip. Mes sergame ne kokios reputacijos liga – sifilis, paranoja. Bet stoja tyla – staiga prabyla Kristus, siūlantis būti vadovu mirčiai. Tikiu į Senį šaltį, Kristų ir Šv. Mariją. Marija pastojo nesuplėšius mergystės plėvės (tai yra buvę mano gyvenime), tad pastojo nekalta. Mirties veidrodėlis ir jame kova tarp gėrio ir blogio. Ligos, agonijos ir mirtis – tai įprastos tvarkos sutrukdymas. Tai – dievaraštis, kai nusišypsai, nes keliausi į dangų. Gedulas – tai paveldas. Drėgna putė ir sukietėjęs patinėlis. Du sukrėtimai – orgazmas ir mirtis. Kas ilgiau atstovaus šiame sostinių saite? Tarp apgalvotų ir išnarstytų faktų mirtis – viena iš svarbiausių.

– Nemirtingas? Jis nieko naujo nedavė. O aš?

Jis. Mirštantysis, akimirksniu peržvelgęs savo epochą.

Žiaurių mirčių knygoje apie šimtus susideginusių budistų vienuolių. Čia ne paranoja, čia savas-nesavas sistemos paprotys. Taip pat arabai.

Prozos dirigentas juda žvitriai it boksininkas, užburiantis publiką savo charizmatiška pamaiva. Teko matyti Rinkevičių, vos lekuojantį, nusirengusį iki pusės per operos pertrauką. Minties tiek daug, kad mes galime kalbėti apie jas it apie pornografiją. Marihuana – vis labiau plintantis, bet dar ne visuotinis žolės rūkymas.

Didžioji paslaptis. Labai labai myliu gyvenimą. Bet myliu ir mirtį, vartus į savo žvaigždę. Žmogus negali tiesiai žiūrėti į saulę ir į mirtį. Teismas ir anapustinė baismė. Kiek taškų sostinių daugiakovėje surinks nelaimingasis? Ką pasieks (šuolių į aukštį rezultatas)? Kaltintojai šėtonai, o užtarytojai šventieji. Naciai – mirties meilužiai ir iš jų kaulų susidaro kamuolys balto garo su baisia smarve. Duobkasiai lieka išgąsdinti. Jis. Jausmas, kuris niekada neapgavo. Kiekvienas savo būdo mirties pranašas. Vieša atsisveikinimo ceremonija. Mirties trajektorija ir mirštantysis. Jos. Mirties problemos. Viskas, kas susiję su laidotuvėmis, kapinėmis, viskas, kas susiję su gėda, savižudybėmis, tai kolektyvinis pašamonės verdiktas. Mano žmona, ji, matote, nesupranta, kokie *biesai* tos kalbos apie mirtį. Moters valdžia – tai pyragai, o ne botagai. Jis. Švelnesnis už gulbės pūką Visatos nulis. Ir mes turėsime dalį Kristaus prisikėlimo pergalėje. Jis. Oras. Šalta. Vėjas. Sninga. Šlapdriba. Jos. Kautynės. Jis spyrė į neminėtiną vietą ir išlošė laiko kitai atakai; kova su tuo, kuris nekalba, rėkauja. Spėjau pamatyti jo draugę. Ji spinduliavo sveikos kaimo mergos grožiu. Sumirksėjo jos tyros ir gražios akys. Ir aš suklausau, nes ši istorija gali būti man įdomi. Kuo tai apsakyti? Gėlių kalba? Smegenų košė tirtėjo kaukolėje ir pasisėmęs iš jos drąsos, aš paklausiau: Aš tau pasakysiu frazę, po kurios tu krisi lyg suvarpytas baudžiamojo būrio salvės. Esi žydiško gymio, akiniuotis, su

žvilgančiais baltais dantimis. Artistų artistas, laiko švaistymo meistras. Šito momento sostinės rekordas (vaizduotės sostinė) ir yra pasaulio rekordas.

Georgas, diplomatas, su dviem *bachūrais* viduje, meno eksperto ir gaujos lyderio. Mano prozos herojus. Prozos meno mokytojas Robertas, kaunietis karaimas – antras mano herojus. Žmonės didingi savo aistromis. Negrų smuikininką įsimylėjo Esmeralda, kuri paskui apako nuo glaukomos. Religija ir tautos paveldas per intuityvą – tai regėjimas su nostalgija praeičiai ir ateičiai. Mąstymas siejasi su tais, kurie yra mirę ir pasiekę puikių rezultatų savo laikais toje ar kitoje sostinėje. Rembrandto niekas nekopijuoja, nes nėra motyvacijos, o darbo reikia įdėti daug. Tik mirusiojo balsas gali būti išgirstas. Jis. Mąstytojas. Iššauta strėlė, kurią nukritusią pakelia kitas mąstytojas. Čia diskusija su didžiausiais pasaulio protais. Jis. Sokratas. Kritiškos sąmonės inžinierius; laiko raktas. Tai jis vienas ir tesupranta. Moralinė pareiga ir mąstymo uždaviniai. Tuščio ginčo grėsmė. O garantas yra Dievas. Kas atsitinka, kai taip atsitinka? Mes pasirenkame demokratiją tautoms. Ji kaip negyjanti žaizda.

Bet grįžkime prie graikiškos pasaulio sampratos. Mes, transcendentiški mažiai, einame nuo evangelijos prie graikiškos dirvos.

Ir Sokratas, ir Kristus buvo pasmerkti ir drąsiai pasitiko likimą. Kai kurie gimsta tik po mirties. Žmogaus polinkis dievop ir mistiniai teologijos motyvai – ar tai Dievo stokos momentai? Ar Luvro Venera panaši į Eschilą? Jis tragiškasis Graikijos poeta. Nestabilios psichikos žmonės yra ateities pranašai (Čiurlionis, Šumanas).

Jis. Nyčė. Taip jautė paskutinis vokiečių humanistas, kuris buvo užpuolęs profesorius ir jų katedras (ir tai nebuvo pamišimo rezultatai).

Atšimpa mano galva. Galvoju apie M. prinčą. Hade pasirodo Achilas. Bet einant artyn jis dingsta. Mano vaizduotė aktyvi, ryškinanti psichinės jėgos kryptį. Pasaulis man kabo ant plauko. Ir tas plaukas – tai psichika. Nemiga ir neurozė, neuronų simptomai – jie gimdo psichinę ligą.

Jis. Išminties kodas. Esu Dievo belaisvis. Įkvėpimas yra saldus ir didus. Čia susitinka Nyčė su savo sugebėjimais kritikuoti (su savo proto tamsa). Jei Dievai nori nubausti, pirmiausia atima protą.

Eilinį kartą važiauvau iš Vilniaus į Kauną. Mane vežė Vidulis ir jo draugė.

– Tu mane taip prajuokinai, kad aš ašarojau ir slidinėjo kontaktiniai lėšiai, – pasakė man Edita sukurtomis bučiuoti lūpomis.

Jos akys kaip strėlės, rodančios kelią Vidulio meilužėms. Jis jų turėjo daug.

– Perdėti jausmai – tai impresionizmas, – pasakė Vidulis ne rojaus, o skaistyklos kalba. – Aš noriu Editą mylėti vien akimis. Vytenėlis kalba teisingai ir lakoniškai Mopasano stiliumi.

– Vidma šią savaitę buvo tik vieną kartą nusidėjęs, – pasakė Edita. – Mano duktė gauna prastą pavyzdį.

– Aš pasakosiu pasakų autoriaus stiliumi, – pasako Vidma. – Gal tada Edita toleruos mano nuotykius su šliudrytėmis.

– Tavo vieta kriminalinių pamišėlių prieglaudoje, – pasakė Edita. – Esu žiauraus karo su utėlėmis auka. Tu apkrėtei mane. Aš tau nedovanosiu.

– Šį tą dar galiu nuveikti, – pasakė Vidulis, – nors kliūčių begalės. Išmokslinsiu dukrą. Mano drūta povyza ir moterys myli mane. Bet visame pasaulyje moteris, kurios man labiausiai reikia, – tai Edita.

– Editos akyse sužibo meilė, – pasakiau. – Palmės, akacijos, figmedžiai Jaltoje. Tai moterų rūšys. Ir man, pavyzdžiui, reikia magnolijos. Reikia žydinčios magnolijos, tai yra blondinės, Džein Fondos, nusidažiusios Fondos, smulkutės ir puikios mergužėlės. Va, pražilęs dangus, – pasakiau ir užverčiau akis į pilną žmogiškumo dangų.

– Prisimenu Kordobą. Kilimai, kandeliabrai, gėlių vazos ir daug daug rožių, – pasakė Vidulis. – Bet labiausiai man ten patiko viešnamis.

– Tu praradai daugybę vyriškų valandų, – pasakė Edita. – Neištikimybė – tas pat kaip vogti pinigus iš kasos. Šioje tylioje mėšlyje dienos saulėje tu pasiilgsti Vytenėlio.

– Kopdamas proto sąvokų kopėčiomis, – kalbėjau, – aš pasakysiu: stiprieji garbinami, o silpnieji prašantys. Ar jas, šiukšlytes, tu paduosi į mano rankas?

– Atsiranda minkštaprotystė tada, kai kalbant ateina reikalas apie nuosavą moterį, – pasakė Edita.

– Meilės taksi, kai vairuotojas už penkiasdešimt pasuka į nuošalią vietelę, kur laukia mergužėlė, – pasakė Vidulis.

– Netrukus mes visi verksime, – pasakiau. – Vidma kažką ima, kažką slepia nuo mūsų. Nejaugi jis tik vargo pisuoklis?

– Jis paima piniginę ir jo aukos atidaro savo įsčias, – tarė Edita.

– Edita – mano kaulas, mano kūnas, – pasakė Vidulis, piktaitei dėbtelejęs į mane. – Man tik įdomu, kas naujo šiame margame pasaulyje.

– Jis. M. princas, kuris jodinėja debesimis. Gražučiukame kiemyje jis atrinks tau moterį ir nereikės tau rizikuoti dėl utėlių karo, – pasakiau.

– Ir tos akys pasidarė skaidresnės ir didesnės, – tarė Vidulis. – Ji linksma ir žvali. Tas vėžys, kurį rado daktarai, – juokas. Chemijos terapija, plika galva ir likimo burtai.

– M. princas tau pasirodys iš degančio krūmo ir parinks moterį, su kuria gyvensi po mano mirties.

– Tu nemirsi, – pasakė Vidulis, ir mes išgirdome jo raminantį balsą. Tyliai lyg vėjelis smiltyse jis pridūrė: – Tegul netyla Viešpaties trimitai. Mano pilvas karo lyg prijuostė. Greitai aš būsiu sulinkęs kaip piemens lazda. Ir tada man nereikės moterų. O gal aš pavirsiu druskos stulpu ir jūs pasidžiaugsite savo laime. O aš mirsiu nuo prostatos ar insulto.

– Kad jau pradėjau, turiu užbaigti, pasakė Edita. – O kvadro fantazija! Vytenėlis rašo apie juodaodį smuikininką. Jis tau gali surasti tokią, kuriai būsi ištikimas ir kuria būsi pasisotinęs.

– Mano kaklo gyslos išpampo, – pasakė Vidulis. – Aš nuo Editos žodžių abiejuose ausų speneliuose randu ramybę. Nėra švento melo, yra tik

melas, kurį Dievas baudžia, o praity buvo tiek melagysčių, kiek smilčių jūros krante.

– Mano rankos diržingos ir gyslotos nuo sporto ir karate, – pasakiau.

Vidulis kvatojo garsiau negu aną kartą, kai užsiminiau apie savo pastangas lėtabūdžiam likimui. Kaip Dovydas, viešpatavęs nuo Egipto iki Eufrato, valdęs aromėjus, syrus. Taip Vidulio, žydo, pergalės (jis turtingiausias iš mano draugų) nuplaukė lyg baltas debesėlis ir klusni lyg daržo kuinas jo loginio mąstymo jėga padėjo įveikti gyvenimo kliūtis. Patikimas, kaip saulėlydis, sofistai, kuris nori apeiti upelį aplinkui, užuot perbridęs jį. Tiek patikimas jis darė, kas Viešpačiui tinka. Jis. Likimas. Paryškino savo vokus, kad žvilgsnis spindėtų kaip deimantas.

– Šitaip Vidulis pralenkė jį ir šio akys atsistojo stulpu, – pasakė Vidulis nosiniu garsu. – O po to jis tapo atšiaurus it kalnų akmuo.

Ir čia tapo tylu, kad, rodos, girdėjai šlamant orą. Po to kalbėjomės apie karą, kurio dalyviai skrodė pilvus, kapojo žiaunas, skaldė kaukoles, trykstant raudonomis kraujo čiurkšlėmis. Ir žemdirbys tapo kovotoju.

Plaukai gobė Editos veidą kaip dūmai. Po kalbų apie vėžį ji iš baimės drebėjo. Kilo baisumas lyg nuo naktį riaumojančio liūto.

M. princas, legenda sena lyg ežerai ir miškas. Jisai lengvai grįžta į Algirdo laikus, į Senovės Graikijos laikus.

– Vidulis. kažkas uždarė delnu jam burną, – pasakė Edita. – O mano širdies platforma! Mano akys ištinu nuo ašarų. Aš bandau jums paaiškinti, kodėl diena įkaitusi lyg krosnis. Taip tai taip. Oras sukelia tokį jausmą, lyg galvoje būtų plyšęs šilkas.

– Mirtis – konkreti abstrakcija, – pasakė Vidulis. – Bet ar mes supleškėsime pragaro ugnyse, ar papulsime į mokslingojo Dievo geranoriškus pokštus? Šiaip ar taip aš numirsiu, plačiai atvėręs akis, nieko nematydamas.

– Perkūnas. Jo grūmojimas danguje, – kalbėjau aš. – Nusmailėjusi nosis, oda užtempta ant kaukolės ir siaubo kupinos akys – visas tas košmaras, kai išgyvenama nelaimė. Dėl jos aš, suspaudęs lūpas, maldauju Viešpaties pagalbos.

– Didžkis Vidulis, – pasakė Edita. – Slapčiausiose mintyse galvoja apie šviežią panelę. Vakar aš atsiguliau ir apsiverkiau, nes jis negrižo namo.

– Nusiramink, Edita, į pavargusį tavo kraštą atkeliaus gerovė. Kas yra tos šiukšlytės, palyginti su tavimi. Aš nemeluojau. Nors tiek laikausi Dekalogo. Pakerėjęs panelių vaizduotę su smailiu liežuvio, tu susirūpinęs sėkme lyg Bonapartas ant balto žirgo, kantriai laukiantis maršalo Nėjaus.

– Vytiki, nors tu savo šlovės potvynyje, bet vis dėlto sergi paranoja, kaip Homero Ajantas Telemonidas, irgi pamišėlis. Džiaugiuosi, kad kol kas nesergi.

– Tavo žmona laukia švelniai ir ilgesingai lyg tetelė, – pasakiau, – Paleisk muzikėlę.

– Paleisiu Geršvino „*Summer time*“, – pasakė Vidulis.

Melodija liejosi ir tirpo.

– Man labai tinka Geršvinas, – pasakė Edita.

– Spėju, kad tu esi iš tų, kurios jau penkerių metų jau groja Bramsą ir skaito Marką Tveną, – pasakiau.

– Ir jos su lazda neatmuši nuo Heideggerio ir Kanto, – pasakė Vidulis. – Mėgėja pašokti. Šoka net sienos dreba. Padarom *čin*?

– Išgerk dar kelias dozes ir nerasi durų, – pasakė Edita. – Vytki, žinai penkias kalbas. Bet ir aš nepėsčia.

– Duok įspausiu bučkį garsiai ir pasimėgavimu, – pasakiau. – Gal tavęs laukia koks nors vienišas širdžių ėdikas.

– Tu esi alkanas ir padykęs kaip karaliaus Lyro šuo, – pasakė Edita. – Su galva, užversta į dangų.

– Trijų dalių kostiumas su varlyte ir išblizgintais batais ir mokėjimas paplekšnoti per petį ir suskelti vaizdingą anekdotą, tai aš, – pasakė Vidulis.

– Vidma, tu esi nemigos veteranas, ir meluoji, sakydamas, kad visai nemeluoji. Meluoji šaltu veidu, vartydamas baltymus lyg Otelas ir fantazuojantis lyg Bulgakovo Bolandas.

– Vytki, tu esi geraširdiškai lėtas lyg uodas. Bet kandus. O Edita prie tavęs limpa. Aš nuoširdus arkliažmogis, kuris beveik nemeluoja. Prisimeni, kai važiuome per kiemus, čiuku-čiuku traukinuką, dainuodami „*Yellow submarine*“ per mano išleistuves į armiją?

– Turėjai tada Birutę, su žiaunomis kaip kastanjetės, – pasakiau. – Tavo petnešos juodavo kaip didžiulis „H“ ženklas.

– Esu laimingas, kad galiu nemeluoti. Taip. Aš mylėjau Birutę. Ji buvo šauni lovoje. Aršiausią veiksmą praleisime. Gražuolė apvaizda buvo teisi. Taip. Aš ją mylėjau.

Artėjo vakaras. Saulė prilipo prie horizonto ir stryktelėjo žemyn. Kieme pramuštgalviškai žydėjo vyšnios.

– Aš už daktarėlius, pasikliaunančius chemija, o ne psichoanalize. Tavo nemigą išgydys tabletės.

– Aš pakentėsiu, – pasakė Vidulis. – Mano močiutė sirgo paranoja. Ir aš pagal genus taip pat turėčiau, bet kol kas laikausi. Tik nemiga ir neurozė, kartais. Ir vėl linksmi einu nuodėmės keliu.

– Vidulis erotišką lyg nusenęs šokių treneris. Antifemenistas. Gerbėjas moterų purvo imtynių, – pasakė Edita.

– Ar mokate meilės juodraštuką? – paklausė Vidulis.

– Kokį? – paklausiau?

– Na, ar šokote su klubais? Gigantiška pragaro freska, ir ten mano kiaušai arbūzo dydžio.

– Gera kompanija, – pasakė Edita.

– Aš už kampaniją, o ne kompaniją. Aš prieš smerkimą paranojos. Tokia mano kampanija. – pasakiau.

– Dieve mano, kokie papai, – pasakė Vidulis, kai per TV parodė „Žalgirio“ šokėjas. – Štai krepšininkas Jasikevičius, prie jo eilė garbanotų blondinių.

– Tegul parodo žinias, – paprašiau.

– Štai tau ir žinios. Užpakaliukas. Jie politikai. Neturi gailesčio niekam, kaip alkani krokodilai. Jeigu Edita mane pames, tai bus skandalinga netektis. Tai kaip gaisras Aleksandrijos bibliotekoje. Skyrybos? Ne. Verčiau perjosiu Veneciją arkliu. Mano meilė su Edita – tai sidabrinio upokšnio pakrantė. Jai vėžys kaip bitė, nutupianti ant žiedo. Atėjo – praėjo.

– Jis. Vidulis, – pasakė Edita. – Smalsuolis su pastatytomis didžiulėmis ausimis. Ku-kluks-klanininkas. Rasistas. Tai nebūdinga žydams. Bet jis toks.

– Jis. Aristotelis, – pasakiau. – Nėra jokio didžiulio mokslo be užmaišytos beprotybės (lot. *nulla est magno scentia absque mixture demential*). Ji. Juokinga psichozė, kai ne juokais juokiesi. Tau irgi, Viduli, gali būti psichozė, nes tavo močiutė, žydė, sirgo paranoja. Bet Vytenėlis tave išgelbės. Aš paguldysiu tave į ligoninę, jei bus reikalas.

– Aš tau surasiu porą, – pasakė Edita. – Greta. Storulė, vos telpanti raudonoje suknelėje. Tobulai tvarkinga. Ale prašom.

– Čia praleisime devinto dešimtmečio keiksmus, – pasakė Vidulis. – Aš net neturėjau paprasčiausio paranojos priepuolio. Man dar viskas prieš akis.

– Deja, mano pasakojimas raišas, – pasakiau. – Paranojikas dėl kliesesio praranda logiką ir pastato piramidę iš kliesesio rutuliukų. Kai pasveiksta, ši piramidė sugriūna, ir jis grįžta į savo loginį pasaulį.

– Nutilk, – pasakė Vidulis. – Intrigų puokštė. Liežuvavimas – tai smulkaus kalibro fantazijos pabudimas. Aš niekada neužmiršiu, kai Edita gimdė; tarsi iš pilvo pliūpteltų visi pasaulio vandenys.

– Fantazijos šypsena. Tai magiškas realizmas, – pasakiau. – Mes neišspręsimė šių problemų su žvirblio galva. Tai išspręs būtybės, išputusios nuo pūlių ir gleivių. Tu, Vidma, žiūri į viską ramiai kaip budistas.

– Ne. Aš turiu šešiasdešimt metų ir daugybę klausimų.

– Įspirsiu į tavo antrą galą, – pasakiau. – Aš anūkinis Čiurlionio sūnėnas. M. princas nuves per miškus į tą patį Hado bloką. Totalinis taip.

Jie nesuprato. O ir kaip galėjo? Hadas!

– Jūsų bausmės neišsiteks amžinybėje, – pasakiau Viduliui ir jo žmonai Editai. – Su varpa, nukarusia tarp kojų kaip nuvytusi gėlė, tu trokšti kiekvienos prieinamos moters.

Sudėjusi lupytes lyg vištos pasturgalį, Edita pasakė:

– Prašai ištaisyti klaidą. Paranojikas nekaltas. Blogis, gėris, tiesa, kliesesiai, tu nekaltas. Nekaltas ir Vidulis. Mano kandžių sugrauzta putė neverta, kad jis pasišvęstų jos puoselėjimui. Tegu blogas žodis nenusprūsta nuo liežuvio. Tu, Vytenėli, sergi, ir mes nežinome, ar tu jau sergi ar dar ne. Kartus humoras ir tavo juokas panašus į kosėjimą.

– Aš esu už tave, Edita, – pasakiau. – Tegu tavo širdyje atsiranda šalto išskaičiavimo jausmelis. Aš visada įkalbinėsiu Vidulį, kad jis būtų orus sutuoktinis. Niekad neužmiršiu, kaip jis pamušė prie tavęs prikibusį *bambizą*. Šis dundėdamas griuvo.

– Dievo akivaizdoje žmogus visada neteisis. Greitai nuvargsta ir miršta trumpaamžiai. Ir man, matyt, mirtis netoli. Gal Vidma ir subrandins drungną jausmelį. Gal aš išliksiu kentėtina žmona. Kairysis jo pusrutulius susiraukšlėjęs lyg protestuojančio naujagimio. Jis protingas ir gabus. O tu, Vytenėli, sergi, ir mes nežinome, ar šiandien tu sergi ar ne.

– Pavyzdžiui, – pasakiau, – tau ausyse virpa auskarai, kai tik pajudini galvą. Lygiai taip pat čia pat it bausis tamsos džinas šlama netoliese pamišimas. Sveikas protas subtilus lyg laumžirgio sparnai. Ar sergu?

– Paklausei taip jausmingai, kad, rodos, nukandai klaustuko ženklą, – pasakė Vidulis. – Tai, kad tu sveikas, jau mums yra pigus džiaugsmas. O gal net ir puošnus džiaugsmas, nes paranoja, vedantis link mirties kelias.

– Ir, – pasakiau, – prasmė sėlinanti iš daiktų ir veiksmų. Pavyzdžiui, tavo žvilgsnis. Kietas it plyta. Tu suartėji su feodalinio sekso maniera ir nutolsti nuo Amerikos, kur pilna juodukų. Išlošėja – mano beprotybė ir mano gyvenimas tampa siurrealistinis.

– Tu, Vytki, lyg Čaplinas, įspyręs buržujui į užpakalį. Gerai, tebūsiu aš buržujus.

– Edita su Mona Lizos šypsena, paslaptimi ir vilione, – pasakiau. – Vidulis valandų valandas tyrinėja ją ir priartėja prie dvasios, kurią galima rasti jos ausų kremzlėse ir kojų pirščiukuose.

– Jie gyveno gražiai ir laimingai. Kaip norėčiau tai ištarti, – pasakė Edita. Ji palenkia savo gražią galvą ir šypsosi. – Bet seniau, senais gerais laikais Vidma buvo kitoks.

– Kartus humoras ir geri anekdotai – štai fantazija kubu. Genialus montažas, – pasakiau ir pažiūrėjau pro langą. – Melancholija ir lietus, tas vienišas perkusininkas. Šiandien lietus. Rytoj lietus. Gal man pasirodys M. princas su jo šeimos paveldu ir karališka prigimtimi, sumes katalikišką pokštą apie Vilniaus ar Kauno bokštą („Antis“). Bet mes esame mirties valdžioje.

– Mūsų meilės ribos kartais nusitrindavo ir mudu atšaldavome, – pasakė Vidulis. Jis ieškojo savo nosyje lobiai kairės rankos pirštu. – Meilės paslaptis lygiai kaip trynys vištų ir gaidžių pasaulyje.

– Žiaurus grožis prilįgsta bjaurumui, – pasakiau. – kažkas ne atitinka, ar kaip ten?

– kažkas vėsus ir šlapio. Nurimo vakaras. Gal rytoj sulauksime geltonos spalvos. Geltonas bambukas, geltoni kviečiai, geltona saulė... ir mėlis, L.A. (Los Andželo) mėlis. Man tiko L. A. klimatas, – kalbėjau.

– Vidulio mentalitetas mane pakerėjo, – pasakė Edita. – Ir po devynių mėnesių gimė dukrelė. O jis vis su noru pažuvauti miško ežerėlyje, vis su noru pakelti kažkuriai sijoną ir vis šaltai, flegmatiškai kaip kupranugaris.

– Jūsų istorija, – pasakiau, – skani kaip siaubas E. A. Po prozos. Aš būtinai tai aprašysiu. Draugai visam gyvenimui – E. A. Po, Mopasanas, Hemingvėjus. Ir mano širdyje apsigyveno draugystė su Viduliu, nes jis

gabūs kaip Mopasanas ir seksualūs kaip Mopasanas. Jis pralenkė mane. Jeigu jis būtų rašytojas, pralenktų ir mane.

– Ir čia, Vytenėli, užklupo pavojingas jausmas, – pasakė Vidulis.

– Paprasčiausiai man trūksta oro, – pasakiau. – Apsiramink. Ach, tu storabambi, storalūpi, kavaleristo kelnėmis. Prisimink, kaip buvo rengiamasi Ožėškienės gatvėje. Mudu aiškiai priklausome Vudstoko auros *bachūrams*. To ir pakaks. Buvo vienuolika kartų beprotnamyje, bet turi 85 procentus savo geriausios formos. Ir to užtenka, kai esi darbštus ir turi aukštą I. Q. iš prigimties.

– Aš jo prašiau, maldavau, verkiau, bet Vidulis buvo nepermaldaujamas. Jam reikia šviežienos, nors aš su patikrintais ryšiais lyg būtume susižadėję vaikystėje. O jam to maža. Jis pasirenka Vytenėlį, visišką degradą.

– Esu rašytojėlis, kuris myli M. prinčą, kuris tiki reinkarnacijos idėja ir laikosi katalikybės dogmų. Dievas taiso mūsų klaidas. Aš nesu tas, kas atsisuka į velnią ir iš jo paima, tai ko jam trūksta. Aš nesu faustietis, pardavęs savo dūšią.

– M. princas, – pasakė Vidulis, – tavo dvasinio gyvenimo bazė. Tereikia atrinkti kelis saitus iš tūkstančio ir ten siekimas rezultatų. Sintezė. Tu su sostinėmis – teisuus. Esi paveldėjęs gerą kraują ir neeilinius gabumus, taip pat ligas.

– Privalome, – pasakiau, – persenusias religijas griauti (pavyzdžiui, Perkūnas), o naujas (sostines) įprasinti. Fotogeniška yra tik jaunystė. Mano dvasia įsikurs augale, gyvyje ar žmoguje ir viešės žvaigždėje, o po to sugrįš į gluosnį, kranklį, žmogų, – vėl mane kuruos planeta Nr. 183. Pasiekimai sostinėse, mano lygis lems mano pomirtinį gyvenimą.

– Ro-ko grakštumas ir ornamentika, – pasakė Vidulis, – kuklumas kaip gėris, o melas ir garbėtroška kaip blogis.

– Vytenėlis yra nominantas į genijus profesijos sostinėje, – pasakė Edita.

– M. princas yra pasaulio laikrodininkas amžinybės sostinėje – imperatorius. Vytenėlis – vienas iš trijų šimtų Vytenių su ūgiu 183 cm, bet vienintelis amžinybės saito nominantas su I. Q. 140. M. princas sostinių generolų globėjas. Per kelias minutes jis nueina daugelio šimtmečių laiko tarpsnį. Kai šokama į aukštį 250 cm (generalisimo laipsnis ir rekordas to laiko pasaulyje), išsižadama naudos, išsižadama pirmavimo, bet pasiaukojus gero vardo sostinėje ar profesijų sostinėje, siekiama aukščiausios reputacijos, kai puikiai žinoma, kas gera ir kas bloga.

– Vokiečiai, jums žydai sumokėjo 500 milijardų dolerių. Gimė planas nustumti Rusiją ir Vokietiją, kurti postą Palestinoje. Tai anglosaksiškas saitas, – kalbėjo Edita. – Šeši – žvėries ženklas. Vidulio mašinos numeris irgi su šešetuku.

– Karalius Saliamonas kasmet gaudavo 666 talentus aukso. Tai valdžios simbolis. Ant visų prekių atsiranda aukso valdžios simbolis – 666.

Nuo prekių einama prie žmonių. Kaip juos padaryti vergais? – kalbėjo Vidulis.

– Viduli, tu esi hedonizmo pulkininkas, vis išgeri, skaniai valgai, – pasakiau. – Auksinio jaunimo atstovas.

– Tu aprašinėji negražą smuikininką. Aš tau jį prisiūliau, kai Edita buvo dieninga.

– Ir iš baltų debesų šventyklos atėjo M. princas, ir tu likai už jo, už gero vardo sostinės ribų: gėrimas, pagirios, daugiadienės, – pasakiau.

– Bet hedonizme esu pulkininkas, – pasakė Vidulis.

– Vidulis! Skonio puošmena, – pasakiau.

– O, joj! – iššoko jaustukas Viduliui iš burnos. – Besipjaunantys herojai. Tikroviškas saitas pas Vytį. Renki taškus prozos sostinėje.

– Esu rami, pasirengusi mirčiai, – pasakė Edita. – Mirštu nuo vėžio. Jei Vidulis atsižada turto ir pirmavimo pirminėje grupėje, o visas jėgas skirs gero vardo sostinei, aš tada kasdien melsiuos už jį ir dvylikametis berniukas – M. princas iškvies tave, Vidma, į teismo posėdį, kur tu būsi kaltinamas svetimoteryste.

– Vytį, – pasakė Vidulis, – tavęs laukia nervų gydykla, nusižudysiantieji ir kandidatai į savižudžius. Tiesa, praėjo tie laikai, kai psichiatrai pirmiausia rūpinasi izoliuoti ir laikyti uždarytus bei slopinti. Dabar psichiatrai kaip rykliai, kurie yra alkani, ir kas duoda daugiau pinigų, tas ir išgydomas.

– Kai susergu, intelektas išlieka aukšto lygio ir aš puikiai lošiu šachmatais, kiti groja puikiai sirgdami, net kartais geriau. Kodėl įklimpsta, – kalbėjau aš, – racionalus žmogus? Kodėl? Tai paslaptis skaitytojui. Psichinės ligos baimė. Kas iš to, kad aš šaukiu: nusidėjau! Labai nusidėjau! Darbais ir apsileidimais. Kaip totorius, kuris raugina ir išdirba odas. Taip ir aš, labiausiai iškilūs svajonių valandą. Aš svajoju, kad jūs pasakytume: Jis – beproptis! Atsiųskite medikus! Tai tinka ir arabams, bičams, kurie tiki džihadu. Pamišėlis arba kalba, arba tyli, kaip visiškas tylenis. Jūs esate du žmonės, kažką pasiekusieji mano vidiniame pasaulyje – meilės ir draugystės sostinėje. Užteks to, kad jūs nesijuokiate ir nemenkinate manęs, paranojiko.

– Yra trys mirtys: 1) fizinė; 2) kai nuleidžiame į kapą; 3) kai vardas išstiriamas paskutinį kartą, – pasakė Edita.

– Genijaus smegenys kempine sugeria iš gyvenimo mintis ir sukuria metaforas, – pasakiau. – Noriu aprašyti negražą smuikininką, kuris kuria kontrapunktus ir melodijas. Jį nužudo sanitaras, pavyduolis rasistas. Psichė, įsmeninta žmogaus siela, kai iš kitų paima 98 proc. minčių (montažo reputacija), ir tik 2 proc. sugalvoja naujai.

– Hemas pas tave įveikė visas raudonas šviesas ir savo patirtimi dalijosi, – pasakė Vidulis.

– Mano patirtis vienam gyvenimui gal net per didelė. Indų plovėjas, gaisrininkas, krovėjas, gelbėtojas, sanitaras neįgaliųjų vaikų namuose, bibliotekininkas, aviganis, kalėjimininkas, muzikantas, verslininkas, kompozitorius, žurnalistas, darbininkas padangų gamykloje ir t. t. ir pan.

Trylika profesijų ir net daugiau. Ji. Vienintelė profesija – prozaikas. Taip dieną gimdžiusi naktis, taip pasaka „Asiliuko Mafino nuotyčiai“ nulėmė mano profesiją, – kalbėjau aš. – Dėl to mane ir pasirinko M. princas, kad aš svajočiau būti lakūnu, iš pradžių lakūnu, po to rašytoju, bet akys nebuvo geros, ir aš to atsisakiau. Dešimtmetis–dvylikametis berniukas aš vaikščiojau į aerodromą ir draugavau su lakūnais. Todėl A de Sent Egziuperi man toks artimas. M. princas buvo mano treneris. M. princas siunčia Muską, šunelį, su rože pas Dionisą ir Diogeną, kad šie iškviestų Hade norimą žmogų – šiuo atveju Hemingvėjų. Vienam mano herojui tenka 32 *bachūrai* (dvylikamečių vaikinių) ir jų viltys sostinėse. Pavyzdžiui, supergražuolė neregė ir jos meilė juodajam smuikininkui. Jis gražus kaip Kupidonas. Jaunas, švelnus ir jausmingas. Vidinėmis akimis neregė pamato negrą kaip gražuolį.

– Religija tiko įvairiems *bachūrams*, – pasakė Vidulis. – M. princas tegul pasakoja, kaip Jupiteris pasiverčia negrų muzikantu ir neregę pamyli, ir ji nuo jo pastoja... Ar tinka?

– Dvasinis ginčas tarp sanitaro ir negro smuikininko, – pasakė Vidulis.

– Taip, – pasakiau. – Maksimalūs jausmai. Meilė neregėi ir pyktis Džo sanitaro. Kaip tu pasakysi?

– Gal tegu sanitaras Džo miršta nuo plaučių uždegimo po to, kai teisėjas jį nuteisia ir išteisina Georgą, baroną diplomata, kuris irgi turėjo ryšių su neregė. Džo išduoda vienarankis smuikų meistras (kaip Prestavickis, advokatas) Jokūbas.

– Tu teisingai manai. Taip aš ir padarysiu. Dar viena. Aš noriu aprašyti, kaip Hemo sesuo, irgi sirgusi paranoja, ir toliau nežinau, ar kad ji nusižudytų, ar kad ją paguldytų į ligoninę.

– Lenkas šlėkta man pasigyrė, kad nori versti Vytenėlio „XX a. topas“, bet tai tik gandas, – pasakė Edita. – Man labiau rūpi, ar apie mirtį parašei, ar ne.

– Eschilas pasakė: Saldu, kai drąsios viltys ilgą gyvenimą lydi. O gal tau labiau rūpi klausa ir apgaulė? O gal kultūros tradicijų paveldas?

– Vytiki, nejuokink. Rašyk apie meilę. Romanas – tai meilės aprašymas nuo riterių laikų.

– O velnias. Lyja ir griaudžia. – pasakiau.

– Po žaibo suskaičiuok nuo 21 ir toliau, o po to padalink iš 3 ir sužinosi, kaip toli, kiek kilometrų nuo tavęs kerta žaibas, – pasakė Vidulis.

– Aš Viduliui pasakiau, suskaičiuok nuo 1 iki 21 ir per tą laiką mane įsimylėsi, – pasakė Edita. – Taip ir įvyko.

– Hemas – pasitikintis savimi *bachūras*. Jis net pralenkė Mopasaną, kuris pasišventė moterims ir prozai (jam keli minusiukai). O Vytenėlis – būgnininkas ir kompozitorius.

– Kai rašysi apie De Golį, tuo pat laiku tegu vyksta mūšis, ir tuo pat laiku Hemo kreipimasis į generolą, – pasakė Vidulis.

– Aprašysiu M. prinčą ir šventąjį pabaisą – Hado sargą, – pasakiau. – Viskas visada kartojasi – ir sostinės, ir jų rezultatai. Lieka tik 250 *bachūru* montažas viename *bambize*. Perrašinėdamas gyvenimo medžiagą ir idėjas, ieškau originalumo, mažai kam žinomos informacijos.

– Aprašyk turtingą žmogų, – pasakė Vidulis, – tegul jis švaisto pinigus.

– Padarysiu baroną Georgą. Svarbiausia lakoniškumas ir nuoširdumas, ir nurašinėjimas iš aplinkos minčių. Visa tai montažas ir skonis.

– Aš sergu vėžiu, – pasakė Edita. – Tai tikroviška mirtis. Aprašyk tai.

– Įdėk žargoną, – pasakė Vidulis.

– Gerai, – pasakiau. – Amerikietis–*englas*. Man patinka stebėti ir smulkai aiškinti. Aprašysiu gamtą, kaip Sezamo paveiksle. Aprašysiu tą biseksualą Jošua iš San Francisko, kaip jis man atidarė duris su sijonėliu, dažytais nagais, ir kaip jis dainuodavo pritardamas gitara gatvėje. Reto grožio dainavimo būdas – prikimęs ir stiprus. Aš apie jį ne kartą kalbėjau.

– Jis kažkur dingo. Gal grįžo į San Franciską. Jo motina žydė. Genai. Jo. Dabar apie rašytoją, rašantį kablelį. Tada jis daugiau susikaupia, negu skaitydamas Nyčę.

– Apie seksą parašyk. Skauda makštis. Per siaura, skauda. Kotas per didelis, – pasakė Edita. – Ji, mirtis, vis pasuka savo vizitinę. Taip būna atidarius langą į Dievo pasaulį?

– Tu čia žingsniuoji link demoniškos sferos ir modernios Mefistofelio idėjos. Jie. Kančios kontrapunktai ir pustoniai, – pasakė Vidulis.

– Paveldas, – pasakiau. – Rožės. Kai lyginis skaičius – laidotuvės, kai nelyginis – laimė. Savas-ne savas sistema. Jis. Auksas. Limpa prie kitų paveldo dalykų. Karta iš kartos. Nuo karalių iki bankininkų. Ji. Religija. Jos projektas – pas senius ir tikinčius jaunuolius. Čia kaunasi blogos dvasios prieš angelus.

– Truputį paskaičiau ir turiu idėją. Hemas tegul domisi literatu, Robertu, savo mokiniu, iš Lietuvos, Kauno, kilusiu karaimu, jo biografu.

– Žiemą ruošiausi šokti į upę, bet pasigirdo paukštis ir aš apsigalvojau, manydamas, kad tai priešo įspėjimas. Taip aš gimiau antrą kartą.

– Moters paveikslas, – pasakė Edita. – ji neduoda, išsisukinėja, apsimeta lesbiete. Jos akys prtvinkusios sperma. Ji atsispyrė pagundai, kai jis palietė jos tarpušakį. Pasimokyk iš didžiojo meilės maniako Mopasano. Didysis gundytojas Mefistofelis siūlo tobulą erekciją senam kūniui. Susigundyk, kad taptum pragaro klientu. jei gyveni be meilės – vegetuoji.

– Paranoja, – pasakiau. – Nuo šios šėtoniškos ligos yra tiki vienas vaistas – chemija ir psichiatro meilė. Pamišimas – 40 procentų normalus, tada beprotybę sunku nustatyti.

– Tu nemeluoji? – paklausė Edita. – Melas, nedovanotina nuodėmė.

– Dvasinė kelionė tarp scenų, kai naktinėjant naktinėje ungurių žvejyboje ištraukiamas lavonas. Tyla surakina lūpas. O man rūpi smalsumo sukėlimas, vaizduotės išbandymai ir originalus montažas.

– Aš esu romano herojus. O kiti rašo romanus. Tuo mes skiriamės, – pasakė Vidulis. – Aš sutinku būti niežuotas, pūliais aptekęs baidyklė, jeigu tau tinka.

– O, karaliau, – sakė man M. princas. – Aš rašau ir iš mano horizonto ateina beprotybės šuorai. M. princas ir prarasto rojaus drama.

– Užsiimk jausmų maksimalizmu, tik harmoningai, su saiku, – pasakė Vidulis.

– Venecija, Italijos pamišėlių palata. Ir gretimai – Vytautas Didysis. Lietuvių Bonapartas. M. princas tai suveda į vieną, – pasakiau.

– Kas? Pakaruoklių policija? – pasakė Vidulis. – Paieškosiu kamščio tavo užpakaliui užkimšti. Tu kreipkis į M. princo Muską. Tas šunelis eis laižyti tavo ir Lozorius žaizdų.

– Dar vienas melas, dar vienas nusikaltimas, – pasakė Edita. – Atsiklijuok, tamsiojo pragaro šėtone.

– Gražūs negražios panelės plaukai ir genetinės ligos subjaurotas paranojikas – viens prie vieno. Edita ir Vytkis. Apsėdimas, – pasakė Vidma.

– Aš seku E. A. Po. Pavaizduosiu baisų nusikaltimą. Tai bus musulmonų kariai savižudžiai.

– Anot tavęs, galima pasižymėti daugiakovėje, o galima ir vienoje kurioje sostinėje. Žmogus pasirenka, kur akcentuoja, kokią sostinę akcentuoja. Gali apsieiti be hedonizmo, meilės ar vaizduotės prieš pigią garbėtrošką ir už gero vardo sostinės prestižą. Sutinku su tavo sinteze. Bet žodį „pamišimas“ vengi vartoti. Populiariesnis – pusprotis, beprotis, idiotas. šizikas...

– Hormonų audros atsiunčia Viduliui masę merginų, kurios geria, valgo, šika, deginasi saulėje, maudosi. Vidma lyg ir padeda joms tuose saituose, – pasakė Edita. – Tik man rūpi mirtis. Mirtis yra materija. Ir tu, rašytojau, persakai Dievo mintis. Bet man kliūna mano vėžys. Man rūpi mirtis.

– Pamišėliai kelia baimę, – pasakiau. – Tai yra polka Visatoje. Spalvų šedevras. Tai sergi, tai sveikas. Greitos Editos akys; ji jaučia turinti sielą, nors gal protu to nepripažįsta. Milijardai būdų atgimti ažuolu, gerve, kūdikiu su numanomu lygiu sostinėse. Gimiau 1951 metais Kaune ir iki šios dienos 11 kartų gulėjau psichiatrijos ligoninėje.

– Angelai ir šėtonai leidžia pasirinkti, nieko nedaro per jėgą. Gyvenimo šviesotamsa – Rembrandtas, – pasakė Edita. – Aš nesu graži, bet nedaug trūksta. Prašmatnus kelias ir kaunietės sostinės – meilė, šeima, hedonizmas. Kažko ypatingo nepasiekiau, tačiau garbingai atlaikiau pagundas ir likau šis tas gero vardo sostinėse.

– Tu kaip vyšnių žiedai, – pasakė Vidulis, – perteikiantys grožio faktą. Visos tavo draugės – šliundros. Įsitikinau faktiškai.

– Su meile apkabinsiu tavo gyvenimą, – pasakė Edita Viduliui. – Tu mano dukters tėvas. Tu mano didysis meilužis. Tu padedi orientuotis, ir aš pamatau, kur gėris, kur blogis.

– Ar prisimeni mūsų suomišką pirtį? Žiemą. Laplandijos variantas. Ir tada paaiškėjo, kad tu nėščia. Tu saiko ir harmonijos generolas, kalbėjo Vidulis. – Vytki, aprašyk E. A. Po mirties būdą. Su žiauria fantazija.

– Man irgi imponuoja E. A. Po, – pasakiau. – Ar nėra tai sukurta paranojiškos sąmonės? Ką gi. Tebūsiu pamišėlis. Turtėjau tris i insultus ir beveiki visi susiję su protine negalia. Aukso epitetai ir deimantinės metaforos, su superfantazija ant tikrovės griaučių, sukėlę lyrizmą literato žygdarbiai.

– Kai rašai apie gamtą, – pa sakė Edita, – parodyk gerą nuotaiką. Ir apie Vidmos dešinę; mačiau porą kartų, kai jis nokautavo prelegentą.

– Vytki, rašyk taip, kaip kyla juokas po kutulio, kuti-kuti. Toks *draivas*. Ir aprašyk savo draugų šeimas. Žodžio meno visata įsiurbia tavo prozą.

– Kai sergu, man atrodo, kad žvaigždės seka mano buvimą pagal ekskrementus ir šlapimą, per mūrus ir per upę. Panašiai lyg pirštų antspaudai.

– Savas-ne savas suknelė, škotų sijonas – tai paveldas. Taip priimta, – pasakė Edita. – Bijau nesugebėsi paaiškinti, kaip nuvažiuoja stogas ir priartėja beprotybė. O ką sako M. princas? Jaunikliai yra genialūs.

– Baigęs kalbėti, M. princas pasišalina taip pat staigiai kaip ir pasirodė. Mums turi rūpėti, kuo tai padės Žemės planetai. Jis – metaforų sukūrysi ir metaforų slėnis, – pasakiau. – Žemės planetoj svarbu, kad į metus būtų išgelbėti keli tūkstančiai savižudžių. Tuo šis romanas pranašus. Drąsi fantazija ir tiksli logika, ir visada graži pabaiga. Netikėtas nuoširdumas. Mopasanas. Žodžiai kiti, aiškūs, nepajudinami. Aprašysiu gaisrą. Tai tikroviška. Ispanų baronas Georgas, Hemo draugas ir Esmeraldos buvusi meilė. „Ar tai tu M. prince? “ „Aš“, – atsakė pavidalas. Aš – tai, ką padaro mokiniai, o jis – tai, ką atlieka meistras.

– Eskizas ne mažiau svarbu, – pasakė Edita. – Tu gero vardo sostinėje aštuoni balai. O profesija, rašytojas – septyni balai. Karatistas – šeši balai. Ir muzikas – septyni balai. Donžuanas – šeši balai.

– Hemo prašyk, – pasakė Vidulis, su greblavimu būdingu Lenino žydiškam punktyrui, su meile šviežios rasotos rugsėjo rožės.

– Bet čia minusiukai. Pas Hemą turi būti mažai minusiukų. Visi herojai serga – vėžys, prostata, mikčiojimas, astma, – pasakė Vidulis.

– M. princas vaizduotės 60-procentinis tikroviškumas. Samurajai ir lietuvių karžygiai, įveikę rusus, mongolus ir vokiečius. Galima laimėti generolo hedonizme, bet pralaimėti balus gero vardo sostinėje (nusižengęs gero vardo lygmeniui), – pasakė Vidulis. – Plius įvairūs nukrypimai nuo normos. Štai kodėl paranojikas praranda gerą vardą.

– Aprašyk tapybišką paveikslą, – pasakė Edita. – Rembrandtą prozoje. Tai, kas įvyksta čia, – daugiau impresionizmas? Ekspresionizmas? Siurrealizmas??? Daugiau turbūt Markas Šagalas.

– Svarbu, kad žydas, – pasakė Vidulis. – Šeimos kronika – Forsaitai – man neįdomu. O kaip M. princas? Iš kur jis pas tave?

– Iš Islandijos, kuri turi globalinį garbės troškimą 183 cm ūgio ir I. Q. 140 prelegentams. „Tu nežinai, kas aš esu, – pasakė M. princas. – Mano rožė tau Rož-ukas“.

– Turi siekti maksimalumo tikrovės atžvilgiu, – pasakė Edita. – Moterų orgazmas ir bučinio faktas erotikos akimis.

– Aš buvau geras boksininkas. Turėjau smūgį ir reakciją, bet pralošiau kairiarankiui ir tuo baigėsi mano karjera. Sako, velnias turi dvi uodegas ir du b-kus. Tuo aš baigiau savo mefistofeliškus gundymus.

– Nesilaužyk, – pasakė Vidulis. – Žinau tave kaip nuluptą. Tiesos bankrotas, kaip aprašoma milimetriniu masteliu.

– Esu susikaupęs kaip katinas prie pelės urvo, o tu bari žmoną bambėdamas lyg sena motorinė valtis, – kalbėjau. – Edita gauna iš tavęs kyšį, šlapią šypseną. Tai košmaras ir košmaro košmaras. Prusto, atėjusio Kaune į „Tulpę“, laiko supratimas. Leisčiau pakasyti savo nosies galiuką, jei pasakytum „Taip“ mano romanui apie Hemą.

– Mokantis bendrauti *bachūras*, įkalęs vieną plonytį brendžio ir jaunas ir sparčiai jaunėjantis toliau. Štai kas yra Vidulis. O tu su savo rašiniiais labai nusidėjęs, lyg būtum nukniaukęs nuo virvės klebono trumpikes. Nėra Hamleto, nėra Otelo. Yra tik pagrindinė rolė savo pakasynose. Čia tiems, kurie mėgsta gerą pypkę ir orientuojasi į aukštos prabos auksą. Taip pat kitiems štangos bičiuliams (su pilna aukso burna). Edita, prisimink tai, prisimink, kai prispaudžiau tave ir mano susižadines kūnas davė tau mintį. „O kodėl ne? “ O tu, Vytki, savo tiesą rašai sunkiai, vis rasdamas epitetus ir metaforas.

– Tu žinai du žodžius – gaidys ir ožys. Ir jų užtenka tavo pasaulėliui. Esi liberalus, nacionalistiškas, dėmesingas net čigonams ir žydams. Tu išsičiustinęs taip stipriai, kad pasijuntu sterilus vos pažiūrėjęs į tave.

– Vytki, eik po dušu. Tu suprakaitavai, – pasakė Vidulis.

– Žinau puikiai, kad tavo užpakaliukas 5,9 balo pagal šešių balų sistemą, kurioje Vidmos erekcija – azartas su erotinėmis fantazijomis, – pasakiau stiprėjančios tiesos tonu. – O gal tau svarbiau akys? Kaip pas Editą? Kaip du miško šaltinėliai?

– Tavo tekstas – vieni klausukai, – pasakė Vidma. – Tavo žodžiai atkuria daiktų garbę ir mano, liudytojo, pareiga sulaikyti tave nuo melancholiško tritaškių mėtymo. Kiti mąsto daugiau, kai sysioja, negu Vytkis, kai skaito Vundto „Įvadą į filosofiją“.

– Vytenėlis su ūsais lyg jūros liūtas. Kietas *bičas* su diafragma kaip papūgos narvas, ir azartiškai krapštosi su metaforomis (taip vaikai daužosi pagalvėmis) ir parašo kelis šimtus žodžių per dieną, – pasakė Edita.

– Senos čirvos, komentuojančios Platoną, – pasakė Vidulis, – Ir pakrikusio protelio apsimyžęs valkata – tokia kompanija mano išrinktųjų. Atsiribosiu nuo tų baisių neišmanėlių ir juokiuosi iš paranojos. Mano genai ir nemiga – gal žingsnis prie paranojos, juokiuosi iš psichozės. Nemėgstu negandos. Tavo vėžys, Edita, mane priverčia pastatyti žvakutę. Tačiau aš svirduliuoju, įdūręs prieš save sustingusį žvilgsnį. Man neganda netinka.

– Ašarodama, lyg svogūnų pardavėja, aš stebiu cigaro dūmo kelią į lubas, – pasakė Edita. – Stambus kaip kolona Vidulis ir romantikas. Taip, taip – romantikas, prisimenu, kaip jis nuo čigono griuvo, bet saugiai kaip tikras savo laimės kalvis.

– Sekant žmonijos dorovinės tobulybės idėja, – kalbėjau, – mes trise turime tapti hedonizmo generolais. Tad padarykime *čin-čin*. Ji. Edita. Dorovės generolė, pažabojusi mano seksualinį įkarštį. O aš įliesiu daugiau gastronomijos į savo tekstus. Hemas pralenkia mane, bet nežymiai. Aš mėgstu padaryti *čin-čin*. Atleisk, Viduli, tavo draugystė – tai salsvas nevalyvių apatinių kvapas. Tipiška realybė ir kritinis realizmas, – mano kerėplos, varnos, draivas.

– Atsimenu, – pasakė Vidulis, – prieš metus tu mažai ką turėjai su žmogum, kurį mačiau prieš savaitę. Bet 30 proc. logikos liko. Tu susirgai.

– Vakar parašiau: Po kaldra gulėjo žmogus, kažkada buvęs Ernestu Hemingvėjumi, kurio nemirtingoji dalis ir šiandien taip vadinama. Kai susirgau, Viduliui pasakiau: „Po pusmečio ar trejų metų jis bus sveikas, o tu visą gyvenimą liksi kvailys“.

– *Wie steh 'ts* (vok. kaip sekasi)? Viduli? – pasakiau.

– Esu Ožeškienės gatvės *bambizas*. Pralenkiau Vytenį sekse, piniguose ir šeimoje, didesnę štangą išspausdavau. Aš dairausi į šonus ir stengiuosi nenusileisti. 12 proc. žmonių neįgalūs, kriminalai ar šiaip kokie atplaišos. Vytkis bandė palįsti po traukiniu, bet paskutinę akimirką atsisakė. Vytkis gimė tiek kartų, kiek apsigalvojo nusižudyti.

– *Padre* (it. tėvas), bokse aš turėjau 17 mūšių, ir visos pergalės, išskyrus vieną. bet viską nugali *far nente* (it. dykinėjimas). Esu laisvas, o tu dirbi savo sagų ir siūlų krautuvėlėje. Esi nuodėmingas kaip Dino Moriarčio paklodė, ir linksmuolis, it operos „Bohema“ personažas. Į tavo žmonės žiūri kaip į viešojo transporto kontrolierių. Jai tu svarbus kaip puodelis kavos Balzakui.

– Hemas, – pasakė Vidulis, – kodėl Sevilijos, o ne Kubos kirpėjas?

– Vidma su paranojiko punktyrais, nors neserga, bet labai įtarus, – pasakė Edita.

– Antraeilis herojus surenka mažiau pliusiukų negu *lead hero*. Reikia, kad skaitytojas pasakytų: *Excellent, vraiment, excellent* (pranc. puiku, iš tiesų puiku). Žodžiai laksto į šonus. Taip bėga juodaodis, 100 m nugalėtojas. *De facto* (lot. po teisybei, faktiškai) tai *habant sua fata libelli* (lot. knygos turi savo likimą). Mano tikslas parašyti knygą, kuri taptų *Miracullum mundi* (lot. pasaulio stebuklas). Ją parašyčiau 84 metų.

Romas ir Siera maestro barzda (Fidelio Castro) ir dar cigaras – šie istoriniai dalykai labiausiai charizmatiški Lotynų Amerikoje. Tai aš aprašysiu. Baronas Georgas gyveno kaimynystėje su Esmeralda ir turėjo nuotykį, bet vėjelis papūtė ir tai buvo užmiršta. Esmeralda negali pagimdyti ir Džo sanitaras nužudo negrą smuikininką, kurį buvo įsimylėjusi Esmeralda. Georgas tiki vudu ir yra maurų religijos išpažinėjas.

– Baronas turi mylėti moteris, – pasakė Vidulis. – Hemo draugas katalikas psichiatras – negro smuikininko draugas. Beje, Hemas nokautavo tą, kuris jį apšaukė impotentu.

– Tu man padedi, Viduli, – pasakiau. – Esu vienišas kaip bomžas, miegantis parke ant suoliuko. Mano ambicija suurzgia kaip Alos Pugačiovos pudelis. Ir aš pietums duodu melą, o pusryčiams – meno kritiką. Hemas – žmogus šiaip neblogas, bet meluojantis.

– Kokias moteris tu aprašysi, – paklausė Vidulis. – Pasileidusias? Ar tai bus Skoto Ficdžeraldo žmona, ar neregė Esmeralda, ar prostitutė?

– Tėtis Nemunas man neleis sumeluoti. Aprašysiu Vilę Tūbaite, kokotę, miegojusią su ištisu Rusijos žvaigždynu, ir labai gražia. „O mano upe, tekėk į marias. Tu, mano Nemune, tekėk į Baltiją“. Šią liaudies dainą mes dainuodavome su broliu, kai jis vežė mane į Dzūkiją, Leipalingis ir Savanorių kaimas – vieta, kur gyveno mano senelis, M. K. Čiurlionio pirmos eilės pusbrolis. Ir pro-prosenelis Adomas Rožukas davė į galvą klebonui bažnyčioje dėl to, kad šis melavo, sakydamas, kad baudžiava nepanaikinta. Jis įėjo į istoriją kaip drąsus ir šviesus žmogus. Jį nuplakė ir davė kelis mėnesius išlaikyti kazokus, penkiolika kazokų, kurie suvalgė visas kiaules ir pamylėjo Rožukaites.

– Hemas kiek turėjo gražesnių moterų, visas vedė, – pasakė Edita. – Taip pat aprašyk visus psichotikus, kurie supo Hemą, jo gimines, jo genų kelionę, visus paranojikus su ta pačia genų klauda.

– Tegul trečiaeiliai herojai gauna improvizaciją, – pasakė Vidulis. – Pliusiukas-minusiukas ir herojus atsilieka laipteliu nuo teigiamo herojaus. Esmeralda įsimyli negrą ir jos Džo to nepakenčia. Esmeralda anksčiau simpatizavo baronui Georgui, bet tai tik nuotykis.

– Ačiū, Vidma, – pasakiau. – Gal ką ir paimsiu, atsuk atgal „*Summer time*“, noriu dar kartą išklausti. Geršvinas – man vienas geriausių kompozitorių.

– O man Lenonas, – pasakė Edita. – Tiksliai, ilga nata, nežymi vibracija, ir ritmen bluzas, kaip lietus rudenį – vis varo ir varo.

– Jis. Ilgas neišmiegotų naktų takelis, kuris anksčiau ar vėliau atves į paranoją, – pasakiau.

– Nekalbėk to. Pabelsiu, – pasakė Edita.

– Aprašyk svaną, Kaukazo kalnietį, gyvenusį Gruzijoje, – pasakė Vidulis. – Baronas Georgas, aristokratas, pasakęs – visi mes mirsime, o Hemas nemirs. Švelnumą ir gailestį sukelti svarbiau negu smalsumą. Pliusiukai: gerovė, dora, sąžinė.

– Nepasakok niekų, – pasakė Edita. – Kvailystė. Svarbiausia viltis ir laimės žiburys.

– Ar tiesa, kad moteris – *разлюбила*, ateina laikas ir meilė baigiasi, o vyrai įsimyli visam gyvenimui, net jeigu kitų meilių yra lygiagrečiai?

– Tu teisus, Vytki, – pasakė Edita.

– *Bien* (pranc. puiku)! *Cercle des mourents* (pranc. mirštančiųjų būrelis), – pasakė Vidulis. – O gal mirsiu anksčiau, nors neturiu vėžio, pavyzdžiui, insultas. Imkis autohumoro; tuščiagarbis, tinginys, užsispyręs, bet gabus montažo meistras. Tinginys. Smulkias mintis palikdamas galvoti žmonai. Tu naudoji svetimas rankas, manipuliuoji montažu.

– Tu, Viduli, teisus. Esu respublikos matematikos olimpiados prizininkas, nors nesiruošiau olimpiadai. Taip pat atmintis. Penkias minutes pastovėjau prie tvarkaraščio „N. Vilnia–Kaunas“ ir „Kaunas–N. Vilnia“, grįžau namo troleibusu ir užrašiau be klaidų.

– Rembrandtas – štai kur turi eiti, – pasakė Edita. – Ji. Publika. Tau plos atsistojus, jei aprašysi abipusę meilę.

– Anetė, vokietaitė, kurią įsimylėjau. Ji bus prototipas Hemo Meri. Dovana žmonių giminei. Romanas apie paranoją. Išgelbėti tūkstančiai savižudžių.

– Pliusiukas, – pasakė Vidulis. – Nedulkina herojės. Išdidus. Svanas (baskų protėvis). Jo šeima vieną dieną. Montažas iš daugelio *bachūrų*.

– Ciniškai aš mažtau. Malonus Vidulio tenorėlis, bet žmogus pernelyg egoistas, pernelyg nagas, šykštus, tačiau lovoje – Dievas. Ir tik dėl to aš su juo būnu.

– Paimk keturias platformas – bazes, – pasakė Vidulis man, – karas, šeima, draugystė, psichiatrinė.

– Man pragaras – priepuolio metas, – pasakiau. – Bloga pozicija. Įtarumas – visa tai viršija sveiką protą. Kai pasveikstu, saugiklis atšoka į normalią poziciją ir tampa normalus. Saugiklis perdega ir tada – *labas* psichinei ligai. Buvo – atsigulu sveikas, o sapne paranoja ir aš jau atsibundu su paranoja (sirgau ketverius metus). Man atrodė, kad miesto kaminai – tai gyvų žmonių deginimas. Elektros pastotės – prie jų laidais prijungtas paralyžiuotas žmogus. Žmonių praeitis fiksuojama ir kaip magnetofonu kompiuteriu įrašinėjama. Hemas norėjo išsitatuiruoti, kad jeigu pasveiks, liktų žinia, kad tikra teisybė paranojinis pasaulio suvokimas, kad neužmirštų tikros teisybės. Mintys sako, kad šnipai ir slaptosios tarnybos varo siaubą ir skausmą dvasioje. Tada sveikas protas man atrodo kaip liga, o paranojinė būseną – teisinga ir logiška. KGB CIA, Mosada – viskas perdegus saugikliui, panirimas į pragarą, jausmuose – nelaimė ir kančios. Gyvenimas su iššokusiu saugikliu – konclageris su mirties siaubu ir košmariškais išgyvenimais. Atrodė, kad elektros pastotėse guli žmonės, kad jų smegenis tiria kompiuteris. Paralyžiuoto žmogaus sąmonės srautas – siaubinga tikrovė.

– Tavo liga yra nesuprantama. Manau platforma *psichiatrijos ligoninė* yra įdomu žmonėms, tik iš tolo žinantiesiems apie paranoją.

„1–85“. 60–65.

Jie – žmonių būdvardžiai: atstumiantys, patrauklūs. Daugyba, kai labai mažas subjektas padidinamas, pavyzdžiui, 6 kartus ir visa tai vaizduotės dėka. Dėka sostinių gyvenimas tampa paprastas, lipšnus ir malonus. Bandau aprašyti 2 valandas. Pavyzdžiui, Virgis Butautas, jo žmona.

Jo smetoniškas 4 kambarių butas Ožeškienės gatvėje. Mes, trise, apie meilės pabaigą.

Das ist wirklich schrecklich (vok. iš tikro tai baisu)

– Nusikeik vokiškai, – pasakiau. – *Non plus ultra* (lot. nepakartojama), – pasakiau, nugėriau vyno ir tuo džiaugiausi. – *Ich kann bezahlen* (vok. aš galiu susimokėti). – pridūriau.

– *Sehr gut, nicht wahr, meine Herren* (vok. labai puiku, ar ne taip, mano ponai), – pasakė Aiva.

– Vytkis – *bon vivant* (pranc. linksmas žmogus), – pasakė Virgis B. – Tai *pis aler* (pranc. paskutinė priemonė), stengiantis išsilaikyti savo gyvenime.

– *Maul halten und weiter dienen* (vok. tylėk ir Dievą mylėk), – pasakė Aiva. – Mano kavalierius – krepšininkas iš Vokietijos išmokė mane išsmaugtą šypsena palydėti kalbos žiniomis ir net tinka paryžiečių *babel* (pranc. vapėjimas). Kas paprasta – genialu.

– Kaip tavo sėdynę vertina žinovas, – paklausė Virgis.

– Ji turi teritorinę persvarą, – pasakiau, – bet 5,5 balo yra pagal šešių balų sistema. Aš kiaulė, bet nemeluojau – 5,5 balo. M. princas pasakys, koks back-side'as buvo pas Barborą Radvilaitę. Man, be to, rūpi aprašyti Algirdo mūšį, kai lietuviai vyravo Rytų Europoje. Koks aš kvailas, koks kvailas! Be M. princo neatkursiu solidžiausių istorijos momentų. Man nereikia šlovės. Užteks to, kad supažindinu pasaulį su istorinių sostinių medžiaga. Ši pamoka gal padės išvengti mano klaidų. Ne pamišęs, aš teisingai įvertinu paveikslą, nors totalinis pasaulio vaizdas – iškreiptas.

– Siužetą veda užuominos, – pasakė Virgis. – Normalios būsenos Vytkis kritiškai žiūri į save. Deja, įvykius priepuolio metu jis blogai atsimena. *Odi ergo sum* (lot. nekenčiu, vadinasi esu). Rožukiškas jėgos draivas, kai visos pastangos sutelktos į sakinių meniškumą; minusine spalva nudažyta gražuolė Aiva ir jos nuotyčiai. Aiva pagimdė man dvi dukteris, nors buvo neištikima ir patrakus, – pasakė Virgis.

– Sociologijos profesoriaus stilius leidžia man lakoniškai aprašyti mirtį ir mirtinas ligas (paranoją). Brolių Grimų pasakos – šis stilius man irgi parankus. M. princas, Muska ir rožė mano draugai iš dvasinės terpės, padedantys kelionėje į ezoterinius pasažus.

– Tu susirgai?! – paklausė Virgis ir užspaudė rankomis sau burną.

– Šiuo metu sveikas, bet ir sirgdamas sakysiu, kad esu sveikas. Bulgakovo Bolandas ir M. princo Muska – tai prozos herojai, padedantys

vertinti savo ir numanomo pasaulio šokoladą. Aš bandau tris kartus aprašyti įvairaus dydžio raidėmis (smulkmeniška proza ir apvali proza, didžiosiomis raidėmis).

– Taip. Buvo antra valanda dienos, – pasakė M. princas, atkeliavęs iš planetos Nr. 183, – kai aš aplankiau Žalgirio mūšį, 1410 metai mūsų eros. Didysis Vytautas įėjo į istoriją kaip gudrus ir sumanus karvedys, ne kartą apmulkinęs kryžiuočius.

– Turi tau patikti medžiaga, tada ir kitiems patiks, – pasakiau. – *Du calme, du calme* (pranc. ramybės, ramybės). Džiaugiuosi, kad mano prelegentai moka lotynų, ispanų ir graikų kalbas. Džiugu, kad Esmeralda žavi ir kvaila, džiugu, kad myli draugus ir išlaikai draugystę. Aš tau dar pasivaidensiu, – pasakė M. princas ir kaip dūmas išnyko.

Aš kalbinu toliau žavią blondinę Aivą ir Virgis buvo nusiteikęs prieš jos meilę Vokietijos krepšininkui. Man abu jie buvo nuostabūs. Išsiblaškęs ir juokingas mūsų draugas Ričardas Tankelevičius, lotynistas, užtruko pas Virgį keletą minučių.

– *Cirkulus viciosus* (lot. užburtas ratas), – pasakė Ričardas. – 52 proc. teisybės, o kitkas sugalvota. Pro realybės skylę turi praskristi šikšnosparnis.

– Tavo žmonos krūtys kaip kašikai, – pasakė Virgis, o mano žmona savo pavadinimų teniso kamuoliukais. Bet tu teisybės. Gražuolė – tortas visiems. Tavo žmona ištikima, nes mažiau pagundų, tai kas, kad negraži.

– Gerai skaitosi, kai pliusiukai vieni. Abejotinose vietose prismaigstyta pliusiukų. Vytkis tavo žmonai suras minusiuką, ir šaukštas deguto patiekalą sugadina, – kalbėjo Ričardas. – Tam kartui. sudie.

– Sudie, – pasakė Virgis ir paspaudė šiam ranką.

Svetainėje likome trise. Arba paraiška kavai ir vynui.

– Vienas, – pasakiau, – Cead here – negras muzikantas nužudomas, o kitas – Hemas – bus paskirtas pasekėju, – pasakiau. – Juokdarys (kaip Šveikas) katalikas, psichiatras vis priima neišmintingą sprendimą.

Pamišimo priepuolis – kas užmiršta ir kas prisiminta. Hemo draugystė su baronu Georgu. Daug žodžių, dialogų. Mano vestuvės su Lina, galų gale vedžiau tą, kuri pirmiau pasipainiojo po to, kai nusprendžiau ženytis. Tragiški vaizdai, Aš įkalbinėjau ją nepjaustyti venų (psichopatija), kaskart ji traumudavo mane, patempdavo lūpą.

– Man Aiva per graži, – pasakė Virgis B. – Tau irgi ji netinka kaip prototipė. Nes tu liaudies filosofas, prasčiokų dainius, liaudies aprašinėtojas.

– Pavadinimas didžiosiomis raidėmis – ir po to skyriaus medžiagos išlukštenimas. Groteskas ir hiperbolė. Naikinimas humoru, – pasakiau. – Juokingos baisybės. Ir grožybės – M. princas. Muska ir rožė. M. princas ima flamasterį ir piešia. Daug pliusiukų, vienas minusiukas. Dailėje Boschas, Breigelis, o literatūroje – M. princas. Pasaulio pasakos kaip groteskas. Kvailių, juokdarių šventė balandžio 1 dieną. Viršų sukeisti su apačia. Juokai ir žaidimai. Tiek daug minčių.

– Tu apie humorą, – pasakė Virgis. – Jis būna ciniškas, satanistinis, – pasakė Virgis. – Šventa kvailių parodija.

– Jūs užmirštate garbėtrošką, – pasakė Aiva. – Romanas apie Hemą – tai kova su garbėtroškėmis.

– Gero vardo sostinėje garbėtroškos yra geras impulsas, – pasakiau. – Jis leidžia pasiekti aukštumą. Tai šokimas į aukštį, su ambicija įveikti 230 cm, o gaunasi 220 cm. Humorą vaizduotės sostinėje, kai girtas filosofas išpučiamas, o literatas – sumažinamas. Rokoko herojus – jomärke ir karnavale.

– 40 dienų išgyvenęs kūdikis pirmą kartą nusijuokia, – pasakė Aiva. – Virgis buvo gražus berniukas, todėl ir siekė to pripažinimo toliau. Gražuolis, gabuolis, geruolis. O dabar išmintingai kvailiojantis žilaplaukis *bachūras*. Ką čia aš, tavo draugė – unikumas, nėščia 50-metė.

– Užkliudysiu beprotystės motyvą, – pasakė Virgis. – Pasimokyk iš Čechovo, socialinė patirtis ir profesija. Visa tai pro psichotiko prizmę. Pamišėlių kančia eina nuo tėvų ir senelių.

– Aš prisimenu darbą padangų gamykloje. Košmaras. Fizinė kančia mažesnė už dvasinę, kurią kenčia paranojikas. Bet galima lyginti. Noriu tai aprašyti genialiai, jautriai, subtiliai, tikroviškai. *Mic et nune* (lot. čia ir dabar). Aš praėjau amineziną, insuliną, haloperidolį, klizmas. Rezultatas laikinas – po metų susirgdavau.

– Šeši herojai gyvena daugiabutyje, apie juos plius dvi prostitutės, – pasakė Virgis. – Duodu sau temą. Pirminis statusas. Vyravimas grupėje. Tos rūšies padorumas. Geras vardas.

– Aprašyk savo karate pasiekimus, – pasakė Aiva. – Čerčilį nušviesk tik iš gerosios pusės, vien pliusiukai.

– Smulkus smagumas. Trečio laipsnio – che, che, che. Trečio laipsnio fantazija, – pasakė Virgis. – Aprašyk rūkymą ir metimą rūkyti.

– Darbą suodžių gamykloje aprašysiu per 5 puslapius, – pasakiau. – Nusizudėlis kovoje už savo gerą reputaciją. Jis gali nusižudyti, kad neatitektų KGB ar CIA.

– Didelis smagumas, – pasakė Virgis. – „Faustas“, „Maras“, paranoja šitame tavo rašyme – visa tai su gera metafora. M. princas ir jo legenda tik su pliusiukais. Pasirūpink mitu ir mitologija.

– Aprašyk, – pasakė Aiva, – nelaimingą gyvenimą.

– Kieti viduriai, hemorojus – tai nelaimingas gyvenimas, o normalūs viduriai – laimingas gyvenimas.

– Korida, safari, – jau išengta medžiaga, po Hemo ten nėra ką veikti, – pasakė Virgis? – Bet paranoja iki tavęs – šviežia tema.

– Seniokas, kurį praminė Papa, ir Vytenėlis su ilgais plaukais, hipsteris su rok muzikanto šlove. Himnas neskamba pavieniui. Herojų pasekėjų atsiranda ir atsiranda, – kalbėjo Aiva.

– *Часы или трупы*, – pasakiau. – Reikia išlaikyti šaltas galvas ir karštas širdis. – Taip prie lifto pasakiau Džinai Lolobridžitai. – Prašom, užėikite. – O lifte vos išlaikiau neišprievartavęs šios supergražuolės.

– Portretą piešk per du puslapius, – pasakė Virgis. – Kaimą – per 4 puslapius. Ir būk kosmopolitiškas it Niujorko kvartetas.

– Aš esu iš džinsinės generacijos, – pasakiau. – Ilgi plaukai ir auskaras kairėje ausyje.

– Atidaryk liniją su buitinais skandaliukais, – pasakė Virgis. – O Amerikoje – Beta, privati grupė, padedanti imigrantams iš Meksikos.

– Aprašyk jausmų priepuolius, krizes, isteriškus raudojimus, genetinių ligų pradžią, – pasakė Aiva. – Ir Virgio orumą, džentelmeniškumą Vytkiui, nes žmonės neteisingai reaguoja į „nenormalų“, nes ir sergant chroniška liga, reikia tolerancijos ir žinojimo, kad po vaistų Vytkis vėl bus sveikas ir galės laimingai gyventi, net jei priepuolis truks 4–10 metų, reikia tikėti, nes dvasiniai ligoniai išlaikė ir išlaiko orumą ir viltį.

– Aprašyk didžiausią jausmą iš įmanomų, – pasakė Virgis. – Bet kai daugiau sviesto negu košės – negerai. Viniukai saikingai.

– Mikrofantazija, su mažiausiais melais, – pasakė Aiva. – protų kova ir gynimasis nuo beprotybės – štai momentas, kai pasakai „ŽIAURU“.

Esmeralda dirba psichiatrinės ligoninės fabrikėlyje. Ligoninės psichiatras katalikas Jokūbas ir jo draugas baronas Georgas taip pat pažinojo Esmeraldą neregę. Georgas gal net mintyse buvo permiegojęs su Esmeralda. Esmeraldos gerbėjas sanitaras barzdaskutis Džo nužudė negra muzikantą, nes buvo rasistas. Tiek siekia mano ir tavo, Vytki, fantazija.

– Po daugelio bandymų nusižudyti aš nusprendžiau išgyventi iki 85 metų ir mirti tiek sulaukęs. Baroną aš padarysiu ligų mūšio lauku, dar vaikystėje jis susijęs su daug ligų, ir tai tęsėsi iki senaties. Baronas vedė moterį, po likimo išdaigų tapusią našle Romoje.

– Informacija prozoje turi būti reta ir originali, – pasakė Virgis. – Tu, Vytki, esi daugelio kalbų mokovas, ir tai leidžia tavimi tikėti, tikėti istoriniais pasažais. Pavyzdžiui, Aivai reikia gerbėjo su „Ferari“. Jai reikia išlaidavimo. Turtingųjų eilėje aš esu prieš galą.

– Mirtis – teisingiausia teisėja, – pasakė Aiva. – Negras smuikininkas. Aš norėčiau tokį turėti. Lietuvaitėms – tai nuostabus jaunikis. Pavydas? Ne kiekviena psichika gali išlaikyti. Virgis patvarus. jis ir pasipuošęs ragais lieka santūrus ir solidus. Bet aš neprašau meilės, kai ši pasibaigia ir prasideda kita meilė.

– Kelias minutes per 10 puslapių, – pasakiau. – Aivos krepšininkas ir kenčiantis pavydą Virgis. Štai medžiaga, skirta aprašymui per 10 puslapių.

– Aš sutinku su Vytkiu, kad ilgai gyventi yra garbė, laikoma gėdinga mirti anksti.

– Aš ėjau ir eisiu į pasimatymus, nes laisvė užlieja širdį. Dėl pasimatymų su skirtingais vyrais. Aš esu per graži būti Penelope. Ar teisingai pasakiau?

– Gražesnę už Aivą surasti būtų sunku, – pasakiau. – Jos patėvis išauklėjo ją kaip įnoringą merginą. Girta ji improvizuoja meilės sostinės tema.

– Rami praeities analizė, – kalbėjo Aiva. – Meilių laikas ir jų analizė. Išorinė karikatūra – materialus pasaulis, vidinė karikatūra – dvasinis pasaulis. Sostinės reikšmė ir rolė – svarbiausias dalykas hierarchijoje.

– Viskam vadovaujanti Aiva, moteris su kiaušais, – pasakė Virgis. – Meilė ir Aiva – 10 puslapių. Išgeriantis herojus, be viršininkų, tik tai, ką pats gerbia ir mėgsta. Tiek naujų personažų.

– Laidotuvininkas irgi personažas, – pasakė Aiva.

– Žmogaus teisės, žodžio ir meilės laisvė, – pasakė Virgis. – Aivos širdis šokinėja kaip žuvis ant keptuvės. Ji eilinį kartą įsimylėjo.

– Neužmiršk Hemo barzdos. Gabiausias savo laikų vyras – Hemas. Herojus kaip Ulia Semionova. Žiūrėjau į apačią ir staiga supermarkete pamačiau batus didžiausio numerio, pakeliu galvą, ogi Ulia Semionova, – kalbėjo Aiva.

– Aprašyk tas vietas, – kalbėjo Virgis, – kur buvai Santa Monikoje, Los Andžele, Paryžiuje, Romoje, Siefelde, Miunchene, o kai prieisi prie Čerčilio, parodysi intrigas ir nacių gudrybes sąjungininkų konflikte.

– Minėjai Robertą, karaimą-lietuviuką, literatą ir Hemo biografą. Jį ir kataliką psichiatrą – labai gerą, labai krikščionišką, abu aprašyk po 5 puslapius, kiekvienam portretui, – pasakė Aiva.

– Išryškink, – pasakė Virgis, – Hemo mitą, Hemą rapsodą, visą jo legendą. Kalbos magija ir pasaulio pabaigos nuojauta. Išsakyk tai, kas skauda Hemui.

– Amerikiečių bohema Paryžiuje, – pasakiau, – Virgio, Algio ir Vytenėlio debašai, naktiniai barai. Studentų bohemos judėjimas ir jų dekadansas – rafinuota ir subtilu. Mąstymas apie grožį – tai įaudrintos vaizduotės padarinys. Visa tai kaip prototipas.

– Tarpusavyje nesusijusių detalių mišinys, susieja tai, kas nesusiejama. Ir gilumoj – M. princas, Muska ir rožė. Puiku, nuostabu, – pasakė Virgis. – Mes atleisime tau netikrovišką groteską ir liks gamtamoksliniai romano pagrindai ir sveikas protas, logika (Mopasanas, E. Po). O liga, pasaulio baimės išraiška, libido sublimacija – tai būtasis kartinis laikas ir pirminio statuso grupėje išraiška. Aš nuėjau, man pasirodė, mane myli ir t.t., ir pan.

– Jis. Žodžių alkis, – pasakiau. – Dvimetrinis daugiažodiškumas, kai Lietuvos rekordas 2,30 m, o pasaulio 2,50 m. Herojų hierarchija būdavo Hemas – 100 balų, Meri – 80 balų, literatas karaimas – 80 balų, Skotas Fildžeraldas – 90 balų. Gero vardo sostinė.

– Rebusas kaip paslapties atskleidimas, – pasakė Aiva. – Malonu jausti, kaip tave įsimylėjo ir kaip tu trukteli plūdę, ir meilė ateina. Tavo tekstas lai būna raumeningas.

– Tu esi juokinga, Aiva, – pasakė Virgis. – Tavo hemiškumas meilės sektoriuje yra juokingas. Vytki, man nuojauta sako, kad tavo Papa, Hemas, bus dvasioje riebus, ir kiekis minčių leis jį gerai įvertinti. Aiva gero vardo sostinėje ne aukštumoje. „A“ jaučiasi geriau už „B“ ir „A“ įsimyli „B“, nes „B“ neranda geriau nei „A“.

– Kai malonu paskaityti ir malonu parašyti, – pasakiau. – Numanau kovą tarp tardytojų ir kitų kaltinamųjų (baronas Georgas, barzdaskutys, Džo ir liudytojų (psichiatras katalikas, Esmeralda) dėl negro smuikininko nužudymo.

Staselis pasakojo: – Tai kaip mes mušimės? Gal kartais vieną ranką pririštumėte, kad būtų lygūs šansai... Šakės. Matydavau tikrus sportininkus. „Einšteinai, kaip tu gyveni?“ – klausia jie manęs. – „Ką gali pasakyti, Einšteinai?“

„Babavičius, vandensvydžio treneris, Babas lošęs už rinktinę 40-ies metų. Turi randą ant skruosto – įdomus žmogeliukas. Visas toks sveikatingas. Pasirodo – atsakau už savo žodį – jo duktė – šiukšlė paskutinė. Visiška šizofrenija!“ – kalbėjo Staselis, jūros vilkas. – „Babas, retais ūsais ir visą laiką šypsosi. Turėjo vienuolika atskyrių. Bet nė vieno sporto meistro“. „Ką padarysi, dar vienas Einšteinas“. „Aš boksavausi. Vaikščiojau į klubą, kilnojau geležis ir tarp intelektualų „draivą“ laikiau. Nesu dvejetukininkas iš fizkultūros.“ Gyvenimas sudėtingas. Visiška šizofrenija. Rūkantis ir normalios orientacijos šiais laikais neturi jokių teisių. Dabar kartą per metus guluosiu į Slaugos namus. Ten *faina pacankė*, masažistė. Vandensvydis. Mes nė vieno lošimo nepralaimėjome, bet ir nė vienas žaidėjas nepaskendo. Slaugos namuose gulėjo mirtininkai. Aš prisitaikiau, nes esu Einšteinas. Prisimenu tarnybą. Majoras „debilas, kokių nebuvau matęs“.

Staselį prisimenu dažnai. Mano darželio draugas, hedonistas, padarantis kasdien po puslitrį.

– Tobulos metaforos – kelias į amžinybę, – pasakė Virgis. – Perrašyk minimum tris kartus. Mokytojas – Tolstojus, – pasakė Virgis.

– Reikia turėti liguistą potraukį į paranoją, – pasakė Aiva. – *Was ist dass, meine Herren?* (vok. Kas gi čia, ponai?).

– *Porco maledatto* (it. nusususiu kiaulė), – pasakė Virgis.

– Jis. Sergantis. Kaip kartais būna. Vėžiu suserga ir daktarai. Marūda, kaimynas iš Ožeškienės gatvės, – pasakiau. – Triušienos ragu. Ragai ir kitas seksualinis humoras.

– Penki pagrindiniai herojai, be šalutinių. „Aha“ grupė iš šalutinių tarpo. Hemas – pagrindinis, – kalbėjo Virgis. – „Secret service“ mažiau, o „Rollingstonai“ – daugiau. Paslaptis ir skaidrumas, paprastumas. Tiek prozoje, tiek rock muzikoje. Paslaptis – M. princas, Muska ir rožė – visi jie domisi laimės žiburiu ir Hado prieigomis.

– Vargas, „Padangų kronikos“. Sunkūs darbai ir kančia. Suodžiai ir juodi skrepliai.

– Man užteko proto. Aš tikro vargo nemačiau.

– Norėjau pažinti gyvenimą. Kad galėčiau aprašyti.

– Tu su būgnais pasiekei daugiau negu aš, nes domėjaisi ir mokeisi iš džiazmenų, – pasakė Virgis. – Kompozicija – tai atskiras tavo plusas, nes turėjai savo muzikos kūrimo sistemą. Atradai motyvų ir kontrapunktų pasaulį.

– Humoras, – pasakė Aiva, – kai yra šypsena už teksto, tada bus humoras. Kiekvienas žmogus tam tikroje vietoje sukelia juoką. Ir kiekvienas vertas meilės ir sukelia gailestį.

– Žurnalistinė informacija taip pat telpa romane, – pasakė Virgis. – Ypač jeigu ji reta ir originali. Jau tai minėjome. Proza – tai sintezė, apibendrinimas.

– Aš esu Lietuva, – pasakiau. – Žmogaus garbė ir sąžinė. Mes, lietuviai, ne tokias pilis ėmėme; keletas linijų. Ir vis lietuviškai.

– Klasika, jokių laiškų, – pasakė Virgis. – Cinkt ir ateina idėja. Po to švelni ironija ir logikos stulpai.

– Menkos užuominos, kurios išauga į siužetą; pasėjus grūdą išauga ir vaisius; švelniai numanus, – pasakiau ir paklausiau: – Ar harmonija (Gėtė), gėris (Hemas), grožis (Homeras) – genijai visais trim atvejais originalūs? – Ir atsakiau: – Angelas vidury pragaro yra rojuje ir nemato pragaro, o demonas vidury rojaus nemato rojaus.

– Vytki, – pasakė Virgis, – prasmės problema, sostinės. Tu teisus. Čia yra gyvenimo prasmė. Fundamentas. Sovietinis Kaunas. Naktiniai barai ir 150 gramų. Ir šviežia gražuolė. Nuotykis, ieškojimas. Kaip tai atvaizduoti? Norėčiau apie tai paskaityti.

– Gyvenimas ir mirtis, – pasakiau, – laisvė, maistas, kalėjimas, draša, jausmo kiekis. ir Draugystės sostinė. Retais atvejais – minusiukai, šuoliai į aukštį, moterys – čia silpnesnės, pasiekia mažiau, bet jos gimdo ir žindo kūdikį.

– Su M. princu, – pasakė Virgis, – aprašyta LDK, šventa Lietuva. Lietuviai turi savo Ivaną Rūstųjį ir Petrą Pirmąjį. S. Dalis, M. Karavadžo, H. Pusenas, Ticianas, Velaskesas, S. D. Engras, V. Kurbe, E. Mare, – štai ką mėgdžiok. Kreivas veidrodis, ekspresionizmo karikatūra, impresionizmas. Tikslus veidrodis – Rembrandtas, Diureris. Taškų skaičius + ir –, ir tu patenki į pragarą arba rojų. Paties parašytos prozos įvertinimas. Aš tau skiriu 85 balus. Kristus, tas garsiausias tarp nukryžiuotojų ir Vytenėlis, tarp garsiausių paranojikų... Paprotinė simbolika – vyrukas, panelė. Sijonas ir kelnės. Tavo mitas – paranoja. Tu karate pasiekei daugiau. Mitologinis personažas princas išaiškina Hado pragarą – degti, virti, liūdėti, vargti... Geras vardas, prestižas – tai Hemas. Tu teisingai padarei, pasirinkęs šią temą. Tai reikalaujantis improvizacijų reikalas. Hemingvėjus – XX amžiaus herojus. Kiti nykštukai, palyginus su juo. Mitas 1, mitas 2, mitas 3...Berniukas tampa vyru ir nugali stichiją – beprotybę. Anketos, į kurias atsako prozos personažai. Viskas atsispiria į biografiją.

– Paranoja, tas piramidės statymas iš blogų minčių rutuliukų ir pasveikimas, kai jie subyra, – pasakiau, – kova su stichija (beprotybe) ir siekimas pergalės (šioje žmonijos civilizacijoje). Hemas būtų parašęs dar vieną „Fiestą“, jei būtų nenusižudęs. Tai apčiuopiamas praradimas.

– Sostinių gairės – Hedonizmas, geras vardas, pirmavimas mažoje grupėje ir t. t., – kalbėjo Virgis. – Čia tu sugalvojai ir aš tau pritariu.

– Laimė tai puikus laikas, – pasakė Aiva. – Man gera. Jausmas geras.

– Valgyti, sriaubti, miegoti, knarkti – tai tikroviški saitai, – pasakiau.
– Kai sveikas protas – 70% – tai jau labai stiprus pamišimas. Mano akys iš ryto. Išgyvenau skausmą. Žaizda po truputį gyja.

Laimutės akys – aš išizeidus, viską sutvarkau, ramu, lyg ir tikrai ramu. Beje, metro be kelnų – naujas paprotys ir būsimas paveldas savas-nesavas sistema. Kaip sakė Oskaras Vaildas – reikia rimtai žiūrėti į kvailius. Gėlės, aplodismentai – paveldas. Žargonas, slengas taip pat paveldas. Vyriškumo supratimas, moterų saitas irgi savas-nesavas sistema. Sostinės ir jose hierarchija nuo seržanto iki generolo.

– Tegul būva kaip yra, nes jeigu taip buvo, tai niekad nebuvo taip, kaip nebuvo, – pasakė Virgis.

– Taip sakė bičas pravarde Lumumba. Apie jį proza šiurkščiausiu tonu. Su metaforom, o ten dūmas, indikatorius: retai – dažnai, aišku – miglota, linksmybės – trauras ir t. t., ir panašiai. Liga užkerta kelią į naują „Fiestą“, bet mūsų herojus dar parašys „Fiestą“, jei daktarai pataikins tinkamus vaistus.

– Vytkis rašo prozą apie miško upelius ir piemenėlius, – pasakė Aiva, – o ten palaima kaip gražioje jaunystėje.

– Vytenėlis, tas, kuris galėjo savo paties nosį pragerti. – Pasakė Virgis. – Ištikimybė atsuktuvui. Taip šuo kapinėse guli šalia savo šeimininko kapo.

– Konceptualus tipas, situacinis personažas, – pasakė Aiva. – Kaukė, apibūdinanti mintis apie mirtį. Hemas. Persona kaip liepsnelė, gyvenanti žvaigždėje. Galima įtikėti, kad po mirties žmogaus siela eina į žvaigždę, nusipelnusi didesnę ar mažesnę komfortą, t. y. pragarą, skaistykla ir rojų. Bekraujos religijų agonijos. Graikų, baltų tikėjimai mirė. Metafizikai pasaulis – visata. Žvaigždėje gauni komandiruotę iš Dievo tėvo ir tampi debesiu, augalu, gyvūnu, o po to žmogumi su senais uždaviniais ir neišspręstom problemom. Tikslas – generolo laipsnis visose sostinėse. Galinga Dievo rūstybė, todėl dešimt kartų matuok, o vieną kartą pjauk. Atpildas apčiuopiamai malonus ar skaudus.

– Tarpinės smegenys, – pasakė Virgis, – aktyvuoja taip, kad vienas ar kitas pusrutulis vadovauja, bet yra šansas, kad trombas pavers protą pamišusiu, o gal insultas ar epilepsija sugadins dalį organizmo. Tabletės gali išmušti trombą.

– XIV–XV amžius, – pasakiau, – kai lietuviai stovėjo aukštai tarp kaimyninių tautų. Šiame regione daugelį šimtmečių mes pirmavome. Ar vokiečiai, ar lenkai – kaimynai mus gerbė. Požiūris į mirtį priklauso nuo to, kiek mirčių esi matęs. Gal tai nutrinta, banalu. Parašysiu puslapį apie mirtį.

– Apie psichotikus, – pasakė Aiva, – Kokia čia paslaptis?

– Psichinės ligos grėsmė, – pasakiau, – neabejoju, kad bus atrasti skiepai nuo psichinės ligos. Užtenka 5% pamišimo ir tikėtina savižudybė.

Virgis Butautas:

– Pamišėlis ar keistuolis? Gera vagystė mene yra geriau, negu prastas sugalvojimas. Aš pasirinksiu Itakę, patikimą žemę, su pavadinimu

„Lietuva“. Gėtės Faustas – nuostabios psichikos vyras (Gėtės tėvas sirgo paranoja).

– Makbeto namų dūmai, – pasakiau, – ir Kvazimodas, svečiuose pas Froidą. Ar Jūs užstotumėte negrus, žydus ar gėjus? Susikeiskite vietomis, nors trumpam. Šėtono projektai: garbėtroška, pasikėlimas, išpuikimas, ir perdėtos ambicijos... Kiek man leidžia kataliko praktika: po mirties atsiduri savo žvaigždėje, o po to komandiruotė ir tampa gluosniu, kriokliu ar žmogum. Kas dar? Iškrypėlis, rasistas, antisemitas? Kas dar? Negerai. Bet kitas kenčia nuo insulto ar epilepsijos, paranojos, o tai yra dar blogiau. Mūsų proza-l. didelė, didžiausia iš aplinkinių. Momentas ir pasaulis apmiršta. Faustas daro pasirinkimą. Kas tai? Melas, kreivi veidrodžiai, imantys grožį ir grąžinantys bjaurumą. Šermenys, reikia švęsti mirtį, kaip švenčiamas gimimas. Dingo žmogus. Po ilgų ieškojimų jį atranda beprotnamyje. Paranoja kaip kilmingos visuomenės ženklas. Logiškas ligos chroniškumas smegenų pusrutulyje; neuronų žemėlapiu vieta po trombo ir didžiausia grėsmė savižudybė (S. Jeseninas, V. Majakovskis, J. Janonis) ir blogas vardas, nes sirgdamas pridarai kvailysčių, beprotnamis tik apsaugo nuo prastos reklamos. Tačiau paveldimumas – laikina problema, bus išrasti skiepai nuo paranojos. Gogolis. Jo neurozė ir palaidojimas gyvo kapinėse; tūkstančiai mirusių, kurie „miega“ ir „sapnuoja“. Neva nuodijimas kaip Mocartas ir smulkus aprašymas Hemo pamišimo. Kas jie? Niekam tikę ir gero žodžio neverti žmonės? Pirminio statuso savas-nesavas prestižas. Pirma. Jis turi norėti, kad nenusižudytų ar nenužudytų kitų. Antra. Sudaryti sąlygas ieškoti vaistų esamam priepuoliui pašalinti. Paranoja – didžiausias pragaras. Kaip ją nugalėti? Didelė tikimybė savižudybei ir žmogžudystei, siaubas ir nelaiminga egzistencija. Įvairūs skausmai, „nusinuodijimas“, širdies skausmai, nualpimas, neurozė, kai išgeri kakavos ir po to nualpsti lyg tave būtų kažkas nunuodijęs; nutirpęs kūnas, lyg miršti nuo „nuodu“ smūgio; nutirpusios galūnės ir šąla kūnas.

– Aš savo praeitį metu jums po kojų, – pasakė Aiva. – Gal aš pernelyg seksuali, bet tai paveldėta. Meilės jausmas lyg šokčiotų žvalus kumeliukas, jis irgi paveldėtas. Aš nesididžiuoju. Pačiai save neverta girtis. Nesu plepė melagis. Nenoriu girtis meilės smulkmenomis. Jie. Kupidono – amūro ir Veneros patarimai.

– Mane kausto baimė, – pasakiau. – Baimė netekti sveiko proto. 20 *bachūrų* viename charakteryje. Toks mano stilius. Verki? – paklausiau Aivos.

– Taip. Aš verkiu, – su resignacija pasakė Aiva. – Paverkus bus lengviau.

– O Aiva, šaukštai po pietų, – pasakė Virgis. – Nes su berneliais tu labai *achvatna*...

– Paranojikas, tas, kuriam trūko meilės vaikystėje, – pasakiau. – Blogas, niekinantis viešos opinijos požiūris, štai, kas lydi paranojiką ir kenkia geram jo vardui.

– Ir ką gi ji galvoja, sėdėdama ant savo žavaus užpakaliuko? Jos bernas, plinkantis nuo kaktos keistuolis, panašus į arbatinuką su išdidžiai lieкну snapeliu. – Kalbėjo Virgis. – Pasakyk, Vytki, ar jis pranašesnis už mane?

– Pademonstruosiu gailestį, su viltimi pelnyti po mirties dangaus karalystę, – pasakiau. – Tu, Virgi, būk tolerantiškas. Tavo akys kaip tobulai žydras dangus. Tavo plaukai buvo kaip smala (dabar žili). Aiva grįš pas tave, nes tu esi nuostabus. O Ava yra laisvas žmogus. Ji atsako prieš Dievą. Šūktelsiu tau į ausį: dėl tavęs ji būtų padariusi viską. Man atrodo, jog baltų ir actekų tikėjimas nežemiau, negu judėjų, krikščionių ir musulmonų tradicijos. Ir moters rolė ten nuostabi – vaidilutės. Net jei jos galingos blondinės su pagurkliu ir krūtine – dviem *kašikais*. Bet Aiva kitokia. Žemas jos altas paperka ir traukia. Ilgas liemuo kaip Joanos Šimkus. Gražuolė ir tiek. Štai išlenda saulė, miestas tinkamas draugystei ir meilei. Ar jūs talentingas gyvenimo moksle? Virgis genialus gyvenimo mene. Manau, Aiva nelabai vykus kulinarė, bet aistringa ir švelni. Virgis išdidus ir kilnus, gal šiek tiek pasikėlęs. Abu jūs puiki pora ir žavu stebėti jus kartu.

– Aš labai nevykus kulinarė? Gerai. Į sriubą įdėsiu žiurkių nuodų ir stiklų. – Pasakė Aiva.

– Ji su riešuto dydžio smegenimis, nors visada puikios nuotaikos, – pasakė Virgis, – Bet įvairioms gyvenimo situacijoms reikalingi skirtingi žmonės. Aiva visa meilėje ir sekse.

– Aš, kol tarnaus ir lankstysis mano sąnariai, viešai pažadu: už meile atsakyti meile, o už pyktį – pykčiu, – kalbėjo Aiva. – Kokie dar žmogaus laimės įrodymai?

– Hemas ugnį pakūrė sausuolėm sausmedžio malkom ir Meri virė gardžius pietų patiekalus, – pasakiau. – Ar tinka toks pasažas? Ar jis tikroviškas?

– Tais senobiniais laikais, – pasakė Virgis, – kai Platono bendrai nepraleido šanso sau garbę įgyti, o Sokratas nusižudė be paranojos, tada žmonėms rūpėjo išsiaiškinti, ką kužda širdis pirminei grupei pirmaujantiems.

– Kaip pulkas šunų vejasi vilką, taip mano mintis kartais persekioja paranoja, – pasakiau. – Tačiau aprašysiu žydų naikinimą Paneriuose. Kaip į duobę krenta žydų vaikai ir seneliai, kai mirtis žydams – gimtieji namai lyg siaubas po ilgų nelaimės ir paranojos mėnesių. Nors labai retas žydo pamišimas. Tik Virgio močiutė sirgo paranoja. Daugiau negirdėjau. Nes žydai veda žydes.

– Ištyrinėsiu žuvų ikrus ir įsikišiu į paukščių paslaptis. Taip gims čiurlioniškas horizontas (čiurlioniuko, bet dar ir Vidūno). Aitrios pušelės ir girios kvapai lyg išmintis, tarnaujanti Viešpaties baimei, – kalbėjo Virgis. – Su Viešpaties baime gauni sotaus valgio, miego ir saldžios meilės. Taip griūna metafora it šimtmetis ažuolas nuo žaibo ir pakvimpa siera kaip žinia iš perkūno.

– Tu ne švaistūnas, – pasakė Aiva. – Nebijai vargo, taupus, na, gal prie tinginio. Nesi jogiškas šmeižtas.

– Tavo kaltė, – pasakė Virgis, – svarstyklių sargo teisybė. Tavo meilė lyg kobros, suvariusios dantis, nuodai.

– Tavo tėtis – pavyzdys, – pasakė Aiva.

– Kas? Mano tėvas? O gi šveicorius Monte Karle. Juokauju. Rembrandto herojaus teisybė.

– Nenukrypčiau stipriai į šoną, pasakodamas apie Hemo negandas, – pasakiau, – nes jis buvo tikras vyras. Mylėjo moteris ir draugus, gėrė *šnapsą ir* buvo medžiotojas. Negandų čia nėra. Negi aš aprašinėsiu, kaip jis uždeda savo kūną ant jos, krutančios jo strėnos ir virpčiojantys jo sėdmenys. Jo Meri – rami ir protinga Barbė, su šviežia gyvenimo jėga, o Hemingvėjus – putasnukis kumeliukas, kuriam iš po karčių žvilga raumenys. Pirmas aukštas – jaunas, antras aukštas – pagyvenęs, trečias aukštas – senas (kaip aš dabar), o ketvirtas aukštas – oraus amžiaus. Turiu norą sulaukti oraus amžiaus – aštuoniasdešimt penkerių metų. Tada gal atsigimčiau į kranklį ar ažuolą, sekvoją. Šiaip ar taip Aiva žavi kaip oras po lietaus. Hemas neturėjo tokios puikios moters. Virgis yra generolas meilės sostinėje. Taigi svarbiausias romanas romane – „1-85“.

– Kas aš? Meilės posūnis? Argi aš neteiskus? Kiti turi tris meiles ir vieną žmoną. – kalbėjo Virgis, – o aš tris žmonas ir tris meiles atitinkamai.

– Aš aprašysiu Algirdo LDK, karalių, laimėjusį mūšį ties Mėlynais vandenimis, – pasakiau. – Ir apie tai, kaip Hemas užsitaiso šautuvą ir per orą, per brolių lietu sėlina mirtis. Ir psichiatrinė. Viskuo stebėjau ir dėjau sau į galvą beprotnamio pacientų antagonizmą. Virgis. Anksčiau ir po to tokio draugo neturėjau. Esmaralda, mano herojė, jos aura, rūtų darželio aromatas. Virgis padovanojo man gilų akių žvilgsnį (tarp vešlių blakstienų) ir sauliaveidis jo grožis kėlė pavydą tiems, kuriems likimas nebuvo toks dosnus. Jis buvo gražus kaip mėlynas gaigalas. Ačiū už garbę pažinti jį. Iki 85 aš žemuoge prieš saulę nokčiau, prisirpčiau kaip bruknė pamiškėj. Apie tai romanas „1-85“. Keli pavydą ir tūlas gerbėjas jaučiasi kaip ant primintos gyvatės užmynęs grybautojas. Prozos šlovė ir garsas apie Virgį darė jį charizmatišku (it žemuogės kvapas). „Mirtis – tai žingsnis į rojų“, pasakė Hemas. Ramybė ir rimitis. Nė vienas nesitaiko įkasti. Savižudybė. Net ir trumpas laikotarpis bus dovana (parašytas šedevras ar išauklėtas vaikelis). Kad taip metus kitus atmatuotų nenuilstanti saulė, galvojau aš apie Hemą ir jo kūrybą. Jam (man) išdžiūvo burna, liežuvis, gomurys ir jam pasirodė, kad jį nenuodijo CIA. Akloji meksikietė Esmaralda, mokėjusi ateitį spėti, pranašavo, kad Hemas mirs šiais metais. Paranoja. O kad į sielą galėtum įlipti ir mano sielvartus išvysti! Šios eilutės gimė vėjyje ir srauniam vandeny. Jis (Hemas) svaigo nuo Meri. Porceliane, sidabre, krištole ištirpo mano metaforos. Drąsus pasišaipymas tektų dievo Perkūno daliai. Smingantis iš debesų M. princas ir Hemas su poeto dvasioje gimusioj metafora. Tai diena, praleista be vyno taurės ir naktis, praleista be meilės. Daug romanistų skaičiau. Jie garbino mažiau reikšmingus siužetus. Hesai,

tu nuėjai, o gėlių žiedai tavęs tebelaukia. Ir aš sau draugo paieškosiu religingų studentų draugijoje. Aiva, visi mes grožio spindulių vergai.

– Virgis tiktų nebent ganyti kiaules...

– Kur peilis? Smogsiu ir padalinsiu pusiau šios patarškos oazę. – Pasakė Virgis.

– Norėtum, – pasakiau, – kad žmona būtų ištikima kaip daugiakraitė Penelopė. Balsas man stringa ir pilvą degina gero vardo sostinės alkis. Ar tu, Virgi, buvai jai ištikimas?

– Taip. Mane apvaldė Odisėjo aršumas, jo egoistiški išskaičiavimai ir suktybės. Hemas stovėjo, taburetę pastatęs ant stalo ir rašė, taip darbuojasi bitės karštą pavasario dieną. Duodu tau medžiagos apie Papą.

– O nuožmusis gražuoli, – pasakė Aiva, – o baime, pamesk, o būk kantrus lakoniškam graikų poetai. Turkiai, smaragdai, malachitas, lazuritas, kobaltas, platina – tie, kurie dalija pasaulį į dvi dalis – turtingus ir vargšus. Ir meilės arimai, kuriuos galima priskirti prie gerų *gaspadorių ir* tinginių. Tu, Virgi, tingus. Ir įkyrus kaip musė, kuri prie arklio pristoję.

– Kažkoks kvapas dėl suvalgytų žirnių, – pasakė Virgis. – Iš kur mes?

– Kviečiai ir miežiai. Iš derlingo Lietuvos krašto. – pasakė Aiva. – Mėlyngarbanis Virgis. Varva medum tikro draugo širdis. Jis tavęs išsiilgsta, Vytki. Draugystė it vainiklapį bepuoselėjęs bijūnas. Pasišnekėkim, nors jau vėlu. Pakol sutems ir ateis šventa naktis.

– Parašyk apie muštynes, – pasakė Virgis. – Kai Hemas parodė savo dešinę ir šie kaip šunys išvydę liūtą nusigando. Taip pat būtų įdomu, jei per M. princą prieitum prie karaliaus Vytenio, kuris ilgai ir sėkmingai viešpatavo LDK.

– Baisiai trumpas tas žmogaus gyvenimas. Kokia tu šauni, panele ; mes, giedoriai ir rapsodai šalia vaidilutės, patarėjos esame surišti su mirties m-la. Skotas Fitedžeraldas bus kaip fantomas, ateinantis iš mirusio laiko, vaiduoklis... Štai jie sėda į kietaplienį Reno ir patraukia į miestą. Meri, lyg būtų įsikišusi figą į gėdingą vietą, ir literatas karaimas Robertas, žasis pavirtusi gulbe, šnypščiančia ir gagenančia gulbe. Hemas šoka per tvoras, per vartus, draskosi, stoja piestu, mušasi ir spardosi, pūkst stačia galva į jūrą, bet tai tik mintyse. Proza srūva laimės takeliais, mes laimingi būname ir sapne (keturis kart sapnavau Bitlus) – dramblio kaulo sapnų vartai. Surakinsim Hemą su Homero kiauliaganio lenciūgu. Ir dvasiniai *bambizo* lobiai, rašytojo rašliava atsiveria mums su talentu fechtuotis abejomis rankomis (kaip d Artanjanas). *Bambizas* Robertas it ugniasnukis eržilas su rūkstančiais dūmais iš po vešlių karčių, jam smagu šokti ištryptoj pievoj, tai vaizduotės gėlėm apkaišytas menas. Mano amžius – futbolo trenerio amžius. Ir tai tęsis iki aštuoniasdešimt penkerių metų. Kokie čia kumelio juokai? Aiva, taip pasaulis surėdytas, tokie tad oro ramsčiai – tu karšta lyg diena pietuose, o vėsi kaip kalnų naktis. Virgis liūtų liūtas, o tu saulės saulė. Aš už jūsų susitaikymą.

– Gabuolis Vytenėlis išdėsto žodelius lyg žiedelius ir pumpurai – metaforos, nors ką aš čia kalbu – ne mano čia svarbalas, – pasakė Virgis.

– Susitaikymas? – paklausė Aiva. – Momentas sunkus ir skausmingas tarytum mirtis.

– Ji nori, – kalbėjo Virgis, – laisvės, taip širmas žirgas nurisnoja per gėlėtą pievą. Kiek daug gyvenime reiškia giminystė (šeimos sostinė). Bet dar daugiau – draugystė (draugystės sostinė). Vytkis padėjo man gyventi. Mirganti mano žvaigždė slysta per dangų, kelionė į ją, į žmogui skirtą planetėlę. Hemas mirė gražia kovotojo mirtim; į didelį talentą paprastai įmaišyta beprotybės.

– Man senas tėvas duoda teisingus patarimus, – pasakiau. – Balsas gerklėj užstrigo, pasistojo iš baimės plaukai, kai tėvas sužinojo, kad aš sergu ir kad bandau nusižudyti. Tėvui aš skolingas už gyvybę antrą kartą.

– Ar velnias prisimeilinęs tigrą sugundys, ar balandėlę sujungs su plėšriuotu sakalu? Aiva pagimdė dvi dukras. Šauni pagimdo šaunią. Bet aš liūdžiu ne dėl meilės. Taip verkė dėl Antilocho ilgaamžis Nestoras, gyvenęs Vakariniame Peloponeso krante. Tegul būna skaisti, lakoniška ir tyra proza Vytkiui.

– Kuždu maldą trupančiam granitui. Bandau bučiuoti lūpas esančių Hade, mirties karalystėj, kur viltis – paskutinis lengvapėdžių žmonių uostas. Šuolių į aukštį sostinių rezultatai nutiesia kelią į rojų (penkios žvaigždutės) ar pragarą (konclageris). Tai nėra lengva suprasti, bet įmanoma. Kas trukdo pasižymėti vaizduotės sostinėje? Mano draugas Algis Rimaitis tą daro kasdien.

– Aiva, būk man teisėja, apgailėk mano lūkesčius ir prasižengimus, – pasakė Virgis. – Tegu ta šarka – matai ją pro langą – nutūpia nuo šakos ant šaligatvio. Taip ji ir padarė. Tai Dievo ženklas. Mums jis siunčia lakonišką telegramą.

– Aivą ištiko ašarų krizė. Partizanai švenčia Hemo liaudiškas vedybas. Ar Aiva gali pasakyti-Virgis netikęs moteriškam reikalui? Ar Aiva kolekcionuoja meiles it degtukų dėžučių etiketes? Virgio blakstienos kaip mano – ilgos vešlios ir moteriškai gražios. Mąstymas: juoda balta. Mane stulbina Vakarų kultūros idėjų badas. Kultūrininkas eina į purvą o niuansuotai sisteminiai pokyčiai ir metaforos, nebuvo iš lengvųjų. Plazda drugeliai jūsų širdyse ir fotografinis papildymas – kelios gyvenimo nuotraukos su žingsniu į šią valandėlę: Aš savo darbą padariau, dabar esu atviras kritikai. Dėkui, kad esat.

– Virgis, vyras gražuolis, – pasakė Aiva, – kažkada mes labai nuostabiai sugyvenom. Pinigų maišas mane sugundė, bet aš gailiuosi ir taip man ir reikia, esu meilės sostinės stipendininkė.

– Vienos po kitų slinko Kalėdos, – pasakė Virgis. – Po Nobelio premijos Hemas susireikšmino, pasikėlė. Gal daugeliui iš tavo skaitytojų pasirodys, kad Hemas išdidus grafomanas. Meri. Niekas neturėjo tokių plaukų ji net galėjo ant savo plaukų užminti.

– Palik mane bet kurioje bažnyčioje, – pasakė Aiva. – Tavo šokolado spalvos megztukas tinka prie superbruneto stiliaus. Aš matadoras, o tu šokoladinis bulius.

– Parašyk skyrių apie savo koridą Sevilijoje, sakei sėdėjai ant saulės, – pasakė Virgis.

– Ar išmintinga paduoti *bambizui* naktinį puoduką. Padaręs į jį nenusidėsi sąžinei. – Pasakiau. – Aiva pažvelgė šnairai iš po skrybėlaitės krašto. Virgis. Jis gražus, švelnus, ypatingas. Mudu abu po 183 cm. Algis trečias su tokiu ūgiu. Bet ar M. princas kuruos judu, priklauso nuo I. Q. Mano I. Q. 140, o tavo?

– Maži žmogeliai, maži proteliai, – pasakė Virgis.

– Kukliniesi? Nustebtų net cikados mano ausų būgneliuose, – pasakiau.

– Įvesk lietuviškus pavadinimus – Dzūkija, Leipalingis, Telšiai ir t. t. ir pan. – pasakė Virgis.

– Virgis tiesus, stamantrus, mandagus ir diplomatiškas, nušlifavęs bendravimo standartus, – pasakiau.

– Kol gyva neužmiršiu šio vakaro, – pasakė Aiva. – Saulutė keliauja rateliu, o Hemas stoja prieš tautą ir išdėsto savo bylą, o jo proza atims iš po akių aršiausias tautas; mes Lietuvos priešams nepasiduosime, nes mylime Viešpatį ir tėvą Perkūną ir savo rankomis vykdome tai, ką sandora su Dievu buvo žadėję. Man mama pasakojo, kaip rusai sugriovė katalikų šventyklą ir padarė iš jos išeinamą vietą. Tada Viešpaties rūstybė užsidegė prieš Lietuvą, nes ši darė piktą Dievo akivaizdoje. Žečpospolita nusistekeno. O kaip elgėsi, išgirdę tiesą lietuvių vyrai? Jie nepasitraukė nuo sandoros su Viešpačiu. Yra žodžiai palaiminimai ir yra žodžiai prakeikimai. Dėmesys pirmiesiems.

– Mes susispaudėme tarp prozos gerbėjų it porelė įsimylėjusių paauglių. Aiva. – kalbėjo Virgis, – dama su vystančiu rudens grožiu. Bet nėra taisyklių be išimčių.

– Per Dievą aš radau malonę. Jis myli mane, o aš jį; kalbu su juo burna į burną, – pasakiau.

– Vaikščioti Viešpaties keliais, – pasakė Virgis, – ir laikytis taisyklės – neduoti savo dukterų svetimų tautų sūnums (mano dukterys Anglijoje), nei jų dukterų neimt savo sūnums, nes lietuviai paveldėjo žemę, o Dievas išnaikino stipresnes ir gausingesnes tautas. Esam pažadėję, kad lietuviai neims svetimų į šeimą. Gal nusikalbėjau, bet mes įeisime į istoriją kaip Kretos, Mikėnų civilizacijos. Kas tai? Padariniai ar priežastys? Mes mylime tuos, kurie mus myli. Keista, bet mes esame už rusus, nes jie turi bruožų, simpatišku ir jų meilė žmonijai, rusų inteligento draivas, mus žavi kaip ir rusų kovotojų pasiekimai.

– Ai, palenk savo ausį, turiu kažką pasakyti, – pasakė Virgis Aivai. – Aš čiurinsiu, čiurinsiu, kol skylę tavo sąžinėj pragraušiu. Dabar pinigai sumažėjo, susitraukė į mažą dėmelę. Mačiau tavo kavalierių, toks pamaiva su plona barzdele, panašia į katės uodegą.

– Kurį, – paklausiau.

– N-tą, – pasakė Virgis. – Prisimeni, kaip tau pasipiršau? Suradau minutę, nes buvau l. užimtas. Atrodo, kad labiausiai traukė mano gomurinis bosas. Apžiūrėjau spėjamas kūno formas ir grakštumą – tai verta aukščiausiojo balo. Tu, Vytki, ar naudojiesi Froido sistema? Libido savianalize?

– Manęs neužkabino, – pasakiau. – Politinis, marksistinis ar psichoanalizės sąmonės srautas... Šiuo metu mano seksas sublimuojasi į transcendentinės filosofijos pavidalą.

– Ar seniai sirgai? – paklausė Virgis, nors žinojo puikiai, kada aš sergu.

– Deja, tai chroniška, – pasakiau. – Pradėjus sirgti, priepuoliai praeina ir kartojasi. Toks proto susitikimas su žiauria tikrove.

– Mes tai žinome, – pasakė Virgis. Šiurkštokas jo žvilgsnis sustojo ties Aiva ir po to ties manim ir po to vėl ties Aiva. – Patyrinėkim meilę nuo kraujomaišos laikų iki Džuljetos ir Naujosios Elizos bei tuos Kareninus. Ir etalonas, standartas, kurį turime šiame kraujomaišos draudimo amžiuje leidžia mums sveikiau gyventi ir išvengti paranojos (mes laukiam, kai bus išrasti skiepai nuo paranojos). Pilieti, išpranašauk vėjui ir pagerbk saulę. Aistra pereina į meilę, paprastai meilė pakursto aistrą...

– Gal dar stikliuką brendžio? – Pasakė Aiva. – Venera jums tik tarnaitė tiktų. Būtų paprasčiau, kad žmonės turėtų suartėjimo ir atsiskyrimo laikotarpius kaip katės.

– Viskas puiku! Sostinių sintezė ir lavinimasis formuoja žmogų, – pasakiau. – Pagal mano terminologiją – hedonizmas, religija, šeimos, gero vardo it t. t. yra sostinės su rezultatu, neva šuolių į aukštį rezultatai ir laipsnis (nuo seržanto iki generolo).

– Tas pilietis nenori net brendžio pakartoti, – pasakė Virgis. – Jis liko gyventi tiesoje, nes kunigas per išpažintį pasakė, kad nėra „švento“ melo, melas yra nuo šėtono ir to reikėtų vengti. Hemas buvo piktas rusų priešams, ir jo stiprybė buvo ne moralėje, o nugaros raumenyse ir bicepsuose, nes nemelas, tiesa – tai neįvykdomas žygdarbis.

– Aš Siefelde praleidau pusmetį. Nuostabi Alpių idilija. Tegul ten Hemas švenčia Nobelio premiją.

– Labai teisingai, realybės niuansai yra prozos plusas, – pasakė Virgis. – Tegul sostinės aiškina įkaušęs didžiųjų religijų atstovas. Ir tegu jis apsidžiaugia it gramu padarytojas, sutikęs šventąjį, kuris mato tik žolelėmis ir yra tikra Viešpaties avelė. Mes trise – Vytkis, Algis ir aš – visi 183 cm ūgio ir vienodi lyg viena pora batų.

– Ligoninėje pažinojau pamišėlį, kuris nupjovė žmonai ranką ir jos akivaizdoje įmetė į ugnį. Po to keturis kartus smogė su kapokle ir nužudė savo žmoną. Dar vėliau nukirto jos galvą ir iškėlė virš smaigo, o kūną užkasė dešimt pėdų gylyje. Toks paranojos pragaro teatras. Taip gali atsitikti kiekvienam sergančiam. – Šitai aš pasakojau.

– Vytki, tu pažisti tą *bachūrą*, su kuriuo matei mane halėje per krepšinį? – paklausė Aiva.

– kažkas su vardu?

– Privalau ir atsakyt? – paklausė Aiva.

– Kokia pavardė?

– Barinskov, jei iki vakaro nespės sulietuvinti savo pavardės.

– Miela Jėzui mano išpažinties medus, – pasakė Virgis. – Ragai. Reiškinys dėl reiškinių. Esu jūsiškis ir žvaliai atidarau savo brendžio slėptuvę.

– Aš Vytenėlis, kaip ir Dievas, valdantis žmones iki kitų dievų, visų žemėje vykstančių dalykų surašinėtojas, aš aprašysiu vienintelį tikrą akimirksnį, kai sėda didingai raudona saulė į jūrą. Dangaus ministerija liūdys apie paslėptą sostinių prasmę.

– Dvi dukterys, – pasakė Virgis, – vaisinga Aiva it vaisiais apkibus palmė. Ori laikysena mirties akivaizdoje (galiu numirti nuo epilepsijos ar insulto), kai sustoja gyvenimo laikrodis. O juk turėjau įdomų ir margą gyvenimą.

– Proza, Virgi, yra auklėjimo priemonė, – pasakiau, – bet ji neturi nieko bendro su banknotų maišais ir auksu apsitaisiusiais gangsteriais. Filmai su Delonu taip pat moko plėšti bankus ir pan.

– Mane jūs raminat, – pasakė Aiva, – kaip diskusija su dideliausiais protais. Vytkis čia bus Sokratas. Bet prisiminkim, kaip jis aprašė Obamą ir beždžionę, rankiojančią iš savo kailius parazitus.

– Po Ben Ladenų ir Ukrainos konflikto mano nuomonė pasikeitė ir aš pakeisiu romaną apie jį.

– Jūs mylit viens kitą, – pasakė Aiva.

– Išmesk tai iš galvos. Nesu pederastas, – pasakė Virgis. – Tačiau manau, kad indėnai, negrai negali liūdyti teisme prieš baltuosius. Ką aš darysiu? Bandysiu patenkinti moterį papročių nepripažįstamais būdais.

Aš pauodžiau. Kvepėjo meldais ir žuvim. Gal tai nelaimės kvapas?

– Jie. Saldūs prisilaižę pederastai. Tokius reikia sugaudyti ir pastatyti ant laužo. Parašysiu nuo dviejų žodžių iki šimto puslapių apie jų sugedimą.

– Apie tai, koks buvo, – kalbėjo Virgis, – jos erotinis draivas. Kepalėlis duonos, gabalas mėsos ar pyragas su razinomis. Kai aš, tuo tarpu, vartoju befstrogeną, midų ir šokoladinį tortą. Lūpdažiai, šešėliai, peroksidas – tai Trojos lygumą malantys kovos vežimai. Moteris ginkluota ir gimdo mūsų fantaziją it baltų žynys.

– Noriu gamtos, – pasakė Aiva. – Noriu stebėti kaip aštrias linijas karmo kregždutė. Vytki, tau nereikės lankytis kapinėse. Tu ten apsigyvensi. Kiek sakei metų trauksi?

– Aštuoniasdešimt penkerius. Tiek planuoju pagyvent, – pasakiau. – Savižudybėmis mes, lietuviai, pasiekėme pasaulio rekordą. Ar jūs norit, kad nusižudyčiau?

– Ne, – pasakė Virgis. – Ne. Ne-e.

– Padovanok jai balto aukso apyrankę su dideliu deimantu, – pasakiau. – Nupirk butą XIX Paryžiaus rajone. Ir Aiva bus tavo.

– Gal ištaikysiu ir jam valandėlę, – pasakė Aiva.

– Sudie, – pasakė Virgis, – visapusiškam seksui, geram tobulam visapusiškam. Būsiu turtingas ir Aiva įteiks save kaip vyno taurę.

– Ar aš jau pakvaišęs, – pasakiau, – ar man vienintelis kultūros ženklas – kalėjimas ir viešnamis? Aiva įsileido Virgio lytį ir apmirė (kita būtų puolus į nevirtį).

– *Destoer* (arab. draudžiama), – pasakė Virgis. – Hipis, kažką užsiauginęs. Įžeidimas plaukų ir ūsų pasauliui. Su noru įveikti psichopatišką aurą aš panašus į mąstytoją – pesimistą.

– Virgis it balerūnas, su padidintais lyg dviračio balnas lytiniais organais, – pasakė Aiva. – Moteris – meilužė, moteris – motina...

– Aš ne iš tų, kurie linksmina anekdotais apie pamišėlius. Psichoplurpalai ne man. – Pasakiau. – Virgiui reikia moters su akim lyg karvės ir krūtine, nemažesne kaip karvės.

– Mirusieji mus laiko mirusiais ir mes juos sapnuojame, – pasakė Aiva. – Draugės sako, kad mano veidas iš senosios Bizantijos tapybos.

– Tokia maža, kukli atsilikėlių žvaigždė, čia man vieta, – pasakė Virgis, apgirtęs nuo šlakelio brendžio. – Dėkui die, aš Butautas, bet pavardė prislėgė mane lyg antkapis. Istorijoje Butautas LDK laikais turėjo nekoki vardą.

– Ermitaže, didžiojoje gobelenų salėje susipažinau su Nataša, irgi gimusia 1951. X. 8, ir ši pažintis įstrigo visam gyvenimui. Gyvenimas spalvotas it tepaluota bala. Niuansai, kokie būna pas primityvius (kaip Vytenėlis) tikėjimo išpažintojus. Nataša pažiūrėjo į mane, ir vyriškumas sukietėjo lyg kaulas, ir visa tai dėl žvilgsnio. Toks siužeto pulsas.

– Amerikoj pažinojau indėną, kuris išliedavo tulžį kad ir ant negro, – pasakė Virgis. – Ten galima matyti negrus, sėdinčius ne autobuso gale, o važinėjančius su „Mersedesu“.

– Vystyklai, šliaužtinukai ir dvokas kažkuo saldžiu, – pasakė Aiva, – turėjau garbės būti mamyte. Tai gyvenimo kampelis. Visa tai atnešė Panas.

– Netikiu nei kipšu, nei troliu. Bet tavo patirtis yra ištvirta ir išskentėta.

– Hemas iš lėto greblavo, suvirpindamas „r“ raidę, kaip ir Virgis, – pasakiau. – Virgis mylėjo Jeseniną ir rašė rusiškai eilėraščius. Idėjų linija – mano jėga ir Hemo jėga. Keliaudamas pro visas protinės agonijos fazes, parodyčiau ginčus, smulkias rietenas ir M. princo psichologinį terorizmą.

Aiva šypsojosi, bet taip, lyg prašytų atleidimo.

– Neregę padaryk epileptike, – pasakė Virgis. – Tu ir pats epileptikas. Tu turėjai Cvirkos dukterėčią, kuriai nuplėšei nekaltybę, kai ji turėjo dvidešimt penkerius metus ir ji gyveno bendrabutyje, kur apstu kavalierių. Jie neprašoko kliūčių, o tu prašokai ir ji atsidavė tau. Tai pasaulio rekordas.

– Man vis labiau patinka bliuzas. Jis gimė, kai iki kelių vandeny dirbo negras, uodai kando ir saulė kepino. Ši muzika su išskirtine aura. Ritmas ramina, o pasikartojimas slopina nerimą. Bliuzas – istorinis tikrovės

gaivalas. Vien dėl jo galiu pakęsti negra. Visa tai be 100 m. bėgimo ir maratono.

– Hemą dėl persekiojimo manijos paguldė į ūmios psichoterapijos skyrių, – pasakė Aiva. – Ateities žmonės paranoją suvoks it slogą. Hemas turėjo galvą, kvadratinę kaukolę, daug vietos smegenim; pradėtas ilgas kelias į mirtį, ilgesnis, tuo ir tvirtas.

– Praėjo tas laikas, kai ji burkavo man į ausį, – pasakė Virgis. Ir mes išgėrėme dar vieną porciją brendžio. – Aš seniai seniai praėjau tuos laikus su noru pergulėti su bet kokia esybe, jeigu tik turi tą angą (sekso sostinė, *stroibato* eilinis).

– Lietuviška virtuvė. Aš pripratinau Virgį prie šaltibarščių, cepelinų, vėdarų, kugelio ir žemaitiškų blynų. Tai lietuviška meilė, lietuviškas seksas, – pasakiau.

– Personažai, jiems suteikiu kūną ir išvaizdą, priverčiu juos vaikščioti, kalbėti. Pavyzdžiui, mano tėvas – senas, raukšlėtas, panašus į apgraužtą vištienos koją. Virgis. Jis. Čia tik orumo karatai, patys aukščiausi. – Kalbėjo Aiva.

– Aš tavo vietoj pirmu asmeniu pavaizduočiau nacių tikrovę. SS, gestapo ir NKVD brolystė, Stalino gulagai. Milkevičiūtė, tavo draugė, parašyk apie ją. Sopranas kyla aukštyn ir krenta žemyn su svaigumu. Ji tau davė italų La Skalos belkanto mokyklą, kurią perleidai architektui Valkai, tavo muzikantui. – pasakė Virgis.

– Danguje nėra luomų, išskyrus šventumą. Karo metais buvo luomai ir visur viešpataujanti mirtis. Mada: septintas dešimtmetis – trumpi sijonai ir ilgi plaukai. Tai manęs neužgaulioja. Turbūt nusišnekejau. Daugiau tai nepasikartos. – pasakiau.

– Kaip toliau pakryps Europos likimas, – kalbėjo Virgis. – Turime norą apglėbti, apglėbti kitus europiečius. Aiva profesionalė, bet viešnamio gudrybių ne per daug. Dovanokit, esu Mopasano bordelio klientas.

– Paranoja – tai pragaras, prasidėjęs dar žemėje, – pasakiau. – Dvylika metų, geras amžius įsisavinti prozą. Aivos nosytė turi kažko vaikiško. Norėčiau tokią sutikt, bet sutinka tik akys. Tavo, Aiva, akys – linksmas ir malonus nuotykis. Akys, dovanojančios malonę kiekvienam. Akys, žvelgiančios į dabartį pagarbiai. Mano akys – paranoja, skausmas, žaizda pradeda gyti, skausmas...

– Dešimt puslapių apie laidotuves, – pasakė Virgis. – Ką gi, apie paranojos priepuolį irgi dešimt puslapių.

– Jeigu tu dvidešimt metų rūkytum, gal gautum plaučių vėžį. Jeigu tu dvidešimt metų kasdien po puslitrį gertum, gal gautum insultą. Jeigu dvidešimt metų saldžiai valgytum, gautum cukrinį diabetą. Jeigu dvidešimt metų nieko blogo nedarytum – žūtum avarijoje ar stichinėje nelaimėje. Kam sukt galvą. Sportuok iš ryto, gyvenk ir pats sau pavydėk.

– Susipažinkim, – pasakė Aiva, – esu Butautienė.

– Ar tuo ir pasitenkinsim? – paklausiau pašaipiai.

– Ko nori? – paklausė Aiva.

– Virgis mano žmonos nekabino, nors mačiau, ji jam patiko. Jis tikras draugas.

– Hemas, stambus, didelis, tik pats Dievas galėtų jį pastumti, bet ir tai, tik gerai pasistengęs. Jis net atleido Viešpačiui, kad sukūre jį tokį baldą – kabaldą. – Kalbėjo Virgis.

– Ir tada, – pasakiau, – ji taip ir padarė, uždėjo ranką ant kairios Virgio šlaunies, jo lytis sukietėjo, jis riktelėjo ir nuleido. „Norėčiau tave pabučiuoti“, pasakė Aiva, bet jis, visada norėdamas pasirodyti labai sąmojingas, kalbėjo su polinkiu aštriai blevyzgoti; Šią akimirką jis ją labai mylėjo. Jis vėl riktelėjo ir nuleido. Ar gerai, jei aš taip parašysiu?

– Pavaišinsiu Jus Frankfurto dešrelėm, – pasakė Aiva. – Vytkis pasakė, ką ir norėjo pasakyti.

– Jos kavalierius dvokė net prieš vėją, – šūktelėjo Virgis. – Vakarienės metas. Aivą aš vadinau Ai. Hemas. Jis pats garsiausias po Mocarto. Paaiškinsiu be jokių riksmų ir baisensio tono. Hemas apsakymus rašė a la Mopasanas. Reikia Hemui padėkoti už kiekvieną ryškesnį įspūdį, kad ir pradžių romano „Turėti neturėti“. Kai Ai nusprendžia, geriau jai neprieštarauti. Ai tai pats geriausias pasisekimas mano gyvenime, – pasakė Virgis.

– Aš pasiruošus gėdingiausiam veiksmui, kad tik tau būtų gerai, – pasakė Aiva., – kad tik tau būtų gerai. Šiame kambaryje mes praleidome medaus mėnesį. Išėjęs į pensiją, Virgis sodins rožes savo sode.

– Partizanai ir Hemingvėjus nuščiuvo, kai per lauką važiavo lengvasis tankas. Gudrus Hemo protas paėmė viršų. Jis prisiminė, kaip Meri grojo „Stenway“ fortepijonu, ir ji nepasmerkė Fausto, tik ištiesė didelį pirštą, kaip įvertinimą nacių atakos. Hemas, tikrovės didmeistris, labai ankštoj erdvėj. Medžioklė, žūklė ir boksas, toks Hemo iššūkis. Tai Mirties slėnyje, kur Dievas laukia su baisia bausme. – Kalbėjo Virgis.

– Niekur, net Botanikos sode nemačiau gražesnių rožių kaip pas Virgį, – pasakė Aiva.

– Dorovė, – pasakiau, – buvo tiek pakrikusi, kad niekas rimtai nežiūrėjo į santuoką. Kalti dievai, kad leidžia dorybei pralaimėti prieš ydas. Prozos konditerijos stebuklai. E. A. Po tikslumas ir taiklumas. Ne. Ne. Hemas labai malonus, sukdamas mazgus barzdoje. Sulaukęs teisybės, kol senukas Vytenėlis nusileis (mirs) ir po mirties išgarsės. Tauriais laikais Vytkis būtų buvęs taurus žmogus. O dabar jis tenori nukirsti galvą Mefistui ir, sukapojęs į dalis, sušerti Zoo liūtams.

– Tu *bambizas*, kuris ilgai nežilo, o Hemas sąžiningas, malonus žmogus. Žudynės tęsėsi nuo 7 ryto, iki 8 vakaro. Viskas, ką darė Hemas, turėjo teisingus ir gražius motyvus. – Kalbėjo Virgis.

Aš prarijau nuoskaudą ir bendravau toliau lyg niekas nebūtų blogo pasakyta.

– Kai Hemui *sėtrijo* Italijos fronte sužeista koja, jis pelnė savo sirgalių užuojautą, – kalbėjo Algis. – Jis. Plušantis prozoje žmogus, romanų

tvartuose didinęs įmantrių žodžių skaičių, ir jį skatina žavusis M. princes. Nubražyta žemėlapyje asfaltuotų vieškelio žemė su žemuogėmis pakraščiuose. Laikas bėga, džiūsta pumpurai ir gyvenimą skatina palankiai nusiteikusios deivės; Aš to nežinau ir nenoriu žinoti. Londone aš galiu dirbti ir galiu nedirbti. Sėkmės žybtelėjimas. It židiny traškanti malka; lyg dievų siūstas Perkūnas, kuris atstoja rimtą patarėją.

<Mano burna atlapota.>

– Narsiaširdis Hemingvėjus, sulaukęs atgarsių iš lietuvių prozos skruzdėlytės, – pasakiau. – Sukandęs dantis, Hemas rašė sakinį ne tokį puošnų kaip Homero, bet visiems tinkantį sakinį. Ji. Melodinga proza, atmiežta tikrovės medum. Ir jos amžinybė, kuri tęsiasi į bet kurią kryptį; sužalota meilė širdyje ir savalaikė medikų pagelba be paranojos ir savižudybės triumfo.

<Krūvoj bus linksmiau.>

Kvatojimai ir juoko ašaros ant skruostų, tai Algio mentalitetas, – pasakė Romutė. – Medžių viršūnėse tūno vėjas, o krūmuose sirpsta uogos. Tai tikrovė, kuriai epitetus randa tokie smailialiežuviai kaip Algis.

Tratanti ugnis, tai reta, tai gūsinga kaip berniuko poliucija. Ją aprašyk miglotais žodžiais, – kalbėjo Algis. – Ir kurk visatą su prozos šviesuliais. Tai nežymi pastaba įžvalgiam protui. Įmaišyk šiek tiek tuštumos. Ir pasaulis nurims kaip sugulusi pievoje avių banda (vidutinio lygio metafora). Lai proza būna sudėta iš gyslų, kaulų, pūlių ir kraujo. Hemo raštas patikimas kaip antkapio epitafija. Jis telegrafavo mums žinią iš nuoširdžių jausmų saito. Pamėginsim– nesugadinsim. Neduok Dieve, išpūstas ir prifantazuotas romanas.

Už lango lyja ir griaudžia, bet pasakykit, ar gyvenimas be debesėlio, – kalbėjo Romutė.

– Hanibalas turėjo šimtą tokių mūšių kaip Žalgiris, – pasakė Algis. – M. princas gali atgaivinti to laiko žmones (Hade) ir atiduoti duoklę plusams. Jis. Pradžioj buvo išlaipinimas su detalėmis pergalės prieš Hitlerį. Pradžioj buvo kautynės be aiškios persvaros. Tegul žmogaus pergalę prieš gamtą įprasmina išminčius su plika lyg patrankos sviedinys galva. Tiesiog atsakymai greitasparniuose paukščiuose ir žvitraakiuose žvėryse.

Turiu herojų, – kalbėjau, – barzdaskutį sanitarą, kuris buvo niekingas įrankis šunybių ir klastų. O psichiatras– katalikas. Dievas mėgsta viską keisti vietomis. Ligos neskuba netikusiujų griebt, o gerą žmogų stveria ir sutvarko.

Diena graži, varva medaus lašai tarytum pienas iš moters spenelio. Bet, pasakysit, juk aiškiai matyti M. princo kelionės tikslai.

Insultas. Žmogus krenta bedugnėn, išgyvendamas visus įmanomus skausmus ir baimę, o siela kartu su kūnu kenčia skausmą, ir dvasia su kūnu išsiskirsto kas sau. Laimi liga be šilkinio mandagumo ir be tylios šilumos. – Kalbėjau. – Senatvė, pinasi kojos, protas silpnėja. Bet dar nemirė žmogus. Dvasia su siela susijungus ir kutena džiaugsmas atlapotą širdį.

– Išsilaipinimas, – kalbėjo Algis, – Lavonų krūvas krauna plieniširdis karas. Hemas vadovauja partizanams ir lieka gyvas (o paranoja jį nužudė). Atidžiai paklausyk teisingo žodžio. Čia kaitri liepsna. Čia šalčio ledas. Vykis lai surenka sočius žodžius it pieno koštuvais; Sveiku protu pasirėmęs lai rodo Hemo jėgą, ir visata neišnyksta, ji stiprina saulę gaunančią Žemę. Pavyzdžiui, avių legionas, draugingas ir prierašus, mekena linksmai, ir auga beribio dangaus pranašumas prieš šaltį ir mirtį. Hemas kreipiasi į šią perkūnų buveinę ir kelia partizanams furšetus, vaišina brendžiu ir dar kartą brendžiu, prancūzišku vynu ir išlaikytu konjaku. Pavėsy aukšto ir šakoto medžio jis daro planą, kaip išlošt m princą dėmesį ir pagelbėti vaisingai mirtingųjų giminei. Taip Achilas, įsupęs ietį meta, taip Hemas paliečia mintį su ramybe.

– Ką darysi, – atsakiau, – jėgą palaipsniui pakerta metai, o gyvenimo meilė išblukina mirties artumas. Taip jūros paviršių supurto viesulo *loska*.

– Gyvenimo garsai pramuša tylą, – pasakė Romutė, – Jis. Paveldas. Paukščiai išmoksta skraidyti, o žmogus, pavyzdžiui, spardyti futbolą. Paveldas. Į Hadą keliausim liūdni, liūdni paliksim džiaugsmingą gyvenimo šviesą.

– Storalūpė bučniukė, – pasakė Algis, – įsivelia į pinkles Romutė; Ji – sėkla, suteršusi paklodės kampą; Jis, patogus būdas vėžiuku ir dar kažkas tokio; Gal galas su skausminga liga, štai kur gyvenimo– mirties panašumas.

– Iš močios kūno su sopuliais paleido gamta žmogų, su sopuliu žmogus ir miršta, tuo gražindamas skolą, – kalbėjau. – Iš ko mokėsi kurti Dievai? Niekas negalvoja apie Žemės pabaigą ir užgesusią saulę. Gali subyrėti pasaulio tvirtovė nuo vieno iš kosmoso kūno. Jie. Didžio pasaulio žvaigždynai ir sekanti juos galinga vaizduotė. Mano herojams nestinga minusiukų: šykštumas, įžūlumas, išdidumas... Aistros, kurias apdainavo senovės graikų poetai. Šviežiaskonės mintys. Jos dauginasi. Taip iš gelmės prisipildo šaltiniai, o iš jų– upės ir marios.

– Tau, Vytki, trūksta lakoniškumo. Trumpindamas perrašyk. – Pasakė Romutė.

– Švelniai sudėtas draugystės paveikslas, – pasakė Algis. – Jaudina protą spalvoti mūsų gyvenimo paveikslai. Bet liežuvis anksčiau už protą atsirado. Kalba – tai paveldas. Apiplėšęs jausmų kraiteles, prelegentas siunčia laviną skundų dėl pabrangusios meilės kracho.

– Mano autoportretas bus Hemo aprašyme. – Pasakiau. – Yra panašumų – paranoja ir fanatiška meilė prozai. Meilė. Kojos virpčioja, blauzdos nuogos, juda, linguoja kūnas, siekis to kažko, kas vadinamas orgazmu. Nimfos, faunas ožiakojis, satyras, Panas su vainiku iš eglės, ir M. princas, daug kartų matęs burtininkes, teisingas Dievo orakulas, kuris tapdavo nematomas, atsirasdavęs kad ir iš vaivorykštės. Kartu su Muska ir rože.

– Šamanas, – pasakė Romutė, – tas, kuris palaiko ryšį su gamtos dvasiomis. Pasaulyje knibžda dvasių, gebančių paveikti paprasto žmogaus gyvenimą.

– Iš debesėlio ji pamatė du vyrus, – pasakė Algis. – Iš dangaus važiuojančius „Devidsonu“. Privažiaavę arti, jie pavirto žąsimis ir dingo. Susilyginęs debesėlis nusileido ant žemės ir atsirado M. princas. Kaip tau? Tinka?

– Labai, – atsakiau, – tu turi nesutramdomą lytinį potraukį ir domiesi merginomis. M. princas sako, kad išlupus akis juodam gaidžiui ir paskerdus ėriuką galima išsikviesti M. princą su Muska ir rože (nuo žodžio *Rožukas*). Perkūnas nugarma, rodos čia pat, prie žaibo. Gamta bumbsėdama sumanė pasaulį pakeisti.

– Spalis. Tavo gimimo diena spalio aštuntą. Paskutinė kaitra susimaišius su pirmuoju speigu. – Kalbėjo Algis. – Tik pripliupusios lietaus balos.

– Dievas. – Pasakiau. – Koku būdu jis tvarkosi su visata? Neretai į senobinius prietarus grįžtam. Hadas– rojaus, skaistyklos ir pargaro viešbutis. Achilas– didelė krūva debesų danguje. Edipas, pasiskolinęs šviesos iš skaisčiai raudonos saulės. Dievams tereikia mostelti ir tauta išnyksta. Galas. Kada jis bus? Gal mano romanas nulems tautos likimą.

– Jis. Darbštuolis Hemas, – kalbėjo Algis, – šitaip darbuojasi bitės. Jisai skrudindavo bifšteką ant keptuvės su krauju, pagal seną receptą. Jis buvo hedonizmo generolas leitenantas. Gandras, sukęs ratu, nurimsta ir nutupia pievoje– taip Hemas nurimsta, kai padaro penkiasdešimt.

Romutė nusišypsojo plačiu šypsuliu (taip saulė nublaivo dieną) ir pasakė:

– Kai Algis kalba, žmonės nutyla ir suklūsta, ausis pastatę. Jis, užgniaužęs skausmą krūtinėje, praleidžia metaforą, ir štai Vytenis ramus, kaip avis, rupšnojantis žolę, gavęs paramą savo prozai.

– Debesys blaškos į šonus, saulė pargrįžta, – kalbėjau, – o šlamantys uosiai – su paslaptینگais šešėliais, ir jūra laižo pakrantės smėlį, ir Neptūnas prasižiojęs panyra verpetuos, ir banga teška purslus; jūreiviai lyg Enėjas ieško saugios tėvynei pakrantės. Galų gale vėjas verčia visą jūrą iš dugno. Jis, sanitaras barzdaskutis Džo, žuvo nuo žaibo (kai ugnis veržias pro burną) ir ši elektros kėdė atiteko šiam niekšui už mirtį. Vėjas ir pašėlęs bangų ritmas išjudino vandenį, tarytum apkaltindamas jūreivius dorybių stoka, ir nubausdamas Džo, šis mirė, kalėjimo nesulaukęs.

– Orfėjui pavyko, – pasakė Algis, – išvaduoti savo žmoną Euridikę iš Hado, tačiau ją prarado, mat nepaklausė draudimo pažvelgti į gražųjį jos veidą, kol nebūsią saugu.

– Jis, – pasakiau, – lietus. Praplyšus debesims, gamta sumanė iš naujo pakeisti pasaulį, paukščiai pasimiršo ore ir gyviai sukilo lyg lemtis, skirta beprotybei. Panelė, mergina, moteris, tetelė, močiutė– tai jos eiga šeimos sostinėje ir hierarchija, patapus leitenante ar kapitone.

– M. princas, – pasakė Romutė, – jo motina, nėščia būdama, prigulė nusnausti pogulio ir, jai bemiegant, nutūpė ant jos kelios gulbės ir ėmė klykti ir mušti sparnais. Moteris pabudo ir pagimdė niekam neregėtą kūdikį, tapusį mažuoju princu nuošalioje planetoje.

– Rašysiu apie Hemą. Lai širdis apsala iš džiaugsmo, – pasakiau. – Pabaiga. Hemingvėjus nusišovė, baigė jam skirtą laimės kelionę. Ispanija. Jis paliko ją kaip trojėnas, žlugus Trojai. Išsilaipinimo kampanija. Hemas spjaudė sūrų vandenį, buvo blogai, bet užsikabino už valtys krašto ir taip pasiekė pakrantę.

– Hemas tris sykius kėlėsi ir tris kart krito po smūgio kovoje su sunkiasvoriu profesionalu. Tai buvo vienintelis pralošimas ilgoje bokso karjeroje. – Pasakė Algis. – Ernestras griuvo kaip eglė, viesulo palaužta.

– Lauke prapliupo kruša ir ledai, – pasakė Romutė. – Būk kaip Hemas, su nepraeinančiu noru dėl garbės triūsti. Po lietaus drėgnu rūku apklos žemę naktis ir ugninis žvaigždžių auksas švytės padangėje. Naktis. Miega, kas gyva, ilsisi miškai, laukai ir gyvūnai; tik apuokas kartoja savo motyvą aukštam medyje. Hemas užsimaukšlino pilotę ir nuramino merginą, kuri buvo prasidėjus su naciais. Ašaros lyg perlai riedėjo jos skruostais. Draugiškais žodžiais prabilo prancūzai. Įsitikinęs savo tiesa Hemas prašo rimto dėmesio lyg piktas Achilas. Tiek ir aš nežinau apie Hemingvėjų. Skaičiau kelias knygas apie jį. Zuikiabaimė caca – gerabūdis sapnas su nutįsusia seile ir medumi širdyje. Štai kas liko.

– Varo šsiurpą, – kalbėjau, – kalenantis kulkosvaidis. Likimas davė jam žmoną Meri, kaip auką už nuopelnus. Hemas laisvas kaip Kuba. It palaidas veršis, kuris vaikščioje be piemens žaliam vingyje.

– Miškas, – pasakė Romutė, – nenorėsi tikėt, bet jis kaip eleksyras krūtinei. Jis gydo, tas spygliuočių aromatas. Šaltas šsiurpas perbėgo per širdį, kai sužinojau, kad turiu astmą, – kalbėjo ji toliau rožiaspalvėmis lūpomis. – O Dieve padėk man, jei tave maldos pasieks. Dartės aš dienas laimingas tęsiu; O Lietuvos saule! Vienintele viltim. Kas laimę suturėjo? Lietuvis visko bijo it grybautojas, pamatęs gyvatę.

– Aš, – pasakiau, – prisiminu Seefeldą. Voros žmonių traukė su slidėmis prie pakrovėjo. Tai buvo geriausias pusmetis mano gyvenime. Ėjo, nuėjo rojus žemėje. Nors sirgau, gyvenimo kokybė išliko.

– Štai vėl sudunsėjo dievas Perkūnas, – pasakė Romutė.

– Leiskite man pasakyt, – prabilo Algis, – Senovės graikai žinojo, kas yra plojimai. Savas nesavas sistema. Hemas, užsispyręs narsuolis. Darė, ką gali. Taip Trojos pulkus vijo Achilas.

– Naktis ir šešėlių karalystė, – pasakiau. – Hadas su šeštadienio–sekmadienio pasimatymo kambariu. M. princas atvedė už rankos Hemą ir pakvietė jo tėvą, nusišovusį praeityje. Ar gerai?

– Labai gerai, – pasakė Algis.

Tėvo urnos briauną bandė įsitverti sugrubusiom rankom Hemas. „Kam tu rašai ir drumsti ramybę doriems amerikiečiams? “ – paklausė Hemą jo tėvas. Cerberis, trigalvis šuo pradėjo skalyti, net drebėjo vėlių karalystė. Generolas Frankas pakliuvo į pragarą, ir jo veidas tampėsi insulte; jo dvasia kentėjo siaubą; jam atrodė, kad jis krenta į katilą, uždėtą ant liepsnos; krenta į bedugnę ir baimė, košmariška baimė ir buvo tas atpildo metodas pragare. Jį iškentėt dešimt sekundžių negalėtų išvermingiausias

žmogus. O čia kančios amžiai, be vilties, be pabaigos. Nėr į ką atsiremt, prie to nepriprasi. Tęsiasi jausmas, kurį nėra su kuo palyginti nes gyvenime to nėra. Šalia trigalvio Cerberio stovėjo dvidešimtgalvė hidra; Jie patikimai saugojo Hado vartus. Tik dievai ir tokios dvasios kaip M. princas gali pakliūti į pasimatymų kambarį. M. princas iškvietė Gediminą ir Mindaugą. Kaip atrodo mano pilkapis, paklausė Gediminą lietuvių karalius. Hadas, dešimt puslapių. Skotas Ficdžeraldas pateko į rojų. Jis buvo pasinėręs į miegą. Visą laiką sapnavo malonius sapnus. Šalia Ficdžeraldo stovėjo Pegasas. Jis buvo prozos meistrų viršininkas. Meilės, ištikimybės bei analinio teismo detalės leidžia subtilius kietų vidurių kvapučius šeiminkui. Skaistykloje jie rado Mopasaną, kuris kentė šaltį, bet turėjo viltį, kad kančios pasibaigs ir jis pereis į rojaus divizioną. Bausmės paskirtos, kad būtų išpirktos visos padarytos kaltės. E. A. Po. Garbingas vainikas iš ažuolo lapų puošė jo smilkinius ir jis jaučia tą malonumą, kurį žmogus patiria, paragavęs kokaino ar kito narkotiko. Gertrūda Stein jaučia pastovų orgazmą, su menkom pauzėmis. Ji pateko į rojų. Minusiukai. Kuo jų daugiau, tuo baisiau. Daktaras Hemingvėjus pasakė: „Reikia galybę didinti žygiais, o ne kažkokių rašliavų darymu“. Ernestro tėvas skaistykloje, jis jaučia alkį. Visą laiką alkis. Bet jam geriau. Jis žino, kad badas pasibaigs ir atkentėjęs jis pakliūs į rojų. Kad laikas greičiau eitų, jis lošia šachmatais su vienu iš savo pacientu, kuris kenčia sulaužyto raktikaulio skausmą.

– Dievai moka pasigailėti nuolankų ir perkalbėti išdidžiuosius. – Pasakė Romutė.

Anchisas, Enėjo tėvas vaikšto su sūnum už parankės it viena su kita susikabinusios bitės medaus koryje. Jam patiko hegzametras, bet jis jaučia migreną, nes dar nepasibaigė jam bausmės laikas. Džoisas skaistykloje. Iš pragaro ateina spieginimas moterų, net drebėjo jų viešbutis. Ką jos jautė? Gal amžiną gimdymą? Geringas atsidūrė skaistykloje ir kenčia plakimą rimbū. Tai nėra baisiausia lemtis. Atvirkščiai, jo brolis meldėsi už jį, ir Geringui tai padėjo. Hitleris papuolė į pragarą amžinai. Jam skauda skrandį ir jis vemia, vemia...

– Maža, išdidi lietuvių tauta, – pasakė Romutė, pakėlusį lakujį antakį. – Prozininkų garbė iškelta virš žvaigždynų. Hemas. Darbštus kaip valstietis arklų derlingas nugaras vagojė. Tavo romanas didingas žygis, siųstas likimo skaitytojui, todėl jis draugiška širdimi priims Hemo gyvenimo aprašymus iš tavo, Vytki, varpinės. Kaip lygus su lygiu bendrauja nimfomanė ir frigida.

– Kai genamos namo karvės dešinėje pusėje nėra duobės, – pasakiau, – ji soti. Jei duoniavalgis įspūdžiu sotus, jis mielai išmes dozę – šimtą penkiasdešimt. Žvėržmogis tai kartoja.

– Jis. Hemas, – pasakė Algis, – CIA burtai jo širdį suspaudė ir jis pasakė „Esu kovų užgūdintas vyras, pateksiu į skaistyklą. Dantės tai sugalvota“.

– Priešas čia pat, – pasakiau. – Tai paranoja. Hemas nutarė žiaurų gyvenimą baigti, nes skausmingi jausmai ir košmariški kliedesiai trukdo su palaima gyventi.

– Lietus nustojo, – pasakė Romutė, – žvaigždės plinta po mėlyną skliautą. Algi. Mesk viską šalin ir pradėtus darbus atidėk. Reikia Vytkiui padėti į prozos kluonus tvarkingai sudėlioti metaforas. Tu esi gabesnis už jį fantazijos sostinėje. Tuo tarpu jis viršesnis matematikoje. Loginio proto ramybė; taip kiaulė, atsivedus paršiukų, tyso ant šono ir tyliai kriuksi kažką kiauliško.

– Esu kvailas, – pasakiau, – nei prie varpos, nei prie šiaudo prakaito nelaistau. Nusisamdysiu savo meilei apsauginį, ir likimas patvarkys kovoje sekso saite.

– Tu esi labiau raudonviršis tarp grybų, – pasakė Algis. – Kai Hemas yra baravykas.

Virtuvėje stovėjo klevo stalas, apvalus, panašus į voverušką, manau iš čia Algio palyginimas.

– Impresionizmas, – pasakė Romutė, – kai mergaitė kibiro vandeny savo veidą mato, vanduo virpa, raibuliuoja, ir grožis tampa dar gražesnis. Tegul toks tebūnie tavo romanas. Hemas naršė pasaulį. Taip paukščiai giedriai varosi į pietų pusę ir stabteli Seefelde, kur vasara šilta, o žiemą nešalta. Šio papročio laikosi tik tie, kas atskrenda nuo Nemuno, su sietuva ir verpetais.

– Į Seefeldą jis bėgo nuo CIA, pasiėmęs rašymo mašinėlę ir ką spėjo pagriebti per skubą, – pasakė Algis. – Išdulkėjo protas senatvėje. Ugninėm akim sužaijavęs, Hemas pabudo, pašokęs po siaubo sapne ir siūlas su Hadu nutrūksta; tulžingas karas; prozoje vyksta negailestinga kova. Taip plėšrus vilkas sudrasko avelę, ir pats nusigąsta savo drąsos ir, paspaudęs uodegą, sprunka į girios gūdumą.

– Dukart pasipriešinau Hemo lakoniškai prozai ir dukart žlugau, nes man trūko valios. – Pasakiau. – Man ilgu, man ilgu, man ilgu– kaip toj dainoj... Normandija. Partizanai aršiai puolė ir mindė žemę it liūtai narsūs ir kaip skruzdėlės darbštūs. Anchiso sūnus Enėjas ilgai gyveno, jei žmogui gali būti gyvenimas ilgas. Ir jis pats išsirinko juodąją dieną. Vyrijoje kalbėjo nedaug, bet prasmingai. Taip šernas po ąžuolu kriuksi.

– Tavo karšta putė leis amžinai gėrėtis tavo moterišku pradu. – Pasakė Algis.

– Ji. Proza. Žodžių žygdarbis. Egzotiškas lyg ragus kerojantis briedis, – kalbėjau toliau. – Aš mirsiu ir sutiksiu Hade brolių kaip brolius. Jie. Drąsūs ir atsargūs *bambizai*, kol jie kojose tvirtai nepastatė; tada aš pasakysiu: O garbe galingas prozos herojai! kaip šlovint tave labiau, negu esi vertas? Partizanai, murmesys perbėgo jų lūpomis; Hemas turėjo dideles žodžių atsargas, bet, kad gyvybė jauna į vėlių karalystę be laiko nenuskrietų, aš būsiu atsargus ir lauksiu to vienintelio šūvio, kuris leis man užimti vietą, kurią ir buvau sau numatęs– buvau numatęs gyventi 85 metus. Jei sukursiu dvidešimt metaforų, jų ir užteks, kad parodyčiau viską, ką galiu.

– Hemo draugystė su Ficdžeraldu, – pasakė Algis, – kainavo ne pigiai. Tiesa, gimusi ties gyvenimo slenksčiu: partizanas, virpėjo agonijoje jo rankos, jis užmerkė akis ir štai Hado nelaboji naktis. Tokiais žodžiais, bet pusbalsiu aš siūlau tau išreikšti Hemo dvasinį grožį. Įkyrus rūpestis tau, Vytki, neleis užmigti.

– Taip. – Pasakiau. – Aš garbėtroška, tuščiagarbis; paspėsiu pinkles, užėmęs šalia Hemo patogią vietą.

PAPA. HEMAS

Jūsų dėmesiui riebi metafora. Kaip dovana už prozos minusiukus. Meri. Klausukiška moteris. Mergele, laume, vaidilute; Tegul dievai teiksisi tau padėt akimirksniu Hemą nugalėt. Hemas. Šauktukiškas žmogus.

Tai įvyko prieš nedaug laiko.

Dabar Hemas nunešė Pikasui dėžę granatų. Jis buvo vienas iš pirmųjų Paryžiaus išvaduotojų. Viešbučio *Ritz* kambarys su vaizdu į Vandemo aikštę. Meri akys apvalios lyg Botičelio herojos, o krūtys kaip iš jūros putos gimusios Veneros.

Mintyse jis pasakė Meri: eik ir padaryk sisiuką, tik palik ramybėje mano kantrybės eukaliptą.

Paryžiuje veikia Hemo pasivaikščiojimo maršrutai. Džo Ki Veste surengė kasmetinį konkursą – kas panašiausias į Hemingvėjų. Haris Kuperis – super kaubojus, jo draugas iki grabo lentos. *Ritzoje* Hemas pasigyrė, kad praėjusią naktį išplumpino 16 daikerių (kokteilių) iš eilės. Maestro barmenas Bertenas pasiūlė savo neprilygstamą „kruviną meri“.

Praeitis. Jachtoje *Pilar* tilpo miegoti septyni žmonės. 1942-1944 m. perdarė ją į karo laivą ir bendradarbiavo su jūrų žvalgyba. Kartą jūroje *Pilar* išbuvo 57 dienas.

„Fiesta“. Gali vadinti ją Daf Tvisden, bet man ji visuomet buvo ir bus Breta Ešli, sakė Hemas. Tuberkuliozė ją pasiglemžė 43-jų. Visi karstą nešę vyrai buvo jos meilužiai. Kai po mišių procesija pajudėjo iš bažnyčios vienas iš gedinčių nešikų kluptelėjo ant laiptų, karstas nukrito ir prasivėrė. Ji. Trečio numerio krūtinė, skirta, kad neštų amerikiečiams teisingumą.

Kartais pasvajoju, kad būtų gerai turėti savo rašytoją juodadarbį kaip Aleksandras Diuma tėvas. Mėgdžiok, pasakė jis Trumenui Kapote. Kaip norėčiau būti geresnis katalikas, prisipažino Hemas.

Mėgo klausytis Beno Gudmono.

Hemas El Prade stovėjo prieš Veronezė ir Sezana 20 minučių. Jis pažinojo asmeniškai Pikaso, Braką, Mone, Matisą...

Jis rūkyti metė dar prieš 1947 metus, nes cigaretės dūmas yra didžiausias priešas uoslei. O kaip mėgautis geru vynu, jei negali pasikliauti uosle. Hemas su Selindžeriu išgėrė po daikerį. „O garbe galingas prozos herojai! Kaip šlovinti tave labiau, negu esi vertas „pasakė Hemas. „Tavo apsakymas „Skiriu Esmei“ vos ne geresnis, negu mano „Katė lietuje“. Tavo siekiai natūralūs. Taip kumeliukas žinda švelniomis lūpytėmis. Selindžeris

atsakė: „Kokia jūsų moters karjera? Taip žibutė, kuri mergaitės pirštų nuskinta, greit nuvysta“. „Žiūrėk, kad tavęs neprikabintų nežinantis gailėsčio šnapsas“, – pasakė Hemas. „Ji nešė, nešė, nešė savo *čemodaną* (puikų užpakaliuką) ir pupt atsėdėjo. Ach tu mano melancholijos panele!“ „Kas Ernestui darosi? Kartais jo elgesys gąsdina mane. Kas jam vyksta?“ – klausė Meri. „Jis su savo klaikiomis mintimis“. „Kalbant telefonu geriau vardų neminėti“, – pasakė paranojikas. „Štai kodėl norėjau išsikrapštyti iš baro. Federalinio tyrimo agentai. Bijojau, kad jie ims veikt ir mus susems. Tai tikras pragaras. Juodžiausias pragaras. Jie visur įtaisė pasiklausymo aparatūrą. Blakės visur. Nebegalima kalbėti telefonu. Paštas taip pat tikrinamas. Pameni, kaip buvo nutrūkęs ryšys? Tai juos ir išdavė“. Meri: „Mane nutvilko siaubinga mintis, kad Hemas ir mane laiko agentu, konspiracijos dalininku“. „Medžiaga. Jos pasirinkimas tarytum pasirinkęs muzikinį instrumentą.“

Medžioklė: „Geriau būčiau prakeiktas, negu leisčiau nušaunamas dėl kelių šlykščių paukščių.“ „Štai kas negerai. Tai federaliniai agentai prie baro.“

Gydytojai suklydo. Reikėjo daryti gydymą insulinu arba haloperidoliu ar net leponeksu. Šiais atvejais būtų atsiradus remisija ir tuo laiku būtų parašytas dar vienas superromanas. Rusai turėjo azalieptiną, kuris būtų jį išgydęs.

Kažkas atsitiko lėktuvui, ir jie nusileido Kaspare, Vajominge. Išlipdamas Hemas puolė prie besisukančio propelerio. Jį sutramdė Vernonas ir Donas Andersenai. Valandą apsimetinėjo miegančiu. Jis dar kartą pabandė iššokti iš lėktuvo, skrendančio virš Dakotos.

Na ką? Gal nori brendžiuko? Sakyk, brangusis, – pasakė Meri.

Jis turi nedaug draugų, gal kokius penkis. O moterį – visada vieną. Meri stotas amerikietiškas– siauri klubai ir platūs pečiai.

Kokios mintys vyrauja pas pacientą, ar yra įtampa psichiškai neįgalaus žmogaus, ar jo elgesys pagrįstas prievarta prieš save ir kitus? Psichoanalizės prasmė– išsikalbėjimas ir nustatymas, ar dar serga, ar jau pasveiko pacientas. Kokia vieta yra šiandien? Kaip pasikeitė tavo jausmai paskutiniu metu? Kada tu gimei? Ką tu dabar myli? Kokius žmones tu vertini?

Gydyti reikia su chemija. Psichoanalitikas tinka tik atsakymui– ar serga pacientas ar ne.

Bet reikalingi vaistai trombui pašalinti.

Galima pasveikinti jį su dar vienu gimtadieniu, – pasakė Meri, – savižudybė neįvyko. Minkštalapės beržo vantos, manau jos padės a *tout prix* (pr. bet kokia kaina). Žmonės miršta dėka stiprių nelaimės vėjų. Švytuoklė sustojo, Ernas pamišo kuriam laikui, ir baisiausios kančios pripildo beprotybę.

Selindžeris Paryžiuje. Tos dienos buvo jam laimingiausios per visą karą. Su džipu tiesiai į viešbutį *Ritz*. Hemas sutiko Selindžerį kaip seną draugą. Teigė skaitęs Selindžerio kūrinį, o jį atpažinęs iš nuotraukos,

matytos *Esquire*. kai Hemas pasiteiravo, ar Džeris neturįs su savim naujų kūrinų, Džeris ištraukė „The Saturday Evening Post“ kopiją su apsakymu „Paskutinė paskutinių atostogų diena“.

Du rašytojai prie stiklelio kalbėjosi apie profesinius reikalus. Hemas jam pasirodė malonus, žemiškas, tikrai puikus vaikinąs.

– Jie. Trojos bardai, – pasakė Selindžeris, – išlenda iš kapo ir įkanda, bet ne į kūną, o į sielą. O ji– vienuolyno skalbėja, lesbijietė, nė už ką nepakeis savo darbovietės. Daug šarmo ir skundas staugiančio mėnesienoj vilko.

Ji. Rožė. Kodėl mano prosenelė buvo Rožė Rožukė? Kodėl M. princas su rože? Ar tai tikrai gražiausia gėlė pasaulyje? Bet grįžkime prie „Papa. Hemas“. Hemo oda dramblio kaulo spalvos ir minkšta lyg rožių žiedlapiai. Jis turi sau vietą, skirtą žvaigždėje. Ką gi. Tikiuosi, kad nenuvils sveikata ir, nors hormonai šauna į priekį, laimėti nebus sunku.

Karas Normandijoje. Ne šachmatai. Rungiamasi už gyvybę. Argi mirtis nėra žmogaus dalia? Paranojikas pats sau gyvybę atima. Jis beprotis, nuo žodžio „neviso proto“. Prikliedęs po ažuoline sija negarbingai neria sau kilpą; M. princas sako: „Garbingams kvailiams gėdos nedaryk. Pažiūrėk į sceną su Algirdu.“

Toj vietoj žuvo 70 sąjungininkų. Kruviną žemę apklojo lavonai. Partzanai. Supykę tarsi bitės gavusios dūmą ir rodančios rūstybę. Kunkuliuojanti kova. Smarkiai audžiantis didžiuliais kumščiais kietuolis. Jos. Kulkosvaidžių žirklys. Taip kregždės nardo turtingo šeiminko kieme.

Prancūzijoje mergų netrūksta. Plikai nukirptos gražuolės tempia gėdą (kaip ir kalobarantai), su *bambizo* kaimo šokiuose ūpu ir libido siekiais.

Kas sekundė pasaulyje gyvybė į Hada, vėlių karalystę nuskrieja. Jis. Kaminkrėtys. Nučiupinėtas lyg kupris, pasakė: Jie nori laimės, o aš toks nešvarus. Tai būtų sėkmė net pačiam Otelui. Ji. Dainininkė, kai „la“– apie pirmą meilę, kai „si bemo!“apie antrą meilę. Jis. Kailinių žmonai ir kailinių meilužei pirkėjas. Čia mano mergaitė su audinių kailiniais, sakys jis tai ar anai. Jos. Kardebaletos šokėjos mulatės klubai ir it ralisto mašinos šokis į šonus. Sambo. Jie. Pusiausvyros genijai ir harmonijos generolai, Getė ir Bachas. Ji. Paranoja. Grėsmės jausmas, paniška baimė ir nerimas– įžanga į savižudybę. Kaip Helderlinas pasimetęs, kaip Van Gogas, priėjęs kraštą. Išsitauravęs ant kaktos „Mano žmona– kekšė“. Nuo to laiko jam netrūksta jaunų plaštakių. Moterų vienuolyno nuodėmklausys: O siaubas, o Dieve. Baltaodė, pagimdžiusi negriuką. Antioteliška situacija.

Jis. Ji. Jos. Jie. Metafora ir epitetai.

Hemas įtikinėjo Selindžerį, kad vokiečių šautuvas *Lugar* yra pranašesnis už amerikietišką „45“. Šiam teiginiui pailustruoti šovęs iš *Lugar* ir pataikęs netoliese vaikščiojančiui viščiukui į galvą ir tuo paširpinęs Selindžerį. Į žmogų iššovęs Hemas, nusižudė, pakėlęs pirmą kart ranką prieš žmogų.

Liepos dvidešimt septintosios dienos laiške Džemui Selindžeris rašo užbaigęs du apsakymus, kuriuos juokais apibūdina kaip „kraujomaišiškus“.

Churchill ir Ruzveltas tikėjosi, kad galutinė pergalė bus pasiekta spalio vidury.

Paskutinė vakarienė. Čerčilis, de Golis, adjutantas ir Hemingvėjus.

Už lango migla, kuri įkvėpdavo senovės graikus ir lotynus. Užkimęs modernizmas pavaizduos protą, apgaudinėjantį lyg krūva sofistų.

Susipažinkit, – pasakė de Golio adjutantas, – Tai Hemingvėjus, aprašęs kampaniją italų fronte ir Ispanijoje prieš frankistus.

– Šis karas, – pasakė de Golis, – jame nėra malonumų, kuriais mėgaujasi laiminga meilė. Literato meilė žmonijai (čia sektinas Aliošos Karamazovų paveikslas) nėra prozos lubos. daug svarbiau kovotojų motyvas, ar teisinga kova, ar ne.

– Ponas Hemingvėjus gali sugalvoti tai, kas tikra. – Pasakė Čerčilis. – Karo pauzės marina lyg jaunatviškas miegas. Mes čia ilsimės, ir mūsų kovos planas yra ramaus sąžiningo korespondento objektas.

– Jis. Išsilaipinimo faktas, lyg karvės pasturgalis ar kumelės tešmuo, – pasakė Hemas. – Mes tinginiai. Štai nėra nuospaudų ant rankų. Darbštus kareivis skaičiuoja priešo žaizdas ir priešo lavonus, nes jis nesako „pavasarakim“.

– Iš mūsų vargu bau ar skaitė kas nors Hemo romanus, – pasakė de Golio adjutantas. – Bet jo drąsa akivaizdi. Jis skraido bombonešiais ir kalbina anglus savo žurnalui įvairiose pozicijose.

– Aš esu skaitęs Papa apsakymų, – pasakė Čerčilis. – Mažai nusimanau, bet man patiko.

– Nesu gobšas, slepiantis turtą po žeme, – pasakė Hemas. – Aš sodininkas, kuris nupjauna sausas literatūros šakas ir skiepija derlingas metaforas.

– Einu atnešiu talpesnes taures prancūziškam vynui. – Pasakė adjutantas. – Čerčilis priešų turi daugiau, negu ligų, ir mes visi kaip mūkianti banda dairomės į savo piemenį Vinstoną Čerčilį.

– Kiekvieną dieną reikia tvarkytis kaip paskutinę, – pasakė Čerčilis, – kad pasakytum, kad ne tik ilgai gyveno, bet ir ilgai prabuvo karo sukūry. Ji. Politiko karjera, aukšta, liemeninga, kaip gervė ant kojūkų. Oskaro Vaildo kalambūrai ir Čerčilio metaforos

– M. princas nesensta, – pasakė Hemingvėjus. – A. de Sent Egziuperi skraido, kovoja su nacių *lufthanzais*. O M. princas saugo jį, nes istorijoje nebus ramių laikų, tik ginčai, kivirčiai, draugų ir giminių išdavystės, godumas ir pavydas. Su de Sent Egziuperi susitikau Ispanijoje, Franko kampanijos metu. Tai genijus, karo lakūnas, sugalvojęs (o gal atvirkščiai) M. prinčą.

– Šventam Dionisijui padedant, maktelsim porciją konjako „Dvin“, jis turi 50 laipsnių, armėnų šedevras, – pasakė Čerčilis. – Konjakas su šaltinių vandeniu.

– Priešo jūs nebijot ne daugiau kaip musės, – pasakė Hemas.

– Ką ruošiatės rašyti? – paklausė de Golis. – Sekso žvaigždės ir padirbti meilės banknotai. Gero vardo kupiūroms sekmadienio išpažinties balai.

– Parašysiu romaną apie plyšusią širdį.

– Vos velka tešmenis priėdusi banda, – pasakė Čerčilis. – Lygiai taip priešginiautojai lordai stena mintydami ciniškai apie Didžiosios Britanijos raizgų nelaimių tinklą. Ar mokate mintinai juokus, kuriuos vedžioja jūsų rašiklis?

– Mūsų vaišės mažos – paršiukas ir žąsies kepsnys, – pasakė adjutantas, – Mes šypsomės. Taip kumelaitė dūksta linksma. Ką jums pasakysiu? Anglų geismas. O mūzos, leiskit išgryninti ir nuo tuščių plepalų atskirti mano britiškus pliurpalus.

– O Dieve, duok mums blaivaus mąstymo, – pasake de Golis. – Neduok bjaurios senatvės ligų kęsti.

– Kas? Ar beprotiškas ginčas, ar miegas po baliaus? – pasakė Čerčilis. – Ryškesnė už žvaigždę pragaro lemtis, kai varva iš gerklės pūliai ir sklinda kaktus kvapas, bet siaubingą ligą nustelbia dangaus šviesuliai. Ir tekstas“ Gyvenimas yra gražus“ nuramina pelenės puotos scenelę.

– Taip dėl Antilocho verkė ilgaamžis Nestoras, – pasakė Hemas. – Jis. Liūdesio bokštas. Būties melancholija, kas bebūtum, karalius ar skurdžius. Viskas dėl kietaširdės mirties, mirties vergės– tarnaitės, su gyvatėmis surištu kuodu ir prozos lyderio dėmesiu. Kažkas daugiau, nei generalinio štabo ataskaita.

– Lepios rožės ir šviežios lelijos – tai grožis, kurį lydi čiurlenantis upokšnis, nešantis vandenį per upes į marias, – pasakė adjutantas. – Mes susinepatoginame, išgirdę dviprasmybę, taip krūpteli žaidėjas, išgirdęs švilpuką ne vietoj.

– Kur taikai, o mūza? – pasakė Hemas. – Mes ieškome tiesos, taip žuvis pajunta ankštumą vandeny ir iššoka į paviršių. Taip gyvenimas miešia kartybes (tulžis iš piktumo įtūžus). Pasistengsiu, kol jaunas, kol nesusiraukšlėjęs. M. princas– tai magiška formulė sėkmei pasiekti; žodžio skambesys magiškų jausmų pagrindas.

– Apokalipsės žvėris, – pasakė Čerčilis, – 666. Himleris gimė 1900 m. spalio 7 dieną (kaip ir Putinas); Vytenėlis spalio 8 d.; Džonas Lenonas spalio 9 dieną. Karlas Marija Viligutas turėjo didžiulės įtakos SS reichfiureriui Heinrichui Himleriui (buvo uždarytas į Zalcburgo beprotnamį. Ten jį laikė tris metus. Po to apsisustojo Miunchene).

<Yra tokia šalis Lietuva. Dvasinės išminties kraštas. Jie neteko dalies Europos, bet išsaugojo sveiką aurą, o tai svarbiau būsimoms kartoms. Algirdas buvo geras vasalams ir užgrobtoms šalims (nuo Baltijos jūros iki Juodosios jūros).>

<Tik „1-85“ yra tikra tikrovė, be kokių išsigalvojimų. Tai aistros salotos ir taurė išlaikyto filosofijos vyno.>

Hemas. Neregėto fizinio grožio ir didelio proto. Prijautė komunistams, ir CIA žinojo tai. Gal paranoja pasirinko jį dėl ryžtingos

vaizduotės ir kieto loginio mąstymo? Patirtis, kurią neįmanoma užginčyti. Paranoja. Problemos man pažįstamos. Tai protingos visuomenės daliai. Projektas, skirtas paranojikų tolerancijai ir strateginis planas–antisavižudybė. Pasmerktų žmonių tūkstančiai. Paranoja, I. sunkus ir I. arti mirties esantis dalykas.

Išsigelbėję paranojikai uždirbs daug pinigų ir tai lemia kovoje su savižudybėmis.

– Alpi popietė, vakarui rausvėjant. Gašlus birželis ir žydinčios liepos, – pasakė adjutantas. – Mirties sezonas. Ar galite jūs šypsotis, kai žvelgiate į mirtį? Liūdna pasaka. Niūri it Džuljetos kapų rūsio aromatas. Švelni ir daug kenčianti būtybė.

– Jis. Dantistą aplankęs hedonistas, – pasakė Hemas. – Ūsuotas stebūkladaris su smokingu ir smailia skrybėle. Mano akys: išsigandusios su markizo de Sade'o mazochizmu. Akys sugeria kiekvieną naują faktą; Tamsūs Paryžiaus skersgatviai su kavinių šarmu.

– Ji. Bekraštė praraja, kurią patirti padėjo insultas, – pasakė Čerčilis. – Dabar jaučiuosi gerai ir daktarų prognozė puiki.

– Esu apsuptas šilumos, kurią skleidžia draugystė su Vinstonu, – pasakė de Golis. Ach tie pavasariai Paryžiuje. Savitvarda, sekundei susilpnėjęs, o tada pabaiga nežino pradžios.

– Neįmanoma sumažinti kančias ir neviltį, lydinčius šį paranojos virsmą, – pasakė Čerčilis. – De Golio intelekto raidą labiausiai nulėmė senovės Graikija, kur tarp savižudžių–vienas Sokratas. Bet tai metaforų klausimas.

Pamažu puotaujantys pastebėjo, kaip garai ėmė jungtis į mažojo princo figūrą, išteptą geltonais auksiniais dažais, žibančiomis akimis ir plačia šypsena. Jo žandų spalva – vėžio žnyplės, ir Čerčilis šyptelėjęs paima iš M. princo apsiaustą.

– Jūs klystat, jūs klystat, – pasakė de Golis. – Tai nuo marihuanos. Kveptelkit oro. Nėra jokio M. princo.

– Ji. Saldi hašišo ekstazė, – pasakė Hemas, – Karališka laimė (nors kitiems parankesnis kokainas). Bet mes prieš narkotikus, apsaugok Dieve mūsų sąžinę ir teisiakrypčius žodžius. Lai tyliakalbiai seniai paskleis teisybės žodžius.

– Jie. Istorijos koridoriai. Apie anglų, – pasakė Čerčilis, – vyriškumą ir jį palydinčias ydas. Žvaigždė. Tolimiausia šviesa. ; ten pateks Vinstono siela. Sapnų spinduliai. Lapkričio pirmą sapnavau motiną, nors datos tuo metu nežinojau.

– Tai, ką pasiekia valdingas romanisto rašiklis, – pasakė Hemas. – Metaforos, spalvų tkrumas ir prozos lakštingala, raižanti nakties tiesą.

– Aš verkdamas gailėjausi to, ko netekau. Turiu norą šešėliu pakliūti į Hadą. Insulto momentas, sunkus ir baisus lyg mirtis. Tačiau gyvenimas šauna į priekį būtojo laiko ir būsimo laiko greitkeliu, – kalbėjo Čerčilis. – Sunkus mums laikas teko. Karas.

– O prarastos slyvos! O šiluma draugiško pavasario! – kalbėjo Hemas. – Tegul pempės klyksmas ir stazdo giesmė aidi mano prozos ženkluose, pilnuose gyvybės.

– Jie. Kirminai, kurie grauš mano kepenis, širdį, kaukolę, – pasakė Čerčilis. – Siela girgžda it žiogas. Šiuo metu neprisiverčiu galvoti apie Išsilaipinimą, apie tai, ką maštau nuolatos.

– Ji. Nepastovi šlovė kūrybos akimirku, kai neuždera metaforų derlius. Klyksmu baigtas gyvenimas. JĖĖ! Jis. Tarpas tarp sumanymo ir atliktos kūrybos. – Kalbėjo Hemas. – Kremuotas žmogus ir siaubas dulkių saujoj. Ką pasakytų apie ateitį M. princas?

– Alpių viršūnių slėnis, retas išpuoselėtas miškas (austrų savas-nesavas sistema ir rankos paspaudimo paveldas). – Kalbėjo Čerčilis. – Iš šio laiko perspektyvos esu tvirtas lyg Brežnevo *piatilietka* (laiko žaismas). Jis Sacharos smėlis, stoka vandens. Panašiai, bet meilės ištroškęs jūreivis, grįžęs ant kranto po ilgų kelionių. Arba: švelnus vėjelis, supantis rugių varpą. Arba: staugia jūra. Hemas, palikęs žymę, dantų žymę XX a. obuolyje. Eretikas kunigas, jo dviveidiškumas. Išbandymas dvasinio būvio. Labos nakties, sako jis vienuoliui jėzuitui.

– Zalcburge buvo paimta dalis Mocarto substancijos, – pasakė adjutantas. – Skaitytojau! Atiduodu jums savo širdį, pasakys Hemas; tai, ką norų staklės nuaudžia. Kokią vietą tai užims pasaulio prozos istorijoje? Viskas svarbu. Pažymys už graikų, lotynų kalbų rašinį. Už XXI a. požiūrį į dvidešimt pamišėlių.

– Stebuklingas vaizdas. Sniegas ant šakelių ir pumpurėlių (nors ištirpsta per valandą). Fleitų muzika slėnyje. – Kalbėjo Hemas. – Atsiras žodingesnis varžovas, tačiau ką pamils skaitytojas, paaiškės po platoniškos orgijos su šermukšnio rūgšties salsvumu. Dievo rankoje mano lemtis. Kruvinas mūšis. Ar gali kūjis nurimti, nepasiekęs priekalo? Yra daug svarių nuomonių šiuo klausymu. Taip artojas, palinkęs prie arklo savo žemės lopelyje žada mums vasarą gerą. Nutaisysiu džiaugsmingą veidą ir agresyviai pulsiu po likimo kojom.

– Esu patenkintas lyg poeta, papuolęs į kanceliarijos puotą, – kalbėjo Čerčilis. – Priimkit saldų bendravimo pavasarį. Pažinkit mano veidą, paukščiui surikus; atlapokit širdį...

– Kokia čia smarvė ir nesveikas kvapas? – paklausė de Golis. – Anglai nemėgsta gaidžio. Bet arklio obuoliai skalsūs net lordams ir hercogams. Šūvis iš aklosios žarnos– haubicos ir gimta žemė išgelbėta.

– Populiari nelaimė: savižudybė, sutrikus psichikai, – pasakė Čerčilis. – Hemas prabils lotyniškai; taip žodį „mama“ iš kūdikio lūpų išgirsta močiutė. Šauniasias iš kaubojų, kada nešiojusių skrybėlę. Hemas. *Non intres in iudicium cum servo tuo Domine* (lot. Neteiski tarno savo, Viešpatie).

– *Omnis care ad te veniet* (lot. Prie tavęs glaudžiasi visa gyvastis). – pasakė de Golis.

– Tiens, quel petite pred (pr. žiūrėk kokia maža koja). Linguojančios apvalios krūtys, – pasakė apie Meri adjutantas. Hemas apsimetė neišgirdęs.

– Ji. Uoli bibliotekos tyła, leidusi atlikti juodą intelektualo darbą, – pasakė Čerčilis. – Tironas ir tūkstantinės aukos. Prarandame (lyg dantį traukiant) violončelės keiksmą. Ar Hemas ne tas, kuris pamatęs pirmą pasitaikiusią gražuolę virsta kaip kėglis. *Petite* (pr. mažytė) Meri. Mergina, kuri mokėsi lotynų kalbos gramatikos ir kultūringo elgesio.

– Jėzus– Mopasano pusbrolis ir Hemingvėjaus tėvas, – pasakė Hemas. – ne papūga, ne veidrodis, tik skruzdėlė. Šis motyvas verčia gėrėtis ta nuostabia visuomenės dalimi.

– Ką pasakys de Golio sekretorė? – paklausė adjutantas. – Sena patranka tai ne pabūklas, o senmergė– tai ne stebuklas. Laimėti senmergė (apskritai pagyvenusią moterį)– joks pasiekimas.

<Vytenėlis tuo ir neužsiima. Seksas ir meilė senatvėje– tai elementorius, į kurį pradedi gilintis senatvėje (ar mums to reikia?).>

– Sostinių pusė: idealistinė metafizika ir klausimas“Kodėl“. Kam jūs tai darote? O gi pasismaginimui. Laikas greičiau bėga ir nenuobodu gyventi. Jis. Teorinės meilės objektas. Kodėl netinka doppelganger (vok. antrininkas)? Todėl, kad du kartus paamėgdžiojamas, – kalbėjo Čerčilis. – Prozos cechas tai kruopščiai išgvildens.

– Sarkografe esantys žodžiai, išbalzamuoti tirštam romane, – pasakė Hemas. – Esu savo brolio brolis, ir man tarnauja ši nuostabi visuomenės dalis– tai šiltnamis ir bestogė „Ferari“.

– Vinstonas juokiasi, – pasakė de Golis. – *Malgre tout* (pr. nepaimsit nieko).

– Meri, – pasakė Hemas. – Man ji patiko, ir aš ją pamilau. Įsivaizduokit Platoną. Man padeda pranciškonų vienuolis, tikras skurdo žinovas.

– *Memento mori* (lot. atminti, kad mirsi). – pasakė Čerčilis.

<Šis romanas dėl to motyvo.>

– Tai pasakė vokiečių belaisvis, su rusvais plaukais ir stazdanomis, arijas, – pridūrė Vinstonas.

– Ir jūs juokiatės lyg kalenantis gandras, – pastebėjo de Golis.

– Mažasis princas, toks mažiukas pagonis, – pasakė Hemas, – jis neišduos manęs. Greičiau man ant delno ims plaukai augti.

– Meri, jos besijuokiančios čigonės akys juda išilgai lyg slyvos, – pasakė adjutantas. – Man suprantamas Papa jausmas ir suprantamas jos jausmas:Hemas– vyriškas, Hemas gabuolis, Hemas drąsuolis...

– Kas kiečiausias iš geriančių konjaką ir rūkančių cigarą? – paklausė Hemas. – Hemas? Ne. Čerčilis. Hedonizmo generolas (ir politikos sostinės generolas). *Egomen* (lot. aš pats) atsilieku nuo Vinstono.

– Tralialia, – pasakė Čerčilis, – palaukite, leiskite papasakoti apie Hema, žilabarzdį, besijuokiantį barzdotu juoku. Mano chi chi ir si bemol. Melodijos reikia pasiklausyt kelis kartus, bet užtenka pusės žvigsnio, kad

moterį įvertintumtum. Ir čia *nulla bana* (lot. jokio turto), nes Hemas graikiškesnis už pačius graikus. Muzika, matematika ir elektroastrofizika.

– Susigėdau, – pasakė Hemas, – raudonis atslinko į mano žandus. Čerčilis vertingas tiek, kiek vertingas jo svorio aukso gabalas. Greičiau (deja, deja) aš parašysiu penkis sakinius be taško ir sugalvosiu norą, kuris tiktų ir de Goliui, ir Čerčiliui, ir Ruzveltui. Taip sako geidžiantis, kad tu geistum.

– Klausimas, ar pateks Meri į herojiškų vyrų kompaniją? – paklausė de Golis. – Taip. Ji jau čia. Kodėl ji tokia žavi, protinga ir sakau sau: Tai amerikietiškos demokratijos savas-nesavas kontrapunktas.

– Išmintis, spjaudant į delnus prieš pradedant dirbti logikos kūju. Apvalumai žavi vyrų pasaulį. O dvasiniai turtai? Esu neturtingas kaip neregio sapnas... Mano sąžinė tamsi it juodmedžio alus. Valanda popiet ir jau užsipylęs akis.

Šypsėnėlės. Tartum šratai iš medžioklinio šautuvo, ir Hemas sumišo;tuščių plepalų nuvargintas jis užsimerkė, nes tai atsakas į sekmadienio bažnyčią (sunkiausias moralinis veiksmas). Lengvabūdė peteliškė ir gero vardo sostinės – tai genialus gyvenimo meno faktas.

– Mirtis visur tave prisivys, – kalbėjo de Golis. – Esu Antikos gerbėjas. Nesuprantu tų, kurie ignoruodami gerą vardą gyvena toliau. Nusišlapinti, mano triumo vandenys to reikalauja. Toksai prozos *embon point* (pr. apkūnumas, pilnumas), su verte žirnio dydžio deimanto. Kaimenė prozos žirgų, nuleidusių tūkstantį platinos obuolių. Ir mylima literato žokėjaus.

– Jėzus ir jo ambicingo karo žygiai, taip gimė legendos ir fantazija pakelta kvadratu, o gal net ir kubu. – Kalbėjo Čerčilis. – Laimingas it besišlapinantis eržilas, sustojęs momentui, toks yra žurnalistinis draivas.

– Anglai, metafizinių tradicijų šalia, – pasakė de Golis. – Jų politikai išdykę it žvalus kumeliukas ir įgelia prancūzams pačiu mandagiausiu būdu.

– Hemo šepetys, ežiuku pakirpti plaukai, – kalbėjo Čerčilis, – ir meilės noragas tam atvejui, jei mergaitės putė dirvonuoja. Bet mano idealas yra ne donžuanas, o Nestoras, graikas. Aš visas tirtu, kai de Golis nosiniu balsu dėsto prancūzų mots (pr. žodžius). Taip imtynių meistras šliaužia lyg kirminas. Jis. Vargas. Uodai ir prakaituotas darbas, vežant malkas iš miško. Man širdis sudrebėjo krūtinės narve, kai de Golis parodė dvi eiles baltų dantų, kalbėdamas apie anglų stilių, neva obliuojantį jo širdį atšipusiu obliumi.

– Jis ne viso proto, žuvęs žmogus, – pasakė de Golis, – su gudriu linksmo sukčiaus žvilgsniu. Nerangių kaulų, praplikęs, rūkantis Havanos cigarą ir mylimas plačiažandės senos bobos, kuri aukšta, plokščia lyg lenta, akys iššokusios, nors ir žydros, kiškio lūpa, veidas kampuotas lyg neskusta bulvė. Vinstonas negali pasidžiaugti kitų laime.

– Čirškia prancūziški svirpliukai, o virš galvos smaragdinės žvaigždės, – pasakė Čerčilis. – Prancūzo jausmas gašlus ir sunkus kaip

suartas juodžemis. Prancūzo akys didelės. Tavo adjutantas – strazdanoto lyg musėmis apsėsto veido. Jis užjaučia paranojikus.

– Norime atkreipti žmonių dėmesį į paranojos ligą ir į požiūrį ja sernatiems. Yra potencialus paranojikas ir paranojikas in *factum*, – pasakė adjutantas.

– Gal jo gyvenimo kortų malka yra šėtono pažymėta? – paklausė adjutanto Hemas.

– Manau.

– Gal tai Dievo bausnė?

– Nežinau, – pasakė adjutantas ir pravedė ranka ūsus lyg laikrodžio rodykles. – Jų ligos už širdies stveria.

– Nedaryk to, kas širdžiai nemielia, – pasakė Hemas. – O paranojikai, bendravimas su jais– širdžiai nemielas. Jos. Kalbos dalys. Metaforos skrieja mano vargšės prozos greitkeliu. Tvarkingai it ksilofonas skambėjo monetas, ir mano biznis klestėjo. Esu per senas, kad įtraukčiau būrį gražuolių į savo programą. Norite tikėkite, norite ne, bet Meri yra mano meilės finalas. Aš atidėsiu vietas, skirtas plepalams ir plepiams. Nesu pikčiurna ir priekabiautojas. Minusiukai– senutės kumščio didumo veidu.

– Mintis nepagaunama, tai lyg kregždutės skrydis, – pasakė Čerčilis. – Ji. Nauda. Atstoja mums tėvą, brolių, gimines, tėvynę, Dievą. Prancūzai užsispyrę it uodeguotojie kanopiai. Asilai. Jeigu neįžeidžiau asilo, pavadinęs jį asilu. Vakar, priglaudęs galvą prie klausyklos, pasakiau: Du kart sumelavau. Išmeigęs patyrusias ir išminties kupinas akis, kunigas pasakė: tavo mintys lyg avys, ištrūkusios iš aptvaro; vakare pasimelsk ir numatyk planą rytdienai, pažiūrėk, ar nenusikaltai vakar. Jautiesi kaip Adomas per nelemtą obuolio istoriją. Rytų šalies logikos bankrotas ir matas vaizduotei. Tai slavų paveldas ir azijatų ašaros. Hesai, – toliau kalbėjo Čerčilis, – stenkis, kad galėtum apie savo skaitytoją pasakyti : iš jūsų paėmiau piktadarį, o gražinu jums padorų pilietį.

– Kas manyje labiau žogiška? Atmintis ir protas. Seržantas irgi vadovauja, jo klausomasi, todėl, – kalbėjo Hemas, – profesijoje aš iškeliu save ir sakau: trys lygu keturiems minus vienas. Ašai esu gimęs gėriui, o blogiui nesu gimęs. Savas nesavas sistema leidžia parodyti asmeninį prestižą, ir mes plojame, dovanojamos gėlės ir t. t. ir pan.

– Jūsų adjutantas kaukazietiško gymio, – pasakė de Goliui Čerčilis.

– Taip. Jis armėnas, – pasakė de Golis.

– Prancūzijoje daug armėnų, bet, kiek žinau, tai pati bjauriausia nacija Europoje, – pasakė Čerčilis.

– Kuklumas vienas iš didžiausių gėrių gero vardo sostinėje. – Pasakė adjutantas.

– Aš žinau, kas gražu ir kas gėdinga, – pasakė Hemas. – Pirminis statusas– savas-nesavas sistema. Kaimynas, sūnus, brolis, tėvas, valdinys– spręsk pagal gero vardo sostinę. Besižvalgant su komentaru“Man taip pasirodė“, artėja pamišėliška riba, žvilgsnis iš šono niekam nepamaišys.

Nesenstantis, nesergantis– tokių nėra. Prezervatyvas. Pigu ir didelis plusas prieš problemų kiaurymę.

– Oras toks tyras ir skaidrus, nors imk ir atsikąsk, – pasakė Čerčilis.
– Galim susiginčyti, ar žvaigždžių skaičius lyginis?

– <...>

– Kūnu esi dalelytė, o protu nesi blogesnis nei mažesnis už dievus. – Pasakė Hemas.

– Vinstonas: Storučiukas, giedromis akimis, – pasakė adjutantas. – Visi mes vaikščiojame nuogi po drabužiais, sakė Heinė. Meri, žvitri ir gražti it stirnaitė. Labai graži, bet dar labiau kvaišėlė. De Golis– Čerčilis – sielos giminystė, aukšta moralė, ambicija ir gabumai...

– Oro pagadinimas, – pasakė Čerčilis, – tai vidurių svaichiojimai; Bet kvapas išeina negeras. Meri neskambia kojinių. Švelnūs moteriški jo veido bruožai tinka prie geltonų kojinių. Jis. Oras. Toks skaidrus, kad, rodos, jo nėra. De Golis– silpnos krūtinės *bachūras*, palyginus su Papa.

– Jūs, ponas Vinstonai, – pasakė adjutantas armėnas, – tur + būt nežinote, ką reiškia žodžiai „eilės dainą“, užtraukti eilės dainą. Tai yra grupinis seksas, populiarus auksiniame jaunime. Pasipriešinime kerpamos plikai pasileidėlės, kurios miegojo su naciais.

– Aš už toleranciją požiūryje į tas mergaičiukes, – pasakė Hemas. – Naciai su tvirta armatūra, todėl jos nekaltos dėl jų aršumo.

– Jūs esate darbštus, taip bitės dirba neskubų savo darbą, – pasakė de Golis. – Bet kodėl jus vadina Papa, o ne seniu?

– Jauni skaisčiai žalsvi žiemkenčiai, juos galima pavadinti duona, taip tėtį vadina Papa. Ne mano čia svambalas, – kalbėjo Hemas.

– Jis. Prustas. Nuobodus lyg anglų sekmadieniai, – pasakė Čerčilis. – Tai vargas ir kova už laimę nelaimėje. Utėlės agresija. Hemas rašo įdomiai, su svingu, nes jis rašo žmonėms, o ne sau. Čia kvepia literatūros grybais, gal net baravykais. Bet jūs, Hesai, solidarūs su Volga, Maskva ir gražuole rusyte? Ar teisingai pasakiau?

– Mačiau Volgą kino filme, – pasakė Hemas. – galima suprasti, kodėl rusas taip myli savo tėvynę. Super upė Volga, plati kai ruso siela. Mažasia princas, Muska ir rožė. Tai Sent Egziuperi būdas papulti į bet kurią pasaulio vietą. Net į žvaigždę su numeriu. Taip vėžliukas suartėja su varlyte, kaip ir M. princas su rože ir Muska priartina žvaigždę Nr. 183 nuo regiono 140 (I. Q.).

– Mūsų barmenė iš veido panaši į gražuolę čigonę, juodaplaukė, melancholiška lyg Gruzijos carienė. Jos bizantiškos akys ir ji didinga it Krupskajos biustas. _ Pasakė adjutantas.

– Kylam? – paklausė de Golis.

– Pakartokim baltos arbatos su armėnišku konjaku. Aš pavydžiu hedonizmo generolams, kurie padaro butelį šnapso kasdien, – kalbėjo Čerčilis. – Adjutantą vadina ne storu, kitaip sakant Nestoru pagal graikišką prasmę, jis nesvyruodamas uoliai mindo penėtoją žemę

– Viskis, šaltas, drumstas skystis, kuris anglams atstoja kraują. Taip, anglai pasitiki savim tarsi turėtų kišenėj 38 kalibro revolverį, – pasakė de Golis. – Būkit pasirengę nukabinti šviežią gražuolę prancūzišku stiliumi. Jos mažos akutės kupinos nuostabos vaiko, išvydusio cirką. Akys. Įdėmiai kaip erelis, žvelgiantis į sceną su komentaru, mintimis gražinantis iš žavios gyvenimo pusės į vargą ir skausmą.

– Hemas, galingas lyg dangoraižio siena. Jei kuris Jūsų norėtų sumesti partiją proferanso– ale prašom, – pasakė Čerčilis.

– Jis. Skurdas. Nesikreipiant į Caritą ir nevaidinant epileptiko... Mes susitvarkome su vargo iškeltais klausimais, – pasakė Hemas. – Dėl prozos. Nenoriu, kad žmonės akiai grūstų man savo pricipus. Lai jie prieš tai pagalvoja, lai neįžeidžia mano savigarbos.

– Ar daug teko kariauti? – paklausė Hemo Čerčilis.

– Mačiau, žmonės krenta ant žemės, klykia, rėkia. Sprogimai neša mirtį ir skausmingas žaizdas, – kalbėjo Hemas.

– O kaip su darbu? – paklausė de Golis.

– Šlovė darbui, – pasakė Hemas. – *Piatilietkos* draivas ir partinė drausmė. Vaizdai. Smalsu juos pamatyti. Tai tarytum girtas saulėlydis su debesimis ir svyruojančiais šešėliais. Politinis, istorinis, tarptautinis renginys– jie vadovauja ir eina į siužetą. Tyli, savotiškai gudri šypsenėlė sero Čerčilio. Į jį saldžiom akutėm žiūri Meri. Parašysiu 16 puslapių iki pasakymo “Džo nužudė negra smuikininką“, plius du puslapiai pats nužudymas. Užuominos apie būsimą įvykį, iš anksto. Ankštas butas. It lizdas, pilnas cypiančių paukštukų. Keturi ratai apie charakterį de Golio ir keturi ratai apie Čerčilį. 50 procentų psichologijos; teroristų teroro aktai– tai panelė su tornada (numautomis kelnaitėmis), su pasiūlymu pabučiuoti į gerbiamąją. Kaip *merginos* peizažas, kai ši pasitaiso sijoną ir parodo savo storą melžėjos blauzdą. Madam fantazija iš Mopasano kekšyno. Hamburgo vitrinų kekšės, apie jas.

– Apie mus Hemas rašys: Jie gėrė vyną ir taurę kaskart sudaužydavo. Tai nebus linksmas dalykas. Aš papasakosiu apie savotišką lordų buveinę lyg būtų šiluma tvarte nuo karvių ir buliukų kvapo, – kalbėjo Čerčilis.

– Geriau jis teparašo fantaziją apie nacį, – pasakė de Golis. – Lipnus dumblių kvapas. Arijas. Plaukai lyg sušukuoti linai. Nacis pasigertų, o išgėręs galėtų užmušti nei iš šio, nei iš to.

<Kasdien Lietuvoj trys nusižudo. Kad skaičiai keistųsi, šis romanas.>

– Generole, jūs iš pradžių laimėkit karą; antra – apseikite be didelių netekimų, o trečia – išlaikykite maršalo Nėjaus prancūzišką prestižą. – Kalbėjo Hemas.

– Ne tas žodis, – pasakė de Golis, – Jūs aštrus, konfliktiškas, o mano adjutantas papūgą primanančiu veidu. Ne tas žodis. Situacija, kai lūpos ieško jos burnos, o rankos – nuogo kūno. Bet palaukite penkioliką minučių ir tik tada padarykite antrą brendžio pociją.

– Garsas kaip šūvis iš šaunamo ginklo. Aprašysiu žydaite, prancūzų nacionalistę ir jos konfliktą su vokiečių karininku. Apie būsimą įvykį puse lūpų. Ir jūs tylėkit it baltapilvės žuvys. Siauros Čerčilio akys ir užpakaliukas, – buvo bepradėdas Hemas, bet susilaikė. – Ne jo, bet Meri užpakaliuko apveidumas.

– Aš girdėjau apie jus, Hemai, ir jūsų pamatyti atėjau į šį pobūvį. Jūs, su daugybe gerų polinkių, bet man labiausia imponuoja jūsų pastangos padaryti šnapso butelį kasdien. Aukščiausias lygis!– kalbėjo Čerčilis.

– Reikėtų smulkiai papasakoti, kaip aš myliu žmoniją, – pasakė Hemas, – bet reikalingas tancmeisteris... Geriau, negu būti baisiai geru ir nelaimingu. Aš niekšas, bet ne vagis. C'est fini (pr. baigta).

– Tu nekartok to, ką skaitytojas žino, – pasakė Čerčilis. – Apie naują personažą dvidešimt eilučių. Lai jie juokiasi ilgai ir nervingai. Grožyje teisybė. Man tarnauja lietuviai. Lietuva didi savo tolerancija ir kuklumu, nors kovotojai lietuviai puikūs. Nugalėjo rusus, vokiečius ir mongolus–totorius ir įvedė tvarką Europoj. Po japonų jie antri karatė sporte.

– Kaip jūs įsikūrėt, – paklausė de Golis Hemingvėjaus.

– Smagutis, švarus butas, – pasakė Hemas. – Beje. Ruošiuosi įvesti kataliką geruolį, kurį visi myli dėl jo šventumo. Greičiausiai jis bus psichiatras. Bus nuostaba dėl siužeto reikalų. Balandžio kelias. Neaišku kur ir kada jis nuskris, kur ir kada nutūps. Pavyzdžiui, jis krito ant šono ir ji prapliupo ašaromis, – žiaurus bruoželis šmestelėjo jo šypsnyje, jis nusijuokė savo trumpu juoku.

– Kad nepasakyų skaitytojas, kad jūs dvasiškai girtas. Jūs neišsigydėte nuo meilės žmonijai, – pasakė de Golis. – Mylėkite nuodėmingą žmogų ir dar. Čerčilio jūs visai nemylite, o mylite de Golį ir vis dėlto mane špilkuojate ir kuo toliau, tuo karštesnė amerikiečio meilė prancūzui. Pikantiškas jausmas. Noras išlikti. Tai greitosis pagelbos iškvietimas ir per jėgą nuvežtas į ligoninę paranojikas (vienintelis būdas gelbėtis), potencialus savižudis.

– Palaukite, jūs, Einšteinai, kam barmenei vaikščioti kelis kartus, ar ne geriau iš karto kiekvienam po litrą, – pasakė Čerčilis. – De Golio memuarai pati baisiausia knyga kokią skaičiau, apie prancūzų antifašistus. Kariškio stilius visais atvejais. Kariškis, nusiskutęs, išsipraušęs, išlygintom kelnėm ir išblizgintais batais, reiškia ne *degradas*, elegant. Aš esu pijokas, bet saikingas ir nesukriošęs. Anglija, tauta užkariautoja, aukščiau kitų, tauta, kuri laikosi įstatymų. Tačiau grįžkim. Paranojiko naktys. Skauda. Kova su žvalgybine organizacija. Žmonės iš kilmingų žmonių klanu stengiasi, kad savo šaliai geriau būtų. Mes nugalėsime ir apgausime Ruzveltą. Kas išloš? Anglai. Tyli Prancūzija, De Golis abejoja, ar gerai, kad Stalinas pirmas užims Vokietiją ir gaus didelį Europos gabalą žemės.

– Kareivis be *tušonkės* ne kareivis. Ir anglai siunčia maistą rusams, – kalbėjo Hemas. – Man Čerčilis yra amerikonas. Baikit pyktis. Sąjungininkai turi anglosaksišką tvarką šiuo istoriniu atveju. Karalienė neturi galios, tačiau, reikia suprast, Indija gerbia monarchę ir pasaulis gerbia ją. Reikėjo

paruošti tūkstančius kareivių. Anglų ataka– tankai, toliau artilerija, pėstininkai eina priešaky, kad kuo mažiau žūtų kareivių. Rusams buvo nusispjaut. Milijonus metė į kovą. Čerčilis išmąstė, kad būtų gerai išsaugoti savo karius. Amerikiečiai, ne anglai eina į priekį. Ruzveltas, toks pilietis, jis sako, mes esam ne giminės, lai Čerčilis prisipažįsta, kad nuskandino amerikiečių laivą (jį, atseit, paskandino vokiečiai) ir Ruzveltas įsivėlė į karą. Čerčilis nepadarė nieko, kas būtų anglams blogai. Jis nesikiša ten, kur Anglijai skauda.

– Hemas apie mane turi daug informacijos. Kartą aš sau išplausiu smegenis, – pasakė Čerčilis. – Kaukolė ir peilis burnoj, tokia taituruotė nacių. Hemas, žmogus iš niekur. Hesai, ar rūkyt turi?

– Turiu cigarą. Atsinešiau, kai ėjau į pobūvį, – pasakė Papa. – Apie Ruzveltą man net neįdomu. Kodėl taip anglai mus skriaudžia? Kare gyvenimas šiurpus.

– Ar tu įsivaizduoji, kas yra *vierchas*? – paklausė de Golis.

– Taip. Tai pirmavimas pirminiame statuse, – pasakė Hemas. – Labai miela, Hemas nepadarys to, ko negalima. *Co to jiest?* Gėrimai. Kai vaišiniesi per jubiliejų, ir grupelė hedonistų dalyvauja; tie, kurie orientuojasi į leitenanto laipsnį. Hedonizme kuklūs. Jokio pasigailėjimo; mes, sąjungininkai, užplaksime nacius

– Hemas. Geras *bachūras*. Jis priėmė mane į draugystę, – pasakė de Golis. – Prieš šį rašytoją aš šūdų šūdas. Aš nulis. Jo. Jis *fainas*. Išrašo malkų kiekvienam blogiečiui ir užplaka niekadėją. Gulinčio nemuša, nes jis džentelmenas. Žodininų brigados generolas, svarbus it Anglijos karalienės bučinys.

– Pas mane ateina amerikietis ir paprašo dolerio. Tai aš atsidarau kišenėlę ir sakau: imki. Pinigai man nulis, – kalbėjo Hemas. – Kartą aš grojau lėkštėm, o mūsų *chebra* grojo laidotuvėms. Mes gaudavome po aštuonis dolerius ir plius šnapsas. Vidurių vulkanas, kai dėl hemorojaus reikia skysčio, kad atskiestum, gal pasūkų. Čikagos laikotarpis. Armijoje buvau mylimas– Italijos kampanija, Ispanija ir sąjungininkai. Aš pakviečiau partizanus ir pasakiau– vienas turi būti vadas. Prancūzai, jie nemoka muštis. Jie imtynininkai. O mano šlovės akimirka susijus su prancūzišku vynu. Armijoje šnapso gaut nėra galima. Atsigulu ant kelio, betonuoto kelio ir miegu. Kareiviai mato, kad Papa guli vidury *betonkės*. Aš *ustavą* žinau na *zubok*. Jis ir vėl *vierchą* laiko, sakė kareiviai. Man taip užaina, kad galėčiau lipti sienomis (irgi, mat, alpinistas). Man sako, atsargiai, čia butelys viskio, ir man iškrenta iš rankų ir sudūžta. Du kart gyvenime tai pasitaikė. Jo. Mano *chebra* išmirus. Ką aš galiu Meri pasiūlyti? Jos klasiškai žiūri į mane kaip į šūdą. Aš per senas. Vedybos su Meri, iškrypimas, nes mūsų dešimt metų skirtumas. Ji graži ir jos duktė graži. Meilė. Specialaus veiksmo nebuvo.

– Arba tu su rusais, arba su amerikonais, – pasakė Čerčilis. – *Esprit de corps* (pr. kūno dvasia). Tėvynė– *la causa e santa* (it. šventas reikalas).

– *Ave rabbi* (lot. sveikas mokytojau), – pasakė Hemas. Jūsų dėka *dernier cri* {pr. paskutinis (mados) šauksmas}.

– Proza, – pasakė Čerčilis, – it *sacrificio inoruento* (lot. bekraujė auka). *Absit nomen* (lot. neminėsimė vardo) gal pasakysime– Papa. Hemas. Sakralinė proza, *vera dignum et justum est* (lot. iš tiesų verta garbės ir teisinga).

– Proza, su fantazija, didesne, negu tu, kurie religiją sukūrė. Toks mano tikslas, – pasakė Hemas.

– Gražiai apsirengę, kieti bičai, ne kokios nors šiukšlės, – kalbėjo de Golis. – Gamta taip sutvarkė, kad tu net pagaliuko, kai sulauki metų, negali padaryti. Man do *lampočki* meilė šiuo laiku. Nustatytas prioritetas ir aš gyvenu tykiai; aš, diedas, gyvenu ramiai be problemų. Herojus naudingas kaip pampersai, kaip alimentai, kaip santuoka bažnyčioje... Toks mano tau, Hesai, patarimas. Aš kariškis, bet pritariu Džemui, kuris sako, kad labai labai myli žmoniją. Klausykit! Klausykit! Mano svajonė. Mano bičiulystė. Mano kliedesiai. De Golis myli meilę, o ne žmoniją.

– Pobūvy daug moterų, viena blondinė ir ta pati Čerčilio sekretorė. Moterys jaučia, kas yra viršus ir prie jo kimba kaip musės prie arklio kaitroje. – Kalbėjo Hemas. – Žmonių širdy šėtonas su Dievu kovoja. Galiu pasakyti: Esu niekšas. Esu skolingas amerikiečių karo korespondentei krūva pinigų, nes man reikia kasdien padaryti puslitrį.

– Amerikiečiai kieti ir kantrūs, – pasakė de Golis. – Demokratija ateina iš Amerikos, o iš Anglijos – gražus santūrumas, taip virš galvos išsilenkia romi vaivorykštė. Tai civilizacijos lašas iš gyvybingo upokšnio; vylės, intrigos (it zakristijonas vedąs vargonininko seserį). Tai sąžinės tunelis, kai vieni krikščionys, o kiti ateistai. Sąžinės tabletės ir išpažinties davėjo pasiekimas. Be to svarbi dvasinė sveikata, karių kovinė dvasia. Ji. Politika. Jos kojos liečia žemę taip lengvai, taip tyliai, be garso, kaip debesimis vaikščiojanti dvasia. Gero politiko veiksmai dangiškai skaidrūs; posėdžiuose zvimbiam epitetai ir rėplioja metaforos. Politikas turi kalnų trolio išmintį ir lyg medus varva drąsa jo monologe.

– Deramoj vietoj vyrijoj tarsiu žodį, bet vargu bau ar suprasite, kodėl, suėmęs rankomis galvą, su sąmoksliška šypsenėle vynioju gyvenimo prasmės sostines ir jų hierarchijas, – pasakė Hemas. – Štai Meri apdovanojo mane giliu, šiltu žvilgsniu. Jos akys kausto mane magiškais pančiais. Malonūs jos meilės upeliai.

– Tyliai šneka politikas ir šakelės su aristokratų žiedais ir lordų pumpurais puošia civilizacijos turinį. – Pasakė Čerčilis. – Pasiekę aukštą politinės kultūros pakopą, mes suprantame, kad varpos ir derlius prastas ir įstatymai kenkia Anglijos gerovei.

– Paranojikas taip krenta į pusnį, norėdamas sušalti ir numirti, – kalbėjo Hemas. – Akys. Išsigandusios ir piktos. Paranojos scena. Nacių cunamis. Hitleris turėjo negeras akis. Subombarduoti britų namai. Amerikiečiai buvo nesavanaudiški. Prieš porą valandų pasikorė mano majoras, nepalikęs raštelio, greičiausiai dėl paranojos, nes kolegą pavadino esesininku. Kario mirtis neverta net pečių gūžtelėjimo.

– Esu skystos humanistinės buizos naudotojas, – pasakė Hemas. – Mažasis princas paėmė pas save į tą mažytę žvaigždutę Antuaną de Sent Egziuperi, tiesiai, oras– oras sistema.

– Ėjo gandai, kad Čerčilis tampa mergininku, ir ta blondinė, jos nuodėmingas grožis... – kalbėjo de Golis.

– Nukeiktas de Golis sugalvojo dar vieną kliaudą. Bet jis nuostabus, nuostabus, nuostabus žmogus. – Pasakė Čerčilis. – Kad gerai gyvenčiau, aš sėdžiu, kad nestovėčiau, ir atsigulu, kad nesėdėčiau. Toks liaudiškas sąmojus.

– Šmaikšti metafora. Ar vietinė, ar nečionykštė? Begėdiškai papūtusi lūpas atkeliauja politika, ir grakšti Rytų gražuolė (japonų kiokušinkai), nušaltanosė kovotoja purškia galingą savo vaistą nuo paniekos ir pasmerkimo ir kitų skruzdėlės myžalų. Tąsi lyg klįjai gero vardo sostinė ir– kas per velnias-tuo kart man skauda sąžinę (užsispyrėlio sutramdymas). – Kalbėjo Hemas.

– Čerčilio sekretorė, – kalbėjo de Golis, – su šaunia aviečių spalvos šypsena ir senjoras, savo atvaikščiojęs šioje žemelėje ir išgėręs konjako savo amžely... Jis pranoksta mano adjutantą meilės sostinėje. Nežiūrint metų.

– Lietuvių veislė pranoksta anglus ir amerikiečius, – pasakė Hemas. – Su vienu jų aš kariavau Ispanijoje. Dėl ko prisiminiau jį? Todėl, kad kalbama apie kovos meną. Čerčilis, patyręs senjoras, su rudomis senatviškomis strazdanomis ant rankų. Bet veltui jis nutinka Ruzveltą su ironišku šypsniu.

– Hadas lyg sapnas, niekada nesapnuotas, – pasakė Čerčilis. – Kad nebūčiau vėlė be vietos, kad išversčiau sąžinės pinigine, kad pasinerčiau į gyvenimą, netobulą, bet gražų; tegul de Golis uoliai kramto avieną, judindamas raumenų gaubelius ant žandų, ir laimės adatos tepriverčia jį suktis aukštu rangu kažkuriose sostinėse.

Čerčilis ilgai ir skambiai nusišnypštė. Jo sekretorė (su kuodu rudu it vynuogių kekė) su adjutantu žaidė akutėmis, o šis, rimtas ir išprusęs Bramso gerbėjęs, savas-nesavas sistemoje gudrus ir žvitrus. Nyčės ir Šelingo gerbėjas (bet atsisakęs Hegelio ir Kanto).

– Hemas tegu aprašo epidemiją, – pasakė adjutantas. – Jis būtų originalus it atogražų augalas, išdygęs Šiaurėje. Ir dažniau idealistinė meilė be sekso. Karas, lyg būtų suspiegęs mameliuko kardas, pasipylę kraujai, ir ateitų sesija iškištadančio likimo.

– Ačiū už patarimus, – pasakė Hemas. – Lai proza bus lengva lyg gulbės pūkas. Nesu toks gležnaprotis, kad praleisčiau jūsų minčių, nes bukagalvio neveikia, nei dievai, nei eretiko logika.

– Mirtis nuo karo, – kalbėjo Čerčilis, – ne žmogžudystė, o specialus dalykas. Taikos akys didelės, mėlynos ir ramios.

– Mano rašliavą, – pasakė Hemas, – Dievas, jei norės paniekins, jei norės iškels. Proza panaši į gėlę, kurią nakties šalna pakerta, jei trūksta meilės ir šilumos.

– Nesu nevykėlis ir esu gero vardo sostinės bučkiau. *Bambizu*, kuris moka laidyti akmenėlius vandens paviršiuje, – pasakė Čerčilis. – Taurumo paakstintas, atsigrežiu į tikėjimą (nuo žodžio „patikėti“). Daugdievystė parankesnė už viendievybę. Reikia rasti vietos ir Perkūnui, ir Dionisui, ir Jėzui Kristui. Šamanizmas, kai brėžiama riba tarp dvasių ir žmonių. Paskutinė stotelė– nuoseklus iliuzijų atmetimas. Tamsiame Hado koridoriaus gale yra vartai į pragarą, skaistyklą ir rojų. Kai pagalvoju apie tai, užaina tingi apatija. – Kalbėjo Hemas. – Smegenys lyg išlydytas švinas, galva plyšta. Jėzus Kristus – vienintelis, su kuriuo bendrauju be išskaičiavimo.

– Trys keturios, pačios gražiausios, sutiktos gyvenime. Viena l. aukšta, liekna mergina. Sužavėtas aš siunčiu akinis bučinį, bet tai tik liudija mano silpnumą, – kalbėjo Čerčilis. – Moterys. Ar šioks, ar toks krūmas, bet žali lapai. Panelės, mano gašlumo aukos, žiūri į mane kaip į mažagalvį žmogelį (iš tikrųjų tai esu didžiagalvis), bet su Dievu nevalia ginčytis, ir aš esu tik seržantas monogaminėje tikrovėje, ne gražuolis, bet patrauklus. Aš niekada nedalyvavau dialoge su prisipažinimu meilėje.

– Esu turėjęs pravardes, – pasakė Hemas, – pavyzdžiui, žaladarys ir tai man nepatiko. Dygios pamišusio žmogaus akys man pasitaikė tik kelis kartus. Mano, paranojiko akys – išgąsdintas, su skausmu ir siaubu. Fotografavausi nuleidęs akis, nes akys buvo pamišėliškos. Man dažniau pasitaikydavo akys dienas besibaigiančio šuns. Akys. Man skauda. Paranojikas.

– Štai kokį balaganą mes turime. O tu netikėjai. – pasakė Čerčilis. – Kad dvasinė meilė ir liūdesys, o ne niūrus čečėno žvilgsnis, ir aš palydžiu kompaniją link kopūstų ir mėsos, ir mano baimė išblykšta it Volgos krantų kreida, ir mintys – smaragdinės proto musės, skirtos dar kietesniam už mane generolui. Daug metų pažįstu Vinstoną, ir manau, kad anglai kietesni, negu dukterinė JAV. Esam draugai, ir aš noriu, kad tu dalyvautum mano laidotuvėse.

– Tavo norai nuogi kaip Atlanto banga. Jis. Laukinis jūros grožis. Tai gražu it aštuoniasdešimtmečio gimtadienis.

– Man sportas ne karas, o penkiasdešimt atsispaudimų su plojimais. Baikit jūs tą šizofreniją. Nenoriu meluot, – pasakė Hemas, – bet amerikietis anglui pats geriausias draugas. Dviejų vienodų krūmų nesurasi. Amortizacija. Viskas linkę nusidėvėti. Tegul sopulinga Dievo motina patenkina mano smalsumą ir suveda su tvirtos dvasios ir ramaus būdo žmogum.

– Meri akutės linksmai žybčioja. Hemas ir toliau, – kalbėjo adjutantas, – turtingus amerikiečius vadina aristokratais. Pinigų sostinė.

– Gyvenimo vertė: „X“ *bachūro* draivas, „Y“ *bachūro* draivas ir su „Z“ *bachūro* draivu, ir visa tai nueina į vieną charakterį, – pasakė Hemas. – Dievas ar gamta?

– A-ja-jai, – prabilo de Golis, – mes susižvelgėme vienas su kitu; Čerčilis, dienos didvyris ir Hemas, su nuostabiais prozos žiedais, kurios

briliantas žėri vaivorykštės spalvomis; Abu į savaitę kartą pasako: kaip aš myliu tave, mieloji; Dainos ištroškęs pasaulis ir tūli jausmeliai, naudingi kaip aukšti medžiokliniai batai.

– Smagu, gurkšnojant vyną, skaityti E. A. Po ir rasti baltas krūtis, gairias ir aistringas, su didelėm vaikiškomis akimis, – pasakė Hemas. – Kas čia? Piktnaudžiaujate mano pasitikėjimu? Paspauskite jungiklį hedonizmo sostinėje. Tai viskas, ko mums reikia. Meilė ir nauja meilė. Aš eilę metų praleidau užsieniuose ir saldžiai virpėjo mano rankos, bučiniai ir vėl bučiniai.

– Per kūčias svaigi tyla ir kūčiukai su aguonomis bei dvylika patiekalų. Ir mes stodavom į kovą, mušdavomės kojom, kai dar nebuvo karatė. Hemo nokautuojantis smūgis sunkiasvorių boksininkų parade. Jis. Karstas. Draugą laidoju. Gailestis kaip ungurys; veidrodis, sugeriantis atėjusią mirtį lyg genijaus, metaforų kūrėjo, idėjos pabaiga. – kalbėjo Čerčilis. – Migdolinis jo prozos balsas. Herojė – didžiakrūtė gražuolė su užpaliuku šeši balai (šešių balų sistemoj).

– Neutralizuosiu šią situaciją, – pasakė de Golis. – Baimė ir pagarba, kurią jautė man kareiviai sąjungininkai. Ironiška ir niekinanti Čerčilio išraiška. Politiko meilė. Ji plaukia švelniai kaip barža. Štai žybčioja cigaro žarijukė ir Vinstonas, pelėdakis, jo veidas papilkėjo lyg pelenai ir jo rankos, su juodomis panagėmis ir neplauti plaukai, – dovanok, Vinstonai, esu kiaulė, o tu su plike, panašia į puodą, išmestą į šiukšlyną. Jie, vėjo malūnai, don Kichoto sparringpartneriai. Taip gimsta kasdieninė diena ir našus seksas su prancūziškais kvėpalais, kai siunčiamas oro bučinys alkaniems nuotykių paukštukams.

– Čerčilis. Mokslo šviesuolis. Gerbiamas romanistų ir profesūros, – pasakė Hemas. – Mano gyvenimo griozdai bus patalpinti prozos maiše. Su mano sakiniiais sudužo vakaro ovalas ir žaislinis protas ieško verdikto. Karo, kovos laivas girtas, jį mėto į šalis ir politinės veiklos daugtaškis panašus į žvėrį, stingnantį auką baisiu žvilgsniu. Jaučiuosi dviprasmiškai kaip žuvis akvariume. Laikas tęsti susipažinimą. Pakalbėkim mandagiai ir švelniai.

– Čerčilis, kasdien padarantis porciją šnapso. Jis hedonizmo sostinės generolas. Ji. Žvairios garbės gracija. Ateina laikas gimdyti mintis, kurios byra kaip smėlis, o makaulė sako: esu solidus kaip bažnytkaimio meras su smegenų varške ir kvadrofantazija. – Kalbėjo de Golis. – Ištrūkus iš nuodėmių spąstų Hičkoko vaizduotė su idėjomis miško (tūkstančiai medžių ir nebūna dviejų vienodų). Susmulkinta ir išplėtota prustiška proza, prancūzų pasididžiavimas.

– Tavo nosis kaip peilis, įsmeigtas į obuolį, – pasakė Čerčilis de Goliui. – Čia nėra ypatingi pamišusio proto svaičiojimai. Išprotėjama pamažu. Bet būsenos tęsiasi. Po valandos, po poros dienų, po kelių mėnesių... Visa tai pavirsta į laisvus pokalbius. Meri, Hemo meilė. Skoto Ficdžeraldo žmona, beprotė. Niekas negalėjo jai padėti. Tikiuosi mes apleisime tą pamišėlišką žaidimų poligoną, kai akys dygios, kalba aštri ir seilės tykšta. Ji. Indulgencija tiems, kuriems psichinė būklė prastėja. Bet

niekas neprilygs mažojo princo aurai. Aš nesu aklas. Aš pasitikiu paslaptinga meile ir mano jausmas it sekvoja.

PAPA. HEMAS. GIMINĖS

– Ji. Miesto šventė, – pasakė žmonai šiek tiek kauštelėjęs Klarensas Hemingvėjus. – Būtų gerai, kad Ernis atvažiuotų. Bet jis įklimpęs į smirdinčią prozą. Aš jo nesuprantu. Žydinčios vyšnios nuo Čechovo laikų didžiausias grožis. Paranojiką vadina pamišėliu. Pamišėlį būtinai kalbina savižudybės demonas. Charakteris tampa piktas, bet aš nesergu paranoja, brangioji.

– O man atrodo, kad sergi. Kaip ten su skaičiais, prisipažink, tu specialiai taip sugalvojai, – pasakė ponja Hemingvėjų. – Drovusis senis Hemingvėjus. Čia slypi visi atsakymai. jis tėvas. Jis vyras. Jis daktaras. Jis sutvertas bučiniui ir meikės oponentas.

– Ne. Ana, mūsų kaimynė, One“– vienas, o pavardė Cooper, reiškia „super“. Reiškia dirba rusų žvalgybai. Jos mašina turi numerį „Dvidešimt vienas keturi“. Tai reiškia Očko – ČK plius „keturi“ – kėdė, o tai reiškia CIA. Pats numeris reiškia ČK ir CIA. Ji dvigubas agentas. Tu sakai, kad mano akys klaikiai blizga. Nesąmonė. Tai mano jėga ir stiprumas. Vokiečiai ir jų dvasios stiprumas tebeprimauja visame pasaulyje. Ernis pasižymėjo kovoje su fašistais. Kitas mano kaimynas turi automobilį „šeši trys devyni“ numeriu. Tai bus six ir pasaulinio karo pradžia, kitaip sakant seksas su žydais. O mano bendradarbis vairuoja automobilį su numeriu „aštuoni dvylika“-Napoleono karas su Rusija. Reiškia, man žmona bus neištikima kaip Džozefina Napoleonui. Žinok, jei ištiktųjų taip bus, tavęs nepasigailėsiu.

– Aš tavo imperatorius, žymiausias prancūzų kampanijoje, – pasakė ponja Hemingvėjų.

– Ernis yra kovotojas su įvairiais motyvais, kovojęs ir rizikavęs gyvybe Europoje, – pasakė Klirensas. – Manau turėsiu problemų nuo FTB, nes jis nesilaiko atsakomybės dėl savo kvailų ambicijų.

– Kažkas skambina, einu įleisiu, – pasakė ponja.

Netrukus į kambarį įėjo Martinas, Hemo draugas.

– Sveikas, – pasakė Klarensas, – matau čia ne botanikų ekspedicija. Jis. Skrupulingas ir paradoksalus kaip muilas, išvirtas iš ištikimo šuns taukų. Tegyvuoja tikras vyras.

– Aš nusiausiu batus, nes pas Klarensą tvarka kaip laive, – pasakė Martinas.

– Tu esi pirmas tarp kovotojų Italijoje ir Ispanijoje kartu su Erniu, – pasakė Klarensas. – Esi *bachūry* vadas iš apatinės lygos. O ten iš ausų išlindę kirminai ir ugnies spalvos liežuviai. Nerandu epitetų tiems mėsinės ekskrementams.

– Ką rašo Ernis? – paklausė Martinas. – Aš vis pasimeldžiu linkėdamas jūsų sūnui sveikatos. Mano draugystės potraukis su saulės laikrodžio ilgu pavėsiu.

– Taip. Tu nuožmus katalikas. Tu myli žmoniją, ar ne?

– Aš tik stengiuosi, – pasakė Martinas. – Tačiau noriu, kad mėsininkas viešai nukirstų ranką vagiui, o melagis viešai gautų rykščių. Salietros dykumos minusai ir gardaus moters kūno pliusai– štai apie ką rašo Ernestas. Dūsauja, vaitoja, inkščia panelės ir visa tai svetimam patale, su gyvulišku geismu.

– Ką jūs čia tauškiat ? Žiūrėkit, gal norit Ernį užmušti suolais? O gal balėjoje paskandinti? Ir visa tai dėl to, kad jis ne katalikas? Umaru išsibėgioja babiloniškos kolonos. Jo nedalios veidrodys parodys, kokia nelaimė buvo paskutinė. Hemin – lietuviškai žemyn, way – būdas, kitaip sakant mano pavardė „žemyn būdas, dar kitaip sakant „apatinių organų laimėjimo būdas,pavardė veikia mus kaip vonia iš šutintų gydomųjų lapų. Aš verkiu. Verkiu kaip kūdikis verkia, nes nėra kito būdo parodyti savo jausmus.

– Tu moki viską, Klarensai, – pasakė Martinas, – gali išmokyti, kaip žąšim perėti kiaušinius, kaip romyti buliukus ir kaip kaustyti žirgus. Laisvė. Vėliava. Nepriklausomybės aikštėje. Tai, kas svarbiausia vyksta tenai.

– Petardų tratėjimas, tratėjimas viduriuose. Gėda (Vokietijoje tai šaunu). Arba girtuokliavimas baruose su pederastais, dūkimas su nuogom mergiščiom. Taip. Mano sūnus pederastas. Ir man gėda.

– Atsakingai sakau, kad tu klysti. Jo kliauda, kad retai eina išpažinties. Iš kitos pusės, ar būtų jis įdomus rašytojas, jei būtų aršus katalikas?

– Lietuviškus skaičius išmokau iš Čikagos lietuvių. Ernis, sušauktų visus prietelius ir jie netilptų į didelį restoraną. – pasakė Klarensas Hemingvėjus.

<Prietėlių skaičius Čiurlionio namuose. Ar myli jie Rožuką? >

– Nusiplausiu kojas ir susišukuosiu plaukus. Ji. Širdis. Baimė beldžiasi į sielą. Ir taip daugybė kartų, kol amžiaus pilnybė nenukurs. Ji. Tėvystės dilema. Ar myli mane sūnus, jei aš nesimpatizuoju jo rašinėjimams? Jo proza yra dvasinės traukos centras. Jis kutūros savanoris. Pagalvojęs apie tai, jaučiuosi lyg norėčiau šokti. Bet apie viską iš eilės. Meilės ekipažas su lengvuoku seksu. Aš galvoju apie mirtį kaip apie neišvengiamą įstatymą. Kol kas mane išlaiko Klodo Debiusi miniatiūros ir Šopeno etiudai. Bet aš neturiu drąsos laimei,nors laukia geri dalykai; noras žinoti tiesą, būrėjos ir prakeikimai per kartas, štai, kas vyrauja gero vardo sostinėje.

– Gyvenimo prasmę raskit kryžiaus papėdėje, tikėjime į Kristų, – pasakė Martinas. – Civilizacijos. Istorijoje yra ugnikalnis, atsiradęs prieš pusantro milijono metų. Prieš milijardą metų viskas buvo kitaip. Eko sistema – tai žmogaus ryšys su mirtimi ir pavojingomis būčiais kliūtimis. Eko pusiausvyra. Aiškumo dėlei paanalizuokime pievos žinduolių ir

laukinių kačių sandėrį (čia žolėdžių ir plėšrūnų ciklas). Žolė maitina milijonus antilopių, zebrai ir antilopės nuskuta žolę it šienapjovės. Tai pirkliai, buržujai, pagalbinis personalas, darbininkai ir valstiečiai. Rudadumbliaus sudoroja jūros ežiai, o jūros ežiai – ūdrų maistas. Rudadumbliai– valstiečiai, o ūdros– buržujai. Ši ekosistema išliks ir ateityje.

– O apie meilę, – pasakė ponias H. – Tiesa, kad ji yra išganymo slėpinys?

– Meilė yra mikro pasaulio oda: inteligentas rūšiuoja ir mąsto; mintys yra mąstymo ingriendientas, reikalingas logikos vorui, kuris audžia šilko gijas. Valstietis ir darbininkas gyvena nuolatiname varge ir pavojuje, it jūros ežys, mintantis dumbliais, bet yra auka ūdroms. Buržujus per dieną paima tūkstančius dolerių iš apačioje esančių darbininkų ir valstiečių. – Kalbėjo Martinas.

– Neduos Dievas nueidamas, duos pareidamas, – pasakė Klarensas. – Tu kalbi su manim lyg aš sirgčiau sunkia protlige.

– Pirštų galiukais išeinama iš proto, – pasakė Martinas, – Jūs esat riebus, putnus lyg višta ir skelbiat paranoją lyg gaidys. Aš jums nepataikauju. Paranojos grėsmė tęsiasi ir tęsiasi. Pamišimo paveikslas: kartoja daug kartų; po tam tikro laiko (su chemija) jis pasveiksta o po to vėl susergera. Vaistai būtini. Skoto Ficdžeraldo žmona, jaunos moters drama: ar mikstūros padeda išgyti nuo paranojos? Ieškojimas.

– Tu galėjai suprasti, kad turi reikalą su tikru vyru. Ar aš suprasčiau Zeldą, jei sirgčiau pats?

– Taip, – pasakė Martinas, – tu penkiasdešimt nuošimčių esi protingas ir gali suprasti tuos, kurie serga.

– Savas nesavas sistema ir kūdikio krikštas, vestuvių jubiliejus, bendro gyvenimo jubiliejus, – kalbėjo Klarensas. – Tu kabini mano žmoną, prisiekiu savo apgamu ant kaklo, tu svetimoteriauji. *Suder not* (vok. bėdai prispyrus) aš atsisakysiu savo žmonos, bet tau atkeršysiu.

– Simpatiška, susismaugusi per juosmenį Klarenso žmona, – pasakė Martinas. – Ach, ach, akchchch! Niekada negeidžiau ir niekada tokios minties neturėjau.

– Bijau sumeluoti, jo reikalavimai per dideli. Kas tai yra? Jeigu jis daržovė, tai aš nenoriu, kad jis gyvas liktų. – pasakė panelė H.

– Žila mano barzdelė; esu geraširdis gamtos mylėtojas, kuris lesina balandžius, – kalbėjo Klarensas. – Mintis. Kilusi iš Bramso ir Šopenhauerio, Nyčės ir Špenglerio? Ir jis. Likimas. Tarytum aklas kupranugaris. Žodžių tragedija ir užmiršti protezai stiklinėje. Kai problema – raudonskruostis obuolys.

– *Beat generation* (ang. prarasta karta), tegul tai dialektika pagal Kantą; Šiandien IV. 22., Lenino gimimo metinės, – kalbėjo Martinas. – Bjaurastis. Alyvuotas vanduo ir negyvos žuvis. Jos. Gailios ašaros, susijausminusių moterškių. Mongoloidų proto klininka.

– Prašviesėjimo akimirka, – pasakė Klarensas, – Ak, Martinai, prieštaringas idiote. Supasavęs dėl vylingo grožio ponios Hemingvėj. Yra

daug tokių, kurie eina iš beprotnamio į beprotnamį, o Martinas patalpina į jausmų kibicą sukčiuvienę panelę H. (kai širdy sėji grūdą, o pjauni nerimą ir paranoją).

– *Don't acte* (ang. nevaidink), – pasakė Martinas. – Susigūžęs intelektualus objektas, Kretos–Mikėnų civilizacijos paveldas. Mylintis su azartu. Sukantis galvą, kol surandama nors ir darbinė hipotezė. Paskambinkite, jei jums kils problemų dėl paranojos. Šviesa– tamsa. Jums nereikia daug šviesos. Žodžio „smurtas“ smurtas prieš žmogų. Klemensas ir žmona– mylisi kaip du muzikantai, susėdę pagroti bliuzo, nors nutrinta, bet smagu.

– Pasakysiu *labas* triperiui, ir šis veterano medalis leis didžiuotis trauma, įgyta dėl *amend honorable* (pranc. garbės baudos). Padarinys, reikalaujantis gilesnės analizės.

– Sapnas, kuriame jis miega su motina, pagal Froidą, – pasakė Martinas. – Paranojikas su keistu žvilgsniu. Net didžiausi bepročiai turi logikos krislelį, mažučiuoką pliusiuoką.. Kandžiai taiklūs, su plėšria nosim.

– Aš, pavyzdžiui, girdėjau, kad lietuviai savo dukterų neduos svetimos tautos sūnums, nei jų dukterų neims savo sūnums. Lietuviai bus iškelti kaip žydai, vokiečiai, senovės graikai, lotynai, – kalbėjo p. H. – Lietuvos rašytojai– tarp geriausių, mokslininkai, lazerio specialistai tarpe kiečiausiųjų, o jų artojai tarp darbščiausiųjų. Visa tai aš žinau iš kaimynės lietuvaitės.

– Bet įlipkime į budizmo medį, – pasakė Martinas, – Jis. Prašviesėjimas. Tai jūsų žvaigždės momentai.

– *Toten kinder lieder* (vok. mirusio vaiko daina). Ją apdainuoja romanistas ir filologas. Pasaulis pagal Boscho paveikslą. Piano, piano. Ką rodo tavo nervometras? Hemo meilės žygiai tik liudija kad meilės srity jį seržantas, ne daugiau. Apie lietuvius: tauta, kuri paveldėjo žemę, kai Dievas išnaikino stipresnes, gausesnes tautas. Kažkuo nusižengė prūsai, ir ši tauta neišliko. Dievas nieko nepalieka be bausmės. Net tėvų nuodėmės sūnuose iki trečiai kartai, ketvirtai...

<Viešpats tegul padaro, kad lietuvių tauta nebūtų kaip avys be piemens, – pasakė Landsbergis.>

– Nuoširdumas, kai žiūrime veidu į veidą, širdis į širdį– porcija dieviškos meilės. – Pasakė Martinas.

– Lietuviai tegul paveja Hemingvėjų, – pasakė Klarensas. – Jiems toli.

– Minėsit mano žodį, ta lazda pražys, – pasakė p. H. – kai renkama padėvėtus daiktus– bomžos darbas, o kai trokštana dvasinės veiklos– intelektualo. Neatidenk mano marčios nuogumo, savo artimo žmonos nuogumu. Randu malonę Marijos akyse.

– Miela ponija, smaragdai, rubinas, safyras– brangakmeniai, su jais atsiskaitome, raudami piktžoles prozos kasdienybėje.

– Kuo jus pavaišyti? – paklausė p. H., – Ateina į atmintį melionai, porai, svogūnai... Visko turiu ir noriu pavaišinti.

– Ačiū, ponias. Sako, porai labai sveika. Vietoj vaistų. Bet grįškime prie lietuvių. Viešpats kraus nelaimės ant nelaimių ir vis Lietuvos neprieteliui; galas ateis kad ir ligos pavidalu. Reikia, kad visos tautos pažintų lietuvių dievą ir visuomet jo bijotų. Visus karalius ir jų kraštus iki Juodosios jūros paėmė lietuviai ir paliko tik savo satelitus. Ir tai išgelbėjo lietuvius nuo išnykimo. Kodėl jūs, ponias, taip domitės lietuviais? – Paklausė Martinas.

– Todėl, kad ji vaikščioja Viešpaties keliais, – pasakė Klarensas. – Jai trūksta vieno šulo.

– Klausykite, dangūs! – kalbėjo p. H. – Tegul mano burnos žodžiai susigeria į Lietuvos žemę. Kas paslėpta– Viešpačiui; kas apšviesta tinka mums. Ernis yra išlepintas ir išdykęs. Dievas teištinka tave neturtu, šalčiu, kaitra, nesveiku oru. Teištinka tave beprotybė. Žmona ir kitas suguls su ja; statysi namus, bet juose negyvensi; tavo turtai atiteks tavo neprieteliams; tavo darbo vaisius tegul valgo tauta, kurios nepažįsti; daug sieklos bertum į prozą, bet maža telaimėtum. Visa tai skirta Erniui, nes jis prieštarauja Viešpaties žodžiams. Šurmuliuoja ties kenkimo vieta hedonizmo karininkas. Tau viskas gerai? Klausia gero vardo sostinės leitenantė...

– Sena ragana, – pasakė Klarensas, – Ernio proza iš akamens, kurio nepalietė geležis.

– Dievas padarys lietuvius prakilnesnius už daugelį Žemės tautų. Palaiminti bus jų tvartai ir kluonai. – Kalbėjo p. H.

– Aš žinau, jūs ponias gražiai sutinkante ateivį, našlaitį ar našlę, – pasakė Martinas. – Viešpats duos Amerikai vėlyvojo ir ankstyvojo lietaus, kad suvalytumėme javus ir šieną, kad būtų sotūs Amerikos žmonės ir galvijai.

– Lietuviai kovoja su priešais pomažu, dalimis, nebijo jų ir gudrūs strategiškai, – paskė p. H. – Lai nebus nevaisingų abiejose lytyse, kaip tarp žmonių, taip tarp jų bandų ir projektų.

– Dievas tėvas, – pasakė Klarensas, – yra Perkūno tėvas, ir šis dievas yra vienas iš daugelio, net, jei jis pats aukščiausias. Cinikas su vulgariu aforizmu, apsėdimas, kuris gniuždo nematomą dvasinę pusę. Košmaras... Bet išsikim į kiemą.

Palaukę jie išėjo į kelią, vedantį į ažuolyną.

– Anuo metu čia kalbėjau su Erniu, kovotoju iš Čikagos, gimusio Klarenso Hemingvėjaus šeimoj. Jis pasakė: Jūs mirte numirsite, jei pasakysiu, esu čempionas „Fiestos“ parašymo metais, o dabar tik teigiu, ką žinojau.

– Iš kur tie siaubingi stiprumai? – paklausė p. H. – Rusai pasakė moteriškai, kurią įsižiūrėjo Lietuvos karalius, kad ši nukirptų Algirdui sruogą ir jis taptų silpnas ir nugalimas. Bet. Jį turi nuskusti plikai, kad prarastų mitinį stiprumą bei jėgą.

– Pamatyk tai, ko neperskaitei Hemo romanuose, – pasakė Klarensas. – Pamatyk, akyje noksta kviečiai ir artėja jų pjūties metas. Ne taip seniai ponias Hemungvėj pareikalavo meilės įrodymų. Nupirkau

auksinius auskarus po vieną gramą. Nes lovos įrodymams esu per senas ir per tingus. Duona. Uždirbu duoną: iš saiko miltų– neraugintos duonos arba pelenuose iškepti miežinę duoną. Aš, kaip daktaras,renkuosi pirmą variantą. Bread– b+ red; b, buvo ir red– raudonas. Išėina– buvo raudonas. Jiems tarnavo Ernestas, raudoniesiems. Ir mes dabar turime už tai užmokėti. Raudonieji nori, kad ir aš jiems tarnaučiau. Bet aš geriau nusižudysiu, negu jiems tarnausiu.

85 metus išgyvenęs (mano svajonė), yra ažuolas (generolas), o keturiasdešimt – drebulė. Klarensas nebuvo ažuolas, kaip ir Ernestas. Jucikas, Icikas – garbanoti žydėliai, šachmatų jaunių čempionai. Jie demonstruoja raukšlėtą smegenų pusrutulį.

– Viešpats, – kalbėjo p. H., – davė daržą, kurio neįveisėme, žemes, kurių neįgyvenome, miestus, kuriuose neįsikūrėme, ir mus įveikė neprieteliai, jėga ir stiprumu; kol aprims nuo kovų žemė, kurią mindžiojo lietuvių pėdos, ir ji bus Lietuvos nuosavybė; Perkūnas gąsdino lietuvius ir šie juo tikėjo. Ir mes paklausėme, kas bus tautos vadas tame kare? Vytenis eis, pasakė Viešpats, ir daug literatų. Lietuviai išžudė kalavijo ašmenimis 10 000 vyrų. Bet lietuviai vedė moterimis rusų dukras ir patys davė jų sūnums savo dukteris. Rusai turėjo ramybę, kol jų vadą paliko su kalaviju kūne, ir pilvo mėšlai išėjo atviru būdu. Ir ką gi! Lietuviai vėl ėmė elgtis blogai, daryti piktą ir Viešpats nusprendė juos nubausti. Rusas prašė vandens, o gavo pieno, ir atidžiai klausėsi lietuvių bandų baubimo. Ir rado Viešpaties akyse malonę. Iš ploto Baltosios– Juodosios jūros pakrančių, liko sklypelis su sostine Vilnium ir išėiga į Baltijos jūrą.

Klarensas neklausė eilinių žmonos svaičiojimų apie lietuvius. Jis nuėjo į pastogę, paėmė revolverį, kurį paliko jam tėvas ir tarė sau:

– Buvau amerikietis, norįs apsigyventi ten, kur galėtų rasti sau naudą. Gydžiau žmones. Ir dabar liksiu ištikimas savo sąžinei

– Lietuviai paguldė 10 000 vyrų, nešiojusių kalaviją. Rusai paleido tūkstantį strėlių. Tai pamatę lietuvių sūnūs puolė bėgti. Po to sugrįžo ir ištiko kavaliju drąsiausius rusų vyrus.

– Karaliaus Vytenio išmintis darė teisybę, – kalbėjo p. Hemingvėj. – Nežuvo nė vienas žodis, įrašytas sandoroje. Vytenis padarė auksines lempas, aukso taures, grūstuvus ir smilkintuvus iš tyriausio aukso. Temsta, vakarėja. Didelis kąsnis: lietuvius gerbia priešas ir jie gerbia priešininkus. Lietuviai ieškojo žemės,kuri tiktų po jų padu. Su toleransija pavergtiems kraštams ir meile prieteliui ir neprieteliui, meile lyg sau. Vytenio vasalams nuskuto po pusę barzdos ir jie turėjo laukti, kol barzda ataugo ir jie galės sėsti prie karaliaus stalo. Bijok, nes aš daryte padarysiu tau piktą, sakė Vytenis. Paleisiu vidurius, ir, nepridėjus antros žaizdos neprietelis numirs.

– Mirštu, išsaugodamas tyrą sąžinę, – pasakė Klarensas. – Viešpats davė taiką po Algirdo padu. Dabar milijonai su Algirdo vardu. Kijevo kunigaikštis duodavo Algirdui 20 000 saiko kviečių ir 20 saikų tyriausio aliejaus. Silpnumas, kad ir hemarojaus atveju, kai išsigelbėjimas džiovintos

slyvos; dėl to silpnumo sukręsta sudrebėjo žemė, sujudėjo kalnų pamatai ir p. H. parpuolė ant savo veido ir išreiškė pagarbą savajam Ernestui. Aš netarnausiu raudoniems ir komunistams. Žmona serga tais baltais. Aš gal su atsuktuvu dursiu sau į akį, tiesiai į smegenis, ir mirsiu kaip vyras.

– Klarensai, tu juokauji, – pasakė p. H.

– Vokiečių kunigas praplėšė sau drabužius, įsivilkė į maišą ir atėjo pas Vytenį į menę. „Sutvarkyk savo reikalus ir namus, nes tuoj mirsi“, sakė Vytenis. Jo valdymo laikotarpis – 1295–1315 m. kupinas žinių apie karus su kryžiuočiais ir apie žygius į Lenkiją. – Klarensas žiovavo ir kalbėjo su subalansuota meditacija.

– Tarp savižudžių pasitaiko nepaprastai drąsių žmonių. Kiekvienas pergyvena savižudybės pagundą, bet meilė gyvenimui nugali. Tai epochos dokumentas, o ne pavienio žmogaus kaprizas. Tai liga, kuria serga stiprūs, protingi ir gabūs žmonės. Šventa prozos karvė ir vištienos metaforos, bet karvių mėsa nevalgo indai. Vytenis garsėjo kaip geras karo vadas. Sąjunga su Ryga labiausia pavykęs jo politikos rezultatas. Niekas Vakaruose nepripažino jiems teisės turėti savo valstybę. Rytuose Vytenis atgavo Mindaugo valstybės sienas. Polockas vėl buvo sugrąžintas Lietuvai. Senasis jotvingių kraštas su Naugarduku tapo neginčijamu Lietuvos kraštu.

<Šio romano autorius knygų žmogus, be jokio praktinio užsiėmimo. M. princas, vienas iš skaidriausių mitinių personažų. Skaitytojui pasakysiu: *Ah, vous m'en demandez trop!* (pranc. pernelyg daug klasusinėjate!) Ar liekate patenkinti romanisto akivaizdumu?

– Flirtas. Lai Hemas aprašo kaip keturi vyrai įsimylėjo vieną ir tą pačią merginą, – pasakė p. H.

– Aš paliksiu raštelį, kuriame viską paaiškinsiu. Aš butelys. Sūnus dar artimesnis buteliui. Bet gal labiau panašus į žmoną su tais jos lietuviais.

– Klarensai, tu pavydi tiems lietuviams, kurie užgavo man protą ir sielą. – Pasakė p. H.

– Taip. Aš pavydžiu. Erekcija, kurią gimdo rašytojui siužetas, yra mano tikslas. Neperšlampaujamas teisybės apsiaustas. Hemas visada siekė būti panašus į tėvą.

– Jis. Diskretiškas pedantas. Jo hobi traukyti musėms sparnelius, – pasakė p. H.

– Jis trenkia kaire ranka per sulenktą dešinę. Tai pasaulis, kuriame geras taktas meluoti iš mandagumo.

– Dangus kaip kobaltas. Dangus kaip cinoberis. Dangus it geranijos lakas. Saulėlydis su chromo geltoniu. Spalvų koncertas, – kalbėjo p. H. – Dedešvų spalvos horizontas...

– Mirtis – tai tik vienas tikslas, kurį anksčiau ar vėliau pasieksime, – pasakė Klarensas. – *What ever will be will be* (ang. kas bus, tas bus). Hemas. Idėjų žudikas. Įsmeigs peilį į nugarą ir pasuks. Bet tai teoriniam lygmeny.

– Lietuviai, – pasakė p. H., – nuo saulės ir vyno rausvais veidais. Matę visus karus XX amžiuje.

– Bjaurus ir šlykštus karas, kur vienas nužudydavo dvidešimt. Man nekelia laimės ir pavasaris, džiūgaujantis laukuose. Ernestas gražiai nuaugęs, tvirto sudėjimo vyrukas, ir tai jam davė pranašumą prieš Džoisą ir Skotą Ficdžeraldą. 183 cm ūgio ir virš 80 kg svorio intelektualas. Jis. Prozos talento triumfas, kai metaforos ima viršų informatikos ir logikos atžvilgiu. Ir vis su I. Q. 140. Ar pasiseks pasiekti pasaulio rekordą? Paliksime seną Hemingvėjų ir paseksime, ką daro ponias Hemingvėj. Arba ne. Pažiūrėsime, ką daro po dialogo ponas Klarensas, – pasakė Martinas.

– Jis nuėjo į šoninį palėpės kambarį, išsitraukė revolverį ir nusišovė. Raštelio nespėjo parašyti. Tad taip mirė vienas iš šešių paranoja susirgusių Hemingvėjų: Klarensas, Ernestas, brolis, sūnus, sesuo ir anūkė.

Jie. Jaunuoliai. Džiuginę savo širdis besišnekučiuodami, su pakraipa išgėrusio žmogaus. Hemo sūnus, Lesteris, naivus ir nuoširdus:

– Detalė. Pliusiukas prozai. Aš sakau, rašykite, ką norit, tik nevarykit mane iš proto. Paklauskite, kaip buvo. Diktuoju greitraščiu parašytą laišką. Jie ėjo negarsiai, bet maloniai dainuodami. Hemas niūniavo „Marseljetę“, pritariant mišriam chorui iš trijų panelių ir dviejų vyrų. Viena iš jų su ypatingu mecosopranu. Geras skyrius geros širdies skaitytojams. Prozos verpimo sliūlai čia, mano bičiuli, pavirsta į praktinius darbus (šienavimas, rugiapjūtė). Ir stotingas mano tėvas, plačiapetis ir miklių judesių, kuriam galvoti lyg įkvėpimas ir iškvėpimas. Jumoras. Tai medus bendravimo. Kadangi mūsų herojus Hemas Afrikoj buvo kanibalas, mes turime pasirūpinti, kad jam nebūtų dėl to problemų, kad jis pasmaguriautų, pavyzdžiui ispanais.

– Tu, Lesteri, – pasakė Edis, – esi paranojikas ir nusikalbi. Logikos nėra šnypšt. Tavo tėvui teko Afrikoj nušauti stipriausią planetoje žvėrį ir čiabuviai tik tarnavo jam. Jokio ten kanibalizmo.

– Tėvas bailys. Kai kurie mano, kad tai protingas žingsnis, bet duokit man valandą ir aš pranoksiu įžvalga Napoleoną. Tą dieną, apie kurią dabar pasakojau, jis pasipiršo Meri. Ją visi myli platoniskai, iki fizinės meilės ji nenusileidžia. Subtili intrygantė, ir Hemas ją suvalgys.

– Su saldžiu mandagumu, – kalbėjo Edis, – su literato įdirbiu, aš nerūpestingai (mano akys sako: viskas gerai, aš susitvarkysiu) pasakysiu: Hemas švelnus kaip motina, maitinanti savo kūdikį. Hemas. Pirmavimo grupėje čempionas, bepradėdas kelionę į Hado ramybės pievas. Baigta, viskas baigta. Pasibaigė. Herojus daugiau nuogas, negu apsirengęs. Šitaip dažniausia ir būna pasauly...

– Tu, bičiuli, fantazuoji, – pasakė Lesteris, – ir aš pats kuris apie tėvą rašau, chm, chm, slaptažodis ir chm, chm.

– Dieną, žmonių mylimąją pakeičia vakaras, ir aš pabandysiu parodyti geriausią rezultatą kažkurioje sostinėje. Ir mano veidas tampa lyg ir negražus. Nosis, lūpos, antakiai, skruostai lyg ir nemalonūs, – kalbėjo Lesteris, – kanibalizmas, tai prieinama tiek stipriausiam, tiek silniausiam iš visų žmonių. Gyvatė eina iš paskos. Suraskim ją ir rasime gyvatę. Bet gal

protingiau surast jo šeimininką. Aš žinau, kur jis. Nužudysiu visas moteris, vyrus ir vaikus.

– Alus išgertas, – pasakė Edis, – liko tik padugnės. Čia aš išspausiu ašarą ir ilgiau negaišinsiu, tik pažymėsiu, kad savižudybė – jei vėjelis pūsteli ir tu apsigalvoji – limpa prie kiekvieno žmogaus. Hemas, gero vardo pulkininkas, žymus tuo, kad yra zdariovekas pirminėje grupėje. Ir šis kokteilis iškelia jį iš kitų žmonių tarpo, nes tarp literatų nedaug tokių. Nokautojantis smūgis ir porcija šnapso kasdien.

– Aš įsitikinęs, kad Paulas Makartnis pakeistas dubleriu, kad tarnautų CIA (laiko žaismas). Jis, naujasis P. McCartney'jus, sužinojo viską, visus įpročius motininio Makartnio, kuris paimtas į nelaisvę ir laukia, kada jis vėl pakeis naująjį Makartnį tada, kai šis išsisems ir nebus tinkamai gabus ir našus CIA agentas. Bet Paulą gali pakeisti Mosados agentas, irgi l. panašus, su naujom jėgom, išmokytas muzikos ir žvalgybinių užduočių. Trečiasis Makartnis, mosadininkas laukia progos ir tikisi pakeisti P. Makartnį, sionistą, kurį saugo agentai ir tą padaryti nelengva.

– Kliedesiai, – pasakė Edis. – Tu klieidi.

– Trys–keturi Paulai Makartniai, juos gamina žvalgybos; gavę spermatozoidų iš agenčių kekšių, kurios sugula su Paulu ir atneša jiems vaisių ir inkubatoriuje pagaminamas dublikatas. – kalbėjo Lesteris. – Po to jis išmokinamas muzikuoti ir dainuoti. Bet, pavyzdžiui, CIA Makartnis rūko su dešine ranka, nors originalas yra kairys. Lenono dublikatas nuo 1970 m. dainuoja kitaip, bet muzikoje pasiekė daugiau už savo pirmtaką. Jis buvo pernelyg gabus ir japonų žvalgybai nepatiko, kad jis neužtenkamai klusnus. Vėliau Polas tarnavo dviem žvalgyboms – KGB ir CIA. Manebravo, patenkindamas abi žvalgybas. Dėl to jo nenužudė. Jis duodavo ženklus muzikinėje kūryboje, slapčiausią medžiagą įrašydavo plokštelėse ir tai ėjo visiems laikams. Jis tapo kiečiausiu žvalgybininku nuo Mocarto kaikų. Mocartų irgi buvo trys ir jie į muziką įdėjo slaptą istorinį kryžiažodį. Mocartas pradėjo nuo vaikystės, o baigė, irgi nelojalus austrams, todėl nuuodytas. Ko tik nepanorėsi, tačiau neignoruo manęs. Tai vienintelis kelias, kai prakeiksmas įsikūnija viduje, kad mirtų savo laiku ir išsaugotų informaciją žmonijai. Religijos paslaptys, moksliniai atradimai, atidėti dėl įvairių motyvų ateinančiom kartom, viskas užrašyta natomis. Mocartas, Einšteinas, Lenonas, Makartnis – tai drąsūs ir talentingi žmonės, atsidavę stipriausiom pasaulio žvalgybom. Tikintys, kad kada nors bus sužinota jų meno dalis ir ateičiai – ekonomikos, fizikos, astrifizikos atradimai bus paskelbti tada, kai tai bus naudinga. Seefelde balzamuotas Mocartas buvo paslėptas po uolomis oloje Alpėse. Ir prie jo prijungtas tiems laikams našus kompiuteris, skaitantis jo gyvenimo minutes, ir jį pagrobė kita žvalgyba, norėdama sužinoti didžiausias žmonių paslaptis.

– O kaip užauga nauji dubleriai? – paklausė Edis.

– Žvalgyba pasistengia, kad gimtų penketukai arba valdomas senėjimas, sūnus originalo. Bet visa tai paslaptis ir žvalgyba laikosi garbės kodekso, neišduoda dublerių gaminimo paslapties, nes tai nuodinga joms

visoms. Masonai, motininė žvalgyba, – kalbėjo Lesteris, – tamplieriai, turtingiausias ordinas, aukso gavimo būdai ir energijos gavimo paslaptys, viskas užrašyta kodu. Lemtingą naktį aš išreiškiau savo gimimo jubiliejų, o mirties datą sukūriau tai triumfo akimirkai ir jos viršūnės detalėms. Medecina tiek pažengė, kad nesunku padaryti dublerį ir su tuo pačiu I. Q. padirbti dvynį. Įtampa didžiulė ir žmogus pavargsta dirbdamas mene, moksle ir žvalgyboj. Todėl jis pakeičiamas ir pailsėjęs vėl pastatomas į tą pačią rolę. Štai genialios sritys, kur žmogus pasireiškia maksimaliai.

– Prisimenu, buvome trys sūnūs; Papa aplankė Haris Kuperis su žmona. 1941 m. vasarą Hemas su Marta praleido Kuboje su jachta „Pilara“, o 1944 m. pavasarį Papa sutiko skristi į Londoną kaip žurnalo „Coliers“ korespondentas. Apsigyveno „Dorchester“ viešbuty. Jam nepatiko eilinis Viljamas Sarojanas, atliekąs karo tarnybą armėnas. Meri, maža blondinė žurnalistė, kuri dirbo *Time*, *Life*, parankėje su Irvin Šou buvo pristatyta Hemui. Ernestą iš kart pavergė ši moteris. Restorane „White tover“ Papa surengė Mari Velš atsisveikinimo pietus, o kitą dieną išskrido į Normandiją. Jis tuometu nevalgė žmogienos.

– Tu, Lesteri, papasakok smulkiai, ne viską žinau ir atsimenu., – pasakė Edis.

– Papa buvo komandiruotas į armijos štabą. Jam nepatiko armijos vadas Patonas, kuris garsėjo savo šiurkštumu ir žiaurumu kareiviams. Iš pradžių prisiplakė prie ketvirtosios pėstininkų didvizijos. Papa mezgė kontaktus su prancūzų partizanais. Viešbutis „Ritz“. Visko pilna rūsiuose. Į viešbučio 31 kambarį ėmė plūsti lankytojai. Hemas, pažodžiui, valgė nacių. Ir vaišino nieko neįtariančius draugus.

– Apie Ingridą Bergman, kuri buvo ištekėjusi už režisieriaus Roberto Roseliani. Kur ji gyveno?

– Ji gyveno Milane, – pasakė Lesteris. – Paskutiniu metu Hemo akys kaip pamišėlio. Jis pamišo. Elenos salos istorija ir kriminalistas Napoleonas. Šachas realybei.

– Tavo paties akys kaip pamišėlio. Tu sergi.

– 1924 metais vėl susidarė pusanatro dešimties apsakymų rinkinys su pavadinimu „Mūsų laikas“. 1937. VIII. Hemas grįžo į Ispaniją, pabuvo Aragono fronte (duobė su negyvėliais) ir prie Teruelos. Jis nemiegojo, kaip ir aš. „Labai lengva būti bejausmiu dieną, o štai naktį, kas kita“. – Kalbėjo Lesteris.

– Jis galėjo gauti didelius pinigus, jei būtų ėjęs į Holivudą ir kurptų nieką. Bet jis rašo knygas kaip įmanoma teisingiau. – Pasakė Edis.

– Jis buvo literatas, su noru rašyti geriausiai tuo metu. Bet dabar jį pakeitė dubleris. Senas Papa senelių prieglaudoje Urugvajuje. Ki Veste vyksta varžybos, kas panašesnis į Hema. Iš jų atrenka dublerius– KGB, CIA ir Mosadai. Papa nenorėjo būti prijungtas prie kompiuterio, kad jo gyvenimo smulkmenos būtų iširtos ir iššifruotos, jam gulint su aparatūra amnezėje ir nutirpus. – Kalbėjo Lesteris. – Tai tikras pragaras, juodžiausias pragaras. Automobilis su blakėmis. „Supratau tai, – kalbėjo Papa, – kai

mūsų kalbėjimas telefonu buvo nutrūkęs. Tai juos ir išdavė“. „Kiaurą dieną išstovėjau prie prakeikto darbo stalo ir pavyko parašyti gal tik vieną sakinį. Aš nieko negaliu padaryti“. „Tai sako ne jis, o dubleris, norėdamas laimėti laiko.“

– Jiedu su Meri padainavo kartu jų mylimą dainą „Tutti mi chiamano bionda“. Ir jis nusišovė. Manau jis padarė teisingai. „Nejaugi manai, kad pamatęs FTB agentą jo nepažinčiau? Mums reikia nešti kudašių“, – sakė Papa.

– Atostogas, – kalbėjo Edis, – Hemas leido su Billu Smithu ir Teddu Brumbacku. O taip, esu realus kvailys. Į konkretų klausimą atsakau su jumoro doze. M. pricas, nesavanaudiškas personažas, tyras ir nekaltas, ir tai lakūno A. de Sent Egziuperi dėka. Jis su metais jaunėja. Faux pas (pranc. neatsargus žingsnis), kai pradedi analizuoti paranoją. M. princas ateina iš pagalvės. Jis kimba į darbą padėti žmogui su 183 cm ir 140 I. Q.

– Tu, Edi, žinok, kad psichozė, kai niekas neužjaučia, kai esi nesuprantamas, man svetima. Esu sveikas ir matau, kai kas nors suseraga paranoja. – pasakė Lesteris.

– Tos mėlynos bezdžionės, – pasakė Edis, – patikrintas jausmo sidabras ir noras nuslopinti glaudium gehennos (lot. pragaro džiūgavimą). Neseniai turėjau lenkę iš Suvalkų, išsilavinusią, gabią panelę. Ji man viskuo patiko, tačiau kunigas pasakė, kad neskirčiau šeimos, ir mes išsiskyrėme. Turėjau dar žydę, ji žinojo muziką, gražiai rengėsi, bet aš likau Amerikoje, o ji išvažiavo į Izraelį, ir aš pamečiau kontaktus. Ji sportavusi gimnastiką, buvo man artima.

– Aš, kaip ir Hemas, nuo vaikystės moku švilpauti, bet dabar to nedarau, nes nesu dvasiškai girtas ir tikrai nesergu paranoja.

– Nusiramink, Lesteri,. Taip, tu sergi paranoja, tačiau tau simpatizuoja storalūpė ilgom blakstienom panelė, o į mane ji nežiūri. Taip kad tu laimingesnis. Tapot gabūs galvočiai *bambizai*.

<Tegu skaitytojas nemano, kad apie Hemą visas melas. Ne. Truputėlį yra tiesos. Aš tik žinau paranojos pobūdį. Viso šeši Hemingvejai sirgo.>

– O vyručiai! – pasakė Edis. – Ta panelė nėščia. Jai sunku nešioti tą paslaptinę krepšį. Tačiau jos kojos ne trumpos ir veidas gražus kaip septynios mirtinos nuodėmės. Atsiranda dar vienas nuodėmės šansas. Prozos mylėtojai, paskui mane... Mes, seksmėliai, puikėliai, gerėliai, su keista yda – potraukiu rašalui. Jis. Matisas. Kai tapau žalią spalvą nesakau „žolė“, jo citata.

– Per dieną ryju akimis gražuolę keturis kartus, taip žuvys valgo skenduolius.

– Viečiernyj zvon, bon, bon; jis, skaitytojas–kekšė. Pigus skonis ir banalus jausmai. – Pasakė Lesteris. – Umaru išsibėgioja logikos principai. Chromo litografija, įamžinta prozoje. Tarsi girdi, kaip krenta žydinčios vyšnios lapelis. Ji. Ne gražuolė, bet patraukli, nuo žodžio „traukti“. – Kalbėjo Lesteris.

– Akys gražiai mėlynos, liūdnos. Panelė girdi, kaip beldžia į langą liepos šaka. Jūs dar galite susikukuoti. Nieko sau! Sutikau bibliotekoje žydaitę, su kuria praleidau dvi paras kurorte (turėjau tikslą užsidirbti pensiją Izraely, ten jos aukštos). Ji tylėjo ir juokėsi. Grįžęs sužinojau, kad ji paranojikė, nors aš to nepastebėjau. Tik buvo keisti jos juokai.

<Savikritiškas savo prozos įvertinimas, 85 balai, jei „Maras“ 99 balai, o Šekspyras– 100 balų.>

– Menstruacijos, – pasakė Edis, – Momentas kaip mylėtis nepavojinga, liudijantis, kad moteris nešvari arba švari ir išsivalanti krauju. Esu gal dešimt kartų mylėjęs sergančią panelę.

– Tu esi mėlynakis arijas iš slaptos vokiečių kolonijos P. Amerikoje. Himlerio tikslas buvo kolonizuoti Antarktidą. Vakarų Antarktidoje akmens anglies telkiniai, naciai ten įdėjo trisdešimt milijonų dolerių. Atlantida buvo arijų tėvynė. Ji. Mano pirma meilė, gražuolė, kurią išvydęs sustotų laikas, o gal net ir šviesmečiai. Arabai ir iškreipta religijos forma nepatiko mūsų popiežiui Pranciškui. Visa tai aprašyta neišsityrusia proza. Visas pasaulis tirštas kvailių ir debilų. Nušašęs, su sulopytais drabužiais klausausi bare savo garbėtroškos šnabdesių, tikiuosi stikliuko konjako su ažuolo aromatu. Mano tėvas rašė tam, kad išjudintų pasaulį. Jo proza patikima kaip džiūvėsis, stovėjęs ilgai, l. ilgai. Po jo metaforų ir epitetų reikia daryti pauzę, nes kitaip neis į kraują.

<Traukiniai. Dešimt kart buvau Italijoje išmestas kaip zuikis. Vieną kart puikiai išsimiegojau, palindęs kupe po suolu ir atsidūriau Austrijoje. O po to– patekau į Vokietiją. Kryptis buvo Berlynas ir Lenkija, bet aš to nepasiekiau.>

– Pliusiukai. Mes nuostabiai gyvename; mums buvo gera; viskas puiku. Minusiukai: padidintas pavojus, jausmų groteskas ir hiperbolė, – kalbėjo Edis. – Mano kaip literato valtorna prozoje ryškiai skiriasi nuo tūbos, trombono, trimito, triūbos. Instrumentas kaip medžiaga ir platforma.

<Visi mano draugai genialūs: Staska, Virgis J., Virgis B., Algis, Stora, Laimutė, Vidulis, Lėtas Palmaitis. Aš draugystės sostinėje esu generolas. Atleisdavau jų egoistinius poelgius, kai tik rasdavau laiko, aplankydavau. Tai geriausi mano gyvenimo puslapiai. Su Virgiu B. Leningrade praleidau patį geriausią mano gyvenime laiką. Ten platoninė meilė su Irina ir seksas su Galia. Visą laiką viltis, kad pažinęs gyvenimą, parašysiu geriau, nei pats Hemingvėjus. Viltis ir tikėjimas savo gabumais buvo milžiniški, o draugystė buvo šventa. *Matka Boska*. Lėtas Palmaitis man davė draugystę su nuoroda apie filosofiją ir katalikiškas prieigas; juo patikėjau ir priėmiau katalikybę kaip geriausią gero vardo sostinės saitą. Moralė, dešimt Dievo įsakymų, ypač kova su melu.

– Trise – Algis, Virgis ir aš – nuomojome viengungišką butelį Partizanų gatvėje. Į naktinius barus neįleisdavo be švarko. Grįžęs iš miesto pasigedau kambariui skirtą velvetinį švarką be sagų. Pasirodo, Algis juo apsirengė naktiniui barui „Pasimatymas“.

– Tris leningradietes įkurdinau tame butelyje, ir mes dulkinome jas, kaip norėjome, o centre, Laisvės alėjoje sutikęs Joną Jučą (vėliau džazo festivalio organizatorių), suteikiau ir jam galimybę pasinaudoti leningradietėmis. Mes surinkome jų pasus ir paskolinome pinigų kelionei į namus. Po to apsimainėme. Grįžusios jos atsiuntė pinigus ir mes išsiuntėme joms pasus. Kitas būtų apsivedęs su šiomis kekšytėmis.>

<Mano kova dėl pensijos (JAV, Izraelis, Austrija, Vokietija) nesibaigė vien pralaimėjimu. Aš pamačiau pasaulio ir laimėjau valstybinę pensiją (per kultūros ministeriją). Galima sakyti visos viltys buvo įgyvendintos. Valdžia pasirūpino manim, o aš pasirūpinau Lietuvos prozos garbe ir išleidau kelias knygas anglų ir rusų kalbomis.>

– Po dviejų valandų kovos, – pasakė Lesteris, – Hemas įveikė rekordinę žuvį, iki pasaulio rekordo trūko šešių kilogramų. *Cosmopolitain* siūlė, kad už 10 000 dolerių nusipirktų rankraštį „Žaliosios Afrikos kalvos“, jei jis sumažins tekstą. Bet jis nesutiko. Lai apsverks malonūs žmonės, mano meilė tėvui– smaragdai, o jo proza man– deimantai. Kartą aš pajutau, kaip CIA jį seka ir pritariu jam, kad geriau mirti, negu tarnauti tiems kraugeriams. Tie, kurie gims ateinančiais laikais, atsiskaitys Viešpačiui už savo pliusiukus ir minusiukus. Seku savo didįjį užmojų– pirmauti gero vardo sostinėje.

<Paulių Tamutį, daug kartų gydytą, bet neišgydytą dėl vaistų netinkamumo ir per mažos dozės. Skausmingą dalį skyrė jam likimas. Kita herojė– Nataša, įsimylėjusi boksininką ir karatistą Vytenėlį, ir jos gimtadienis kaip ir mano:1951.X.8.>

– Mane sudomino, – pasakė Edis, – autobiografija B. Alicijos Ttohlas, parašyta Gertrūdos Stein.

– Ateina remisija ir tu pagyji nuo to, ką iškentėjai; dažnai tai genijai, sergą perssekiojimo manija. Prozoje tai mažytė fantazija su tikrovės architektūra. Niekada nesigailėjau, galėjau sau leisti nusišypsoti veidrodžiui daugybę kartų, vis pelnydamas amžinybę prozoje. Ponios ir ponai, mes jums užtikrinsime valkataujančio šuns ateitį.

– Dialogas su Bilu Gordonu. Jis. Hemas. Dvylikos metų perskaičiau Vundto „Įvadą į filosofiją“.

<Staselis: su tokia jaba (snukiu) tokio čielovieko (žmogaus) nebuvo ir nebus dar šimtą metų. Legenda apie jį neturi galo. Juocevičius, Juozas. Boksininkas. Europos čempionas. Gražus ir charizmatiškas. Gauna visko, ko nori. Hanso banko saugos viršininkas. Tikėjaisi iš jo sužinoti apie banko slaptus kodus ir saugos tarnybos darbą. Bet atidėjau ir į kalėjimą nesėdau, nors galėjau. Aleno Delono paveldas.

Paranoja pavojinga. Poetė, paranojikė, nužudė savo tėvą...>

– Ji. Tavo boba. Su pasturgaliu lyg durpinyčios dugnas. Ar rašymas nugali tinginį, ar nauda skaitytojui akivaizdi? Informacija ir idėjos. – Kalbėjo Lesteris.

– Ar gyvatės nuodas, ar skruzdėlių skausmingas skystis, ar rupūžės seilės? Herojus. Penkios eilutės. Peizažas– dešimt eilučių. – pasakė Edis.

– Vis tiek darysiu taip, kaip nusprendžiau. Nusižudysiu. Mano epistoliarinis romanas, n. Elizos tipo laišakai. Juodukams turi būti atskiras tualetas.

<Gero vardo sostinėje Vytenėlis turi sidabro probą. Nė vienas iš „1-85“ personažų nepramanytas.>

– 1952 m. Hemas gavo Pulicerio premiją už „Senį ir jūrą“, o 1954m. – Nobelį, – pasakė Edis. – Laisvė yra, jei gali rašyti tiesą ir teikti tikrovės tiesą.

<„Būti ar nebūti“, Šekspyras, „Turėti ar neturėti“, Hemingvėjus, „Sirgti ar nesirgti“, Rožukas. Geriausiai rezultatus pasiekia tie, kurie susikoncentruojasi ties viena sostine. Universalumas ne visada tinka.>

– Viešai formuojamas skandalisto įvaizdis. Edis, išmintingas kaip mamutė, patarianti savo vaikui pradžiai merginą nusivesti į pliažą, kad pamatyti visą jos grožį.

– Penkių bachūrų suma, – pasakė Edis, – Donžvano, literato, filosofo lygis gero vardo sostinėje...

– Žiema. Už lango baltas satinas, gamtos linksmumas ir įžūlumas, – pasakė Lesteris. – Esu naivus kaip mokinukas, slapta įdėjęs į suolą šokoladą mergaitei. Hamletas pasakytų: prasmek į pragarą, kur krokodilai ir pitonai.

– Panelė su žemuogės dydžio karpa ant skruosto, ji myli tave, o aš ją, – kalbėjo Edis.

– Charizmatiškai grakščiai išraityti tavo žilų ūsų galiukai ir dvi iššokusios akys lyg agrastų uogos, Edis, – pasakė Lesteris. – Reikia kovoti už tai, kad žmogus nebūtų istorijos traša. Hemo skaitytojai– išsimokslinę vargšai, gastronominių uždavinių sprendėjai, hedonizmo sostinėje turintys kapitono laipsnį.

– Aš tavo tėvui duočiau idėją: archeologė, skaitanti manuskriptus.

<Jis. Brežnevas. „Brangus Leonidai Ijičiau,“ – pradėjo Ševarnadzė Tbilisyje. „Aš, aš... aš“ ir apsiverkė kaip Holivudo artistas. Pataikavimas yra tik mandagumas, siekiant naudos.>

<Stora. Pakelti antakiai, ironiškas balsas ir pakreipta galvytė su ritmu laibablauzdės flamingo šokėjos.>

– Spalvingo ryto rašmenys, – pasakė Edis, – Herojus, penkios eilutės... Tu kaip ir Hemas, išmokai slėpti savo kliedesius. Hemas užtaisė Ričardsono dvivamzdį, stropiai nusitakė. Jis pirmą kart šovė į žmogų. 70 procentų elgėsi kaip sveikas žmogus. Sėkmė, darant chi, chi, chi.

Mis Fannie Biggs ir Margaret Dixon, dvi Hemo anglų kalbos mokytojos Oak parke. Ir...

<Aš nėjau į Franko rūmus, nors turistus vedė tenai. Pilietiniam kare prieš fašistus, aš buvau Hemo pusėje.>

<Seksas. Aš padariau separatinę taiką, nes senjorui rūpi ne pienburnio aršumas, o orumas. Ne taip sunku daryti apibendrinimus, kai tiesa akivaizdi.>

– Čia jums, kaip atrodo ligonis ir štai kaip atrodo sveikas. – Pasakė Edis. – Čia užsilaikė naudos ieškantis Edžio vanago žvilgsnis... Ir

minimalus falšas, tipiškas įvykio daiktavardis plius dešimt atvejų savas-nesavas sistema– tai orūs Veronezė ir Velaskesas.

– Tėčio pirminis statusas. Jį mylėjo draugai ir jis tapo partizanų vadu. Jo draugas su pagurkliu it akordeonas ir žodinga vaizduotė, tai aprašinėjant. – Kalbėjo Lesteris.

<Aš vaikščiojau į aerodromą ir draugavau su lakūnais. Jie leido man pasėdėti už šturvalo. Man patiko AN-2 kvapas. Svajojau būt lakūnu, tai tęsėsi iki tol, kol sugedo akys ir lakūno profesija buvo neįkandama. M. princas ir lakūnas. Vaizduotės šarmas.

– Sekso medžioklė. Tai truko iki penkiasdešimt metų. Vėliau sustojau. Gal dėl to, kad senos bobos neįdomu, o jaunos į mane žiūrėjo su aplombu.>

– Einšteino ir Getės giminės irgi sirgo paranoja. Prozoj vargas ir idėja pagerinti pasaulį. Paranojikas neima tablečių, nes svaigsta ir griūna nuo jų (kol nepripranta). Be to, kaip jis gali vartoti vaistus, jei tikras, jog neserga. – Pasakė Edis.

<Du broliai. Stipresnis engia silnesnį. Siužetas– keturios linijos, kiekviena savo laiku. Daugiabriaunis charakteris. M. princas teisia garbėtroškas ir Vytenėlis susigėsta.>

– Uždaviny pasakoti tai, ko nežino žiniasklaida, – pasakė Edis. Gyvenimo patyrimas ir tikra meilė.

– Man atrodo, kad fabrikai leidžia dūmus iš lavonų krematoriumo. Tai žmonės, kuriuos CIA nuteisia kaip nepaklusnius. – kliedėjo Lesteris.

– Juodo gaidžio aukojimas, – pasakė Edis, – M. princo pasirodymas su rože, taip patinkančia Rožukui. Šiluma ir pilvas, tiems tikslams uždibrami pinigai; mirties žygiai; Meilė reikalinga kaip auksas, paliktas juodai dienai. Arabų savižudybės ir groteskiškas jų padidėjimas, parodant kur ir kiek neteisus yra savižudis musulmonas. „A“ klasės tikroviškumas prozoje. *Va con tel diablo* (isp. Eik po velnių) sakau savižudžiui.

<Dvi moterys gražuolės– Vilija Tūbaitė ir jos motina. Jos drauge su dviem armėnais šlaistėsi „Žalio kalno“ naktiniame bare. Jos davė šėtonui žodį: „Atiduodu sielą, jei išliksiu jauna visada. „>

– Bet *amour vincit emnia* (lot. meilė nugalė viską). Ačiū Dievui aš nesergu paranoja, – pasakė Lesteris.

– Ne, – pasakė Edis, – tu sergi paranoja. Minties neištikimybė ir tai, ką žino *Got der vater* (vok. Dievas tėvas). Hemas neabejojo, kad kiekvienas jo poelgis bus pasauliui žinomas ir senatvėj suprato, kad jaunystėj buvo gražus.

– *Etvam in cubicule* (lot. palaiminti taikingieji), – pasakė Lesteris, – *poveretto* (it. vargšas) *bambizas* Edis, kuris mane kaltina paranoja...

– *Nomen et omen* (lot. vardas tai pasako). Lesteris! Che carine (it. koks jis mielas). Man, jo nelaimės liudininkui, svarbu užjausti jį. Svarbu *serum cagnescere causas* (lot. pažinti daiktų priežastis). *E manca questo* (it. trūksta šitko): širdį užgaunančio jausmo...

– 25 minutes per 3 psl. Užbėgi į priekį ir apčiulpi motyvą, – pasakė Edis. – Napoleonas – Džozefinai į Milaną. Lordas Nelsonas – ledi Hamelton: „Ema– Nelsono alfa ir omega“; Nestoras, žilagalvis išminčius nuo Pilo krantų. Graikų *taedium vitae* (lot. bjaurėjimasis gyvenimu) yra kariavimas pastotėmis, nuo vieno kilometro iki vieno centimetro. Slenksčiai.

– Liaudies žmogus, tik pliusiukai ir platformos– mirtis, sunkumai, karas, šeima... – pasakė Lesteris. – Kuo aš save laikau, paklaustų Kristus, – kalbėjo Lesteris. – Tėtis Nemunas man neleis sumeluot, Robertas, karaimas iš Kauno, sako– policija už žmonių pažabojimą. Tai šventas darbas. Psichiatrinė kaip daboklė. Tai būtina.

– *Bien!* (pranc. puiku), – pasakė Edis. – *Cercle des mourents* (panc. Mirštančių būrelis).

Rembrandto šviesotamsa ir tikslumas. Mirties būtinybė. Pusbalsiu pasakiau: *Esse est percipi* (lot. egzistuoti, vadinasi būti suvokiamam). Švedijoje draudžiama klausti apie tikėjimą. <Tai privatus dalykas. Religija, kurią įpiršo Palmaitis, man l. padeda gero vardo sostinėje.>

– Kinskio patrakusios akys. Jis. Edis. Gašlus kaip grafas Drakula. Kinskis. Pirmavimo generolas, terorizavęs Hercogą, o šis baudėsi nužudyti jį. Pirminio statuso pavyzdys, bandymas pirmauti bet koku atveju.

<Tuo laiku paukščių čiulbėjimas buvo man klaidios kančios atvejai ir siaubo sublimacijos, neva žmonės tampa paukščiais ir labai kenčia.>

– Jis. Hemas. Aukščiausio lygio literatas, skalsus lyg ištroškintas Dantės liežuvis. – Pasakė Edis.

<Vytenėlis irgi bandė palįsti po traukiniu, bet baimė dėl garvežio triukšmo privertė atdėti šį siekį. Janonis. Vytenėli irgi bandė pasikarti, parišęs kilpą ant kėdės, bet irgi atdėjo. Jeseninas. Iš tūkstančių nusižudžiusių gal vienas sveiko proto (Sokratas, Kalanta, Pilėnai). Bažnyčia užėmė teisingą piziciją– neleisti laidoti kapinėse savižudžio. Šis postulatas išgelbėjo daugybę žmonių. Gero vardo sostinėje ilgaamžis gerbtina būtybė, o savižudis – negerbtinas.>

– Hemas grožyje išvelgia paneigtą dauginimosi instinktą, – pasakė Edis, – Kiekviena gyvenimo akimirka yra nuostabi ir puiki. Kiekvienas žmogus yra gražus. Šopenhaueris, anot Nyčės, paskutinis šio to vertas vokietis, ir ach– dieviškasis Dionizai-kodėl tampa mane už ausų? Niekas nėra gražu, tik žmogus yra gražus. Man patinka Hemo tapetinis stilius. Po romantizmo žviegia ir kriuksi Ruso instrumentas. Niekas nemoka geriau už jį į pagyrimą įmaišyti nuodų.

<UK sikhai, neprivalo mūvēti šalmo motociklininkui, nes turi tiurbaną.>

<Rožukas. Kokia beprotybė, koks įžūlumas viršyti Čiurlionį!>

– Stipruoliai – Sabonis ir du Ajantai, – kalbėjo Lesteris, – daug kas melancholiškai mąsto apie aštriadantę praeitį. „Vokiečiai kadaise buvo vadinami mąstytojų tauta. Ar šiandien jie apskritai mąsto“, pasakė Nyčė.

<Didesni kaminai virš namų man rodėsi lazerinio stebėjimo aparatūra, kuria saugumas kontroliuoja žmones. Jie kėlė man siaubą.

Vokiečiai, japonai, lietuviai l. greit prasigyvena, neatsižvelgiant į karą ir komunizmą. Vokiečiai šiandien vėl turtingiausia tauta Europoje.>

– Medžiaga – jaunystė, kur kunkuliuoja aistra ir laimė, – kalbėjo Edis. – kažkoks paaiškinimas geriau, negu joks. Ligoto proto šventa beprotybė tau, Lesteri, *morrendum pudendum* (lot. baisi gėda). *Crade experto* (lot. tikėk patyrusiu), paranojos platforma. Žinios iš *Niaiserie allemande* (pranc. visiškos paikystės) šalies. Tavo tėvas ir kiti *romanciers* (pranc. romanistai) yra kolektyvinio sugyvuojimo bandoje. Revoliucija būdinga kiekvienai stipresnei epochai.

– Atėnuose Cicerono laikais jaunuoliai grožiu pranoksta moteris, – pasakė Lesteris. – Ir gyvenimas *tamquam re bene gesta* (lot. tarytum gerai atliktas darbas) gauna sostinių balus ir atstoja gyvenimo prasmę.

– Nyčė kopdavo daugybę laiptų į savo šventyklą palėpėje, kur, slapčia stebimas namo savininko, nuogas šokdavo dionistiškus šokius. Keturiasdešimt keturių metų amžiaus sifiliu sergantis Nyčė sulaukė svečio, teologijos profesoriaus ir šia proga sušoko ritualinį šokį, kas atliepė jo homoseksualių poreikius. Nyčė Vagnerį tapatino su Dionisu; jis parašė „Dioniso ditirambus“. Buvo įsitikinęs, kad pats yra dievas (kaip ir Vytenėlis). Manė darąs žmonijai neįkainojamą paslaugą. Žmogus su storu humanizmo vatinuku. Taip. Pagydę paranojiką, mes pratęsiame genialių darbų sąrašą. Ir visi tapsime laimingesni.

<Super gražuolė atvažiavo pas mane į Kauną ir aš pažiūrėjau į ją išviršaus, bet ji buvo tokia tobula, kad man nebuvo erekcijos, nebuvo aršumo, ir mes daugiau nesimatėme.>

– Platformos. Vykėliai ir nevykėliai. Nuoširdžios metaforos. – pasakė Lesteris.

– Nesiginčysiu, – pasakė Edis, – Hemas sakė: Reikia išdidžiai mirti, jei negali išdidžiai gyventi. Aš su tuo nesutinku. Nors ligonis yra visuomenės parazitas, bet mes turime stengtis, kad nebūtų pažeista mašina, vadinama genijum.

– Proza, meilės elementorius, didysis gyvenimo stimulatorius, – pasakė Lesteris. – Hemo platformos– pypkė, taurelė ir sportas. Edi, keistasis šventuoli, padėk man rasti valios gyventi. Aš noriu mirti.

PAPA. HEMAS. GIMINĖS

– Iš Nyčės sesers Elizabetos Hitleris gavo dvi dovanas: „Visuotinę peticiją prieš žydų įsigalėjimą“ ir brolio špagą. Ir visa tai praėjus 31 metams nuo Nyčės mirties. Aš irgi nusižudysiu, kai ateis laikas. Hitleris nusilenkė marmuriniam biustui ir susimąstė „Apie valią siekti galios. – pasakė panelė Hemingvėj.

– Sesute, – pasakė Hemas, – žinok, esu tavo brolis ir niekada nesigviešiu tavęs lytiškai.

– Nesu lesbietė. Myliu tave ir noriu, kad tu mane mylėtum.

– Padidinimas, pavyzdžiui, šešis kartus: smaragdinė aušra.

– Dėka sostinių, – pasakė panelė H. – logikos pasaulis tampa jaukesniu ir paprastesniu. Noriu numirti, kad netapčiau lesbijiete ir kad užkirsčiau kelią prievartai.

– Šizofreninė architektūra mums suaktyvina mirties instinktą. Turgavietėj sprendžiamas klausimas, kas aukščiau Kantas ar Napoleonas. Pajuoka nuskriaustiesiems– Napoleonas, – kalbėjo Hemas.

– Aš svajoju, kad mane įsimylės atgimęs Napoleonas. *Lex talionis* (vok. keršto įstatymas), kai moteris atkeršija už savo neatlieptą meilę.

– *Esprit de corps* (pranc. kūno dvasia), leidžianti nuleisti kas vakarą saulę. – Pasakė Hemas. Charakteris iš lego pliusiukų ir minusiukų. Dėl Nyčės: Paskutiniai Vagnerio žodžiai buvo „Mano laikrodis“, kurį padovanojo Kosima; Vagneris mirė ant raudonos sofos.

– Milijardai spindulių praneša apie saulėtekio vyksmą. Daugyba, dalyba, saulės zuikučių jonvabalai. Dalyba: moteris it liaunas stiebelis. Daugyba: Homeras aklas, o Rožukas sirgo paranoja.

– Aš tau jaučiu kažką buitisko lyg taburetei. Ar tai ne paryžiečių *babil* (pranc. vapėjimas)?

– Aš tau išsiblaškęs juokingas žmogus, – pasakė Hemas, – o tu man – vargšė, serganti paranoja sesutė. Ir aš noriu, kad tu nenusižudytum.

– Kosima buvo įsimylėjusi 16, 25, 35 metų, bet vis negiliai. Ji. Moters meilė, su žodžiu „разлюбила“. *Circulus viciosus* (lot. užburtas ratas), – pasakė p. H.

– *Odi ergo sum* (lot. nekenčiu, vadinasi, esu). Tavo sanitaras– žvairaakis, plikas ir pilvotas. Koks būčiau sukčius, jei įtikinėčiau tu, ko nėra. Aprašyti dvi valandas, po to vėl dvi valandas ir jas aprašyti keliolika sakinių. Portretas– dvidešimt eilučių.

– Hemas. Pasipuošęs sąmojais ir subtilus lyg danų princas, atvaizduotas be galo tiksliai ir realiai (čechoviškai). M. princas, Muska (šunelis) ir rožė. jei Nyčė ir Čiurlionis sirgtų šiais laikais, būtų tinkami vaistai ir ilgos remisijos. – Pasakė p. H. – Aš, ačiū Dievui, nesergu ir paranoja man negresia. Bet buvo laikai, o dabar tik momentai. Sanitarai tūpčioja apie mane ir aš užspausiu rankom savo burną, kad atstumčiau tavo kvailą prozą ir tai, kas puošia tavo banalų tekstą.

– Mintys durnos nebūna, visos protingos, – pasakė Hemas. – Negrai, indėnai; Tegu už juos Amerika sumoka. Dialogai. Paršo apetitas ir žiurkių agresyvumas, pasikliaunant intuicija ir orumu, vasnojančio sparnais kondoro.

<Laimutė, žaliom kaip kūdra akim.>

– Mano žodžiai trypčioja vietoj, baisingumas žodžių jomarko; kai pirmą kart kūdikis nusijuokia būna išgyvenęs 40 dienų. Ir tai svarbiausia. Gero vardo siekis ir senatvėj išmintingai kavailiojantis *bachūras*. M. princas ima flomasterį ir piešia, piešia, piešia it Boschas ar Briugeris. – Kalbėjo Hemingvėjus.

Antrasis kojos pirštas – tai ženklas, kad žmogus iš patricijų.

– Myliu tuos, kurie juokina; kai tikėtina, bet įmanoma, nors nepaprasta, – pasakė panelė Hemingvėj.

– Kas dešimt puslapių papildė duotąjį charakterį. Tavo mėlynai žalios akys bus papildytos antakių lankais ir blakstienų šepečiu, – pasakė Ernestas.

– Baltas arklys ir gražus vyras netinka paprastai, tokiai kaip aš, moteriai, – pasakė panelė Hemingvėj, Hemo sesuo. – Man nemaloni ponija T., pasimaišiusi ir nuprotėjusi.

– Du psichotikai, – pasakė Hemas, – kas ką pranoks. Aprašysiu tai su Mopasano ramybe, smulkmeniškai. Pliusiukai ieškant meilės ir draugystės. Nuostabu, milžiniškas Visatos pokštas, mano žvaigždė Nr. 183. Gero vardo sostinei užtenka dešimt Dievo įsakymų, kad taptum majoru. Nereikia konstitucijų, institucijų ir prostitutijų. Tas, kas 100 procentu laikosi Dekalogo, žengia generolo žingsniu gero vardo sostine. Kasdien paskaityk Dekalogą ir tu būsi generolas iššokęs 220 cm, aukštas rezultatas. Pradėjęs save kontroliuoti, sumeluoju tik retkarčiais.

<Buvo prosenelių pamišimo požymių? Ar ne? Čiurlionis, Adomas, Rožukas – tai savotiški personažai. Ji – Danguolė Pliuškienė, paranojikė, nusprendžia gimdyti, nors gali gimti durnas. Tačiau tiki, kad paranoja bus gydoma vienais skiepais. Ji tuo tiki. Ir aš tuo tikiu.>

– Portretas, – pasakė Hemas, – ½ puslapio, pasakos stilius ir mano žmona patraukli, gerai sudėta, tik pliusiukai. Pataikytas juokas; didelis smagumas.

– Skoto Fiedžeraldo žmona irgi gulėjo beprotnamyje. Jis. Skoto veidas. Su išsigandusio bebros išraiška. Jo akys sako: Aš jus, kekšes, kiaurai matau, – kalbėjo Hemas.

– Aš kalbėjau su Šventa Marija, Dievo motina. Ji man apsidreikė man ir pasakė, kad aš esu iš jos giminės. Esu šventa ir visos mano mintys yra sveikos, – pasakė panelė Hemingvėj.

– Mergaitė, tu sergi, – pasakė Hemas. – Aš, prozos virtuožas, sakau tau – tai cirkas ant ratų. Tu gabi, į Hemingvėjus, bet mūsų tėvas irgi sirgo paranoja, kaip ir tu. Ji. Patirtis. Reikalingas įdirbis. Apie psichinius ligonius žinau tik tiek, kad Zelda nepagijo. Tu pagysi. Sveika Marija, tokių minčių apsėsta tu eini į šoną.

– Iš pradžių ėmė kaisti galva ir aš nualpau. Po to autobuse ėmė juokas, juokiausiu be perstojo. Manau, kažkas įsiūlė man hašišo ar marihuanos. Fiziškai ėmė juokas. Žmonės žiūrėjo į mane ir stebėjosi. Išlipau netoli autobusų stoties, norėdama atsiplėšti nuo persekiotojų. Juokiausiu. Bandžiau susitūrėti, bet vis tiek netvėriau juoku. Bet tu, prozos meistras, papasakosi, ką žinai apie pasaulį ir juoką. Rūke lietutis apšlakstė mažais lašeliais šios dienos peizažą, – pasakė Hemas. – Tau čia nyku, grotos ir psichozė kaip užuominos būsimam siužetui. Moralinis etikos principas ir

kiti drausmės elementai leidžia jums kritiškai pasipasakoti apie pasaulį, žmones ir gimines.

<Petras Gerulis žino savo protėvius iki septintos kartos. Daugelis jų nusižudė. Petras kol kas gyvas, bet serga.>

– Smulkus smagumas (tylus cha-cha) ir didelis smagumas – aštru ir taiklu. – pasakė Hemas.

<Nimfomanė, Petraičio šliundrytė; Palangoj per dvi savaites pamiegojusi su 50 partnerių.>

– Aš už pasijuokimą iš išprotėjusio, – pasakė panelė H. – Katedros klebonas, melagystės barzdaskutys, kartą pasakė, kad kol guliu ligoninėje, mano nuodėmės atleistos.

– Psichiatras, mano draugas Jokūbas, pataria, kad pagulėtum keturis mėnesius ligoninėje, – pasakė Hemas.

– Tavo rūkymas pypkės ir daniškas tabakas mane verčia vemti. Tai velnio išmonė. Man Marija pasakė, rūkymas – velnio išmonė.

– Ji. Paranoja. Liga. Jos buhalterija – 90 procentų nusižudžiusiųjų. Komentaras būtuuju kartiniu laiku: aš nuėjau, man pasirodė, plius metaforos, bet ne per daug, kad nebūtų sviestas sviestuotas. Tu į tėvą. Tėvas irgi turėjo paranoją. Gal ne? Ir aš turėsiu paranoją. Noriu, kad išgydytum mane, jei susirgsiu. Vardas ir pavardė labai daug reiškia žmogui. Atėjęs iš senovės su pavarde-pravarde. Pavyzdžiui, Vytautas – karžygys, banalu, bet skalsu, o Vitkauskas – Vytauto pravardė ir paveldas. Rūta – panašus vardas Rūtenis. Rožė Rožukė.

– Parolimpinio čempionato dalyvė Esmeralda, neregė, tavo simpatija turi psichopatiją. Jos meilę negra muzikantą nužudė sanitaras Džo, neapkenčias juodukų.

– Konfliktai, intrigos, gudrybės, – pasakė Hemas, ir viskam vadovauja moterys su pautais. Tau užaina jausmų priepuolis, isteriškas raudojimas. Paranoja – silpnaprotystės laikas. Silpnas protas – pažodžiui.

– Dvasingumas, broli, tavo nuoširdumas, atvirumas, paprastumas...

– Nyčė taip pat paveldėjo psichinę ligą. Jo tėvas mirė nuo silpnaprotystės. Genai. Rūkas Nyčei skverbėsi į smegenis, – pasakė Hemas.

– Man kyla nesuvaldomas noras juoktis.

– Testamentas – intelektinis viso gyvenimo darbas. Aš mintyse jau pažymėjau, ką rašysiu.

– Daktaras sakė, kad krizė praeina, – pasakė panelė Hemingvėj.

– Praėjus krizei, liko sveiko proto gal 80 procentų. Tai geriau negu nieko, atitolina savižudybę, bet dar nėra pergalė. Dar negalima išrašyti. Pavyzdžiui, Nyčei švytuoklė sustojo amžinai. Jis pamišo visiems laikams. Iš begalės kančių, kurios pripildo beprotybę, baisiausios yra paranoja, – sakė man psichiatras Jokūbas.

<Aš koridoriuje, kad nepasiektų lazeriai, esantys ant stogo, dūriau atsuktuvą į nosį, akies link. tikėdamasis tikrai nusižudysiąs, bet atėjo kaimynas ir paspaudė skambutį ir aš nespėjau iki galo išdurti akies ir smegenų.>

– M. princas, – pasakė Hemas, – faktai tiek pat istoriniai, kaip ir mitiniai. Šlovė planetai Nr. 183, zonoje 140!

Mano meilė M. princui ir jo meilė Hemui. Klausimai ir atsakymai, logika – nuo stambaus šrifto iki smulkaus (detalės). Mano naivaus pozityvizmo tekstuose esti ir originalių, ir tipišκών dalykų. Čia mano hedonizmo sostinė. Bet. Piramidė iš paranoja pažymėtų rutuliukų kaupiasi, nenormaliai auga, tęsiasi, kol vaistai pramuša trombą ir ateina remisija. Pamišėlis negali be vaistų nusikratyti savo „šėtono“. Tai gali atsitikti net porą kartų, bet trunka gal dieną, gal dvi. Tuo metu žmogus savikritiškas. Ir vėl beprotybė, bet vaistai gali pramušti trombą. Anksčiau buvo apsiribojama klizmomis ir ligonių izoliavimu. Užuojautos moralė. Vaistai, kurie atrandami dar šiandien. Milijonai žmonių lieka gyvi, nors paprastai sergantys visada galvoja apie savižudybę. Aš tik bijau, kad pats nesusirgčiau, nes tada prarasiu savikritiškumą.

<Manau imti interviu: Vaitkus, Padegimas, Ciplijauskas, V. Noreika, L. Noreika, Prudnikovas, Milkevičiūtė, Katkus, Tomkus. Ozolas, Juozapaitis, Rinkevičius, Kuzma, t. t. ir pan.

Autografai – Pozniakas, Tamulis, Čepulis, Zurza, Dalius Navickas. Bingelis, Brumelis, Ter-Ovanasianas, Jurgenas Hazė, Macežinskas, Petkienė, Kontvainis, Paulauskas, Ležava, Lagutinas, Stepaškinas, Šocikas, Grigorjevas ir pan.>

– Mes, prozaikai, esame mašinos, kuriančios realybę. Mano draugas Georgas iki vedybų buvo skaistus. Mano herojai paiso padorumo. Arba supervaizduotė (Mažasis princas), arba tikra tikrovė. Laikraščiai – partizaninis karas, o mundurinis karas – romanai. Romanistas ieško gero sau kaip bomža, besirausiantis konteineryje. Dešimt punktų – platformų viename skyriuje, kai rūšiuoju, galvoji su savo I. Q.

– Metas pasibučiuoti, – pasakė panelė H. – Meri ir Hemas. Mėnesį kartu miegojo, bet nesusijungė.

<Vytenėlis – praktikuojantis katalikas. Į J. Kristų tiki kaip vaikas į Senį Šaltį.>

– Pamišimas – ši baimės simfonija, man siaubinga, – pasakė panelė H. – Ačiū Dievui, kad aš nesergu.

<Muzika ir proza. Kelias į žvaigždę nr. 183. Žmonijos meilė: tereikia rasti teigiamus bruožus, pliusiukus ir atleisti ydas.>

– Mūšis gimdo herojų. Pagal genus man gresia paranoja. Esu likimo nubaustasis, – kalbėjo Hemas. – Klajojantis ponas Hemas ir jo tarnas Robertas, karaimas iš Kauno. Ji. Proza. Metaforos. Gero niekad nebūna per daug. Žodžių svarstyklės gimusiems Svarstyklėse. Paranoja ir nelabasis. O akių agate! – sušuko M. princas ir atsisveikinęs su manim grįžta į žvaigždę Nr. 183, gal nesusirgsiu paranoja, nors tikimybė yra. Karališko kraujo berniukas mane paguos tuo atveju, jeigu susirgsiu.

<Normandija. Pakrantės uolos kaip tikros. O prancūzės kolaborantės, jos pačios su vokiečiais voliojosi.>

– Tuokart tu, Hemai, šitaip kalbėjai, – pasakė Hemas. – Per 4 tūkstančius sąjungininkų žuvo Išsilaipinimo akcijoje. 20 tūkstančių karių neteko JAV. Naudoju mažai herojų, bet smulkiai apie juos, – pasakė Hemas, – Negro meilė ir rasisto atkeršijimas jam.

<Nusinuodijimas. Jausmas, kad miršta, išgėręs kakavos ir pamanęs, kad jį nuuodijo KGB-istė padavėja. Tas pats buvo, kai šokolado atnešė Vidija, buvusi klasiokė. Irgi buvo mirštamasis siaubas, kai kilo mintis, kad mirštu nuuodytas. Košmaras lyg miršti.>

– Jis – ištroškusių abejonių, – pasakė panelė H., – vulkanas, kuris išskiria rudą lavą, virpančias mintis.

– Įtempimas siužeto. *Consummatum est* (lot. įvyko). Sanitaro Džo anoniminis laiškas, sukeliantis pavydą, jagiškas poveikis. Bet negras smuikininkas dar labiau įsimylėjo. Siužete išaiškėjo Džo ydos ir minusiukai. Veiksmas arba labai greitas, arba labai lėtas, su smulkmenomis. Dialogas įsijautus, pavyzdžiui, Pampuška – Vilė Tūbaitė, kokotė. Mano draugo barono Georgo vedybos (jis buvo skaistus) – laimėjimas biržoje, kai gavo informaciją žmonos, kurios pirmas vyras buvo biržos makleris. Georgas tapo milijonieriumi. Ramus siužeto dėstymas. Sanitaras Džo, nužudęs negra smuikininką, suvertė bėdą Georgui, kuris buvo nuoširdus ir sąžiningas.

– Tavo prozos meno paslaptys, – pasakė panelė H. – Jis. Jokūbas. Turime Esmeraldą jau dvejus metus. Neregė.

– Tai paskutinis autorius, kurį Robertas perskaitė Kauno mokytojų namų bibliotekoje, – pasakė Hemas. – Susirgai. Gal velnias geidžia paimti tavo dvasią. Tu panaši į lėlę Barbę, tik sumitusi. Jokūbas, mano šeimos gydytojas, patarė, kad vietoj psichoanalitiko pakalbėčiau su juo ir išsiaiškinčiau, ar jau pasveikau, ar dar sergu. Iai skaitytojui iš pradžių atrodo, kad Georgas žmogžudys, kol Jokūbas nepaliudijo, kad kaltas Džo.

– *Hijo mio* (isp. sūnau mano), – pasakė panelė Hemingvėj. – Tegu besiplūstantis tavo tarnas Robertas padeda tau, Ernestai.

– Du trečdaliai dialogo. Panašu, kad Georgas nužudė negra smuikininką. Teismas iki galo. Kol paliudijo Jokūbas. Buvę ir būsiami kriminalai. Bet, *bene sit* (lot. tebūnie taip). Keturios platformos ir dvidešimt psichotikų šiame romane.

<Insultas. Trečias. Pirmi du buvo siaubingi jausmai griūnant į prarają. Tai truko porą sekundžių, neįmanoma paaiškinti. O trečias insultas – išmuštas pagrindas iš gyvenimo ir ėjimas į mirtį, be atramos. Siaubas, neįmanoma paaiškinti. Tai truko 3 minutes. Po to epilepsijos priepuolis. Ir dar vienas mikroinsultas. kai neradau žodžių, kad paaiškinčiau savo mintis. Irgi truko porą minučių.>

– Pasaulis pilnas sutapimų, – pasakė panelė H. – Aš peiliu įsipjoviau blauzdą, kad visada prisiminčiau, kad tai sutapimas, o ne šėtono pinklės.

– Ginčas, tiesioginė kalba, tikroviškumas, prustiškos smulkmenos. Aukštuomenė – tai Džoisas, Skotas Fidžeraldas, Dos Pasos – kaip Trojos karo didvyriai, kovojantys už žodžio grožį ir metaforas, – kalbėjo Hemas. – Dviejų bepročių konfliktas. Abu vienas kitą laiko pamišėliais. Naudosiu tik

liaudies personažus ir tik retais atvejais – ypatinguosius iš aukštuomenės. Šimtaprocentinė tikrovė – auto, metro, viešbutis, laikrodžiai, kompiuteriai. Genialus saitas – dviejų generolų profesijoje – ginčas. Širdį liečianti mano sesers ir mano sūnaus liga. Lietuvos vietovardžiai – Kaunas, Leipalingis, Druskininkai, Aviris... – pasakė Hemas.

<Graikų ir Lotynų kultūros pranašumai čia parodyti drauge su vokiečių, ispanų, italų civilizacijomis. Herojai, gerai žinantys bažnytinę lotynų kalbą.>

<Ji – laimė. Tikslas mažesnis už realų rezultatą – bandydamas iššokti 220, iššoki 225, aukščiau – ir tada laimė įgyvendinta. Susirgus pasaulis konstruojamas iš naujo. Piramidė ligotais rutuliukais.>

<Vėliau tai pasireišk dainuojančioje Landsbergio revoliucijoje. Čiurlionistas – Vytenėlis.>

<Buvau pirmaujantis savo grupėje vaikas. Prašau atleisti – savo bokse ir karatė (ten buvau čempionas).>

– Kare buvau kapitonas, o literatūroje – generolas. Žūklėje buvau pulkininkas, o medžioklėje – leitenantas, – pasakė Hemas seseriai.

– Buvai bokso treneris, Šarkio-Žukausko gerbėjas. Lietuviai bokse ir karatė buvo čempionai ir pirmavo.

– M. princas žiūri, kaip mano tarnas Robertas slankioja apie juvelyrinę parduotuvę ir siekia informacijos, kad išplėštų brangenybes. M. princas atkalba Robertą, kokie yra kriminalai, atseit, tai prasčiausios kokybės žmonės. Gausybė vaidmenų leidžia būti tikslesniu sostinėse ir jų sintezėse. Iš pasaulio darymo būdų romanistas atrenka charizmatiškiausius. Jos. Sostinės. Skaitytojas suras šios teorijos silpnąsias puses – variantai suskaldomi ir sandėliuojami. Jie. Pamišimo genai. Paveldas. Diogeno statinė pilna vyno. Muša taikliau negu jo filosofavimas, – kalbėjo Hemas.

– Tu nusibodai su savo ambicijomis. Pasakysiu tau griežtai: „*Marsch heraus sie Schweinkarl*“ (vok. šalin iš čia, parše).

– Mergele, tie žodžiai netinka Marijos pusseserės *zum Gebet* (vok. maldai). Baronas Georgas – mano Žanas Volžanas, – pasakė Hemas. – Metaforos – savaitę pagalvoti ir tik tada parašyti. Siužeto architektūra – šimtaprocentinė tikrovė. Sostinės hierarchija ir lygis – *avec lui* (pranc. su juo). Kuo *piuttosto* (ital. greičiau), tuo skalsiau su nuostaba ir skausmu, kurie telpa į metaforą. XXI amžius turi sutapti su XIX amžiumi. ++ + - + -, – toks teigiamas herojus. Ir tada *fas ac nefas* (lot. leistina ir neleistina). Taip „Manfrede“, Šumano lyrinėje dramoje pagal Dž. Bairono poemą.

<Sausio 13-oji ir kovo 11-oji – tai nacionalinė šventė su *vers de societe* (pranc. liaudies poezija).>

– Medžiaga – prozos mene, – pasakė panelė H. – Klausti ir atsakyti – Dž. Londono aukso vidurys. Siužeto akcentai ir fragmentiškumas. Tu, Ernestai, nemyli manęs. Atsakymas: aš nekenčiu tavęs. Kur peilis? Smogsiu ir padalinsiu pusiau tą ambicingą *bambizą*.

– Turėjau 200 žaizdų kūne ir 150 skeveldrų. Biologiniai saitai – gyvenimas ir mirtis. Psichologiniai saitai – drąsa, aistra.

<...>

– Ji – problema, – pasakė panelė H. – Darbininkų klasė ir šeimininkas buržujus. Tu ryji mane akimis, tu – buržujus.

– Meilė žmonėms ir žmonijai. Nobeliškumas. Tada tu suabejosi savo sąžine ir morale. Lieki tik nuliūdęs katorgininkas su dryžuota pižama. Jis. Nelaimingas. Pasimetęs. O mirtis – tai savižudybė, liga, avarija, žmogžudystė – keturi atvejai mirčiai.

– Broli, girtuokli, pasakė panelė H. – tavo hedonizmas užburia. Viskio vartojimo lyderis.

– Apie vaiką keliomis eilutėmis ir apie humorą keliomis eilutėmis. Pirma. Aš bajeristas. Antra. Aš vis dar nežinau, kokie bus Dievo nurodymai ateičiai. Šiaip ar taip aš išsižadėjau pasaulio pabaigos. Čia, beprotnamy, sunkios lyg suartas dirvožemis bobos.

– Jis. *Svarbalas*. Hemo vaizduotė svarbi kaip Achilo jėga ir Odisėjo klasta. Grakštus ir liūdnas – taip pas Čaikovskį vieniša gulgė slysta ežero paviršiumi, – kalbėjo panelė H.

– Tu neabejinga savo broliui, it naujus batus besirenkanti ponija. 1920.03.13 „The Star Weekly“ atspausdino 600 žodžių apsakymą apie meilę, ilgalaikę it stalo sidabras.

– Taip, – pasakė panelė Hemingvėj. – Hemas turi puikią anglosakso kalbą, su humoro dovana.

– Miela, Psiche, brangioji mano sesute, kiekvienam tenka vidurkis visokių nelaimių. Jis. Skausmas ir skausmas.

– Nenuspėjamas Hemas. Karalius Lyras, Otelas, Kareninas, Balkonskis – vienas iš keturių įvairių laikotarpių.

– M. princas aiškina ateitį, – pasakė Hemas. – Su seserim nueiti į kraujomaišą – to tai, kol sveikas, nebus.

<Padanga. Šia gamykla domisi Robertas ir M. princas. Vargo kunigaikštystė. Juodi skrepliai ir juodas baltos sriubos šaukštas.>

– Ir CIA-isto galva nuriedės ant aslos. Jis. CIA-istas buvo raumeningas, šmaikštus ir ambicingas; jį platoniškai myli trys moterys ir aš jų tarpe. Tai vienas iš suverptų meilės siūlų kamuolių. Pavydas kaip lydintis tą meilę objektas, – kalbėjo panelė H.

– Moralė, sveikas protas tau neleis koketuoti su Psiche – siaubo siuntėja, – pasakė Hemas. – *Bachūras* iš turkaus, politikos, vyriausybės, universiteto – Čerčilis, jis pykstasi su De Goliu ir palieka gero vardo sostinėje generolo įspūdį. Mano mokytojui – Pete Welington, Lionel Moise ir vėliau William Bolitho, Pietų Afrikos žurnalistė. Charles Pocre pavadino „Žaliosios Afrikos kalvos“ geriausia beletristika apkritai, visumoje tai gera knyga – sakau apie Skoto Ficdžeraldo „Švelni naktis“.

– Žmonės nuo aukščiausio iki žemiausio myli tave, – pasakė panelė Hemingvėj.

– Kaukės. Tipiškumas. Linija. Platforma, Plazdarmas. Medžiaga – visa tai pasaulio darymo akimirkos, – pasakė Hemas.

– Menstruacija kaip fizinis paveldas ir genai kaip istorinis paveldas,
– pasakė panelė Hemingvėj.

– Anketa, į kurią atsako herojai (didelėm raidom ir po to mažom raidėm). Sostinių modelis leidžia orientuotis laimės srityje. Jų hierarchija ir laipsnis – šuoliai į aukštį – tai rezultatas. Pavyzdžiui, šachmatų atskyris. Logikos jėga ir sostinės generolas ar eilinis.

– Genijus ir minia – elitas ir generalissimo, – pasakė panelė H. – Tavo interesas karui, politikai ir sportui leidžia skaitytojui atspėti, kas bus. Džo, sanitaras, niekšelis, daug pliusiukų, bet ir minusiukų. Psichika, minčių sveikata ir ligos – mažom raidėm, smulkiai apčiulpta tikrovė.

– Sutapimai, jų daug. Tai motyvas paranojai – *bis date* (lot. lig šiol).
<Pampuška. Vilė Tūbaitė.>

– Tu su psichiatru Jokūbu susipažinai 1927 metais. Jis gydo mane. Aš prakeikiau tą valandą, kai gimiau, – pasakė panelė H. – Netikiau daktarais.

– Charakteriai iš dialogų. Vieta ir laikas, – pasakė Hemas.

– Su Georgu baronu susipažinau Ispanijoje kartu su A. de Sent Egziuperi. Jis. Diplomatas. Meno ekspertas. Labai geros atminties ir gabus. Jis irgi mylėjo Esmeraldą (platoniškai).

– Dėl kraujomaišos. Froidas. Labai daug kas iš mirtingųjų sapne su motina gulėjo. Keturi herojai – baronas, psichiatras Jokūbas, negras smuikininkas ir Džo sanitaras. Aš blaškiausi per įvairius portalus – per keturis herojus kiekviename. Vis patikrindavau, kas parašyta. Kasdien po penkias valandas. Plytos. O skiedinį daro kiekvienas. Rimta kova su I. Q. . Architektūra – Eifelio bokštas, dvynių dangoraižis, piramidės, Gaudi, Karbiuzjė, Aaltas – „Maras“, „Patriarcho ruduo“, „Karas ir taika“, „Fiesta“, „Odisejo kelionės“ – *a la* tai. Mano čia – psichozės, psichotikai, genetika ir amžinybės ambicija. Mur-mur. Pirmas žvilgsnis, Antras žvilgsnis. Trečias žvilgsnis – psichologija. Esu liūdnas lyg M. princas, pasiilgęs Rožės (Rožuko).

– E. Zinkleris: „Alkoholis yra didžiausi spąstai, parengti genijui. Pasigalynėjęs su brendžiu, aišku, labiau norisi miego.

<Mažasis princas kalbėjo iš degančio krūmo. Dviem draugams – V. R. ir V. B. Vytenėlio mama – Panča, Virgis J. – irgi mano Sanča Panča. Stora – mano meilė. Panelė ne vieniems metams.>

– Kas mirė nuo širdies smūgio, kas nuo negirdėtos ligos (paranojos), kas apskritai tapo amžinu (E. Hemingvėjus), – pasakė Hemas. – Pliusiukų rinkimas, kurį atlieka prozos žvaigždė.

<Kęstas Kontoravičius, iš Vilniaus aukštuomenės, bosų gitaristas. Jo tėvas – akių daktaras, miręs, mama – balerina. Mano seneliai – dzūkai ir suvalkiečiai. Trys draugai. Vytenėlis, Algis ir Virgis B. Plius Virgis Janulaitis ir Ričardas Tankelevičius. Kietas ar silpnakiaušis – štai klausimas koksai. Sirgti ar nesirgti – štai klausimas koksai. Pusiau neigiamas herojus Vidulis. Ir Kaunas. Vieta, išgarsinusi Nemuną, kryžiuočių ir totorių pralaimėjimai.>

<Džinsus saugojimo kameroje atėmė milicija Odesoje. Nuostoliai – tūkstantis rublių, o taip taupiau, maistą prastesnį valgiau, o viską konfiskavo, džinsai po 250 rublių.>

<Adomas Rožukas – Avirio ežero savininkas, šviesuolis, drąsus ir stiprus, nukalęs kleboną, kuris melavo, kad baudžiava nepanaikinta. Pro-pro-senelis.>

– Savas-nesavas sistema. Vertimai – Atlantas, Didysis vandenynas, Baltijos jūra... – pasakė Hemas. – Viename biče 10 *bachūry*.

<Bandymas nusižudyti. Specialiai atsikėliau anksti, prabėgau krosą ir pasiruošiau tiksliai ir stipriai pulti po traukinio ratais, kad neatitektčiau KGB-istams.>

– Pravardės, – pasakė panelė H. – Stora, Mokasinas, Strielčius.

<Dukart buvo pakartotos vedybos su Lina. Fizinė trauka. Po to ateina idealistinė platoniška meilė (dukart buvo atvirkščiai). Mat seksas pirmavo mano to laiko gyvenime. Vieno Argentinos miestelio meras išleido įsakymą, kad vyrai, vyresni kaip 60 metų, gautų viagros tabletes.>

– Kas tampa pajuokos objektu, – tęsė panelė H. – Paranojikai, kurie gyvena psichiatrijos ligoninėje?

– Žiūrėti reikia širdimi, o ne akimis, – pasakė Hemas. – Palaistymas rožės šiltnamyje. Tam, kad pateisintų pavardę Rožukas. M. princas „Rož“ (-uko)ė ir avelė, kuri nusirupšnoja rožę.

<Vytenis ūgio 183 cm ir I. Q. 140 tarp kitų dešimties Vytenėlių; artimas gaminė Čiurlioniui ir Adomui Rožukui. Jų vaikaitis.>

– Jis – filosofijos vanduo, neleidžiantis užsimiršti savo dvasios stalčiuje. Hemo akys. „Aš mokėjau ir mokėsiu atsispirti. Bet man skaudėjo. Skaudėjo“.

<XVI amžius ir Vytenis, didysis kunigaikštis, karalius ūgio 183 cm ir I. Q. 140. Atsitiktiniai herojai pasakojo apie Vytenį, XVI amžiaus žvaigždę, ir jo laiškas nepažįstamajai baltarusišku raštu. Kai sirgau, laiškas Virgiui Butautui su testamentu. Trys zuikiai, nušauti tėvo, mano nulupti.>

– Apie genus, – pasakė Hemas. – Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vaikaitis – Vytenis Rožukas. Jie. Genai. *На детях гениев судьба отдыхает.*

– Juk tu ne ūkininkas, kuris sodą įveisia ir ardamas duona pelnija, – pasakė panelė H. – Šventa durna galva, dievo kvailelis. Toks prozos meistro mentalitetas.

– Tu. Gražuolė. Giriu tave. *Ich kann nicht anders* (vok. aš negaliu kitaip), – pasakė Hemas. – Ne vaikas, bet mažas žmogus. Žodžių žaismas.

– Mūsų *modus vivende* (lot. susitarimas) – tai moterų kova dėl pirmavimo. Aš baru tave, o tau vis užkliūnu, – pasakė panelė H. – *Warte nur* (vok. patikėk), tu esi *Pater familias* (lot. šeimos tėvas). Gero vardo sostinėje – tu pulkininko laipsnyje, truputį pasisukęs. Gali būti santechniku, gali būti filosofu. Bet alkoholikas.

– Symbolistų karalius. Kandinskis ar Čiurlionis? Kuris? – paklausė Hemas. – Vieną dieną aprašysiu per 2,5 puslapio. Skyrius iš naujo puslapio.

Oginskis ir Čiurlionis – trys dialogai viename puslapyje. Tegu tai liudija gyvenimo sostinių menas. Aš tampa karininku ir mano, majoro, tikslas – pasiektas. Esu laimingas, nes pasiekiau daugiau begu tikėjaisi.

<Ginčai. Čiurlionio pašamonė pas Vytenėlį.>

– Pradėti nuo dvylikamečio *bachūro*. Visuose skyriuose dvylikametis *bambizas*. Slenksčiai. Kaip jie išsilaikė? Ar tai Darvino rūšių atsiradimas?

<Loreta Andrijauskas iš Čikagos. Mylėjomės „Rosijos“ viešbučio parke, miesto centre. Ir Tarasovas, Vladimiras, mano būgnų mokytojas.>

– Tu esi aršus kaip jaguaras, kuris siautėja drąsiai. Taikos aš čia neįžvelgiu, – pasakė panelė H.

<Taip porina Vytenis Rožukas, kuriam supylėte kapą Druskininkuose, prie Čiurlionio muziejaus.>

<Narkomanas. Gražus jaunikaitis. Mačiau jį su nukarusia seile, kažkur toli. Jo motina leido narkotikus, nes kitaip jis mirtų, bet aš neužsikrėčiau.>

– Mopasanas tarp rašytojų kaip Alfa Romeo. Kalnų nugaros kaip fonas ir Seefeldas kaip vieta laimingoms valandoms; Drauge su bičiuliais senstame ir išlieka ryšys su draugystės vėliava, – pasakė Hemas.

Žmonės, kurie gyveno Ožėškienės gatvėje, ant kalno. *Du calme, du calme* (pranc. ramybės, ramybės) ir Vytenėlio kaimynai elgiasi priešingai negu laukta – prieš logiką.

<Sumitologintas LDK atvaizdas. M. princas ir karalius Vytenis.>

– Slenksčiai, jausmai per dialogus, – kalbėjo Hemas. – Neigiamas herojus: minusiukai. Skausmas per vaizdą. Laimė per vaizdą, daiktuose sielos atspindys.

<Močiutė ir jos malda prieš miegą. Ji mirė 96-erių metų.>

– Prusto pastabumas ir Džoiso *cabinet d'aisance* (pranc. išvietė). *Nulla bona* (lot. jokio turto), – pasakė panelė H.

– Maestro, – pasakė Hemas, – *di color, che sanno* (ital. mokytojas tų, kurie žino, – eilutės iš Dantės „Pragaro“).

– Auščiau už Dantę tik Dantonas ir jo dantys, – pasakė panelė H.

– *Schluss* (vok. baigta), – pasakė Hemas. – Mano *Majestad* (isp. didenybė) ir mano *Sturz geburt* (vok. staigus gimdymas); pasaulinio lygio proza. *Ora pronobis* (lot. melskis už mus) ir mano proza *encuinte* (pranc. nėščia). Filologo saitai.

<1951 m., gimimas plius 85 metai (tiek tikiuosi nugyventi nenusižudęs) ir tada atsidursiu vienoje tarp milijardų žvaigždžių. Nepramanyti faktai: „1–85“. Tiesa tik tiesa – na, 99,5 %.>

– Klausimai ir atsakymas – tai Mopasano stiliaus platforma, – pasakė panelė H. – Mitas kaip tautos požiūris. Rusija. Su Diagelevu, Ana Pavlova ir Nurijevu (Bukaičio draugu). Psichiatras Jokūbas turi suomiško kraujo.

– Nusiramink. sesute, – pasakė Hemas ir skaniai nusijuokė. – Pasileidimas – tai realizuotų progų skaičius. Ne, ne. Tai E. A. Po? Ne, ne. Tai Mopasanas. Jo proza kukli ir maloni. Orgijos, *tūsai* ir baliai – laimingos

valandos, išgyventos su romanistu. Gyventi – reiškia priprasti prie mirties. Tu atsiduodi brangiais azijietiškais kvepalais. Žinai, kad jų nemėgstu, – sušnypštė Hemas. – Tavo judesiai švelnūs, bet ryžtingi. Gal tu sveiksti. Gal trombas pramuštas ir tu galėsi mėgautis pilnatve.

– Jokūbo plaukai tiesūs kaip šiaudai, o nosis romėniška lyg snapas, – kalbėjo panelė H. – Praleisiu tas vietas, kur Hemas, jaunas, pražilęs skonėjasi Nobeliu. Juk gausi Nobelį, tiesa?

– Man intelektualai svetimi. Jų dovanos svetimos. Puliceris, Nobelis – personažui, kuris užmušė, sukapojo į gabalus ir užkasė sode savo žmoną, kuri mylėjo kitą romanistą.

– Už mėnesio JAV nepriklausomybės diena. Tokie fejerverkai, kad, pavyzdžiui, mano rajonui nereikės laisvinamųjų, – kalbėjo panelė H. Baronas Georgas, kultūros atašė, diplomatas, su baltais lyg sniegas plaukais, Prado muziejaus ekspertas, asmeniškai konsultavęs ir daręs protekciją... Ar jūs tebesimatote? Kalbama, kad jis nužudė negra smuikininką.

– Teisme Jokūbas paliudijo, jog negra užmušė rasistas Džo, sanitaras. Ir aš paaiškinsiu jam savo sunkiasvorio stiliumi; nokautas bus tas momentas, kai pergalė toliau neišslysta.

– Be garso, kaip mirtis, vienu ypu prisėlina paranoja, trombas smegenyse pakeičia dabartį. Ateina pamišėliškos mintys.

– Tu tą žinai iš Jokūbo. Tu su žmona išmiegojai 30 parų, kol flirto periodas baigėsi ir jūs nesugulėt. Tu keistas. Pavyzdžiui, užvežei dėžę granatų Pikasui. Tai keista.

<Aš rašiau „Taikdario dienoraštį“. Žudynės tęsėsi nuo 7 val. ryto iki 8 val. vakaro.>

<Vidulis. Pusiau neigiamas, kieto proto. Manding klausiantis, kuris iš jų mauras Otelas?>

Vilija Tūbaitė. Kokotė, žavi kaip Joninių nakties rasa. Angeliškame veide sustingęs nuodėmingas kaltumas.>

– Jokūbas. Protuolis. Daug žinanti psichoanalizės kušetė, – pasakė Hemas. – Logikos įkaltai: aš, E. A. Po ir Mopasanas. Mūsų nedaug. Nėščias idėjomis romanistas gali atrasti virš idėją.

<Tu maža ragana, V. Tūbaite. Žiūriu į tavo platų dugną ir man patinka įeiti į tave nors ir mintimis.>

– Ji. Zuikio daina, – pasakė panelė H. – Praeitą mėnesį pasikorė vonioje tokia dainininkė. Plona lyg voratinklis suknelė.

– Žinau ją. Su užpakaliuku, kuris sukelia haliucinaciją. Meilės istorijų kupina spinta, – pasakė Hemas.

– Ar sodindami vaiką, pagal Froidą, ant puoduko padarysime jį talentingą? O gal tik homoseksualų?

– Sėkmės sostinėse, Man padės šypsotis prijaukintas likimas, – kalbėjo Hemas. – Siela pavargo. Protas atbuko. Taip, aš kolekcionuoju geras dienas, – tvirtu ir aiškiu balsu kalbėjo Hemas.

– Būti mirusiam, – būti įvyniotam į sapną.

– Ji. Tavo liga. Plasnojantis paranojos paukštis. Bet tu netiki, kad sergi paranoja.

– Aš ja nesergu, – pasakė panelė H. – Geriau negu gera. Pavargau būti Jokūbo batų kilimėliu. Ar tu myli mane?

– Gražuole, tu tryniesi ne į tą medį. Tavo iškilumai man primena Alpes. Tačiau tu mano sesuo ir tu sergi. Tai atsakymas į visus klausimus. Ant tos blondinės iš tavo palatos aš mečiau riebų ispanišką keiksmą. Gal ir ji nori su manim permiegoti? Kelmai rautų! Jis. baisus epizodas, kai jums ne visi namie. Aš tylus ir ciniškas vaikinąs ir hedonizmo Himalajų, – kalbėjo Hemas.

– Su išdidžia Prometėjo neapykanta visiems dievams aš skaičiuoju gyvenimo randus ir paranoja kaip cirko programos numeris, – pasakė panelė H. – man leidžia sulaukti laikų, kai ešafotas tampa KGB darbo principu. Jie mane persekioja.

– Aš skaitau iš tavo širdies. Tegul tavo vardas bus tualetinis popierius, jei tu šmeiži žmones, kurie nieko blogo tau nepadarė. Kartais tu kaip mergaitė iš bažnyčios choro, o kartais – it kramtoma guma, kurią pakramtęs išspjauna žmonos apgautas vyras. Būsiu jautrus kaip dantistas, gręždamas plombą skaudančiam dančiui.

– Tai žiauru, – pasakė panelė H.

<Vienuolika kartų buvau pamišęs ir devynis kartus pasveikau, išgydė. Remisijoje parašiau 16 romanų, iš jų keletą puslapių susirgęs. Svajoju mirti nenusižudęs. Dievo draugai, paskui mane! Porą kartų manęs neišgydė.>

– Hemas, pusdievis, romanistas, tik ne Rembrandto metodu, tik ne su smulkmeniška tikrove, – pasakė panelė H. – Ar tu gavai iš nepažįstamosios laišką?

– Vėliau aš sužinojau, – pasakė Hemas, – jog parašė Esmeralda. Baronas Georgas surenka daugiau pliusiukų negu Jokūbas, katalikas psichiatras, nors būtent jis įrodė, kad Georgas nekaltas dėl Esmeraldos meilės – negro smuikininko nužudymo. Išaiškėjo, kad sanitaras Džo kukuks-klanininkas yra žudikas. Tau padės šešėlių kunigaikštis, su kuriuo randa kalbą M. princas. Tegul M. princas vedžioja mus paslaptiniais takeliais. M. princas. Trečio asmens pasakojimas. Telemonidas Ajantas, išprotėjęs kaip ir Tiberijus.

<Čia guli Vytesnis Rožukas (1951—2036?), užrašas Čiurlionio muziejuje.>

– Tu bandai nieko šlaitais užkopti į nieką, – pasakė panelė H. – ir visa tai su ikisokratinių minčių kelionmaišiu.

– Gyventi ir mirti, – pasakė Hemas, – prieš veidrodį, kaip sako Baudlaire'as. Ypač kai siela pavargo ir mintys atbuko, bet santykiai yra pagrįsti orumu ir pagarba, be metafizinio skandalo.

– Aš mokėsiu tau atsilyginti (dievai patenkinti, o aš ne). Tu – mano mylimiausias, nors tavo širdis – geležies drožlių krūva.

– Tu mirksi blakstienomis, – pasakė Hemas, – lyg seksualinė kongreso sekretorė, o aš kaip klebonas – saugus Jėzaus glėbyje.

– Nutilk tu, parše, – pasakė panelė H. – Esu nuo tavęs su mini plačia tobula sėdyne, bet mini, bet plačia.

– Tau padės M. princas, kuris jodinėja debesimis lyg krivių krivaitis. – pasakė Hemas. – Jeigu iššoki 1 m 20 cm – eilinis, bet dalyvis, jei 1 m 40 cm – seržantas, jei 2 m – majoras, o 2 m 30 cm – generolas. Pasaulio rekordas 2 m 40 cm – generalisimo visiems laikams.

– Reputacija sostinėse, ypač Gero vardo ir Profesijos sostinėse, – svarbu ir nenuginčijama. Nusirašymas – tai, ką sugalvojo kiti, bet tau tinka ir tu vartoji; čia yra rūšiavimo genialumas ir atrankos talentas. Skyrus 5 min. iš 2 val., siužete – metai, treji metai, keturiasdešimt metų... Hemo proza. Dievas lošia kortomis ir lemia atsitiktinumas. Esu tavo meilės vergė, – pasakė panelė H. – Pričiupsiu tave. Kalbėk, aš liežuvį praradau. Pavaizduok per du puslapius, kaip psichiatrinėje pykstasi ir mušasi dvi panelės. Sergu tavimi; baimės nūdienu; faktas, kai bičiuliai ir priešai ateina it romanistai vorai (stipriausia ekosistema).

– Nesilaužyk, pasakok apie savo nuotykius psichiatrinėje klinikoje, – pasakė Hemas. – Neužmiršk, kad paranoja pasaulyje yra milžiniško galvosūkiu dalis.

Paskutinė Margo Hemingvėjų diena, praleista su violončelės virtuozė Veronika, po koncerto, kuriame ši grojo su kameriniu orkestru iš keturių – trys smuikai ir violončelė. Muzika – tai savas-nesavas sistemos paveldas.

– Ašaros, sielvartingos kančios, – pasakė Margo Hemingvėjų, – ką ir jaučiu pastaruosiu metu. Verksmas, nors suaugusi neverkiu.

– Tu modelis ir aktorė, – pasakė Veronika. – Kaip derinasi tavo senelio genai su psichotikais, ateities genijais?

– Suskambėjo tavo violončelė ir ausų siena palietė mūsų protėvių jausmus, užrašytus natomis ir atliktus virtuozų. Mano senelis Ernestas irgi grojo violončele. Bet M. princas iš žvaigždžių ir baltųjų debesų šventyklos padėjo jam pasirinkti prozą, o ne violončelę. Visas šis nobelizmas su globėju – 140 I. Q. ir 183 cm ūgio personažams.

– Tavo numylėtinis – geraširdis iki kvailumo Bezuchovas, stambus ir juokingas, bet geras, nors ligotas, – kalbėjo Veronika.

– M. princas indėlis yra nepralenkiamas. Mane išgelbėti galėjo tik M. princas. Nuo jo eina siūlas į Hada, į Algirdą ir Vytenį. Noriu paprašyti tik vieno dalyko – garbingai nusižudyti. – kalbėjo Margo.

– Tu esi aktorė, tu esi modelis Kam tau nusižudyti. Juk viskas puiku! Kompanija su M. princu ir tikrais portretėliais.

– Aš esu nelaiminga. Man skauda širdį. Įsimylėjau Džeką. Tai pirmoji ir pati didžiausia mano meilė. Jeigu nelaimėsiu jo, nusižudysiu. Aš jau nelaimėjau jo. Jis myli kitą. Gyventi neverta. Gyvenimas bergždžias. Viskas laike ir vietoje. Kuo jis toks ypatingas, kad aš jo taip trokštu? Patrauklus, gali būti negražuolis, bet puikios krūtinės ir dailių bicepsų. Papa

sakydavo, še kad nori esu globojamas M. princo. O psichiatrą Jokūbą visi myli ir jis visus myli. Štai ką reiškia katalikas generolas Gero vardo sostinėje. M. princas ieškojo, kas turės 183 cm ūgį ir 140 I. Q. , ir jiems tarnavo. Prozoje – sunkumas, vargas. Tai medžiaga ir platforma.

<Skaitytojau, jūs sužinosite, kaip rašomas romanas, bet be vaizduotės, falšo, kitaip dings M. princo magija. Serialas „M. princas“, animacinis serialas su melagiu, meluojančiu, kad pasilinksminčių.>

– Per jį, jame ir su juo, Hemu. Tu viską darai jo atminimui, – pasakė Veronika.

<Prisiekiu, kad „1–85“ parašyta tikra tiesa, tikri veiksmai, tikri herojai.>

– Trys draugai – baronas, Hemas ir psichiatras Jokūbas, – pasakė Margo. – Hemas sirgo, sirgo ir numirė. Esmeralda apako nuo glaukomos. Karas. Daug minusiukų. Bet savižudybė smerkiama, nors mirtis šalia. Kokia mirtis tau gražiausia?

– Migdomųjų viršijimas, – pasakė Veronika.

– Taip aš ir padarysiu.

– Nejuokauk, Margo. Tavo senelis nusižudė. Nepadaryk to nors tu.

– Esmeralda, baronas Georgas ją įdukrino, nors – ką aš žinau?

– Melagis, kareiva, Normandijoje jį pralenkė tik Hemas, o Ispanijoje A. de Sent Egziuperi, – kalbėjo Veronika. – Aš turėjau tapti ne violončelininke, bet prozaike, Tykūsis Nemunas ir šalia jo gyvenantys lietuviai. Baltija. Ir šalia Baltijos gyvenantys lietuviai. Hemo biografas Robertas – lietuvis.

– Siužetas ir veiksmo organizavimas, parašyta paranojiko apie paranojikus. M. princas – už kampo, už lango, palubėj. Grožybių ornamentas. Kubizmas. Dvasios valgis. Reikia į viską žvelgti Dievo akimis. 1669 m. pašventintas Vilniaus Kalvarių Kryžiaus Kelias.

<Jis „1–85“ rašė: 1–65 gyvas, 1–75 gyvas, 1–80 gyvas, 1–85 gyvas ir gal jau užteks. Jis užsimerkė ir numirė. Nusižudė? Ne. 1–85 gyvas ir gal jau užteks. Tai Vytenėlio testamentas.>

<Šventoji Pranutė Jauraitė mirė 92 metų. Nekalta ir skaisti, nors jaunystėje buvo labai graži. Meistriškai išgalvotos smulkios detalės. Herojai moka daug kalbų. Trumpi Hemo-Meri (Julijos-Sen Pre) laiškai.>

– Baronas gauna darbą Prado muziejuje. Hemas buvo jo protežė. Bet valandų sėdėti jam nereikia. Jis naršo Europą kaip antikvaras. Vienu metu dirbo kultūros atašė Ispanijoje. Hemas dėkingas naudosis Georgo patarimais ir surinks šiokią tokią kolekciją, – kalbėjo Veronika.

– Katalikų religija neleidžia nusižudyti, – pasakė Margo. – Bet aš su tuo nesutinku. Turi būti laisvas pasirinkimas, kada ir kiek gyventi. Rytoj sekminės. Puiki proga išeiti iš gyvenimo. Hemas. Juosvi kaštoniniai plaukai. Kai kalbėjo sukiojo galvą iš šono į šoną; grebluodavo, jis nebuvo donžuanas, bet puikus meilėje. Mėgo vyrų draugiją. Turėjo tris sūnus, vienas paranojikas. Nemėgo kremų, balzamų, kvėpalų. Toms, kurias mylėjo, buvo riteris, sudėtas kaip uola. Per dieną parašydavo 500–600 žodžių „Tai iš

tikrųjų sunkus amatas, neatsižvelgiant į tai, kaip jį myli. O aš mylėjau jį už viską labiau. Bet yra sunku, jei sąžiningai dirbi“, – sakė jis. Žaidė futbolą, griežė violončele mokyklos orkestre, nuo 1916 metų pradėjo boksuotis. Buvo vandensvydžio kapitonas.

– Du dalykai, link kurių eina pamišėlis, – Savižudybė ir blogas vardas, – pasakė Veronika. – Kvailumas dėl psichinės ligos – šventas. Negalima iš to juoktis. Giminėje ir tarp artimų žmonių buvo psichinių ligų, ar ne? Kodėl jūs cha-cha iš žmogaus ligos?

– Meilė žmonėms, – pasakė Margo. – Jokūbas psichiatras. Jis Alioša Karamazovas ir Čiurlionis. Ar moku būti laiminga? Nemoku. Esu majoras profesijos sostinėje. Gal kapitonas. Modelis, aktorė. Turiu ūgį ir I. Q. , leidžiančius pasivadinti genijumi. Bet aš palieku tai kitoms Hemo anūkėms.

<Kai šios eilutės išvys pasaulį, tai reikš, kad manimi pasitikėjote. Norėčiau, kad nekiltų abejonių dėl testamentu ir paskutinio žodžio: noriu būti palaidotas Čiurlionio namo muziejuje. Pelenai ten turi būti užkasti. Čia viskas, kam gavau išrišimą, viską išsakaiu kunigui.>

<Svajoju mirti nenusižudęs.>

– Gale knygos Papa. Hemas. Sirgti ar nesirgti. Psichiatras Jokūbas suserga prostatos vėžiu. Pūvantis, ir jis tai žino. Minėtas romanas prieš savižudybę. Kelionė (vietos ir laiko) ir atsiradęs trukdys, – kalbėjo Veronika. violončelininkė. – Hemas su baronu susipažino 1931 metais Ispanijoje kartu su A. de Sent Egziuperi. Baronas girtuoklis, bet sąžiningas.

– Trys šeimos: Jokūbo, Georgo ir Hemo, ir jų vaikai ir įvaikiai, – pasakė Margo. – Trys draugai: Hemas, psichiatras Jokūbas ir baronas Georgas. Visi trys mylėjo platoniškai neregę Esmeraldą, kuri miegojo tik su negru smuikininku. Barono tėvas – sausas pedantiškas, rūstus ir principingas žmogus. Mama buvo mirusi.

– M. princas; aš gimiau per Kristaus gimimo metus. Gimiau senas ir po šimto metų jaunėjau. Dabar esu 11 metų berniūkštis, – pasakė Veronika.

– Senelis sakydavo: būk paprasta ir nuoširdi. Baronas Georgas – teigiamas herojus (Žanas Valžanas), bet dar ir su medine koja, kurios neteko Ispanijoje. Ranką pralošė kalėjime kortomis. Iš viso tik dvi galūnės – ranka ir koja. Buvo sužeistas kaip Hemas ir pasiklojė daktarais, kurie patarė koją amputuoti, – kalbėjo Margo.

– Arabai savaip supranta Gero vardo sostinę. Jie nusižudo ir nužudo. Katalikybe tiki milijardai žmonių. Visi jie prieš savižudybę, – pasakė Veronika.

– Rezultatas sostinėse – laipsnis ir šuolių į aukštį centimetrai, – pasakė Margo. – „Šampanas?“, klausdavo Hemas. „Ne. Aš ne *frajeris*. Pinigų išmetimas“. Atrodo, Hemas užsilenkė dėl šnapso trūkumo. Dziadas *bajerius* lankstė su nepralenkiamu humoru. Jei trūksta minčiai erdvės, pamesime metaforų. Prašaisi žodžių: brangus, mylimas savas... Pagal savas-nesavas sistemą jis pirmavo mažoje grupėje. Reikia erelio akim filmuoti rutiną. Hemas policijos pareigūno veidu ir kultūristo bicepsais. tai leido jam pasikelti dar nors viena pakopa aukščiau už oponentą. Tai štrichai ir bailūs

mano žodžiai, to, kaip reikia, nepavaizduosi. Štai matau pro langą gatvę, pražygiavo silikonas. Ne mano lygio gražuolė, bižuterija ir panašiai. Bet Džekas ją gal ir pamylės, o aš mirsiu alkana ir nelaiminga.

– Atsipalaiduok, Margo. Hemas sakė, kad kuo mažiau herojų, tuo daugiau sostinių per tuos pačius herojus. Hemas blefuoja. Paveldas su grėsminga liga: Hemas ir Čiurlionis, kurio vaikaitis serga paranoja irgi.

<Ganymas žaliosios karvutės. Žala, alkana, kairiam šone duobė. Debesų putos ir rausvam debesų sėdanti saulė. Čiurlionio vertas peizažas, pagalvojau aš piemenukas. Tikėjau, kad būsiu menininkas, aprašęs gamtą ir Čiurlionį.>

<Nenustebčiau, jeigu Raimundas Banionis tikėjosi nueiti toliau negu Donatas Banionis. Tas pat ir man. Tvirtai tikėjau nuveiksiąs daugiau negu Čiurlionis. Irgi – muzikos ir prozos srityse.>

– *Queble charmante peinture* (pranc. koks puikus atvaizdas), – pasakė Margo, atidarydama langą. – Pacifizmas ir meilė žmonijai – Hemo vinys. Medžiaga. Rašytos ir amžinybei. Gero vardo ir vidinės gerovės problemai. Baronas Georgas – be rankos ir su medine koja – Belmondo. Dviejų bepročių konfliktas, kurį stebi trečias beprotis, ir šis pakankamai kritiškas.

<Mano maksimos atidaro duris į sostinių ideologiją. Sakramentas. Dangoraizis, kurį pastatė per savaitę. Laiku atvežti blokai, viskas apskaičiuota. Civilizacijos viršūnė. Taksi su išlūžusia durų rankena užpakalyje. Filipiniečiai taksistai. Lenkas advokatas. Darbas indų plovėju penkių žvaigždučių viešbučių restoranuose. Armėnai. Vienas iš jų pats geriausias armėnas, kurį sutikau. Nors dvejus metus praleidau Armėnijoje, kur bandžiau apsivesti ir emigruoti.

Dvi linijos – laimė ir nelaimė. Vienu laipteliu simpatiškesnis Čerčilis už mažiau simpatingą De Golį. Architektūra. AMŽINYBĖ. Ji. Gamta. Jos reprezentacija leis pakeisti nemalonią atmosferą.>

– Žiūrėk, mus fotografuoja, – pasakė Margo.

<Mane Dievo tėvo valia 40 parų gundė Šėtonas. Žiauru. ŽIAURU.

Ji. Vokiška tvarka. Biurokratijos dalyvė. Bet tai geriau negu nieko. M. princas: Philips record, Atlantis, Columbia, Capitol, Harper Collin ir Random House – tai lubos proletariatui ir tiems, kurie tiki pranašavimais ir burtais.>

– Hemas kare, – pasakė Margo. – Tai greitaeigis Feraris. Juodas kraujas iš nosies prapliupo ant kelių austrų viršilai. Aišku, vėl angelas išgelbėjo Hemą ir tvirtasuolis „Volkswagen“ nurūko už kulkosvaidžių linijos.

– Vėjas švilpdamas plėšė „Pilaros“ bures, – pasakė Veronika, – ir t. t. ir pan. Gėda pasakyti, kad tau blogai. Čia mušamos moterys. etninės problemos, diskriminacija. Norime prezidento, kuriuo galėtume didžiuotis pasaulyje, kurį galėtume įsimylėti. Armanirūbiai gražuoliai. Lietuvos preziderntė D. Grybauskaitė geriausia šimtmetį į priekį.

– Knyga kaip ir gyvenimas turi baigtis katastrofa, – pasakė Margo. – Nustebinti, toks prozos tikslas. Savas-nesavas sistemos sostinė paprasta ir prasminga. Hemas čia liūtas. Gali būti „D“ fantazija, bet „E“ jau gadina reputaciją. Kaimynų draugystė – Hemas, Jokūbas, Georgas – žemiečiai. Esmeralda taip pat. Aš parašiau laišką seneliui, mirusiam, bet tai kaip faktas turi įsitikrovinti. Skaityk, Veronika:

„Seneli, Mopasanas ir nėščia šliundrytė tau netiks. Bet įsimylėjusi anūkė tau artima. Ji. Džomolungma. Iš jos M. princas iškeliavo į debesis ir patenkintas atsidėjo, pasiuntęs alpinistus, kad šie garsintų Everestą. 1806 metų rugsėjį Sinclairas nugabeno Helderliną į Tiubingeno psichikos ligoninę. Jis paskelbiamas nepagydomu. 1802 metų birželį ji, Susette Gontard, mirė, ir jis pamišo. Aš taip pat mirštu iš meilės. Vaizduoju save taip, kaip Hemas norėtų. Taip ir gyvenu. Hemas. Herojinė poema. M. princas turi nematomą apsiaustą. Gal jis nori paranoja išbandyti pusdievį Hema? Tai noras jo galingų giminių. Ne jo. Hemo proza dėl tėvynės garbės. Plius tai, ką galvoja kiemo *bachūras*. Paranoja. Galimas daiktas, kad taip, o gal ir ne. Abejojate? Melancholija ir sunkios kaip uola mintys – gal net tai miela jautriai širdžiai. *Nein, nein, das gehts* (vok. ne, ne, taip nederu). Juodo gaidžio aukojimas ir atsiradęs M. princas. *Linea vital* (lot. gyvenimo linija). Jis ją nubrėžė savižudžiams su šūkiu: Žmonės, kur jūs buvote, kai aš gyventi nenorėjau? Tačiau mano savižudybė yra siužetas bet kuriam romanistui. Ji. Meilės jėga. Niuansas. Taip viesulas užverčia valtelę. Ligotas protas, kai trombas dalyje smegenų sukelia šiurpius jausmus ir jų motyvacijas – kliedesius. Tačiau aš nesergu. Aš tikrai nenoriu gyventi, jei meilė yra neįmanoma. Valandos ir vietos – ant vienos rankos pirštų. Mano gyvenimas ir ožka piendavėlė nuo kalno lapatai-lapaitai. Meilė iš pirmo žvilgsnio. Aš antros meilės nelauksiu. M. princas leido man įsimylėti sielos generolą, nepakartojamą Džeką. Gamta – penkiolika eilučių (jas praleidžiu). Kaip erelis vejasi baikštų balandį: Džekas dirba herbų meistru. Visa istorija jo rankose. Daro Vytį, lietuvių herbą. Daro dvigalvį erelį. Daro žaltį su karūna. Šis *semper idem* (lot. pastovumas) – mano meilės mozaika. Tai taiklus orakulas su Perkūno krivulės slaptaženkliau. Džekas – narsuolis, apaudęs kumščiais įžūlų nevėkšlą. Jį myliu, jis net nežino, kiek stiprus mano jausmas. Aš nesizėminsiu, man padės M. princas, karališko kraujo berniukas. Tykūsis Nemunas ir šalia Baltijos gyvenantys lietuviai. Džeko senelis lietuvis. Man šventa vieta. Šaltas nevidonas Hemo uošvis – tai tikroviška. Klausimas – ar pavys Čiurlionį čiurlioniukai? Pedantas, tikslus, ramus mandagus – Georgas, baronas, vienas iš geriausių Hemo draugų. Esmeralda – ilgo liemens (kaip Joana Šimkus), tobulo veido, švari, bet griežta gražuolė. savas-nesavas sistema priėjus prie paveldo: papročiai, vestuvės, laidotuvės, jubiliejai, krikštynos... Ką gi, tebūsiu aš prakeikta, nes ištariau „velniop“. Yra ne psichinės ligos, o psichikos sutrikimai. Mano nemiga, Hemo nemiga – tai psichikos sutrikimai. Bet aš nesergu. Aš sveika.

Mano apsisprendimas nusižudyti – tai logiškas nuosprendis šiame sumautame gyvenime.

Turistų traukos centru tapo ne tik jų namai Ki Veste ir Kuboje, bet ir Ouk Parko miestelis, kur restauruota Hemo vaikystės buveinė. Paryžiuje veikia Hemo pasivaikščiojimo maršrutai.

Puikus laikas. Gražią žiemos dieną, kai Hemas su Džonu dos Pasosu atėjo palošti hipodrome. Arba. Pietūs restorane „Course“ – belano austrės, omletas su kumpiu ir sūris bei atšaldytas Sancerre vynas. Hemas išgėrė čia po daikerį, lydintas pačios gražiausios merginos, kokią esu matęs.

HEMAS SU PARANOJOS SUTRIKIMU: saugokis ir nenuleisk nuo jo akių, ypač nuo Bilo. Jis ir vėl bandė sumalti automobilį. Iš pirmo karto manęs užmušti nepavyko, tai dabar tik ir laukia naujos progos. Praeitą kartą ji norėjo mane nudardinti nuo uolos. Kai atsisėsiu į lėktuvą, turi laikyti paslapyje šią žinią. Hemas kaip ir aš vis dažniau užsimindavo apie savižudybę: kartais atsistodavo prie ginklų spintos i rankose laikydamas vieną iš ginklų žvelgdavo pro langą į kalnus tolumoje. Gruodžio mėnesiui Ernestui buvo atlikta 11 gydymo elektros šoku seansų.

Papa, aš einu pas tave.

Platformos – gėris, dorovė, sąžinė, religija – tai pliusiukai pagal Kristų ir jo mokymą. Penkios Hemui žinomos meilės rūšys – idealistinė meilė, aistra, graži dvasia ir pirmavimas savas-nesavas sistemoje plius tobulas seksas. Aš apsistočiau ties pirmąja platoniška meile. Yra pasiaukojimas ją išsaugant.

Paranoja. Pragaras. Raudonplaukis Hemo draugas, supersnaiperis, turi sistemą, kaip nutaikyti į judantį taikinį, jo taikiniai pašunami ir patenka į pragarą, nes kariauja neteisingą karą. Per plauką į priekį užveda snaiperis ir dar vienas vokietis atsisveikina su gyvybe. Su akcentu, kuriuo kalbėjo Hemas prancūziškai, jis laimėjo simpatiją, kaip Paryžiuje gyvenęs amerikietis. Meri, ištekėjusi ir išsiskyrusi, ir Hemas, gero vardo generolas, abu įsimylėjo iš pirmo žvilgsnio. Du atsitiktiniai herojai. Visi prasisiekę, turtingi, o vienas – karo korespondentas, niekad nekariavęs, Pietų Afrikos žurnalistas. Kitas – iš Australijos, ne gražbylys, ramus, bet nesąžiningas. Juos Hemas taip ir aprašė.

A. de Sent Egziuperi sužinojo, kad Hemas organizuoja žuvusiųjų laidojimus. Ispanijoje. Ten buvo sužeistas baronas Georgas ir žuvo jo draugas iš Old Parko. Laidojimas. Sunkus ir pavojingas darbas.

Hemas kruopščiai ieškojo dialogo rūšies, kaip kalbėtų tas ar kitas herojus. Jo proza. Prusto pastabumas, Mopasano lakoniškumas ir E. A. Po originalumas („Indėnų kaimelis“). Lietuviai, labiausiai sergantys Europoje ir nusižudę. Mano atmintis yra geniali ir aš atsimenu viską totaliai. Ką esu skaitęs, griausmo laikais aš meldavausi paskutinio laiko išpažinties dėlei. Džekas sako, kad lietuviai totorių kare išsaugojo Europai nepriklausomybę. Antrojo pasaulinio karo metu rusai ir amerikiečiai tai padarė įveikę vokiečius. Vietoj prezidento („Patriarcho ruduo“) Hemas galėjo aprašyti psichotikus. Plati medžiaga – paranoja. Fantazija „Jūra atsitraukia“,

fantazija „M. princas ir jo parama Hemui“... Hemo, mirusio nuo protinės ligos, istorija ir jo anūkės, mirštančios iš meilės, finalas. Dvidešimt pavydo scenų, visur Džekas, lietuviškumas. Mitologizuota Lietuva. Nuo kaimo rekordo iki pasaulio rekordo sostinėse tam tikru istoriniu momentu. Suveiksmąžodinti daiktavardžiai leis atpažinti jausmelius; pirmu asmeniu apie aristokratus, taip geriau nei trečias asmuo. Kulinarija, garbės suvokimas geriant ir valgant. Skyrių pavadinimas – jausmai (džiaugsmas, pyktis, liūdesys), išsami analizė, gestai, ženklai, spontaniškumo metaforoje vertė. Ji. Pati gražiausia pasaulio moteris. Esmeralda. Neregė, kurią įdukrino baronas Georgas. Aš, pavyzdžiui, apsisprendžiau – mirsiu. Mano beprotybės labirintas. Vytenėlio pretenzija pralenkti Čiurlionį. savo dieduko pirmos eilės pusbrolių, visa tai – nacionalinis interesas. Savužudybėje lietuviai pirmąją Europoje. Kas ketvirtas serga paranoja. Jurbiliejinė saga: Oninės, Petrinės, Joninės, Stasinės, Velykos, Kalėdos – šventės, kai ieškoma proga padaryti čin-čin.

Paulius Ree, žydas, pederastas. Nyčė jį laikė naujuoju savo gyvenimo palydovu. Kurorte Vaho jų atostogas Ree pavadino „mūsų draugystės medaus mėnesiu“. Nyčė lyg grožio ištroškęs graikas turėjo kažką moteriško, pasirodė net labai koketiškas. Moteris yra lietuvių namų simbolis, sakė Džekas. Kosima, Vagnerio žmona, Franzo Listo duktė, ją aplankė Nyčė. Į Veimarą, Goethees miestą, Zaratustros autorius, atvyko vėlyvą naktį, pasislėpęs už užtrauktų nuosavos kariatės užuolaidų. Muzika buvo vienintelis dalykas, kuris dar pasiekdavo jo aptemusių sielą. Tik naktimis jis prabusdavo savo urve. Tada pasigirdavo garsus nelaimingojo staugimas, išgąsdinęs Silberblicko vilos gyventojus. Mirtinai sužeisto žvėries stūgavimas. 1849 metais Liudvikas Nyčė, tėvas, mirė nuo savo paslaptingos psichikos ligos. Genai.

Vagneris mąstė apie Bethoveno mirtį, sulaukęs 57 metų. Ir jam pačiam tiek sukako. Ir jis suprato, kad dievų saulėlydis ne už kalnų. Empidoklis įsūnija pesimistinę filosofiją, būdingą Eschilo tragedijoms ir Vagnerio muzikinėms dramoms. Nyčė, anonisto veidu ir nukarusia nosimi. Ponia Nyčė arklio ėdžiose pagimdžiusi būsimą galiūną, kuris prireikus mokėjo kalbėti, o prireikus ir gudriai patylėti.

Veronika. Jos meilė. Ji griuvo lyg suvarpyta baudžiamojo būrio salvės. Atsidavė menkos meilės gūsiui. Planuodamas iššokti 2.10 iššoki 2.09, o jei stengiesi iššokti 2.15, tai iššoki 2.10. Vytenėlis planuoja išgyventi 85 metus. Pažiūrėsim, kaip pavyks.

Tas, kuris sukūrė universą, sukūrė ir prasmę – sostinių platformą. Tai nėra garantuoti atsakymai. Universas nugali ir geležyje, iš vienos formos keliauja į kitą. Gyvybė pati nuo savęs prasminga nebūna. Finalinis gyvenimo sostinių rezultatas ir yra prasmė. Moralė, sąžinė, geras vardas atitinka universalų dėsnį. Prasta sostinių kokybė, mažas rodiklis yra nelaimė žmogui. Kančių ratas – *sansara* yra dieviškas. Sostinių lygis yra dieviškas. Susilietus su universu toks tikslas. Pragaras yra tik vienas iš sprendimų. Koks laimės kelias? Tai kuklus svajonių įgyvendinimas, o jos – tai sostinių

rezultatas. Anot Džeko, LDK – šventa Lietuvai. Nemuno kraštas. Mitas yra tai, ką nori pavadinti mitu. Tik gerai arba nieko. Veidrodyje tauta mato kitą tautą, o ne save. Tai slydimas universu. Tikslus ir rūpestingas planas it kūnā valdantys neuronai, savas-nesavas sistema ir *chebra* su *bachūrais*.

Yra lengvoji pornografija, apnuoginta moteris, ir sunki pornografija, de Sadas ir analinis seksas. Esu pirmajame variante, *faina pacanka*, nieko mergiščia. Meilės karai it valstybių karas, diplomatija ir kompanija su gudriais žvilgsniais ir maloniais balsais. Hemas. Planas B. Aukštas tikroviškumas. Hemas. Kas jis? Štangos bičiulis su pilna aukso burna ar sekimas Švarcnegeriu ir Hemo plunksnos jėga? Jaučiuosi sterili. išsičiustinusi. Ar patikau Džekui? Jis nusvirduliavo, įsmeigęs prieš save sustingusį žvilgsnį. O aš labiau gaidžių peštynių mėgėja, o ne verksnių kategorijos. Intuicija man pakuždėjo: Jis; kaip ir Hemas; gyvena planuodamas nusigerti prieš pusryčius; šnapsas nepavirto žemės druska, to jis nenorėjo; Sudie.

Ji. Mirštančio iš bado erelio ataka: arba zuikis bus jo, arba jis neturės jėgų dar vienai atakai ir numirs. Tuo yra šis laiškas. Arba aš laimėsiu Džeką, arba numirsiu, jei to nepasieksiu (išgirstu savo balsą). Džekai, daugiau mes nepasibučiuosime. Susitiksime anapus. Ten siela atskrenda susitikti su kita siela.

Gaivus lietaus išvalytas oras žadina norą gyventi toliau. Tačiau aš turiu jėgos. Suvalgau 30 tablečių migdomųjų. Aiman! Aš netenku sąmonės. Nusizydymas – tai mėgdžiojimas ir nusirašymas. Esu girdėjusi, kad taip nusizudo žmonės. Genijaus gyvenimas ir mirtis – tai painus galvosūkis. Auksinis vabalas ir M. princas – tai superfantazija – Beatles, beetle, vabalas (Volkswagenas), savas-nesavas sistema, tačiau tai ne šeimos kronikos žanras. Tai laiškas su traukiniu – anapus. Laimė – nelaimė ir M. princas. Laišką įvertinsiu balais – 70 balų. Po mirties susitiksime Hade. Būsime lyg šią sekundę. 50 savas-nesavas grupelių, apie jas informuoja ne laikraštyje, o prozoje. Iš 100 *bachūrų* nusirašome 80, kiti originalūs, su maketavimo gabumais. Idėja – šūvis. Lenkijos šlėkta – lietuvių karaliaus tarnas.

Hemai, nuo horizonto akių neatitrauk. Velnio neštas ir pamestas Džekas. Esu lyg būčiau pabėgusi iš psichiatrinės. Žmogžuvis (lydeka) ir emocinis fašistas. Hemai, žiūrėk ir žliumbk. Padėk išgelbėti asmeninio gyvenimo likučius. Kai mano I. Q. pasieks dviženklį skaičių, aš būsiu kvailesnė negu atrodau. Gal aš sysioju skaisčiau už kitas? Pykšt-pokšt-keberioškšt ir kietai varanti Margo spėlioja, teks ar neteks pamojuoti kumščiais. Džekas turi metų, ačiū Dievui, na, toks vyras, ką aš žinau; Džekas su pilku kostiumu – *elegant*. Naršo tie CIA-istai, gnydos, ir nieko neranda. Džekas, pažintis su juo; o tada prisidirbau tokių fintų, tu, Hemai, neįsivaizduoji. Siaubingi dalykai, viskas kaip turi būti, buvau labai protinga, kad tu neįsivaizduoji. Išgėriau migdomųjų, už poros valandų turėčiau užsilenkti. Sėdėk ant klyno, pasakytų Hemas. Ekosistema – darbininkai ir buržujai. Prozos Žvaigždynas – tie, kuriuos pažinojo Papa. Tai Selindžeris, De sent Egziuperi, Džoisas. Mikropasaulio oda; rūšiuoji ir mąstai – toks

tavo darbas. Numirsi iš juoko, juoką kelianti gyvenimo kaina. Tai mano migdomieji. Prozos meistrai, kaip vorai audžiantys šilko gijas, ir jūros ežys, mintantis dumbliais, o ūdros suėda 50 jūros ežių per dieną. Tokia ekosistema juodadarbiui literatui ir žodžiaėdžių skaitytojui. Dvylikametis skaitytojas Hemas išauga į literatą. O literatas į prozos meistrą. O prozos meistras į prozos genijų.

Pirma barono moteris – gatvės prostitutė. Pirmas Esmeraldos vyras – Hemo draugas. Tada Esmeralda dar matė. Jos meilė su Ipolitu, negru muzikantu, smuikininku, kai ji buvo neregė. Hemo dvasinė meilė – 40 metų skirtumas – panelė iš Venecijos. Nakties nuotykių – Dinas Moriartis. Faustas – gero vardo sostinės generolas. Tikrovės lygis – A, B, C, D, M, L... Fantazija „C“ – labai subtili (E. A. Po). Džekas su dzūkų tarpe (jo senelio tarpe): *dzievaži, ciesa*, Sanitaras Džo, pasišvaistymas peiliu ir liūdna baigtis – nukautas Ipolitas.

Egzistuoja sostinių kokybė. Gali pasižymėti vienoje sostinėje, o gali pasižymėti ir daugiakovėje (Goethe). Sostinės – religija, pinigai, bendravimas, hedonizmas, profesija, vaizduotė, savas-nesavas sistema, transportas, sportas, turizmas, geras vardas, pirmavimas mažoje grupėje, meilė, draugystė ir t. t. Geras vardas svarbiau negu humanizmas ir pirmavimas. Faustas paima gėrį iš velnio. Stipriai nusižengia gero vardo sostinei. Savas-nesavas sistema – sijonas moterims (trumpas) ir sijonas vyrams (škotai). Hedonizmo sostinė. Esu laimingas net laimėjęs smulkmeną. Man užtenka eilinio laipsnio visose sostinėse, išskyrus profesiją ir gero vardo sostinę.

<Čiuożykla Vienoje ir Seefelde. Insultas. Dvasios siaubas. Bandytas numirti iš bado, šalia Miuncheno, giraitėje. Nesėkmė: ko nepadarytų ir pats tamsos kunigaikštis. Smulkus šriftas, detalės, daug sakinių, smulkus aprašymas ir stambus aprašymas. Hemo sistema. E. A. Po maniera, logika. Šis romanas – tikrovės mozaika ir iš jų, tikrovių, pastatyta piramidė.>

Miegas ir kliedesio citatos nemirtingo žmogaus. Pagailėkime gamtos kapitalo. Pasitelkime metaforas. Kuo tai padės Žemei? Milijardai sostinių variantų (tūkstančiai generolų, milijonai leitenantų ir kt. ir pan.). Ateitis tobula. Turi pradžią ir pabaigą. Šis laiškas – tai smagiai atspindėta realybė (iš jų ir vaizduotės sostinė). Faustas. Jis nugalėjo velnią. Viskas nuspręsta ir atlikta Faustui. Niežuotas šuo, gulintis ant asfalto, pasiruošęs laižyti Lozorius žaizdas, su nusilupusiu pasturgaliu, šlykštus ir išpurtes, pasibjaurėtinai drebas, pūliais aptekęs šuo. Tai senas raguoto kipšo šuo.

Baronas Georgas, Ispanijos kampanijoje praradęs koją, ir Franko kalėjime pralošęs ranką. Jis vienas artimiausių Hemo draugų. Į Franko kalėjimą pateko išmetęs butelį šampano iš ketvirto aukšto ir pataikęs pro šalį einančiam policininkui.

<Lietuvių karate kovos meistrai iškart po japonų, – sakė Džekas.>

Paišant portretą Hemas pamini prototipus. Viešpats per daug didus, kad į būtų galima kreiptis tiesiogiai. Tas pats ir su Makartniu, ir Vytenėlio

pastangomis jį pasiekti. Senelių jausmai, Čerčilis: kiekviena valdžia palaikoma valdžios. *Bachūro* avanpostas (200 *bachūru*). Sėkmė Hemo kaip autoriaus. Po truputį aš netenku sąmonės. Migdomieji veikia. Atsigulė diena gimdžiusi naktį. Nuo vieno iki dvidešimt vieno suskaičiuosi ir, jei paskambins Džekas, aš iškviesiu gydytoją, kad mane išgelbėtų.

Jei jis mane myli, jis pajaus ir paskambins. Ispanija. Hemas. Filmas apie karo veiksmus. Pleveno žvakės, ir taip keturis kartus. Bliuzas. Bliuzas prozoje.

– Apie ką, – paklausė Veronika. – Apie paranoją? Apie tai reikia kalbėti – tai „Baltoji“ žemė.

– Džekas, – tęsiau aš toliau savo laišką, – mano jausmai jam, aistra pagal amžiaus padėtį. Informacija prozoje man gerai žinoma, o skaitytojui nežinoma. Hedonizmas. Hemas geria ir geria su noru atsipalaiduoti. Pozityvas: man buvo gera, aš nugalėsiu, man patiko. Hemo pozityvas.

Kuo daugiau žmogus žino, tuo daugiau jis sužino, kad mažai težino.

Platformos – meilė, karas, sportas – medžiaga. Aš žinau viešbutį šalia Prado. Viešbutis Sevilijoje (su virtuvės puodais, paruošta pigiam gyvenimui). Jis. Literatas. Kovojuantis su epitetais ir metaforomis. Nepatikimas lyg piktaliežuvė durininkė.

<Jis. Šėtonas. Ir šlykščios sutarties įvykdymas.>

Didingas šio romano tikslas. Paranoja ir remisija (aš nesergu), akstinas išrasti vaistų – tai daugiau nei pacifizmas ir lavonai karo lauke. Mėgdžiojimas ir nusirašymas egzamino egzamine ir tik kelis procentus sugalvotas romanisto. Daugelis gyvenimo etapų su *bachūru* (dvylikamečiu), paveldu ir fonu: „bravo“, šampanas, tortas... Aš ne teroristė, Džihados savižudė, aš už gyvenimą, nesibaigiantį sostinėse, jo tobulėjimą. Bet nusižudžiau, nes turiu įrodyti savižudybę, kad mano meilė aukščiausias lygis ir gražiausias puslapis. Sostinės ir filosofinis-ideologinis ginčas. Du šimtai savas-nesavas sistemos metaforų. Geografinės vietos, kaip aprašinėjimo motyvas. Tūkstančiai vitražų ir metaforų su vaizduotės sostine. Aš, Hema, nepabėgsiu nuo savo lemties. Ekspresionizmas, maksimalizuoti jausmai. Šis laiškas – mano sielos pėdsakas, naktį mane sapne aplankė Džekas. Gražus kaip Kupidonas, jaunas, švelnus ir jausmingas. Šis mano monologas baigiasi, mane ima miegas. Aš keliauju į Hadą. Niekada pigiai nepasiduok, mokino mane motina. Kenedis stojo prieš privačią bankų sistemą, kuri leido nacionalinę valiutą ir gamino popierius, vesdama į bankrotą visą Ameriką. Taip buvo grobiamas pasaulis.

Šeši – yra žvėries ženklas. Šis skaičius yra milijardierių laimės skaičius. Nuo prekių einama prie žmonių. Banko kortelė yra terorizavimas. Taip gali gauti insultą, infarktą, psichikos ligą. Tai vergo žymė, kurios ištrinti neįmanoma. 666 – Antikristo ženklas. Žmonija bus mažinama. Mano dvasia sugrįš ir įsikurs augale, girioje, žmoguje, paskui ir vėl paviešėjusi žvaigždėje sugrįš į gluosnį, karklą ar į žmogų.

Reiganas nusmaugė komunizmą ir anglosaksiškas projektas tapo vienintele jėga. Senmotė sėdi ant slenksčio ir priiminėja nėsčias. Aš mirštu

nepastojusi. Paranojiko mirties planas: traukinys (pakišt galvą po ratu), trylikaaukštis (nušokti), vonia (kai pjaunamos venos), pasikorimas, migdomieji – tai patirtis ir tik stebuklo dėka sulaukiau šios savo mirties valandos. Visa tai – Džekui, kurio senelis iš dzūkų provincijos, savanorių kaimo, šalia ežero Avirio ir šalia Leipalingio. Senelio vaikystės namai. Mano pūsta lyg puta suknelė, su ja ir būsiu palaidota. Momentas, kai mirtis naudingesnė už gyvybę. Prisiekiu, nustosiu kvėpuoti ir mirsiu. Esu trapi kaip mirštančio paukščio kojelė. Dievo akivaizdoje žmogus visada neteisis. Jos. Upės. Nemuno vaga. Ir Lietuvos kraštas. Ten važiuos Džekas. Ten jis ir mirs. Leisk man paaiškinti – atvykstu į Hadą. Mano kančia didžiulė lyg Jeruzalės senobinė vieta (kas pabadyt aprašyti Jėzaus gimdymą?).

Štai čia pro šalį kaip senas giminės tarnas praeina beprotystė. Aš gailiuosi, kad nusižudžiau. Mano putnios lūpos, trumpai nukirsta nosis, esu raudona kaip vynuogių kekė. Deja, mano laiškas raišas. Sudie.“

60–65, „1–85“

Mums, gimusiems 6-ajame dešimtmetyje, Jonas Mekas yra Niujorko, Vusterio gatvės Nr. 80 senbuvis.

Hemas – istorinio romano herojus, ir mirties kvapas – 50 parų Romoje, be miego, be maisto, tik su ketinimu nusižudyti. Didmiesčio perkusija ir vienišas žmogus, nelaimingas paranojos dalyvis.

Ha детях гениев судьба отдыхает. Čiurlionis ir jo vaikaičiai. Pavalgymas ir kakū, energija planui įgyvendinti. Kuriozinis epizodas: melodija iš intonacijos – „Trys taškai! Mantas Kalnietis įsūdė tritaškį. „Grūdu metaforą į sakinį ir bandau apginti savo prozos tvirtovę. Girnas daro iš titnago, o epitetus – iš gyvenimo spalvų. Bet aš krentu veidu į purvą. Man nepasiduoda tobula gyvenimo lašo kopija. Šis prozos meno koncertas leidžia padaryti rezultatyvius gyvenimo epizodus. Telioka kuklus jausmų salvės aprašymas. Atrodo aš nežinau, ką veikti su žodžiais. Kokybė, darbas žmogaus iš kitos planetos. Talentingo skaitytojo patikrintas romanas ir malonumas skaityti tyliai, su kukliaširdžiu palikimu. Ir, kad būtų tolesnis romanas sklandus, lygiuojuos į žodžių enciklopediją, į humanizmą, nes ši prozos juvelyrika – rankų darbo produktas. 8 valandos romanui skaityti. Tai užmokestis už informaciją. Trys taškai! Intonacija lyg būtų „eik tu šikt“. Bet aš gaudau varnas šiame pasaže. Skaitytojui patinka, kai aš šluoju savo prozos sandėlį. Vėl akis drasko jūsų romanistas, kuris stato oro pilis, rašydamas romaną su visos Žemės žodžių driblingo lygiu. Gaudau epiteta lyg karštą bulvę. Aš neturiu auksinių rankų, neturiu auksinio liežuvio, bet mano vaizduotė tauraus metalo spalvos, kai kur aukso.

Neįmanoma viską nukopijuoti iš gamtos, bet stengtis verta. Romanas senam ir mažam (apie psichikos problemas). Vaistų nuo paranojos atradėjas gaus Nobelio premiją. Tai nesutramdomai mokslininkų konkurencijai. Kai per savo gimtadienį rašau šias eilutes, riebias ir turinčias talento būti talentingu. Atsipalaiduokit, tai tik ambicinga nesėkmė. Šis sielos triūsas geros kokybės produktas, ir, skaitytojų pamėgtas tekstas, reikalauja

čempionų dėmesio; laikas atsisveikinti su nevykėliais. Svarbiausia neprarasti sveiko proto. Prasminga ir kokybiška prozos oratorija, kuklaus darbo rezultatas. Senyvas jaunuolis V. R. įsisuka į amžinybę. Esu šalia šventukų ir M. princo, palaikytas su antra dialogo dueto puse. Keliausiu gyventi toliau. Vatikaniška etika įpareigoja ir aš pasimetęs, lyg važiuočiau kvadratiniais ratais. Išlaušiu aštrią metaforą: ar tai dėl to atėjau į pasaulį, kad išmokčiau būti laimingu? Pademonstruosiu individualų meistriškumą daugiau mandagiems, negu griežtiems šios akcijos dalyviams. Noriu gyventi ilgai ir laimingai 85 metus. Ar paranoja sujauks jūsų ar artimųjų gyvenimą? Pasimokykite, kaip elgtis šiuo atveju. Siužeto duobkasiai sako: rašau, kaip galvoju o skaitau, kaip svajoju. Šis tekstas klausimų užduoda daugiau, negu atsakymų. Skaitymas skalesnis, kai skaitai prozos didžiūną, bet reikalingas šaltas protas, kai šniokščia priebalsiai, šniokščia galūnės. Nobelio premija tam, kuris prailgins totalią savižudybės prevenciją. Kaip autoritetingai pasakytų Julius Sasnauskas – norintis laimėti aukštą gero vardo sostinės laipsnį teaudžia gobeleną su Vyčiu ir 10 Dievo įsakymais. Blizga akys už Dievą ir tėvynę. J. Marcinkevičius ir P. Abukevičius vieninteliai, tik jie rado nišą cenzūros laikais. Čia užstringa argumentai, o dabar, kadangi jums labai patiko, pakartosim: 1000 gyventojų kasmet nusižudo – štai dėl ko reikalingas šis romanas, relikvija prevencijos dalyviui. Svoris literatūros ubagiukų (centų) jums sunkus nepasirodys, nes prestižinė poezijos kulinarija pasiduoda prozos inžinieriui, kuris randa pozityvius dalykus, ne vien būtis kritiką.

Ispanai per mėnesį išlydydavo 7 tonas aukso (Kolumbo laikais). Kortesas norėjo sudeginti Montesumą, norėjo actekų ir inkų aukso. Afrika ir Brazilija – Portugalijai, o visa kita – Ispanijai. Japonai paspartino tauriųjų metalų kasybą, buvo iškasama 450–600 tonų sidabro, o auksą jie importuodavo. Anglija ir Prancūzija kovojo dėl aukso (10 tonų aukso gavo anglai). Karolis IV aukso gaudavo už tai, kad neįsiveržė į Prancūziją. Naciai turėjo 8 000 aukso plokštelių, 60 dėžių aukso. Kalifornijoje buvo išgaunama 95 tonos aukso; aukso karštligė. Didžiausi žmonijos judėjimai – kryžiaus žygiai ir aukso karštligė.

Ar turite pavažiavusių artimųjų ar draugų, giminių?

Telieka susitaikyti ir apsišarvoti kantrybe. Mūsų ateities sala vyniojasi gyvatės judesiais ir iš šaldytuvo atėjęs dvasinis boksas puola su koncertine replika: Hemingvėjaus byla, „Papa. Hemas. Sirgti ar nesirgti“. Laiškai, kuriuos Hemui parašė Vytenėlis.

Mirties kvapas – 50 parų Romoje be miego, be maisto, tik su ketinimu nusižudyti. Ji. Didmiesčio perkusija ir vienišas žmogus, nelaimingas paranojos dalyvis. Humanizmo stovykloje skamba pavojaus varpai. Pusvelčiui atiduodama žodžių sesija, kai man į užpakalį dumsi grabas ir Traidenio mirtis nuo trombo (mudu sirgome epilepsija), – man bus tas pats.

Vilniuje aš lankau konferencijas, parodas, seminarus kaip milijardierius, laisvu laiku lankantis sesijas kaip laiko praleidimą. Naktimis

lošdavau kortomis (karaliaus veikla), o dienomis lankydavau kultūrinius renginius. Ir hedonizmas: gaudavau vyno, brendžio ir užkandėlės, ir taip 3-4 kartus į savaitę. Tikrai buvau hedonizmo majoras (dar į savaitę kartą kažką nupirkdavau – brendžio ir ispaniško vyno). Šie renginiai – tai lubos, įmanomos tik karaliui. Kiekvienas žmogus žavus, nors ir eilinis visose sostinėse; kiekviena vieta Žemėje žavi, viena už kitą gražesnė ir žmogus viens per kitą puikesnis, gal net seržantas tarpe milijardų eilinių. Ši nuodinga filosofija ir suvalgyti prozos skryliai, išskirstysim tai į stalčiuokus, kai iš materijos deginimo lieka tik dūmai. Taip. Dabar kur kas geriau, negu prozos ankštoki žiedai ant literatų pirštų. Skliausteliuose: teks talžyti liniuote šį prozos *bambizą*. 3 ml. kartų prisiskambino pagalbos telefono linija tie, kurie nori nusižudyti, ir čia nesikandžioja gyvenimo meilės kaina.

Eschilo, Sofoklio, Euripido „Elektra“. Muzika Haidno, Mocarto, Bethoveno ir G. Kelly. Paranoja. Savo blyškia rankute, gniaužančia tą nelaimės patiekalą. Su neapykanta Klitemnestrai.

Katalikai. Nuolatinė atstovybė prie šv. Sosto, 500 metų senumo ordinas. Lietus ir melancholija, įkūnijanti liūdesį ir norą eiti miegot, su paslaugumu piktai uošvienei.

Slenksčiai ir pašamonės srautas kaip romano esminė vinis. Vienas su kitu nesurišti dalykai – tik intuicijos šešėliai. Triusikėlių trūkumas ir aitrus dvokas Rytų kanalizacijoje. Rusijos politikai krečia išdaigas. Akys. Bijok piktų akių, nes tai paranoja. Dyla sąžinės buferiai, *myliu tave ir gyvenimą*, rašai tu telefonu. Per moteris karai (Elena). Apie paskutinį, bet svarbų momentą; per kančias ir skausmus gimdžiau – šį romaną, rašytą tris metus. Be pauzių, kasdien. Daug veiksmių. Sudėtingas gimdymas. Mes atrišime šį dovanų maišą ir norime nuolaidos iš skaitytojo, nes keliauja prozos cepelinas per spirgučius.

Hemas su kvadratinu smakru ir Čiurlionio gimnazijos profesorius, Landsbergio protežė, su Pano barzdele. Viskas išanalizuota lyg nusėtas lavonais laukas prie Trojos. Vieną turiu fotografijoje prie rašomo stalo, kur Hemas spiria į orą akmenuką, su languotais marškiniiais, puikiausia jo nuotrauka.

Paranojikas, sėdintis laiptinėje, verkia, kankinamas sielvartingos kančios. Neva reikia mirti, tačiau sustingusį kūną pajungs prie kompiuterio ir kankins 100 metų, perrašinėjant jo gyvenimo patyrimo juodrašį. Tai padėjo išvengti savižudybės. Bet dar yra ir Žmogaus teisų teismo jurisprudencija; Ypač svarbu, jei prelegentas nesutiks su mano impresionistiška pašaipėle. Gabaus dailininko pasirinktos metaforos. Reikia spręsti šias filosofines lygtis. Kvepia matematiko talentu. Tarsi kaire ranka rašau šias eilutes. Situacija, kai reikalingas individualus meistriškumas. Bet dabar snustelėsiu su savo proza. Arba ne. Briliantinės prozos tenoras tekyla aukštyn, į itališką belkanto, lai lyg boingas keliauja į viršų.

<Jei nori uždėti letenas ant mano užpakaliuko, pamiršk. Esu tyras, mažai žadantis princas, pasakiau gėjui, konferencijoje „Santa Baltic programme“. Noriu išplėsti naudos iš šios scenos. Tolesni įvykiai? Niekas

dar nesugalvota. Emanuelis Zingeris, su liūliuojančiu it armonika pagurkliu. Pažinojau jį tais laikais, kai buvo lieknas studentas. Nesigilinsiu į ministerijas ir draperijas, šis romanas netaps tautosakos dalim. Pasiilgau laiko su dailia žydaite. Jų turėjau keturias. Esu laimės ieškotojas, skaitantis viešbučių telefonus aerouosto laukiamajame.

Ji. Tvarka. Matyt teks pasukioti skaitytojo kiaušiuokus su pačiu didžiausiu veržliarakčiu.

Jie. Mažmožių dievai. Neša sėkmę dainuojančiam žvejui. Viskas, kas romanistui telpa į vaizduotės kalėjimą.

Irena Degutienė. Manau, kad Tėvynės sąjunga ir krikščionys demokratai sieks sudaryti koaliciją su mūsų vertybėms labai priešišku V. Tomaševskio bloku.

Mes turime daug ūkininkų, nusistačiusių prieš genetiškai modifikuotais organizmus ir vienas iš aktyviausių – Ramūnas Karbauskis; Jo agrokonzernas pagamina 65 procentus viso Lietuvos pieno.

Amazonės miškai – tai laukinių džunglių begalybė, besidriekianti per beveik visą Amazonės baseiną.

Aš susigraudinęs. Mano kiaušai arbūzo dydžio. Ji. Matrona. Krūtys kaip prinokusios kriaušės. Iš tų, kurios man visada patinka; užpakaliukas 5, 9 (šešių balų sistema), ištikima lyg būtų su manim negyvenamojoje saloje, tik aš ir niekas kitas. Vichy vandens parke mačiau tik vieną damą su tobulu užpakaliuku ir gražiu veidu. Toks atvejis tik vienas per metus.

Ankšta aukštų standartų gerovė: JAV, Vokietija, Anglija. Narsiai spindėjo baltutėliai pranešėjo dantys. Seminaras „Meno kūrėjų organizacijos ir infrastruktūros bei žmoniškų išteklių plėtra“. Kita spuoguota ir strazdanota pranešėja. Nuo jos idėjų mano smegenys ištinu nuo didelio darbo. Tik nusižeminimas ir tyra širdis bei pažinimo nervas.

<Laimutės, mano žmonos priekaba. „Ko tu eini man ant kelio, neleidži praeiti. Ko tu eini prie kompiuterio, nenusiprausęs rankų. Kas per žmonės. Tu vėl pamiršai skėtį. Neklabėk, negirdžiu oro prognozės. Nusibodai su savo sportu.

Atidarytas mano proto seifas. Aš atlasas it strėnas susijuosęs pirtininkas.

Pranešėjas Rasius Makselis – supolitikėjęs, turintis šarmą seimūnas. Jei jau apie tai prašnekome, jis šioks toks *dendis*, gal net epikūrininkas. Kaip su juo elgtis? Ar kaip su pastojusia kambarine, ar kaip su Japonijos imperatoriumi? Aš atplėšiau jo politinį laišką ir sunėriau rankas. Ji. Pastovi lyg valdiška tarnystė jo garbėtroška ir kova prieš radikalų blogį. Kai tuo tarpu – melas, žodžio nesilaikymas yra minusiukas minties kelyje. „Aš, ar blaiva, ar girta darau mur-mur ir esu mandagi it Stalino tarnaitė“, – pasakė pranešėja sukurtoomis bučiuoti lūpomis. Ar tai atstumianti žmogiškumo stoka, ar – aš kai ką sugalvojau-solidžios Jokūbo, Izaoko ir Abraomo istorijos? Daryk, kaip sakei, pagalvojau, esu mąslus žmogus, studijuojantis gyvenimo rebusus. Angelas pasakė Viešpaties vardu ir M. princas man padėjo. Esu malonus draugijoje, nors paranojos skausmas surakino mano

sielą, aš apsiverkiau ir pabučiavau nykštį, tikėdamasis, kad po mirties bus geriau, tad gal ir verta nusižudyti.

Dievas išbando, kad jo bijodami nenusidėtumėme. Tiesą sakant, aš žiovavau. Menę perskrodė rūstus pranešėjos balsas.>

Staselis. Kai bus neįdomu gyventi – nusižudysiu. Nenoriu būti našta kitiems. Jūra. Aš sau įrodžiau, kad galiu. Plaukimas 25 km.

Šnicelis. Jį gyvenimas subaladojo. Iš veido bruožų, akių – puikus, visą gyvenimą kažkas pavydėjo. „*Хорошо так хорошо, да ничего хорошего*“, frazė atidirbta šimtus metų.

Mano virtuvėj viskas išplauta ir aš jaučiuosi esąs ne daržovė. Mes gyvenam tokiam kvailam pasauly. Jo. Jo, žinai jo. Mes va taip (odo nykštį) gyvenome. Įsivaizduoji, koks *chodelis*? Kietas *bachūras* buvau. O dabar, kas aš? Šūdas.

<Zurza. Boksininkas. Nesvietiškai pirsčiojo ir jo pravardė – Šeškas. Pas jį kažkas su viduriais. Prieš jo, Zurzės, mirtį mes *blatnavojomės*, neįpareigojantis ryšys. Jis mušė Stepašina, Europos čempioną kaip kabantį maišą. Kablys nesiekia Zurzės. Jis nueina į šoną. Į širdies plotą seriją suvarė. Vieta virš saulės rezginio. Štai tikslas.>

<O, Jėzau! (čia paveldas) vietoj „o, varge!“ Kreipinys į gyvenimo stalčiaus trupinius. Paaukokite mane, sudeginant palaikus. Palaidokite mane M. K. Čiurlionio muziejuje, Druskininkuose. Tai būtų auka.>

KRYŽIŲ KALNAS

– Egzotiškasis kryžių kalnas. Reikia rimtai žiūrėti į kvailius, – sakė Oskaras Vaildas. Šimtai tūkstančių kryžių, ptaisytų su įvairiais palinkėjimais: mūsų šeimai sveikatos. Pradžia buvo vienas kryžius, pastatytas lietuvio, kai jo dukra psveiko nuo neišgydomos ligos. Savas-nesavas užkrečiamas draivas: iš lūpų į lūpas: „Paskutinis skambutis. Kauno „Aušros“ gimnazijos x laida. Birutė, Juozas, 2011 m.“

M. princas ne tik pasakos personažas. Tai dvasios gigantas. Man jis su rože, skirta Rožukui. Vienas minusiukas ir košė pagadinta. Neigiamas herojus. Apie pinigų – tikroviškas pasažas. M. K. Čiurlionio tėvo sesuo, mano prosenėlė. Paranoja iš ten.

Vilija Tūbaitė. Ji turėjo 65 vyrus, gražiausius ir iškiliausius. Pampuška Nr. 2 – Maskva, Paryžius, Niujorkas...

Bachūro juokeliai. *Bon amusement* (pranc. Malonaus pasivaikščiojimo).

Tiesioginė kalba, nedaugiau 1 psl. netiesioginės kalbos.

Savižudybė užvaldo žmogų. Čia patirtis 11 kartų gulėjusio žmogaus ir 9 sykius pasveikusio. Smurto sau rizikos įvertinimas.

Herojus Robertas, karaimas, prozos mokymo profesorius iš Kauno.

Psichoanalizė, kaip būdas sužinoti, kokioje būsenoje yra pacientas, ar jau pasveiko, ar ne. Savižudybė ir prevencinės priemonės – tablečių

rinkodara. Čia skaitytojas yra informuotas apie paranojos prevenciją ir susirgimą. Juodų akinių faktorius, viskas juodai, sąmokslas visur. Nuolatinis galvojimasis apie savižudybę.

Knygnešys XIX a. ir M. princas su pagalba jam. Lietuviškumas. Leidėjas ir rašytojas – knygnešio idėja. Duok dieve tyrą širdį ir skaisčią išmintį (sąmonės ir pasąmonės srautas). Ginčas, susikirtimas *post fastum* (lot. po šventės).

Senujų baltų tikėjimą pripažįsta 5 000 žmonių Lietuvoje. Maža ambicija – laimė dėl kuklių lūkesčių sostinėse. Eiliniu būt sostinėse jau yra žavu. O jeigu dar kur nors esi seržantas!? Pirmaujantis savo grupėje bachūras ir *arebours* (pranc. atvirksčiai), gero vardo žemas rodiklis, nes atstovauja kiemo bachūro, o ne humanizmo profesoriaus saitui. Ir aš myliu ją, būtent tokią – Sigutę našlaitelę, myliu jį, juokingą kaip Šveikas, moters ir vyro pranašumai ir minusiukai, su išankstiniu nusistatymu. Ozo reklama, Citroen reklama, verslo centrai kaip juokingas faktas, juokingo žmogaus sukelta meilė kaip eilinio ar seržanto idealizavimas. Kaimas, miestelis ir N. Y. centras – įvairūs įvairaus lygio fonai ir visi juokingi ir verti idealizavimo, nes reikia Baranikovo stovėsenos, kai keičiama dešinė ar kairė ranka. Čia kairys, šia dešinys.

Jis. Mano vadybininkas. Lėtas Palmaitis. Su meilės teismu ir su panelės parodytu liežuvio. Tai šarmas Tolstojaus su saiku, tvarka ir norma. Slenkstis purvinoj medžiagoj.

<Vilija Tūbaitė. Iš dailių rankų bei kojų galėjai nuspėti formą tų kūno dalių, kurias slėpė drabužiai. Olegas Jankovskis, jos meilužis, Kaidanovskis...>

Dvasininko ir mirštančiojo dialogas. Dėl *bona indoles* (lot. įgimto polinkio į gėrį) žmogus renkasi Kristų. Mažos grupės paveldas. Nuogumas ir gėda savas-nesavas sistemoje pas civilizuotus vienaip, o pas laukinius kitaip.

Dvylikametis bachūras, perskaitęs visą Mokytojų namų biblioteką, turi savo pasaulio supratimą, meilės ir gero vardo supratimą. Tai Vytenėlio platforma. Tikrovė ir knygos apie ją. Labai didelis procentas tikroviškumo ir principų dalyvaujant gyvenime. Išorinio pasaulio reprodukcija.

<Vyras žiūri, o moteris yra stebima. Moterys myli ausimis, o vyrai akimis. Sakoma, nuleisk akis. Kaip realizuoti savąjį seksualumą? Keičiasi sostinių paveldas. Lygių galimybių plėtros centras ir žodžio galia, formuojant visuomenės nuostatas. Andrius.Kubilius@lrs.lt. – mano idėjinis partneris.>

<XVI–XVIII a. tapyba. Nicola Vaccaro, Lukrecija. Paveiksle pavaizduota jauna mergina Lukrecija, smeigianti durklą tarp savo apnuogintų krūtų. Tai skyrius vieniems per trumpas, kitiems per ilgas. Gloriari non est naum (lot. girtis man nebūdinga).

Jau dešimt metų kaip mečiau rūkyti, laimėjau gal 10 gyvenimo metų.

Trys draugai – Georgas, Jokūbas ir Hemas. Tekstas kosmopolitiškas lyg Rostropovičiaus kvartetas. Kvailių minčių nėra, visos solidžios, visos protingos. Paranoja ir prozos fanatikas, ją aprašinėjęs.>

Kelionė laiku, laiko žaizmas. Akys verčia daryti spėjimus apie liguistą protą. Piktos, skausmingos – tai paranojos būvis.

M. princas ir jo gintaro kelio istorija. Nuo 12 metų pasirinktos sostinės, kurios lemia laimės lygį. Rembrandtas. Kolosalus prestižas gero vardo sostinėje – 10 Dievo įsakymų ir mėgdžiojimas Kristaus meilės žmonijai. Vaizduotė, pavertusi Hema *ancilla philosophiae* (lot. filosofijos tarnaitė). Neprašau Dievo nieko, kas nebūtų mūsų kasdieniniame gyvenime. Profesijos sostinė – *a limine* (lot. iš pat pradžių) ir *moto propria* (lot. savo noru). Jos. Pozuotojos akys. Rudos. Esu užgauta ir noriu atsiskaityti. Kitos pozuotojos akys: kenčiu skausmą – tai paranojikės akys.

Jis. Mintimis pradėtas Žilinsko galerijos apiplėšimas, juvelyrinės parduotuvės apiplėšimas – tai Delono pasekėjo gyvenimo platforma. *Stupare* (it. nuostaba), susapnavus M. prinčą ir bendravimas su juo toliau prozoje. Pasaulio variantai, sugulantys į sostines. Skaitytojas suras šios teorijos silpnąsias puses ir supras šių simbolių sintezę. Paimkime sokratikus. Jų liežuvis žąsį paverčia gulbe, o katiną – leopardu. Planas didelėm raidėm, o smulkom raidėm prustiškas aprašinėjimas.

Liga atėjusi per sapną, porą mėnesių nevartojus vaistų. Sykį susirgęs, eini prevencijoje ištemptu lynu ir bet kada gali suklupti ir nukristi.

<Tą pačią dieną po italų senovės meistrų parodos, kuriai vadovavo maestro Juozas Budraitis, kai mums, lankytojams, buvo pateiktas gero vyno butelis. J. Budraitis nepasišukšlino, buvome su Laimute sužavėti. Geresnę parodą Lietuvoje mačiau tik vokiečių ekspresionizmo parodoje Rotušėje sovietiniais laikais. Taigi tą pačią dieną buvome filme apie Juozą Lukšą, partizaną. Ramoškienės sūnus Ramoška trečią kart prisikabino prie mūsų ir liepė nešdintis. Tokios mėšlo krūvaos nesutikau per visą kelerių metų konferencijų, seminarų, parodų ir renginių istoriją. Jo mama gali išbarti savo pasišlykštėtiną sūnų; Jo nepaveikė nei LŽS, nei LRS pažymėjimai. Iš pusanro šimto renginių tik trijuose Ramoškos dėka patyrėme nesėkmę.>

Gyvybiškai svarbūs interesai. Europos žmonių konvencijos. Saviraiškos laisvė (dėl to norėjau emigruoti, dėl cenzūros...). Etinis teisingumas. Asmens orumo krizė ir smurto reiškiniai visuomenėje. Platus klausimas, kur telpa visas žmogiškumas. kažkas turi imtis rūstaus tėvo vaidmens. Aliošos Karamazovo siekis sustabdyti blogį. Savižudžių ir paranoja sergančių sąrašas, išskyrus Sokratą ir Kalantą, – Janonis, Majakovskis, Hemingvėjus, jo šeima (6 asmenys), Van Gogas, Čiurlionis, Nyčė, Šumanas, Helderlinas, Getės tėvas, Dalida, Šapranauskas, Einšteino giminė, ir t. t.

Ir dar aibė, neskaitant tų, su kuriais gulėjau ligoninėje.

Svarbu įskiepyti M. prinčą į realią tikrovę. M. prinčą Diogenas vadino Nežiniuku. Ji. Šios dienos gražuolė, sutikta troleibuse. Panaši į Barbę; švelnus, gyvenimą palaikantis žvilgsnis. Pirma: veido grožis; antra:

kūno grožis, sukeliantis azartą – aršumą; trečia: proto ir dvasios aukštas lygis...

Esu Ožėškienės gatvės *bambizas*; sostinės ir sėkmė jose, šuolių į aukštį ir kariškų laipsnių sėkmė. Rezultatas – kaimo, miestelio, gatvės, respublikos, Europos, pasaulio čempionai, savo šaukimo konkurencijoje... Ūgis ir I. Q. Vaizduotė kaip tiltas tarp proto ir jausmų. Pirmiausia pasirenki sostines. Toliau nusprendi į kokį rezultatą orientuotis (gal į eilinio?). Laimė – sėkmė svajonėse.

<Panelė sužino, kad tą dieną jai pavojinga ir ji nusprendė pastoti; kreipiasi į Algį, o šiam suabejojus – į kitą savo draugą. Nuo ko ji pastojo? Nuo Algio, aiškus dalykas. Ji buvo tvirtai į jį įsimylėjus. Tokiu būdu Algis gavo sūnų. Bet kas tikras tėvas? >

Kristina, Algio meilužė. Ji isterikė, vis ašaroja. Bet tai nėra rimta liga, nors venos buvo pjaustomos.

Tikiuosi, kad nors 10, perskaičiusiųjų šį romaną, įdės mokslinį indėlį ir patobulins išgelbėjančią chemiją. Vade et epetito (lot. eik ir prašyk), prašyk sveikatos ir ramybės. Labai sunku atspėti, žmogus serga, ar ne. Reikia didesnės vaistų dozės arba kitokių vaistų. Mane neišgydė 3 kartus iš 11 bandymų (psichiatrė Jolanta paleido, jai pasirodė, kad aš pasveikau).

Istorija. Vietoj prancūzų revoliucijos su giljotina – dainuojanti Landsbergio revoliucija, tai yra *Selbst gegen wart sef, precence* (vok. esatis sau). Sostinių periodinė lentelė.

Manu militari (lot. ginklo jėga) yra 17-mečio jaunuolio (it. *bambino*) svajonių kulkosvaidis, leidžias serijas it klasikas su išnuomotu smokingu, sakantis kalbą savo kūrinio pristatyme.

Vieninga Europa – vieninga istorija: Andrius Kubilius, Emanuelis Zingeris, Arvydas Anušauskas, Markas Zingeris... Lytinė reprodukcinė sveikata. Neva moteris – gimdymo mašina. Kontracepcija ir lytinis švietimas: kontracepcija savižudybės kelyje ir švietimas paranojikui ir jo artimiesiems.

Šalia kieto ir tvirto vyro turi būti silpna moteris su žmogaus teisėmis ir vaikų problemomis. Moterų dalyvavimas, priimant politinius sprendimus, kelia kokybę. Svarbu, kad būtų daugiau taikos. Slovėnijos ministrė pirmininkė, Danijos ministrė pirmininkė, Vokietijos ministrė pirmininkė bei Dalia Grybauskaitė – tik keturios moterys valdžioje. Kol kas politikoje šeimininkauja vyrai. Žmonės reiškia susirūpinimą dėl įvairių formų smurto prieš moteris.

Diana, graži *adolascence* (lot. mergaitė), *ecce homo* (lot. štai žmogus). Logikos ersatz (vok. pakaitalas, surogatas). Atsimenu pas ją šerno kailį, jos tėvas buvo medžiotojas – iš ten jos vardas. Turiu medų *im petto* (it. savo širdy). Neurochirurgai – Diana Kuzmickaitė ir Artūras Rožukas, pusbrolis. Jie padės man kovoje su insultu ir epilepsija. Bet mes galime teigti, kad *homo adartus natural* (lot. žmogus gamtos priešas). Martinas Schulzas, Europos Parlamento pirmininkas linki gerų Naujųjų metų. Rožukiškas skonis medžiagai ir matematinis draivas *la cosa e santa* (it.

šventas reikalas). Virgis Janulaitis – aš nemokėčiau rasti jo globos ir gerumo kitur. Garbės supratimas per kulinariją. Aš esu pilnas lietuviško mito. Dangoraižiai ir spalvotojų tolerancija – paskutinio šimtmečio pastangų *piazeta* (it. aikštelė). *Osi certio* (it. o taip, išties). *Raconteur* (pranc. pasakotojas) gali daryti atradimus, kurių yra *hoi polloi* (gr. daugybė, masė). Meilė įvardijama ne anksčiau kaip po penkių metų.

Humanistinis kapitalas. Prasmų skirtumas. Motinų centras ir vaikų socialinė generacija. Kai ateina pinigai, reikia mokėti juos išleisti. Papročiai, kuriuos dovanoja šimtai kontraktų. Ką mes dovanosime Kalėdoms? Savas nesavas sistema. Populiacija Baltijos valstybėse. Įsiklausimas socialinės demokratijos.

Viceministras Algirdas Šešelgis, gimęs 1953, kaip ir Kalanta, nuveikęs daug socialinės apsaugos srityje. Buvo viceministru 2008-2009 Sveikatos ministerijoje.

1588 m. Žygimantas Vaza patvirtino III Lietuvos statutą, kuris tapo pagrindiniu valstybės teisės aktų kodeksu; juo LDK piliečiai vadovavosi beveik 300 metų. Kunigaikščio Mikalojaus Kristupo Radvilos Našlaitėlio sukurtas Lietuvos žemėlapis, pastatyta pirmoji opera, klestėjo Vilniaus universitetas, išleistas Konstantino Sirvydo lietuvių kalbos žodynas.

Nuo 1600 m. respublika įsivėlė į žūtbūtinis karus su Švedijos karalyste ir Maskvos valstybe, o vėliau ir su Turkija. 1611 m., po beveik šimtmečio iš Maskvos buvo atgautas Smolenskas.

Pacų įsigalėjimas. Kristupas Pacas stengėsi nekariauti dviem frontais. Pirmiausia baigti karą su Maskva, atitraukti nuo Maskvos kazokus, nes reikėjo kariauti su švedais. Tam reikėjo taikos su rusais. Kazokai buvo visur, kur stovėjo cerkvės. Baltijos politika sutiko su Prancūzijos politika. Jonas Radvila buvo laivyno idėjos autorius; naro kostiumai ir laivai, prisišvartavę Lietuvoje. Jis to mokėsi iš Olandijos, kaip ir Petras I-asis.

Proza. Dėl žmonijos paranojos išguldymas žodžių prozos verpetuose.

Pilietis, kalbėjo R. Šimašius, teisingumo ministras, yra svarbiau, negu žmogus, nes jis kuria tokią valstybę, kurios nori patys piliečiai. Visa ši idėja eina į yadgana (sanskrit. užpakalį).

M. princas, atsiradęs Lietuvoje, tunelyje prie geležinkelio ir prozos virtuvės ventiliacija, pro kurią praskristų net šikšnosparnis. Proto pusiausvyra: paranoja, a? Ne, tai liga, kuri prašosi niekinama. M. princas tylėjo tarsi Didžiausios piramidės mumija. Prašau, išvarkite iš Hemo velnius, prašė Meri; prisimenu ją sakant – jis, pamišimas, normali būseną, susmukus logikai, tarsi paniriant į vandenį. Mirtis yra geriausias gyvenimo išradimas. Apie tai su erelio žvilgsniu iš viršaus.

– Nesu Manheteno stebuklas, – pasakė Vytenėlis Virgiui B.

– Nesi?

– Ne. Ne, ne.

Jis. Hemas. Pašlijio psichika. Jis lyg lygintuvu būtų gavęs per galvą. Ar jis pakvaišęs? Taip. Melas, sako Staselis. Jį tikrai persekiojo CIA. Staselis nusijuokė aukštu mergišku balsu.

Penkios kiečiausios nacijos: gruzinai, vokiečiai, rusai, standarto meistrai – amerikiečiai, dar gal totoriai.

Vaistai, kurie tik apgydo tam tarpui – aminezinas, haloperodolis, insulino šoko terapija.

Proza. Hiperbolės ir groteskas, improvizacija paranojos tema.

Hedonizmas su dramblių medžiokle (damos) ir 150 gramų. Damos – vienam kartui.

Italija, Švedija degina atliekas ir prasimano energijos kitais būdais. Tik bendradarbiaujanti, ryžtinga ir stipri Europa turės galimybę atsakyti į piliečių problemas. Metafora. Mano auksinis kondicijos taškas. Aš būsiu Einšteinas, o tu būk Hirosima, pasakė su šypsena Virgis. B. Tu manai, kad esi l. šmaikštus, bet aš parodysiu, kas yra tikras bajerio meistras.

Konferencijos. Pradėjau stumdytis dėl didesnės laimės porcijos. Realybės flamingo, tik švarumas, jokie purvo. Grožis ir sozercanije. Mocartas – labai, labai, labai stiprus ir sąžiningas.

Lietuva, saldi provincija; tėviškės medus. Vaikystės taša. 12-mečio svajonės. Turtas, kai užpakalis atmeta skrandžio triūšą. Ar tai mums reikalinga? Katarsis. Pasaulis švarinasi, kovoja su varpučiu ir aš tame dalyvauju. Romantika, tai žvilgsnis į žvaigždes iš šulinio dugno.

Žeminimas su orumo pauze. Ž. Gabenas. Pagarba ir meilė sau kaip principas. Užbūrimas močiutei dainuojant lopšinę. Spontaniškas jausmelis su kapitalizmo ir komunizmo kritika. Kėlimas į viršų savo mokytojo Hemo. Romanas parabolė. Saliamono rebusas. Gero vardo sostinė. Gyvenimas kaip nesuinteresuotas žaidimas, kurio fintus parenka matematinis mąstymas. Genialu.

Didikų ryšys su liaudimi. Kleopatra. Duokit sąlygas ir motyvus ir jūs tapsite paleistuviai ar net žmogžudžiai. Moralinis kentauras: mylėk žmogų su visais jo trūkumais. Skausmą ir gėdą moteris turi tik kartą gyvenime. Lašas kraujo ant paklodės. Man pasitaikė kelerius kartus. Žmogus žavus, nes turi gyvybę ir yra eilinis, nes dalyvauja žaidime, nors ir žemos hierarchijos. Kuklus siekis ir dėl to laimės galimybė akivaizdi. Fonas-gamta ir architektūra irgi l. gražu, nes tai rangas civilizacijoje: pavyzdžiui, Vilnius tarp sostinių – majoras, o Nida – generolas.

Bolesiukas, su pypke ir šveplavimu, ganantis karvę, prisiglaudęs pas Bulovę, gyvenusią beveik miške (jos vyras žuvo, miškinis). Ji. Baimė. Kai dreba kinkos ir tai gelbsti nuo didesnės bėdos. Gražu, ar ne? Mama užpavydėjo ir tą sekundę aš buvau pradėtas. Stumk, stumk, – sakė tėtis ir taip aš gimiau – pavyduolis. Tereikia žingsnio ir paranoja. Kad jau pradėjau, galbūt turiu baigti. Ar tėtį jaudino įžūlus mamutės grožis? Įsimylėjęs, ar kaip čia pasakius, taip, įsimylėjęs. Bet lakstė pas kitas. Donžuanas. Eilinio malonumai.

Anyta terorizuoja marčią. Klasikinis patriarchato paveikslas. Iškovojo abortą galimybę. Iškovojo vienodas atostogas, tačiau

revoliucija nebaigta. Moters genialumas yra gimdyti. Lietuvoje yra 3 000 įstatymų, kurie nuolat tobulinami. Su visu gyvenimo šiukšlynu. Visuomenėje turi būti priimtas įstatymas, įtartus paranoja per jėgą guldyti į ligoninę ir laikyti tiek, kiek reikės. Markas Čepmanas nužudė Dž. Lenoną ir G. Harisoną ketino nužudyti paranojikas.

Radikalus rasistas (prieš čigonus ir nigerius) ir diskriminacija. 2115 romų gyvena Lietuvoje. Pusė neturi vandens ir kanalizacijos. Romai, tai didžiausia etninė mažuma ir tik 29,2% romų turi vidurinį išsilavinimą. A. Delonas, Klintonas, Čaplinas, Nobelio premijos gavėjas iš Danijos – visi surišti su romų diskriminacija. Aš dukart mušiausi su čigonais. Man jie šlykštūs.

Advento sekmadieninių mišių skaitymas. Viešpatie, atėik išgelbėti mūsų. Sekmadieniais mudu su Laimute einame į Katedrą. Jonas krikštytojas užima ypatingą vietą liturgijoje.

Dainius Radzevičius, žurnalistų sąjungos pirmininkas, pasisakęs apie profesinę orientaciją ir pilietiškąs akcijas žiniasklaidos dabartyje. Černobylis. Gera pamoka, ką reiškia neturėti informacijos. Afrikos kiaulių maro ligos problema. Dirba ne žurnalistas, o tik korespondentas. Kodėl savižudžių daugiausiai turi Europos Sąjungoj lietuviai?

Vos pamatęs veidą ir akis įsivaizduoju žmogišką sielą. Paranojiko akys. Skauda, man skauda.

Bet tavasis dievas nepripažįsta manojo, pasakiau furšete iraniečiui. Ar tu esi sostinių generolas, vienas iš tūkstančio, ar seržantas – vienas iš milijardo, ar tu esi kuriam laikui čempionas, įėjęs į istoriją. Skaitytojas norėtų rasti tikrovę, kurią vaizduoja apgaulės ir iliuzijų meistrai. Aš idealizuoju kiekvieną žmogų, kiekvieną jo darbą ir kiekvieną gyvenimo nuotrauką su pastanga pakelti kad ir mažiausią rezultatą šuolyje į aukštį. Gėriu ir grožiu paversti kiekvienas nuotraukas. Burno Travenas. Reportažai iš tikrovės. Tai, kas l. sunku.

– Tu nori kalėjimo? – paklausė mane Virgis B., – tai įsisiūk į savo užpakalį užtrauktuką.

Kalbu ilgai ir užsivedęs. Lyg pasaulyje nebūtų laikrodžių. Ar aš rasistas? Bet ar Mozė buvo juodaodis? Mano mintis sveria gal toną. Super neurozė, išstūmusi mane iš sveiko proto pasaulio. Ši diena saldi, kaip „Brolių Grimų pasakos“. Puikus paveiksliukas su orumo ir kilnumo aura. Ar esate papročių daktarai? Paveldas ir savas-nesavas sistemos kupinas *bachūras*. Kaip derėtų gyvent? Išgėriau dar vieną brendžio ir tariau sau: nepasiduok KGB. Taip aš galvojau, kai norėjau nusižudyti pirmą ir antra kartą. Trečia kartą jau bijojau CIA.

Mano prozos ietį pataisė Afroditė ir aš laimėjau idėją: gyvenimas yra dovana, o mirtis yra jubiliejinė šventė. Jei Britas nenusižudytų Cezario, jis nusižudytų pats, nes buvo paranojikas. Prieš savižudybę yra Dievas, pasaulio Viešpats. Nesu nepataisomas ištvirkėlis (kaip, pavyzdžiui,

Mopasanas), tik aistringas prozos pilietis. Grimasa numirėlių, nenutrūkstamu srautu plaukiančių į lavoninę. Eroso nenaudėlis, žmogus, sykį patyręs meilę ir jos ieškantis toliau. Šaunus kaip magas Bulgakovo herojų grupinėje nuotraukoje. Įtikėjęs garbės rašto nauda *bambyzas*. Gėlėtas pavasaris padės man turkštis meilės platformoje. O ką pasakys Virgis B.? – paklausiau. Ir Virgis, vyras nežioplas, įtempė savo protą ir atsakė: Vytenėlis, kartais kyštelėjęs savo nosytę į politines problemas. Jis pritaria O. Vaildui, anot kurio, reikia rimtai žiūrėti į kvailius, nes tai gali būti savas-nesavas sistemos grupėje saitas.

Pamišėlis būna visai sąmoningas, kol pirmoji ligos stadija, kartais kliedesys, o kartais sveikas protas. Apakęs aš: tik griūtis paranojiškų minčių, piramidės bilijardo kamuoliukų, gali būti pasveikimas. O antra stadija – savižudybės siekis. Sužalotas gyvenimas. Jei turite psichotikų artimojoje aplinkoje, jums verta perskaityti šį romaną. Lūžio taškas; sistemingas darbas dėl savižudybės prevencijos. Svarbu, kad kiekvienas gautų psichologo pagalbą. Vienas iš keturių skambučių yra dėl savižudybės rizikos. Aš kalbu iš savo patirties. Savižudybės prevencijos strategija ir psichikos sveikatos modelis. Daugelis šių dalykų daroma atsainiai, tikro rūpesčio nėra. Kumščiai skambėjo garsiau negu psichotiko žodžiai. Baisus skausmas, kai su siaubu griūni į bedugnę, nors proza ambicinga, sunku tai pavaizduoti.

Ir ši pikanterija yra pikantiška. Jūsų tarnas tampa lietuvių literatūros landšafto dalimi. Skaityti ir mokytis – teisingas įprotis. Galite ir toliau mėgautis gyvenimu. Trombas atsikemša ir paranojos priepuolis baigiasi.

<Kiaulė. Kiauliškas ir kiaulystė, kuriuos turime pagal savas-nesavas sistemą>

Įkvėptą orą paverčiame energija, o su šia vykdome savo planus. Viktorina: viskas apie paranoją. Būtina psichologinė intervencija. 50 milijonų eurų per metus Lietuvoje skiriama vaistams ir gydymui. Šis prozos šarvuotasis traukinys – kontracepcija prieš savižudybes. Facebook'o profilyje tai skalsu: moteris prašo pakartoti ir pakartoti.

<Autobuse daug žmonių. Daugelis jų yra eiliniai sostinėse, draugiški žmonės, be pykčio. Aš myliu juos, o jie myli mane.>

– Mano draugas, Vladzka prirašė malkų prie naktinio baro „Pasimatymo“ ir Bankas (Bankauskas), amžiną atilsį, jis buvo kietas, turėjo gerą kablį, – kalbėjo Staselis. – Man blogai, man ochujienai chujovai. Bl., šakės. Oi seniai, seniai Irutė Aleškaitė, mano mamaitė lošė su tėčiu šachmatais. Tėvas vis sakydavo: kodėl tu vis kampais loši?

– Grafas Tiškevičius mergino mamutę. bet ar jinai kalta, kad jos teta Pilsudskio žmona? Toks šernas Gylys ateina į „Metropolį“. Jis padaro tokį chodą: sušoka tango su mamute, ir taip jie susipažįsta ir Gylys gyvena su ja vos ne aštuoniadešimt metų. Tu įsivaizduoji *co to jiest?* Bingelį vadinome Kerėpla. Laba, laba, pasisveikino jis. Tai tu Staska nulenkė man ranką? Oi kokie jie *fraeriai!* Po Škandalo dar ir Staska, *ch... znajiet*. Rankų lenkimo

čempionas su bicepsu 43 cm. Toks fintelis, pasakė Bingelis. Ateina toks pilietis, Škandalas,

– Jūsų dėmesiui, girti *pagolovno* piliečiai – Škandalas, Staska ir Markas Zingeris (dabar rašytojas ir politinis veikėjas). Jie girti, bet gali dar tiek išgert, nes yra hedonizmo generolai.

– Čepulis, aš jam duosiu b. čiulpt, nes tu Staska esi gersnis už Joną Čepulį, kuris pralošė tik Formanui. Mečka, pravarde Zielionka, jo žmona Oncė; Chebra lošia kortom, o aš brl., brl., brl. Oncė nelabai graži, bet tvarkinga, turi vaikus pametinukus, o jos duktė – nuostabaus grožio mergina. „Forsaitų“ saga būtų b. vietoj. Zielionka turi mieste gal penkias bobutes, taškus, kur galima pigiai nusipirkti naminukės. Lr, lr, lr – neatsimenu vardo. Jis kentėjo, kad jo pimpalas trumpesnis. Jie visi – giminės, jei ką, užkaupos plaktukais ar su vinčesteriu; jo rūbai gerai pasiūti, puiki avalynė. Nu *padla*, kalba tas kurio vardo neatsimenu. Vaikšto su mediniu šaukštu, užkištu už aulinių batų. Kaip tu sriubą valgysi, jei nėra šaukšto, kurį kaip šventą dalyką nešioji. Kadagi be akcento kalbėjau rusiškai, mane gerbė. Be barzdos, su tiubiteika. Savas nesavas sistema: visi yra giminės. Manau, aš, *fraeris*, prasisuksiu. Pasiskundė civiliams. Nuvežėm jį į kapines ir ten pasityčiojomės. Klausiau, ar tu *stukačius*? Kam nors pasiskūsi, užmušiu, pažadėjau. Povilo vestuvės. Jam pasiūlė ženyti. Medis buvo l. brangus. Lenta kainavo dešimt rublių. O čiačios bus? – paklausiau Povilo. Bus, keturiasdešimt bidonų. Tai, sakau, ženykis. Jaunąją aš vadinau vafliste. Olegas su gitara dainuoja: Jevrieji, krugom odni jevrieji; išėjom, palikę jaunąją verkiančią. Jaunąją patvatino šalia gulėjęs muzikantas. Anašos pakelis kaštavo šimtą rublių. Tabakas su plastelinine anaša aukščiausios kokybės. Žolė. Išaina daug *kaseky*. Duodavome nariadus (vienas nariadas – iškasti kubinį metrą žemės). Bet stepės žemė kaip akmuo. Kareivis turi nors keturias valandas išsimiegoti. Be miego būti – didžiausia bausmė. Rusiški keiksmožodžiai: jo, ble., ch-vai, galima ir lenkiškai – k. Stiprus kaip velnias Staselis, 112 kg svorio, su bicepsu 43 cm. Kiekvieną kartą vis kitokie skaičiai. Staselis nusiskutęs, švarus, tvarkingas. Kai eina Gylys – p. iec, blemba p. iec... Užsip., pasakys skaitytojas, man reikia teisybės ir išvados, nes tik *vierchas* mums aktualu. Mes mielai pasiaiškinsim, nes Staska nedaro to, kas nepadoru. Jokio pasigailėjimo stukačams, mes užplaksim, išrašę malkų. Man *do lampočki*. Aš taip susitvarkęs savo gyvenimą, kad niekam neskolingas. Medicinos universitetui palieku savo kūną. 1200 už duobę. Reikės pinigų laidotuvėms. Mirusieji gelbsti gyvuosius.

Butelių buvo iki spintos viršaus. Staselis ir toliau geria po puslitrį į dieną, nors ir serga gerklės vėžiu. *Vielmožnyj pan, jak zdrovie, panie? Хотется-перехочется.*

Šnicelis apsilankė per šešiasdešimtmečio jubiliejų. Jo. Žinai, jo. Mudu su tėčiu pasidarėme povai, nes l. mylėjome mamutę. Aš grojau su lėkštėm kapinėse. Toks pasityčiojimas. Visi lydi lavoną. Mes gaudavome po aštuonis rublius plus šnapsas. Armijoje buvau mylimas visų. Vienas turi

būti vadas. *Latras* aš niekada, ble nebuva. Estai nemoka muštis, jie yra imtynininkai. Šlovės akimirka yra nokautas visų akivaizdoje. Nugesinau X.

– Pagauni mintį, aš visur *vierchas* buva. Šakės. Bokso treneris Zaboras. Mes tapome draugais. *Xopouo*. Jeigu savaitę neatneš man šnapso, aš nusižudysiu. Mano *chebra* išmirus visa. Vėžys. Iš skausmo galiu lipti sienom (irgi, mat, alpinistas). Viena blondinė buvo, kitos juodbruvos. Skeptiška mano nuomonė apie religiją. Mano draugai – ne šiukšlės. Aš šlykštus, o jie, paršai, dešimtkart šlykštesni. Senosiose kapinėse, kai įeini pro centrinius vartus ir po to po kairei pusei – aukščiausio lygio palaidojimai. Mano draugo tėvas buvo kapinių vedėjas. Ten buvo laidojimi valdžios garbingi asmenys. Iš ketaus išlieti paminklai. Stovi angelai, jų veidai be jokios išraiškos... Aš ne iš knygų išskaičiau. 1968 metais dirbau kapinėse.

<Mano tėvą, Juozą Rožuką vadino Vacloviuku. Penkios Vidūnų šeimos ir visi ne giminės, o Rožukai visi giminės.>

– Giminė. Stasys Čiurlionis, ministras, Aušros gimnazijos direktorius (aš ją baigiau, pirmą vidurinę, kaip ir Landsbergis, Adamkus ir Padegimas). Žemės ūkio bankas paskolino pinigų, bet diedukas uždirbo ir gražino skolą bankui. Skardinis stogas – retas dalykas. Jei senelis būtų rašytojas, būtų pasiekęs daugiau, negu aš. Jis buvo genialus ir labai darbštus.

– Juozas Budnikas, boksininkas iš trijų brolių sporto meistrų buvo cecho viršininkas Staklių gamykloje.

<Mano dėdė, anot Staselio, buvo pabūklo vadas. Po karo siuntė siuntinius į Lietuvą. Po jo mirties mamutei Gylienei gražino kostiumą ir medalius. Antpečiai, ansiuvai, – viską dabar saugo brolis Gedas.>

Sudie, gerbiami kolegos, atsisveikinu su nepriklausomos žiniasklaidos pozicijomis. Vilniaus meras Artūras Zuokas. Kas trukdo tapti savarankišku? Zuokas, genialus valdžios atstovas. Džiaugiuosi jūsų darbais. Jokie dokumentai neapvers šito pasaulio, jei mes nesilaikysime garbės kodekso.

Dainius Radzevičius bučiavo apdovanuotuosius ir jo lūpos nusidėvėjo kaip padangos. Kazimieras Šiaulys. Labai dėkoju už šį apdovanojimą visiems, visiems.

Ugniagesiai. Čia miegantys lovoje, čia šokantys į automobilį ir pasileidžiantys link gaisro. Kartais pavyksta juokaujant išspręsti svarbius dalykus.

Personalizuota žurnalistika, greita ir masiška. Basakojė sporto žurnalistika nori sublizgėti bet kuria kaina.

Gerimantas. Čiurlionis, Matas Šalčius, Antanas Poška – populiarus paveldas su noru keliati neįprastais maršrutais. Vienam gyventojui Lietuvoje tenka reklamos už 23 eurus, Vokietijoje 233 eurai ir UK – 283 eurai.

Artūras Račas. Paižymėjęs kap kalbėtojas vyrijoje. Mums labai rūpi almanachas, bet keitėsi redakcinė kolegija, pastebėjo V. Danisenko ir kiti.

J. Paleckis. Per pastaruosiu dvidešimt metų balsavau 150 000 kartų. Paleckio genai – ryškių asmenybių paveldas. Principinis sprendimas – informavimo priemonės ir nuo asmenybių priklauso jų lygis.

Kas prieš, kad ši rezoliucija būtų priimta? Žmonės buvo pavargę ir kėlė rankas iš enerčijos, be to noras neišsišokt buvo vedantis.

<Tiktai tikintis žmogus yra laimingas, sakė Saulius Šaltenis.>

<Viena mano draugė Viktorija (ir jos sesuo Onė) yra mano romano „XX a. topas“ gerbėja. Tai didžiausias mano kūrybos įvertinimas iš moterų pusės. O gal ten buvo AIDA? >

<Mykolo Radvilos Juodojo herojus – tai bachūras su tėvynės meilės saitu ir V. R., kuris iš tolo negali prilygti jam. Užplėšk savo sirgališką dainą. Jėga yra ne tarp bicepsų, o tarp ausų. Vardas ir pavardė lemia žmogaus „aš“; prosenelė Rožė Rožukė; gal būt tai tarp tūkstančio Vytenėlių; Zuokas, Suokia, iš ten zuokas, o Artūras – karalius. Genai ateina iš vyriškos giminės ir atitinka proproprosenelio mentalitetą. Pavardės yra iš tų laikų, kai gimė spauda ir buvo surašyti žmonės.>

Genialus Laimutės sprendimas per sekundę, siekiant geresnio varianto. Taip Kolumbas pastatė kiaušinį.

<Savižudis Bronius Babkauskas, paranojos auka. Vienas klaidingas žingsnis ir tu papulsi į pragarą. Psichoanalizė, sprendžianti apie paranoją ar prevencija – tai žodžių mūšiai, kai išgelbėjimas kad ir vienas žmogus, jau tai yra pergalė. 1001 skanėstas su nukirstos galvos sapnu, stora knyga, kurią skaitysite keliolika vakarų. Laikas mėtyti akmenis ir laikas rinkti akmenis. Tu gali pralenkti Čiurlionį, jei manai, kad tikrai gali. Būčiau sukčius, jei neįtikinčiau, kad to nėra. Tai muzikanto dvasinė gerovė, kai apgaulės ieškoma tiesoje ir mele ieškoma tiesa (grojau rock grupėse). Proza investuojama į prevenciją, tereikia padėti spręsti problemas sergančiam žmogui šalyje, kuri pirmaujanti savižudybių skaičiumi visoje Europoje. Jeigu taikli metafora atsirastų laiku, darbas būtų padarytas. Deja, pasaulis tvarkosi savaip.>

ARVYDAS ČEKANAVIČIUS, GARSIAUSIAS PABALTIJO PEDOFILAS

Jaunas? Senas? Vyriui kadencija nenustatyta.

Mes susipažinome psichiatrinėje ligoninėje. Aš pagalvojau, kad jis yra Aleno Delono dubleris, nes buvo kaip reta gražus. Paėmiau jo telefoną ir, išėjęs į laisvę, paskambinau jam. Ligoninėje jis bandė susidraugauti su jaunuoliu ir gydytoja tai pamačius uždraudė jam palikti palatą. matomai gydytoja žinojo, kas jis per vienas. Jį čia atvežė iš kalėjimo. Jie teisingai nusprendė, kad jis yra nenormalios psichikos ir, kad pasikeistų jo mąstymas (meilė su berniukais), jį pervedė į psichiatrinę ligoninę. Šiandien aš šimtu procentų sutinku, kad narkomanus, girtuoklius ir šiaip neloginio mąstymo žmones (tame tarpe desidentai) reikia guldyti į ligoninę ir tikėtis, kad jų

mąstymas pasikeis. Pažinojau alkoholiką, kuris pasveiko, narkomaną, kuris ilgam laikui pasveiko, ir Arvydas Čekanavičius – žmogus, kuris nepasveiko, bet reikia turėti vilties, dabar jis sėdi kalėjime dėl ištvirkavimo su nepilnamečiais.

Aš nesupratau, kad jis serga. Jis slėpė nuo manęs savo tikslus. Ji. Mėlynakė blondinė, su kuria jis stengėsi bendrauti, kad nuslėptų savo pakraipą. Mano žmona Lina taip pat sužinojo tiesą tik iš laikraščių. Manote tai pabaiga? Jūs klystate.

Jis pažinojo kunigus ir kitus desidentus. Saugumas jį paimdavo iš gatvės vasario šešioliktą ir paguldavo į psichiatrinę.

Šiandien aš įsitikinęs, kad KGB buvo teisūs. Norint grąžint loginį mąstymą, reikia žmogų gydyti. Jis turėjo dvi ydas – pedofilas ir desidentas. Aš užeidavau pas jį Vilijampolėje, mes draugavome, bet jis neišsidavė esąs berniukų gundytojas, nors kartą, grįžęs iš Vilniaus į Kauną, pamačiau jį autobusų stotyje, kur jis verbavo vaikus. Jis padėjo iškljuoti tapetus, pataisė šaldytuvą, buvo gerbiamas ir žmonos, ir mano motinos. Tiesa, buvau nustebintas, kai jis pasakė, kad išgydė (yra mokęsis Medecinos institute) nuo sifilio *bambizą* ir padaręs sunkų abortą panelei. Su paslaugia kirpėjo šypsena jis pristatė man klišakoję Pikaso storaranę, kurią smarki liūtis privertė slėptis Vilijampolės restorane.

Disidentai dauguma atvejų irgi buvo su atsileidusiais varžtais ir KGB darė teisingai, uždarydami juos į psichiatrinę. Nepaisymas pavojų ir iškreiptas mąstymas – psichinės ligos požymiai. Priklausomybė nuo alkoholio ar narkotikų – taip pat proto negalia. Pederastai – taip pat iškreipta psichika.

Žmonės nežinojo tikros tiesos apie Čekanavičių, jis visą laiką turėjo draugų ir pasekėjų, nes mokėjo maskuotis. Aš tiesą apie jį sužinojau iš televizijos ir laikraščių. Padėjau jam palaidoti motiną. Buvau jam liudininku teisme, kai jis kovojo prieš berniukus, kurie norėjo jį pasodinti, o jis pasakė kad jie melavo. Jis, nuo pirmo iki paskutinio štricho slėpė savo ligą, taip ligą, nes tai yra liga.

Jeigu žmogus nusižengia loginiui protui, jis serga ir jį reikia gydyti. Keistos idėjos, rizikingas gyvenimas liudija, kad žmogus ne viso proto. Rimti desidentai suprato, kad jis pedofilas ir atsiribojo nuo jo, bet tam reikėjo laiko ir įrodymų. Sacharovas ir Lietuvos desidentai irgi gal turėjo kryptį į neteisingo proto frontą ir KGB-istai buvo teisūs, bandydami medikamentais gydyti tai, kam priešinosi sveikas protas.

<Pasikoręs vagono tualete žmogus. Jį, paguldę tambūre, vežė į artimiausią stotį. Dar viena paranojos auka.>

Čekanavičius gydė triperį, darė vėlyvuosius abortus. Kaip desidentas įsikūrė kovoje patriotų tarp KGB žiurkių ir vorų. Viltis it ant vinies kabančios bokso pirštinės; jeigu šeimoje turite narkomanų, girtuoklių ar šiaip keistuolių, vežkite juos į psichiatrinę kliniką. Labai gaila, kad negalima to padaryti per prievartą. Čia neteisingas įstatymas, 95 procentais vertas peržiūrėjimo.

Čekanavičius ir toliau ieško berniukų, todėl jį reikia laikyti ligoninėje ir tik, kai jis pagalvos kritiškai, tik tada paleisti ir priversti laisvėje vartoti vaistus, esant savikritiškumui. Dangaus parlamentas ir tikėjimo sekvoja, kurią graužia du ožiai – kažkas labai tolimo, liūdno ir tyro. Suktas *hombre* (isp. žmogus). Bosas virtuvėje ir visam bute (nesuraukite antakių, tai kiaulės mintys apie debesis), mane jis domino kaip desidentas. Aš ieškojau būdo emigruoti ir laisvėje rašyti laisvus romanus. Jūs sakot „taip, jis pedofilas“, o aš sakau „ne, jis normalus žmogus“. Nė karto jis nebandė manęs atakuoti. Aš jį pažinojau kaip šiek tiek kvanktelėjusį mediką ir disidentą. Jo jausmų puota man nežinoma.

<Nesvarbu, koks moters sudėjimas. Svarbu moteriškų iščių šiluma.>Ir tralialia, tralialia.

Grakščiais sandalais atėjo ryto saulė ir aš gėriau kavą pas Čekanavičių (jis neleido man siūbuoti su taburete). It katė manieringai jis triūsė pie dujinės plytelės. Labryt, pasakė jo mama (tada dar buvo gyva). Čekanavičius, ties sapno ir budrumo riba balansuoja jo paranoja; aštuoniadešimt penki procentai sveiko proto. Jis merdėjo jausmų skurde ir viduj snūduriavo žvėriška energija. Katedros portalai, rausvi it angelų žandai kalbėjo man ožiakojo Pano lūpomis. Mano tiksli akis iš po vešlių antakių ir nosinis tembras (daininga amerikietiška tarmė). Čekanavičius pasakė, aš mirsiu, bet paskutinę akimirką apsigalvojo. Man moralinė tėvynė draudžia griebtis frankmasoniškų gudrybių, sakė jis. Lietuva, kraštas, kur viešpatauja paveldas. Viskas užrašyta prigimčiai ir genams.

<Deja, tai nėra lengvai paskaitoma knyga. Drįsčiau ją palyginti su Markeso „Patriarcho rudeniui“. Man tai vienas didžiausių prozos pasiekimų. Genų istorija – liga ir sveikata. Kiek laiko praėjo nuo paskutinio priepuolio? Tas laikas puikus ir laimingas. Taip pat ir dar geriau. Esu dievameilingas *bičas*, iš kumpanosių giminės, kuris tik vėžiuku myli plaštakes. Prisiekiu žilagalve tetule! Mačiau gyvenimą kaip Nelsonas, prisidėjęs žiūroną prie aklos akies. Riksmas dėl viso pikto, džiugesys, kurį pažinau gimdamas. Dvylikamečio *bambizo* svajonių valty; moderno žinianešys. Galim pabandyti. Tas, kuris išplėšė aukų dėžutę bažnyčioje. Kubizmas. Gamtos skola civilizacijai. Veidas prieš veidą. Oi, oi! Prisiekiu savo petnešomis. Mistinis giliamintis Pikaso.

Terbaklynė mergiščia. Apie ją šniokščia Atlanto vandenynas. Sunkusis seksas. Panelės su trečiu šakumu analinis būdas.>

Čekanavičius. Aš mąstau apie gydyklą toliau. Gydymas, reikalingas tūkstančiams ir tik vienetai ten papuolę be reikalo. O Mozės motina! O Juozapo varstotas! O mažojo princo rožė! Sirgti ar nesirgti! Laikas įsigyti dorovės diržą, sako knygiašnekys. Tpru! Čia tam, kuris buvo romėniškos pasaulėžiūros architektas.

<Fortepijono derintojo sūnus. Dormantas. Smuikininkas. Sirgo paranoja. Vytautas Šapranauskas irgi.>

Apvalumai, kuriais žavisi pasaulis; Lina; bučiuojama ji bučiavo mane. Saulešiltė popietė. Brolio avytės, kai avinėlis sako meaaa (brolis turi

kaimo turizmą). Kąšgerogalėjaupadaryti? Prisiekiu didžiabačiu Saboniu, aš seku sveiko proto istoriją. Jis. Nukeliavęs į išmatų pasaulį. Žydo pašluostė. Kas jis? Dievo molio saujelė. Ūūū, Rrr. Švelnus lyg putojantis karvės pienas. Ir jo panelė su šviesiais it pakulos plaukais ir mėlyna suknele. Jis nebuvo pamaldus, nebuvo turtingas. Tačiau jo fizinis grožis – tai žviblis saujoj. *Bachūro* eržilpartneris Čekanavičius. Jis sėja vėją ir pjauna audrą. Pedofilas storomis lūpomis kaip afroamerikietis. Skalsus kaip myžantis asilas su bjauria srėbtuve.

– Moters gimdoj žodis tampa kūnu, – pasakė Čekanavičius. – Tokia tiesa kaip Petras – žvejys ir Juozapas – stalius.

Jis elgėsi su proto atsargumu ir išmintim. Pedofilas. Bet aš ne iš tų, kurie paleidžia piktus žodžius. Motina bažnyčia buvo už desidentus ir jis pažinojo kelis homoseksualius kunigus. Kaip klojosi gražiam pedofilui, taip moteris gimdydama raivos ir kenčia dėlei šviežios gyvybės. Tai patyrė iki vienas žmogus. Gašliaširdis Arvydas susipažindavo ten, kur žmonės sėdėjo prie valgio. Pedofilas – nenutrūkstama nelaimė. Greit vaikelį turėsianti ponija, jai metas jau greitai, ir jis, A. Č. sutiko padaryti abortą. Jis, natūralus kaip mergina, tūptelėjusi mažu reikalu. Cha! Pedofilo laimė! O ne ! O ne! Tūkstantį kartų ne. Jis turėjo aukštą intelektą, tai nieko bendro neturi su sveiku protu. Gimnazistė tiko jam. Ar dėl nosies su kalniuku ir serijos strazdanėlių, ar dėl negrės lūpų ir garbanotų plaukų?.. Bet tikra meilė jam buvo berniukai. Panelė tebuvo būdas pasislėpti nuo jo pedofiliškos orientacijos. Dar kartą kartoju, psichinės problemos – tai mąstymo sutrikimai, neteisingi principai bei siekiai. Jei žmogus kelia abejonių sveiko proto požiūriu, jį reikia gydyti medikamentais psichiatrinėj ligoninėj. Narkomanai, alkoholikai, nusikaltėliai – būtina juos gydyti už psichiatrinės grotų. Greičiau ant delno pradės augti plaukai, negu potencialus paranojikas norės gydytis savo noru.

<Daržai – fonas vasarai, fonas rytui – girios lygumos, kalvos, kai oras subjūra it aikštinga gražuolė. Su pasalia šypsenele žmogus klausosi, kaip tolsta griaustinio aidai. Gero vardo sostinės aukštuma – tetelė ir jos nesavanaudiška meilė.>

Šimtas penkiasdešimt brendžio, dozė dienai, jei hedonizmo sostinėje esi pulkininkas. Jie. Madam Algebra ir misteris Tikimybių teorija. Jie leidžia orientuotis septyniolikmečiui. A. Čekanavičius – nuodėmingas lyg senos kempinės vadovaujamas bordelis.

<Dalgį rusai vadina „litovka“.>

Išsivalymo kraujas, žmogaus patelės menstruacijos. Šlapinimasis ir tuštinimasis – klausimas atsakymas; kakū, veiksmas šventas ir natūralus.

Jis. Čekanavičius. Susipainiojęs protu vargšas. It būtų davęs paspaust du kartus kairę ranką.

– Ir aš pamiršdavau tą savo sapno dukrą, – pasakė jis Linai, mano žmonai. – Ta gimnazistė man, juodaširdžiui netinka, jos indėno skruostai kaulagalvyje man netinka. Aš bjaurus.

Mes persimetėme žodeliu apie orą ir išsiskyrėme, daugiau nesimatėme lyg būtų miręs suvisai.

<Nyčė nuogas atliko ritualinį šokį. 1889 m. sausio 3–4 dienomis prasidėjo jo pamišimas. Hitleris, kai Nyčės seserį laidojo, nuleido ašarą.

– Šv. Antanas, pamatęs moterį sušukdavo: „Eik šalin, tu bjaurus gyvulį“. Nyčė galvojo panašiai. Jo meilė P. Klee, homoseksualūs ryšiai primena Čekanavičių. Jis niekad negalvojo ęšas ligoniui. Prasmė – tai laimė įgyvendinus svajones. Sėkmė – tai sveiku protu pasirinktas sostinės lygis. Kovodamos žmogaus rūšys daro atranką, išlieka stipriausi. Savas nesavas sistemos pliusiukai pirminėje grupėje. Silpnas protas sostinėje. Pedofilas.

<Parole, parole. Maskvoje iš stovinčio autobuso išgirstas genialusis Delonas – Dalida.>

– Pas bičiulį Lėtą Palmaitį – ampyro stiliaus baldai. Esu žmogus, narsiai stojantis prieš tuos, kurie mano kitaip. Jis. Čekanavičius. Sakau jam „saliut čin čin“. Jo keistumas yra liga. Vytenėlio aršumas, kai per skubumą suplėšė jos kelnaites. Karts nuo karto padarykite žodines Čekanavičiaus nuotraukas, kad ateityje būtų galima gydyti kreivai mastantį. Mano liežuvis beviltiškai nutirpsta, aš rašau apie pedofilą ir niekuo negaliu jam padėti. Jo vieta psichiatrinėje. Jei jis pasveiks, pasakys tai pats.

Čekanavičius lėtai kvaišo, bet mano žmona jį vertino l. aukštai ir kai būdavo kartu – neįsižeisdavo. Linos bučiny su buvo labai ir labai mielas. Šimtai pliusiukų ir minusiukų, piešiant charakterį. Vargšas Čekanavičius. Gal jis pradės vėmti gyvomis žuvelėmis?

Susirgęs paranoja, aš vėl grįžau prie naktinių poliucijų sapne. Esu beprotnamio senbūvis. Beveik visi, kuriuos žinojau, nusižudė. Liko tik Vladas Baltuškevičius. Jis gulėjo ligoninėje kas tris – keturis mėnesius (paguldydavo sesuo). Poetas. Tačiau išliko gyvas.

Leipalingis. Kur šmėklos šoka ant prosenelių kapų. Įžūlus rudens kvapas. Mirties kvapas. Su inkviziciniu siaubu. Norint išgirst kaip skambėjo senovės indoeuropiečių kalba, reikia paklausti lietuvių valstiečio. Medžioklių tauta. Lietuviai.

– Kas yra menas?

Visi išgyvename hormonų audras, kai ji nesipriešina, tik atgula ant nugaros ir praskiečia kojas. Socialinė – kultūrinė paranojos interpretacija. Seniai nebijo žodžio „paranojikai“, bet bijosi „šizofrenija“. Geriau kartą per daug gulės psichiatrinėje ligoninėje, negu leist nusižudyti. Keistas mąstymas – reikalingas gydymas.

Šimtas metų cerkvei. Šventikas bosas. Migdolo formos akys. Sergiejaus Prokofjevo daina. Kova su savižudybėmis. Atlaidumas. Kristus niekad nebuvo namie, bet visados pakeliui. Su gamta mes dalijamės bendru likimu. Žmogaus viešpatavimo gamtoje taisyklės. Jis ėjo pievos pakraščiu, kalbėjosi su mažomis gėlėmis. Jis atėjo, šis lakštingalų brolis, stebėdamasis, gėrėdamasis, džiaugdamasis, sakė R. M. Rilke. A. Č. ir pedofiliški jo gyvenimo puslapiai. Dvasios šikšnosparniai ir proto žiurkės sielos rūsyje.

– Linos didelės, gal net milžiniškos rudos akys, mielos it upelis su užtvenkta maudykle.

– Būk tolerantiškas, – tarė M. princas, prisirišęs virvute prie debesų.
– Tavo žmona tobulų lyg bandančių nukarti krūtų. Net Sokratas negėrė nuodų taip nuoširdžiai, kaip Vytenėlis išgėrė tą šimtą brendžio. „, Papa. Hemas. Sirgti ar nesirgti“, šis romanas su pirmu asmeniu ir tragiškas siužetas – blogai ir dar blogiau. Žiūrėk ir vėl tėvynės išdavimas. – Kalbėjo M. princas.

– Auksas – didžiausia galybė. Po jo eina spauda, – pasakė A. Č.

– Tu esi vargšas pamišėlis, ieškąs malonumų su vaikigaliais, – pasakė Lina, nes buvo perskaičius laikraštyje apie Čekanavičių.

– Žydų masonų sąmokslas. Regis, ji čekistė, tarnaujanti sielos administracijai, – pasakė Čekanavičius. – Jei ne visi masonai yra žydai, tai visi žydai yra masonai. Mano senelis. Labiausia man patiko jo namo rūsys su bulvėmis. Vyrus jaudina begėdiški moters apvalumai ir šiaudų spalvos plaukai. Ar yra chi, chi?

– Ji. Išvietė, – pasakiau, – kriminalinis saitas. Istorija apie tai, kaip sukasi Žemės rutulys, nors norėtumėme pajusti pauzę.

– O kaip pas jus su humoru? – paklausė Lina, simpatyngai žvilgčiodama į Čekanavičių.

– Linos humoras trunka ilgokai, bet net ir dideliame grožiui ateina galas. Užpėnai tris savaites nieko nedariau, tik dulkinau prancūzes, jaunas, ištekėjusias ir amžiaus, visas iš eilės. Jaučiausi prastai, lyg būčiau užplumpinęs savo seną tetulę. – Kalbėjau. – Aš maniau, kad Lina bus aistringa, o šioji gulėjo kaip lenta. Storašlaunė, didžiaakė, su puikiu biustu ir tobulu užpakaliuku, bet frigidė. Paaiškėjo kad taip ir geriau.

– Geras ir grakštus Vytkis, – drąsiai pasakė A. Č. su nuoširdžiu ir teisiu veidu, -cirkuliuoja pliusiukai ir tegul būna, kaip yra, nes, jeigu buvo, tai niekad nebuvo taip, kaip nebuvo. Vytkis, filosofiskai besistengęs įtvirtinti taiką ir ramybę. Klausimas, ištartas šiurkščiausiu tonu: ar tu buvai tas, kuris gali savo nosį pragerti? Medalį už narsumą tu turbūt užstatei lombarde. Esi iš teatro, kur pagrindinį vaidmenį vaidina storas žydas. Aš tave, niekšeljį privarysiu iki savižudybės.

– Yra bandymas pabėgti nuo sanitarų, kai sergu. O dabar esu patenkintas žinduklis, prisižindęs ir kietai miegantis. Nieko nėra blogiau, kaip paranoja.

– Kas tu? Kaip vadiniesi? – paklausė A. Č. – Turėtum vadintis asilu. Gydytojas gyvena puikiai, o tu skrabalas esi mėšlas.

– Šitie dideli ponai dažniausia pederastai. – Pasakė Lina.

– *Was ist das, meine Herren?* (vok. kas gi čia, ponai?) – paklausiau.

– *Der Teufel soll das buserieren* (vok. velniai jį terauna). Nihil nisi bene (lot. Nieko kito, vien gera).

– Ar myli ją taip, kad suvalgytum lėkštę jos išmatų?

– Taip, bet, jei lėkštė riebaluota, aš susivėmsiu, – pasakiau, – Norėčiau sudalyvauti maisto simfonijoje, jei būčiau karininkas hedonizmo sostinėje.

– Lina – vieni pliusiukai, – pasakė Lina, – tik vienas minusiukas – psichopatija ir noras persipjauti sau venas.

– Ne, – pasakiau, – yra baisiau. Tu įsižeidi ir papūti lūpas, mane išvesdama iš normalios būsenos. Negalima sakyti, kad KGB neteisūs visus desidentus uždarydavę į psichiatrinę ligoninę. Dalis iš tikro sirgo. Bet buvo ir drąsulių, kurie turėjo sveiką protą ir neturėjo keistų giminių savo genų istorijoje. Niūri tyla. Tarsi kažkas miręs ir kažkas galvoja apie velionį.

– Jus kviečia merginos, – pasakė Lina, – storos, plonos, aukštos, žemos, žydės, vokietės, išsiskyrusios ir vedusios, mokytos ir nelabai... Jus kviečia merginos.

– Tik man nereikia merginų, – pasakė Čekanavičius.

– Aukštuomenės siužetas, po šešis dialogus viename puslapyje, – pasakiau.

– Vytkis kaip katinas su kavaleristo ūsais, – pastebėjo Lina.

– Paauglių amžius, – pasakiau, – man patinka jis, pasakė ji ir atsigulė šalia jo. Ginčas, pyktis – tikroviška. Kodėl tau užaugo gumbas ant pakaušio? Vėžys?

– Ne, jei būtų vėžys, žinočiau tai pirmas. Užėikite, – pasakė šaižus nemalonus Čekanavičiaus balsas. – Prašau užėiti į sostinių sintezės hierarchiją.

– Lina, žmona (kaip kartais būna), ypatingai poetiška, žavi mergina, kurios atsisakiau, nes ji sirgo psichopatija. Man buvo per sunku tai kentėti. Ji rauduoja, kai mes išsiskyrėme iš trečio karto.

<Likimas lėmė siaubingą faktą: aš sapne permiegojau su motina. Froidas.>

Lina. Žemuogių skonio bučinys.

<– Tu esi tikras lietuvis, – bubenio Sabonio bosas, – bū, bū. – Neaišku, ką jis turėjo omeny.>

– Laikyčiau garbe tau plauti užpakalį, – pasakė Čekanavičius.

– Močkrušys, – pasakė Lina. – Ką čia prigalvosi. Skaitytojas trokšta stipresnių įspūdžių. Vytkis – kumpanosis *bambizas*, tegul jis rašo kukliai apie garsenybes, o apie paprastuosius – daugiau.

– Tamsa, atslinkusi iš saulėlydžio, ir akys, viena žydra, kita juosva, laimės fundamentas.

– Moterys tiesė į viršų rankas ir šaukėsi Viešpaties, aš tarp jų, – pasakė Lina. – Daugialapis ažuolas liudininkas šio saldaus derliaus. Vėjas šiugždena jo lapus.

<Prancūzų partizanas, kuris mirė ant Papa rankų. Pergalė – taip garsiai žviengdamas puola šernas. Ja Hemas tikėjo, o pajūrys bei nugludintos uolos, uolūs karių partneriai, – su antinaciška valia jie perprato, kas silpnėsnis, o kas ir stipresnis prakaituotoj kovoj, kai galingai pečius įnėrę

kovotojai nuramino kilusį ginčą – miegojusios su vokiečiais išvengė nukirpimo plikai dėl kalboravimo.>

– Čekanavičius turėjo suvytusį kūną. Pasakysiu malonų Linos sprendimą: Miškas, kur gieda daugybė paukščių, priemaišai – didelių ir mažų; gamta, nurupšnota plačiaragių karvių ir gauruotų avių; viskas keliauja į meilę ir išlikimo (Helsinkio žmogaus teisių dalyvių) laimę.

– Be žado tyliai sustojo lietuviai. Jų vaikai, galingom rankon ir gražiu veidu atlaikė žiaurų likimą ir nelengvą gyvenimo našta.

<Mes prisivalgėme ir atleidome diržus. Iš debesų atsirado M. princas su Muska, kuris vos neprarijo savo priekinės letenos. Kas pažvelgs Gorgonei į akis, tas taps pamišėliu. Jis. Tai matomas, tai nematomas.>

<Ji. Degtinė. Smirdantis pragaro skystis, skleidžiantis nelaimės ir mirtį. Ugniakvapis skystis ir būtybė su povo uodega ir asilo ausim, gyvuosius paverčianti į akmenis, suskaldo uolas ir sudegina miškus. Savo mintis paranojikas laiko teisybe, tuo tarpu tai liga. Jis pilnas idėjų. Taip iš ganyklos grįžta karvės su pilnais speniais pieno ir išpūstu kairiuoju šonu.

– Perkūnas. Griaudėjo eteris ir apstulbusi nuščiuvo širdis. Ji. Nauda. Valstietis koja noragą spaudžia į žemę, ketindamas gauti atlygį, aria žemę karčiais apaugusiu arkliu. Miškuos apstu žvėrių, laukuose gyvulių, kasmet būna grybų. Tarp kaimiečių – žydas, atėjęs dėl svetimo gero (mes jam palankiai nusiteikę). Kliokiantis upelis; Gluosniai ir eglūnai; Jie tiko fonui – miestiečio atostogom. Nuostabi vieta gyventi, nei per karšta, nei per šalta.>

– Vytenis su rože, dar kitaip vadinamas rož-uku. Kažkurioj žvaigždėj gyvena mano rožė, sako M. princas. Gyvenimas – tai sostinių pėdsakas. Hade kelialapis į tavo žvaigždę, į viešbutį su žvaigždutėmis.

– Istoriniai lietuvių veidai – beformiai mėsos gabalai. Algirdas, Vytautas, Vytenis, kurie reiškiasi per lakštingalą, o pastaroji teisinasi meile rožei. Esu paukštis, susukęs lizdą pažinimo medžio šakose. Esu šimtametis vėžlys, kurio bijo vabzdžiaėdė varlė. Esu prozininkas su potraukiu rašalui ir paieška skalsaus žodžio. Esu teisuolis, kurį globoja M. princas.

– Rojus savo esme primena žmogų, o pragaras – velnią. Nimfa, kuri gyvena medyje, ilgainiui sukelia insultą, jei vis palieti šaką su galva. Tie, kurie išgirsta iš pasąmonės velnią, išprotėja. Tamsioj bedugnėje pamišėlio faktumas. M. princas. Dėka jo man pasivaideno juoda kiaulė, kuri iš abiejų pusių turi po galvą. Nesąmonė. Atidėkim tai taikos ir klestėjimo laikams.

– Aštuntoj planetoj gyvena rožė ir lakštingala. Štai ir lapė. Pažaisk su manimi, paprašė M. princas. Jei tu mane prisijaukinsi, kalbėjo lapė, aš būsiu tau gera. Gėlelė, kurią laistai, yra tau mieliausia; kiekvienas žmogus puoselėja savo meilę – laisto gėlytę.

<Ji. Lina. Buvo gracingai ūmi kaip krokodilas. Niekad neatsisakė šnapso.>

– Geriausias humoras pas girtuoklius, – pasakė ji ir išvertė akis lyg nakties palėda.

– Kaip romanistas pasakysiu: reikia didžiom raidėm rašyti apie tai, kas kelia užuojautą. Stambiai. Stambiai.

– Nežiūrėk į mane taip. Aš tik truputį užmyniau ant kamščio, – pasakė ji.

– Mano draugams patiko Lina, bet jie laikėsi dešimties Dievo įsakymų. Linos draugelės sėdynė buvo žemai it kumelės, ir tai sudomino Virgį B. Puiki mašina, jei galvoji apie vėžiuką.

– Gražuolė, kuri nėra nimfomanė, o yra Džuljeta – tai Lina. Frigidė. Pats tinkamiausias variantas. Moteris myli, tačiau moters meilė ne amžina, o vyrai įsimyli visam gyvenimui.

– Čekanavičius man patarė – atsargiai, nevesti bažnyčioje, pasilikti tą šansą ateičiai. Aš myliu ją, pasakiau A. Č. Šis nustebė. Atrodė suglumęs tarsi pamatęs dinosaurą.

– Su Lina susitikinėjome prie kiosko, Miesto sode, toj vietoj, kur susidegino Kalanta. Ji visada vėlavo.

– Gražus ruduo, – pasakė Lina.

– Tai tik pokalbio palaikymas, – pasakiau.

– Šit kaip. Vadinasi, taip, gražus ruduo.

– Grįžkime prie Čekanavičiaus. Jis. Pedofilas. Istorinis personažas.

– Manau, kad tokio amžiaus panelė linkus koketuoti, – pasakė A. Č.

– Gero vardo sostinėje aš paskutinis.

– Tai yra silpno proto atvejas, kai užsiimama tuo, kas turi blogą vardą (minusiukams). Ar tu nori to, pedofile, ar to tu nori iš gyvenimo? – klausiau. – Jis. Šaukštukiškas žmogus. – Aš įjungiau šypseną, bet tuoj ir išjungiau ją. Taip juokiasi žmogus, kuriam pavyko atsifutbolinti nuo šėtono.

– Tu pats esi klaustukiškas žmogus, – pasakė jis.

– Lietuva, patogiausia vieta pasaulyje, iš kart po San Francisko, – kalbėjau, – jie, Sokrato ir Vergilijaus anūakai, žodžiai su pertraukomis, kai norime pabrėžti pauzę. Gimsta sultingi, šilti, skambūs ir atmintini žodžiai.

<Sustojo mano prozas taksi ir išlipo M. princas.

– Ką padarysi, – paklausė jis šiltu, giliu balsu, – paskandinsi Veneciją ar sudeginsi Luvrą?

– Laimė ir nelaimė – tai pinigų prašvilpimas. – Pasakiau.

– Nimfomanė; ji permiega su rankinio komanda ir simfoniniu orkestru, su visais, kurie gerbia eilės dainą.>

– Trys draugai, du paskęsta (vienas gelbėjo kitą, nemokantį plaukti).

– Tu gali būti neištikima man, bet aš neturiu apie tai žinoti, – pasakiau Linai, – o kaip tu manai? Jis. Arklio obuolių žavesys. Man kvepia, nežinau kaip tau? Tai prozos Modiljanis. Mes, liaudis, kuri nepratusi ką nors gauti veltui; aš tau atsilyginsiu, patark, kentėti ar ne?

– Užuomina ir ragai vyrui ateina palaipsniui, – pasakė M. princas. – Panelė kraipo užpakalį,

– Bet taip reikšmingai, kad vyrų mintys dvejobos: erotinė fantazija ar sunkioji erotinė fantazija.

– Jis. Truputis pypiuko, trečias numeris vėžiuku, – pasakiau Čekanavičiui. – Sielvarto palaužtas žmogus. Ligos piršlybų šokis. Paranoja. Kai sergu, būnu daug seksualsnis. Švelnus humoras iš kvaišelio. Man buvo

svarbu sportas, kiokušinkai ir boksas. Dėl incidento su policija Vokietijoje patekau keliems mėnesiams į kalėjimą. Gaudavau parūkyti, valgyti, galėjau miegoti, mane laikė vienutėje. Buvau laimingas. Bet tuo metu aš sirgau, todėl neaišku, kaip būtų buvę, jei būčiau sveikas. Aš jiems sakiau, kad esu Kenedžio giminaitis, kalbėjau tai advokatei, kai mane išmetė iš kalėjimo. Bet tada patekau į psichiatrinę Miunchene, Haare. Ir vėl buvau laimingas, nieko netrūko. Plius įsimylėjau (jau pasveikęs). Anetę, vokietaitę, kuri buvo gimusi Rytų Vokietijoje. Ji buvo dėmesinga man. Bet vargu ar meilė buvo abipusė.

Man išslydo gyvenimo prasmė ir aš pasimečiau sostinėse, nes privalėjau dalyvauti nelabai norėdamas. Hedonizmas, man užtenka 150 gramų brendžio ir t. t. ir pan. Liesas it numirėlis aš bylojau Nyčės ideologiją, ir beminčiai veidai man sufleruoja: dvasia nustojo pažinti teisybę. Chruščioviniai vaikai prisimena, kai bandelė buvo retas delikatas ir ją gaudavai pagal talonus. Aš gyvenu todėl, kad gimiau, o toliau – sostinės su rezultatais. Štai ir visa prasmė, tai ypač svarbu gero vardo sostinei. Burna neužsidaro kaip studentų aludės tualetu durys.

Čekanavičius atsisakė teismo advokato. *Bachūras* sakė, kad jį užmigdė migdomaisiais ir išprievartavo.

Aš pagalvojau, gal jis pederastas, bet kad protas jo silpnas, nepagalvojau. Jis puikiai susitvarkė teisme ir jį išteisino.

Tačiau proto yda, kurią galima pavadinti silpnaprotyste, nes šiek tiek kertasi su sveiku protu (Čekanavičius buvo įsiteigęs, kad laimė yra meilė su *bachūru*). Kartais jis kalbėjo rusiškai, norėdamas pasirodyti esąs ne lietuvis. Čia ligos štrichas. Man jis neatrodė baises, nors objektyviai jis buvo baises (gražuolis) pedofilas.

Ji. Nuostaba. Čekanavičiaus išraiška, kai pasakiau, kad atsisakau tokios draugystės, nes ji mane kompromituoja. Nuostaba. Tokia kaip Kristupo Kolumbo, kai šis išvydo Amerikos krantus.

Mačiau jį Autobusų stotyje, kur jis meškeriojo berniukus. Aš virpėjau ir šnabždėjau malda, supratęs į kokį mėšlą pateko mano bičiulis, kurį sirgdamas vadinau Delono dubleriu. Šviesiomis lyg nusvilintomis blakstienomis jo draugė gimnazistė buvo jo meilės audinys, priskiepytas ir prigijęs prie jo orientacijos. Atvejis toks pat kaip vienos poros batai. Paranojiko akys: vidinis pyktis. Už lango lietaus balsas ir ozono kvapas. Staselis kitaip buvo invalidas alkoholizmo liūne, o Arvydas Čekanavičius buvo invalidas kaip pedofilas. Abu paliesti silpnaprotystės: silp-no pro-to. Mano tėtis ne tam vaikščiojo žeme, kad aš nusileisčiau kultūristui ar šiek tiek pamišusiam medikui.

Dienos auksas. Ar saulei patiks šis peizažas? Praėjusią naktį skardeno tankmėj lakštingala. Dosniai sužvilgo vakaro brangakmeniai. Vėsa gairino it neužkimšti azijietiški kvėpalai; Tirpstančios prozos žavumas.

Kochanka, romus lyg hipopotamas klasiokas. Jis moka gyventi. Vaikystėje buvo vienturtis numylėtinis. Tėtis jį parvesdavo iš mokyklos, o

mama (Šneiderytė) buvo Marksizmo-leninizmo universiteto direktorė. Tėvas neužmiršdavo priminti, kad draugavo su P. Cvirka, A. Venclova ir S. Nėrimi. Komunistinė įtaiga galingas ginklas, paliekantis skyles ideologiniame betone. Rusai kieti iš senų laikų, kai prieš Napoleoną stojo Kutuzovas. Išgyvenęs tris revoliucijas rusas neina į skaityklą kultūrinės revoliucijos reikalui. Sveiki, drauge aktyviste! Reikia pribaugti turčius parazitus. Mes patylėsime, kad galėtumėme pagalvoti ir po to atsakyti. Šeimininkas buržujus ir darbininkų klasės kančia, visa tai skriaudžia inteligentus su smulkiaburžuaziniu maištu. Tokie kaip Vytenėlis daro socializmui žalą ir nugali artimo žmogaus daiktybėje. Mano penkmečio plane – 50 apsakymų, ne prastesnių, negu Selindžerio ir Hemingvėjaus. Hemas buvo pirmas savo laiko rezultatais prozoje, jis žinojo, kad kiekvienas jo žingsnis – istorija. Be teisybės gėda gyventi. Baigiasi vyšninė vasara. Ak tu katinėlis, tu gerulis – meilino katę Hemas. Turėjo daug kačių.

Jūsų didenybe, kreipiausi aš į M. prinčą, padėk įskiepyti į siužetą metaforą. Toks. Keptą žąsį švariai apgrauš ir bus kantrus kaip šventasis kasdieniniam varge. Ji. Nelaimė. Savižudybė sutrikus psichikai. Kaip pilvo kirminas arba kaip erelis, greitai sukantis ratus. Abu agresyvūs. Dievo pirštai srūva vyšnios žiedais. Jie surezga žodžių karo falangas. Rožės akimirka. Jaunystės akimirkos užfiksavo gražųjį laiką. Kubistiškas tikrovės paveikslas; metaforų džiova ir liguisti epitetų plaučiai. Su kaimišku džiugesiu ištarti palyginimai ir kiti tyliakalbiai pasveikinimai, kai, pasijutus nenaudinga, dingsta pagieža ir pyktis. Poezijos obojai pievose ir giriose. Gyvenime dažnai prie džiaugsmo šliejasi liūdesys. Žodžiai trupa, barška ir gimsta tuštėjančios vaizduotės metaforos. Romi, sielvartinga, liūdna, tyli pasaka apie atsižadėjusį veidą ir balsą, pasiklydusį fantazijos gelmėj. Upe linguoja smėlio barža ir Nemunas kvepia upeivyste. Smėlėti krantai. Dainuoju, gulėdamas valtės dugne ir jaučiu, kaip slysta vandeniui ta valtis. Jis. Žodis iš kantrybės namų.

<Dėdė Kostas. Dešimtdarbis. Moka karvę melžti, arti, bulves sodinti, visus santechniko ir mechaniko darbus; virti valgyti, gali duot į dantis kokiam kvailiui; moka grybauti, dainuoti, sąmojus mėtyti ir toje daugybėje sostinių (daugiakovė) jis generolas.>

Jis. Naktinis puodukas. Ciniškai kakū, o romantiškai – palengvėjimas, katarsis. Dvi ribos: gimstant (su skausmu) ir mirštant (su skausmu). Čia iščios intelektualinei atmosferai – iš apačios į viršų. Liaudiška pagarba ir geras vardas. Naciai uždaro duris užuojautai ir nuteikia kietai kovai. Ir prozininkas – visuomenės sekretorius – su istoriniu paveldu ir sapnai su M. prinču, kelionėje į Hado šešėlių karalystę.

Horacijus. Kas gali sukliudyti pasakyti tiesą tam, kuris juokiasi. Sąmojus kaip būdas patirti sėkmę. Ne gyvenimo baimė, bet mirties baimė.

<Freedonia, ispanų grupė su dainininke; iš matytų yra ketvirta vokale, o šokyje – pirma; graži negriukė. Po Susi Quatro, Patricija Kas, Bony Tailor – ketvirta. Karnavalinė psichozė, kai išryškėja gražuolių apvalumai.>

<Tesumindžioja mane drambliai, jeigu neišlošiu (o stačiau už vokiečius). Europos selekcininkai suranda jauno, stipraus žaidėjo variantą. Luisas Filipe Skolaris, didysis Filas, brazilų treneris, pasakė: Tai buvo blogiausia diena mano gyvenime. Miroslavas Klose: Rinktinė yra vienas organizmas ir mes tai įrodėme. Lowe, vokiečių treneris: Iki pertraukos jau buvo aišku, kad laimėsime.

Vokietija – Brazilija, 7:1.

Thomas Milleris (11 min., 1:0);

Miroslavas Klose (25 min., 2:0);

Tonis Croosas (24 ir 26 min., 4:0);

Samis (29 min., 5:0);

Andre Schurle (69, 79 min., 7:0);

Oskaras (Brazilija, 90 min., 7:1).

Septyni šūviai į svajonę. 1954, 1974, 1990, 2014 – vokiečiai tapo čempionais. Vokiečiai pirma komanda per 29 min. įmušusi 5 įvarčius. Vokiečiai į finalą nukeliavo 8 kartus, brazilai – 7 kartus. Po brazilų pralaimėjimo keli sirgaliai nusižudė. Marakanoje susigrūsdavo daugiau nei 200 000 žiūrovų.

Teisėjas iš Meksikos – Marco Rodriguesas. Vokietija nepralaimi jau 16 rungtynių. Dante pakeitė Silvą; jis žaidė Miuncheno „Bayern“. Brazilų netektys – Neymaras ir Silva.>

<Vidutinėm raidėm apie Hemo gyvenimą. Čia!Dievo garbei ir tautos gerovei. Visi su manim gulėję psichiatrinėje paranojikai – nusižudė, tik aš likau, kad apsakyčiau tai jums. Jis. Kapų elgeta, uždirbantis duonos kąsnį, patarnaudamas negyvėliams.>

<Dėdės Kosto sūnus, pusbrolis Gintas, gero vardo sostinėje iššokęs 2.00 m. Tai yra l. geras rezultatas.>

Šį kartą mus aplankė rusiško gruodžio žvarba, ir prie pečiaus aš lyginu gimimo ir mirties siaubą.

Manau, mano mirtis bus lengva ir staigi. Mirtis. Norėčiau būti sudeginamas ir kad galvos smegenų pelenus užkastų Čiurlionio muziejuje, Druskininkuose. Visą gyvenimą varžiausi su Čiurlioniu ir noriu bendrauti su juo ir šešėlių karalystėje. Einšteino smegenys mito objektas kaip seifas, kurio kodą žino tik Einšteinas. Lygtis su visatos paslaptim, atradimų grandinė su meile prozos, kurios šakos aukso, o vaisiai sidabro.

60-65, „1-85“

Elgiausi kaip Lino Ventūra, vaidinantis Aleno Delono draugą. Jausmas puikus, turbūt vadinasi ilgu lotynišku vardu. Čia rasime minčių, tobulinančių humanišką žmonijos meilę, kuri čiurlena it vynas iš sidabro ąsočio. Jis. Griežtas kelias į gyvenimo rojų. Esu sveikas, gražus, su šios dienos malonumų galybe. Proto aktyvumas. Jis sako, kad mitiškai mąstyti išmintinga, bet nuobodu. Esu užsiangažavęs prozai ir kreipiuosi į šį mandagų meną. Praeitis – tai istorija.

Atvykau į Nidą kaip savanoris. Mano darbas buvo Naglių gamtos rezervate. Reikėjo kirsti pušaites ir rinkti šiukšles, kurias išmeta Kuršių marios. Išeidavo 4 maišai per keletą valandų. Paradui vadovavo Mindaugas Bepirštis (gal giminė, nes mano mama Bepirštytė). Bet grįžkime prie šaudymo į šmaikštų žodį dešimtuko. Esu gimęs šauniam Kauno mieste, kur net sovietiniais laikais damos buvo vadinamos „ponia“. Mano uždavinys sveiką protą pervesti į mediciną, o mediciną – į išmintį. Tai yra paranojos tyrimas. Nuo Adomo ir Ievos iki Kristaus, ir nuo Kristaus iki šių dienų kartojasi Kaino paranoja. Nusprendėme rimtai žiūrėti į kvaišą, pamišėlį ir beprotį, net į keistą ar keistoką. Ką gi, žarnų be mėšlo nebūna. Myžantie šuo niekam nekelia problemų. Net būgnininkas keičia ritmą, o ką kalbėt apie profesūrą? Ir mes naudojame komiškas priemones. Tai sekretoriaus darbas. Linksma tiesa apie išdidų pasaulį. Lenktas dvigalvio erelio snapas – nedylantis įspūdis iš tautų paveldo. Deja, pripratome prie cinizmo. Kaimo bernioko, profesoriaus mediko žvilgsnis į pamišėlius skirtingas. Švinta humanizmas. Paskutinė literato laimė: būti nesuprastam. Elinizmas buvo geriausias mano raundas. Bet darė įtaką visos civilizacijos, nuo Viduržemio jūros iki Indijos.

It piktojo genijaus provokacija – sostinės su stalčiukais seržantui ir generolui. Idealistas, kurio nesuvalgys bedantė žmonija. Ir ji. Storoji žarna. Veislumo ir sveikatos flagmanas. Kazanova, hormonų čempionas ir donžuanas – vaizduotės sostinės pulkininkas. Jie lyderiai sekso, o ne meilės sostinėje. Buvimas patinu, o ne žmogum.

Ruduo. Tvyrojo saldžiai rūgštus vystančių lapų kvapas. Legendos, sakmės ir skalsūs epitetai suteikia gyvybę. Egzotika – rasota rugsėjo rožė. Banalus pašnekesys apie plepalus. Šilta p., karšta moteriškė. Neįgalūs pamišėliai išsilaisvina iš meno policijos grandinių ir gauna citatų iš įvairaus pasaulio. Leiskite suskaičiuoti ir tvarkingai sudėlioti į stalčius sostinės saitus. Gyvenimas – tai mirties ekonomija. Improvizuojančių žodžių stichija. Sostinių periodinė lentelė. Kantrus reikalo apmąstymas ir tyrimas – tai prozos agrotechnika. Lietuviai turi profesorių Mackų, kuris parodė nuogą užpakalį nesusiprantantiems oponentams Pietų Amerikoje. Panašiai Adomas Rožukas davė į ausį klebonui, nes šis melavo iš sakyklos.

Vyriškai gražus, gerai sudėtas Linas – buvęs krepšininkas, žaidęs su Mantu Kalniečiu ir Jonu Mačiuliu. Savanorystė Nidoje, aš lažinausi, sakiau, kad Lietuva pralaimės turkams, bet to neatsitiko.

<M. princas: skaityti, reiškia svajoti.>

Aš kreipiuosi į prozos fantomus. Hemas, štai kas mokėjo mokytis iš Sezano. Į pagalbą atskuba logikos šuorai, pakankamai hėgeliški ir kantiški. Mano žvilgsnis, nukreiptas į Dievą, yra Dievo žvilgsnis, nukreiptas į mane. Čia ir baigsiu, nes aprašant gėlę, nėra reikalo aprašinėti puokštę.

Ar tikėtina, kad Homeras mokėjo rašyti? Šimtu procentų. Tai matyti iš stiliaus. Gal sirgo glaukoma ir senatvėj apako. Gal jis pasinaudojo kitų rapsodų darbu, bet šiaip ar taip jisai pasirinko, jo montažas, jo skonis, jo idėjos ir jo siužetas...

Šiame kraujomaišos draudimo amžiuje yra buvę ir kitaip – dėl pašlijusios psichikos, po vedybų tarp giminių ir atsirado tas draudimas. Šis romanas – kova su pašlijusios psichikos blogybe.>

Hemas, apvaizdos sekretorius, skaitytoją prisišaukiantis spragtelėjimu pirštu; Žemėje išsibarstę žmonės ištobulėjo hedonizmo ir vaizduotės sostinėse, o kūriniai, kuriuos jis taisė, gurkšnodamas brendį, priklauso patiems brandžiausiems.

<Už lango girdėti beprotės minios šėlsmas (čia „beprotės“ reiškia „pašėlusios“). Stovėdamas jis dirba net „Ritzos“ viešbutyje, nes nežino kito gyvenimo be rašymo.>

Prūsų, latvių ir lietuvių kalbos – baltai – primena volungę, kai imperatorius Julianas galų kalbą prilygino su varlių kvarkimu.

<Piniginė su trečio numerio *raifu* ir šešių balų užpakaliukas – tai vaizduotės laimėjimas, nes dvasinė meilė gimsta iš fantazijos galios.>

Dalyvauju sostinėse: profesijos, gero vardo, hedonizmo religijos, draugystės, meilės ir savas-nesavas sistemoje, visur leitenantas, kapitonas ir tik profesijoje ir meilėje – generolas. Tai padeda sekti Dievo kūrinių. Pirmas vaiko jausmas yra meilė tiems, kurie dažnai prie jo prisiartina. Nerašau disertacijos apie gailestingumą. Gero vardo sostinėje tai generolo antpečiai. Čia ne man. Šis romanas skirtas transcendentuojančiam skaitymui (созерцание). Skaityti iš bet kurio galo ir bet kuria tvarka. Širdies gelmėje aš glamonėju M. princo paveikslą. Tai leitenanto laipsnis vaizduotės sostinėje.

<Froido kraujomaišiški sapnai, kai miegi su motina ir su siaubu pabundi. Kaip liudija šie prozos pėdsakai (ši nusitrynusi proza nepajėgi įminti gilesnės pėdos; anot Dantės: visi mes einame tais pačiais smėlynais, tik nevienodai įspaudžiame žymes. Drąsus žmogus sudrasko nelaimės nelaimę.>

<Su kovingu uolumu aš atveriu vartus paslėptai ambicijai, kai barbariškumas nuslopinamas civilizacijos. Čia sprendžiama, kas yra normalu, ir kas anomalija bei keistumas. Poravimosi aplikacijos sostinių dėka išlieka kaip ženklas žmonijai.>

<Laimutė, generolas pirmavimo grupės sostinėje, ji nepraleidžia progos neatsakomam smūgiui, kuris yra realus ir istoriškai tikras. Nida. Juodkrantė ir geltonos kopos. Trys metrai nuo Kuršių marių auga baravykai. Mes, savanoriai, rinkome plastmasinius butelius, celofaną ir šiukšles. Buvo net apkakotas butelys (turbūt ruso) ir lūšies sudraskytas paukštis. Matėm briedį ir briedžiuką, gluodeną ir gulbes (viena su juodais sparnais). Žuvys maitinasi dumbliais, žuvėdros žuvimis, o lūšis žuvėdromis. Lygiai taip pat žmonėse: darbo liaudį išnaudoja kapitalistai ir gražesnis laimi prieš mažiau gražius, o stipresni vyrai nugali mažiau stiprius tiek gatvės kovoje, tiek teorinėje pirminėje grupėje (visa tai falšyvu ir nėra tikras pirmavimas, tai fikcija, nes iš tikrųjų rezultatai būtų kitokie. Bet ir primestas pirmavimas yra faktiškas.>

Mindaugas Bepirštis. Jam svarbiausia *selbstwahrnehmung* (vok. savo suvokimas). Mes, tradicijos vergai ir paveldo pasekėjai randame Lietuvoje panašius į senį Bolkonskį ir Kareniną. Atrandame terminologiją, įvestą Leibnico, Freudo ir Rouseau, kur psichikos reiškiniai egzistuoja nuosavu stiliumi. Tai svyravimas tarp paranojos ir absoliučiai normalaus žmogaus; ir proto veikla, kai bandai išsikrapštyti iš internacionalinės sintezės. Jausmų horizonte vienas po kito einantys išgyvenimai. Mano sostinės (maksimos) geriausiu atveju gyvenimo prasmės detalė. Skaitytojui išaiškinsim, koks turi būti pradžios taškas; profesijoje tarp seržanto ir generolo – bedugnė.

Trūksta transcendentalinės fenomenologinės refleksijos, kurią ieškome filosofijos keliais ir klystkeliais.

Noriu uždusinti 150gr. brendžio. Aš irgi sportuoju, bet ne olimpinę sporto šaką (geriu *šnapsą*). Į savaitę – vienas baseinas Vichy vandens parke. Dabartiškumo laukas ir dabartiškumo reikalų padėtis.

Mirties darbas iš arti. Aiškiai jaučiu, skaitytojas manęs paklaus: o kokia padėtis yra mirties riboje?

<Didelėm raidėm humoras – Šveiko nuotykių. Šveikas kiekviename žmoguje ir meilė jam>

O kas, jei skaitytojas pasakytų, jog mano maksimos – įvykis minties istorijoje. Žmogiškos ydos ir dorybės, kurias programuoja disciplinarinių aparatų kupina visuomenė. Daugianarėje (*viel gliedigen*) mąstymo akcijoje mes atrandame monadas ir šis būties horizontas rišliai išsiguldo į sostinių – monadų korpusą.

<Inkvizicija. Viduramžiai. Nusikaltėliams išduria akis ir pakabina nuogą virš aikštės. Iki gyvenimo pabaigos jį maitina duona ir vandeniu. Jo galvą dengs sniegas ir kepins negailestinga saulė. Panašu į užsitęsiusę mirtį.

Ach tie pamišėliai... Kelionė į psichiatrinę ir į sunkių darbų kalėjimą būtų naudingesnė, negu arabų į Meką. Yra skirtumas tarp senovės graiko ir barbaro. Paaukuotas gangsterizmas ir maišai banknotų.

Kaip Nyčei Šopenhaueris, taip man – Čiurlionis. Jis. Dar nežinomas Kristaus pasekėjas su kančios išmintimi ir kionigsbergiškai sublimuota idėja. 1865m. Nyčę Šopenhaueris pavadino dvasios broliu. Jie artimai bendravo iki 1876m. konflikto. Sunkiausias kančias išgyvenantis helėnas, vertas sugestijos kaip universalus vaisto.

Sirgaliai taip užtraukia dainą, kad palaikytų komandą. Taip Dievo – žmogaus klaidos dėka pajuntame kosmoso erdvės tobulumą.

60-65, „1-85“

Ko tu mane klausinėji? Tu vargini mane. Aš pavargau nuo tavęs. Palauk, turėk kantrybės. Tu man visus nervus ištampei. Nors nusišauk. Pasakyk ką nors pozityvaus. Ko žiūri į mane. Ko žiūri?

Vichy baseinas. Ko čia ta boba mane pastūmė, sako Laimutė. Ką, vietos neužtenka? Ji mane pastūmė, įsivaizduoji?

Sėdėjome buto pašventinime. Danutė, Gerimantas, Žeimantas, Linas ir Laimutė, visi žurnalistai. Gerimantas dar ir muzikantas.

– Hemas, geras šansas mažų pastangų adresatui. – Pasakė Gerimantas. – Minutės pertraukėlė šiuolaikiškam skaitytojui. Mėgaukitės gera proza su auksinėm metaforom ir smaragdiškais epitetais. Kokybė ir patikimumas.

– Napoleonas troško to paties, – pasakė Linas, – V. R. skaitytojų teismui atidavė šį baleto romaną. Kas stipriausias Europos prozaikas? Yra būdas nusišukti sprandą, vertinant lietuvišką pimpalą.

– Vedžiau žydę, bandydama išvažiuot į Izraelį ir rašyt laisvai, be cenzūros. Man tai buvo gyvenimo – mirties klausimas. Šiam reikalui aukojau visą savo gyvenimą. Tik Justinas Marcinkevičius ir Petras Abukevičius surado nišą geležinės uždangos ir cenzūros laike.

Literatūros šlubčiojimas. Pasidomėkit, nepraleiskit šanso, nes į pergales veda tikro lietuvio ambicija.

– Mes esam Lietuvos dvasios ambasadoriai, – pasakė Gerimantas, – ir su savo sugebėjimais rašom apie tai, kas veda į pergales; kai geras vardas yra kaip kraujospūdžio rezultatas: Pavyzdžiui, Vytenis, „40“ egoizmo ir „60“ altruizmo – 40/60. Pavyzdžiui, Laimutė, egoizmas⁸⁰, o altruizmas⁹⁰, visa tai vienoje vietoje – 80/90. Nes egoizmas gimdo ir altruizmą, leidžia pasiekti aukštą rezultatą gero vardo sostinėje. Kas pasirūpina savim, tas gali rūpintis ir kitais. Laimutė – ypač aukštas rodiklis altruizme. Plius pasirūpina savimi. Nuo planktonų iki lokių, toks gyvybės mikropasaulis. Nuo vienuolio (90 altruizmas ir 10 egoizmas) iki karo pramonės milijonieriaus (10 altruizmo ir 90 egoizmo balų). Proletaras ir milijonierius, vienuolis ir sukčius – visi jie maitina priešingo poliaus dalyvius. „Aš visa tavo“, sako moteris su 90 altruizmo balais. Laimutė – Napoleonas altruizme ir admirolas egoizme. Šalia jos visiems gerai.

– Kas 3 sekundės, – kalbėjau, – planetoje bandoma nusižudyti, o kas minutė – nusižudoma. Šis romanas išgelbės gyvybę milijonams žmonių. Verterio efektas. Kai Getė parašė „Jaunojo Verterio kančias“, kurios pagrindinis herojus nusižudė, Vokietijoje kilo jo amžiaus jaunuolių savižudybės banga. Laimutė man yra sakius – mėšlo krūva, debilas, o aš mintyse vadinau sena ragana, nes ji žemino mane kiekviena proga. Emocinis terorizavimas. Aš nusprendžiau vadinti ją Laima, o ne Laimute, tačiau nepajėgiau ir toliau ją vadinau Laimutė.

– Koks tu rašytojas, jei nesupranti, kur yra fragmentinis piktžodžiavimas, o kur teisingas apibūdinimas. – Kalbėjo Laimutė.

– Tolerancija paranojikams, tam skirtas šis tavo projektas, – pasakė Dana. – Reikia iškelt protingos visuomenės dalies nuomones. Kiek bekalbama apie paranoją, problema vis nesprenžiam. Tai liečia visus regionus, visus sluoksnius. Tavo, Vyteni, prozą aš pavadinčiau choreografiniu romanu – tai baleto romanas, kur jaučiamas prakaito kvapas. Tu priklausai prozos valkatų klubui ir, chuliganiški tavo pasažai Vundto ir hipiškos auros kokteilis. Tu turi 60 balų geraširdiškumo-altruizmo ir 40 balų

egoizmo. Homeras (literatūros Napoleonas), tu jį sekei, kaip sugebėjai. Jei yra kliūtis, tu ją pašalinsi. Mes, žurnalistai, davėm tau *kličką* Kolūkis, nes muzikoje atradai didelio ūkio kontrapunktus (jeigu yra vietų, atsisėskite, padėkite atsisėsti senjorams ir tėvams su mažais vaikais, – ši intonacija padėjo tau sukurti tobulą melodiją, ir visa tai pagal tavo sistemą.).

– 3 milijardų senumo paplūdimys su pirmaisiais gyvybės įrodymais. Užmirškite romėnus, persus, net dinosaurus. Milijardo metų laikotarpis vadinamas nuobodžiuoju. Atsirado dumbliai ir daugialąsčiai. Prieš 830 milijonų metų buvo ledynai. Gyvybė išlaikė ledo gniaužtų laikotarpį. Prieš 640 milijonų metų buvo gyvybė. – Kalbėjo Linas.

– Girdėjau prie romano „Hemas. Papa. Sirgti ar nesirgti“ yra eilės. – pasakė Dana.

– Pagarba viskam, kas gyva, ar tai gyvūnas, ar augalas, – pasakė Laimutė. – Mano katė, Tatuska ant mano rankų; aš skaitau tavo romaną ir ta diena, reiškia, praėjo puikiai.

– Kas ten? – paklausė Gerimantas, – ar tai taurelės nepaleidžiantis iš rankų *bambizas*, lietuvių prozos žvaigždė Rožukas?

– Tai išpuikusio žurnalisto klausimėlis, – pasakė Dana. – Dėl skaudžios Jėzaus kančios būk gailestingas visam pasauliui, Dieve. Pasitikiu tavimi. Hemas. Tu darai įspūdį, o jis kerį. Judviejų kelias niekada nebuvo lengvas. Kas ieško, tas randa. Asmeninės patirties pasažai užburia, nes žmonės vieni kitiems priklauso. Viskas keičiasi, o romano nauda išlieka.

– Nenoriu būti hiena, kurianti poeziją kapuose, – pasakiau. – Seneka, dorybės toreadoras ir Vytenis šuolyje į aukštį su kukliu rezultatu: 80 altruizmo ir 60 egoizmo, 2, 00m. aukštis, ne taip toli iki pasaulio rekordo. Manęs neap kaltinsit šarlatanizmu. Aš ieškau garbės teikdamas, one neigdamas. Ji. Savižudybė! Instinktas sako „pražūk“, o tai jau pasmerktojo sprendinys. Aš, Hemingvėjau, esu tiesa. Kaip Nyčei Šopenhaueris taip man Čiurlionis su vaikaičio intuiviu sekimu.

– Kiekviena tiesa yra paprasta. Ar tai nėra dvigubas melas? (vok. *zwiefach?*). Toks pastebėjimas. Moteris su literatūra elgiasi taip pat, kaip ir sumaža nuodėme – paviršutiniškai, prabėgom, apsidairydama, ar kas nepastebi. – Kalbėjo Laimutė.

– Vokietijoje daug savigarbos, – kalbėjo Linas, – pasitikėjimo savim bendraujant, daug pareigingumo ir daug atkaklaus darbštumo. Tik kodėl ji, Vokietija pasidavė naciams?

– Mokslingi chamai nesiekia laimės. Tai daro tik lietuviai, – pasakė Dana. – Visos lytinio akto, nėštumo, gimdymo detalės senovės graikuose žadino tauriausius jausmus. Ne taip, kaip nūdienos epochoj tai pavertusiai kažkuo nešvariu ir su apdrabstymu išmatomis mūsų lytinio gyvenimo pradžia ir pabaiga. Vieniši mes kaip lauko akmenys.

– Esu pasmerkta kurti, – pasakė Laimutė, – bet tam per silpni mūsų laiko pajėgumai. Aš nekenčiu Ruso moralumo (nėra nuodingesnių nuodų). Teisingumo pabaiga. Kaip ir visa, kas kilę iš Ruso, netikra, dirbtina, išpūsta. Per dvi – tris kartas genialumas tampa dėsniu. Genai. Dostojevskis, pamatęs

Sibiro katorgininkus visai kitokius. Niekas nemoka geriau už jį į pagyrimus įmaišyti nuosėdų ir drumzlių. Krikščionybė reikalinga jau vien dėl to, kad egzistuoja moralinės garantijos.

– Linas, pakankamai poetas ir pusbobė, – pasakė Gerimantas. – O Laimutė, šita nepakenčiamoji menininkienė, ji principinga ir neduoda nieko (iš meno) atsikąsti.

– Ko neturime, bet siekiame ir iškovojujame. Jos, – pasakė Laimutė. – Dorybės. Altruizmo lygis gero vardo sostinėje. Naminis egoizmas ir altruizmas.

– Subtili mašina, vadinama genijum. Tai Laimutė, – pasakiau. – Pesimisto optika. Pikta akis. Teisybė niekad neieškoma dykai. Jei sirgčiau, sakyčiau, kad nesergu. Akys. Užgautos ir pamuštos.

– Dieviškasis Platonas (Šopenhauerio terminas.) su proto mankšta rytais ir su valia gyventi, – pasakė Gerimantas. – Daugelis dalykų, kuriuos išvardint man trukdo drovumas.

– Siaubas, aprašant siaubą – insultą; Baltas liežuvis ir smūgis į smegenis kūju, jausmas lyg apsinuodijus. Netenki koordinacijos ir krenti į bedugnę su pilnu siaubo jausmu. – Kalbėjau Laimutei ir žurnalistams. – Paranoja, kurią nagrinėti menkas malonumas. Anot Nyčės Vagnerio „Zygfridas“ – tikrasis išsigelbėjimas iš pasaulio purvo. Panieka, kurią klastingų kultūros nykštukų vergijoje teko iškęsti Nyčei. Hemas ir dar keliolika, pareiškusių meilę mirčiai, pavyzdžiui, Babkauskas. Totalinis gimimo ir mirties skausmas. Mano pranašavimas – daugiametis beprotybės kapas. Savižudybė – baisus dalykas. Nyčė. Jo tėvo liga ir skausminga mirtis nuo smegenų suminkštėjimo. 1849 m. Karlas Liudvikas Nyčė mirė nuo paslaptingos psichinės ligos. Kam skūstis, Marseli Prustai, laikas yra nulis. Genai.

– Lietuva, ji ten – pasakė Gerimantas ir parodė ranka lyg tūkstančiai Leninų tūkstantyje aikščių.

– Vytenėmis turi širdį, didelę it Marilyn Monro krūtys. – pasakė Linas.

– Jaučiuosi atsipalaidavęs, – pasakiau, – kaip Mozė po žygio per dykumą.

– Viršutinė tavo veido pusė sakė: „Puiku, aš geriausias“, o apatinė – „Velniai griebtų, vėl pralošiau. – Pasakė Gerimantas. Akys. Užgauto *bachūro* akys. Piktos, negeros akys.

– Tu intelektualus lyg *bambizas*, mėgstantis traukioti musėms sparnelius. – Pasakė Dana. – Esi, Gerimantai, mandagiai grubus kaip toli nuo gero kelio gimnazistė.

Gerimantas leido frazei nupleventi it išplėšta iš pagalvės plunksna. Ir tarė:

– Meilė prozai. Patikima kaip džiūvėsis Sibiro tremtiniui. O tavo, Vytki, šypsena naudinga kaip guminiai batai žūklėje, tu fotogeniškas it SSSR sienos pažeidėjas – Pasakė Gerimantas.

– Lopyta mano svajonių burė, – pasakiau, – ji padėjo man siekti generolo laipsnio profesijos sostinėje.

Atsargiai lyg krentantis obuolys Gerimantas pakilo ir pakėlė ranką atsisveikindamas su mumis, nes ėjo į tualetą.

– Vytenėlis buvo geriausias snaudalius Akademiniam teatre. Taip aš ir neišmokiau jo meilės dramos teatrui. Žiūrėkit, jis patenkintas lyg kasinėjamas katinas. Gal tau nebus sunku išrašyti truputį šlamančių šiai šaunaus laiko dienai?

– Gerimantas kietas, kaip medžiojantis lokį jo proproprosenelis. – Pasakė Dana.

– Jis apgautas, – pasakė Linas, – slidus kaip juodos arbūzo sėklos ant didžiulės lėkštės. – Linas pakėlė rodomąjį pirštą panašų į virtą dešrelę, nes Gerimantas grįžo iš tualetu. Scena buvo solidi kaip paminklas prie Nežinomo kareivio kapo.

– Vytenis džiugus ir laimingas, nors trūksta senų gerų dalykų, kaip pavyzdžiui, mezginiuotų apatinių ir juodų kojinių su guma, – pasakė Gerimantas.

Aš nusišypsojau, bet taupiai, galvodamas apie dviprasmišką situaciją, o Gerimantas nusilenkė it mažasis Mocartas bisui.

Laimutę pavadinau viena geriausių Lietuvos žurnalisčių. Ir jos kolegos nepasakė nieko prieš. Ji suprakaitavo, nes jaudinosi kaip Metropolitenos operos debutantė. Visi achai ir ochai – paduok nunešk mergaitės abejonės. Mano šypsena. Demonstracija nesutvarkytų dantų. Laimutė jautėsi tvirta kaip pasaulio judintojas ir aš, dviejų strėnų produktas, pašokau tarsi norėdamas kaip įprasta mėsos kombinate, pakabinti abejojančius už kojų, nutrenkti elektra ir išdarinėti it paršą.

Aš mylėjau Laimutę, išnarpliojau ją gero vardo sostinėje, kur ji buvo kur kas aukščiau manęs.

– Aš fantomas, – pasakė Laimutė, – Manęs čia nebuvo. Jūs bendravote su vaiduokliu. Vėl apie teatrą. Kaimynas iš dešinės snustelėjo, vis išpūsdamas garsą „pū“. Vytenis yra buvęs hedonizmo generolu, nes „Rambyne“ per 6 valandas išgėrė 30 bokalų alaus. Prisimenu, kaip jis pasakė, gal pasibučiuokime pirmam bandomajam laikotarpiui. Ką gi, keliaujame link to, kas klaustina. Triguba skirtybė – metafora, idėja ir logiškas siužetas.

Vytenis subaltakiavo ir pasakė:

– Mano pirma žmona buvo šmaikščių *bajerijų* autorė, momentais geniali ir žodinga. Bet ji ardė dvasios pusiausvyrą su psichopatiniiais priepuoliais ir dėl to išsiskyrėme.

– Ji kentėjo nuo ligos, jis kentėjo nuo ligos, – pasakė Dana, – Juodasparnis varnas – psichinė liga veikė imponantiškai it serija Madonos apatinukų.

– Jis. Dėl įkaitusių plaukų šaknelių mąstė lyg akademikas, – pasakė Gerimantas.

– Man Vytenėlis, aukštos kaktos, susikaupęs, kad ką ir stuktels šaltu veidu, kad ką padvigubins aperkotu. Jis – lobis. Sąžinė okey, jėga ir ištvermė okey, viltys okey. Augalotas, panašus į ilgakoję rožę (dėl to ir pavardė Rož-ukas). – Kalbėjo Dana. – Kerinčiai šypsosi, tegul ir su juoda *bliomba*. Jei būčiau šv. Marija, parodyčiau taurų pyktį (kaip achajai, Achilui grįžus į rikiuotę). Būsiu didžiausia kvailė Rytų Europoj, jei netikėsiu psichiatrais, kurie aptarnauja krikščioniškai, o gal net ir katalikiškai.

– Aš nemąstau apie pamišėlius, – pasakiau, – jei jūs to klausiate. Ką sakydavo reakcionieriai, viskas, o viskas puiku, viskas prieš spalvotąjį ir žydą. Anot Gojos miegas – vienintelė nelaimingųjų paguoda. Jis. Van Gogas. Genijaus jėga ir meilės sau persileidimas. Vagneris pageidavo, kad Platono graikiška meilė ir liktų Graikijoje.

– Tada nešiojau intelektualų išpopuliarintą beretę. Sveikata. Visi mes anksčiau ar vėliau tapsime pacientais. – Kalbėjo Gerimantas. – Šis vakaras ir žąsies valgymas, mūsų draugystės pasažas. Vagneris apie žydus: yra blakių, yra utėlių, bet jas galima išnaikinti. Žmonės, kurie tuo nesirūpina – kiaulės. Žydų paranojikų nepažinojau.

– Jie, – pasakė Linas, – pusryčiai su Hegeliu, mušimas ryto kiaušinio su Šelingu, mankšta su M. Foucaudt. Visa tai su masyviu it suolas N. Y. Centriniam parke Vytenėlio žandikaulio judėjimu.

<Akys. Paranoja. Išsprogusios, išsigandusios dėl skausmo.>

– Vytenėlis. – pasakė Laimutė, – žavus kaip Romeo iš cianido tarpeklio. Žydrų akių ir regbisto povyzos. Su raukšlėtu kairiuoju pusrutuliu. Jo poravimosi faktas: sėdėjimas susiėmus už rankų paskutinėj eilėj kinoteatre iš šono. Ar prisimeni, Vyteni?

– Ji susipainiojo kaip Makbeto žmona, rezganti šamokslą. – Pasakiau. – Mano plaukai kaip piktžolės, o ką turiu vietoj proto, reikėtų paklausti Froido. Mano siela – prakiuręs batas su vaizdu į krantinę. Aš kaip gandras, suėmęs užpakaly rankas, keliauju kambary ratu pirmyn ir atgal.

– Jie, – pasakė Gerimantas, – laisvės kovotojai. Hemas surinko juos kaip autobusus. Pasipriešinimo frontas.

– Tavo romanas naudingas it iks metų krauta mėšlo ir komposto krūva, – pasakė Linas. – Apvalios lyg maži karoliukai, Laimutės akys, pardon agato spalvos akys, kontroliuoja kiekvieną lašą aušros pieno

– Romanas, – pasakiau, – rankraštis lyg ataušęs lavonas. Pilnas energijos, kurios užtektų Didžiojo teatro sezonui, bet aš kuriu šviesotamsą; ieškokit Ermitaže; Rusija, Rusija. Ar ne? Ne? Ne.

– Šįryt nelijo, – pasakė Dana, žurnalistė su 10 pseudonimų. – Rytas balkšvas lyg cigaretės pelenai. Žąsis skani, specialiai tam tikslui pirкта orkaitė, brendis su ąžuolo skoniu. Rusija. Kas drįs pykinti tuos, kurie duoda tau duoną?

– Kretoje su parašiotu nusileidęs Maksas Šmelingas (nugalėtas Šarkio Žukausko) išsisuko koją (Šmelingas gyveno šimtą metų; IV raunde praleido smūgį žemiau juostos ir jam priteisė pergalę prieš Šarkį Žukauską, o 1932 metais 15 raundų kovą laimėjo Šarkis ir tapo pasaulio čempionu.).

Lietuviai ir kazokai kovų ringe l. panašūs. Lietuvai vietoj antkapių liko piliakalniai. Mozūriškės, Čiobiškės, Šilėnai... Pagoniški dievai ir pagoniškai krikščioniška kultūra. Taip rudenį ažuolai ūžia. Visatos pabaigos koncepsija. Lietuviška kultūra tokia, kad nė vieno žodžio nebūtų galima išmest.

– Idėjos eina iš manęs kaip prakaitas, – pasakė Laimutė, – Vytenis viską ima iš manęs.

– Pasaulis dvokia ir trupa gabalais, – pasakiau, – Melskitės bet kuria pasirengta kalba ir jūs pasieksite Dievą. Plieninis Čerčilio balso tembras; jis trumpas ir storas kaip cigaras. Tikras bosas. Jo protas raivosi lyg riebi kirmėlė. Žurnalistai! Kuris iš jūsų tas tipas, kuris pasakė: „Epitetai – tai prieskoniai, o patieklas – metaforos?”

– Piliakalniai, kulto vietos tiek pagonių, tiek krikščionių, – pasakė Linas, – Karmazino piliakalnis. Neris ir velniakalnio kilpa. Čia kėlė lietuviai pagoniškas vestuves. Bradeliškių piliakalnis, kur Kristaus laikais gyveno 2000 žmonių. Pabarų šlaitas, kalnas ant Neries kranto. Napoleonas kėlėsi prie Čiobiškių per Nerį. Padavimai, sakmės kyta iš žmonių fantazijos. Grafas Kosakovskis, lenkas, Napoleono adjutantas, buvęs su šiuo šv. Elenos saloje. Buvo 14 mūšių ten, 15 ten, 8 ten ir 10 ten. Mūšiai. Išgėręs lietuvis vis prisimina istorinius žygius. 1/3 Kauno gubernijos save laikė lietuviais. Prieš 12 000 metų čia gyveno žmonės, iš kart po ledynmečio.

– Apie mano senelį, – pasakiau, – jei Vaclovas Rožukas būtų buvęs menininku, jis pranoktų savo pusbrolių Čiurlionį, bet jis tapo ūkininku, pavyzdiniu Lietuvos ūkininku. Genai.

– Ispanijos karas panašus į 1863 m. sukilimą. Jie laukė Garibaldžio, bet jis, su 500 kovotojų, būtų nieko nelėmęs. – kalbėjo Linas. – Lietuvoj – 80 procentų miškų, 30 regioninių parkų. – pasakė su resignacija Linas, – Šėtono sėkla – godulys, mus kankina tyrumo ilgesys; Maxima moralia (lot. aukščiausia moralė), Vytenis ėjo savėsp ir nežinojo, kad yra daugiau Platoną, Homerą skaičiusių originalo kalba.

– Ji. Dulkelė, – pasakė Laimutė, – saulės spinduly. Nimfų, fėjų ir najadžių išraiška. Ir mąstytojas, literatas iš kunigų tarpo. Tai gero vardo generolai. 40 balų egoizmo ir 80 balų altruizmo.

Linas pasakė *čin* ir išgėrė porciją brendžio. Jis turėjo dailiai užlaikomą barzdą. Laimutė su stirnos akim ir užlaikomom garbanomis,. Gerimantas kiek praplikęs buvo bosas iš pažiūros ir iš tikrųjų. Laimutė lyderiavo pirminėje grupėje ar bent stengėsi. Vaiko miegas. Sapne milijardai žvaigždžių ir viena ypatinga, pažįstama, nes tai planeta Žemė. Gerimantas – tylos viršūnė ir elito kabina; dvasios jėga, būdinga gabiems pašauktiniams.

– Teisus Platono reikalavimas, kad valdžia būtų mokslininkai ir filosofai, – kalbėjo kiek atsikvėpus Dana, – Septynioliktas amžius yra Dekarto ir Paskalio, o ne Kromvelio ir Liudviko XIV amžius.

Vėliau Gerimantas pasakojo taip:

– Nuo Antikos laikų mes klausiamo: Iš kurio kalėjimo pabėgai? Neerzink likimo (tik dirbk ir dirbk, pasakė viešnamio madam).

– Trokštu kraujo, – pasakė Dana.

– Ačiū, – pasakė Gerimantas po poros krenkštelėjimų pripildytos minutės, – gal ne taip kaip epušės lapai, bet vis tiek kojos virpa. Geriau suskelkim čarlstoną at tvistą. Vakar aš – jau – pagiežiau koncertą Kazimiero bažnyčioje. Būta talentingų valtornos, triūbos, trimito žymių. Žymių? Juokinga bet tai tik dėlto, kad „Trimitas“ gelbsti nuo faneros trūkumo. Ir tu, Danute, mano plėšrūne geidi kraujo.

– Gana, – nutraukė jį Dana, – Vyteni, mirtis, kas skyrius – lavonas, štai ką aš tau siūlau. Mus jaudina ne vaizdas, o tai, ką sako man vaizduotė. Kodėl tau nepabuvus Didžiuoju Getsbiu? Viską padaryk dėl Laimutės. Ją mergina gražuolis, panašus į paveiksliuką, su barbės veidu ir garbanotais plaukais.

... Vytkis, jis turi visų viešnamių kainas ir pasiūlą...

... Gerimantai, tu teisus. Kas tai? Prancūziškas sifilis ar japoniškas triperis?

... Jis, vargšas pisuoklis...

... Jūs abu apčiupinėjat mintimis visus suėjimo numerius...

... Man tinka 36 džinsų saizo užpakaliukas ir trečio numerio krūtinė bei trečio numerio tarpušakis...

... Vytenis, jam tinka sudėjimas, primenantis senųjų meistrų vaizduotę; sunkios sekso artilerijos variantas...

... Jis išsirinks apvalią jauną mergą, – pasakė Laimutė, tirštai nurausdama. – Jo pirma žmona Lina pailgo veido ir liūdnų rudų akių.

Aš trūkčiojau pečiais ir mirksėjau.

– Laimutė, – pasakiau, – su rungtyniavimais tarpusavy pirmavimo sostinėje (pirminėje grupėje). Jai svetimas pigus amerikietiškas idealizmas. Aš sieškojau Dievą, bet man to neužtenka. Lai Laimutė visus vadina „Bobi“. Mane, Gerimantą ir Liną. Tai buvo iki to, kol jos pilve sujudėjo naujas pasaulis ir gimė Ievutė.

– Dana sėdi ant sofos, išvertus papus, ir nori važiuoti į Budapeštą, Sakramentą ir Šanchajų. – Kalbėjo Gerimantas, keliautojų saito vadovas. – Miške kaip pamišę ulba paukšteliai (pamišę – liaudiškas terminas) Ant skruosto stūksto pašėlusiai karpa. Pašėlusiai ir išdžiuvusiai kaip beždžionė prancūzaitė. Pašėlęs dramatismas, varantis iš proto. Jis. Pašėlęs šventasis (jeigu teisingai suprantate šį žodį). Pasiutiškai švarus žmogus, nesinaudojantis tualetiniu popieriumi, bet apsiplaunantis kiekvieną kartą. Feminizmo kvaišelis, patrakęs noras pirmauti. Žodžiai kvaišas, pamišęs, patrakęs, pašėlęs, pasiutęs – jų liaudiška prasmė.

– Mes, žurnalistai, – pasakė Dana, – Akademinis valkatų klubas. Grupinis portretas žavi lyg spalvotas pragaras. Mes šokinėjame ir plojam katučių šiam paveiksliui, nes to reikalauja mūsų filosofija.

– Gal susimąstykime apie Vítmeno apdainuotą Manhetemą, – pasakė Linas. – Gerimantas ir aš iš užsienio reikalų diplomatinio korpuso. Ir Dana, su džinsais, išryškinančiais visus jos turtus. Ką padarysi, jei užpakalis pritvirtintas šleivai. O Laimutė, vakaro karalienė su saldžiu lyg sirupas Barbės veidu. Ar ji hormonų auka, negalinti ištvirti savo įnoringų kūno

reikalavimų? Manau, kad ne. Ji šventoji, Pranutės Juraitės, vienuolės pasekėja.

– Gražuolė, – pasakė Dana, – su daug mačusių akių paakiais.

– Gerimantas su atsikišusiais kaip kopūsto lapai ausimis, – pasakė Laimutė. – Hedonizmas, kai skaitai savo jaunystės knygas iš naujo ir tai reliatyvu lyg blusa ant pilvo.

– Mes laisvi kaip Kuba, – pasakiau. – Laisvė išliks, kai atominis karas nušluos Europą ir Artimuosius Rytus. Užtenka to, kad gerai veikia kanalizacija ir rankoje traška banknotai. Gerimanto monologas, ach, pamiršau jo monologą. Pavadinčiau tai dvasios natiurmortu. Tai girtas kaip pėdas, tai blaivus kaip Arkangelas kelionių klubo bosas.

– Pulkai jaunikaičių, pražengusių mintimis tarp jos kojų, – pasakė Gerimantas, – sutuoktinių pykčiai, taika ir meilė. Vytenėlio medžiojančio vilko veido išraiška ir nuožmumas. Civilizacijos partneris, išmokęs nusiprausti rankas po sysiuo.

– Laimutė kukli kaip kinas, užčiaupiamas ryžių sauja. – Pasakiau. – Mano meilė jai iškalbinga lyg kotedžas, įvažiuojantis į kapines. Tačiau ji niūri lyg pusiau nuleista vėliava. Tačiau ji narsiai atlaiko žmonos didvyres medalį ant atlapo.

– Su mokslininko šaltumu, – pasakė Linas, – stebiu šios poros gyvenimą.

– Bet ar dažnai padarote greitučiuoką garvežiuką? Ar reikia man čia aiškinti monetą, kai Kazanova išeina į užtarnautą poilsį.

– Ar reikia apibūdinti, kaip ji paima jo kotą ir ima purtyti lyg mokyklos varpelį. Jis. Orgazmas, – kalbėjo Dana, – jo metu išnykstame iš žemės ir pakimbame danguje.

– Kiaulės, – pasakė Laimutė, – nelaimingi šunsnukiai. Vytenis panašus į nupeštą žąsį, praėjo tie laikai, kai jūs per mėnesį turėjote nemažai moterų. Vytenis kaip lunatikas žengia į šventojo pusę.

– Ne kaip lunatikas, bet kaip traukinys, judantis per BAMO platybes, – pasakė Linas.

– Utrilo paveikslų šarmas leidžia svečiams pasijusti kaip D'Orsi muziejaus salėje. Iš kur tu gavai šį paveikslą? – paklausė Dana.

– Žinoma, čia ne originalas, – pasakiau, – mes įsijungiame į šį meną it Rosinio operų choras. Nesvarbu, ar tu visaėdis, ar roko vegetaras. Menas iš išorės nuostabus, iš vidaus taip pat nuostabus. Su Skotu Fiedžeraldu savo artelės paslaptimi nebūčiau pasidalinęs.

– Lauke sniegas lyg žili plaukai, – pasakė Gerimantas. – jaučiuosi kirminas, turįs talentą apšviesti tamsiąsias būties vieteles. Jonvabalio tipo kirminas. Lauke bjaurus šaltis. Gal tai ciniška žurnalisto pastabėlė? Arba ne. Moters užpakaliukas blizga lyg bilijardo kamuoliukas. Aš metu sąmojų ir mano gyslomis teka brendis.

– Tavo sąmojis – smūgis lyg susidurtų dvi mašinos. – pasakė Dana.

– Lyg senoviškas garvežys pūškuoja mūsų draugystė, – pasakė Linas. – Salvė iš tiesiosios žarnos pabūklo. Žmonės kalba, kad Gerimantas yra neseniai pasiekęs rekordą – devyni pirstelėjimai iš eilės.

– Vytenio kraujas virsta Fausto seilėmis, – kalbėjo Dana. – Vytenis užčiaups Laimutės burną bučiniiais. Prisiekiu šventųjų kojų nagais, aš pirmiau norėjau sutikti Kristų, o ne krikščionį. Jis. Barokas. Dantyta Vilniaus stogų linija. Tai tiems, kurie mėgsta šampaną su ikrais. Ar patinka? – paklausė ji ir pakėlė, suėmusi rankomis sau krūtis.

– Berniukas ir profesorius, – pasakiau, – abu kovoja gero vardo sostinėse, ir tai lemia išprusimas. Gerimantas daugiau *bachūras*, negu profesorius. Dėl to jis kiekvieną vakarą prisigeria.

– Nesislėpkite lyg moteris serganti mėnesinėmis, – kalbėjo Gerimantas. – Pasišniukėdama it kriuksinti paršavedė Dana nutaisė Saros Bernar išraišką ir pozą.

– Tau jau praėjo laikai, – pasakė Laimutė, – kai panelės kaip zylutės šokinėja aplinkui. Bet gal tu tarnauji žvalgybai, nes pernelyg šliejies ties tais, kurie pasijuto esą šventieji. Tu šnipas.

– Facebook‘as yra savas-nesavas sistemos dėka, – pasakė Gerimantas. – Mantas Adomėnas sukūrė aplink save gerbėjų, savas-nesavas sistemos šalininkų. Emanuelis Zingeris, jo ir tavo, Vyteni, draugas šypsosi gražiom merginom, nors iš tolo aišku, kad žmonos jis nepakeis.

– Meno meilė man stipresnė už mirtį, – pasakiau, – laukite kūrinio, kuris apstulbins mano amžininkus. Turiu idėją parašyti romaną – kosmoso rekordą su hierarchija – generolo antpečiais.

– Beprotį galime įtikinti kuo tik nori, tik ne tuo, kad jis beprotis, – pasakė Gerimantas. – Viskas puiku, ar ne tiesa?

– Jausmus man parūpino biblioteka, knyginė meilė, – pasakiau.

– Veide prie barzdos tau randas, – pasakė Gerimantui Danutė, – kurį peiliu padarė chuliganas. Nykus kaip dykuma Vytenėlio jausmas žmonai. Jis ir ji. Meilė ar lytinis artumas? Dideliais žingsniais Vykis kyla į meilės sostinės viršų, nes nenori žemintis, atakuodamas jauną gražuolę.

– Laimutė maloni, kukli, tik gal šiek tiek kvailoka ; nuoširdi ir atvira, – pasakė Linas.

– Žmogaus gyvenimas, – pasakė Gerimantas, – kaip upė, tekanti į Mirties jūrą. Tik pirmyn, tik pirmyn. Apie pastojimą, Vytenis, parašyk po puslapį tris kartus. Tai nebus pritempta. Senstelėjusio vyro požiūris į meilę. Apie tai rašyk.

– Mano aistra it Aleksandrijos biblioteka prieš gaisrą, – pasakiau. Daug nuotraukų, faktiškos meilės pėdsakų. Miunchenas, praleidau ten pusmetį. Ji. Jausmų birža su slaptu žinojimu apie legendinį buhalterį – Einšteiną ar kepėją virtuozą, kuris sugeba apversti ore kepamą blyną. Baltarėmiai langai į Europos centrą. Vokiečiai kaip super nacijos atstovai, daug kartų griuvę ir daug kartų kėlęsi. Jie. Čempionai. Viena iš keturių stipriausių nacijų (Gruzija, Rusija, JAV). Moters kvapas, kai kojas praskėst jai joks vargas ir ji ne iš tų, kurios užminga, kai jas birbini.

– Palinguosiu galvą, – pasakė Gerimantas, – kaip iš miego bundantis paukštis. Mane ėda rojaus ilgesys ir suminkštėjusi Vytenio makaulė. Laimutė ir žalias jos žvilgsnis. Kybur vybur kaip pelytė ji kepa žąsį ir vaišina mus. Vyteni, tau kliūva žeminantys tam tikrų ligų (sifilis, šizofrenija) atgarsiai. Ji gamtos citata. Ežere iššokusios lydekaitės pliaukštelėjimas ar medžių, apaugusių grybais ir samanėlėm kvapas. Šiandien dangus melancholiškai pilkas.

– Žvaigždė, po kuria esu gimęs, man padės tamsių jausmų improvizacijoje. Patikli Monos Lizos šypsena ir mėlyno tvido kostiumėlis, dengiąs baltas šlaunis – Laimutės supermeilė; Gagarinas septynerius metus treniravosi dėl rusų kosmonauto statuso, o Laimutė dešimt metų Rožukienė. Te žūva silpnieji ir teišgyvena stipriausieji, – kalbėjau. – Aš suku galvą, nes nėra sekso, nėra susižavėjimo, meilė gero vardo sostinėje aukščiausio lygio. Suku galvą kaip Odisėjas kiklopo urve arba kai šis pirmą kart pamatė Kirkę (su suktukais plaukuose). Mes žydime už dyką, be pinigų, sako raudonos rožės ir Rož-ukas.

– Žmonėms visą laiką patinka tai, kas patręšta krauju, – pasakė Linas. – Mano kometos švystelėjimas įkelia mane į visatą; užmerkęs akis, matau ir tolimesnes žvaigždes šalia artimesnių. Bjaurabūdis Gerimantas neleis man sumeluot – Vytenėlis kaip rudens diena; ar veltui stengiamės įtikti Dievui (jo akyse ir gyvename)?

– Ten sukinėjas mano priešai – Onutės sėbrai ir mano varžovės iš konservatorių sąjungos. – Pasakė Laimutė.

– Tau vėl paranoja, – pasakiau. – Bet tai nepavojinga, pūsteli vėjelis ir praeina. Supratau, kad požeminės pasaulio valdovės myli mane. Ir kas tokiu atveju abejotų? Dainavo gėlės ir suokė lakštingalos.

– Mes vaišinamės puotoj žąsim ir geriame sausą vyną ir brendį. – Pasakė Dana. – Aš apsvaigau nuo pirmos cigaretės šią dieną. Vaizduotė: rūkas ir saulė, erzelis ir tyła. Šia sostine aš žaviuosi.

– Ko juokiesi, Laimute? – pasakė Linas. – Tyras paprastas mergiškas juokas...

– Žmogui gyvenimas šventas, bet tik ne nusižudyti bandančiam paranojikui, – pasakė Gerimantas.

– Meilės meilė visada su manim, – pasakė Laimutė, – aš stoviu prie žemiško rojaus durų ir šėtonas, tamsos kunigaikštis, neįveiks manęs, katalikiškos magijos žinovės. Meilė yra su didele meile sau ir meile tuo pačiu kitam. Meilės dydis abiem atvejais.

– Švelnios myluojančios akys. – Pasakiau. – Laisvė tai laisvė nusidėti. Gali pasirinkti, su nuodėme, ar be jos. Užnuodytos gailesčiu damos, gamtos meilužės puošmenos – štai kas svarbiausia.

– Melas ir apgavystė, – pasakė Laimutė, – grįžkim prie tavo paauglystės sužadėtinės – Hemo prozos. O skausme, tavo siela ištuštėjusi. Tavo išdidumas brutalus. Hemas kaip ir aš tikėjo savo žvaigžde.

Butas buvo pilnas užmigusių daiktų. Žurnalistai įvertino senoviškai rudos spalvos baldus.

– Turtingas it daktaro Fausto sandėliukas Vytčio elektroninis paštas, – kalbėjo toliau Laimutė. – Tu man ašarų pakalnė. Mūsų pokalbiai liečiasi su komercinės literatūros materijomis. Danutė apsimetė, kad neišgirdo.

– Lino bulvės nosis uoliai uodžia Bordo vyną, supiltą į Bohemijon stiklą. – Pasakė Gerimantas.

– Tu ieškai, – pasakė Dana, – nukarusių krūtų storų, storų plaukų ir grožio, kuriam pritaria nekaltų mergaičių choras.

Žemas jos altas papirko ir traukė. Mėlynos hortenzijos šalia balkono tiko žurnalistų kompanijai, ir avantiūristas Gerimantas užvedė kalbą apie ankstyvųjų krikščionių laikus. Mes buvom šešiese mėlynam kambary naujo buto šventime, ir katytė Tatanka glaustėsi prie Laimutės ir pripažino tik Laimutę.

– Slaviška melancholija tinka prozai (liūdnos ikonos), – kalbėjo Gerimantas. – Tavo proza nuostabi, galinga ir šurpi. Ji skirta matronoms, merginoms ir mergaitėms su žiogo užpakaliu. Ji bus aktyvinta metaforų ir epitetų pusdykumėje. Aklas turi rodyti kelią aklam, o skurdžius lai padeda skurdžiui. Mūsų noras išsvaistyti sielos sidabrą kenkia širdžiai, kuri gležna it datulė. Jis. Fontanų šnarėjimas. Guodžia ir tiešina mūsų širdį. Kas turi akis teskaito, o kas geidžia gero vardo – terašo.

– Kas jis? Cezaris be armijos, – pasakė Laimutė. – Vytenis it Napoleonas šv. Elenos saloje. Ne jau šėtonas įveikė jo psichiką? Nebylūs daiktai. Seni batai ir senas skėtis. Lai tamsi naktis atsargiai tupia ant daiktų ir ant jautraus peizažo. Mano idealas Pranutė Juraitė, gražuolė vienuolė.

– Pusę ligonių paleidžiami galutinai neišgiję, – pasakiau. – Tikiu Dievo meile Dievui ir žmogaus meile žmogui. Prašau šiek tiek pikantiškumo vaizduotės sostinėje. Paranojos ištiktas žmogus – pavandenijęs lavonas, su siaubu ir košmaru.

– Tau padės nimfa, dainuojanti naktį jūros balsu, – pasakė Laimutė. – Tavo žvaigždė kiek toliau už Venerą. O gal ir prieš ją.

– Ji. Nakties tylą. – Pasakė Linas. – Ir asmeninis Dievas.

– Kaip baisu yra pergyventi košmarą. Nyčė buvo pasveikęs iš pamišimo, bet pasveikęs, gydomas insulinu, vėl susirgo sapne. Atsigulė sveikas, pabudo jau ligonis, – Kalbėjau apie patirtį. – Aš tikėjau, kad atsidūriau kitame Lietuvos variante, sukurtame KGB. Taip tęsis tol, kol ateis savikritiška mintis ir visa piramidė subyrės. Be vaistų to pasiekti neįmanoma. Šį kartą gydymas insulinu nepadėjo. Nepataikinti vaistai. Nyčė liko ligoniu iki mirties.

– Bet jūsų ekselencijos turėtų nepamiršti, kad jie, amerikiečiai, kovojo prieš fašizmą nesitikėdami jokios naudos. Tą patį turi padaryti lietuvių literatai, – pasakė Gerimantas.

– Gerimantai, atsiknisk nuo tų baisių neišmanėlių. Naktis. Amžina proto naktis, štai kas paranoja be pataikytų vaistų, – pasakė Dana.

– D klasės fantazija (E. A. Po fantazija A ir B klasės), – kalbėjau, – Kontempliatyvus Hemo protas nuėjo į ypatingus įtarimus.

Gerimanto veidą iškreipė šėtoniškas šypsny.

– Mielasis, *nelazdavok*, – pasakė jis, – paskui švilpiančias vaizduotės roges, *dikčiai* pavaizduotas Hemo, kuriam daug kaštavo praleisti smūgiai su bokso pirštinėmis.

– Turkio, ultramarino ar nefrito spalvos apdarai puošia ambicingą poetę ir žurnalistę, – kalbėjo Dana.

– Žinokit negalima vienu metu eiti į viršų ir žemyn. Psichinė liga tai pastovus ėjimas žemyn. Prie mano kapo žmonės pasakys, kad tikrovė man pataikė žemiau juostos. Aprašyk Šumano „Vaikų scenas“. Vaikas nori šokolado ir bruknių pyrago.

– Mirtis, – atidrožė Linas, – turtingesnė už gyvenimą, nes iš pradžių mes gimstame.

– Apie ką čia? Apie savo romaną? – prisikabino Gerimantas.

– Mat, aš... Mat, aš... Mat, aš galėjau padėkoti Hemui už puikų romaną, prozos baletą.

– Jis laiko save kalbančiu, o ne plepančiu, – pasakė Dana. – Indėno, kuris gėrė gaidžio kraują sudžiūvusi prozos rožė, rožukiška rožė. Jis. Audė grožį it voras, įsitaisęs rožės pumpure.

– O tėve, tėve! – kreipiausi aš į Gerimantą, pačiupinėjęs apgamą, giminės liekaną. – Nėra dviejų kelių būti laimingu. *Be damned* (angl. būk prakeiktas), šis pasažas kriuksi prozos narve. Svajojęs apie seržantą, tapęs leitenantu esi laimingas, o svajojęs apie generolo antpečius tampi pulkininku ir esu nelaimingas. Sostinės.

– Išstudijavau CIA darbą smulkiai, nes mėgstu tikslumą, – pasakė Gerimantas.

– Kas tu esi? – paklausiau.

– Esu giltinės tarnautojas, – pasakė Gerimantas.

– Baisiausias dalykas būti palaidotam gyvam. – pasakiau. – Fabriku kaminai, ten deginami agentai, po kurių šie pateks į Didįjį kompiuterį. Italijoje porą savaitių be miego. Pradėjo krūpčioti galva. Tikas. Bet likau gyvas.

– Į bažnyčią vaikštai? – paklausė Dana.

– Vaikštau. Šį sekmadienį Kazimiero koplyčioj atsiprašiau Laimutės ir priėjau prie ekskursantų su gide. Po to Laimutė pasakė, kad konservatorių sueigoj neva ji apsinuodijo, pakilo temperatūra.

Man atrodo – tai akivaizdi paranoja, bet nepavojinga, nes praeina. Pūstelėjo vėjelis ir ji užmiršta paranojiškas mintis ir nestato iš jų piramidės, kaip, pavyzdžiui, buvo man, nueinant į persekiojimo manijos siužetą.

– Ar tai viskas?

– Ne, – pasakiau. – Susapnavau, kad aš moteris ir po to – lytinis aktas. Bet aiškiai jaučiau, kad esu moteris. Pabudau po poliucijos.

– Teatre ketvirtojoje eilėje sėdinti gražuolė. Susilinkčiojimas po žvilgsnių dvikovos, ir Gerka įsitaisė naują meilę, – pasakė Gerimantas.

– Mano pamišimas, – kalbėjau, – Sandėliuke mane prijungia prie elektros tinklo ir įrašomas praėjęs gyvenimas. Ta būseną klaiki, nes negali pajudėt, tarsi paralyzuotas, niekaip nerandi patogios pozicijos. Viskas

įrašoma į video magnetofoną. Ir tik po 60 metų aš būsiu visas išrašytas ir pakliūsiu į savo žvaigždę visatoje. Žvalgyba suinteresuota informacija ir slaptazodžiais. Tokia mano beprotystė.

Bet nėra blogo be gero. Aš sugalvojau natų raštą arabiškais ir romėniškais skaitmenimis, o ne natomis. Tai genialus atradimas. Užrašiau tai LATGoje, išsiėmiau patentą. Juodas mirties šešėlis mane persekiojo, bandžiau nusižudyti daugybę kartų, tačiau dėl atsargumo šiaip taip likau gyvas.

Aš užkeikiau mišką tyla. Užkalbinau visus liūtus ir hipopotamus, tarsi nuaudžiau subtilų voratinklį safari dalyviams. Facilis descensus avernī (lot. lengvumas nusileidimo pragaran) ir agentas iš Iks planetos buvo toks galingas, kad vienu kvėptelėjimu galėjo sugriauti miestą ar jį pastatyti. Beprotybės šalis, kur žuvys neturi akių, o daržovės auga ne iš dirvožemio, o iš oro. Sparvų pulkas turėjo kilometrą pločio ir 10 km ilgio. Jos visos reagavo į kvapą ir skleidė baisų garsą ir ūžesį. Ožys, metaliniais kaulais ir verdančiu vandeniu vietoj kraujo. Ir kiti fantastiški gyviai. Pavyzdžiui, Psichiatras gydė musulmoną, kuris be vargo galėjo pacituoti koraną (Ž. Sorelis). Burną papildė 10 akių, kurios buvo išsidėsčiusios keturiomis eilėmis. Baimė nuo šio baisaus padaro vaizdo; Demonas, kurio viduriuose kalio cianidas, o gyslose – ugnis. Stebukladaris galėjo priversti lavoną dainuoti ir šokti, o balsą turėjo tokį stiprų, kad girdėjosi nuo vieno Žemės krašto iki kito; Buvo sukūręs dainuojančias utėles. Mirties didybe, sakiau aš sau, einu pas tave.

– Kalbėkimės šaukte, – pasakė Gerimantas. – Tavo dialogas įsisuks į kasdienybę, o bepročių kolekcija taps momentu, kai pamišėlis atrodo sveiko proto, nors pats laikas jį izoliuoti ir atskirti nuo mažiau sergančių.

– Dabar man svarbiausia pabudimas tą rausvą, pavargusį rytą, kada kartojami trombas, insultas, epilepsija ir paranoja. Beprotybės gudrus kaip velnias, – pasakiau. – Jį psichiatras suprato tik tada, kai paklausė, kuris dabar metas. Ir šis atsako 3099 metai, nes buvo įvedęs kitus skaičius į savo gyvenimo tarpą. Taip psichiatras suprato, kad psichozė nesibaigė, dar ne remisija. Jokiu būdu nereiškia, kad pamišėlis neprotingas. Puikiai lošia šachmatais, net geriau, negu, kai buvo sveikas, muzikuoja...

– Užbaigę šią kuklią vakarienę, – pasakė Laimutė, – užsidėkime naktinę kepuraitę ir pasakykime labas nelogiškam pasauliui, vietą, kur auga beprotybės žiedai.

– Bet juk čia ne skarmaluota šutvė, esam geriausi respublikoj žurnalistai, – pasakė Gerimantas. – Vytenis tarytum prašo, kad išgelbėčiau jo tingią sėdynę.

– Plevėsos, lengvabūdžio nuotyčiai, po šimts kalakutų – tai Hamburgas, kur matavome šaligatvį ir kirtome tą linksmą rajoną su kadakuojančiomis lengvo elgesio merginomis (o kas yra sunkus elgesys?), – kalbėjo Linas.

– Mums analinis seksas ir jo fintai nepatinka, – pasakė Dana. – Ar Vytkis bijo tapti raganosiu? Viena santuoka jam baigėsi po įtaisytų ragų.

Studentas suveikė su jo jauna žmona Lina ir karštakošis Vykis išvarė ją iš savo namų.

Alaus buteliai raičiojosi ant virtuvės grindų, o Bethoveno Devintosios gedulas tiko kaip čia buvęs.

– Esu pasirengęs užmušti kiekvieną, kuris pasakė ką nors bloga apie Laimutę.

– Tos kalbos, – pasakė Laimutė, – kiekvieną kartą ir kitą kartą. Tiesa ta, kad Lina *užsišliundrino*.

– Laimutė dar nematė manęs kuoktelėjusio, jai tai prieš akis. Ir nuo to, kaip ji paguldys tam mėnesiui į psichiatrinę, nuo to priklauso mūsų abiejų ateitis. Kol kas – 10 metų remisija.

– Tepabučiuoja man į dugną, – pasakė Laimutė, – Pabučiuok man sėdynėn į abi puses.

– Vos stovintys girtuokliai kimba viens kitam į atlapus. Toks šio vakaro finalas. – pasakė Dana.

– Jaučiuosi lyg ruonių cirke, – pasakė Laimutė, – toks susinervinusios herojės šėlsmas.

– Bū-bū, tarakonų gaudytoja, – pasakiau, – Nemunas! Mano gimtinės generolas ir mano jaunystės meilužis. Ten su vaikais žaidžiau su pagalvėmis, ten išmokau mylėt ir suprasti, kada myliu. Neaiškinsiu.

– *Verbatim* (lot. pažodžiui) – skysti ir glitūs puvėsiai. Nemunas, štai Vytenėlio jaunystė, – pasakė Laimutė.

– Jaunystėj Vytenis buvo liesas lyg būtų plyšus oda ant skruostikaulių. – Pasakė Linas., – Esu girdėjęs, kad daktaras pats išprotėjo ir tapo ligoniu. Faktai negailestingi. Visi mes pažinome išprotėjusių žmonių, tik stoka informacijos neleidžia su jais normaliai gyventi (chemija).

– Aš ne paranojė, – pasakė išblyškusi lyg pienas Laimutė. – Artėja laisva naktis. Bitės ilsėjosi po Europios vasaros. Paparaciai ir jų įterptinės mintys.

– Kukurūzų laukai liko apsnūdusioj vasaros popietėj, ir, važiuojant automobiliu, peizažas vyniojosi prieš akis lyg popieriniai rulonai. Nebuvo visatoj tokio žmogaus, kuris daugiau iškęstų dėl prozos kaip Hemas, karo veteranas.

– Livonijoj mačiau pašėlusių *bambizų*, kurie uosto kokainą. Alkoholis ir narkomanija yra nemažesnė liga, nei paranoja. Prozaiko svajonių valtis, Homero. Hemingvėjaus, Mopasano opusai.

– It didžiulis kondoras Gerkos automobilis suvežios mus sklęsdamas nuo Antakalnio iki Justiniškių, – pasakė Dana. – Aukštas, raumeningas, gerų dantų patinas, jis rūpinasi savo valda kaip Napoleonas, šokdamas savo Maskvos šokį. O aš jo padėjėja.

– Ir ką ji mąsto, sėdėdama ant diktos sėdynės, – pasakė Gerimantas. – Nekreipk, Vyteni, dėmesio, tik jau nekreipk dėmesio. Atidėkim tą laiką, kai pakrikęs tavo protelis sufleruos savižudybę.

– Tu kalbi, – pasakiau, – lyg aš būčiau vyrukas ypač purvinas ir nušašęs. Šlamštingi nuotyčiai toli praeity. Gerka, buvęs Amerikoje, Europoj,

Filipinuose... Viską patyręs jis tenori sužinoti gilius dvasinius ryšius, kitiems nesuvokiamus ir nesuprantamus.

– Jos. Senos *čirvos*. Ar jas matė mano akių obuoliai? – paklausė Gerimantas.

– Aš keikiu tą alyvų spalvos rytą, kai sutikau būti jo padėjėja, – pasakė Danutė.

– Nuotykingiausia vieta yra Gerka bajeristas, – pasakiau. – Sakiau, kad nesu nušašęs, gal ne? Jo buliaus sprandas – kolosališkiausias potyris jaunoms merginoms, apie tai išmano gal Dana, gal Laimutė; Matydamas kaip sklando jo dūmų žiedai, regiu kaip jis raukia iš susirūpinimo kaktą, nes nepripažįsta, kad kažkada buvo donžuanas.

– Tu visiškai beprotis, per klaidą paleistas iš durnių namų, – pasakė Laimutė.

– Jo arkliški pokštai man įkyrėjo, – pasakė apie Gerimantą Dana, – lėlytės žviegė lyg pjaunamos. Didysis niekas – Gerka, kurio balsas pastatytas, it žmogaus, įpratusio sakyti kalbas. Ir aš nuleidžiu žvilgsnį į batus.

– Hedonizmui nesipriešinama kaip nesipriešinama miegui.

– Ar nešdavai sodo ar oranžerijos gėles Laimutei? – paklausė Linas.

– Čia gera mintis.

– Melancholiškai mėtydamas tritaškius į hedonizmo krepšį, – pasakė Laimutė, – jis jokia mada nenorėjo nuliūdinti savo skaitytoją.

– Tu iš veido panaši į Kristų, – pasakiau, – Tavo akių gelmėj slypi meilė žmogui. Grįždamas iš sapnų karalystės, aš sučiumpu save, komentuoju Platoną.

– Jis. Santuokinis gyvenimas, – pasakė Gerimantas, – tai atšipina meilę ir žmonos paguoda ir švelnumas lieka fragmentais. Nerašytos taisyklės (savas-nesavas sistema) spinduliuoja, o *bachūro* ar *mergiškos* atradimai skatina elgtis dorai ir altruistiškai.

Širdies formos Laimutės veidelis tarsi sakė – dabar arba niekad, o mintis nuriedėjo horizontais.

– Vėliau dėl visko susitarsim, – pasakė Laimutė. – Jei pamišai, tai būk savo vietoj, Vyteni. nebūk priekvaišis, nors proto tau ir nereikia. Būk doras ir naudingas pilietis.

– Rūkai? – paklausiau Gerkos.

<Juk buvo ir rūkančių sportininkų, pavyzdžiui, Johanas Kruifas. Kiekvienam tenka vidurkis visokių nelaimių.>

– Laimutės akyse mačiau švelnų, atleidžiantį Jėzaus žvilgsnį. – Pasakiau.

– Pakalbėkim apie seksą, – tarė Linas.

– Jis. Rekordas, – pasakiau, – aš spyruokliavau ant lovos tol, kol praėjo per TV meninis filmas, dokumentinis filmas ir žinios – mažiausiai pustrečios valandos. Tai Vytenėlio rekordas. Pimpaliuką valdžiau savitaiga.

– Vytenis, – pasakė Laimutė, – kvailas pasakėčių herojus, gyvenimo mokyklą išėjęs *šnapso* daugiadienėse. Ar šiandien tau rūpi pasaulio tuštybė?

– jos veide švytėjo drėgnos, milžiniškos žalios akys. – jaunystėj jis buvo *kancaras*, nuorūka, kavinių ir barų nuorūka. Kaunas, kur nusėsdavo patys didžiausi niekšeliai su tiršta lyg sirupas naktinbarių aura.

– Iš kosmoso, man taip atrodė, kai sirgau, dievai mato žmogų ten, kur jis tuština. Į maišelį prikakočiau ir po kepure uždėčiau, po to nuėjau prie Neries ir išmečiau, nuėmęs nuo galvos ekskrementus. Taip aš tikėjau, kad dievai atsiųs man geras mintis.

– Jis, – pasakė Linas. – Pirmasis pasaulio judintojas. Dievas. Sukūrė žmogų pagal savas-nesavas sistemą.

– Ko pasišiaušei? – paklausė Laimutė, – Nesąmonė. Tu į Dievą tiki taip pat kaip į Senį Šaltį.

– Metai prieš ligoninę žvilgsnis buvo negeras. Dabar tik pačiame ryte negeros akys. Vėliau žvilgsnis pasitaiso. – Kalbėjau. – Mikroinsultas, atvedantis į pamišimą.

– Mano žmona, – pasakė Gerimantas, – man gražiausia, nieko kito nenorėjau, tik suartėti su ja. Jos akysr linksmi žiburiukai mane pavergė ir aš ieškau ekspresionizmo prozoje, padidintais, suryškintais vaizdais, kad 100 bachūrų rastųsi mano sostinių kokteilyje ir originalūs mano proto momentai maišosi su papročių ir paveldo nusirašymu.

– Tu šiek tiek maivaisi, – pasakė Dana it blakstienom klapsinti princesė. – Tikra meilė, kai įsipjauni žaizdelę piršte ir į pjūvį įtrini viens kitam kraujo.

– Gali kasti apkasus savo mintims apie prozą. – Pasakė man Laimutė. – Prieš 350 000 metų gyvenusių žmonių iškasenos leidžia mums hamletizuoti beprotybės sritį ir pamišimas staiga nutrūksta tarsi kūdikis kad prasiveržtų pro įsčių sienas. Dabar tai pasiekiamo su chemijos pagalba.

– Pažinojau žmogų, kuris pabėgo iš Vasaros gatvės ir, nušokęs nuo tilto, paskendo. – Pasakiau. – Tas poelgis atrodo beveik nešvankus.

– Netoli pavasaris, kai gamta bunda ir traška, – pasakė Dana. – Fantazija, taip drugelis vasnoja savo gležnais sparneliais. Savo dvasia mes skirtingi. Milijardai atitinkančių mus žvaigždžių.

– Nagi, arčiau prie židinio, – pasakiau žurnalistams.

– Tavo Sezano reprodukcija suteikia šiam būstui impresionistinio draivo.

– Laimutė tokia darbšti, kad jau vien dėl to gali būti verta kaip meilės objektas, – pasakiau. – Jos lūpos ežero lelijos, akys kaip žibutės, o strėnos – biologinis stebuklas.

– Žąsis ir spiritiniai gėrimai iškreipia šio vakaro ataskaitą ir užblokuoja mūsų priimtuvą ir siųstuvą, – pasakė Laimutė. – Čia apmirs dangaus karalystė ir tavo daiktas bus kietas kaip ragas ir trauks mane į ją, į meilę. Pasakyk, ar tas, kuris mane myli kartais nebūsi tu pats?

– Šis pobūvis kelioms valandom trumpina mūsų gyvenimą, bet tai atsiperka, nes žąsis, brendis ir vynas kaip niekad hedonistiški ir žadina vaizduotę. – Kalbėjau. – Šios austrės gera užkanda, ar ne? Tie, kuriuos

pasirinkau šio vakaro herojais, lai leidžia dangus, kad jie kūnas prie kūno susiglaudę būtų atstovai Lietuvos žurnalistikos.

– Turgus čia, ar ką? – pasakė Laimutė. – Vytenis it piktakalbis selindžeriškas paauglys, kuris myli akimis visomis įmanomomis padėtimis ir pozicijomis.

– Laimutė, – pasakiau, – jos kaklą sukūrė Modeljanis, o strėnas – Rubensas.

– Sakykime, – tarė Laimutė, – O ką? Esi daug skaitęs, gardžiavęsis kūrybine dvasia ir *de facto* (lot. iš tikrųjų) darbavęsis atbulomis rankomis svetimų pasažų pavėsyje. Tu išvardijai tiek paniekintųjų, kad jų užtektų dešimčiai normalių gyvenimų. Paranoja.

– Jis. Namas. Be tualetu, langų ir be angos. Karstas. Tokia viltis ateičiai. Jausmas su noru apkabinti visą pasaulį. – Pasakiau.

– Turime tave laikyti pasigailėjimo vertu genijum. Išblyškęs, susimąstęs keistuolis, likęs ties puskvaišio statusu. – Pasakė Laimutė. – Šlapianosė hiperbolė ir nudistai epitetai. Lygiagretūs pasaulio paveldai, be pašalinių galvos kvaršinimų ir klaidinimų. – Ji kalbėjo taip lyg burtų ir užkalbėtų. – Jo ir mano ginčas dėl trečio. Dievo laimingoji moteris. Bučiuojama, tiesa tik tai. Aiman! Nuotyčiai, apie kuriuos knygoje sklandžiai ir nuosekliai pasakojo Vytenėlis, ir – pasakyta padaryta – nusidėjėlio atsivertimas ir kelionė į šventojo statusą, katalikybė ir dievobaimingumas. Nors dideliu protu negaliu girtis, pasakysiu: aš ilgai smaginausi nusidėdama, o dabar keliauju link šventosios statuso. Niekada nevēlu atsiversti.

– Tu po truputį atskleidei savo troškimus, meilingoji dama, – pasakė Dana. – Įtemk savo protą ir pasakyk, ar jūs tikrai esate doru gyvenimo pavyzdys? Jūs, su Vytenėliu?

– Per paskutinius metus 6 kart pamelavau. Todėl, mano manymu, aš buvau teisi ir pliekdavau Vytenį, kad Dieve susimylėk. Dekologas – štai visraktis gero vardo sostinėje su egoizmu ir altruizmu. – Pasakė Laimutė.

– Pameluosiu, – pasakiau, – aš buvau toks nekaltas, koks buvau, išeidamas iš motinos iščių.

– Tikrai. Pamelavai, – pasakė Laimutė. – Nustebsite, ką aš jums pasakysiu. Noriu jums paporinti keistą dalyką: sapnavau Dievą Tėvą; jis buvo panašus į Marksą.

– Priimkit karščiausius mano prisirišimo ženklus ir patikėkit mano tiesa ir klaidom, – pasakiau. – Būna, kai pirmoji meilės kibirkštėlė įsikabina širdyje ir prozos karalius stoja į kovą po Veneros vėliava. Mano draugai – Lumumba ir Pistoletas; abu juos po mirties M. princas pavertė į arabiškus ristūnus. Tartare, kur mūsų vėlės, ašaros, paskutinė paguoda.

– Pliauški niekus, – pasakė Laimutė. – Saulėlydis purpuriniu vežimu įskrieja į dangų, ir tu rašai, duodi pasidžiaugti nuoširdžiu pasakojimu. O geroji Danute, kruopščiau rašyk ir mes visi apsidžiaugsime. Patikėk Vytenio patirtim, jis 11 kartų gulėjo psichiatrinėje ligoninėje. Melancholijos ir neurozės ramentai – alkoholis ir narkotikai.

– Nebūk dama, kurios galvelėje skystutėlės košės prikūsta, – pasakė Gerimantas. – Mes čia atvykome Dievui tarnauti, o ne dykinėti. Mūsų pokalbiai varo velnią atgal į pragarą. Atsitiko taip, kad jai tas žurnalistinis žaidimas ėmė patikti. Ji ėmė šokčioti iš džiaugsmo ir jos užpakalis dar labiau užkaitino Vytenėlį ir jam įvyks jo lyties pasikėlimas. Ir ji paklaus, kas čia per daiktas nuo tavęs atsikišęs?

– Buvau toks pavydus, kad Laimutės pavydėjau orui, – pasakiau.

– Gamta visados pareikš savo teises, – pasakė Dana. – Moterys apskritai nepastovios. Jos būtinai atsisako buvusios meilės. *Razliubila*. Dažnai vaikai ir turtas palieka prie buvusios meilės.

Į tai Laimutė tučtuojau atšovė:

– Gelbėkit! Gelbėkit! Mane nori išprievartauti!

Visi mes lūžome nuo Laimutės humoro.

– Ji graži ir skaisti tartum rožė, – pasakė Dana. – Ji verta tavo meilės, Vyteni.

– Meilė visus paverčia neregiais, – pasakiau, – jūs laukiat naujienų? Labai prašom. Aš susodinsiu mintis palei dūšios advokatą.

– Tuo metu, kai žiūriu, susikimba širdis ir akys. Mano minčių teismas renka abejones ties vaizduotės kulnu. – pasakė Gerimantas. – Ji. Žmogus, kuris žavisi liūdesio melodijomis. Laimutės duktė. Stebuklingas jos atvaizdas. Ievutė geniali mergaitė.

– Trumpas būties uostas, o viltys it kregždės šaudo ir siunčia mums gerą žinią. – Pasakiau.

– Agamemnonas, Orestas, Klitemnestra, jie įsirašė gerą ar blogą vardą, kaip ir Čerčilis ar de Golis. – Pasakė Linas. – Pabandysim pasekti tavo prozos synopsį. Rūstus Perkūnas. Išpaikę nuo subtilaus deserto, šiam kartui trokštame ko nors kartaus. Prozos draivas.

– Aš mulkinu save, – pasakiau. – Neišradinga mano proza užsmaugs mūsų žaviąją draugystę ir smulkios bėdos užgoš tą tikrą laimę (Nobelio siekimas). Mano užmojai neskamba. Apseisime be manęs. Jis. Širdies padėklas; girgžda mano talentas; grubi, saviveikliška mano plunksna paišo herojus ant baltų puslapių. Ir dienos, naktys stumia mus į Hada, ir tai patinka man, nes mano laime džiaugiasi visi.

Ji. Riba. Įminga vakaras, aušra rausvėja. Žąsis sulaukė žurnalistų dėmesio. Kelionių klubo vedantys žurnalistai lieja savo išpažintis ir srūva literatūros šaltiniai. Kelionės Poškos keliais visada sulauks pasekėjų.

– Vytenėlis tylus kaip sniegas kalnuose prieš griūtį, – pasakė Gerimantas.

– Laimutės liemuo kaip gėlės, – pasakiau. – Ne? Ne.

– Trumpalaikio ryšio nevadink meile. Išsiskirsi ir vėl bus ramu, – pasakė Gerimantas.

– Aš su Laimute jau dešimt metų. Tai mano asmeninis rekordas. Laimutei irgi, – kalbėjau. – Reiškia, atitikom.

– Gerka, – pasakė Dana, – Laimutė su antakiais, lenktais ir samurajaus kardas, tau toli iki jos. Išmintis pasireiškia gamtos citata. Virš

lomos tyloj pravasnoja kranklys; šešėliai – saulės sąžinė. Kokia tu laiminga! Naktis ir judu!

– Mes ieškome jėgų savo širdies dainai, – pasakė Linas. – Aksominis garsas bangos, ištryškusios smėlėtame plažė.

– Jei esu išnykęs iš tavo širdies, prašau, primk atgal, – pasakiau. – Saldus kaip popiečio miegas gyvenimo tarpsnis, kai žingsniai lengvi, o šypsena, lydima laimės atodūσιο, kuris atsiliepia gyvenimo džiaugsmu.

– Vytenėmis, margų drugelių dainius; jausmas laikinas ir vienpusiškas kaip danguje užšalusi eketė. O nemirtingos it kalnai idėjos! – Kalbėjo Linas. – Tau dideli liūdesiai, o mums dideli džiaugsmi dėl tavosios prozos.

– Esu pasaulio pakraštys, vadinamas vienatve, – pasakiau. – Krūtų balandžiai kelia aistrą pašaliečiui su artėjančių glamonių vizija. Lakiosios pušys ir girios tyla; kas iš mūsų nenusidėjo dangui? Laimutės vardas lyg pradedas skristi debesėlis. Ar pasaulis klestės be mūsų? Ji. Džokonda. Jos žvilgsnis slepia gilią mįslę. Lieka žvaira, kūdoka šlubčiojanti ponija. Naktis. Mėnulis miega debesy. Liekame mes, su noru pasivaikščioti mėnesietom pasakų alėjom.

– Tau reikia pasakoti 10 kartų, kol visas miestas išgirs, – pasakė Laimutė.

– Aš nusinešiu savo jausmus į giliausią girios paslaptį, – pasakiau, – Kaip jūros bangos keičiasi mūsų glamonės. Žiema nukrato žalią rūbą ir užgesina vasaros žibintą. Vytenėlis dar nenusivilia hedonizmo sostine. Nuo morgo iki kapinių su žurnalistais bendrausiu, atiduodamas širdies skersvėjų draivą. Apgaukit mane, skaitytojai, sakykit, kad mano proza nemirtinga.

– Tu vaikštai per mano sielą kaip per rasotą žolę, – pasakė Laimutė. – Barzdotas vyras. Gal užsiaugink barzdą?

Snieguolės. Žiema lyg balti vabalai tūpė už lango. Kaip sureaguos miestas į sniego sniegiavimą?

– Laimutė, iš pavasario sutverta. Pats savęs bijau. Ilgesys, lėta mirtis, kai griūva nelaimėm dangus. – Kalbėjau. – Ploni antakiai ir pažįstama šypsena; baltos šlaunys ir akys kaip guzikai; ir strėnos, slydinėjančios per sueitį.

– Hedonizmas, – pasakė Dana, – protas reikalauja laikytis saiko. Tada, šioje sostinėje balai aukščiausi.

– Gerka, – pasakiau, – su berete lyg Gogeno taitietės su padėklu ant galvos.

– Kvailas ir tuščias sostinių žaidimas – gyvenimo prasmė, bet turėkime ambicijų, tada rojus žemėje, rojus danguje, – pasakė Linas.

– Vytenis dviprasmiškas lyg gašlaus abato šypsena moterų vienuolyne, – pasakė Gerimantas.

– Žurnalistai, – pasakė Dana, – jie geri, kol nepagenda. O vynas geliančiai šaltas, nes iš šaldytuvo.

– Arūnas Volungevičius, pusbrolis, čiurlioniukas komentuojantis Pirmą formulę ir mano brolis, turtingiausias iš žmonių, gyvenusių Ožėškienės gatvės, abu čiurlioniukai. Genai.

– Tikroviška – cunamis, viesulas, žemės drebėjimas. Tikroviška – mergina su mažomis krūtimis, – pasakė Gerimantas.

– Žmonės kalba – jis nenormalus, jam ne visi namie. Bet tai tik trumpas laiko tarpsnis. – Kalbėjau. – Nuo 4 metų tęsiasi psichozės priepuolis. Ne taip lengva nuspėti, kad tas žmogus sergantis. Jo slaugymas, kad ir hedonizmo patenkinimas, leidimas kiek įmanoma būti laimingu...

– Ji. Žiema. Balti sniego altoriai. Užšalęs ežeras lyg grietine paskaninta pupelių sriuba, – kalbėjo Laimutė. – Jis. Kentėjimų briliantas, meilės ašakos ir aštrios metaforų salotos. Matau, Vytenėmis pasišiaušęs kaip jūros banga. Trombas. Yra 20 amino rūgščių, kurios gamina baltymus, tai 48 tyrimų rezultatas. Paranoja. Moteris nužudė savo tris vaikus po trijų gimdymų.

– Žila nuo putų Baltija, – pasakė Linas, – ankštas lyg pamišėlio tramdomieji gyvenimas neleido jam jaustis laisvu. Vytenis, sąlygojamas ligos grėsmės, gyvena daug atsargiau. Vatikano iždininkas buvo lietuvis, tačiau Laimutės bus pensija maža. Kunigai pasiturintys ir nesupranta paprastų žmonių. Mes, paparaciai dar suduriame galą su galu, tačiau pensija išeis kukli.

– Ar tai jau geroji mirtis, ar dar tas pats gyvenimas? – pasakė Gerimantas.

– Tas pats, Gerka, – pasakė Laimutė ir nusišypsojo švelniai ir vaikiškai. – Tu savas žmogus pagal savas-nesavas sistemą. Žmogus, nugalėjęs nuodėmę ir išstūmęs ją iš širdies. Ramybės dvasia telydi tave. Šėtonas veikia vaizduotę, kursto aistrą. Dievo įžeidimas, nuodėmė gero vardo sostinėje ir per didelis egoizmas. Aš tapau graži be savo pastangų. Žmogus nusideda prieš Dievo principus ir dailiausiais žingsniais žengia į nuodėmę.

– Ar psichinius ligonius reikia išmesti iš žmonių giminės? Kuplus ir vystantis bijūnas, jis lyg žmogus, pats susiprantąs, kada ir kur purenti plunksneles gero vardo sostinėje.

– Tai *škandalas*, belūpės lietuviškos lūpytės, – pasakė Gerimantas.

– Aš nusprendžiau, – pasakė Dana, – jo morką supjaustyti į gabaliukus ir iškepus pateikti tai hormonų lyderiams ir nimfomanėms. Mėnesinėm serganti gražuolė lemena apie savo padorumą ir, noras sueit, kviečia ją į meilės sostinę.

– Dievas žiūri iš aukštybių, – pasakiau, – vos-vos įžiūrimi žmogeliai; Kūriniją ir sielą suprantantis angelas ir nuilsęs prozos žirgas nuvalė rūpestį nuo mano veido. Atmetęs iliuzijas, rimtu žodžiu aš bandau siekti šventojo statuso. Ar tai tenkina mane? Ne.

– Vienoj pusėj žmogaus gyvenimas ir kitoj – rūsti mirtis. – Pasakė Linas. – Vieta, kur Panas įmina pėdą, kur, paskatintas gamtos dovanų, nesidrovėdamas prabyla ir kviečia į viltis.

– Sostinės, – pasakė Gerimantas, – kuriose nežinomasis valdo rodikliais ir seržantai tampa generolais.

– Tai dangiško genijaus daržovės, – pasakė Dana, – tavo istorijos, Vyteni, prasikala žiedais. Gamta! Leisk man tave apglėbti! Paukščiai tiešina mūsų ausis ir saulė patiesia plunksnuotus debesėlius.

– Jauni pavasariai smilksta gegužės smilkalais, – pasakė Linas. – Amžinybės puota. Pavydas pavyduliauja sėkmei. Moterystės nimfos, jų ydos – pragaro bičiulės. Po popiečio saulės bučinio nurimsta jūroje banga. Tolumoje snaudžia miškas, sidabrinis šaltinis ir jų mielas grožis paprastų žmonių sostinėse nuščiūva it gražinama meilės skola.

– Laimutė pasilenkė ir Linas, pamatęs baltą dekoltė, nuraudo, – pasakė Dana. – Kažką man sakė Gerka, bet aš neatsiliepiu. Šios dialogų improvizacijos, su klausimu – kokia ji lovoje? Gerka per daug judrus *bachūras*, kalba nuoširdžiai ir kantrybės jam užtenka. It peilis, skaudžių skausmų nešėjas, skrodžia raumenis, atsidūręs siaurame prozos tarpeklyje. Tai vyriška drąsa kuklaus būdo ir ramios dvasios žmogui.

– Eikš, moterie, – pasakiau, – pavalgydink savo svečius. Kruvina Hemo mirtis ir fantomas, su baisiais kaklais ir baisiomis galvomis, liepia mums atrasti, kas mums atrodo sena, bet gera. Man brangi tiesa. Braška sijos ir geravaliai žmonės kimba į vaizduotės sostinę. Liūliuoja prozos bangos ir, sėkmę laimintis literatas, nugali stichiją.

– Laimutė, – pasakė Linas, – čia jungiasi mielas nuolankumas ir sielos kietumas. Jos lengvos garbanos su pasauliu, kuriame gyvena laimingi, pikto nepažinę žmonės.

Linas paragavo šalto alaus ir atsigaiveno.

– Ar atsiras, kas pavaduos poetą? – paklausė Gerimantas. – Jo dvasios sparnai sklendžia, sudrebindami širdį, ir vaikiškas Vytenio paprastumas tampa vos ne genialumu.

– Iki pateksit į šešėlių karalystę žabokite tirštą sostinių mozaiką. – pasakiau.

Išblyško švelnus Laimutės veidas.

– Klausimas, – pasakė ji, – ar mane įleis dangun, ar geras man bus Kristus? Graži žiemos spalvų pilnatvė. Besikalbėdami suklyskite, nes yra plonytis šydas iki sąžinės.

– Gerimantas lyg laisvės krūtimi papenėtas studentas; jis, sostinių daugiakovės atstovas, kai kūną suteikia abėcėlė ir natos.

– Net dievai suklysta, tą turėkit omeny, – pasakė Linas.

– Kas tai? Homero saulė ar Hemo realybė? – pasakiau. – Pasitikėjimas savo jėgomis ir intuicijos draivas.

– Ji. Gyvenimo rapsodija, – pasakė Gerimantas, – skirtumas tarp tylos ir vulgarios natos. „Stephenwolf“, „Grand Funk“... Muzika jaunystėje – Beatles, Rollingstonai, laimingas jauno pasaulis.

Komunizmą sužlugdė rokas. Norėjau papasakoti apie „Monkes“, Beach boys“, bet tyliu. Šyptelėjau prisiminęs Morisono darkymusis ir Janis Joplyn dainavimą. Gėdinausi to juoko, bet vis dėlto juokiausi. Hipių

mentalitetas; norėjau apsaityti jų meilę ir gėlytę į šautuvo vamzdį, bet susivaldžiau. Laimutės sesuo, amžiną atilsį, buvo susidėjęs su hipiais, ji ir jos draugė Ašakaitė.

– Laimutė sutriko, išgirdusi tai ir nukaito, – pasakė Dana.

– Altruizmas šalia savęs žiūrėjimo ir egoizmo, – pasakė Linas ir pridūrė: – Einu pasižiūrėti, kaip arkliai ganosi.

– Tavo poetinė proza, jei išdidumas nepakenks, nueis toli, – pasakė Gerimantas.

– Brr, mes, ničininkai, niekinę minios nuomonę...

– Nepertraukinėk manęs, priešgina, – pasakė Gerimantas, – noriu pasakyti, kad tu pasikėlęs ir pasikėlusį yra Laimutė.

<Karstas ir stačios liūdesio sienos, žmogus be aistros, apleistas ir pražuves, stovėdamas ant baisios bedugnės krašto, ir staiga krintantis žemyn su baimės fiziniu jausmu, ir tada tu nutrauki visus ryšius su sveiku protu, – kalbėjau, – baisiu viesulu, kurį siunčia vėjai, krinta žaibai, plėšo debesis ir išgąsdina žemę Perkūnas. Mirtis jauki jaukiuose namuose. Svajoju numirti insultu, sulaukęs 85 metų. Alpių stebuklai ir tai, kas liko, ką prisigraibiau iš sidabrinių svajonių; Sąvadautojas mėnulis apšviečia kalnų nugaras ir pensiono bosas, garbingas vyras, kuriuo galima pasitikėti, vaišina cigaretėmis. Muzikantas Bulvė, iš sandėlio į *mikruškę* jis pakraudavo stiprintuvus, mikrofonus, būgnus, garsiakalbius, visą muzikos arsenalą. Ir veždavo į Insbruko salę, kuri buvo naudojama koncertams (Net T. Venclova ten skaitė paskaitą). Jis mane pakvietė kaip draugą. Aš padėjau jam sunešioti aparatūrą. Muzikanto draugai puikūs vyrukai, kuriems nepatiko Vienos valdžia, kurie mėgo Kafką ir Vokietijoje gyvenantį Peterį Handkę su Akselio Miuntės sarkazmu ir ironija (mano proza vidury tarp Akselio Miuntės ir G. G. Markeso).>

← Valdžia, – pasakė Muzikantas, – visuose kampuose klasta ir išdavystė.

Pabandžiau prisišlieti prie opozicionierių, t. y. prie galingesnės pusės.

Mano sąžinė marga kaip pavasario žiedai, tarpais ji rėksminga it bepročių moterų skyrius ligoninėje.

– Mano draugė rūpinasi manimi ir aš rūpinuosi ja, – pasakė Muzikantas Bulvė.>

<Man atėjo į galvą prisiminimas, kai Laimutė išgelbėjo mane „Viši“baseinų tinkle. Aš atsisėdau ant mažo rankšluostėlio, kai reikėjo didesnio. Pasmirdęs sargas prisikabino prie manęs, bet atbėgo Laimutė ir atkalbėjo šį, sakydama, jog aš esu neįgalus. Ji mane saugojo kaip višta viščiukus. galėjau būt ramus bet kokioje situacijoje, nes Laimutė apgins mane. „Fu, kaip mane išgąsdinai. Ir vėl tu čia. Tu mane nervini“, sakė ji.>

← Kadaisė mes mylėjome gal net tos pačios rūšies moterį, – pasakė Muzikantas. – Vieniški stiukai ir venecijietiški sietynai, tai austrų garbės dalykai. Esu įtikėjęs į tyrą Mocarto melancholiją.

– Ar mokinsis manęs atmintinai koks nors skaitytojas? – pasakiau ir mudu nusijuokėme.

– Esi Čiurlionio vaikaitis, priklausęs vienai garsiausių Lietuvos šeimų, – pasakė jis, nutilus linksmybei.

– Bet muzikantas esu silpnesnis už Čiurlionį, – pasakiau. – Nieko nepadarysi, tokios lietuvių ambicijos, noras tapti generolu bet kurioje sostinėje.

– Juodos vilnos blakstienos – mano draugės žavesys, – vaikiškai švelniai pastebėjo Muzikantas ir nusijuokė laimingo įsimylėjęlio juoku.>

Viename herojuje aš sutalpinsiu 40 *bachūrų*, – pasakiau. – Muzikoje – instrumentų rūšys ir 40 įvairių jausmelių intonacijose, kurie su kontrapunktu yra melodijų esmė. Vieną intonaciją atstoja 5 skirtingi jausmai, kurių charizmatiškumas lemia melodijos sėkmę.

<Austrai, vokiečiai ir lietuviai dėka meilės sau pakilę į aukštumas ir įskiepijo pliusus šalies gerovei. Muzikanto akys spindėjo žalsvai ir skarabėjai. Alpės ir debesys lyg nešvari vata. Visa tai svetima tam, kuris neturi vaizduotės ir nesupranta ironijos, drąsaus pasišaipymo ir metaforų grožio.>

<Jie. Paukščiai. Muzikali gamtos byla. Ir aš pradėjau pasakoti apie kompoziciją ir gyvenimo tarpus, su tuo susijusiais. M. princas man jautė švelnią, mažą simpatiją. Lietus prausė man veidą, drabužis sušlapo ir aš ėjau nuo kalno link namo, kuriame gyveno Muzikantas. Jo automobilis stovėjo prie namo. Reiškia, jis namuose (o gal automobilis sugedo?).>

– Audra lyg milžiniška varlė apėmė visą akiplotį, – kalbėjo Muzikantas, – mano bičiulis poetas, mažomis žvairomis akimis; jis čia pat surimavo eilėraštį, žavų Alpių paveikslą.

Mes gėrėme brendį (Insbruko rašytojas negėrė), visi sako „skol“, „čín čín“. Tas rašytojas akimis maldavo, kad jį gelbėčiau nuo įkyrių pasiūlymų išgerti. Mes tusinomės furšete.

– Esu bachūras, bijąs tamsos, – pasakė jis. – Hindemito ir Honegerio muzika mane kviečia išdidžiai melancholijai ir kilniam orumui. Esam katalikai nuo pat Kristaus laikų. Lietuviai tuo metu buvo gamtmeldžiai.

– Sutartis, – kalbėjau, – su lenkais kėsinosi į lietuvių savarankiškumą. Toji grėsmė neatrodė reali, nes Lietuva buvo daug didesnė valstybė. Ji kontroliavo milžinišką teritoriją nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Mano ištarmė silpna. Taip moteris gimdo negyvą vaisių.

– Aš įminiau tą mįslę iš arti, ne iš paukščio skrydžio, ir teisingumas buvo mano bendrininkas, – tarė rašytojas. – Lietuva man diplomato istorijėlių fantazija. Aš esu neutralus, bet tiesa, kai aušros rožės įmerkiamos į pieną, ji užburia. Melas tai šaltis, kuris nukanda ausį, nosį, pirštus... Ir jis bus pasmerktas. Tai artimiausių amžių reikalas. LDK ir Austrija-Vengrija – valstybės, kurios paliko ir įspaudė pėdą Europos istorijoje ir mūsų mentalitetas – tai paveldo rūšis. Dorėniški fasadai, bizantiškos ikonos – paveldas kaip ir LDK politika nuo neoklasikinės pretenzijos iki barokinės architektūros.

Muzikantas buvo su fetrine tirolietiška skrybėle, ji su tvido sijonu ir per abi rankas turinčią du pirštus, bet puikiai mezgančią ir siuvinėjančią. Abu atidavę rimtą dėmesį gero vardo sostinei.

– Nemunas ir Baltijos jūra jums, o mums Karpatai ir Alpės, – kalbėjo rašytojas.

Linksmi tratėjo židiny beržo pliauskos ir mes vakaro porceliane, su mini fantazija gėrėm brendį, o prisiminę Andalūzijos naktis, žvaigždes ir mėnulį, Gojos ir El Greko medžiagą, esame laimingi apie tai galvodami.

– Golfo duobutės aprašymas ne mažiau reikšmingas negu branduolinės technikos subtilumai, – kalbėjau. – Turgaus *bachūrą* sumaišau su idealistu ir mes nepraversime tiems fantomams durų, ir lavonai vagonų Hitlerio ar Stalino laikais pasiduos laisvakalbiams prozaikams, o Hemo šlovės šešėlis leis man šiek tiek pasikelti. Tik Hemas pasakys tiesą drobės marškiniais vilkinčiai liaudžiai ir, meilės sparnų pakylėtas, aš taikausi į šlovę, didesnę nei Hemingvėjaus, Mopasano ir E. A. Po. Parpulsiu kniūpščias ir siūsiu jums prieinamą grožį apie pagundos vertą paukštytę. Snūduliukas pagriebė mane ir miegas sulipdė blakstienas, o tu, tėvyne, į kurią kas rytą pakylu, liepei mano prozos grybus ir uogas, ištaigias miškų vaisės skirti tiesai ir sostinių lygiui.

– Esu atvykęs į prozą tam, – pasakė jaunasis rašytojas, – kad čia nukalčiau savo mirties datą ir, jei pavyks, nukelti ją tūkstantį metų į priekį.

– Aš nesu aikštingas ir įžūlus *bachūras*, – pasakiau, – tačiau atkakliu mano kovų istorija padės jums suprasti ambicijas ir lūkesčius, nes aš irgi savo mirties datą nukeliu šimtais į priekį. Stengiausi emigruoti, kad galėčiau be cenzūros rašyti tiesą, nes tai yra meno lubos. Kirtau SSSR sieną ties Armėnija-Turkija, nesėkmingai; vedžiau žydę, bet manęs neišleido. Ir laisvė atėjo pati, be mano pastangų. Vedžiau Liną, pražydusią gėlę, o aš – agurko nosimi, šleivas, kai malū liežuvium, tyška man seilės, dabar ne toks gražus kaip jaunystėje. Iš samanoto akmens trykšta tyras šaltinis ir aš stengiuosi įlipti į amžinybės traukinį, nes Lietuva liks Lietuva, ir mano marškinėliai su Vyčiu bus dėvimi mažiausiai tūkstantį metų.

– Padūmavusios kalnų viršūnės, – pasakė Muzikantas, – tai Austrija, mano tėvynė. Mudu sukursime muziką ne prastesnę, negu Beatles. Pop muzikos golfo klubas ir tavo romanai – *livir de chevet* (pranc. parankinė knyga). Visa tai leis pralenkti ar bent prilygti Bitlams. Tu turi savo muzikos kūrimo sistemą ir aš tikiu, mes sukursime puikią muziką.

Gelsvi ir pilki seno porceliano tonai – tai per gražu, *bachūrai* iš Lietuvos.

– Iš konjakų mėgstu Kurvuazje, nors kartais tinka ir Enesi, – pasakė Muzikantas Bulvė. – *Elle aime la mort* (pranc. ji myli mirtį), – pasakė jis apie savo draugę. – Po truputį ji ima suvokti slaptinę mudviejų muzikos kūrimą. Tragedija ir ją lydintis liūdesys. Nepasiekus norimo rezultato sostinėje – liūdesys kaip tragedijos fundamentas.

Jo kalboje buvo daug nuoširdumo ir net apmaudo. Jis buvo išlepintas prašmatniausiais drabužiais. Jo paveikslo nepiešiu. Jį galėtų nutapyt nebent Rembrandtas. Jo pašaipei galvos laikysena.

– Ach, jūs valkatėlės, – pasakė neįgali gražuolė, per abi rankas turinti du pirštus. – Visagalis Dievas atsisuks į jus, nes tokio vargo nepakels žmogaus pečiai – per 5 valandas viena melodija be priedainio.

Linksmas ir podraug liūdnas Bulvė muzikoje buvo išmintingas lyg melsvanugarė gyvatė.

– Mirguliuoja smaragdais gamta ir remia dangų prozos kolonos. – Pasakė romanistas. – Austras kaip achajus, iš karštos žaizdos ištraukęs ietį trojėnui. Šis krenta aukštiekninkas, pasitikdamas mirtį. Anas reiškiasi kaip austras teisingoje kovoje (prieš nacizmą), (dėl Elenos).

– Mes varom į priekį, tarytum pora tigrų, pakinkytų į bričką. – Pasakė Bulvė. – Šiurpus maurojimas sukrečia lomą, ir aš nevaliojau paneigti kruvinais nasrais čiaukšiančių jėgos struktūrų. Šia tema mudu parašėme „Yellow submarin“ lygio dainelę. Facebook'as leis mums pasiekti tolimiausius kampelius, ir, nespėjus baimei prašokti, mes išblyškom kaip drobė, nė žodžio netarę, su laimės laivu, snapą atstatančią ir brėžiančią per tolimas jūras.

– Mes prajukom, – pasakė Muzikanto mergina, invalidė, turinti per abi rankas du pirštus. Siuvėjėlė pagal užsakymą. – Mums juokinga, o Vytenis aršus ir piktas kaip liūtas, medžiojęs kalnynuose.

– Esu ponas šios grakščios ir išvaizdžios panelės, mėgėjos pašokti tarp pienių pievoje, – pasakė Bulvė. – Todėl pasakojimą baigsiu kritika tamsiaveidžio Afrikos atstovo, ne Amerikos negro, bet afrikiečio, nes Amerikoje šie pasireiškė 100m. bėgime, bokse ir džiaze ir pasireiškė puikiai. Net prezidentą turime negra.

– Graikų dievysta Perkūnvaldis Dzeusas siunčia lepūnę varną, kad ši perduotų jo valią, nes varva kraujas ir nėra galo achajų (ar austrų) vargams, – pasakė rašytojas, Muzikanto draugas. – Bjaurios potekstės, kai nugalimas tyrabūdis Pegasas. Esu bandęs aprašyt romėnų ir graikų marčias (pasimelsiu, kad dangaus sienos neišgriūtų). Ir tūptelėjusi ant žemės graikė, kaip tada, taip ir dabar, atlieka gamtos reikalą. Tai yra milijonų metų paveldas. Aš. Mažų užmojų vergas. Išliksiu tik dėl medžiagos pasirinkimo (graikai. lotynai).

– Sukčiai, *žulikai* it žuvys panyra dugnan ir lyg ruoniai, išvertę pilvus, ilsisi po neteisybės našta. – Pasakiau. – Springsta pasaulis nuodėmių liepsnose. Kriausiakrūtė gražuolė ir tirštos miglų skaros apšarmojusią žiemą gundo vaizduotę. Gerumu nieko nelaimėjęs, pulsį į pyktį ir kovosi su jėga, ažuolus raunančia, diržinga ir stuomeninga. Tai sieros kvapas iš bedugno dangaus akivaro. Tai šiurpus karas. Į gabalus sukaposiu ir čirškinsiu ant iešmo, varvant juodam kraujui, o po to, kunkuliuojančiam katile išvirsiu.

– Smagu taškytis ir šokinėti šiltam vasaros vandeny, – pasakė austrų rašytojas. – Naujieji dievai – Mocartas, Haidnas, Bramsas – jie (kalbama) kupini meilės.

– Mieloji diena, atsisveikinimas su saule. Atėjo naktis su žvaigždynais. Sotinkis skausme, dvilypi begėdi, – pasakė Muzikantas. – Jis. Nuoširdumas vaikiškuose metuose.

– Ką gi, esu liežuvautoja šarka, – pasakė rašytojas. – Klausau savo skaitytojo kaip nertasrpandis žirgas. Proza prisirpusiomis kekėmis. Ji aprašo, kaip į vidury nosies pataikė iš pasalų chuliganas. Ir narsa lyg vaivorykštė po lietaus, saulei horizontą užgavus, herojų pagauna. Aš naudoju šiuos žodelius, gerai apgalvojęs. Čia suskaičiuotomis ir tvarkingai išdėliotomis mintimis aš atpjaunu gabalą realybės. Menas kukliai perteikia mums malonumus, pavyzdžiui, dvasinės meilės pakeitimas fizine. Baisėjimasis kastravimo grėsme, gal net paranojos šaltinis. Neleisiu, kad po mano prozą braidyty žmogus be vaizduotės ir kantrybės.

Iš pradžių žaibas ir po to palankus perkūno griausmas. Rinktiniai, šlovės įsigeidę vyrai ir lygiagrečiai šimtmetis miškas, niekad neretintas – tai gamtos garbės miegas. Ant lazdos pasirėmęs senolis ir į šalį visoks padorumas, nes sveikata aukščiau. Piktybės kvapu dvokia, puliuoja ir pūsta žmogus, kai mirtis netoli. Atrėmęs savo ausytes, aš su nuolankumu ir meile puolu ant žemės prieš Dievą. Šventos mišios ir kiti Dievo reikalai pagilina tikėjimą. Ir mūsų širdelėse tampa šviesu. Religija, 100 balų fantazijos sostinė, religija – vaizduotės lubos. Didelis būrys gražiausių metų jaunimo iš vienos pusės, iš kitos pusės – nustebęs artojas, kai tvirčiausias bėris krenta, vagos nepabaigęs – prozos meistras. Gegutė, gamtos buhalterė ir pagyvenusio vyro grožio likučiai – visa tai šiltakvapio ryto fone, su smagumu čiobreliais kvepiančios girios, kai laimę jums atneša prozos meistro liežuvio galybė.

Grįžtam prie Muzikanto iš Austrijos. Džiaugsmas, kai išdygsta lietaus prisotinti baravykai ir raudonviršiai. Prisiekiu briedžio kepenim ir šerno vėdarais. Pamiškės egzotika, kai tiesą patiria pašvęstos akys; Pašnibždomis mes prašom Dievo pagalbos (čia aš stabdau savo prozą, nuliūstu žodžių burtų galia nusivylęs); Tylus, sudrėkęs nuo lietaus oras, bet joks aršus žodis neištrūks iš Muzikanto Bulvės dantų tvoros. Gero vardo sostinė neleidžia man pasižiūklinti ir aš užpuolu austrišką svetingumą lyg kruša, be gailės išmušanti pasėlius, o jei ne tai, tai kažkas panašaus. Pašutina mane ir mano tiesą žodingumas. Žūsta vieni po kitų Žemės pagimdytieji broliai, kai geležis vietoj širdies, tigrės panėtos, ir išvargintą kūną paima saldus miegas, ir jis lengvučiai švelniais sparnais plasnoja it bitė, ir (turiu pasakyti tiesą) Nemunas mus augino; Dievu štai prisiekiu – aš myliu fiziškai Nemuno vandenį, nors dvasia kentėjo nuo kančios naštos, kai svajojau palikti tėvynę ir gyventi ten, kur nėra cenzūros. Lietuviai, pulkit po kojų likimui ir laisvės maldaukite. Oi oi oi! Hade visi paskirstyti. Jei meluoju, te nudžiūsta šermukšnis prie keliuko.

– Skriaudos tu niekam nedarei, – pasakė Muzikantas. – Nuraškysi lyg lelijos žiedą merginą. Plačios ir nuolaidžios Alpės. Kai karvė bandoj pranašiausia, taip ir žmogus pirmavimo sostinėj pranoksta artimuosius (ypač jei jis to siekia). Mano pavidalų skaičius nemenkas. Kiek kartų tu atėmei

mergišką garbę? Iš pradžių lytėjai, po to jis sukietėjo, o, širdžiai iš geismo plystant, pabūrei žodžiais: *alea jachta est* (lot. burtai mesti). Lygiai taip ir kranklys nepatenkintas krenkščia, šimtamečiais sparnais vasnodamas lomoje. Esi svetimos garbės grobikas, rašantis tai, kas krito į akį. Esi maketuotojas.

– Pagalį į liepsnojančią ugnį įkišiu, ugnį, kurią iš pradžių imt nenorėjo liepsna. Milžinas Hemas tįsojo žemėje po smūgio, užimdamas didelį plotą. Taip aš duodu gyvybę įvairiems pasažams, kritusiais man į akį. Pavyzdžiui, prancūzų partizanas smogė durklu vokiečiui ir gyslos šiam tarnaut atsisakė, išleido kvapą ir nukeliavo į šešėlių karalystę. Karklų vytelės, atsparios vėjui, meldų ir nendrių siūravimas ir šoktelėjimas ešerio ežero pakrašty, visa tai it širdis, kuri kūkčiodama vargsta, it proza, kai sakini lydi ašaros. – Kalbėjau.

– Austrų kiek varpų rugpjūty, – pasakė Bulvė, – kiek smėlio grūdelių ar minkštų lapų miške. Kas baisiau, ar akivaizdus lavono siaubas, neapraudotam patekus į Hada`ar pilnas laisvės lyg kalnietis, gyvenęs Alpėse be valdžios įkurtame kaime, ar skaitytojo veidą sužalojusi mirtis? Jis. Miegas. Daiktų ramybė. Po mirties mes pavirsim į žemę, uolą, upokšni ar į dainą genialaus kompozitoriaus. Trys taškai! Mantas Kalnietis po fantastiško Daumanto Sabonio perdavimo. Intonacija verta gero priedainio. Jis. Miegas. Kai kūnas pavargęs suglemba.

– Kad nors palaidotų mane draugiškos rankos, – pasakė Muzikantas. – Naktis patamsėja tris kartus ir ateina aušra. Ji. Begalinė narsa. Sužeistas liūtas sukaupia jėgą ir eina į priekį muzikantas, radęs tragišką intonaciją; naktis, – vaikai juk bijo tamsos.

– Tavo draugės plaukai balti it šniokšiančios putos. – Pasakiau. – Ko griebtis ir nuo ko susilaikyti? Graudžiom lūpom išstartas „sudie“. Pasirinkau pelenus, bekūnį kapą, Čiurlionio muziejuje Druskininkuose, Dzūkijos tėviškę su Čiurlionio ir Adomo Rožuko aura. Tai išgirdęs suvirpėjo skaitytojas iki kaulo smegenų. Naktį niūrios bangos ir gąsdinanti jūra.

– Stebuklai ėjo ilga eile ir sustojo. Tavo testamentas šventas. – Baigė Muzikantas Bulvė.

– Esu besūnė ponija, – pasakė jo draugė, vienapirštė invalidė. – Bet atėjo meilė, ant gulbės sparnų pasikėlus ir aš, su spengiančia tyla, ir staiga pračiulba ryto paukštelis: te, te, te... Saulė atsirado tarp būsimos nakties ir būsimos dienos. Dienoja.

– Tik gyvūnai poruojasi be atrankos. Telyčaitėi ne gėda ant savęs tėvą pakelti, arklys su dukterim vedas, vyru ožys tampa dukteriai, paukštis pradeda kitą iš to, iš kurio pati prasidėjo. – Kalbėjo Muzikantas. – Mes mylime, sugebėdami iš balto juodą daryt, o iš juodo – baltą. Vaikiškai baltas su raudoniū jos kūnas. Geltonas mėnuo nuslysta dangum it dvasinė meilė. Dievo rūstybę malda perkalbėsime. Paris, lengvabūdiškas herojus, kuris savo tėvynei karą prišaukė, ir aš toks pat, net mano draugės vardas Elena. Nerasite liežuviui gražių žodžių. Esu vien melą bepaistantis *bachūras*.

– Obuoliais nusvirusios šakos derlius. Tai atšlubavusios senatvės pliusai, – Ežero antspaudas – lieknastiebė nendrė ir trapieji meldai, – Tai prozos metaforos. Plunksnos puošia paukščius, vilna avelę, o prozą puošia metaforos ir vaizduotės sostinė šuolyje virš dviejų metrų. Mano draugė pikta lyg priminta gyvatė ir žavi lyg du maži ožiukai. Kurtesnis už okeaną gausmas lydi M. princo pasirodymą ir švaresnė už ledą mano proza puikuoja žaviam horizonte; už seną ąžuolą kietesnė ir už vaikingą šernę nuožmesnė, bet su švelnumu, būdingu gulbei, ir su rasoto sodo sraigės egzotika.

– Čerčilis, – pasakė Muzikantas Bulvė, – proto karys, ne prastesnis nei Troją išgriovęs Achilas. Tu aprašei jį ir de Golį su Hemo širdies sopuliu. Storžieviai kareivos ir *fliukas*, kuris dreba išbalęs ir tirta dantimis. Kam kenti, žilagalve senatve, pasakytų Čerčilis Hemui. Ar ne? Trumpaamžis lyg kopos, kurias šniokšiančios bangos išgraužė.

– Mums lieka trečioji dalis Žemės eterio. Tarp vandenu, žemės ir žydrojo skliauto, – pasakė Muzikanto gražuolė Elena, – Paskala papildo gandą ir gandą papildo legenda. Taip į ratus įšokęs Achilas klojo didžiausius pulkus su kalaviju ir uosine ietim (dešimtaisiais metais žadėta Hektorui žūti). Ir lavonais nuklotas laukas prie Trojos. Trojėnui nosį suplojo achajus ir paplūdęs kraujas ties barzda sukrešo.

– Bet aš esu iš Baltijos pajūrio, kurį Neptūnas su tridančiu sutramdė, – pasakiau.

– Durklas kliudė ties ta vieta, kur sprandu baigiasi kaklas ir prasideda krūtinė, – pasakė Muzikantas, – taip pat prie gomurio liežuvį prismeigė nerūdijantis plienas; achajus žuvo; nemiela man prisimint karo žaizdas, apgydytas tūkstančių metų. Achajus nugriuvo, čiurkšlėmis vemdamas smegenų varškę ir karštą kraują.

– Baimė ir siaubo vadžios (bangos ir vandenu kupros); Pasaulio hipodromas: iki šiol tu buvai Rožukas, o rytoj būsi Hemingvėjus, – pasakė Elena, vienpirštė gražuolė.

– Lai tai paaiškina kitas pavyzdys. Momentas, kai Trojos mūrai ėmė siūbuoti. Pavyzdys naudingas it duodanti išmelžti pilnus tešmenis pieno karvutė. – Pasakė Muzikantas. – Aš tik senatvėje smerksiu senatvę už mirtį.

– Su žeme sulyginta Troja, – pasakiau, – mes esam ta visatos dalis, savo sielą pavedanti nuožmiam veiksmui. Yra bandymas užsikimšti ausis dėl jaučio bliovimo, kai, patinu buvęs – stebuklas! – šis staiga pasidaro patelė (tokį sapną turėjau).

– Taip vėžininkas atgulęs baigia dienas, nes privalo gyventi, kiek motina tėvas gyveno, – pasakė Muzikantas, – su skydu, kairiosios rankos nešiotu, – banga pastūmėja bangą ir kraujas krauju putoja ir srūva, apšviestas saulės, rytais patekančios už miško. Ajantas – vidury tarp jaunuolio ir senio.

– Lietuvos karalių kapas, kur jų kaulus pridengė žemė. Ar padės Perkūnas, juodais debesimis užklojęs padangę ir juodaskarė naktis, iškišus žvaigždėtą galvą? Prašau nužemintai Nemuno pagalbos, labiau maldauti

nejstengiu. – Pasakiau. – It tėviškėje užaugintas šilojaus medis; ten gyvenantis Panas, pusiau ožys, siūlo globą, lėtai varydamas į marias Nemuno vandenį. Esu tinkamas ginklui pusamžis vyriškis. Gaivinu sąnarius įsibridęs į Nemuną ar į Baltijos jūrą. Pavargęs it putotas žirgas partizanas po beširdės kulkos apsiliejo kruvinais lašais ir mirė. Pasisemkite ausimis mano tiesioginės kalbos strėlių. Kol siaubas neatėmė visai man proto, gyvenimo šviesom prigesus, aš viliuosi, kai būsiu miręs, proza liks gyva, nes parašiau rinktines metaforas; Tiesos skeveldros, kai, ligos subjauroti kūnai guli arti finalo – mirties; proza troški it oras Romos senato menė. (Kiekvienąkart klausia, ar sugalvotumėt tokią metaforą?)

– Ar kilnūs žmonės, palaidoti piramidėse? – pasakė Muzikantas. – Jie išsilaikė. Niekas nenusinešė turtų. Esi svečias žemėje ir apžėlę antkapiai pamiršti, lieka tik proza, ji amžina.

– Tai slapčiausias prozos supratimas, – pasakiau, – Te skaitytojas lydi mane su alkiu it jautis prie šieno. Tu, galima sakyti, esi geriausias mano draugas, o skaitytojau!

Muzikantas parodė dantis lyg kukurūzų grūdėlius. Ir pabučiavo draugę, rankoj turinčią vieną pirštą; Atsivėrė iš lėto jos lūpos.

– Esu nuožmus žurnalistas kaip saulėje besišildantis alkanas krokodilas, – pasakiau.

Muzikantas padėjo padėklą su šampanu ir delikatesais. Tai jis padarė gal keturis kartus. Mane vaišino, nes gerbė. Muziką kūrėme po aštuonias valandas. Jis l. išvardavo. Nepastebėjau jokių paranojos ženklų, nors sirgau, bet pasaulį vertinau adekvačiai. Namai tame alpių miestelyje buvo puikūs. Ne Aaltas, ne Korbiuzjė, bet į tą pusę. Buvo malonu jausti, kad esi gal viename iš gražiausių pasaulio kampelių. Patyrusi mano širdis sumaišė nuostabą ir žirgo, šeriamo rinktiniais grūdais šaunumą. Ten, kaip deimantas slaptavietėje tūnojo mano prozos žodis. Už tarną jam pasisamdysiu, galvojau per roko koncertą ir padėjau jam sunešioti instrumentus ir aparatūrą. Mane viliojo žavus Alpių peizažas. Krykė laukinės žąsys. Buvau viskuo patenkintas, tereikėjo cigarečių. It senukas, kuris baigė privalomus metus žemėje praleisti (“1-85“; 85 privalomi metai man gyventi, tiek svajoju būt nenusižudęs).

Kauno zoologijos sode naktį mačiau, kaip staugia vilkai. Gražus mėnulio veidas švietė nerimo užkluptai žemei. Ir prozos svirnius pripildė groteskai, hiperbolės. Buvau ties barjeru, kai turčius virsta vargšu ir kaip vargšas tampa turčiumi. Turėjau Rolingstonų būgnininko Č. Votso adresą ir tikėjau, kad jis padės man mano sesijoje. Ramybė apgaubė Alpių viršūnes, ir aš, šitiek kalnų perkopęs, šitiek jūrų parplaukęs, žodį tariau ir jūs laukiat mano žodžio. Puikus ažuolo paunksnis, oleandrai ir kedrai; Klaupiuiosi, skaitytojau, ant kelių ir prašau patarimo, nes nesu šventasis, klystu.

– Ko dūsauji karčiai? – paklausė Muzikantas. – Baltųjų Alpių kraštas, Seefeldas, kalnai, apėję kedrais. Kokia laimė čia gyventi! Čia, kaip ir kitur, virkštelę nupjauš ir į pasaulį patekus pasveikins prozos pribuvėja. Paklausysim dievų tarybos. Nėra tų, kurie žindyti žvėrių pienu.

Išpuolus iš veido, pritilo Bulvės gražuolė su vienu pirštu iš gimimo (rankoje).

– Kristus – dviem trečdaliais Dievas ir vienu – žmogus, – pasakė ši.

– Tada aš paaukosiu dievams jauną ožiuką, – pasakė Muzikantas, – Prozaiko, metaforų architekto, draivas, kuris skverbiasi į visatą, ir angelai padeda verkiančiai pas mamą prozai.

– Tegu širdys suryja niekam vertą žmogų. Laukinis, kurio tik strėnos pridengtos, o kaklas papuoštas karoliais. Jis ir švelnumo kupini jo žodžiai, šviesiaprotis ir meiliabūdis *bachūras*, tiems, kurie iškasa žodžių šaltinius ir pasemia kibirais idėjų. Svarstyklių sargo teisybė: atsigaiivinsime iš vakaro valtės; aiškiai jaučiu, skaitytojas mane paklaus, ar amžinybės jausmai yra šiluma, širdis, intonacija? Ruso, Nyčė, Froidas kraujomaišos draudimo amžiuje. Su kraujomaiša mes turime kovoti kaip ir su paranoja. Tai analogija, prasiskverbusi į savas-nesavas sistemą. – Kalbėjau.

– Lietuvių istoriniai faktai kaip mitas, – pasakė austrų romanistas. – Naujoji visuomenė prisitaikė prie pokyčių ir sutramdė gamtą. Vilkas prokuroras pasaulį pakeičia piršto spragtelėjimu. Girdėti beprotės minios (čia „beprotės“ – keistos) šūksniai. Istorinis Lietuvos veidas keičiasi lėtai, sunkiai, palaipsniui, nepastebimai. Ar ne taip, Vyteni?

– Ko reikia? Maisto, patelės ir poilsio, – pasakė Elena, – ar ne taip? To lyg ir užtektų, kad gyvūnas būtų laimingas. Užmerkite akis ir įsivaizduokite tamsų žvaigždėtą dangų – Juoda, auksinė ir balta spalvos, užmerkite akis ir jūs bendrausite su kosmosu.

– Visos praktinio proto veiklos rūšys – sostinės ir „šuoliai į aukštį“, laipsnis, – pasakiau. – Sintezė, monados ir sostinės.

<Ant atsarginių suolelio praleistas mačas“ Hamburgo SF – Tbilisio „Dinamo“. Lošė Kevinas Kygas, Hrubešas, Magatas, Šengelija, Kipianis – 3:1.>

Šis dabartiškumo laukas su nekaltu džiaugsmu – rytmetį ir naktį. Ši, pritariančioji prasmės eksplikacija, skirta turtingesnės prasmės duotybei – sostinėms. Objektyvus pasaulis, kuris yra vienas ir tas pats visiems ir kuriame esu aš pats, jis judina gyvenimo mašiną.

– Kaip buvo nubaustas Gijomo Iraniečio žudikas, – kalbėjo austrų romanistas, – pirmąją dieną jį nuvedė į aikštę, ten jo laukė katilas verdančio vandens, į jį buvo įkišta jo ranka, kuria jis smogė mirtiną smūgį. Rytojaus dieną ta ranka buvo nukirsta ir, kai ji nukrito jam po kojų, jis turėjo spardyti ją po visą ešafotą. Trečią dieną jį kankino įkaitintomis žnyplėmis. Ketvirtą dieną plėšė tą pačią ranką ir sėdmenis. Taip palaipsniui šis žmogus buvo kankinamas aštuoniolika dienų. Paskutinę dieną jį užkėlė ant rato ir daužė medine kuoka. Galiausiai jis paprašė vandens, bet negavo. Po to jį pasmaugė.

– Visus šiuos jausmus aš pergyvenau, kai sirgau paranoja. – Pasakiau. – Siaubas ir košmaras. Tai kankinimų esteto saitas.

– Geriau patekti į žmogžudžio rankas, negu į aistringos moters svajones, – pasakė Elena, pagrūmodama Muzikantui su šypsena, kuri tikėtų medaliui.

– Japonijoje skaičius „aštuoni“ yra magiškas ir reiškia „daug“, – pasakiau, – tai mano skaičius, gimiau spalio aštuntą dieną.

– Pragaro vilkai prarijo ir saulę, ir mėnulį. – Pasakė Elena.

– Ji atsiliepė į mano mintis, – pasakiau, – aš irgi bijausi šėtono.

Muzikantas iš Vienos būgnininko sužinojo, kad viena radijo stotis transliavo mano muziką.

– CD turi būti su styginiu kvartetu ir valtorna. – Pasakė Muzikantas Bulvė vieniečiui. – Ir vienam gabale pasišaipyta iš Bacho, Mocarto, Bethoveno muzikos.

– Duodu žodį, aš girdėjau tą muziką, – pasakė Vienos būgnininkas.

– Ar jie atiduos nors trumpam laikui tą mano CD su progresyviu roku? – paklausiau aš. – Kažką mes galime panaudoti projekte, skirtame Čarliui Votsui, Rolingstonų būgnininkui. Aš išsiunčiau dešimčiai radijo stočių, bet neprisimenu tiksliai kam.

– Mes dėl visko susitarsime, – pasakė Muzikantas. – O kokia tavo paskutinė proza?

– Viršijantis standartus baleto romanas, – pasakiau, – su ištikimybe prozai, ne pinigams. Ten frazės iš pasaulio paveldo, prozos džiunglių kompostas. Aš sugebu tuštintis metaforomis, ir man nesutrukdys nei vėjas, nei lietus.

– Lietuvaitė Beatričė, Carito savanorė, atvažiavusi į Insbruką savanorystei, – pasakiau austrų romanistui Aleksui, Muzikanto draugui, – tikiuosi nenuskriausite jos.

– Tai meilė iš pirmo žvilgsnio, – pasakė Aleksas. – Tai pati gražiausia panelė, kurią sutikau savo gyvenimo kelyje.

– Austrai puikūs kavalieriai, – pasakė Beatričė. – Neįsivaizduoju, kaip galėčiau gyventi be jo. Trys viename: profesijos, gero vardo ir meilės saituose.

Furšete dalyvavo Aleksas, Bulvė, Elena, Beatričė ir dar keletas menininkų. Buvo kepami šašlykai, vaišinami svečiai lašiša, alum, brendžiu... Aleksas šventė savo trečiojo romano atsiradimą ir susižadėjimą su Karito savanore Beatriče.

– Man net atrodo, kad esu nevertas jos, – pasakė Aleksas. Susirūpinęs pakreipė burną ir pabučiavo Beatričę. – Abi akis man aptraukė jos žavesys. Sužadėtuvių dieną Perkūnas apmovė savo batus baisia vėtra, tačiau norėčiau, kad stalininkas pateiktų vyno; noriu maksimalios laimės. Karitas – rakštis mano meilei. Trokštu pasaulietiškos meilės. Nes negaliu eiti išpažinties, kol neapsivedžiau bažnyčioje.

– Ko nori? – pasakė Beatričė. – Gal iš kaukolės išgerti neskiesto vyno? Puolu žemai tau į kojas ir prašau šv. Marijos malonės. Aš iš šalies, kur Nemunas su visu savo žavesiu. Nesu užrietus nosį ir nesu pasikėlusį.

Man Nemunas bylojo sėkmę, kurią iš jo gavau Kaune. Čia Austrijoj jaučiuosi nepatogiai. Lyg dešinę koją būčiau apmovęs kairiu batu, o kairę – dešiniu batu, – pravėrė burną Beatričė. Tėvynės meilė ir ramybės sodai man liepia neužmiršti mamutę ir tėtį. Noriu nuvežti Aleksą pas juos, ir mano jausmas tvirtas lyg nefritas, akmuo, kurį apdoroti galima tik deimantu.

Mylimas tėtis – medžiotojas; aš valgiau žvėrių mėsą ir šildžiausi jų kailiais. Dievai žmogų sukūrė ir suteikė jam mirtį. Aleksas man atrodo didingas kaip kalnų perėjos liūtas. Ak kaip trokštu mamutės patarimo!

– Aš kirvį pastvėręs išdaužysiu viską aplinkui, – pasakė Aleksas, austrų romanistas, – ar myli mane ar ne?

– Aleksas šaunus vyrukas, – pasakė Elena. – Geru vardu mes skiriamės, nes esam mirtingi. Tegu supūliuoja Beatričei kelias į iščias, jeigu ji neįvertins austų rašytojo, puikaus kavalieriaus.

– Aš sergu ja; tarpstu meilėje lyg vynuogienojai, bet mano vynuogės dar nesunokusios. Kaip rožė tarp pienių yra tarp kitų moterų Beatričė. – pasakė Aleksas.

– Su arabišku ristūnu aš lyginsiu stipruolį Aleksą, – kalbėjo Beatričė. – Nenusidėsiu, laimė tebučiuoja mane savo lūpomis. Susižadėjau ir lauksiu bažnyčios palaiminimo, nenusidėsiu. Lauksiu Dievo teismo.

– Nėra kitokios laimės, kaip skaičiuojant gyvenimo dienas. Jobas gyveno 140 metų, – pasakiau, – o aš, pasitelkęs širdies ažuolumą, noriu gyventi 85 metus. 85 metai – man tai privalomas tarpas. Deja. Žmogus neturi galios savo mirties dienai. Kvėpuoja ir žmonės, ir gyvūnai, ir augalai. Gražuolė Beatričė skalsi kaip saldus miegas popietės įmigyje. Tenka kreiptis į ką nors iš išmintingų vyrų, į tave, Aleksai. Pasitarkim.

– Grįžo ramybė į mano palapinę, – pasakė Aleksas. – Lauke dauggalis vėjas. Visas labas, kurį matot iš paskutinio mano romano, jis kelias iki sūnaus ir sūnaus sūnui, iki ketvirtos kartos. Laukeliu savo prozas aš porinsiu ir didingi meilės šuorai, ir nepasislėps jokie kėsiai, ir teištrūksta iš dantskylės teisingi žodžiai, ir vyriausias vyrijoje te neerzins Dievo, ir išrykščiavo mane likimas, ir meilė pavėrgė mano sielą, ir sąžinės dirvonų akmenys bus liudininkai totalios meilės, ir tesotina jūsų ausis mano žodžių nektaras.

– Jausmai susirikiavo į eilę kaip ant siūlo virtinė žemuogių, – pasakė Beatričė. – Atkaklus, su nuolatinėmis pratybomis Alekso menas yra tas, kuriam molis ir auksas – vienodai svarbi medžiaga.

– Kuo tapsi, – pasakiau, – ar uosiu, ar ažuolu, žuvim ar drambliau? Rinkis.

– Trokštantys naudos, išsirikiavo eilėn lyg žąsys, – pasakė Muzikantas. – Krūtys iš po suknelės išslydo, ir Elena galvos apie jausmą, kuris užgims iš jos tarpkojo. Gal net tai bus vienapirštis beibis. Mes visi aukų auka, su noru sostinėse pirmauti. Esam neišmanėliai ir siaurapročiai, bet santūrūs ir darbštūs.

– Šviesiaprotis asketas, – pasakiau, – varva medum jo giedojimas ir tai paprotina stoti į teisingą kelią. Aleksas ne tas, kuris gašlauja. Didysis sprogimas arba tai, kaip jis vaikšto, kaip kalba, viskas nuoširdžiai aprašyta.

– Beatriče, – pasakė Aleksas, – paleisk mano jausmą kaip nuo lenciūgo veršiuką; galite vesti mane supančiojė. Žmonės, kurie valgo duoną, pritvinkę turto geismo. Po lauką bus išdrabstyti mano priešo kaulai. Miela panele, grįžk į tą laiką, kai motina gimdydama kentė. Tavo lūpos – lelijos, veidas it hiacintas; Ji, meilės riešutų sodas; tavy nėra dėmės; tavo krūtys – kumeliukai, kurie ganosi lankoje; prie tavo šlaunų dorovės kalavijas... – Kalbėjo Aleksas.

Vakaras atvėso. Pasislinko šešėliai. Rasos deimančiukais vėl lauks ryto.

– Rudenėjančioj pievoj ilgakojis gandras, – pasakiau, – Nėra draugų, ir tie patys be ryžto. Jei tinginys – gėda; jei psichozė – gėda; jei vienas darbas baigtas, o kitas ne – gėda. Priešais ruduo su geltonuojančiais lapais. Pro langą matyti ankstyva gamtos senatvė.

– Mano pravardė – Bulvė, – pasakė Muzikantas. – Tavo CD „Russian, bum bum, Rollingstones“.

Man tikrai patiko; yra džiazroko elementų, yra Šuberto akademinė muzika. Yra idėja muzikos kūrimui.

Aleksas važinėjo „Davidsono“ motociklu. Jis važiavo su Beatriče. Ir, pasukęs į keliuką, stabtelėjo, matydamas aukštos įtampos laidų tinklą. Elektra trenkė į jį; Beatričė palinko link jo, ir buvo nutrenkta aukštos įtampos elektra. Per penkias minutes – du lavonai. Liūdesiui ankšta krūtinėj.

Su noru pasiklausyti pušų ošimo, aš atėjau pas Muzikantą Bulvę. Man atidarė duris vyriškis, prisistatęs jo broliu.

– Jis nuolat serga, – pasakė šis. – Mažėja draugų. Man pranešė apie jo psichozę Elena, jo draugė.

– Prisiekiu, aš nepastebėjau, kad jis būtų susirgęs, – pasakiau, – aš galiu pastebėti paranoją pas bet kurį žmogų.

<Bloga mintis: nebendrauti su paranojiku, nes jis serga ir kelia problemas. Bloga mintis: uždrausti važiuoti automobiliais, nes kelyje žūsta žmonės.>

Savanorystė Carite. Aleksas išprausė *bomžą*, kuris 15 metų nesimaudė. Oda luposi, baisi smarvė.

<Dalia Grybauskaitė: Džiaugiuosi matydama jus čia, prezidentūroje. Mieli svečiai, Seimo nariai, ponios ir ponai.

Skurdo mažinimo būdai. Ji gyrė (prezidentė) Romą Lazutką, VVU profesorių.

Mečislovas Zaščiurinskas: ar visose šalyse narėse skurdo lygis vienodas?

R. Lazutka: 1/5 žmonių skursta – 100 000-čių. Skurdo veidas Lietuvoje. 73, 400 yra ilgalaikiai bedarbiai. Tikslas pavalgydinti, aprenkti,

priglausti ir aplankyti. 2013 metais 1,593 ml. buvo pamaitinti skurstantys Karite.

Mečka Zaščiurinskas (mano kaimynas Kaune): Mes ilgai laižysimės žaizdas. Visi sprendimai priklauso nuo Seimo. Atimti iš ubago lazda – ne sprendimas. Žemė gimdo lietu, kurio nepamiršta nei gėlytės nei žolytės. Tai dardantys Perkūno ratai ir pliaukšintys žaibų botagai. Ir Viešpats, kuris įsako lietui lyti ir sniegui kristi.>

Buvau sukrėstas dviejų dalykų: Alekso ir Beatričės mirties ir Muzikanto Bulvės ligos, apie kurią nenujaučiau, ir tas buvo man netikėta. Aš sirgau ir tuo pačiu metu suvokiau, kad serga kitas. Apvalios šlaunys, vešlūs plaukai, sandalmedžio kvepalai ir muskusas, dangiškos valdos kvapas – tai Elena, vienapirštė panelė, kuri pasakė draugužio broliui, kad šis susirgo paranoja, vėl susirgo.

Kam gimiau? Kad Achilo vežimą valdyčiau ar Ovidijaus meną su apetitu vartočiau? Pakliuvęs į Italiją, troškau vieno, grįžti į Lietuvą. Buvo keletas bandymų nusižudyti. Aerouoste Romoje policija neleido man paskambinti broliui. Tryniausi stotyje. Rimini ir abejingas policijos požiūris į paranojiką. Buvau *bomžas*, be paramos, be valgio, miego ir be cento. Aš garsiai kalbėjau angliškai apie vokiečius, kurie palaidoti prie Vingio parko. Vaikščiojau stotyje ir kalbėjau. Visi matė, kad esu pamišėlis, bet niekas man nepadėjo, nenuvežė į ligoninę. Italijoje civilizacija žemiausio lygio. Policija nevykdė savo pareigų.

<1 000 savižudžių per metus, beveik tiek pat, kiek nuo vėžio miršta. Psichotikus reikia uždaryti. Tai savižudybės prevencija. Jeigu kas išnagrinėtų šį klausimą, gautų Nobelio premiją. Šiandien psichiatrijos mokslo tikslumas yra I. blogas. Dažnas atvejas, kai daug pasiekę žmonės nugrimzta į persekiojimo maniją ir sustato piramidę iš liguistų minčių. Chemija ir psichoanalizės informacija; žmonės, palūžę, jų sveikata ir priepuolio trukmė priklauso nuo sėkmingo gydymo.

Ar jūsų aplinkoje yra žmonių su pažeista psichika? Manau, kad taip. Ar jie yra moraliai puolę? Manau, kad ne. Aš advokatauju dėl paranojos gėdos prieš masinę auditoriją. Vieną kart susirgęs, sergi ir toliau. Smegenyse įvyksta negrįžtami pakitimai ir tai išlieka visam gyvenimui. Tai lėtinė liga. Chroniška liga. Aklą, kurčių ir paranoją kenčiančių žmonių eilė. Naktį sumišę straksi žvaigždės o per proto naktį pamišėlis sako: vienas jau baigtas, nugalabysiu ir kitą. Viešpaties būtybių pradžia, vidurys ir pabaiga.

Tiršti ir gausingi melagių pulkai ir sukti, garbinuotgalviai žydėliai – tai vyržudžio Adolfo Hitlerio objektas ir kryptis. Pajuodęs kraujas varva iš jo aukų ir ūžia begalinės pacifizmo masės prozoje.

Ar gražveidė, ar šunio akimis ir nukarusiu pilvu, ar brandus metaforų jervas ir baltaveidis epitetas su besarmačiu grotesku? Lietus pyla į lietu, o meno stogas vienišas lyg pušis ant kalno; Kulšį storai apvyniojęs riebumais ir dvigubu sluoksniu žąsų taukų užtepęs ant grūdėtos duonos – šitaip aš,

gudramintis kulinaras grasinu išskelti ir mesti, pastvėręs už kojos į žemę ši geltoną Van Gogišką projektą.

Esu su išplikusia ties pakaušiu galva; širdis strykteli krūtinėj; ir aš einu ir einu, o saulė toli ir toli. Beviltiškai gaudau ši prozos laumžirgį ir širdies nerimą perleidžiu ramiam kaštonui.

Jos. Sutiktos gatvėje gundančios akys ir svajingai lenkti antakiai. Tai seksas. Lyg paukštis riestagaliais nagais jis, Vytenėlis, lieté jos šiltą lytį (mintimis).

Mane puola kriminaliniai elementai. M. princas užstojo mane, lyg uosis, davęs pavėsi.

Kalantininkas? Atidunda minia Miesto sode. Tai mini revoliucijos dalyviai. Gal Viena yra maloningoji Miuncheno pravardė, o Kaunas – Kalantos riaušių Liverpulis, kai Vilnius yra Londonas. Jis. Sapnas. Atplasnų sniegas švelniais sparnais judina, ir M. princas stoja į lietuvių kovą, kuri gęsta lyg kapeikinė žvakė. Nepriklausomybei dar ne laikas. Jis – nacionalistas, pripratęs kovoti, įgudęs lyg žvejys, užkabinantis mikliai ant slieko kabliuką.

Traidenis pasakoja, kaip iki dviejų nakties skaito, pasiima žiebtuvėlį, randa nuorūką ketvirto aukšto koridoriuje, grįžta ir toliau skaito Jono laiškus, Pauliaus, Judo laiškus. Ne laiškas žydams, o laiškas hebrajams. Ir t. t., ir pan. Svarbiausia kurti vertę.

Pokalbis apie šiandienos literatūrą (Jūratė Sprindytė, Algis Kalėda, Saulius Žukas).

Aš stengiuosi. Taip vilnanašės avys bliaua lyg traukinio signalas. Vakare gėrėm brendį ir visi sakė „na zdrovje“.

– Kalbėk tyliau, kad neišgirstų slibinas, – pasakė man Algis Kalėda. – Rašyk fantazijas, kurios atrodo tikroviškai.

Skaidriais, bet maištingais Bethoveno tonais lydėjo vakarą muzikantai.

– Bepročių moterų mažiau negu vyrų. Ir savižudžių jų mažiau, – pasakė Algis Kalėda. – Europoje savižudžių daugiausia Lietuvoje.

Jis. Laukinis grožis. Seefeldo kuprotos uolos ir rusvi saulėlydžiai su snieguotų viršūnių baltumu. Didelėm raidėm (stambiai it pavadinimas) minu vaizduotės slenksčius. Tusintis negalima; ji, širdgėla, liūdni prozos svečiai; susirinkę žmonės už literatūrinį žaidimą pasirenge atiduoti tai, ką turi brangiausia – savo laiką. Pareigūnai keičia savo mąstymą. Bet ir toliau draudžiama smurtauti. Lytinėje partnerystėje pažeminimas yra svarbiausia yda. Moterys siekia vyrų poreikius patenkinti, o vyrai – ne. Prieš asmens lytiškumą taikoma prievarta. Tai viso pasaulio problema. 96 proc. moterų mano, kad egzistuoja seksualinis vyrų smurtas. Atmintis nemoka susidoroti su prievartos faktumu. Nesugebama gyventi taip, kad nebūtų naudojamas

seksualinis smurtas, kai moterys nenori. Santuoka – tai partnerystė. Mudu su Laimute esame sudarę sąjungą – sandorą. Socialinę meilę.

Komisija kuria komitetus, dabar jau – 44 komitetai. Europos komisija didžiuojasi, kad turi 44 komitetus.

LABDAROS IR PARAMOS FONDAS „GYVYBĖS ŽINGSNIS“

Po to – pietūs ir vaisės.

Briuselio skurdo konvencija. Minimalus gyvenimo lygis. (Aš valgau, geriu kaip karalius, dalyvaudamas renginiuose: parodose, konferencijose, seminaruose).

Ar verta dirbti, jei pašalpa didesnė nei alga?

Raudoni apsiliejo pranešėjos skruostai. Jos. Pranešėjos. Kvepiančios ir malonios. Taip dangų bučiuoja mėlynos slyvos.

Kyla mintis išgerti, nes hedonizmas (saikingas) yra vienas iš laimės saitų. Ji. Žodžių bižuterija. Tai ne prozos boso kelias, kuris yra kaip žiedai ant šakelės. Aš – jūsų pragaras, jūs – mano rojus, sakė skaitytojas literatui.

Taip lyja smulkiais lašeliais lietus.

Panelė. Kokia ji lovoje, terūpi jos rūsčiai mamytei. Taip pasakiau. Širdies skausmas, ilgesys, taip kirvis nugali medį.

Supyne dievai man įdomų likimą. Ramus jūros veidas, raminantis ir *tiešijantis*. Arba puode verda paršiukas, burbuliukai verčia vienas kitą, ir, malkoms ugnyje traškant, jauku.

Laikau loginio proto skydą kaip atsvarą nuo paranojiškų minčių. Man baisus kagėbistas, kuriam rūpi tik mirtis ir priešo vaitojimas. Pamišimo apimtas Hemas visur matė CIA, visur jo tykojo klastos.

Jie, prancūzų partizanai, aršūs ir pikti. Taip taškosi į uolą sūri jūros banga.

Man ažuolas patinka ne todėl, kad jis drūtas ir ilgai gyvena, bet dėl konjako ir brendžio, kurie man laimę į širdį siunčia. Šit puiki gėrimo metafora – ažuolinės bačkos, hedonizmo dangoraižis.

Žilabarzdis Hemas kaip kranklys lomoje vasnodamas sunkiai sukleketuoja ir nustebina (nes labai retas paukštis, tas Hemas). Jo beprotybė paaiškėjo po jo baimės ir persekiojimo manijos, kurie ėjo iš paskos, tai iš priekio, žengdami grakščiai ir *strainai*. Paranoja. Smegenų varškė ir kankinantys trombai. Kartais taip po smūgio atsileidžia sąnariai. Ir tamsa aptemdo; akys, skausmas ir įdurtas į kūną smeigtukas. Paranojiko rytas. Skausmingos akys. Piktos akys.

– Ko toks surūgęs, bičiuli? – klausia manęs M. princas. – Negi sunkus darbas rašyti šias eilutes?

Ji. Paranoja. Tai – smegenų insultas, kai saugiklis perdega ir reikia laukti remisijos, kuri pasiekama vaistais. Jis. Lietuvis. Ieškantis laimės, lyg upokšnis, čiurlenantis savais keliais. Ir jo laimė – tai figmedis, kuris

pumpurus plėšo. Lietuvių didelės kaukuolės ir didelės ten smegenys. Lietuvių prozos meistras smagus lyg vieversys virš kviečių lauko.

– Ko tavo skruostai įdubo, – klausia M. princas. – Gal kepenis vargini rūgščiu vynu?

Šviesus protas, malonus būdas – jiems galima paieškoti ir gražesnio palyginimo.

Jis. Čerčilis. Atsidavęs cigarui, šnapsui (konjakui) ir diplomatijai.

Meri. Jis uždėjo savo kūna ant jos, ir sueitis palietė ją be vestuvių parašo. Hemas.

Blonda „Erfurto“ naktiniame bare ir tinklininkė Jaltoje. Saldus meilės potėpis, apie tai jau esu rašęs. Moterys nesipuikavo, *nebuvo pasikėlusios*, nors gražios. M. princas man leidžia laimėti nuoširdžias, bet smulkias pergales. Tokių meilių turėjau gal šimtą. Visa tai – jaunystėje, kai hedonizmo sostinėje buvau generolas. Bet niekad neturėjau, kad būtų panelė *enceinte* (pranc. nėščia).

Man sūnus gimė netyčia. Matyt, M. princas nusiuntė mane į šeimos sostinę, ir čia aš tapau eiliniu ar jefreitoriumi, nes pasipiršau sužinojęs, kad Nijolė pagimdė nuo manęs. Bet Nijolė pasakė: „Tu turėsi moterį, kurią labai mylėsi, bet lauk, manęs tu nemyli“. Ir kai vaikui suėjo 16 metų, mes pasakėme Audriui, kas jo tėvas (ji jau buvo ištekėjusi už kito).

Gyvenimo meilės organizacija; *šavasana*, jogos judėjimas; šv. Pijaus 10-ojo kunigų brolija. Ką daryti, kai artimasis ištraukia į sektą? Lietuvoje Romos katalikų – 77 proc., stačiatikių – 4 proc., sentikių – 0, 8 proc., evangelikų liuteronų – 0, 6 proc., evangelikų reformatorių – 0, 2 proc., baltų tikėjimo ir ateistų atstovų – smulkmė. Mitybos taisyklių laikosi musulmonai. Žydai chasidai. Yra keturios religinės kategorijos: A, B, C, D. Atsirado sektų baimė. Tikėjimo žodis, baptistai.

BALTŲ PAPROČIAI. Motina – kulto objektas. Žemyna. Pomirtinio pasaulio sielos vėlė. Žemynėlė, paimk tą dūšėlę ir globok. Per šermenis Žemynėlei buvo aukojama. Žemiška gyvybė yra amžina. Žemyna nėščia ir rudenį pagimdo.

PARLAMENTARAI

Tai tautos atstovai, kuriuos įgaliojame ieškoti geriausių sprendimų.

Šedevras: 1529 m. Vilniuje Seimas priėmė I Lietuvos statutą.

Reportažai apie pabėgėlius <swest@unhcr.org>.

Romantizmo epochoje studentai būrėsi į filomatus. 1553 m. Lietuvą pristato pasauliui kaip geriausiai sutvarkytą valstybę. LDK įpareigojo plėsti unijos ribas.

Mykolas Kazimieras Oginskis pasiūlė Vytį kaip herbą.

Ne tokia radikali Lietuvos konstitucija kaip Prancūzų konstitucija.

Romanas kaip konstitucijos reklama, tikra teisybė ir dora. Tai nėra nauja valstybė, ji įkurta prieš 1000 metų. Tai iš esmės neigimas Rusijos

okupacijos. Akys. Susirūpinęs, piktas. Paranojiko akys. Piliečių apsauga – konstitucijos teismai, jų sistema. Kokia idėja, ką siūlo autorius?

AR NATO MUS APSAUGOS?

Analitinė studija. Lietuva ir JAV: bendradarbiavimo kryptį beieškant.

Irena Degutienė, LR seimo pirmininkės pavaduotoja; Algirdas Saudargas – Europos parlamento narys, Audronius Ažubalis – užsienio reikalų komiteto pirmininko pavaduotojas, Emanuelis Zingeris – senas draugelis; Algirdas Patackas – draugelio poeto brolis, ėjęs į mokyklą, būdamas 5 metų.

Sferų įtakos pavidalas, tų, kurie neseniai nuo Rusijos atsiskyrė. Pirmąkart prie ES pirmininkavimo vairo stojusi Lietuva puikiai susidoroja su jai tekusiomis užduotimis, parodydama savo kompetenciją ir veržlumą.

Justas Paleckis dar kartą patvirtino genų paveldo viršūnę; ES tikslas – bendra energetikos politika. Mūsų saugumas negarantuoja energetinės nepriklausomybės. „Manau, ore kautynių nebūtų, laivyno nereikia, vadinasi, turime apgikluoti sausumos pajėgas“, – sakė A. Saudargas.

Amerikos generolai, senatoriai ir kongresmenai sprendė, ar realūs gynimosi planai; žmonės sukilo ir išvijo svetimas kariuomenes.

Mes kovojame dėl kiekvienos frazės, kiekvieno sakinio. Slavų tautos susiprato ir nori tapti Vakarų pasaulio dalimi. Jeigu ką darome neteisingai, turime pripažinti, kad suklydome. Per pusvalandį Lietuva bus užimta. Apginklavę 50 000 lietuvių kariuomenės turime vadus, snaiperius, *stingerius* (po dviejų savaitių rusai įsitvirtintų neabejotinai). Todėl reikia NATO pagalbos.

Tik 16 proc. kitataučių gyvena Lietuvoje. Mums nereikalingi liliputiniai karai.

Rezervas neaktyvuotas, rezervą reikia mokyti. Yra norinčių. Sąmonė užteršta, bet reikia kovoti dėl visko.

A. Narbutas: sausumos kariuomenė turi būti paruošta *blitz kriegui*.

J. Olekas: laikas pasikalbėti, iškelti politinę valią; su verslininkais, pramoninkais pakalbėti tiesiai.

Mūsų energetikos ministras išvyko į JAV, stengiantis pasiekti bendradarbiavimo skalūnų dujų srityje. Gal lietuviai įgis iškasenų? Bendradarbiaus skalūnų dujų srityje? Bušas pasakė: kas pasirinks Lietuvą priešų, bus ir JAV priešų.

Dievas sėdi ant debesies krašto ir judina kojas (pasak Tomo Akviniečio). Žmogus pats yra visata, kiek žmonių, tiek visatų. Kvantinis pasaulis, kuris lyg upokšnis prabėga. Ir tas visatas mes mylime, dižiuojamės, žavimės. Komforto zonos – pasaulis pagal sostines. Kvantinis poveikis. 1910 m. Plankas sukūrė sistemą – kvantinės fizikos teoriją. Boro

mokslas interpretuoja, ar matai ar ne, ar gydai ar baudi Imi liniją ir kiekvieną adatėlę kaip programą.

Į lėlę įsmeigdavo adatėlę ir nagrinėdavo biolauką. Nusiurbimo sistema. Kuprą naikini fiziškai. Kupros – parazitai, netinkamos programos. Kiek žmonių, tiek milijardų žvaigždžių. Ten, žvaigždėse, mes atsidursime.

Jis. Teisybės klubo prezidentas. Pirmas kaimo bernas. Robertas, karaimas, literatas, prozos mokytojas, o jo mokytojas – Hemas, gavęs Nobelį 1954. 10. 28 d.

Antikvaras, kolekcininkas Arūnas Maleckas – mano romano prototipas, paskendęs laive „Ademirolas Nachimovas“ Juodojoje jūroje. Kajutėje jį rado negyvą ir du butelius konjako. Jis buvo homoseksualas. Estetas, sakęs, kad moterys nešvarios, nemylinčios, o vyrai – švarūs ir su jais galima bendrauti, nes jie protingi ir nemeluoja. Jis mano personažo prototipas.

Ispanija. Hemas. Aš nelauksiu, kol pradės lyti krauju. O siaube, kas manęs laukia? Telefonas pasiklausomas. Naktys ilgesio pilnos ir ieškojimas CIA-istų. „Prie tavo pilvo įsitaiso rupūžė, – pasakė jam Meri. – tikra meilė pasirodo gal tris sykius“. Ketvirta meilė – Meri. Jausmas silpnas. Hemas kiek turėjo gražių moterų, tiek vedė. Meri akys. Viskas ramu, viskas gerai, tik čia truputėlį pasirūpinsiu. Virgis B. Nuo pirmo bachūro iki dešimto bachūro viename. Skalsu, ponai; mano atranka ir montažas – tai didžiausiais siekiais sumaišyta galva.

Arkliai, katės, šunys – gyvuliniai koliažai. Vienu metu norėjau pavogti iš Jerevano konjako gamyklos 1912 metų konjako. Juk milijono dolerių tada neturėjau. Pūstelėjo vėjelis, ir aš apsigalvojau. Ar jums ne atrodo, kad aš kriminalistas? Dėkoju. Kamiau aprašytas vargas, noriu aprašyti Padangų gamyklos vargus.

„1-85 – realybės kopija su minimalia fantazija“.

Rembrandtas. Proza turi tarnauti tiesai ir laisvei. Aš už humanizmą, už politinį teisingumą.

M. princo mėgstamas žaislas. Odisėjiškas medinis arkliukas, kuriame slėpėsi achajai. Romane 400 novelių, herojai – valstiečiai ir darbininkai, kunigai ir krovikai; Akys: matau, kontroliuoju, viską sureguliuosiu ir sopulinga meilės medūza man ne problema.

Paranoja kaip nelemties pradžios taškas. Ką reiškia ši Dievo istorija? „Noriu, kad mane išmokytumėte meno, – pasakė Robertas, karaimas, Hemui. – Aš šiek tiek meluoju ir blefuoju. Ir čia – tik-ra-sis me-nas. Oskaro Petersono technika. Medžiaga – džiazas. *Bixo Beiderbecke*’o stiliumi. Ir klarnetininkas Johny Dodsas su skruzdės veidu. Jūs norite manęs paklausti, *Main qu’est – ce gue vouns fontez?* (pranc. ką jūs čia darot). Klausausi ir Dizzy Gillespie, Bassie Smith, John Coltrane’as. – jie man artimi bei mieli.

Kraujas, kalavijo vanduo. Ir šis žodis turi pravardę – „gyvybės paveikslui“ (pasakė Robertas).

– Nuo Baltijos iki Azijos stepių žmonės žino Hemingvėjų. „Aš esu *fairminded* (angl. teisingas, nešališkas)“, – pasakė Hemas. – Gal ieškot auksinio kiaušinio, kurį turintys supranta paukščių kalbą? Sugalvotos smulkmenos.

– Pone, aš nesu matęs geresnio miesto kaip Kaunas (Kortasaro – Paryžius, o mano – Kaunas, – pasakė Robertas).

– Už lango pasiutusiai lyja, – pasakė Hemas.

– Žodį „pasiutusiai“ sugalvojo karo dvasia, vardu Adolfas Hitleris, tik jis neturi karinio išsilavinimo, kaip, pavyzdžiui, Napoleonas, perskaitęs vieną svarbią knygą, – kalbėjo Robertas. – Tai tiek. Taškas.

– *Delirurum tiemens* (lot. Baltoji karštinė), – pasakė Hemas, – apie ją bachūras su profesorium ir jų dvasia, apsigyvenusi Hade, šešėlių karalystėje, neturinti viršaus, apačios, priekio, nugaros, kairės, dešinės, – tik šešėlis. Storas, pečiuitas, dramblotas šešėlis. Žmogus čia tik šešėlis. Ir jeigu jam Hemas pamušė akį su autorine kumščio dedikacija, mes nematysime Prancūzijos revoliucijos spalvos, nes čia tik šešėlis. Mes gauname patarimų iš kvailų nuomonių tarpo. Tai mums leis išvengti klaidos ir *rigor mortis* (lot. mirties šaltis), kaip didžiausia išmintis nubrėš gyvenimo linijos pabaigą.

– Papa, deja, man atrodo, kad jūs sergate, – pasakė Robertas.

– Tai tu sergi, ne aš, aš matau, kad šis žmogus – beprotis, ar neužtenka pas mus pamišėlių? Mano proza – vaikiškas pasakojimas, Mopasano logika, iš eilės, nuoširdžiai. Mąstymas – tam tikrų rūšių sąveikos rezultatas. Aš tik manau, kad manęs klausosi CIA. Jie mane graužia, nes pritariu komunistams, – pasakė Hemas, kuris būtų gražus ir įdomus, visu šimtu procentų – įdomus ir simpatiškas.

– Tikintis bachūras ir Dievas – tai gyvenimo sistema, – pasakė Robertas.

– Eiti prieš kapitalizmą su sakiniais, paimtais iš kapitalizmo – bergždžias dalykas, – pasakė Hemas. – Gero vardo sostinės rezultatas – *Hic et nuno* (lot. čia ir dabar). Meilės sostinės ir jos – gatvėje, namuose, lovoj, vonioj... Charakteris per dešimt puslapių – minusiškai ir pliusiškai.

– Penki tūkstantmečiai atgal šumerai mokėjo valyti iš sielos šiukšles. Ši *liber penitentialis* (lot. atgailavimo knyga). Ji apie Kordobą – tolerancijos sostinę, ir apie Barseloną, su Gaudi medžiagom ir architektūrą, ir apie amžinybės sukčius, debesų varynėtojus ir griausmo šaltinius, – kalbėjo Robertas.

– Vaistai pramušė trombą ir jis vėl tapo normaliu, – pasakė Hemas apie Nyčę. – Nyčė, gėrimas ir valgymas smulkiai. Bet aš nesergu. Mane tikrai seka CIA ir turi tikslą mane nužudyti arba užverbuoti. Geras alkoholis padės man atsipalaiduoti ir grįžti į gamtą, nors ir plytomis lytų, aš vis tiek trokštu gamtos.

– *Nous ne somnons pas au monde* (pranc. mūsų nėra pasaulyje), – pasakė Robertas. – Naktis, lietus – čia ir dabar. Vaikas, personažas sunkiai

serga. Miega. Po to jį aptinka negyvą. Prozos variantas. Bjaurus ir podraug simpatiškas skyrius. Moteris. Herojė gražesnė už gražią. Jos plaukai tamsesni už tamsą. Tu, Hemai, iš paskutiniųjų slopink persekiojimo maniją, kai pamišimas žadina baimę ir įtarimą.

ČIURLIONIO FENOMENAS. NAUJŲ INTERPRETACIJŲ GALIMYBĖS

Tautos namų idėja ir vizualios formos Čiurlionio kūryboje, – Juozas A. Krištopaitis. Čiurlionio kūrybos marginalinė problema. Ir dar dvidešimt pranešimų apie Čiurlionio kūrybą. Muzikalios spalvos Čiurlionio ir P. Klee kūryboje.

Muzikiniai tapybos darbų pavadinimai (P. Klee – Nyčės meilužis). Tamsusis Rex, Šviesusis Rex, Pavasario sonata, Karaliaus pasaka. M. K. Č. – 200 muzikos kūrinių ir 300 paveikslų. Vytenėlis-15 romanų ir 50 apsakymų.

Pilka, balta, raudona sonata; Čiurlionis nebuvo pripažintas Lietuvoje, o Rusijoje, taip, jis buvo Rusijoje pripažintas. M. K. Č. buvo suaugęs su Dzūkų gamta.

Kandinskis buvo teoretikas, ne tik dailininkas.

Andante – atokvėpis prieš motyvų niuansus. Paralelė tarp spalvos ir natų. Rožukiškas pobūdis kurti muziką – „Miškas“, „Jūra“ – harizmatiški motyvai, charizmatiškos intonacijos...

Materiali vaizduotė M. K. Č. tapyboje. Malda, kai susitinki su auksiniu motyvu. Žmogus eina per gyvenimą ramiu tyliu žingsniu. Žmogaus gyvenimas – kosmoso sekundė. Apie vieną reiškinį nėra vienos nuomonės.

Adam Schiff, JAV kongreso žvalgybos komiteto narys, Baltijos draugų (Baltic Caucus) grupės pirmininkas: „parlamentarų indėlis į NATO plėtrą“.

Artūras Paulauskas: tikiuosi, kad šių metų NATO viršūnių susitikime JK bus aktyviai svarstoma, kaip sustiprinti NATO kolektyvinės gynybos pajėgumus.

A. Kubilius: vienu metu vyko diskusija (ją buvo užvedęs prof. Landsbergis), kad esame lyg Vinco Kudirkos įpėdiniai, bet partijoje save labiau suvokiame kaip pokario kovos rezistenciją; taip pat didžiųjų pasaulio konservatorių – Renaldo Reigano ir Margaret Tečer – politikos kūdikiai.

Trombas – piramidė iš rutuliukų ir trombą naikinanti chemija arba šokas su teisinga kritiška mintimi. Žmogui gera tai, prie ko jis pripratęs; pavyzdžiui, man patiko viskas, ką tėtis darė, aš tik pavydėjau jo jo meilužėms.

Gètė – štai harmonija, tai, kas protinga ir išmintinga. Čiurlionis ir Rožukas. Akys abiejų skausmingos.

– Prisimink, kaip tu apsimetei nebyliu perskaitęs „Mažąjį lordą“, pirma ligoninė, – pasakė Virgis. – Aš tuo metu buvau išvažiuavęs į JAV.

– Ach du lieber Virgi (Ak, mielas, Virgi), – pasakiau. Buvau pakankamai kietas ir savimi pasitikintis. Lėto siužeto smulkūs pasažai; jausmai, kai charakteris gimdo siužetą. Likimas labai labai labai gudrus. *Eh moi donc* (pranc. aš irgi), – pasakiau.

DAUGIABRIAUNIO INTELEKTO TEORIJA

Čia gausite triskart daugiau negu išleisite. Laukiame tų, kurie nori tapti lyderiais. Ar valdai savo ateitį?

M. princas, mano pasirinktas kaip gyvenimo vedlys, nes lakūnas egzotiška ir rašytojas – taip pat egzotiška. Įsiklausykim vienas į kitą. Tas, kuris gerbia, ir tu jį gerbi.

Beviltiška romantika. Taip save įvardija pats Rafaelis Cortesas, paklaustas, kodėl taip myli flamenką.

Granadoje jis nuolat girdėjo flamenką. Tai tradicinis ispanų muzikos – šokių stilius, šokamas ir dainuojamas pritariant gitarai, ritmingai plojant delnais. Visa muzika – *savas-nesavas* sistemos rezultatas. Futbolas taip pat *savas-nesavas* kūdykis. Mano baletas „Žalgiris–CSKA“ – jis įeis į amžinybę, nes nėra daugiau romanistų, sukūrusių baletą.

Disciplina miestuose. Parma, Florencija. Tacitas ir Livijus rašo apie Lietuvą.

Juoda jūra ir balta jūra. Vittore Pisani, dėstęs Milano universitete, vedė baltų kalbotyros kursą. Kelionė pas carą yra kelias per Lenkiją ir Lietuvą. 1592 m. daug egzotiškų detalių: papročiai, paveldas. Gintaras, Romos monetos – III a. po Kristaus. Romėnai ir etruskai – gintaro kelias. Valdovų rūmuose atgyja italų muzika.

„Gyvenimas yra gražus, – sako europarlamentarė Laima Andrikienė. – visi mes esame kelyje. Einame, klumpame, keliamės ir vėl einame. Dešimt metų ES“.

Algirdas Saudargas: Lietuva yra saugesnė nei bet kada anksčiau. Rusijos agresija Ukrainoje sukėlė nerimą visuomenėje. Šiandien esame NATO, stipriausio istorijoje gynybinio aljanso nariai. Kas žino, gal kitą tūkstantmetį žmonės susirinks į maldos pusryčius. Seime eksponuojami ginklai iki šių dienų. Pistoletai Glock 17, automatiniai šautuvai G36, granatsvaidis AG 36, snaiperinis šautuvas SAKO TRG 22, kulkosvaidis FN MAG ir t. t.

Laiškai ant beržo tošies buvo pasipriešinimo aktas tremty. Krasnojarskas, Omskas, Tomskas, ten buvo ištremti. 1941–1956 m. rašė ant beržo tošies Latvijos ir Lietuvos gyventojai. Mūsų pareiga išlaikyti šias svarbias paveldo detales. Vaidinu rašytoją? Ar Džordžą Vašingtoną? Tris ketvirtadalius tremtinių sudarė moterys ir vaikai. Nepalaužta dvasia gulago lageriuose.

Konferencija „Moterys ir nacionalinis saugumas“. Vilija Ambrikiėnė, moterų bendruomenės pirmininkė: pasaulis pasikeitė po Ukrainos įvykių. V. Landsbergis: nauja pasaulinio karo stadija – informacinis karas, kai teroristai, divizijos, kuopos yra marsiečiai, ir tai ne pabaiga agresyviai Rusijai. Mūsų darbai neatlikti, ieškome stipresnių moterų talkos. A. Kubilius: nacionalinis saugumas galų gale yra nacijos gebėjimas išlikti saugia. Mums pasisekė, kad Lietuva jau dešimt metų yra ES ir NATO narė. Raketos 400 kilometrų atstumu į bet kokius taikinius, tai moderniausias Rusijos ginklas *Iskander*.

A. Kubiliaus balsas buvo švelnus, greičiau prašymas negu viliojimas. Negi taip žemai puolėme, negi tai erekcija, kuri ateina po seksualaus vaizdo? Politinis *bachūras*, kavalierius su beprotška meile ir glėbiu rožių kasdien. *Non omne possumus omnes* (lot. ne visi sugeba viską).

Sostinių daugiakovė (aš dalyvauju penkiakovėj) ir M. princas su senovės lietuviais ir jų karo epizodais. Tai herojus, sudarytas iš daugybės bachūrų ir *arebours* (pranc. atvirkščiai) ir *e converso* (lot. atvirkščiai) – vienalytis personažas su minusiuku (Kareninas ir senis Bolkonskis). Nevaisingi savižudiški aktai, nes bando bando, kol nenusižudo.

Hemas: CIA, kad užmuštų jaunuolius, sukaptų kūdikius ir persekiotų vyrus (jo paranoja). Hemas – Meri: jei kas ieškos mano gyvybės, ieškos ir tavo gyvybės; išsigelbėsi drauge su manimi. Kai kurie žmonės labai geri ir mūsų nevargina.

Ovidijus: „Ko ieškai, niekur nėra“, nes aš knaisiojuosi prozoj, kurią myliu *nei tout le monde* (pranc. labiau nei viską pasaulyje). Lotynai ir senovės graikai įdeda siužetui stuburą; kas netinka šimtaprocentiniam tikroviškumui – atmesti. Metafora, kai perdedi arba nuvertini. Perdedi ir nudažai mėlyna geltona spalva, nudažai pilka spalva. Perdedi įsimylėdamas eilinį ar seržantą – tai yra bendras sostinių saito pareiškimas. Myli ubagą ir vargšą, negabų ir silpną, taip pat tuos, kurie yra aukščiau. Tekstas nuoširdus iš eilės, be galo sąžiningas, su vaikiška logika.

Teigiamas herojus Hemas. Gaila jo. Humanistinė platforma ir graikų kultūros išnašos...

M. princas. Knygnešiai, Algirdo ir Vytenio karai. *Le senae commum est le genie d' humanite* (pranc. sveikas protas tai žmonijos genialybė).

Visa tai *bona indoles* (lot. įgimto palinkimo į gera) saitas. Naivus nuoširdumas ale Laimutė.

Padangos – juodžiausias vargas ir šlykštūs suodžiai. Akys. Tik pamėgink mane paliesti, sako sielos akys. Tai nuojauta prieš siužeto vyksmą.

Pavasaris. Puiku. Kas naktį krūmuose šneka lakštingalos, o V. R. su nelaimėm sužadėtas (tai šaknys mano liguistos prigimties), bando įsitikinti, kokia paprasta yra didžioji meilė. Paranoja, baisus prologas. Ar nori patekti mirties – savižudės gerklėn? Jis. Pamišėlis. Yra daug pamišimo rūšių: neurozė, paranoja, paūmėjusi ir ne, šizofrenija, sadistinis pamišimas ir t. t. ir pan. Pamišimas-tai susimaišymas liguisto ir sveiko proto, 90% sveiko proto.

Mamos ir tetos Birutės pokalbiai naktį. Ir *grande amoureuse* (pranc. aistringai įsimylėjęs) ar *is that so* (angl. tikrai)? Reikia stebėti ženklus. Seniausia indoreuopiečių kalba – lietuvių kalba. Perskaityti šimtą romanų – tai gera dozė ir *silence sil voyus plait* (pranc. prašom tyliau) – aš laimėsiu prie ruletės stalo, kuris it žaliais maurais apaugusi kūdra skatina rizikuoti ir parašyti vieną iš šimto geriausių romanų.

Hemingvėjus. Papa. Hemas. Sirgti ar nesirgti? ES struktūrinė parama. Kasmetinė sveikų miestų konferencija.

Ministrė Šalaševičiūtė: situacija kasdien blogėja. Reikia politinės valios. Sveikatos apsaugos sistema nedirba. Nėra su kuo eiti į žygį, nes situacija katastrofiška. Mes pirmaujame pasaulyje kaip savižudžiai. Lietuvoje kasmet nusižudo 1000 gyventojų. Štai dėl ko reikia šio romano. Užuoat gydžius, reikia skatinti sveikatingumą: sveiką gyvenseną, fizinį aktyvumą, sveiką mitybą. Nerūkyk ir sportuok.

Trečiojo Reicho politikos tikslas buvo sunaikinti žydus, romus, neįgalius, taip pat netradicinės orientacijos žmones. Nuo 1936 m. romus pradeda deportuoti į koncentracijos stovyklas. Aušvico koncentracijos stovykloje buvo nužudyti 23 000 romų. Vadinasi, dreba iš baimės aukos. Galėjo būti nužudyta viso 250 000 – 500 000 romų tautybės žmonių. Lietuvoje trečdalis romų gyvena Vilniuje. Europoje yra 12 mln. čigonų.

Beveik kiekviename renginyje – vynas, brendis ir užkandėlės. Paranojikas mirtinai serga, bet šiaip taip išsikapsto, išsilaižo ir grįžta į remisiją. Sučiulbo jei ne 20, tai 10 literatų – lakštingalų. 100 perskaitytų romanų ir 1000 idėjų bei epitetų – tai maketavimas giesmių, tai čiabuvių gėrimai, sutaisyti iš įvairių sulčių ir įvairaus *šnapso*. Sėkmė ir nesėkmė, kamuoliukai šokinėja per ruletės skaičius, ir proza patiria sėkmę, įšoka į duobutę. Vargšas Hemas, jo protas pas Dievą, jo vargšė galvelė apkvaitusi, aistringa, arši, šnypžčianti minusiukais gyvatė. Medžiaga pagal vietą, taip stengiamasi atrasti tiesą su okulisto diagnoze. Dosnus laimegaudis palieka apčiuopiamus pinigus supermarkete; hedonizmo (konditerijos, bakalejos, kulinarijos) generolas. Vis įsimylėjanti (80 kartų) panelė, tikinti įsimylėjusi šaunų kavalierių, faktiškai kekšė. Be vilties tikrai meilei, taip pučia į mėginį girtas vairuotojas, be vilties.

Benedikto Spinozos ir Imanuelio Kanto etika, džiaugsmo etika.

Kokios mintys kyla iš ligos zonos smegenyse? Šimtaprocentinis mokslo tikslumas ir chemija bei didvyriškos psichiatrų pastangos išgelbėjant žmogų nuo savižudybės. Pasak Platono, tylus sielos pokalbis su pačiu savimi; Pasaulio modeliavimas pagal sostines ir sąvokų kūrimas. Paranoja. Į ką pasaulis žvelgia su protu, tas ir į pasaulį žvelgs protingai. Daiktas savaiame (Kanto terminas). Tai, ką vertina valstybė ir bažnyčia. Vienminčių banda. Pasaulio konstravimas, sostinių lygis. Idealai, troškimai, iš kur mes atėjome ir kas mes esame. Istorinė atmintis ir M. princo su Muska ir rože pamokėlė.

Paranojos prologas, kai beprotybės dar nėra, bet jautrumas per didelis (Tbilisis–Vilnius traukinyje saugumiečiai), paaštrėję smegenys, keistas ir aštrus it durklas pamišimas. Pamišėlis. Beprotybė kaip tragedija. Intriga – griuvimas į beprotybę.

Pavadinimas „Patriarcho ruduo“ kai iš naujo perskaitai šimtą romanų ir atsirinkęs susidari šešiasdešimtmečio išmintį ir ėjęs kiek į viršų nuo septyniolikmečio svajonių ir vilčių.

<Kiekvienas žmogus – šventa istorija, – Jean Vanier. – Meilė žmonijai ir pacifizmas, M. princo dalyvavimas.>

Mes įskiepsime M. prinčą į realybę, ir šie fantazijos skiepai – maksimali realybė.

Skaitytojau, ar tikite mano tiesa ir mano klaidų tiesa? M. princas: 1) geniali vaikystė 2) slenksčių sistema 3) meilė 4) sunkumai 5) mirtis.

Aiman! Atvėso kraujas ir atėjo senatvė su žilo plauko puošmena. Partiarcho ruduo. Žavus, auksinis ruduo. Bobų vasara ir senjorų išmintis. Su svaja išgyventi 85 -erius metus ir finalinis romanas bus visatos lygyje. Ir naudingas skaitytojui su charakterių šarmu, sekantis Homero *Iliadą* ir *Odiseją*.

Jos. Mano akys. Pasirengęs netikėtai užpulti priešą.

Vilė Tūbaitė panaši į žvaigždę veidu ir it topolis stotu. Sueitis paliečia ją be vestuvių parašo. Gal duoti Šetonui žodį, paaukojus gero vardo sostinės lygį?

Faustas? Mįslinga ši kalba. Jūs laukiat naujienų? Ale prašom. Tulka (Vitulka) pasakė: eisiu į tvartą apsiruosti, kiaulėms ėdalo šutinti ir į lovius pilti – suprask, į tualetą.

Traukis, o bičiuli, iš kelio, einu į tualetą. Su brendžio laipsniais kovosim veidas prieš veidą, ir man po kojų maišosi juodas katinas su cento dydžio balta dėme pagurklėje. Šnapsas malonus it lapuoto medžio pavėsis. Minimalus falšas ir skaičių prasmė. Paulauskas nr. 5, Jovaiša nr. 16, Chomičius nr. 13, Sabonis nr. 11. Tai skaičiai didžio krepšinio laikais. O paranojikui – tai jo vaišės; reikia tą dieną pasivaišinti – ir 11 *say, bonis*, – sako (*sa*) puiku (*bonis*). Paranojikui daug reikšiantys skaičiai drauge su pavardėmis. Jie sudaro – vienuolika, one, one (angl. vienas). – One, One, sako puiku, tą dieną reikia paieškoti Onės, štai ką reiškia paranojikui nr. vienuolika Sabonis.

Paranoja ir kliedesiai – susidarymas nelogiškų rutuliukų ir statymas juos į piramidę. Už lango tapybiškas paveikslas, puiki gamta.

<Pas žydą Teperį dirba tarnaitė ukrainietė>

Pas amžinatilsį klasioką gitaristą Remigijų Naudžiūną (svečiavausi pas jį šokiuose, kur jis grojo) panelės ten buvo be apatinių; aš vaikščiojau ir nepastebėjau, kad mane kadruoja panelė, o jos bičas pastebėjo ir ėmė mane sekioti su peiliu. Gitaristas Remigijus pamatė tai ir nulydėjo mane į saugią vietą. Vėliau (gal trisdešimties metų) Remigijus pasikorė, matyt, paranojos priepuolio metu. Dar truputį anksčiau pasikorė klasiokas Romualdas Grigas, penkiakovininkas ir geras matematikas. Iš klasės – du. Aš kažkaip prašokau pro tą laikotarpį ir nenusižudžiau. Minčių buvo, bet nebandžiau. Per savaitę – viena panelė, bet tik vienam kartui, ir vėl – dramblių medžioklė su 150 gr. per vakarą. Tai buvo hedonizmo viršūnė.

Kai dirbau gaisrinėje, gesinau degantį klojimą, buvau pagirtas už drąsą.

Knyginė idealistinė meilė: Gražina ir Anetė. Gražina dėl grožio, Anetė dėl bendravimo žavesio. Apie tai aiškūs nepajudinami Mopasano sakiniai. Sueitis su šlykščia žyde, bandant emigruoti į Izraelį. Ji agresyviai mane terorizavo. Vizų skyrius pasakė, kad dingo dokumentai, ir aš toliau neištvėriau. Dėl KGB. Susirgau. Pirma ligoninė. Aš nekalbėjau, tiesiog nekalbėjau. Bet leponeksas, sugrūstas brolio per jėgą, man padėjo, ir aš pasveikau. Brolis ne kartą išgelbėjo man gyvybę.

Kentėjimai ir sunkumai – puiki medžiaga prozai. Bruno Travenas, kaip rašytojas, pavyzdys. Patyriau vargo ne mažiau.

Lėtulis, CK bendrojo skyriaus vedėjas, buvęs ministru. Pas jį kaip pas giminę apsigyvenau Vilniuje. Greta kambaryje miegojo panelė, pusseserė. Nepraėjo nei savaitė, kai Lėtulis atėjo žadinti manęs ir pamatė mane užmigusį pas Lolitą. Teta pasiūlė automobilį, filmavimo kamerą ir kelionę į Krymą, jeigu ją vesiu, bet aš norėjau emigruoti, tapti laisvu rašytoju, rašančiu tiesą ir tikrovę. Po dvidešimt metų Lolita susirgo paranoja, jos kliedesiai – žydų mafija. Viena iš dvidešimt paranojiku, kuriuos aprašiau. Aplankiau ją, ji po pagalve turėjo pasidėjusi kirvį, supratau, kad ji rimtai serga. Gyvenime sutikau dvidešimt paranojiku, ir juos aprašiau. Lėtulis turėjo medinę koją, prisimenu, kaip jis šaukė žmonai, kad ji atneštų jam tualetinio popieriaus. Vairuotojas jį vežiojo į darbą ar kitur. Buvęs ministras, CK skyriaus vedėjas, jo žmona – mamos pusseserė.

Mažasis princas: jei aš būčiau su dalgiu ir balta drobule, tada mane pažintų žmonės, bet aš reikalauju drausmės kaip laive – tvarka ir švara. Jūsų sapnai yra M. princo fantazija. M. princas ateina pas tuos, kurie bus nemirtingi, I. Q. 140, ūgiu 183 cm. Mirtis turi daug pavidalų, iš jų – M. prinčą. M. princas – nemirtingumo princas. Jis simpatizavo Hemui (ūgis 183 cm, I. Q. 140). Hado atstovas Dionisas (per kurį M. princas bendrauja su šešėliais), M. prinčą priskiria prie labiausiai mylimų herojų.

M. princas: ką žmogus veiktų, jeigu būtų nemirtingas.

–Vytenėli, atnešk iš salono man žvakę, – pasakė mama. Ji merdėjo. 24 jos paskutines valandas valandas aš budėjau prie mamos. Ji prarado sąmonę, o po to sekundei pamatė mane ir vėl nugrimzdo į šešėlių karalystę.

Sirgau. Klajojau dešimt km nuo centro palei Nerį. Sustabdžiau taksi, ir jis parvežė mane namo, tačiau pinigų neturėjau, ir jis užėjo pas kaimynus, kad gautų pinigų, tačiau aš nemokėjau ir vėliau. Baimė netekti sveiko proto mane vertė analizuoti, kaip ir kada ateina pamišimas. Pirmiausia apie tuos, kurie atėmė sau gyvybę ar vos to nepadarė. (Vytenėlis dešimt kartų bandė nusižudyti, bet baigėsi atidėliojimais).

<Stora – guvi, originaliai besielgianti, nebijo rizikuoti, apranga aukščiausio lygio ir meilė, kuri gimė iš knygų ir draugių aplinkos įtakos.>

SERGEJUS JESENINAS IR VLADIMIRAS MAJAKOVSKIS

– Tu važiuoji į Paryžių? – paklausė Sergejus Jeseninas Vladimiro Majakovskio.

– Taip, – atsakė šis.

– Norėčiau, kad nuvežtum armeniško konjako ir pasidairytum, ar niekas jai nesimergina tai mano žmonelei, Aisedorai Duncan. Pasakyk jai, kad geriu tiek pat, gal net daugiau ir esu generolas hedonizmo sostinėje.

– Aš taip padarysiu, jeigu vieną butelį konjako skirsi man, – pasakė Majakovskis.

– Esame tiesos draugai, Vladzka, – pasakė Jeseninas. – Ir į ją mes pretenduojame. Juslinė patirtis ir erekcija kaip signalas, kad turėsi vaikų, visa tai – laimė, ir tos erekcijos pasiektas lygis. Atkreipk dėmesį, ar ji dažosi, ar koketuoja.

– Nusipersti tai šlykštu. Perdalių žmonės nemėgsta (išskyrus vokiečius).

– Žvaigždė, besisukanti aplink juodąją skylę. Gal tai pragaras ten, kur juodoji skylė?

– Radijo bangos, gal kremaciją patyrusio žmogaus, dujos, degantis šviesulys, dujų debesys, rentgeno spinduliai.

– Kuo dėti čia perdaliai, ką tu tuo nori pasakyti?

– Jeigu tavęs žmona nemyli, vadinasi, tu esi perdalius, – pasakė Majakovskis. – Ieškosiu sostinės modulio ir hierarchijos jose. Gal eime į rusišką pirtį? Kaip manai?

– Nuogumas ir gėda, graži panelė ir žiūrovai – vyrai, – pasakė Jeseninas. – Gero vardo sostinės rodiklis. Nenoriu pirties. Sostinės vektoriai. Kūnas be organų – poezija be metaforų. Taip pat reikalingi epitetai ir slenksčiai.

– Tavo poezija kaip povas, velkantis savo gražią uodegą, – pasakė Majakovskis. – Tavo akys: esu pažeistas ir užgautas, bet dar jums parodysiu. Ši argumentacija įtikins sostinių metaforų vartotojus: mes

valgome gyvūnus. Ką į tai pravoslavai? Sostinės kaip mąstymo mašinos variklis. Simuliakro improvizacija. Tai aristokratiška ir subtilu.

– Ar nebandai manęs mokyti? – pasakė Jeseninas. – Tikroviškumo 85 proc. reiškia, kad naudojame sidabrą, o jei 90 proc., – vadinasi, auksą. Tikroviškumas man svarbiausia. Atradėjo statusas – sostinės kaip nauja ideologija. Jusliškumas; jo dėka patiriu paprastą laimę ir pasišaipau iš kasdienių vargų.

– Tavo jausmas švelnus, gražus, tylus ir juvelyriškai tikslus. Tačiau man labiausiai rūpi naujiena literatūroje. Per egzaminą nusirašant esu originalus. Aš nenusirašau, sugalvoju pats. Naudoju medžiagą reto akmens. Man svetimas harmoningas tradicinis konservatyvus saitas, – kalbėjo Majakovskis. – Nesiginčysiu, užteks mums abiems vietos rusų literatūroje. Gal net gerai, kad mes skiriamės, ypač man opus moterų klausimas. Neturiu didelio gailėsčio mažai katytei, išprieivartautai storo didžiulio katino. Rašau apie save. Iš čia mano istorijos. Ir moterys atkreipia dėmesį į mane, nes esu dailus ir rašau *abundantia cordis* (lot. iš visos širdies). *Experimentum cracis* (lot. esminis bandymas) yra daiktų buvimas, ambicijos ir jų išsipildymas. Ambicijų neišsipildymas – tragedija. Ir klausimas – *inpuris naturelibus?* (kas jie yra iš prigimties?). Ambicijos ir jų išsipildymas. Ambicijų neišsipildymas – tragedija. Tu pašėlęs *anativitata* (lot. nuo gimimo). Koks iškilus poeta, ir kokia beveidė minia! „Ar tai buvo gyvenimas – pasakė Nyčė. – Gerai, teateinie dar kartą“. Esu labiau linkęs nusižudyti nei atiduoti gyvenimą čekistams.

– Aš linkęs gyventi su mano vidaus sistema, tačiau nusižudysiu jeigu moterys manęs nemylės. Mano jaunystės žvilgsniai iš trijų skirtingų vietų ir skirtingi vaizdai, skirtingas žiūrėjimo taškas. – kalbėjo Jeseninas. – Esu *bachūras*, pasiklydęs visatos plane. *Nellis nolis* (lot. norom ne norom) rasiu vietą tarp žymiausių to meto poetų.

– Treniruojuos prieš mirtį, – pasakė Majakovskis. – Mintimis nusižudau ir laikiu, kas bus. Tapsiu kaip tu, hedonizmo generolu arba daugiakovės pulkininku *in genere*. Esame tiek mąstymo, tiek maketavimo montažo bosai. Tu Sergejau silpnas matematikoje, žemas nepajudinamų lygmenų hierarchijoje. Ta paliudys ir tavo gero vardo sostinėje super rodiklis. Geras poezijoje, silpnas matematikoje.

– Tu nemoki žodžiais aprengti paveikslo, – pasakė Jeseninas. – Didvyriškumas – tai ambicijos. Majakovskis – tai ambicijų kaštonas su šokoladiniais vaisiais.

– Kosminių žvaigždžių mirgėjimas, tai, ką matai užmerkęs akis, tamsa su tūkstančiais žiburiukų, žiežirbos, einančios iš žvaigždės ar saulės. Kartais pasirodo baltas ruožas, bet paprastai geltona–juoda, – kalbėjo Majakovskis.

– Iš auksinio kiaušinio ateina Achilas su metafora iš Hado ir pirmavimu – gero vardo sostinių *generalissimo* saitu, – kalbėjo Jeseninas. – Pusdievis kaip ir Hemas, pirmavimu grupėje. Ir būtent sistemoje pirmavimas mažoje grupėje, kuris sutinka su pirmavimu visuomenėje

totaliai. M. prinčą pavadinsiu *un petit Dieu* (pranc. mažuoju dievu). Esu priklausomas nuo gero apsirengimo aistros, Aisedorai tai ypač tinka. Lietuviukas ir „Kliudžiau“ Brisiaus galas su Laimės žiburiu. Šuo Muska – M. princą palydovas. M. princas ir Muska su rože. Menstruacijos kvapas, kai serga Aisedora, ir egzistuoja susijaudinimas moters iščių, – iš burnos toks kvapas. Esu patyręs, kai ji susijaudina (ir bučiavosi su kažkuo).

– Tu akutėmis pasimyli po dešimt – penkiolika kartų per dieną, – pasakė Majakovskis, – gal ne?

<Laimutė. Visur ji teisi, visada. Neatsirado jai klaidingo žingsnio. Tu idiotas, sako ji. Bet tu ne impotentas ir aš nulupsiu tavo bananą.>

– Būna ir tokių dienų, – pasakė Jeseninas. – Daugiakovės sesija, kai pirmąjį penkiose ar dešimtyje sostinių, – gražus *bambizas* generolas meilėje, pirmavime, mažoje grupėje. Visuomenėje hedonizme pirmąjį.

– Tu esi pasikėlęs, Sergejau, gal geriau pakalbėkim apie sostines maximas, apie modulius, lemiančius laimės lygį, – pasakė Majakovskis.

– Vladzka, tu pasikėlęs labiau. Kai buvai bachūras, ar tikėjai, kad tapsi žinomu poetu? – pasakė Jeseninas.

– Ar tu nepavydi man Aisedoros? – paklausė Majakovskis, – aš už tave vyresnis, negeriu ir nelakstau pas gražuoles. Moterys, mane vertinančios, atranda pliusų daugiau nei pas tave.

– Aš meilėje esu aukštesnio laipsnio negu tu. Bet jei tu nenori man padėti, užmiršk, manyk, kad nieko tavęs neprašiau, – pasakė Jeseninas.

– Nusiramink, Sergejau, – pasakė Majakovskis, – aš paauglystės *bachūras*, nuo to laiko mano meilės sostinių turtas kuklus, labiau linkęs į draugystės sostinę, ir turiu gerų draugų, galėtum tu irgi man būti tikru draugu.

– Mes niekada nebūsime tikrais draugais, nes esame varžovai. Aš noriu, kad Jeseninas skambėtų geriau negu Majakovskis, – kalbėjo Jeseninas. – Mes priešai, nežinau kodėl prašau tavęs padėti dėl Aisedoros. Yra skirtingos beprotybės formos, aš tik kai kurias žinau, bet esu pagalvojęs apie savižudybę. Vienu metu aš pasakoju keturias istorijas: S. Jeseninas, V. Majakovskis, A. Dulkan ir vėl – S. Jeseninas ir V. Majakovskis. Sunkaus darbo gardūs vaisiai. Baltrušaitis, Baltijos pasaulio autorius, ir Lietuva, prozos baleto lopšys (V. Rožukas) – pu, pu pu... Aš nušluostysiu ašaras nuo kiekvieno veido, ypač susirgusio paranoja. Teišklauso manęs skaitytojai: kurčnebylė visata ir M. princas, alternatyva paranojai, kai gero vardo sostinė adekvati katalikybei, kai esi tiek geras, kiek tiki ir laikaisi 10 Dievo įsakymų. Aš moku gyventi vargingai, bet būti turtingu. Esu religinis turistas su specialiu požiūriu į Hadą ir su karšta malda iš senovės baltų tikėjimo bendruomenės „Romuva“. Paranoja. Diskriminacija dėl to ir prevencija štai tam. Vytauto laikais Lietuvoje buvo 6. 100 žydų. Reikalinga šimtai pokallbių į dieną apie savižudybę, bet neįjungus šypsenos, nes du kart pasakytas juokas jau nebejuokingas. Moteris. Ji graži, simpatiška, išvaizdi, charismatiška ar pusėtina, negraži – vienas iš penkų variantų. Aisedoros pinigine atsидaro iš priekio, vėžiuku netinka. Esu laimingas, nes pasiekiau

daugiau, negu tikėjaisi, užsitarnavau laipsnį, kokį ir tikėjaisi. Tau aišku: valetas nekerta karaliaus. Kybantis ant ramentų mažapumpis filosofas su dėmesiu ožiakojui Panui, kai liturginis maldynas, jo efektyvumas yra didesnis. Et cetera. Geras romanistas paverčia savo darbą cirku. Galima pasirinkti, ar Darvinas, ar Jėzus Kristus, ar 2000 metų, ar milijonai metų... Ir mano meno idėjos lyg du kopų papai komtempliavo su baltų aura ir Dievo vynuogyno papuošalais, žadėdamos ilgą amžių. Aš nužvelgiu visas sutiktas merginas, nes niekas niekad manęs nemylėjo taip, kad būčiau patenkintas,, Taip man ir reikia. Mano poezija – malonumų auksas su rusiška kokybe. Tautos ramščiu. Savo darbą padariau, esu atviras kritikai.

<Laimutė, l. Smalsi, l. darbšti (energija), l. Pastabi, su vaizduotės sostine (fotografavimas), siekimas pirmauti pirminėj grupėj; jos akys vis ieško, ko naudingo; tolerancijos nerasta, ji visada teisi. Bet genialios pasaulėžiūros ir tvirto proto.>

<Karalius Vytenis žuvo prieš 700 metų, puldamas Kristmemelio kryžiuočių pilį.>

<Prozaikas Vytenis nori mirti, sulaukęs 85 metų.>

– Psichiškai sergantysis turi būti saugomas griežtai, ligoninėje, kad nenusižudytų, ar nužudytų ir nepakanktų savo vardui. Ir vėl: sielos nemirtingumo idėjos, jų realizavimas poezijoje, *bachūro* ir *mergičkos* paveldas – proto paauglystė, besitęsianti visą gyvenimą, – kalbėjo Majakovskis. – *mon cher, buvons mon ami* (pranc. mano brangusis, išgerkime, bičiuli). Tegul mano pastangos *in modo recto* (lot. tiesiogiai) padės Jeseninui parašyti stiprią ir gerai skambančią poeziją. Kultūra – politinis instrumentas, intelektualas turi socialinę misiją. Argumentai iš meno vartotojo kanalo.

Ir jie išgėrė po taurę *šnapso*. Žmonijos mylėtojas Sergejus Jeseninas pavydėjo Majakovskiui ir to nebuvo galima nepastebėti. Tačiau jis mylėjo žmones ir jam mažiausiai rūpėjo banko sąskaita.

– *Quelle charmante peinture* (pran. koks puikus atvaizdas), – pasakė Majakovskis, kuriam parodė nuotrauką S. Jesenino ir A. Dulkan.

– Kiek magnetiškos valios turi šis žmogus, – kalbėjo toliau Majakovskis, – tu, Sergejau, esi labai charizmatiškas *bambizas*.

– Pakrikę nervai, neurozė man trukdo gerai išsimiegoti, bet tai dar ne liga, – pasakė Jeseninas. – Dailioji literatūra ir literato darbas – viską aukoju Aisedorai.

– Ta moteris turi antgamtiškų savybių, – pasakė Majakovskis. – Tu myli ją, ir ji myli tave, tačiau ar ilgam? Esi buvęs laimingas, dangų žinojai, ir tik susipykus dienos pragaras šiurpina fantazijos žaismu. Aš, pavyzdžiui, numirsiu ketvirtadienį, nes gimiau ketvirtadienį. Bet pasakyk, ar tu uždirbi sriubos lėkštei?

– Mano pusseserė ištekėjo už lietuvio. Lietuva – piliakalnių šalis. Mes buvime su juo mirtinai susipykę, nes aš pasakiau, kad lietuviai neturi

europietiškos poezijos, o jis pasakė, kad Baltrušaitis aukščiau už mane, ir t. t., ir pan.

– Medžiaga – poetas. Amžinybės klausimas, – pasakė Majakovskis. – Skonio balai, įvertini, ką parašai. Darbas nešvarioje gamykloje, vargas, pastangos padėti *amicus amico* (lot. draugas – draugui). Paauglys pabėgo iš namų, gal Hemo sūnus? Bendrystė su Einšteinu, bendrystė su Hemingvėjumi, bendrystė su Achilu ir su Platonu.

– Humorą iki dvidešimt penkerių ir nuo šešiasdešimties metų, bet poezijoje humoras nebūtinai. Tačiau požiūris į aristokratą – tai skalsu. – kalbėjo Jeseninas.

– Jis tavo proto draugas, jo akys: nenugalėsit manęs, nors kažko man trūksta, piktoji senjora, moteris – chuliganas, visa tai išsilieja psichoanalizės būdu. Ji. Nerūpestingo gyvenimo deglo nešėja. 32 džinsų saizai. Iš 60 bandymų įsimylėjo 60 kartų, – kalbėjo Majakovskis.

– Pastovu ir patikima lyg 150 g konjako, kurį padarau kasdien per pastaruosius dvidešimt metų. Tokia yra arčiau širdies rinktinių knygų lentyna. Penkiakovė: hedonizmas – pulkininkas, profesija – generolas, gero vardo sostinė – generolas, religija – leitenantas, sportas, turizmas – pulkininkas.

– Sportinė ir šventinė gyvenimo pusė. Jis. Sklaidosi po kavines, kabina gražesnes merginas, tai yra Jeseninas, – pasakė Majakovskis. – Akys. Esu priverstas pralaimėti. Gal dar rasiu jėgų. Akys viens prie vieno, neturiu problemų, su viskuo susitvarkau. Nėra slenksčių nei duobių. *Est modus in rebus* (lot. viskam yra saikas).

– *A limine* (lot. iš pat pradžių), Hemo medžioklė Nigerijoje ir tenai jis įdomus tiek, kiek mes mylime herojus, – pasakė Jeseninas. – Pliusiukų hipnozė, tai domina tiek skaitytoją, tiek rašytoją. Mano akys. Išdykėlės. Išdykumas. *Que la ragion somettono al talente* (it. kad protas paklūstų troškimams).

– *Mysterium pascinam* (lot. žavinga paslaptis). Ar turi vertę talentingas medkirtys Sacharoje? Ką gali ne komunistas poetas SSRS?

– Tu mane provokuoji – pasakė Jeseninas. – esu antipolitiškas.

– Mane patį provokuoja čekistai, dažnai man atrodo, kad Jeseninas, turintis *sex appeal* (angl. fizinį patrauklumą), tarnauja ČK.

– Esu girtuoklis. Kas verbuos girtuoklį? Tai yra *stupure* (it. nuostaba), nes neaprašinėju nieko, kas nebūtų mano kasdieniniame gyvenime. Šimtaprocentinė tikrovė, – kalbėjo Jeseninas. – Menas – tai formalių grožybių montažas – ornamentas. Kol netapau poetų poetu, aš negalėjau patikslinti poetų galimybių, ypač auksinio jaunimo pastangų. *Seigneur du Perron* (pranc. kilmingasis), ar tu bajoras, ar tu baudžiauninkas? Aš genetikos istorijos elementas, kai laimiu varianto dalybose. Norėčiau pratęsti giminę su Aisedora, – pasakė Jeseninas.

– Paminėsiu dešimt poetų ir patikslinsiu jų glimybės, – pasakė Majakovskis.

– Nereikia, vis tiek žinau, aš tarp jų nebūsiu.

– Mopasanas ir E. Po, abu tyleniai. O Prustas šnekorius: *la recherche du temps perdu* (pranc. prarasto laiko beieškant). Gyvenimo aprašymas, vieta plius dialogai. Lotynistas su romėnų ir senovės graikų laikų eiga – toks rusų poeto pavyzdys turėtų mums tikti.

– Skaitai poeziją ir dantį skauda, bet praeina skausmas, nes gera poezija, o kai nuobodi poezija – tai papildomas danties skausmas, nors danties iki tol neskaudėjo, – kalbėjo Jeseninas. – kaip man sunku rasti ritmą. Mano akys: skauda, labai skauda dar nuo vakar. Energetika ir gyvoji tradicija. Protėvių šaknys. Literatūra. Tai liaudiška savas-nesavas sistema. It rūpintojėlis ar iš rugių šiaudų sukurtas sodas. Gražiai sudėlioti žodžiai – tai liaudiškos kūrybos katarsis. Rūpintojėliai ir poezija (iš rankų – į rankas) savas-nesavas sistema. Vieno gero žmogaus pasakytas aforizmas ir bendradarbiavimas folkloro poezijoje.

<Begėdiškai lėkštas romanas. Vincentas Van Gogas nepardavė nė vieno savo paveikslu. Istorinės teisybės tikisi ir V. Rožukas.>

– Mano akys – paranojiko akys, – pasakė Majakovskis. – Aš pasirengęs pulti, iš nugaros netikėtai užpulti savo priešą.

<Kodėl verta rinktis V. Rožuką? Lietuvoje 15 kartų daugiau savižudžių, negu Islandijoje, po tūkstantį per metus. Šis romanas – solidi žuvis jūsų tinkle.>

– Apie paveldą – Naujieji metai, gėlės, jubiliejai, gimtadieniai, aplodismentai, trumpas sijonas – į papročius pereinantis paveldas. Tai mano išrastos mintys. Pro paveldą eina intuicija, perimami ir adaptuojami paveldo dalykai, folkloras. Tai Jesenino liaudiška medžiaga, – kalbėjo Jeseninas.

– Žydų paveldas. Lietuvos didžiojoje kunigaikštystėje – gaonai, chasidai (panašiai kaip katalikai ir protestantai). Ukrainos žydų tradicijos. Kiek žinau, tu nemėgsti žydų.

– Kristus buvo žydas, tad aš negaliu būti nusistatęs prieš žydus, nors utėlės lieka utėlėmis, tu mėgsti jas ar ne, – kalbėjo Jeseninas. – Paranojiko akys, tavo akys: „Likimas man skaudžiai įdūrė, kenčiantis vaikas“. Paranojos pradžia. Vardų energija. „Serioža“ skamba geriau negu „Vladimiras“, ar ne? Tai, be akių, antras būdas atspėti žmogų, jo profesiją, ir spėjant – koks oponentas gero vardo sostinėje. Dar apie tavo akis: dievuliau brangus, juk aš viską iškenčiau, viskas gerai. Keli iš akių spėjimai, kai iš įvairių pusių tyrinėjama dvasia ir siela.

– Ką rašė Aisedora? – paklausė Majakovskis.

– Mano laiškai jai kaip prakuros pagaliukai, bet visa tai tarp mūsų, – pasakė Jeseninas. – *Omne corpus fugrendum est* (lot. visi kūnai išsilaksto) pasakė Šv. Augustinas. Poetas apie poetą kaip akis, matydama viską, pati savęs nemato. Poezija – žmogaus analizė pagal jo šešėlį.

– Tavo humoras, – pasakė Majakovskis, – tai kutulio sukeltas juokas. Ir dabartinė išraiška, – akys, šalto proto, ramios.

– Minusiukų daugiau negu pliusiukų, – pasakė Jeseninas. – Vladzka nėra itin simpatingas, pliusiukais ironizuojama.

– Neva aš neigiamas herojus, – pasakė Majakovskis.

– Apie lietuvius, Pilėnai nusižudė visi, kad neatitektų priešams. Sokratas, Kalanta ir Pilėnai – tai sveiko proto savižudžiai. Ir dar – budistų vienuoliai ir arabų savižudžiai.

– Vaizduotė, tik tai, kas tipiška, realizmas. Lietuviai su rusais nebuvo tokie nepakantūs. Kai valdė lietuviai iki Juodosios jūros, rusai nebuvo pernelyg engiami. O kai rusai valdė lietuvius, irgi nebuvo pernelyg engiami lietuviai. Šis istorinis paveldas duoda gaires ateičiai. *Relationierung* (vok. santykių procesas), *relation process* (angl.), – kalbėjo Majakovskis.

– Pabandyčiau tave prajuokinti, – pasakė Jeseninas. – Stengiuosi pranokti Homerą.

– Fikcija, apie ją turime rašyti juodraštyje.

– Meilė tarpais sunki, kartais duoda sparnus. Kai profesija, kai hedonizmas – sostinių šuolių į aukštį rezultatai. Tai leidžia būti tiksliai daugiakovės sintezėje. Yra pražūtinga riboti save vienu vaidmeniu. Penkiakovė visų skirtingų „aš“, – kalbėjo Jeseninas. – meilė, draugystė – generolas. Geras vardas – pulkininkas, profesija – generolas, religija – leitenantas, pinigai – eilinis. Toks aš. Kokteilis.

– Stengiuosi priskiepyti fantaziją; kombinavimas ir priskiepijimas. Kubizmas literatūroje, sostinių daugiakovėje

– Mes abu mėgstame konjaką „Dvin“ ir Bachą, – pasakė Jeseninas. – Apie mane: esu ties beprotybės ribą.

– Kaip ir aš, – pasakė Majakovskis.

– Jeseninas žymiausias poeta iš liaudies, – pasakė Jeseninas. – Aisedora Dunkan – aukštuomenės panelė ir pakelia mane būtent prie aukštuomenės.

– Dviejų bepročių kontaktas, – pasakė Majakovskis. – Mes abu kalbame apie savižudybę. Lyrinis herojus gali būti ir iš auštuomenės, bet tik itin ypatingas.

– Esu penkiakovės sostinių saite – hedonizmas, geras vardas, profesija, religija, meilė, – pasakė Jeseninas. – realūs esiniai ir viso to kombinavimas. Kelionė automobiliu ir nuotyčiai. Anot Saliamono: „Dievo garbė yra slėpti dalyką, o karalių garbė – iširti dalyką“.

– Žmonių akys – šviesiai rudos, juodos, žalsvos, žydros, o jausmai vyraujantys atspindi sielos būseną, ypač matyti psichinė liga ir neurozė, – kalbėjo Majakovskis. – Tada skausmas, susierzinimas, pyktis – akyse.

– Metafora kaip vaizduotės reprezentacija; kaifas skaitant metaforą, pavyzdžiui, jis buvo bomžos drabužiais ir paakiu, raudonu lyg Spalio revoliucija. Panašus į gangą, kuris panages valo su suomišku peiliu ir turi pilną aukso burną... Nežiniuko nuotyčiai, konkretus sudaiktinimas, fikcija, kur sostinės sustato į eilę įvairius pasaulius. Imkime sokratišką manierą ir atraskime idėją hipotezei. Vienoje iš sostinių jūs galite būti generolu, o galite būti ir seržantu ar visai nedalyvauti. Planas, tikslai, scenos, kurios tam tinkamos, –kalbėjo Jeseninas. – ir tai sužadžia (vok. *zerspielen*, angl. *play away*). Metafora kaip solo partija. Užuominos ir aliuzijos būsimų eilėraščių. Literato amžinybės siekis. Lūkesčiai ir jų išsipildymas.

– Tu, Sergejau, vyrauji pirminės grupės „aš“, tau tinka Rembrandtas, virš panašumo veidrodis. Trys fantazijos etapai. Dideliausiom raidėm, normaliom raidėm, mažom raidelėm. Autoriaus manipuliuotojo jėga. Nuo to, kas tikra, prie to, kas tikėtina. *Bachūro* „aš“ ir sostinių lygis.

– Poezija ir kibernetinės ypatybės, – pasakė Jeseninas. – menas leis prisiliesti prie tobulybės. Kiek kol kas iššokame? 240 cm? 2,40 m? Tų metų pasaulio rekordas.

– Ramybė – tai sielos pusiausvyra, jos reikia siekti. Sveika Marija, malonės pilnoji, – pasakė Majakovskis. – Protas įsako ir mes kažką darome ir kažką – ne. Svarbu įžvelgti sostinių – maximų naudą atskiram žmogui. Aš, pavyzdžiui, siekiu dvasinio hedonizmo, iš nieko nedarau tragedijos. Ligos, dar dėl ligų kol kas neaišku, kur pasitiks mane likimas ir kur mane nuves. Jis, kolibris, atnašavęs didžiulė ramybę. Lašai purslų nuo didelės bangos. Debesų pūkas, virstantis lietaus lašais, lietaus įsčių ramybė. Jis. Ragų statytojas jos vestuvių dieną (jaunoji nusidėjo), su paklode, tarytum žemėlapis, kurį pakeitė Kolumbas. Patalas su turtinga istorija. Jis. Pleibojus.

– Psichochirurgija, įkišti skalpelį į smegenų uolą ir pataisyti kraujagysles su trombais, – pasakė Jeseninas. – Žiema, sniegas lyg miltai smunka nuo eglių šakų. Aisedora tarytum snieguolė, o Serioža žiaurus lyg Trockio žudikas, įkalęs į kaukolę ledo kirtiklį. Aisedora kaip žuvis, pritaikyta gyventi vandeny, o ne ore; kaip sukčius, pripratęs meluoti ir kvailinti; kaip pergamentas, rastas Saragoje, su protingais žodžiais ir dideliais jausmais. Jis. Serioža. Mielas lyg sidabrinis lietutis, užėjus mažam debesėliui (tvankią vasaros dieną).

– Ji – stalinė lempa, – pasakė Majakovskis, – kuri duoda šilumą ir šviesą aušroje prie darbo stalo. Išminčiaus tiesa, aforizmas, iš lėto virstantis smaragdu bei į deimantus pereinanti platina. Viršus.

– Ji, – pasakė Jeseninas, – šeši balai pagal šešiabalę sistemą. Užpakaliukas – 34 *size* džinsai ir trečio numerio krūtinė bei trečio numerio šakumas. Aisedora kaip išimtis dėl dvasinio grožio. Galų gale siela prasiskverbia į begalinę amžinybę.

– Pirmiausia žmogus tegu išsiaiškina savo tikslus, ar užteks seržanto sostinėje, ar reikės majoro ar net generolo, nuo to priklausys jo laimė. Geras vardas – daryti tai, ką liepia gero vardo sostinė (kuo aukščiau hierarchijos laiptais). Svarbu būti nuoširdiam ir paprastam. Gyvenk visuomenės labui (*bachūras* – profesorius). Priklausyk nuo visuomenės proto reikalavimų. Išprusimas, – kalbėjo Majakovskis.

– Būk atlaidus blogiečiui, – pasakė Jeseninas, – gal gali kas sutrukdyti sielai išlikti tyrai? Jeigu kas šaltinį užterštų, vis tiek vanduo nesiliautų trykšti švarus. Savas ne savas sistema bet kuriam sostinių saitui, dvylikamečio fantazija ir siekiai.

– Ant ko pyksti, ant atomų ar ant dievų? Kada tik galėdamas melskis viešpačiui ir atgailauk, – pasakė Majakovskis. – Gero vardo siekimai padaro tave garbingu žmogum. Kokios mintys apvalo nuo žemiškų nešvarumų, kai vienos dalelės, vieni atomai pavirsta kitais. Kiek sokratų, epiktetų pranyko

amžinybėje? Kaip pasakė Epiktetas: „Esi sieliūkštė, valganti lavoną“. Prozaikas įdėmiai parašo dialogo žodžius, įsiskverbdamas į kalbančiojo sielą. Viskas praeina. Laikina, dingsta. Tuo užpildyta senovės amžių ir šių dienų istorija. Kiekvienas žmogus vertas tiek, kiek vertas tikslas, kurio jis siekia. Prasmė ir laimė pagal didžiausią idėją – sostines. Viskas turi žūti, pasikeisti, persikeisti.

– Žmogus, sulaukęs mūsų metų, jau žino, kas bus ir kas kartojasi, – pasakė Jeseninas, – kad liktum palankus, linkintis gėra. Gerą žmogų pažinsi iš akių. Reikia nuolatos prisiminti kokį senovės vyrą, pasižymėjusį geru vardu ir dorybėmis, pavyzdžiui, E. A. Po.

„Reikėtų, kad troškimai būtų naudingi visuomenei (paranojos saitas) ir atitiktų trokštamo dalyko vertę (savižudybės prevencija)“, – sakė Epiktetas. – „Neturėk kito tikslo, tik tą, kuris naudingas visuomenei. Ar naudingas šis romanas žmonėms?“

– Visa yra sukurta tam, – kalbėjo Jeseninas, – kad tai virstų kuo nors kitu, o vietoj to atsirastų kas nors kita.

– Tai gerai, jei tai neprieštarauja visuomenės labui. Kiekvieno žmogaus protas yra atsiradęs iš Dievo; kiekvienas gyvena tik šią akimirką ir tik ją praranda.

<Leninas norėjo pastatyti socializmą, o Reiganas – jį sugriauti.>

<Idėjos girgžda kaip Kauno Žaliakalnio funikulierius.>

– Tenka pasirinkti, – pasakė Majakovskis, – tarp puolusio angelo ir angelo žudiko. Žiauriai gražus angelas.

– Man Aisedora pasakė, tu esi per geras šiam pasauliui; jos šypsena ale Džokondos, lyg ir šypsosi, bet ne bet kaip. Pridengusi savo šakumą delnu, ji pasakė: „Esu nusiminusi, lyg į skerdyklą vedama sena kumelė“. Atmušiau ją nuo kavalieriaus, rudaplaukio ir strazdanoto, kuriam pilvas vos tilpo į švarką. Tūkstantis žodžių profesijos ir tiek pat žodžių gero vardo sostinėms, kur liga ir operacija – labai tikroviškas gyvenimo saitas. Mirtis dažna viešnia. Nieko nenustebinsi, kodėl taip yra? Gal dėl prastos edukacijos, – kalbėjo Jeseninas.

– Jis. Senas ilgaamžis kranklys. Paukščių rapsodas, tribūnai – darbštūs vyturiukai ir gabuolės lakštingalos. Būna, paranojikas ligos metu sulošia vieną geriausių savo šachmatų partijų: valdovės auka ir po keturių ėjimų – matas. Arba pergalė pralošinėjant bokštą... Logikos 75 proc., ir to pakanka šachmatuose (kartojuos).

– Ji. Pastanga. Vundto proto jėga, skelbianti filosofijas iš filosofijų tarpo, – kalbėjo Jeseninas. – Jis. Gyvybingas lyg žviegiantis tvarte paršiukas, kuriam pašaras lemia laimę, kai alkis ir apetitas skatina žviegimo azartą. Jis. JAV civilizacijos skelbėjas. Jo darbas, lyg futbole teisėjo švilpukas, praneša mums, kada ir kaip turime pastiprinti sostinę. Sostinės. Nepaprasti gebėjimai vienoje srityje, kuriuos lydi atsilikimai kitose srityse. Paranoja. Nenuostabu, tokį negalavimą turintys žmonės palūžta ir pasirenka savižudybės kelią. Liga, kurios reikšmė žino tik tie, kurie yra tuo sirgę, ir tai niekuomet nesibaigs.

<Reta pavadinimo neturinti nerimo forma. (Lipdamas kalnu Ožeškienės gatve jatau tą siaubą). Su psichikos ir smegenų trūkumais gimę žmonės visą gyvenimą priklausys nuo ligos eigos>

<Adomas Rožukas. Smūgis klebonui į ausį>

– Jis. Mūsų gyvenimas. Turtingas kaip brazilų karnavalas ir spalvingas kaip Pamplonos korida, kai pergalės džiaugsmas malonus ir kaip penaltis (11 m baudinys) viltingas, – kalbėjo Majakovskis. – Dykumos motyvas, švaros motyvas, lyrinis motyvas, kelio motyvas ir stebuklas – M. princo motyvas. Tema priklauso nuo motyvo. Be jo tekstas – gryna idėja. Impresionizmas – objektyvi realybė. Plusai su sąmonės padidiniu ar sumažinimu. Poezijos namai – nuo *chruščiovkės* – iki dangoraižio. Mums svarbu malonumas, kurio tikimasi iš teksto, liūdnas bajoriukas.

– Esu kolegiškai dėkingas, – pasakė Jeseninas, – tavo geranoriškumui. Ji. Sumų suma, panorama, sakralinė kultūros forma – metafora. Ažuolai, bukai, lakštingalos, grožis, kurį apskaičiavęs poetas kuria šimtui metų į priekį; poezijos architektas; miškininkai... Einšteiniškas panaudojimas fizikos ir matematikos. <Poetas kaip šlagerio atlikėjas, seržantas šalia generolo Elos Fidžerald ar Džanis Džioplis. Žvirblis ar zylė, ar papūgėlė ar erelis> Poezijai svarbu konflikto organizavimas ir vedantis motyvas su tema ir slenksčiu.

– Diogenas, elgeta, – kalbėjo toliau Jeseninas, – neturįs, kur miegot, bet generolas tam tikroje sostinėje; Gobsekas – šeimos generolas ir seržantas gero vardo sostinėje. Diogenas rimtai vertina idėjų pasaulį. JAV aukštų standartų šalis su demokratijos paveldu, kai valstybė turi svarbią rolę (pavyzdžiui, Šveicarija – bankų ir laikrodžių šalis).

– Pakalbėkime apie psichotikus, – pasakė Majakovskis. – kas padės grumtis su psichine liga? Psichoanalizė ar chemija? Psichotiko akys: man skauda, oi, kaip skauda. Pyktis – problema. Akys šalto proto ramios. Aš pasiruošęs pulti iš nugaros, netikėtai. Dievuliau brangus, aš viską iškentėjau. Viskas bus gerai. Tai, ką puikiu vertina milijardai žmonių.

– Keli šimtai gero vardo punktų sostinėje, – kalbėjo Jeseninas. – Senovės graikų, romėnų, prancūzų paveldas kultūringo žmogaus.

– Kastingas pagal veidą, – pasakė Majakovskis. – Poeto legendos ir gandai. Mes nesam dorybingi pravoslavai; tu esi Leningrado sąmojaus karalius, o aš poeta, nulemtas nuo vaikystės *bachūro* laikų. Noriu atkreipti visuomenės dėmesį į paranoją. Kastingas pagal pavardę ir vardą. Švyturys.

– Tarpusavio bendravimas – Aisedoros slenksčiai ir trukdys, posūčiai gražuolės gyvenime. Ir manęs, Seriožos, išbandymas.

– Meilė – tarpais sunkiasvorė, tarpais su sparnais, – pasakė Majakovskis, – 150 g ir vietoj gangsterizmo – politinis kriminalas. Patirties atranka sostinių daugiakovėjų; pasaulio įprasminimo būdai.

– Įsivaizdavimas, – pasakė Jeseninas, – priskiepytas prie realybės priauga ir tipišką realybės tašką su fikcija tampa fantazijos tikrovės tikroviškumu. Savižudybė, kiek poetų ir mąstytojų tai padarė, bet aš esu sveiko proto, ir niekada nenusižudysiu.

– Atranka – didysis kūrybos *fintas* plius kombinavimas ir maketavimas, – pasakė Majakovskis. – Lyriniai herojai tai aktyvūs, tai pasyvūs. Imkime sokratikus ir Kanto laikų filosofus. Skirtumas didelis; hierarchijos kartelė pakeliama pagal laikmečio rekordus. Sostinės šiame interpretaciniame kode, tu rašai apie aukštuomenės intrigas ir žmones ties ar po beprotybės ribos. Dviejų bepročių konfliktas, kai oponentas vertinamas kaip ligonis (iš ligonio pusės), bet nėra savikritiškas.

– Man herojus – liaudies atstovas, o medžiaga – pabandyčiau tave prajuokinti – jis, Aliošos Karamazovo tipo geruolis, – kalbėjo Jeseninas. <Rožukui M. princo rožė ir gyvenimas rožėmis klotas.>

– Vidinė laimė – nuostabus procesas. Sergejaus akys – švelnus, pataikantis žvilgsnis it Barbės. Ir vaizduotės injekcijos – M. princas ar Dionisas, – kalbėjo Majakovskis. – „Aš“ atstovas: hedonizmo, šeimos, profesijos, vaizduotės sostinėse. Eilinis, nes kvėpuoja ir nenusižudo, tai jau yra laipsnis. Todėl sveiko proto eilinis nenusižudo, nes vertina šį laipsnį.

– Jis. Lūkesčių išpildymas. Lūkesčio vieta civilizacijoje – laimės pagrindas. Šimtaprocentinis apetito patenkinimas. Šansai šimpanzės, atsidūrusios mis pasaulio rinkimuose. Jie. Įspūdžiai iš pirmų lūpų. Neigimas kaip kažkas ypatingo. Jis – seržantas, vienas iš milijardo. Bet aukščiau už eilinį ir svarbiausia – dalyvis. Kvėpuoti reiškia dalyvauti. Hedonizme aš generolas, profesijoje – generolas. Ir šis dublis (plius pirmavimas mažoje grupėje) leidžia man manipuliuoti kibernetiniu viršpanašumu. Epitetai ir metaforos, – kalbėjo Jeseninas, – tai vaizduotės sostinė.

– M. princas – tai tepinėlis nuo triperio, – pasakė Majakovskis, – naudingas gradacinei sostinių rūšiai. Tai, ko pilnai neišreikš mano vaizduotė, liks nuoroda ateinančioms kartoms, ateinantiems menininkams. Medžiagos tobulybės rekordai: „Procesas“, „Karalius Lyras“, „Ana Karenina“, – sostinėse pasiekti rezultatai. Poezija kaip tikrovės šešėlis, nebūdamas ten, kur yra, ir būdamas ten, kur jo nėra. Prusto smulkus šriftas. Ir jis, pirminis statusas, pirmavimas mažoje grupėje, pataikymas to su socialiniu statusu. Toks sutapimas leidžia gauti balus gero vardo sostinėje – savas-nesavas sistemoje.

– *Šnapsininko* liežuvis kiečiausias humoras, momentas, kai rašau eilėraščių – puikus literatui epizodas. Atsiranda vieta *bachūru*, svajojančiam būti poetu, – kalbėjo toliau Jeseninas. – poezijos ypatingas siužetas, supaprastintas herojus ir supaprastinta tema. Dvi linijos – pirmas asmuo ir trečias asmuo. Jokių *fintikliuškių*. Tai klasika ir harmonija. Kaulai ir šonkauliai. Taškas.

– Siužetas ir fabula kaip pasakoj – didelėm raidėm – poeto vaizduotės veiksmas, kuris laisto *arbor vital* (lot. gyvybės medį), – kalbėjo Majakovskis. – *Ome ignotum pre magnifico* (lot. visa, kas nežinoma, atrodo žavinga). Aš parašysiu dar dešimt eilėraščių ir keliems metams liksiu knygu kandžiu.

– Nuo močiutės atėjusi gimtoji kalba yra savas-nesavas sistemos paveldas. Tauta ir gimtoji kalba. Kodėl žydai lieka žydais visur ir visada? Tai savas-nesavas sistema, – pasakė Jeseninas. – Literatūra kaip paveldas.

– Jis. Metaforos žaismas iš fantazijos žemėlapiu. Juokas kvadro fantazinėje terpėje ir su juodojo humoro elementais, – kalbėjo Majakovskis.

– Senas turinys nebegali sujaudinti, reikalinga sunkesnė porno artilerija, – kalbėjo Jeseninas.

– Mes čia kalbame kaip dvi intelektualės, – pasakė Majakovskis. – pirmavimas mažoje grupėje, įvairios sostinės įvairiais lygiais; bet kartojimas pirmavimo.

– Getės tėvas numirė pakvaišęs. Tai tik liudija, kaip dažna paranoja, koks dažnas variantas, – kalbėjo Jeseninas. – Ona Austrijietė – toks Aisedoros Dulkan įvaizdis ir tokia jos meilė Bekingemui – Seriožai. Geras vardas. Iki jo dar nepriėjau. Reikalinga dalyba. Mes gauname balus geram vardui. Ypač savas-nesavas sistemoje: dalyba.

– Mus persekioja kvailos ceremonijos, kai tuo tarpu mes norime paaugoti savo gyvenimą literatūrai, – pasakė Majakovskis. – Laikas, kai antakiai pakyla į viršų.

– Penkios eilutės apie personažo įvaizdį, – pasakė Sergejus. – Sustabdymas ir smulkus aprašymas nuo traukos iki judesio. Miegojau. Pabudau. Miegojau. Pabudau. Mano ausų speneliai, pačiupinėjus, atrodo sultingi lyg žemuogės. Aš nusiminęs. Man bloga. Aš depresuoju. Man silpna.

– Ar tu dar čia, – paklausė Majakovskis. – Sergejau, tu dar čia? Galima tęsti. Tu buvai čia. Ir tavo neurozė kvadratinėje galvoje, kuri išpausta tarp pečių.

– Žodis „metafora“ kaip sviedinys atšoka nuo epiteto ir gauname puikų vaizdą su langu į jūrą ir spalvotu saulėlydžiu. Mano tėvas mylėjo gamtą. Aš tai perėmiau iš jo. Žurnalistinė informacija poezijoje ir skaisčiaakis gražuolis – tai eilės pagal loginį protą. Mada yra armeniškas konjakas, škotiškas viskis, boksas, „jaguaras“ – tai paveldas. Jeseninas, sekso gigantas, šaunuolis, garbėtroška. Manau, vieną beprotį reikia išbraukti ir vieną įrašyti, esu pamišėlis.

– Tu savikritiškas, vadinasi, nesergi paranoja, – pasakė Majakovskis. – tau, Vladimirai (apie save) ne visi namie. Apie save. Jis yra septyneriais būdais pamišėlis. Būk nuoširdžiai pasveikintas, Sergejau, tau tiesą sako potencialus paranojikas.

– Pirmiausia, tu turi gerą klausą. Toliau – protas ten pakiša epitetus; užmiršau svarbiausia dalyką, sumaketuoju gerą metaforą. Gale parašysiu „Ačiū Dievui“, kad dailioji literatūra turi tokį poezijos atstovą. – kalbėjo Sergejus.

– Nepataikauk, nebūk psichopatė, kuri ištisai ašaroja ir giria užjaučiantį ją *bambizą*.

– Parduosiu daiktus ir nuvažiuosiu pas Aisedorą. Man tinka perkūnas ir saulė, sako garbinantys juos pagonys. Aš esu Lietuva. Man patinka

lietuviai. Kaunas – Šaliapino miestas. Baltrušaitis rašė rusiškai, ir mano gerbėjai rašo rusiškai, nes Jeseninas rašo rusiškai, – kalbėjo Sergejus Jeseninas ir *descendit ad inferos* (lot. nusileido į pragarus). Sielos reikalai, iš jų ir sielos invalidumas. Ar sielos nemirtingumas – sielos reikalai? Šėtono išvaymas?

– Mums negresia psichiatrinė klinika, protu nusikaltusių kalėjimas, – pasakė Majakovskis. – Neregė, kuri mato ausimis, atsiduoda *de pane lucrando* (lot. dėl duonos kąsnio), o poetas Jeseninas atsiduoda dėl I. Q. viršūnės įrodymo. Paranoja – ši Dievo rykštė – architektūra ir statyba – vidutinė gausa žodžių, vidutiniška fantazija, didelėm raidėm. Siužetas – juodraštis pagal logiką. Personažai su ėsimo galia. Sergejaus akys – jaučiuoasi įžeistas, aš jums parodysiu. Kruopštus poeta su švelnia, protinga išraiška.

– Barbarai achajai turi civilizaciją; lietuviai barbarai turėjo savo civilizaciją, ir būtų visus pralenkę, jei būtų turėję rašytojų, – kalbėjo Sergejus. Jeseninas, – daiktai, herojai, įvykiai – viskas tinka piramidei. Aprašysime plyšius, pro kuriuos skverbiasi blogio dvasia. Minusiukai – ydos ir pliusiukai. Knyga turi mokyti. Jei ji nemoko, ji niekam verta. Ji *in facie ecolesiae*.

– Sergejus, įdegęs, vikrus ir madingas, su šilkinė skarele ant kaklo, *pižonas*. Mudu abu – *companeros* (isp. bičiuliai), mudu abu genijai, vis dėlto mudu genijai.

– Ar mokame būti laimingais? Pasirink sostines ir ten būk nugalėtojas. Skverbimasis į viršų sostinėse, – kalbėjo Sergejus. Jeseninas. – Sėsti ant normalios sofutės ir normaliai apsiverkti. Ji, reali metafora, kai liūdnei pažvelgiama į pasipudravusią (vis blyškia ir blyškia) gražuolę. Jai pavydėtų net karalienė. Ne pigus blizgesys, o patikima literatūrinė medžiaga. Ji. Pasipūtus iškilmingos eisenos Aisedora. Jis. Jeseninas. Tikras vyras, įsimylėjęs vieną kartą, nors moterų turėjo apščiai, – pasakė Sergejus. – Įsimylėjęs staiga, iš pirmo žvilgsnio. Ir aukso vidurio eiga (Tolstojus), didelės raidėm, harmoningai. Juodraštyje pliusiukai, o švaraštyje daug praleistų žodžių. Kokia nauda iš to? Mano akys: niekas manęs nepaims; aš tvirtas kaip uola. Nors darau priešingai negu siūlytų sveikas protas. Architektūra juodraštyje didelėm raidėm – ironija, vaizduotė. Švarraštyje tai smulkesnėm raidėm (Prustas).

– Don Kichotas ar dar kas? Kas? – paklausė Majakovskis. – Nuaidėjo minties smūgis, lyg būtų susidūrę du bilijardo kamuoliukai. Čia minties *aperkotas*. Maksimalumas – Prustas (šimtas procentų). Harmonija Tolstojus (penkiasdešimt procentų). Lakoniškumas E. A. Po, Mopasanas ir Hemingvėjus.

– Dėl ko aš susižavėjau Aisedora? Dėl to, kad ji panaši į mano mamą. Visi cha cha – chi chi. <Moterų kova dėl pirmavimo. Laimutė, mano žmona. Genai. Aštuoniasdešimt proc. nusižudžiusiųjų turi gimines irgi nusižudžiusius, bet Laimutės giminių tarpe to nebuvo.>

– Užuominos poezijoje, pasiruošimas būsimam siužetui, įspėjimas ir nuojauta. Įspėjimas ir nuojauta. Ir aš, Jesenino minčių patikėtinis, dirbu kasdien po šešiolika valandų (kaip ir 82 m. Tomas A. Edisonas); klasikinė medžiaga – šeima ir meilė. Pareisiu namo ir gerai išsiverksiu, esu plikas kaip kulnas abiem prasmėm. Mano veidas geltonas, mano dantys geltoni ir pirštai nuo nikotino geltoni, – kalbėjo Majakovskis.

– Klasikinė poezija – Rembrandtas ir Diureris. Jau sutemo. *Aque c'est beau lalune!* (pranc. o koks gražus mėnulis!). Aš gal senbernis? Į mano vidų gal įžengė auksinis ruduo? *Noblesse oblige* (pranc. kilmingumas įpareigoja). Esu valstiečio vaikas, tačiau turiu giminių, kurie pasižymėjo. Aprašinėju meilę be sekso. Esu žulikas, suktas kvailys, mano pašaukimas apstatinėti žmones, esu sumanus sukčius, svieto perėjūnas su šmaikščiu išradingu žodžiu, panašiu į *bon mot* (pranc. sąmojų). Esu keliais laipsniais pasikėlęs virš tavęs (gero vardo sostinėje, hedonizmo sostinėje). Graži mūsų draugystė, viską viens kitam pasipasakojantys *bachūrai*. Eilėraščiai su meile ir šeima. Ir *domican dum* (lot. verta kovoti). Už savo *yadgana* (sansk. užpakalį). Jis, šikinyko žiurkės apetitas... Ateina eilė Homerui, matančiam spalvotus sapnus, apakusiam gal dėl kataraktos ar glaukomos, bet didesnę gyvenimo dalį mačiusiam puikiausiai, nes raštas irgi buvo tais laikais. Tokia mano nuomonė.

AISEDORA DUNKAN

Kada tai įvyko? Gegužės 6-tąją, sekmadienį. Proletaras iš evangelijos, vargšas, revoliucijos nemėgstantis žmogus. Gyvas personažas realioje realybėje. Majakovskis. Skambutis į Aisedoros Dunkan duris. Paryžius.

Duris atidarė nuogas žmogus. Pimpalas kabojo su dideliu dydžiu, žmogus įžūliai rodė tai, ką demonstruotų tik savo moteriai.

– Sveiki gyvi, aš pas Aisedorą, – pasakė Majakovskis.

– Užeikit, – pasakė nuogalius. – aš esu Zingeris, siuvimo mašinų firmos giminaitis.

– Vladimiras, – pasakė Majakovskis. – Iš Rusijos.

– Aisedora vonioj. Ar ji greitai ateis, tegu sprendžia Dangaus kariaunos kunigaikštis. Ir čia Jėzus pravirktų. Jam pasidarytų gaila Aisedoros, kuri maudosi šaltame vandenyje. Ji grūdinasi iki pat pavasario.

– Jis. Daiktavardis, reikalaujantis dešimt veiksmažodžių, pavyzdžiui, aukštos moralės žmogus... M. princo mokyklos. Sostinės lygis jose, gyvenimo prasmės reikalai, – pasakė Majakovskis. – anot Ruso, *de nier ce qui est, et d'evplII. Q. uat cequi n, est pas* (pran. Neigti tai, kas yra, ir atskirti tai, ko nėra). Ca ca lia lia, pasakykit Aisedorai, kad atėjo Majakovskis, bučiuoju jai į širdį.

– Alia prašom, – pasakė Zingeris. – ponas Dieve, *ore pronobis pecetori but* (lot. melskis už mus nusidėjėlius). Tegu ateina ta sena pana, aš einu, apsiirengsiu, nes neturiu noro jūsu gundyti.

– Kūnu esame gyvūnų bendrai, o mintimis – Dievų bendrai. Tai, kad jūs apsinuoginęs, yra gyvūnijos didenybė. O šiaip esu *maestro di color che sanno* (it. mokytojas tų, kurie žino); greičiau ir tiksliau. Nyčė manė darąs žmonijai neįkainojamą paslaugą požiūryje į pamišėlius. Principas *chercher le Juif* (pranc. ieškok žydo). Nyčė, čia jis pasijusdavo Šekspyru, čia Cezariu, čia aršiai puolamu Richardu Vagneriu. Nyčės paranoja lemia pamišėlio kludiesius ir košmariškas mintis. Kodėl aš apie Nyčę? Todė, kad man nesvetimos paranojiškos mintys. Esu šiek tiek *homo pervers* (beprotis).

– Grįžkime į tobulą Platono filosofijos meną ir į sokratikų tarpusavio santykius, – pasakė Zingeris, – esu Aisedoros vairuotojas ir Vundto gerbėjas. Man nesvetima tai, ką jūs, rusai, atrandate Karenino paveikslu. Žvaigždė Nr. X yra iš astronomijos virtuvės. Mano žodžiai yra *drack* (judiš. šlamštas); aš *paccavi* (lot. nusidėjau). Aisedora gražaus veidelio, apveidi, patraukli; negraži, nesimpatiška, bet patraukli, traukia, nes užpakaliukas 5, 5 balo... Štai ji ir ateina.

– Sveikas, Vladimilai, seniai matėmės. Zingeris apipjaustytas, didžiuojasi tuo, ką turi. Piktybinis gerietis. Mane sutiko išdidžiai ir be prietarų. Nedaug turiu draugų, gal kokis penkis, Sergejus vienas iš jų. Mišelio žodžių srautas lyg Dantės realybės stulpai, jis superliteratas. Jis lenkia net Sergejų Jeseniną. Jis užburia, jo pasiklausęs gali laimėti meilę visiems metams. Bet mano meilė Sergejui viršija viską.

– Tai, kad Zingeris žydas, nereiškia, kad Aisedora juo šlykštisi, – pasakė Zingeris. – Dekamerono moteris. *Sie liebten sich beide, doch keiner wollt‘es dem undern gestehn* (vok. jie mylėjo kits kitą, bet nė vienas nenorėjo prisipažinti).

– Morčius katei – tai pragaro fragmentas, – pasakė Aisedora. – moteriai – tai rojaus fragmentas. Kas jums davė sparnus?

<Šis Aisedoros bruožas šiek tiek rožukiškas>

– M. princas – fantazijos nuostabumas, – pasakė Zingeris, – Pasaka – didelėm raidėm „A“, smulkesnės harmoningos – „B“ ir „C“ – prustiškas aprašymas.

– Liaudiškas humoras, Zingeris, socialinis bambeklis, – bet Sergejus surenka daugiau pliusiukų negu Zingeris. M. princas pasakoja Sergejaus gyvenimą, sėdėdamas tamsioje vietoje. Jeseninas I kategorijos simpatiškumo atžvilgiu. Mergišius, vargo pisuoklis Zingeris turi III kategoriją gero vardo sostinėje. Sergejus yra Romeo, o Aisedora – Džiuljeta. Jaučiau, žinojau, tik jis vienas pripildė mane savo palaima. Jo seilės per mano liežuvį nueina į mano seiles, ir mudu susijungiamo. Dievo angelėliai.

– Jūsų chalatas geltonas, – pasakė Majakovskis. – Ar tai jūsų skonis, ar atsitiktinumas?

– O kokia spalva jums patrauklesnė? – paklausė Aisedora.

– Mėlyna.

– Gerai, Mišeli, nupirksi man mėlyną chalata. Per išpažintį pasakiau, kad turiu keletą chalatų ir dėl to atgailauju.

<500 000 mirčių per 5 mėnesius – arabų krienai, davę priesaiką musulmonų šventikai. Nusižudžiusieji savas-nesavas sistema. Bet ne paranojikai. Papprasčiausiai savas-nesavas sistema.>

– Neskubėdamas užvalgyk prancūziškos sriubos, – pasakė Zingeris, siuvimo mašinų firmos savininkas. – Gal taurę burgundiško vyno? M. princas, karališko kraujo berniukas, atvėrė rojaus duris ir pamiršo jas uždaryti.

<Leipalingis. Avirio ežeras. Dzūkija. Laimingų dienų beribis skaičius.>

<Karate dvi kovos. Su SSRS čempionais ir sėkmingos kovos. Iš akių atspėjau, kada jis atakuos, ir užbėgau už akių, smūgiavau pirmas>

<Koketė Vilė Tūbaitė, nepasirašiusi KGB. Nuodėminga, tačiau išlaikiusi dorumą gero vardo sostinėje.>

Jis, Vladimiras, atsisuka. Priešais jį sėdėjo geltonu chalatu Aisedora, velnio nešta panelė.

– Zingeris, įžūlus narsuolis, vakar važiavo įveikdamas visas raudonas šviesas, – pasakė ji ir pažiūrėjo tokiu žvilgsniu, lyg norėtų nukirsti jam galvą. – Šiais laikais psichiatrija pirmiausia rūpinasi izoliuoti ligonius, laikyti uždarytus ir slopinti. Manau, Sergejui reiktų pasigydyti. Mes, graikų, lotynų kalbų specialistai, kuriems kalba svarbiau už visą pasaulį, mes esam meilės literatūrai aukos. Meilė yra ryklis, kuris ryja ir yra alkanas.

– Aukščiausios prabos menas, – pasakė Majakovskis, – turi paslaptį. Jūs šokate basa, ir tai – gyvybės paslaptis. Sergejaus meilė visam pasauliui, kiekvienam atskirai – paslaptis.

– Absurdo logika, – pasakė Aisedora. – intelektas išlieka sveikas, tačiau jis beprotis, Jeseninas. Neįtikėtina jo atmintis. Ir jo idealizavimas žmonių, miestų, gamtos!.. Tuo tarpu Zingeris iš jo tikėjosi juoko, jo eisena, judesiai, sąmojai juokingi. Žvaigždžių daugiau negu Žemėje gyvenusių žmonių. Vieša šventė, jubiliejai su reputacija sostinėse. Šoku pagal Bethoveno, Šopeno, Šuberto, Bramso muziką, nes motyvas melodijos – tai intonacija, kurią mes naudojame gyvenime. Pokalbis virtuvėje gali būti muzika. Mocarto, Šopeno, Bethoveno, kitų. Berniukas 12 metų, mergaitė 12 metų – savas-nesavas *cimusas*, o po to auksinio jaunimo plusai ir profesoriaus vidinis balsas.

– Mėsa, gyvybė po lakoniško juodraščio, – pasakė Majakovskis, – tai poeto nuopelnai, keliantys susižavėjimą. Homeriškumas, homeriškas herojiškumas. Vaikas žaidžia, katalikas daro antkapius ir nugali mirtį. Du poliai: saikas ir maksimalus smulkmeniškumas. Vaizduotė paleidžia vadžias. Gražu ir jausminga.

– Jis. Mano gimnazijos profesorius. Auklėja 12 metų *bachūrą* su dėmesiu klasikais ir kviečia ateities menui, – pasakė Aisedora. – O jūs, Vladimirai, ar po pašaipų veliatės į muštynes?

– Mus šlovins ne lūpomis, o širdim.

– Sergejus turėjo puikų vardą, kuris bus iškaltas granite, – pasakė Aisedora ir pasižiūrėjo į jį kruopščiai, kaip lombardo tarnautoja.

– Aš jus pabučiuosiu nuo Sergejaus Jesenino, – pasakė Majakovskis ir pabučiavo ją ilgu, karštu bučiniu, nuo kurio jai sulinko keliai.

– Poezija – tai darymas iš degtukų modelių, minimalus charakterių kūrimas, – pasakė Zingeris. – *Terribilia meditans* (lot. galvodamas apie baisius dalykus) aš tarnauju M. princui.

– *Noi polloi* (gr. daugybė, masė) tokių minčių, – pasakė Aisedora.

– *Cara* (it. geroji, mieloji), – pasakė Zingeris. – Tegul tau padeda Diana, romėnų mėnulio ir medžioklės deivė. Išgarsėsi po mirties, *Stirb und Werde* (vok. mirk ir tapk). Kaip mane žydą matot!

– *Fiat voluntas tua* (lot. teesie tavo valia), – pasakė Aisedora.

– Malda nepadės, padės tavo menas. Ana Pavlova, Aisedora Duncan įėjo į istoriją. Tą sako Zingeris, garsėjęs panašumu į anglų prinčą, – pasakė Zingeris.

– Tavo žvilgsnis nudegino savo tamsia akių šviesa, – pasakė Aisedora. – Esi angliškas žydas. Tai mano tau ataskaita. Aš primetu tau savo bendravimą. Apeliuoju į tau būdingą nuolankumą. Deja, mano abu vaikai nuskendo Senoje. Esu nelaiminga.

SERGEJUS JESENINAS

<Jis. Lietuvos kultūros faktumas. Proza ir poetinė proza; metaforos ir palyginimai. Visa tai sekant E. A. Po, Mopasanu ir Hemingvėjumi>

<Tris brendžio pas jus, kazino koketės. Rutuliukas dar blaškosi tarp dviejų skaičių ir barkštelėjęs įkrenta į duobutę. Du metrai žalios gelumbės atrodo kaip Vaterlo laukas: tų, kurie nusišovė Las Vegase. Municipaliteto orkestras, daina nutrūksta it lazda nukrinta. Lakoniškais sakiniiais nepavaizduosi šios aistros fundamento. Lietus šlapiu botagu nuvalo sekso liekanas. Čempioniškai prie krūmo čiulbėjo lakštingala. Jos gomuris išsipusdavo jai leidžiant treles. Vakaras sustingo lyg nutrūkęs pokalbis. Pagaliau pasiryžau būt piktadariu ir paranoja, liga ši šviesų pasaulį paverčia klaikiu pragaru, ji mane pavergė savo buitine smarve. Prašau, nekraipykite su šypsena lūpų; švelnus, jautrus ir išmintingas Jeseninas, nesidrovi šunberniauti ir pažadina mano miegančią kantrybę. Nutiko išsigandusi mano sąžinė. Sergejus Jeseninas, nelygu kokia bausmė jam pragare paskirta – jis nenorės sau būti priešu,. Pagalbininkų mano veiksmams nereikia. Jų soti mano širdis. Jas, šiurpių atsitikimų juodas dienas, tarytums gležną stirną draskantis tigras didina tų dienų skaičių. Kai jie meluoja, rausta jų ausys. Ir nelaimės skersgatvis, sėjantis tik vargą su žilais kalnais, ir jų mėlynos viršūnės, sėja laimingas minutes. Idealizuoja kaip spalvoti herojai ir spalvoti žemės peizažai bei architektūra.>

– Aš tik bijau naujos nuodėmės šanso. Velniai klykia, Hado pragaras rūksta. Ir aš artėju prie peklos, – pasakytų garsiai Jeseninas. – Jis. Mano

žodžių menas, sparnuotos laimės palydovas. Ji. Leibnico monada. Sostinės ir buvimo jose lygis. Silpnutės mano smegenys ir patirties klausimas (paveldo ir papročių). Tai lemia mano pretenziją būti epochos gydytoju su sostinėmis. Dvi kryptys, vaikystė ir senatvė, abi iš karto. Tai patirties projekcija ir pripratimas prie mirties.

Jeseninas prisiminė, ką Majakovskis jam pasakojo, apie Mišelį su nuogu pimpalu. Nelaimė, didelė nelaimė. Jis neiškentėjęs tokio pažeminimo. Gyvenimas lyg atliekamas žaisliukas, kurį jis numes į šalį.

– Kas aš esu? – Pasakė jis. – Filosofuojantis? Paranoja atėmė nuovoką ir pasiuntė į beprotybę, kuri pripildė smegenis siaubo. Gyvybė pigesnė už poeto amatą. Sergančio proto dėka atsirado nenuspėjami plotai smegenyse. Atodūsiai suaudrintos krūtinės ir liūdesiu apėjęs gražuolio veidas. Paranoja palaužė sveiko proto tvirtovę.

– Man nereikės skaičiuot dienos, kol pražilsiu. – Kalbėjo toliau Sergejus. Rytas su aprasojusiomis prietemomis, kai aušra nudažo auksu debesų horizontą. Stop! Mano minčiai pritrūko kvapo.

Jis užsiropštė ant suolo ir kėdės, į keturių metrų aukštį, bet nukrito ir susižeidė veidą. Tada jis dar kartą užlipo ant kėdės ir užnėrė kilpą.

Jaunystė lengvai patenka į sapnų ir svajonių karalystę, kai senukas neužmiega dėl rūpesčių naštos. Paranojikas nei miega, nei sapnuoja, jis bendrauja su mirtim ir anapusiniu pasauliu.

Rytas. Pilkaakis rytas atrieđa iš gūdzios nakties, diena atidarda saulėtu vežimu.

Kupinas baisių minčių šis tekstas leis jums risčia perbėgti kliūtis ir įsisąmoninti mirties ir savižudybės platformą.

Ši meilės paranojikui kupina knyga leis kitaip pasižiūrėti į psichikos ligą. Gauskit būgnai, skardėkit trimitai! Naujas rytas, nauja tiesa! Baisus savižudybės bruožų mišinys ir gyvenimo meilė, su motinos pienu iščiulpta išmintimi, turinčia nugalėti mirties vidinį siaubą.

– Sudie, Aisedora, švelni panelė, su tobulu užpakaliuku ir kupina meilės dvasia. Aš. Husaras. Su duobute skruoste. Kovotojas, matęs daug kovų ir daug pergalių bei pralaimėjimų. Aš atsisveikinu. Surūkysiu paskutinę cigaretę. Hi, Hu, Ha. Šventas sūdas. Sudie, – pasakė Jeseninas ir nušoko nuo kėdės. Po kelių sekundžių jis pasisveikino su mirtimi.

VLADIMIRAS MAJAKOVSKIS

– Aš nepasiduosiu, aš neįsirašysiu į ČK. Jie be reikalo tikisi. Aš netapsiu čekistu. Aš Poezijos aiškiaregys, iš akių ir fizionomijos atspėjantis žmogų. Kur mano revolveris? Štai. Mirtis. Šis egzistencinis įvykis, būdingas totaliai visiems. Langas į kiemą. Gyvenimas buvo tylus, meilus ir žavus. Deja. Jis tapo baisus, nuodėmingas ir prakeiktas. Ir tai dėl sąžinės, kurią suteršti nori ČK, ji yra šeško šiknaskylė. Čekistai, subingalviai. Žvairios žmonos akys sako: pagerbk mane, tada galėsi pasidžiaugti mano bumbulais.

Aš įmyniau į tokį mėšlą, mane verbuoja čekistai. OK skubu užsirašyti į stalo kalendorių: Laidotuvės už kelių dienų. Mirtis yra gyvenimiškos teorijos kopija su mokslinga revoliucija ir Jėzaus Kristaus dora bei etine konstrukcija. Aš sugrioviau už savęs tiltus. Na, laiveli, dabar saugokis! Nyčė jr jo linksmasis mokslas. Begalybės horizontas ir mano akys: aš iškentėjau, nes liūdnokas, sunkus gyvenimas įvairiose sostinėse. Eizenšteinas ir rusiškas mentalitetas. Mano akys vakare. Prieš stipresnį nešoku. Silpnesnius nugaliu. Gyvenimas patinka. Kaip Koranas, užrašytas ant musulmono kūno. Ar baisiausias dalykas – mirtis? Krikščionybė ir islamas yra ne tikėjimas, o kultūra. Ir čia – realumo malonė. Ir puikiausias gyvenimas sulaukia saulėlydžio. Gražu mirti! Tegyvuoja kitas grožis.

<Velaskesas mirė 62-ju. Važinėjo pas Rubensą, kuris buvo atvykęs į Madridą. Gimė Sevilijoje.>

Noras, tikslas – gyvenimo pagrindas. Lygis sostinės – prognozuojama laimė.

Ji. Džokonda. Ką matė ši besišypsanti moteris? Filosofškai stipri scena. Žiūriu į murzinai geltonas sienas ir sakau – nauja meilė, bet ir ji išsikvepia.

Dostojevskis – pinigai, pinigai, idealistinė meilė ir pinigai. Šalia gyveno. Įsimylėjo. Ir tada jis, žavus lyg rūta po langais. Tačiau meilė žmonijai yra specialus klausimas. Ji. Rami. Išpūtusi akis, viskas gerai, tereikia truputėlį pasirūpinti. Tai mano žmonos, mylinčios žmoniją, akys. Taigi, ji pažiūri geromis šuniuko akimis. Po šimt velnių. Man nerūpi moteriški reikalai. Aš maštau apie savo gerą vardą. Dzeržinskis mašto apie savo šunaujos problemas ir nori mane įveltį į žudikų ir niekšelių tarpą. Aš numirsiu anksčiau, nesusitepęs, pateksiu į skaistyklą. Man šis pastarasis gyvenimas – pragaras. Jeigu nekovosiu, pateksiu į pragarą. Mes atsakingi už pasirinktus veiksmus. ČK ir visa jų kompanija keliaus į peklą. Bet aš nusišausiu ir išvengsiu baisios nuodėmės. Dzeržinskis yra pragaro patikėtinis, kipšas, pasivertęs į žmogų.

Kur mano revolveris? Štai *Vox populi vex – Dei* (lot. liaudies balsas, \\Dievo balsas). Poezija turi sukrėtimus. Gyvenimas, jo istorija turi sukrėtimus. Sudie.

AISEDORA DUNKAN

– Ji. Aisedora. Šiandien šalia manęs su gyvuliuko meilumu, – pasakė Zingeris. – Mes važiuojame po repeticijos atviru automobiliu. Ji sėdėjo ant užpakalinės sėdynės. Buvo apsimuturiavusi šaliką ir pasakė man „*Senectus ipsa est norbus*“ (lot. pati senatvė – liga, Cicerone posakis). Nenoriu sulaukti senatvės, pasakė ji. Eisiu pas Sergejų.

– *Ne quid nimis* (lot. nieko per daug), – pasakiau ir paspaudžiau akseleratorių. Prelegentas taip aprašė šį veiksmažodį lakoniškai: vėjas papūtė ir Aisedora mostelėjo šalį, kad uždengtų kaklą, ir šis it Dievo lemtis, pateko po užpakaliniu ratu ir įtraukė šaliką, užsimezgė mazgas ir Aisedora buvo

pasmaugta. Aš tą pastebėjau gerokai vėliau. Sėkmė nebylio, atėjusio tarnauti moterų vienuolyne. Aisedora išjuokė mano šykštumą, o aš tą vakarą smaginausi iki paryčių. Aš žydas, reiškia, šykštus, įtempiau savo protą ir supratau, tai Dievo ženklas. Jai taip buvo skirta. Tai sakau aš, Zingeris, simultano lošėjas, siuvimo mašinų firmos savininkas, su Aisedora ragavęs geriausią konjaką geriausiam restorane. Ir mylėjau kelis kartus iš eilės. Jos akys kaip žuvelės akvariume. Išlaikiau jų įspaudą. Veidas liūdnas, be meilės atsako. Tą sakau aš, Zingeris, onanisto veidu ir nukarusia nosimi. Nerūpestingas gyvenimo deglo nešėjas.

JULIUS JANONIS

– Pastebėjau ant pilvo spuogus. Supratau, kad apsikrėčiau sifiliu. Žinau, kad tai neišgydoma. Nenorėjau palikti blogą vardą. Vaikystėje žinojau, kas yra sifilis. Geriau nusižudyti negu baigti gyvenimą psichiatrinėje igoninėje. Reikia nuolat įrodinėti loginio proto jėgą. Gal Panas, piemenų dievaitis, padės man apsispręsti. Akiniuoti ir spuoguoti objektai, bjauru. Bachūrams tai tragedija. Gal tai paranoja, bet aš noriu numirti išdidžiai. Auksinės tolomos, dulkės. Aš mečiau rūkyti ir gniaužiau degtukus, kad tikrai neužsirūkyčiau. Tai padėjo man, gniaužydavau degtukus. Neišsivystęs kokonas, tokia buvo ji, Viktorijos skrybelaitė, ir mamos pasiilgusi pelenė. Aš galvoju, kad užsikrėčiau sifiliu nuo jos. Praėjo laikai, kai buvau panašus jauną erelį. Švelniai dega pavasarinio saulėlydžio vargonai. Grubus lyg ratas be padangos faktas. Ir keistas dalykas – aš nebijau mirties, aš bijau begėdiškos situacijos, kai sergantis sifiliu suserga psichiškai.

<Silpnas silpnas protas. Arbata – Kinijos nacionalinis turtas. Iš ryto – žalia, po pietų – juoda ir gale raudona arbata. Aš geriu arbatą, tai paskutinis mano džiaugsmas. Reikia gyventi dorai ir sąžiningai. Esu daugiabriaunis žmogus, dešimčių bachūrų suma viename, daugybė sostinių ir skirtingas laipsnis tarnystėje. Sifilitikai kaip kurdai, užguita nacija. Katalikosai paaukvoja gaidį, kad Araratas taptų armenų o ne turkų. Žavesys tarnaujant vestuvėse. Taip slyvos žydi. Reikia didelių studijų, kad suprastum vestuvių saitą. Tokia gyvenime prasmė. Julius, vardas, kurį parenka tėvai, norėdami, kad šie išsiskirtų savo šarmu. Julius buvo Cezaris. Janonis. Graži, keista esse. Grožis ir fantazijos suvokimas eina iš gamtos. *Bachūro* ir senjoro paveldas. Meilė Viktorijai, kaip aš ją užkrėčiau sifiliu, tai baisiausias dalykas. Jos suknelė balta ir ryškiai raudona. Ar gali ateiti sielos mirtis? Visi galvos, kad aš netyčia pakliuvau po traukinkiu. Tai kur kas geriau, nei pagarsėti sifilitiku. Silpnas, silpnas protas. Anot Stanislavskio, „*Сверх задача*“ yra laimės jausmo generatorius. Arsenijus Tarkovskis: „*Мне вправду везло, только этого мало*“. Baltrušaitis – Janonio prototipas, pasakytų: „*Смерть – это падающая звезда*“.

Sostinės yra dogma, bandymų ir klaidų procesas. Tvarkos ženklai liepia susisteminti sostinių saitą. Tvarkinga projekcija padeda suvokti pasaulį.

Motina įdėjo į lūpas: „Pasitrauk, juk matai, kad kalu? “; realūs Lietuvos eskizai. Jis. Bėdų *čėsas*. Zosė ir Antosė su stažuote ir žvaira emigracijos būtis. Viskas būtų gerai, jei nebūtų kaip yra. Mano per silpnos rankos apkabinti visus, kuriuos myliu. Ironija paliečia lūpų kamputį, ir aš tenai, kur darbštūs žmonės prakalbina bites ir paukščius, turi gražią, protėvių paliktą kalbą, seniausią Europoj. Jos. Rugiagėlės, švelniai pulsuoja savo teisumu, prigludusios prie bręstančių rugių ir mylimos žemės. Esu iš ten, kur Nemunas tarp girių linguoja. Iš laumiaakės Lietuvos. Mažasis princas kaip vaizduotės lubos. Jis turi atstovybę Taityje. Taitis – civilizacijos riba, už jo – taitietės ir daugiau nieko. Gal padės vaizdinys apie apokalipsės žvėrį? Kągi, tai paliudys geri norai ir mano poezijos sprendinys. M. princas, gyvenimo prasmės žinovas.

<Rūčiau anašą, plastelininį anašą. Bet ten narkomanų nebuvo. O štabe sėdi patys kvailiausi, ypač leitenantas, kresnas, tikras šernas. Gerai, kad ant adatos neatsisėdau. Štabo padugnės, kitaip nepavadinsi. Jie buvo šiukšlės, o jų žmonos – k.

Kartą gerai nugėrėme, baliavojome užsidarę. Šnapsininko liežuvis neleis man nusikalbėti. Jo. Gerai nežinau, kiek mes gėrėme. Jo. Gėrėme alkoholio marias. Leitenantas, gali jam dūrą stumt, už mane pusmetriu žemesnis. Tuo tarpu aš su boksininkais, kultūristais – vac, vac. Gali liežuvį nusiplaut su muilu. Leitenantas, jis kažkokį žmogų padarė daržove. Ką gi, „*после первой не закусывают*“ (rus. Po pirmos neužkandame). Išgerkim. Širdis į širdį. Kalbėjo Staselis. Kupiūras svėrėme didelėmis svarstyklėmis; aš tau „*не сват, и не брат*“.

Toks buvo jo kelias į daržoves (лейтеняшка). Jos. Daržovės; tenka pumpuoti vaistais, dažniausiai klaidingais. Silpnas protas, kai išstumiamas 10– 20 kg. Per silpnas gyventi – tas jėgos trūkumas. Silpnaprotystė. Paranoja. Ir literatūros spontaniškumas.

Kiek reikia denatūrato išgert, užsigeriant politūra? Apskritai, bičas kaip turi būtio, Einšteinas. Iš Damansko salos, kur kinai ėjo po tankais ir Jazovas paskambino Grečkai, ir šis užmėtė raketomis teritoriją.>

– Aš, Julius Janonis, panirau į jos kūną, pilvą, krūtinę ir užkrėčiau ją sifiliu. Ką apie tai galvotų dabartinis žmogus?

<Mano herojai turi chronišką sveikatos problemą – paranoją. Pragaras net nesiskirtų nuo šios scenos. Janonis eina palįsti po traukinį.>
<Pažins priešas didvyrio galvą.>

Janonis stabtelėjo, kad skaitytojas įvertintų jo žodžių įspūdį.

– Viktorija, įspūdingų formų moteris: užpakaliukas 5, 6 balo (pagal 6 balų sistemą), o krūtinė 10 balų (pagal dešimtbalę sistemą). Ką aš tuo metu mažčiau. Aš ėjau mirti. Vienaktis motyvas, mikrosiužetas, – kalbėjo Julius.

<Leibnicas apibrėžė žmogų kaip monadą, o mes turime sostines su kareiviškais antpečiais. Kai kurie – genijai, generalisimai. Tvarkos ženklai,

pasaulio karo aktų konstravimas, kai pasaulis perdaromas į visatos pasaulius.>

– Viktorija, pasiutbobė, straina kaip obels šaka, su medalionu ant kaklo. Jos tėvas – gražus vyras, žydrų akių, storalūpis, drūtas vyras, tikras milžinas – protingas, aukštas. Plaukai juodi it varno. Jos sesuo strora kaip statinė. Riebi, susidedanti tik iš pasturgalio. „Palygink jam šonus“, – pasakė ji Viktorijai, nes aš jai neįtikau. „Jam viskas atleista, – pasakė Viktorija. – Juk jis vargšas. Neturi batų mokyklai.“

– Tu mirksi apatiniais akių vokais, blankiom, išsprogusiom akim, kai vokai apsunkinantys. Eik šalin, šėtone, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Tavo akis viena akla, o kita žvaira, – pasakė Julius Janonis Viktorijos seseriai, – Viktorija į tokį nežiūrėtų.

– Juodukų prietas: venk to, kas turi dideles rankas ir gauruotus antakius, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Aš tau lietuviškai atsakysiu – smūgis lietuviškai, – pasakė Julius, nuvėręs pavandenijusiom akim Viktoriją. – Nors gal jums netiks, nes jūs klaidatikės. Tavo draugas susiraukęs ir žvairas. Tegų jis pasirūpina mano laidotuvėmis, nes ilgai netrauksiu. Velnias teenie; užversk galvą ir išgerk (taip daro vištos, o tu miegoti eini su vištomis). Nedarysiu sarmatos tavo garbei ir nusižudysiu, – pasakė Julius, išsproginęs savo mažutes, apvalias akis. – Dar Dievas duos naują dieną, o aš pasiguosiu savo eilėraščiais, – taip višta kudakuoja padėjusi kiaušinį.

– Kas? Kas tau padės? – paklausė Viktorijos sesuo. – Tavo benkartas Kristus? Tu susipešei su protu, sudžiūvęs kaip skiedra, tu ieškok sau lygios panelės, Viktorija tau ne partnerė.

– Susiteršiau, gėriau šnapsą, valgiau kiaulieną, – pasakė palingavęs galva gražus lyg liūtas Janonis.

– Jis tikras vyras, – pasakė Viktorija, – nepasigeria ir šnapsas jo neima. Jis angelas ir kaip šernas stato šerį. Nuo pirmadienio prasidėjo vėl gėrimo savaitė. Akys laksto į visas puses, jis man gražus.

– Kokią žinią tu atneši? – paklausė Julius Viktorijos. – Socialinė higiena ir etinis ugdymas liepia man nulakuoti gyvenimo tiesą. Nulakuotas gyvenimas: viskas puiku, viskas gražu – tiek žmonės, tiek vietovės. Nulakuoju spalvomis ir iškeliu, padidinu tą žavumą! Pagarba tiek vaiko, tiek senjoro išminčiai ras bendrą kalbą vietoj „aš tyliu, nes neturiu ką pasakyti“. Tai atleistina it nevalingas šventas pirstelėjimas. Échê – chê. Esu pamišėlis, kurį dėl to plaka liežuviais žmonės.

– Tu esi protingas kaip reta, – pasakė Viktorija, – kaip mane lietuvaitę matot, aš apstulbinsiu tave klišu sąmojum. Ir kurgi kitas lietuvis? Lietuviai Janonį iškelia. Poeta. Sąskambiai, mintys.

– Fe, koks jis kvailas, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Lietuvis, lietuviškai, lietuviai. Raskime lietuvius pasaulio istorijoje, – pasakė Julius.

– Ant tokios galvos tik riešutus skaldyti, – pasakė Viktorijos sesuo, – tiek apie juodai baltą metraštininką.

– Susiteršiau, gėriau šnapsą, valgiau kiaulieną, – pasakė palingavęs galva gražus lyg liūtas Janonis.

Jie sėdėjo stoties restorane ir laukė traukinio. Turėjo valandą laiko.

– Lukterkit, čia ir prasideda visas malonumas. Aš noriu būti palaidotas lietuviškose kapinėse. Įdėkite ten stiklainį su mano eilėraščiais. Po penkių šimtų metų žmonės perskaitys mano manuskriptą. Pasaulis išmintingas ir saldus ir gyvenimas jame puikus. Esu nusilpęs kaip musė, turiu mirt, – pasakė Julius. – Esu paprastas lietuviukas; likimo sąsiuvinis; ištraukė dantį, atsigulė ir numirė.

– Esu visiškai laiminga, – pasakė Viktorija, – esu už visą lietuvių tautą. Pamiršau, kas svarbiausia, buvau ir esu visiškai sveika.

– Duodu jums žinot, kad esu ligonis šiuo metu, – pasakė Janonis. – O tu šaipaisi iš manęs.

– Nemeluoju, – pasakė Viktorija, – Kreipiuosi į tave, saldusis mano gyvenime, noriu, kad priimtum mane mane, Juliau, šaltai, antrą kartą šalčiau, o trečią kartą taip šaltai, kad pasigaučiau slogą.

– Ji žiūri į mane, jos antakiai šypsosi, – pasakė Janonis. – Ko klausinėjat, aš sergu, esu ligotas, vadinasi, vertas pagailos. Ar rūpi?

– Rūpi, labai rūpi, – pasakė Viktorija.

– Neduok Dieve, jai tarp lūpų pakliūti, geriau patylomis, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Sveikinu tave, vade, – pasakė Viktorija seseriai, – tegu nė vienas lietuvis nepažįsta tokios poezijos kritikės, kokia esi tu, brangioji.

– Esu ne toks garbėtroška kaip d'Artanjanas, – pasakė Janonis.

<Sunkiausias pavasario darbas – mėžimas tvarto ir bulvių sodinimas. Dažniausiai per stasines. Esu įskiepytas pagonis>

– Gyvenimo veiksmas kelia ir leidžia žemyn antakius; siaubo skyrius. Aš įsivaizduoju, kaip tą padarysiu. Nusižudydamas.

<Tėvai tarnautojai su aukštuoju mokslu. Pasimėgavau savo liūdesiu, siekiant poezijos viršūnių. Atrodo, iš savęs galėčiau nemažai tikėtis. Niekur kaip čia iškyla tiesa; ji tarsi nuodai teka į burną; it užmigusi strėlė lieka burnoje. Noriu eiti laiptais į viršų ir nenudardėti žemyn. Tyška seilės poeto žodžiais.>

– Jis ledlaužinis kavalierius? – paklausė Viktorijos sesuo. – Jis. Pikantiškų eilėraščių autorius. Kresnas, klišomis kojomis, bet liesas kaip skiedra. Jeigu tikėtume hemaroidine kančia, jis sako: sadūto tūto mėlyna rugiagėlė ir rugiagėlės, svyruonėlės, sadūto tūto.

– Naujoms gentims pasiliks lietuvių žodynas. Lietuviškas darbštumas (kaip vokiečių darbštumas) pereis iš kartos į kartą, – kalbėjo Viktorija.

– Prostitutės ir apmokama meilė, – štai iš kur sifiliai ir gonorėjos, – pasakė Janonis.

– Poezija iš tų laikų, kai Homeras dar buvo neapakęs ir jo intelektualinės metaforos bylojo apie šimtus rapsodų poetikų, – pasakė Viktorija.

– Įdomi lietuvaitė iš tavęs, pilna kalbos ir svarbiausias dalykas – pilna minčių, – pasakė Janonis. – Viktorija – stotringiausia moteris Petrograde.

<Šieno pjovimas, sunkiauskas vasaros darbas>

– Užsipylęs akis tu klieidi apie savižudybę, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Dvi seserys, dvi vedybų istorijos, – pasakė Viktorija. – tėvas buvo ne šiaip sau, o senelis – ypatingas. Kaip Dievas duoda, taip ir gerai. Linkiu, kad Julius sveikas gyventų.

– Susitiksime Hade. Mes. Veltui eikvojančios energiją ir pikantiško vakarėlio akimirkas. Jos. Džiaugiasi, kad iš vakarėlio išeinu paskutinis. Jis. Janonis. Nusprendęs, kad viskas pasaulyje blogai, todėl bekalbėdamas dar ir verkė, – pasakė Janonis ir iš tikrųjų apsiverkė.

– Ne viena žavi galvutė nulinko ant jo peties, – pasakė Viktorijos sesuo. – tokių grimasų pamatai per gyvenimą tris keturis kartus. Todėl išgerkime iš dubenėlio dydžio taurių šampano. Ar jautiesi geriau, Juliau?

– Nežinau, gal, – pasakė Janonis. – Ponas Brmr. Reukia užsirašyti į dienoraštį, kad neužmirščiau. Ponas Brmr.

– Julius, moteriškai simpatiškas žmogutis, – pasakė Viktorijos sesuo. – Mano antakiai išpešioti ir nupiešti gražesniu būdu, bet Julius žiūri tik į Viktoriją. Kaip laikaisi?

– Ar galiu skųstis?

– Tavo gyslomis teka prisotintas geležies ir raudonų kūnelių kraujas. O čia dvelkia reumatu, – pasakė Viktorija.

<Apie nervų sistemos ligas šis romanas. Tvarkingo ir punktualaus, mokslazmogio tipas. Žavėjimasis grožio taurumu yra blogas ir nenaudingas dalykas. Visa mano gyvenimo prasmė – tai sostinės.>

– Tu, Juliau, žmogus su per dideliu šešėliu, – pasakė Viktorijos sesuo. – tau yra pasirinkimas – išprotėti ar išlikti. Psichozė tai ne pramanai, o tikras gyvenimas. Pasimokyk iš Ticiano, kuris išgyveno vos ne šimtą metų.

– Pyragas ne itin skanus, vynas ne itin geras. Gal geriau baikim šį pobūvį? Trūksta žodžių normaliam bendravimui, – kalbėjo Janonis. – Esu kilęs iš miestelio su viena bažnyčia ir vienu upokšniu. Leipalingis. Esu literatas, pasinėręs į idėjų pasaulį. Ar yra pagrindas mane niekinti? Taip. Yra. Bet jūs to nežinote. Aš mirštu, meile, Viktorija. Man tu „yra“. Bet jūs to nežinote. Aš mirštu, meile, Viktorija. Man tu graži. Per menkas žodis pavaizduoti tavo patrauklumą. Gražiausia Petrograde.

– Ji susiras kurį nors nusenusio gražuolio tipą ir jai nereikės kentėti vargšo poeto skurdą, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Rytoj jūs pasakysite, Julius iškeliavo pas Dievą.

– Tu sergi, bet tikra tokia žinia ateis iš kitų, iš tų, kurie išgirs akivaizdžiausią beprotybę. Mums atrodo, kad tu sveikas, tik gražbyliauji, – pasakė Viktorijos sesuo.

– Ligonis užmirš skausmą, dykumoje klajoklis – troškulį, kalinys – grandines, – pasakė Viktorija, – tereikia melstis: aš kaltas, aš kaltas, aš kaltas!..

– Tavo sesuo, Viktorija, gyvatė, kuri yra tylėjimas ir išmintis. Jos akys žalios iš godumo ir geltonos iš pykčio. Deja, nesu liūtas ir erelis vienam asmenyje. Esu bailus, ir mano akys sako: skausmas, vidinis skausmas, gal tai yra paranoja, nežinau. Akys. Man skuda. Traiškanotų akių subjektas. Mirtis dviguba – kūnu ir siela. Aršus proletaras ir nelaimingas poeta. Tai siela, o kūnas yra mirtis, graži ir siaubinga ypač vertinga savižudybė, kuri užblokuoja blogą vardą ir kelionę į pragarą.

– Katalikai prieš savižudybę, – pasakė Viktorija, – Juk gyvenimas saldus kaip nuovargio miegas. Ar M. princas lietuvis?

– Jis globoja kai kuriuos lietuvius, – pasakė Janonis. – tuos, kurie 183 cm ir 140 I. Q. ir yra itin garbėtroškos. Blogiausiai savo istorijos laikais lietuviai tikėjo, kad tiesa nugalės.

– O kaip dėl prietaringų žmonių neapykantos žydams? – paklausė Viktorijos sesuo.

– Viktorijos akys kaip stirnos, kuri ilgisi savo oželio, – pasakė Janonis. – nuoširdūs ir paprasti jos tikslai.

<„Gerbiami keleiviai, jei yra laisvų vietų, atsisėskite, padėkite atsisėsti vyresnio amžiaus keleiviams ir tėvams su mažais vaikais. Geros jums kelionės mūsų transportu“> (Ši frazė, perskaityta aktorės su pagarbia intonacija, duoda super charizmatišką intonaciją ir gaunasi puiki melodija. Tai yra mano muzikos kūrimo metodas.)>

– Labiausiai mane traukia Viktorijos balsas, – pasakė Janonis. – aš virpčioju šnervėmis, kai ji atsisėda prie grybo formos vienakojo staliuko. Vynas ir pyragaičiai – hedonizmo (rūšiuojant) sostines lygis. Man buržujus smogė į dantis ir pasipylė kraujas iš lūpų. Gal kilmingi aristokratai yra ir pinigingi aristokratai. Aš visada buvau už paprastą žmogų ir nekenčiau pasikėlusių, kuriems ir horizontai per siauri. Mirties tema, aprašyta E. A. Po ir meilė, kai poros siekia išradingesnio pasitenkinimo.

– Esu berniokiško veido, – pasakė Viktorijos sesuo. – Man tiko pusanro žmogaus galūnės su Moljero komizmu ir Servanteso grotesku, viena akim – žvairas ir viena akim – aklas. Esu diržingų kojų ir stiprių rankų. Nereikia mums priekaištauti vienas kitam, bartis. Ji. Ispanija. Nukaršusi civilizacija ir klibantis iš pamatų režimas. Lietuva jauna ir tuo žavi. Lietuva. Kur naktį medžiai aplipę mėnulio dulkėmis. Kur gležnos gražuolės – blondinės, o didingos gražuolės – brunetės. Tegyvuoja blondinių vedybos su brunetais (juk jie mokėsi, pavyzdžiui, Oksforde).

– Jis. Nuostabaus kavalieriaus frontas. Kisieliaus upės, šokolado krantai ir rožukiškos rožės, – pasakė Janonis.

– Nustebino, – pasakė Viktorijos sesuo. – Niekad nemaniau, kad šis poeta patieks tokią poeziją. Architektūra. Nenorėjau įkąsti. Jis. Varguolis, kuriam neduoda miegoti rūpesčiai.

– Nenoriu jos mušti, net dantų šepetėliu nepaliesčiau, – pasakė Janonis, – bet ji arši ir pikta, joje dešimt moterų, ir visos – koketuojančios. Ji. Užsispyrėlė. Bet man patinka. Ant jos nosies lašai lyg pupelės, o ant ūsų – dar keli perlai. Viktorija, aš ir kiti dūsautojai su meilės kančia, pavojingesne už buboninį marą. Apie tavo seserį. Ji. Nuodėmė, nusidėjimas, paniekinant moterystės sakramentą. Pliuškę, liežuvautoja, gražeiva...

– Apverksiu abiem akim tavo, Viktorija, vienpusišką meilę. Aš jums parodysiu pipirų žemę. Ji. Nimfomanės kryptis, narsi panelė, nekantraujanti padovanoti skaistybę.

– Iš kur tu žinai, ar ji padovanojo skaistybę, ar ne? – paklausė Janonis. – Ramybė, tokia rami, kaip Romeo ir Džiuljetos kapas. Aš nusižudysiu dėl savo orumo. Man ramu.

– Ydos, žodžių laužymas, nepastovumas, – kalbėjo Viktorija, – pavydulystės nuodėmė, – tai kopėčiom lipantis grafas, kuris nori laimėti kunigaikštystę. Jo meilė trumpa.

– Suvirpėjo Juliaus smakras. Ir jis, sklaidęs Šelingą ir Vundtą, ne visai švarus. Ir ne todėl, kad gyvena kiauliškai, o dėl to, kad valgo kiaulieną.

– Ar čia yra lengvo gyvenimo menas? Valgyti kiaulieną? – kalbėjo Janonis. – Kam panaudosiu laikotarpį, skirtą medžioklei ir žvejybai? Savižudybei? Kalbu tai, lyg galvoje turėčiau neišsenkamas minčių atsargas. Esu lėkštagalvis, tuščiagalvis, dykatauškis...

– Neaišku, kur tuo metu buvo jo protas, – pasakė Viktorijos sesuo. – Bet aišku, kad ne galvoj: savižudybė! Gal jo angelas tuo metu aplaidėsnis buvo, gal iš tikrųjų tokia jo gyvenimo korta, tačiau katalikas prieš savižudybę. Viktorija ne gražuolė, bet ganėtinai daili. Užsik, Julisu, pas mus rytoj, užkasi lietuviškų rūkytų lašinių su raugintais agurkais.

– Kalbama apie hemorojų, o ne apie honorarą, – pasakė Janonis. – vis tiek kada nors uždirbsiu. Aš už pasyvumo efektą.

– Jis. Narsuolis. Lygiai kaip avis, kol vilko nemato. Įsidėmėkit, žodis „ne“ trumpesnis už žodį „taip“, – pasakė Viktorijos sesuo. – ar jis tuo tarpu nepadarė nė vienos iš 42 nuodėmių? Ji. Kupidono strėlė. Taip ir nepaliečiusi meilės ištroškusios panelės.

– Savižudybė, Juliuje tunjį šėtonas sukels tūkstančius kitų šėtonų, – pasakė Viktorija, – šėtoniškos Juliaus akys ir dieviškai tobulas fizinis Janonio kūnas.

– Gyvenimas iškrėtė pokštą vien sutverdamas Julijų Jie. Dievai šmaikštuoliai, – kalbėjo Viktorijos sesuo.

– Didelėm raidėm komiška juokinga istorija, – pasakė Julius. – Sesutės balsas lyg įskilęs obojus. Ji arši lyg neromyta juoda katė. Poezijai būtinos užuominos, kad tolesnis ūkis būtų dėsningas. Tikėti šansu nevalia. Menininko laipsnis it ruletė, laimės dalykas.

– Visa tai tik juokeliai, – pasakė Viktorija, – sesuo čiūrina ir čiūrina piktais žodžiais. Bet Julius gali būti patenkintas, nes sulaukėme oponento nuomonės.

– Janonis. Vargas, vargas ir vergas, – pasakė Viktorijos sesuo. – tas pats, kas išsivirti pusryčius ant pragaro kepsninės. Atrodo, kaip iškastas iš Pompėjos pelenų žmogus.

– Ką aš galiu padaryti, jei turiu galvą, panašią į naktinį puoduką, – pasakė Julius, jam sesutė ištiesė ranką, nemalonią lyg gabalas virtų lašinių. Ją kamavo aštrus lyg krienai pavydo jausmas. Su rasvu lyg avietė veidu ji veikė sau nenaudingai, prieš naudos logiką. Ji kritikavo Janonį, nors aiškiai matėsi, kad jis jai patinka. Ji domėjosi Einšteinu ir filosofiniu akmeniu, iš kurio gamina auksą.

– Mes dviprasmiški herojai, – pasakė Viktorija, – išsidėstę lyg Pabaltijo žemėlapis.

– Dar imsiu ir išsidursiu sau akį atsuktuvu. Neturiu laiko elektrinei kėdei. Tai pernelyg ne man.

– Gal gali pasiūlyti veiksmą, atvedantį į viengungio būstą su spygliuota viela ir sargybiniais bokštuose? – paklausė sesutė. – Tu klestelėjai ant fotelio šiame restorane, ne sėdai, bet nutūpei, ach tu bambino.

<Arkliai obuolių biblioteka ir Rembrandto tikroviškumas.>

– Viktorija veikė keliais būdais, – kalbėjo Julius. – Antras būdas – tai bjaurus kaip šnapsas ir kartu geras žvilgsnis į savo dygstančias krūtis ir ištekintas kojas.

<Bet Janonis nebuvo mano facebook‘o draugas. Laiko žaismas.>

– Jis. Ugninis gurkšnis. Juliui tai tiko šis šnapsas.

– Esu paprastas poeta, užsiėmęs savo darbu, – pasakė Julius.

Jis ėjo palei geležinkelį, klausdamas savęs, ar išdrįs šokti į pralekiantį garvežį. Paklauskite manęs, lemtingo bambizo, kuris susirgo sifiliu ir nori ištrinti tai iš savo, bambizo, konflikto. Jis misteris Niekas. Tiek to, numesiu į šalį lotynų kalbos gramatiką. Misteris Niekas – karaliūnas. Tai proto mankšta. Ieva su obuolio medaliu, kuris moteriai skirtas. Ieva turi ir gerą, ir blogą aurą.

<Jis. Seefeldas, kalnų kurortas su sniegu vasarą ir puikiu išretintu mišku papėdėje. Du kart žiemos olimpiada. Vienas iš laimingiausių mano pusmečių (nors sirgau paranoja). Turėjau draugą muzikantą. Jis mane vaišino daugybę kartų. Dalyvavau koncertuose, meno vakaruose. Buvau supažindintas su jaunais rašytojais>

– Jos. Žmogaus smegenys, – kalbėjo sau Janonis. – taip arbūzo sėkla sutvarko užkietėjusius vidurius. Taip protas liepia tikėti logine išvada. Jis. Vėjagalvis aniuolėlis. *Bambizas*, užmiršęs, kad vakar susituokė savo miestelio bažnyčioje, tarškantis draugui apie savo meilę lyg sausakimšas tramvajus kad barška per miesto tylą. Ji. Viktorija, finansinis pasaulis jai tolina romantinę idėją. Žavios probleminės kūno vietos plius dailus veidelis.

Suskaičiuosiu iki dešimt ir pulsiu po traukinio ratais, tikiuosi, būsiu užmuštas iškart. Kai liks trys metrai iki garvežio, išeisiu ant geležinkelio ir lauksiu mirtino smūgio. Svarbu, kad neišsigąsčiau.

Jaučiuosi kaip žmogus, padegęs našlaičių prieglaudą ar nušovęs socialinį ministrą. Esu įsimylėjęs. Mane traukia prie Viktorijos kaip alkaną prie duonos.

Prisipažinsiu, neturiu nė mažiausio ryšio su pačia smulkiausia moneta. Aš. Mirties parado dalyvis, įsteigęs ekstremalių priemonių komitetą.

Štai atvažiuoja traukinys. Humoras. Viena porcija penkiems eilėraščiams. Aš nekilnoju antakių, nesistebiu: chi, chi, toks humoras. Ji. Tūkstantžodė furija. Viktorijos sesuo, tarškanti kaip gyvatė barškuolė. *Bambizo* blynas iš dešinės. Tai buvo mano gyvenime. Cha, cha, cha. Sesutės kavalierius nebuvo liuks, nes turėjo keturis dirbtinius dantis, turėjo 50 metų ir gerą dūšią, kuri atsiliepia į kiekvieną teisų reikalą.

Sukalbėsiu Tėve mūsų. Štai už dešimt metrų ir traukinys. Jis nespės sustoti. Esu gudrus kaip Vezuvijaus kaimynystėje gyvenęs žulikas. Aš. Rizikuju kaip ūkininkas, užstatęs savo pirkia, kad nusipirktų trašų...

Spuogai ant pilvo. Ar sifilis? Šiaip ar taip mirštu. Čiau.

<Karalienė Morta, Rusijos karalienė, irgi lietuvaitė.>

<1253m. karūnuotas pirmasis ir paskutinis Rusijos karalius Danielius. Istorija. Svarbiausia būti pašauktam.>

– Virgijo užkietėjusi širdis atsileidžia tik per *tūsus* ir balius. Stipruolis Hemas trenkė į smilkinį šmeižikui ir šis pateko į nokautą. Jūs abu, ar esate ką nors nokautavę?

– Matai, sušnyptė gražuolė, – pasakė Virgis. – Viešpatie Dieve! Trys įvykiai, kurie mane pakeitė: karete sportas ir vedybos su Aiva ir Vytkio pirmas priepuolis. Kokio velnio tu zyzi? Apie tai piktai papasakok.

– Mano žodžiai neina tau į kraują. Kartą Vytkis pasakė: Man nenusidavė su moterimis... Manau atvirkščiai. Vytkis daugiausia pasiekė meilės sostinėje.

– Parašysiu apie karves, avis ir valstietiškas scenas. Ir apie mišką, kuris daiktais užžėlęs, daiktais neprieinamas. Su čiobrelių kvapu ir spygliuočių aromatu. – Kalbėjau.

– Chuliganiškas švyptelėjimas, ir *bambizai* suklūsta. – pasakė Aiva. – Man neaiški astralinė sritis, Žinau tik amebas, bakterijas, planktonus.

– Seksas šiuo atveju yra tolygus mano išprievartavimui, – pasakė Virgis. – O muštynėse Vytkis buvo nepalaužiamas. Staseliui po jo smūgio mėlynė užaugo. Ačiū tau, Ai, tu išmokei mane pažinti riešutų sviestą ir supažindinai su tik baltais apatiniais. Ir tu dabar šypsaisi lyg sprogtų iš juoko visas pasaulis, tokios tavo akys. Dydysis Getsbis, viskas, ką įmanoma pasiekti už pinigus. Paminėkim Skotą Ficdžeraldą. Po teisybei tai jis iš angelų tarpo. Kiek leidžia man riteriškas pareigos jausmas, aš balansuosiu tarp draugystės ir meilės.

– Mano nedidelis triūsas, gal būt jis pagelbės pasaulio prozai. Vienas, trys puslapiai, kai tikriausiai sirgau. Kitkas su blaiivia galva. Iškepti

ar išvirti, štai koks klausimas inkvizitoriui. Geriausias šio sezono rezultatas mano „Hemas“. Tai geriausias miesto rezultatas, – kalbėjau. – Jei nebūtų kiaulystės dėsnio, aš tas, kuris jį atrastų. Anot Nyčės, „aš žinau tik vieną krikščionį ir tas pats mirė ant kryžiaus“. Hemas, karo Paryžiuje metu, užnešė Pikaso dovanų – granatų dėžę.

– Virgis ir kiti individai, – pasakė Aiva, – kuriems seniai išaugo asilo ausys. Žiū, Kaip tai revoliucinga, kaip šaunu! O Dieve, Vytenėlis mus klonuoja! Vytki, brolau, susirask savo *snikersą*. Šizas, reiškia kvailokas, nes liga šizofrenija – kraupus dalykas. Mūsų bendravimas demokratiškas ir kiek hipiškas. Problema – tikrovė ir tiesa apie ją su sostinių hierachija.

– Esi kūrėjas, – pasakė Virgis, – kuris dvylika valandų rašo vieną sakinį, rašeiva su žalingu noru prilygti Dievui.

– Kelmai rautų, – pasakiau. – Mintys, nelygu ar tai prieštarauja auksinio jaunimo taisyklėms... Mirtis per avariją, lai baronas, diplomatas žūsta trokiu būdu.

– Nuo to keistai ima veržti gerklę, – pasakė Virgis, – trūksta M. princo ir jo eksperimentų. Lai partizanai apšaudo vokiečių bombonešį. Ai veidą šviečia Budos šypsny. Vytkis ir išdidus sielos susitaikymas su tuo, ko išvengti neįmanoma. Ikisokratikų filosofavimas. Kodėl? Todėl, kad nuo tų laikų pasaulis skuba savižudybės link.

– Ai, – pasakiau. – Man žmogus tai materialinė pavidalo rūšis, kurią apibūdina sostinės ir sėkmė jose. Numirti, reiškia sugrižti į elementų chaosą. Reikia mokytis iš graikų, ištikimų saikui, kurį jie dievino.

– Man patinka Hemas, kai suraukia antakius ir ima purenti savo smegenis, – pasakė Virgis.

– Vaikiniai tyloje sustingo ir klausėsi nacių lėktuvo gausmo. Čerčilis, it epilepsija sergantis begemotas. De Golis tarytum paranoja sergantis liūtas. Tai, ką pasakoju, nieko bendro neturi su istorija. Tik su humanizmu, žmonių žmonėm meilės forma. – Kalbėjau. – Ai, kaip sekretorė seksualiniame kongrese, susitinkanti su ponaičiu mažuoju princu. Jie. protingai suformuoti atsakymai neleis keliaklupsčiauti geram vardui. Jis. Žmogus su metafizine revoliucija – metafizinis *škandalas*. Apie maištą – 10 puslapių. Čia nėra maišto kaip tvarkos siekio. Jis. Įsidėmėtinas atvejas it Potiomkino maištas dėl pašvinkusio mėsos gabalo. Jis. Maištas, kuris nukreiptas prieš nuverstą ir ištremtą Dievą. Pasikėsinimas į jį, kuris prasidėjo žlugus Antikos pasauliui. Paranoja. Prisiminkim Majakovskį ir Jeseniną. Mano maksimos – tai kova už tvarką ir vienovę.

– Hemas. Aš gimiau, kad ginčiau žmogų. Kodėl? Dar teks tai sužinoti, – pasakė Virgis, išsilavinęs kaip reta *bambizas*. – Gyvenimas – dviguba dovana ir privalome būti dėkingais, kai paranojikui atitoliname savižudybę. Hemas. Gėlės, taika ir meilė – laiko tarpsnis, kur jis prisitaikė prie hipsterių kartos.

– Ji. Proza. Tai guolis iš aukso ir žmogaus ekskrementų, – pasakė Aiva.

– Variantas – savižudybė, bet dar lieka laimė egzistuoti, – pasakiau.
 – Virgis ne iš tų, kurie ieško nieningų malonumų pas prostitutas. Jam pergale tai laimėjimas žmogaus dideliame gražuolių būryje. Mes sekame Kristų, Sokratą, Diogeną, kurie badaudami ėjo per miestus. Didžiausia problema – nemirtingumas. Kiekvienas genijus – ir originalus, ir banalus. Meilės sostinėje žymus talentas atsirinkti ir sumaketuoti.

– Ji. Šeima, – kalbėjo Aiva. – Maniau tu, Virgi, pakramtysi ir išspjausi. Vėl skyrybos, vėl nauji motyvai. Žodžiai byra iš burnos ir krenta po Vergilijaus (tokį vardą parinko jam tėvas) kojomis.

– Jis. Baronas. Turi charakterio ydą – yra populiarius lyg tualetinis popierius, – kalbėjau, – Jis. Vytenėlis. Pasikėlęs kaip Kenedžio aerouostas per Kalėdas. Humanizmas – tai krikščionybė be aukščiausiojo. Ji. Graikų meilė kosmosui. Graikai manė, kad gamtai geriau paklusti. 7 milijonai nužudytų žydų, 10 milijonų karo aukų – štai Hitlerio indėlis. „Šiame prakeiktime gyvenime dar egzistuoja garbės klausimas“, sakė Geringas. „Aš tik vykdžiau įsakymus“, sakė Kaltenbruneris. Štai ką kalba Osvencimo budeliai.

– Hitlerio imperija – tai kareivinės ir drausmingi mušeikos jose, – pasakė Virgis. – O Hemas pamišo iš baimės dėl CIA. Tai pusrutulio trombas, nesulaukęs cheminio psichoteuropeto gydymo. Hemo mirtis guli ant gydytojų pečių. Prastai parinkti vaistai ir klaidingas remisijos nustatymas, pagalvojus, kad liga jau baigėsi. Pamišėliai labai gudrūs ir apgauna negabų psichoteuropetą. O juk Hemas dar galėjo parašyti šedevrą. Tegu jį būtų laikę ligoninėje septynis metus, o pasveikęs per metus parašytų apsakymų ir romanų. Vytkiui remisija trunka jau daugiau kaip 11 metų. Romaną „20 pamišėlių“ jis parašė būdamas sveikas.

– Rasizmas. Naciai, savo laikų planetos bacilos. Nėra Aliošos meilės žmonėms. Dabar demokratiškai ugdoma respublika, kai moralė stipresnė už tironus ir terorą. – Kalbėjau.

– Mums padeda įsitikinimas, jog kančia apvalo, – pasakė Aiva. – Mes pasiekėme laikų pusiaują. Katalikybė kaip geriausias variantas žmonijos eismo taisyklėse.

– Ji. Laisvė. Tas baisus žodis ant revoliucijos plakato., – pasakiau. – Nelaimės bendras – mūsų tėvynė. Ar sūrio gabalėlis vertesnis už Puškiną? Tai priklauso nuo vietos (Dahau). Meną lemia epocha. Ne kam gyventi (sostinės), o kaip gyventi (šuolių į aukštį metafora, hierarchija). Būdamas pusėtinai filosofas, bet puikus strategas Leninas domėjosi valdžios paėmimo problema. Komunizmas ir atotranka – tai ir išnarino mano smegenis. Bet net didžiausia kančia vienąkart baigsis, nebijokit mirties. Žmogaus orumas, pagarba jam – tai dovana krikščioniui. Jos. Dvi tradicinės engimo formos. Engimas ginklais ir engimas pinigais (Rotšildas pasaulį valdo pinigais. Rotšildas ir jo dukteriniai bankai – Morganas, Rokfeleris ir kiti). Prieš tapdamas kažkieno mokytoju, Hemas iš pradžių buvo E. A. Po ir Mopasano įpėdiniu.

– Mirties baimė – prabanga kareiviui, – pasakė Virgis. – Atsimeni, tu aplankei mane Venspilyje, kur aš tarnavau. Atleisk, negalėjau su tavim ilgiau pabūti. Tarnyba yra tarnyba.

– Jis, – pasakiau. – Senųjų ir modernių laikų ginčas. Vilko ir ėriuko susitaikymas. Paskutinis priešas, kuris turi būti sunaikintas – tai mirtis; siekis – amžinybės. Bažnyčia. Perduosim Dievui rūpesčius dėl neteisybių. Iliuzinis pasaulis, kuriame viešpatauja gero vardo sostinė. Visa tai per dvylikamečio *bachūro* – profesoriaus kraują.

– Vytkis apsikirpęs kaip Julius Cezaris ir apsirengęs kaip Baltazaras Kuosa, o guvus kaip Briusas Li su savo proza... Kcha, kcha, kcha, – nusikvatojo Virgis. – Tai asilo pirstelėjimas politinių *bachūrų* kongrese.

– Pilkasis triumfatorius, tegul mane dievai, jei per mažai jį gerbsiu. Duokit eigą mano prašymui: lai ima lėkštė vaikščioti, blynai šokti, puodai dunksoti, bištekasai skraidyti...

– Ai nori, – kalbėjo Virgis, – kad pasakyčiau, jog pamišėliai pavojingi valstybei, laikomi už grotų ir šypsosi, kai pasivaidena M. princas.

– Vytki, iki tobulybės galas kelio, – pasakė Aiva.

– Lietuviai dūsauja ir semia gyvenimą pilnomis rieškučiomis. Lietuvis iš medžiotojų tautos, – pasakė Virgis. – Tikras menas amžiams, o bižuterija vienai dienai. Kas čia ir šiuo metu yra prestižas (gero vardo sostinė) ? Ar vietoj širdies turi sustingusią kremzlę? Dviem puslapiais aprašyk girto žmogaus stovį.

– Siunčiu spjūvį girto žmogaus pusėn, – pasakė Aiva. – Virgis – tai laiko tarpas, nusinešęs geriausią mano gyvenimo dalį. Aprašyk jo veidą, dešimt eilučių. Veidas lyg peizažas, skirtas kontempliavimui.

– Jis. Gaidžiašūdis personažas iš CIA, sugriovęs Hemo senatvės ramybę, bet taip, kad jis liko apleistas dievų ir visiškai išsikraustė iš proto. – pasakė Virgis. – Eisiu arklių pažiūrėt, – pridūrė ir nuėjo į tualetą.

– Virgis, – pasakiau, – atneš pilną maišą, paslėptą tualete, pilną maišą rubinų, topazų, deimantų, safyrų, smaragdų, turkių, agatų, perlų...

– Jis su minusiukais, bet labai charizmatiškas. – tarė Aiva.

– Paslaptis, dieviškos prozos likimas, – pasakiau. – Jis. Piktažodis dalykas. Fekalijos ir nuodingi skysčiai. Jis. Kietas daiktas. Argi jis nenugalės? Ha, he, hi. Tai iš tų laikų, kai apsireikalaudavau, numetęs ant lėkštelės savo grožį. Gražiausė Aiva patvirtins kad nei Homeras, nei Hemingvėjus nerašė ant tuščios.

– Gerieji demonai, genijai ir angelai, ryšininkai tarp žmonių ir dievų – lai būna galima leisti vėją su garsu ir žagsėti bei spjaudytis, – pasakė Virgis,

– Kad dantys kramtytų, o pūslė padėtų inkstams reikia organų susiklausymo, kraujotaka, pulsas, plaučiai, pripildyti oro, ir tada kojos nešioja galvą. Ne be reikalo tave sutrukdė gamtos reikalai. – Kalbėjau. – Man rūpi M. princo kova su furijomis ir kipšais, kad neateitų klonavimo laikas, kai Žemė gimdys gigantus pabaisas. Religijos, vis tobulesnis jų variantas.

– Tokie kaip Virgis yra tautos puošėjai. Štai gintariniai karoliai, juos Nidoj nupirko man Virgis. – Pasakė Aiva.

<Šis romanas – tai spalvos ir pustoniai, nuojautos ir intuityvūs veiksniai.>

– Tau reikia krepšininko su raudona marmūze, – pasakė Virgis. – Tai, ką davė man Platonas, filosofų kunigaikštis, ir Mozė su savo mana, visa tai man nepravertė.

– Vergilijus rūstus kaip finalinė Otelo arija su maurų šokiu ir Desdemona. – Kalbėjau. – Virgis piktai geras kaip tėvas vaiką drausminęs diržu.

– Virgis subtilus kaip rujojančių panelių maivimasis, – kalbėjo Aiva. – Achilo gyvenimas iš paskos Homerui, o Virgio jėga iš paskos vyriškai draugystei.

– Pupos nematai, kol ji neišaižyta, – pasakė Virgis. – Gal suklydau, pasipiršęs Ai. Lai Seefelde Hemas patvarko dvyliką statinių vyno su nektaru ir ambrozija. Hefaistas anot M. princo iškalė iš bronzos irklą; o Hemas pūtė pūtė ir įpūtė gyvybę seniui ir jūrai. O iškilusis kietasai! Kiek gyvenimo praėjo dėka jo?

– Čia, čia. Minutėlę, užsidėsiu akinius. Oho, puiku – štai jūs, dabar jus matau, – vaidino senę Aiva.

– Juokingi pasvarstymai. Mintys suka sąnarius, laužo kaulus, – pasakė Virgis. – Saugok moterie savo krepšininką. Esi gašli lyg katė, išpenėta karvės pienu. Aš trokštu tiesos. Taip peilis prisiekia, atsidūręs po gulbės kaklu.

– Jis. Padaras, gadinantis orą, objektas kurio nelaiko net Zoo sode, jis per daug nemalonus.

– Tam tikrais orgnais jūs puikiai susibendravote, – pasakiau. – Kodėl tu jo, Ai, atsisakei? Turėjo kirminų – askaridžių, kaspinočių? Dūšia dar šiltutė. Pavaizduosiu Hemą gyvą ir šviežią. O tada pūkšt stačia galva į brendžio upę, bet tuomet Toledo velniologijos mokslo atstovas sudrausmina Hemą ir šis grįžta pas Skotą Ficdžeraldą, iš kur į jį sruvo aura su prozos druska ir juokdario pipirais. Paskutinė žemiška malonė – palaidojimas, bet, pavyzdžiui, Mocartas jos negavo, tačiau jis vis tiek Mocartas. Prozos šlepetės – metaforos, epitetai, groteskas, hiperbolė, tai pusbačiai, su kuo apsiavęs Hemas keliavo žodžio meistro kelionėje. Hemas apie religiją: paieškokite kitų, kurie tuo tikėtų, o mane palikite ramybėje. Jis pabandė mintimis nuvykti į malonumą, džiugesio, palaimos, patogumų vietą, dar kitaip į rojų.

Turiu draugą, mėgėją upėtakių, lydžių. Važiuoja žuvauti su Vyšniausku į Nemuno žiotis. Pastarasis turi žuvavimo įrangą už šimtus litų. Nekimba? Užsispyręs it ilgavilnis avinas Algis Rimaitis, toks jis žūklėje O šiaip žmogus draugingas, sugyvenęs ir su valdingais, griežtais ir nepermaldujamais. Ji. Jo vaizduotė. Kaleno kaip gandriukas, iškritęs iš lizdo. M. princas tegul kreipiasi į Paną, didįjį ganytoją, nes Algio laikas

gamtoj su švelnumu, su meile, jis Nemuno dalyvis. Antakiai kaip arfa, kiaušas kaip jachtos burė... Jisai permušdavo mano paneles, nes jis dainininkas, ant scenos ir tai damas užburdavo. Jos ėjo pas jį, ne pas mane, nors nebuvo gražesnis. Būgnininkas, žurnalistas – to per maža šokių mergičkoms. Dainininkas kas kita. Pardavinėti žodžius, daug žodžių viena reikšmė – toks prozos meistro darbas; pursloja improvizacijos it Ratnyčia, žodžiai surenkami kaip bruknės... Mes vienodo ūgio, vienodai sudėti (jo krūtinė kaip skalbimo lenta). Algis niekada nebuvo slunkius ir driskius. Pirmoje klasėje sėdėjome viename suole. Rašydavau už jį namų darbus. Jis nebuvo geras mokinys; kalbėdavo visada su slengu ir tokiais žodžiais kaip „negritosas“, troika Firsova (atseit Virgis, aš ir Algis). Nuomavom studentišką dviejų kambarių butą Partizanų gatvėje, kad turėtumėme, kur atsivesti damas. Žmona Romutė eidavo jo parsivest iš „Vakaro“ kavinės (skirtingais laikais – Versalis, Jaunimo kavinė)... Damų eilė laukė jo, ir jis jas tvatino iki penkiasdešimties. Po to išvažiavo į Angliją. Dainavo „Vakare“ Grojo su Jonu Juču, džazo vadybininku ir su būgnininku Malinausku. Aš nepakviečiau jo į savo grupę. Išrinkau gražius, charizmatiškus vaikus (kaip Beatles) – Valką Chlevicką, Rimą Jasenką, Kitaicą (Vovą Kaplaną) ir pianistą Liovą Šneiderį. Su šia grupe aš vyliausi pasiekęs Bitlų šlovę, o romanus aš rašysiu žurnalistiškai aprašinėdamas (romano herojai šie muzikantai) keturius rokenrolistus ir vietas, kuriose pabuvosime pasprukę iš Sovietų Sąjungos. Pradžiai parašiau romaną apie Romą Kalantą, susideginusį vardan laisvės 1972 metais. Mus žinotų visas pasaulis, kaip Ringo Starą ir Džoną Lenoną. Bet nepavyko. Tiesa, parašiau miuziklą ir CD su progresyviu roku. Miuziklą festivalyje Danijoje pasisėkė – užprašė mano muzikos radijas.

Taigi Algio nepakviečiau. *Дружба не служба*. Rašiau apie Neroną, nuuodijusį savo pirmtaką Klaudijų. Ten pūvančios kojos, kirminai ir votys... Algis metė savo šviesią akį ir pasimergino Vilei Tūbaitei, kuri vėliau buvo su Petru Geruliu (dainininkas, kandidatas į mano grupę). Dar vėliau ji buvo su žvaigždėmis Olegu Jankovskiu, Kaidanovskiu, Bruno Oja. Ištekėjo už prancūzo. Ją verbavo KGB, bet ji nepasirašė. Ir po šiai dienai jos anga degte rūksta. Kipšas sako, eisit eretikų dūšių gundyti. Algis buvo toli nuo religijos. Eretikų dūšios labai gardžios. Svarbu, kad jie išsižadėtų tėvo, motinos, tėvynės. Hado gyventojai negeria, nesituština, nesišlapina. Bet Algis nebuvo tešlius, nevaleika, pliuškis. Štai valo nagus Algis peiliu su briedžio rago kriaunomis. Tiesa yra tiesa. Achilą užmušė Paris, o Parį – Filoktetas. Smulkūs jausmai ir jausmeliai slėgė mano širdį, gėriau iš nevilties ir dulkinau vis naujesnes, vis gražesnes. Užsienis man buvo aktualus kaip erkės patelės dešinysis kiaušinėlis. Vilė Tūbitė verkė. Ašaros didumo sulig Štrauso kiaušinis riedėjo ir papsėjo žemyn. Dievo baimę turime nuolatos turėti prieš akis. Bet tuo metu aš buvau toli nuo Dievo. Damos juokėsi iki ašarų, čia verkė iš juoko. Tratinu žodžiais kaip boksininkas neatleidžias ir su smūgių kruša pratęsęs ilgą ataką.

Kas bebūtum, imperatorius, popiežius, karalius ar *bomža* – tu vis tiek dalyvauji šeimos sostinėje, hedonizmo sostinėje ir vaizduotės sostinėje. Man, rodos, mudu su Algiu turėjome vieną bendrą moterį. Tiksliau aš su ja nemiegojau, o ji permiegojo su juo, bent man taip atrodė. Bet vėjas papūtė ir aš pasveikau iš paranojos. „Mielas pirdaliuk, man tinka tik puošnios, išsičiustelėjusios panelės“, pasakė kartą jis man. Jis net butą nusipirko šalia Virgio, tam pačiam kieme, Juliaus Vilnonio kaimynystėje.

– Linkėjimai nuo Jučo, jis buvo seimūnas, skolinausi iš jo dešimt litų, kai sirgau, – pasakiau.

Kaip mane literatą matot, Algis buvo nepralenkiamas slengistas, kalbą pusiau prancūziškai, pusiu vokiškai, angliškai. Imu iš jo prozos meno puošmenas ir gražmenas. V. Folkneris, šeimos saito *bachūras*, labai tiko lietuviams, kurie yra šeimos sostinės pulkininkai.

Mums netrūksta žemės riešutų, ryžių ir datulių. Tačiau esu menkas, niekingas ir silpnas padaras.

Už lango griaustinis, žaibų ir krušos stichija.

– Ką tu, ką tu, aš nedrįstu vertinti savo mokytoją, – pasakiau.

– Prozą reikia vertinti pagal vaizduotės puošnumo galią. Gal pasitenkinsiu kuklaus prozos atlikėjo vietele. – Kalbėjau aš toliau. – Mano rašymo varpos didelės ir nedidelės, tarp kitų literatų kaip žąsis tarp gulbių. Geriausi darbai – kaip perkūnas žiemą, Žmonių yra, o žmogaus nėra, sakydavo Hemas. Jis buvo *šnapso* gėrimo reikalų ambasadorius. O gamtos sritis? M. princas sakydavo, kad tuo užsiims Panas, panašus į ožį.

– Aš nemėgstu, – pasakė Algis, – viduramžių, nes jie išniekino Sulos laikų šventyklą. Gamtos atspindys žydras it safyras. Fonas – frigiško darbo kolonų bazės, kapiteliai, karnizai it dainelė su senobinių gadynių motyvais.

– Trūksta užkeikimo etruskų kalba, – pasakiau. – Tu, Algi, kalbų žinovas (bet ne didesnis už mane). Palinkėk į sveikatą suomiškai.

Ir mes išgėrėme po taurę kruvino bergundo.

– Maljane, – pasakė Algis. – Mano dantys lyg arbondažo kabliai, esu varvaakis raukšlėtas, bet atakuoju anglų mergaites – dailutes, baltutes, grakštutes, jos sunkiai besilaiko stačios ir lengvai griūna aukštiełnikos.

– Apie išsilaipinimą ir partizanus smalsaus, aštraus proto žmonės (kaip Laimutė) pasakoja kaip anie šaudo nacių ir kovoja su jiems būdingu išdidumu ir drąsa. – kalbėjau. – Noriu paliesti mokslavyrį; Politikos varnai krankė apie Pasipriešinimo armiją, įskėlė kibirkštį apie gedulingą urną. Joje supilti pelenai (iš Hado), jų riesti nagai (jų likimo) drąsko minkštą širdį ir gili paranoja rodėsi neatlaikoma (purpurinė gėda mano skruostuose). M. princas visą laiką vaikystėje. Turiu išryškinti sielos ir intelekto negatyvą ir panaudoti prozos šautuvą; Taip mezgėja įgudusi laiko virbalus.

– Tavo dantys baltuoja lyg avių pulkelis, – pasakė Romutė. Ji įpylė sriubos ir alaus prie sriubos. Už lango lyja ir mes neskubiai bendravome, pasipuošę šiltu draugystės smaragdu. – Mano duktė ne stora, bet apkūni.

– Romutė pyko, – pasakė Algis. – Neva tu iškritikavai Rimaičių liniją. Tarytum ji, senamiesčio panelė būtų romanų ekspertas. Aš mėštau ir

mane muša šaltas prakaitas – Vytkis nori prisimint, ką gražaus ir gero patyrė. Gėlėtais jaunystės takeliais mes artėjame prie Hado, kur nusipelnome viešbučio žvaigždutę (o gal konclagerį?).

– Folkneris, šeimos sostinės generolas, aprašė tai, ko trūksta Vytenėliui, – pasakė Romutė. – Giminystės ryšius pakartok tris sykius. Kodėl neprisiminius tėvelio, juk jis dar gyvas.

– Kai Nemuną (Algis gyveno Nemuno gatvėj) kryžiuočiai šalmais sėmė, – kalbėjo Algis. – lietuviai negalėjo arti ir arklius ganyti ir – o amūre! – negalėjo žmonas apsaugoti nuo užpuolikų, tada buvo reikalingas M. princas ir jo planeta Nr. 183 su 183cm ūgio *bambizais*, su geru I. Q. , kaip tu, Vytki, ir pasakojai.

– Vytenėlis iš blogos šeimos (tėvai išsiskyrę), – kalbėjo Romutė, – Reikalingas M. princas

– Su cherubinų ir serafimų komanda.

– Kaip tu Amerikoj bendravai su negrais?

– Iš tolo matyti kaip baltuoja jų akių baltymai, o šiaip mes juos pakenčiame, nes mes juos vergų rolėje atvežėme iš Afrikos, – pasakiau. – Juodasnukiai ne mano terminas. Man tinka ir hipiai, linksmom kvailomis fizionomijomis. Ar jūsų šeimoj nebuvo bepročių, klausė manęs armėnas, su kuriuo gyvenau viename apartamente. Ką aš galėjau jam atsakyti? Ar aš altruistas? Manau išsibaigė tokios rūšies žmonės. Arba superfantazija, arba šimtaprocentinė tikrovė. Žmogus pats pasirinks reikalingą atveją. Aš esu laimingas kaip karalius (kai nesergu).

Pro langą mačiau Virgio kiemą ir Virgio mašiną. Vis dar lijo.

– Mano prigimtas sugebėjimas paleisti liežuvį, – kalbėjo Algis, – kai liejasi malonūs ar originalūs žodžiai ir gražkojos Lietuvos dukros užburtos pasirašo, nes nemėgsta melo ir apgaulės.

– Pasiklausykit, kaip įstabia maniera gieda poetai, – pasakiau. – Aš moku mandagaus elgesio skolas ir leidžiu dienas mandagiai bendraudamas su pasauliu. Bet Algio juokeliai traukia ir žavi. Jis žmonėse vis pastebi kažką naujo ir juokingo.

– Nesu su žuvies burna ir išsprogusiom akimis, – pasakė Algis. – Romutė lyg grobio ieško mano širdy skausmingų žaizdų. O čia tu, Vytki, su savo paranoja, tai apsėdimas. Pusė tavo meilių teorinės. Esu baltasis, valdančios rasės sūnus, kodėl turėčiau gerintis negritosui? Esu barzdotas, nuo metų sulinkęs žmogelis. Kuriam gerai apvali krūtinė, putnios lūpos, nuostabūs dantys. Galiu pasirinkt – tokių šimtai. Ir iš mano pasirinkimo tu spręsi, ar aš generolas, ar pulkininkas, ar leitenantas meilės sostinėje.

– Tavo meilių liudininkas – tik didelis lyg keptuvė mėnuo, – pasakiau. – Žmogeliukai pas tave daikteliai. O savižudybė paprasčiausias būdas išvengti gyvenimo pareigos.

– Jis. Vytenėlis. Aršus ir įtūžęs lyg banguotos jūros pyktis. Nekalbant apie tai, kad kasdien padaro pusantra šimto brendžio. Tas žmogėnas yra visas mėlynas – ir marškiniai, ir akys, ir lūpos.

– Kaunas tiek pat patogus, kiek ir gražus, – pasakė Romutė. – Kam tau tas Londonas?

– Aš čia jau metus nerandu darbo, – pasakė Algis. – Muzikantai čia badauja. Tik išrinktieji sugeba uždirbti litą. Aš tam per prastas. Grojau šokiuose, grojau vestuvėse, grojau „Vakare“. Kas tai atsimena ir kas pagerbia? Jos. Beribės dangaus platybės. Jos žino, kas teisus. Kaunas primena kalkėtą antkapį. Taškas.

– Protingo gimdytojo sūnau, – pasakė Romutė. – Bandyk toliau reikštis kaip mekeklė ožka. Tu, niekbybi! Skaisti ir tyra siela, ta nemindoma žmogaus sala tau, Algi, ranka pasiekiamą. Kodėl nebandai toliau dainuoti?

– Tėvui, – pasakė Algis, – aš nunešdavau kąsnelį. Jis kasdien numiega popietinio pogulio. Tuo metu buvau melancholiškas kaip vaiku netekus lakštingala. Tėvas. Svarbu nedidinti bėdos bėdom. Tikro tėvo neturėjau. Mama išsiskyrė su juo seniai. Kaunui viso gero.

– Tegul tave geresni dievai palydi, – pasakė Romutė. – Kaltės dėmė nesuteršė mano sąžinės. Tavo Algi *vikruntasai* neleis tau pakliūti į Hado liuksą ir valgyti nektarą su ambrozija.

– Tamsus ir ūkanotas Hadas, kur vaitoja milžinės Žemės vaikai, – pasakė Algis. – Ar jūs esat protu ir mintim pranašesni už mane? Kas man tas antrasis pasaulinis, kur grūmėsi du psichopatai. Dabar, kai dangus susipratęs griaudėja, pasakysiu: mane Romutė pamilo ir su manim suartėjo dėl mano liežuvio. Vytikiui toli iki mano vinukų.

– Elektra ir politinė žmogžudystė, kai krenta Agamenonas, štai kokios moterys; Penelopė – generalisimo šeimos sostinėje, – kalbėjau. – Romutė turi vyrą, kuris savo I. Q. skiria vaizduotei pokalbyje, nesavanaudiškai, be apčiuopiamos naudos. Tai lobis šalia.

Te atneša tai lenktasparniai paukščiai; Prozos drapanos – dangus ir žemė; jos lyg perkūno oželis, lyg žąsis, kuri laiko ant sparnų baltą debesėlį. Žolėje gailiai dejuoja fazanas, lapija šnabžda: šu, šu, šu. Pavasario sniegu prispausta pražydusi vyšnia, sniegas prislėgė narcizo lapelius.

Gaunu pailsėt žydinčios slyvos šešėly. garbiniuotgalviai žydai, protingiausi tarp ropojančių žemėje. Tegul užtemdo akis nakties teisybė. Tvirtaširdis vokietis, mažybiškai pavadintas Kanto ir Nyčės, aršus it plačiakanopis arabiškas ristūnas.

<Kiek kartų mane džiugino sėsdama ir tekėdama saulė, tiek puikiaaulis vokietis, drąsiai minantis žemę, ieškojo aukos prozos meno labui.

Kodėl? Juk niekados nepristinga maldų Dievui tėvui ir šventai Marijai? Žino tik likimas ir tai tik mirties valandą.>

– Saldžiašypsniės merginos palankumas ir smegenys lyg varškė ištiškę lenktynių meistriui avarijoje, – pasakiau.

– Aš tavęs bijausi ir lygiai gerbiu, – pasakė man Junesko atstovas. – Lygumų ažuolas ir juo įmirkęs brendis tau svarbu, nes tai hedonizmo

sostinės balai. Tavo garbė ilgalaikė lyg sidabro šaukštai, – kalbėjo šmaikščiai Junesko atstovas.

– Mano širdis minkšta ir karti kaip medūza.

<Apgaubtos rūkaiš ir migla kalnų viršūnės Seefelde. Eteryje dundėjo Perkūnas (nemokantis švelniai pasireikšti). Gražuolė klyktelėjo lyg lomoje paukštis. Seefelde aš buvau karžygys rainos panteros kailiu. Gražuolė pasakė: Nors myliu ir gerbiu, tačiau išbarsiu, netylėsiu; tarp vienmečių tu gudriausias, ne šlubas, ne žvairokas, ne raukšlėtas, bet tinginys, tingi ir renkiesi lengviausius kelius. Išskrido idėja ir nebesugrįš.

Pirmas epilepsijos priepuolis.>

<...>

– Kita vertus, Dievas dažnai neturi laiko mano ligoms, jis – košmaras! – kietaširdis. Kaip šnapsą aš myliu Staselį. Gal net daugiau. Per kūną perėjo šiurpas. Jis žadėjo nusižudyti, jei neapsižiūrės ir bus kaip daržovė. Juodas pragaras jam nebaisus, jis religijos kritikas, bet geras sūnus, narsus žaliūkas, užkirsta su botagu žokėjo drąsa. Trūko tik riebios, nupenėtos kiaulės meilės sau. Drąsa, kilnojančio skydą Ajanto ir tyla, kai žiaumojama aviena, o laimi besitrunkantis Perkūnas su žaibo siera ir aukso žybsniu.

– Ach tu paleistaliežuvi, – pasakiau Staseliui, – tu išblyškai, išsigandęs, kai užėjo kalba apie fašizmą ir pulkus vermachto pėstininkų. Tu, rūsčių mano žodžių pabūgęs, pasakei, kad nusižudysi, kai nebus malonumo gyvent. Į Dievą tu netiki ir į Hadą iškeliausi, atidavęs kūną medikams, kad skrostų studentai, neva, už tą sumą tave ir palaidos. Nuo likimo dar nieks nepabėgo. Senis Šaltis irgi egzistuoja pasaulyje kaip ir Jėzus Kristus. Tau katalikai kvailiai, bet taip nėra. Greitaminti Staseli, paskubink arklius, krikščionybė turi kelių tūkstančių metų įdirbį. Mano filosofija kaip durklas, į apačią pilvo sulindęs. Tu pasitikėk Dievu arba ne – lai tau netrukdo paranojinis saitas. Anot katalikų dvasios jėga yra numirt, nugalėjus skausmus ir iškentėjus mirtį kaip ir gimimą.

– Bet Staselis kitaip suprato išėjimo problemą. Jam vyriškumas – savižudybė tuo atveju, jei negauni nieko iš gyvenimo. Tai pirmas po Kalantos savižudis, kuris nusižudė, turėdamas sveiką protą. Iš to, ką aš žinau. Normaliam žmogui – savisauga teisingas instinktas.

– Laukiu kasdien išgirsti, kad Staselio nėra, jis nusižudė.

De profundis clamavi (lot. iš gelmės šaukiuosi). Savas nesavas sistema ir į ten Sokrato pokalbiai. Sokratas? Gal Diogenas, nebūtinai Sokratas.

Ir stilius. Balzakiškumas. Palieku prozą dar labiau sukrėstas. Mopasanas. Du trečdaliai dialogo viename puslapyje. Lietuvių aura: Nemunas, Kaunas. Kortelės su herojų gyvenimo įvykiais. Antika ir biblijinė mitologija. gardus Linos kūnas. Bet auksas rūdija ir sugyžta pienas; gal šis romanas lietuvių brangakmenis, skirtas bepročiams, kurie tusinasi

Markeso draugijoje. Idėja. Reikia padaryti mielą ir patrauklų skaitytojui skyrių.

Herojos akys: aš mokėjau ir mokėsiu atsisvirti; kalbu apie lietuvaitę, žuvusią Austrijoje, apie Beatričę. Pasakysit Vytenėlio galva visai apkvaišo. Laimė – tai tai, ko tikėjais ir ką gavai. Išvalga, nuojauta prieš siužetą, kabliukas prieš vyksmą, užuomina. Daiktas savaime (Kanto terminas). Galime nurodyti šios sistemos trūkumus, bet pasaulio rekordas tinka iki kitos ribos ir pasiekimo. Psichotiko akys su neigiamu atspalviu: man skauda, aš pykstu ir t. t.

Platonizmas ir filosofinė odisėja. Tai tinka senovės dievams. Maištas prieš autoritetus. Paauglys – tobulas eksperimentatorius. Kaip man sunku. Man vaidenas, kad Staska mirs.

Pasakiau, kad gražuolė iš Carito mirs nutrenkta elektros. Taip ir atsitiko. Kiekvienas daiktas apvaisinamas kitų daiktų. Erotinis pasitenkinimas, sukūrus taiklią metaforą. Bulvė. Muzikantas, pravarde Bulvė. Jo vardo neatsimenu. Tipiška meilė su Elena, vienapiršte heroja. Socialpsichologija tai gyvenimas besiremiant mokslu. Aprengtas žodžiais Diurerio paveikslas. *Abundantia cordis* (lot. Iš visos širdies), treniravimasis prieš mirtį. Hedonizmas, malonumų troškimas, kuris virsta nuodėme. Psichinė liga – treniruotė prieš mirtį. *In genere* (lot. apskritai) – tai *quid divinum* (lot. dieviškumas). Daiktų ir dalykų vertės hierarchija. Esu priverstas pralaimėti. Dar randu duobių. Akys: *est modus in rebus* (lot. viskam yra saikas). Neturiu problemų, su viskuo susitvarkau, – tai Bulvės akys. Tuo metu jis nesirgo.

Gigantiška mažmožių krautuvė – romanas. Sakiniai – ritualai. Čia tik tiesa, tik teisybė. Elgeta, neturįs kur miegot ir ką valgyti, gali būti generolu meilės sostinėje, draugystės sostinėje, religijoje. Literatūra – kreipimasis autoriaus į pasaulį. Parašyta paranojiko apie paranojikus. Tėvynės labai triūsti, Lietuvą mylėt – štai kur keliauja metaforos, charakteriai, faktai, idėjos ir vaizduotė. Imkime sokratikus, kurie kompensuoja savo vaizduotę logikos jėga. Estetinė fikcija – M. princas ir rožė (Rožuko). Metaforos su gamta. Ji. Putojanti jūra ir prozos bangos šniokščiant retam žodžiui ir šmaikščiam sakiniui.

Omne ignotum pro magnifico (lot. visa, kas nežinoma, atrodo žavinga). Hemingvėjaus užsienio šarmas. Bulvė, muzikantas, mokėjęs atmintinai pusę Dantės. Hierarchija gero vardo sostinėje.

Pirmiausia Seefeldas. Toliau muzikantas iš Vienos, persiūsta CD, muzikos kūrimas. Užmiršau svarbiausią dalyką – Beatričės ir Alekso mirtis (Romeo ir Džuljetos istorija); Bulvės paranoja, kurios net neįtariau. Pasakykime *amen*. Realūs gyvenimo epizodai. Kiek ateities norėčiau? 85? Norėčiau antkapyje: 1951–2036. Šaltas ir griežtas mokslas su Nidos, lietuviško Seefeldo, gamta. Svajoju mirt nenusižudęs. Rašau viską, ką esu sakęs kunigui. ; šis išrišimas – akstinas vaizduotei. Surenku girždančiu balsu gyvenimo daugiakovės sostines ir abu herojai *companeros* (isp. bičiuliai) įklimsta į paveldą, (*soziercajiet*), į tradiciją, papročius savas-nesavas

sistemoje. Šalia didžiųjų Lietuvos prozos paminklų rekomenduojame šį veikalą su mano testamentu ir gyvenimu“1-85“. *In petto* (it. kažkas) man prieštarauja. Gal *homo aditus naturae* (lot. žmogus – gamtos priešas)? *Adolascence* (lot. mergaitė), su veidu ir energetika – kaip stirna, ožka, skruzdė, briedė, šakalas – tai leidžia atspėti žmogaus sielą. *Soto voce* (it. pusbalsiu) sakau *Warte nur* (vok. palūkek). *Stirb und werde* (vok. Mirk ir tapk), sakė romanistas, apeliuojantis į amžinybę su Getės išsireiškimu „*Durch leido Freude*“ (vok. džiaugsmas per kančias). Aš liksiu savas-nesavas sistemos dėsnyje. Rožukiški sostinių saitai ir komanda – *nieden* (vok. gulk), kad pereitum tris kartus tekstą su vaizduote. Mažasis princas, Muska ir rožė – tai fantazijos fikcijoje. Čia pusė teisybės, kitkas išgalvota.

<Vyras, žmoną mušantis ir atgailaujantis. Taika ir ramybė. Beatričė ir Aleksas, I. graži, dešimties balų meilės istorija. Beatričė išsirinko Aleksą, nes jis pranašesnis už kitus savo statusu ir savo stotu (profesijoje – generolas). Herojė įvedama po įmantrios scenos (koncertas). Beatričė – ypatingai, nenusakomai graži ir skaisti.

„Aš“ išnykimas tai perėjimas į kitą gyvybės formą. Pragaras tik vienas iš sprendimų. Šuoliai į aukštį – metras trisdešimt (jei dalyvauji) ir daugiau – du metrai ir daugiau, esi savo šaukimo čempionas. Anapusinis pasaulis, dievai, tada mirtis pasidaro prasminga; geras vardas nukentės, jei neatlikai moralės užduočių. Abraomas priėmė žinią iš Viešpaties ir su juo sudarė sutartį. Katalikybė kinta mūsų dienomis. Mokslas tiria Žemę milijardus metų atgal. Krikščionis sako, mes kančią paaukosim ir Jėzus mus išveda iš gyvenimo kančios. Katalikybė įprasmina kančią. Epilepsija ir insultas – vienas iš kančios būdų. Paranoja – ypatinga kančia ir turime su pasekmėmis kovoti.>

Miela Jėzui mano išpažinties medus. Graži mirtis, bjauri mirtis, skausminga mirtis, lengva mirtis. Aš turėsiu lengvą, saldžią mirtį.

Caritas, kur valkatos karaliai. Beatričė.

Aš abejoju savo sąžine. Scena keičia sceną ir į silpną kataliko kūną ateina vargas. Brunetai, blondinai, mados atkeliauja į tą patį miesto rajoną. Smegenų ląstelės – jų būklė lemia, kuri iš tūkstančio ligų sutryps žmogaus sveikatą ir psichiką. Su mirtie baime reikia susigyventi. Faustas, Buda, Froidas – ar gali jų idėjos įtikinti žmogų? Saulės dievas, Perkūnas, actekų, majų, lietuvių tikėjimai ir aukos, kad saulė neužgestų.

Šiaip taip praplėšiau akis, atsimerkiau. Ilgai marksčiausi. Pasirodo aš stovėjau miške ir laikiau nosinę.

Tai buvo Faustas. Ar gi tai ne sapnas? Viso gyvenimo svajones ir nelaimės vadiname Faustu. Jis turėtų būti I. didelis vyras, didžiausias iš aplinkinių. Gal Sabonis?

<Arti visuotinis susinaikinimas. Noras atominėm bombom susprogdinti pasaulį, sunaikinti iki vieno žmogaus. Paranojikas prie atominio ginklo mygtuko. Psichotikai, sergą paranoja, gali tapti atominio ginklo siuntėjais ir totalinė mirtis, jei susirgęs jis pasiduoatų pamišimui. Šis romanas – prevencija globaliai paranojai.>

Tingumo žavesys. Jokių pavojų nestabilios psichikos žmogui. Jis. Sokratikas. Kažkiek pranašas. Daktaro Mengelės rudaakiai ir žydraakiai. Negrai – tinginiai, sako sukama spiritizmo lėkštutė. Apie demoną ir (1295-1316) karaliaus Vytenio viešpatavimą. Lietuvių Bonapartas – karalius Vytenis ir kalbos akcentai, nusirašant iš egzamino *špargalkės*. Ar ten mieste yra fontanas, yra graži aikštė? Statistika randa įvairių nukrypimų nuo normos, ką normalus žmogus nepastebės, o paranojikas pastebi, nes turi patirties.

Psichiatro ir klinikos stebėjimai. „Maro“ stiliumi. Paslaptis, kodėl jis tampa paranojiku? Tai paaiškėja po „Patriarcho rudens“. Meilė! Kodėl racionalus žmogus įklimsta į ją?

Kodėl? Selindžerio Esmė, paslaptingi santykiai. Šalia savižudybės baimė ir paslaptis. Psichinės ligos ir mirties galimybės.

Tai smirda ir pūva saulėje, lygiai kaip psichotikas, kurį rūpinamasi izoliuoti ir slopinti vaistais. Juodasis magas, mokslo vyras, kviečia įžengti į dūmų angą ir lieka be pinigų, bet su ryškia meilės sostine. Plaka širdis, dirba plaučiai, tusinimasis humanistinėmis idėjomis. Kiekvienas yra lydimas angelo sargo. Kai nėra dievo, atsiranda velnias. Tu, Viešpatie, esi be galo geras, visa, ką tu sukūrei yra gera ir gražu. 666 rato žvaigždėje gyvena šėtonas. Iš ten ir ateina blogieji angelai. Blogio kilmė iš ten. Apgaulę, melą naudoja Mefistofelis. Anot Mopasano, menkutė dalelytė mus domina ir ta pati nuo Dievo, nes *brudo* velnias neima.

– Man? – paklausė Bulvė. – Man tai nyku. Van Gogą pateiksime popieriaus plonumo riekelėmis. Gogeno saitas, kai baltas prostitutės sijonas plazda it burės.

– Aš užkeikiau medžius tyla, – pasakė Aleksas (dabar amžiną atilsį). Kitas stebukladaris darė iš muzikos pauzę, o iš šviesos – tamsą. Kiekvieną kartą ir – sekantį kartą. Myliu jus, aš nemeluoju.

– Tavo piktas charakteris, – pasakė man Bulvė.

– Tu būsi kritikas?

– Tarkim, o ką?

Jo akyse taškėliai lyg smeigtuko galvutės.

– Yra moterų klasta ir yra vyrų klasta, – pasakė Bulvė. – Didelei grupei medituojant įvyksta psichofiziniai pasikeitimai, kaip gegutės solo gegužė. Melas tik nuo šėtono.

– Pasakyčiau, gal žmonėms atrodo och kokia Rožuko proza, tačiau tyla ant jo veido gula žodžių kekėmis ir... – Čia Aleksas nuščiuvo.

– Kaip briljantas pirmas, nes briljantai geriausi moterų draugai. Rami meilė tesušyla jo širdyje. Jis, – kalbėjo Bulvė, – skaistus veidas, lūpų raudonis, sužėlę antakiai ir žydros, žydros akys. Ne žodžių meistras, o generolas, laimėjęs mūsų gero vardo sostinėje, gimęs gražioj sietuvoj, tai Nemuno kvapu atsiduodantis rapsodas. Ar šaltinis skaistus, ar švelnus persiko žiedas? Mes sakome taip, kai to nori papročiai ir paveldas.

<Kelionė į Raigardą. Akmenukai titnagai, surinkti Laimutės; maudynė upokšnyje, dvi lakštingalos ir gervė, gegutė... Siena su Baltarusija.

Suraučiaus muzika ir mūsų noras su juo susitikti. Tėtis laukia mašinoj, Švendurbės vairuotojas ir t. t. ir pan. Mes turėsime bijoti, bijoti teisingo Dievo keršto.>

Kodėl rūdija tavo prozos skydas? Kodėl tu plėšaisi kaip lakus drugelis?

Išdidus mirties šešelis žymi epochos ženklą. Norėjau papasakoti apie tai, bet tylėjau ir šyptelėjau, prisiminęs Leningradą, Nidą, Seefeldą, Raigardą. Gėdinausi to juoko. Tačiau juokiaus vis dėlto. Momentai, kai buvau absoliučiai laimingas. Gargaliuoja, prarasdama gyvybę, prozos metafora. Jūs skaitote šias eilutes ir pajuodęs kraujas čyrkštėli iš nosies po chuligano kablį (asocialioje vietoje). Kad tik išvengčiau kriminalinio draivo (tai paskutinis taškas pragaro sietuvoj). Esu viliojamas ir trokštu apkabinti. Noriu išsipasakoti apie raudoną rytai saulę iš po horizonto. Taip pat, kai ji nusileisdama šypsos. Reikia mylėti kiekvieną atomą, kiekvieną gyvybę. Mylėti, reiškia, viskuo džiaugtis. Meilė stipri kaip mirtis. Būk mano taurininkas, patarnautoja, – kalbėjau toliau Bulvei Seefelde. – Mes neatsidžiaugiamė, kai žiūrime į debesis, saulę ir kalnus, mišką. Prieš patį save aš kelsiu savo gražbylystę. Ramybė apgaus pušų viršūnes. Esu patvarus, joks vargas man neįgrįsta. Vasarotojas suaktyvina Nemuno pakrantes ir super žavų kvapą. Tai tęsiasi tol, kol palengva Nemunas tampa mamute.

Seefeldas. Ten daug miško, kupino pavėsio. Aš krentu iš nuostabos; panašiai griūna ąžuolas nuo žaibo ir pakvimpa siera, kaip žinia iš dievo Perkūno. Tą sceną aš dar labiau pamilau, nes tai neegoistiškas meilės matuoklis. O miškų karaliau! O girių žilabarzdi!

– Ji karalienė, – pasakė Bulvė. – Ne veisimosi mašina, o meilės matuoklis.

– Aš viena koja grabe, – pasakiau, – gal tegu padirba du grabus – vieną iš ąžuolo, kitą iš juomedžio. Ne tėvelis, o šešuras, ne motulė, o anyta, broli į svainį, sesutę į mošelę iškeisi. Kvepiantį lininį guolį pamainysi į rūkstantį pakrosnį – liūdna vyro namuose martelei.

– Nešu Elenai savo širdį sidabro lėkštėje. Kvepia minkšti žolynai ir gėlėti takai, – pasakė Bulvė. – Septynis melus aš pasakiau ir septynis kartus tiesą iš jų atradau. Tavo kilmę liudija giminaičiai ir pirmas jų – Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Genijaus sūnų likimas nemėgsta. Bet tu vaikaitis.

– Kasdien, palaisčius retais žodžiais, užderėjo prozas daržovės. Užsimiršo kai kas, ką jaunystėj regėjau.

– Tu prakeiksmis nesimėtyk, – pasakė Bulvė, – Te nuskursta tie, kurie turi poezijos rūmus, pilnus aukso ir sidabro. Tūptelk ir pakratyk metaforų vadžias (moteriška giminė), o Elena! Melodingą poeziją turi Aleksas. Iš eterio erdvių jis paskleidžia dangišką sėklą; murma vėjai, užia šviesos...

– Šiurpioji klaikybe! Perkūnas sugarma, rodos, čia pat;praplyšta debesis; staugianti audra ir mes, pilna apmaudo širdim, nusprendėme prisiminti savo lytinę jėgą. – Pasakiau.

– Melas, – pasakė Bulvė, – jūs pametėte gėrio – blogio ribą. Verta gailėsčio ir nėščia vilkė ir vaikinga lapė. Diomedas, Ajantas pas Homerą su širdies karštumu. Madam X ir fraulen von Y intriguoja. Reikia to išmokyti.

<...>

– Aš niekada nepasieksiu tikslo, – pasakiau.

– Kokio tikslo, – pasakė Bulvė.

– Aš ir nesakau, kad taip nebūna, bet mes pasiginčykime.

– Nežinau. Tai neįmanoma, – pasakė Bulvė.

– Kas tam prieštarauja? – pasakiau.

– O tu, supratęs, kad neteisus, kodėl neišvengi rožukiško štampos?

– O kaip kitaip, – pasakiau, – taip tėvas neapkenčia savo dukters, nes ji bučiavosi su jam nepalankiu jaunikaičiu. Yra atvejų, kai žmonės linksta į nusikaltimą. Tegul palieka mus ramybė nelabasis.

– Ji. Jo mamutė. Turbūt gimdydama įkvėpė jam šaltą temperamentą ir abuojumą. – Pasakė Aleksas.

– Beatričė, ji net galėjo ant savo plaukų užminti. Tobula lietuvaitė. – Pasakė Bulvė. – Tu, Vytenis, pasenai ir liks didžiuliai turtai – muzika ir proza – kurie dar nepadalinti.

– Ydos literatūroje – kvailumas, meilėje – nepastovumas, draugystėje – pagyra ir pavidulystė, – pasakė Elena. – Gerbiamas pone, Vytki, nes taip išmokinai mus tave vadinti, kodėl saulėlydis nušvito violetiniais ruožais, kodėl virtuvinė filosofija (70 metų prieš Nyčę) mums svarbu ir įdomu? Savižudybių padaugėja po švenčių. Jie ima kreditus, o praradę pinigų, klientai nusižudo.

– Esu *žulikas*, sėdėjęs kalėjime, su planais išlaužti seifą, – pasakiau. – Ar girdėjote TAI? Siužetą veda užuominos. Lygiai kaip, rankomis suspaudęs irklus, varo valtį į priekį žmogus, lygiai taip aš kapstausi su žodžiais, darbštus, enegingas ir ambicingas.

– Pliktojo genijaus provokacijos (kad taip nebūtų) ir žodinga srovė, štai, ko laukiame iš tavęs. Tavo muzikos kūrimo būdas yra tikrai genialus: Geros jums kelionės mūsų transportu (su intonacija – tai buvo ir pražuvo). Kiti žodžiai, bet su tapačia intonacija. Kontrapunktas.

– Aš priekaištauju vokiečiams, kad jie nesuprato Kanto ir jo užkaborių filosofijos. Kaip pasakė komediantas Nyčė: „Esu pasmerktas kurti dalykus, kuriems per silpni mūsų epochos dantys. „

– Kokia jūsų pavardė? – paklausė Elena.

– Rožukas. Atgaivinsiu savo gležną rožę saulės džiaugsmo spinduliais.

– Koks čia pokštas susiklostė? – paklausė Elena.

– Jei manęs pasigestų Vienos muzikantai, aš esu Seefeldė, pasakyk jiems.

– Atskris kregždė, – pasakė Elena, – ir atneš plaukų sruogą. Saldžiažolė pieva ir mergaitė, bėganti į didžiulio miško glėbį.

– Aš gėlių nelaisčiau, aš saulelės nelankiau, aš garbės nelaukiau, – pasakiau. – Bitele, gėlių valdove, paukšte greitasparne, kaip būtų, jei lietaus

pritrūktų? Bulvė gudrus ir išmintingas, o aš saulės vaikas. Vėjas vakaris priverčia tuo pat metu juoktis ir verkti. Austrai – piemenų tauta. Manau Faustas buvo austras. Tegul bus *glušas* ir iškvašėlis žmogus, naudojantis rūkytą ungurį ir raudoną ikra ir geriantis šampaną.

– Čia, čia, minutėle, užsidėsiu akinius, – pasakė Bulvė, – aha, puiku – štai tekstas, dabar jį matau.

– Esu būgnininkas, – pasakiau, – kokia negarbė mano šlovę pakirto, tik būgnininkas, grojęs su pirštais, plaštaka, rankos alkūne – šiais trim būdais. Vėl virš manęs muzikos giesmės plazdena. Vėl su geriausiai pasaulio būgnininkais grosiu ir treniruosiuosiu ant guminio pado. Mano kaip muzikanto vertė yra mažesnė už virtą kiaušinį, nes vaikystėje gavau pagrindus tik iš literatūros ir knygų.

Rausvaskruostė, apkūni Elena buvo altruistė; maniau išsibaigė tokios rūšies žmonės. Mano balsas toli nuskrieja ir, mišką pasiekęs, aidais atsišaukia. Tėvai, tėvų tėvai graikams svarbiausi, o ne tie, kurie išauklėjo, ne tie, dėl kurių rapsodas akis nuleido ir susigraudino, paleidęs ašarą. Jos. Sąžinės piktžolės, pakirstos žemdirbio triūso. *Bomžos* liga smelkiasi šurpiausiai, skausmas eina per kaulų smegenis

Teisingas karas ir neteisingas karas, kai karys žudo visus be jokio skirtumo, todėl karas tepa sąžinę ir yra žmonijos rykštė. Rugių lobis ir Eneidos dievų svarstyklės, spėjančios žmogaus likimą. Į dangų patekti geidžia kvailiukai. Aukštamintis jūsų vergas išars prozos eilutes ir išaiškins gyvenimo prasmę. Aliejai, tepalai, migdantys protą ir maitinantys degančias žvakes. Filosofija ir sostinių *saitas*. Vėjyje supasi varpos ir gamta pasitinka muzikantą Bulvę. Kolkas nepastebėjau jo paranojos. Niekaip nepastebėjau. O jis, kaip vėliau paaiškėjo, tuo metu sirgo.

– Tegul mane skradžiai žemės pavaro, – pasakiau, – ar čia liežuvio sumedėjimas? Te laimi dešimt kart mėnesinių turėtoja ir naudotojas. Esu pikčiurna ir priekabiautojas.

– Elenos mažytė burnos apatinė lūpa didesnė už viršutinę, – pasakė Bulvė.

– Bulvė niekada nepasieks tikslo, – pasakė Elena.

– Kokio tikslo, – paklausiau.

– Siekis tavęs, žvitrios ir grakščios vienapirštės, – pasakė Bulvė, – svarbiausia elgtis pagal Dievą. Šėtono keliamas triukšmelis pagal veidą ir akis man leidžia spėti ar toli kipšas ir jo užmačios, – čia jis nutylėjo. – Bet aš paskaičiavau, – kalbėjo jis toliau, – kad jau išgėriau savo dozę ir man užteks to brendžio.

– Gerų romanų siužetai susiję su meilės sostine, – pasakiau, – todėl nekaltinkite ir manęs. Taip pat parašysiu, kiek tai kainavo skurdžiui. Be to kuklumas – didžiausias gėris. Aš gimęs gėriui o blogiui nesu gimęs. Negalima žmogui gyvent su kitu žmogum amžinai. Meilė praeina. Savas nesavas sistema ir kritika. Švelnus kaip mergaitės jo veidelis, tačiau akys piktos kaip bezdžionės. Bulvė, vardan gerų laikų muzikavus, aš miniu puikų bosistą. Prozos epitetai, kyšoję iš idėjų pintinės ir aš, nemokantis elgtis su

pinigais – šimtas smulkių niuansų, giminystė su meile, svajone, klideshowais... Esu tikras lietuvis, nuklydęs į Austriją, bet ar esu vertas *tiešintis* su senai buvusiomis mintimis? Rožukiškas šlamštas ir Dievo kvailutė – Elena vienpirštė, kuri aimanuoja, Bulvei susirgus; Vytenėlis pats serga ir nemato, kaip suserga jo bičiulis. Apie būsimą Bulvės ligą ne iš karto, ne iš karto galėjau įtarinėti. Su Bulve pasielgiau kaip niekšas. Privalėjau paguldyti ją į ligoninę. Sielos dalykai. Nenorėjau vargti, kentėti. Užmečiau šią problemą. *Coзерцать*, kontemplanuoti užkampyje. Bulvė beprotis ir Hemas beprotis. Ir aš. Visi su pavažiavusiu stogu. M. princas sutramdė rožukiškus ketinimus. Aš pasiklioviau juo, galvodamas, kad Mocartas suparalyžiuotas Seefeldo kalnuose ir negrai pensione – CIA atstovai. Man protas buvo pakrikęs keturiems metams. Tačiau liko rusiška meilė žmonijai. Jūs įsigilinkite į pamišimo variantą. Šiandien vienuolika metų kaip nesergu. Rožukystėje jūs suprasite sveiko proto šlovę.

– Pusvalandžio seksas nebuvo Elenos tikslas.

– Džiaukis, kad turi minčių, pasakė lygumos. Džiaukis, kad tau tinka sokratikai, sako ežeras. Džiaukis, kad dabar bosas pašalins tave iš šlykščios tarnybos, rašo mėlyni kalnai. Ir aš džiaugiuosi gerybiniais herojais. Veros meilė ir Pečiorinas, ir ponios de Renal meilė Soreliui. Muzikantai pastebėjo mane minioj ir, iki valios prisijuokę, patenkinti užmezgėme draugystę; aš pakvaišęs, jis dar nepakvaišęs. Blogiukas Pečorinas tyčiojasi iš kvailučio Grušnickio. Pilnais malonių žodžiais aš supyniau skyrių ir apmirė garsai, skirti lengvabūdei meilei. M. princas ir jo žila mįslė įkrito man pro sielos langą. Siela, kaip gyvenimo po mirties antkapis. Dievo įkvėptas muzikos mokslingumas joja debesimis kartu su M. princu. Elena apkabina Bulvę su savo ilgomis šiltomis rankomis, ir šis nelaukė, kol plaukai pražils, nugara sulinks, atmintis ims šlubuoti, – jis bučiavo karštai vienpirštę ir manė, kad meilė amžina. Jaukus butukas, lyg dvaro fligelis su pečiuku ir nuostabia aura. Elena pirma pastebėjo jo ligą ir pranešė broliui, o šis ėmėsi adekvačių veiksmų. Brolis yra brolis. Elena ne iš tų, kurios dėl išskaičiavimo pameta vyrą. Gaisrininkas, miesto būras, kuris nušaltą nosį slepia gumine kauke (mano prozos svečias, dirbau gaisrininku). Taupiai – haiku maniera – aš pavaizduosiu kaip suka galvą saulėgraža, pasisukdama į saulę. Esu gimimo iš Kauno centro, ir tik paskutiniu metu gyvenu Vilniuje. Dono kazokai ir Lietuvos partizanai – karingi ir drąsūs. Idealistinė meilė (be sekso), man tai buvo tris sykius. Mano meilės rugiaagėlės; Meilė praeina (pas moteris) ir lieka istorijoje (pas vyrus). Berniukiškas Linos grožis ir psichopatijos priepuolis; ji žvelgė tokiu žvilgsniu (patrakusios akys), kurio aš negaliu pamiršti. Lina buvo balta rožė, tik lūpos ir žandai raudoni.

– Romantinė muzika ir vokiečių filosofai. Bulvei Elena buvo nuoga it banga, ir jis kažką negero galvojo, ir Elena pirmoji pastebėjo jo paranoją. Protingas nykštukas – M. princas; šlama girios ir šis nugali žvėries idėją ir pasako: Mirė Aleksas, mirė Beatričė, abu nutrenkė aukštos įtampos laidas. Romeo ir Džuljetos saitas. Jaunystėj mačiau *šnapsą* ir doras žmogus mane

pavadintų *lachudra*. Subanalėja idėjos, subanalėja net Dievas. Modernybės pažadai iš M. princo lūpų.

– Visos mano mintys iš gyvenimo. Nesmarkus pamišimo priepuolis Austrijoje (vartojau vaistus, tačiau per maža dozė), aš buvau tiesiog pamišėlis (susimaišė sveikas protas su klideshowais). Būtina paaukoti motiną, kad išgelbėtum vaiką. Aš bijojau to, kas bus po mirties – suparaližuotas, prijungtas su elektra ir kompiuteriu, kentėjęs apmirimą.

– Beatričės ir Alekso meilė. Jų sielos susijungė amžiams. Skausmas, draskantis Elenos sielą, Bulvei susirgus. Dorybė, vertė lyg kulinarija su burgundiškomis sraigėmis ir austrėmis. Stiprus lyg bulius koridroj, Aleksas vaišino *furšete*, parodęs pirminio statuso, lygi, vaišino su šašlykais, lašišomis, alum, konjaku ir fejerverkais. Pasijutau senesnis už Dievą. Motin mano, Alfonsa Rožukiene, tu kentėjai mano pasiutimą. Mano anūkas tavęs nepažinojo. Kūdikystė ir barškučiai – kūdikio krikštas. Aš buvau krikstatėviu tris kartus. Proverksmiai sakau: 85 metus išgyvenęs, Vytenėlis galės atiduoti skolą mirčiam. Toks mano planas. Ar pavyks? Pažiūrėsim. Aprašiau savo gyvenimą iki 65 metų imtinai. 65-85 bus skiriami apsakymams ir muzikai.

– Ant kaklo apgamas, toks pat pas tėvą ir močiutę. Tėvui aštuoniasdešimt devinti, o močiutė mirė sulaukus 96-erių. Svajoju išgyvent oriai, be savižudybės, iki 85 metų. Esu ambicingas kaip kino studijos *Fox twentieth centory* gražuolis. Susismaugusios juosmenį moterys ir bicepsingi vyriškiai – tai meilės objektai ir sekso pulkininkai. Hadas, galvoju apie savo protėvius, esu arti jų šešėlių. Tai aprašo jūsų tarnas, prozas atskalūnas. Už nuodėmės – beprotybės šuorai. Valio juodą duonelę valgančiam!

– Siaubas man beldžia į smegenis, – pasakė Bulvė, putlus lyg vištos kulšigalis. – Vietoj KGB ir Mosados, pasakė Aleksas, – išlenda mirties grėsmė; tai tęsiasi, tęsiasi, mes turim išgerti ir padainuoti, nes stengiamės likti nuoširdžiais. Už fonetinių ir morfologinių ribų atsiranda pusprotis, greitai trypčiojantis pirmyn – atgal.

Filologas nutilo lyg miegas susigūžęs balandis.

– Nigeris nuprausiamas ir tampa baltuoju, koku ir buvo (kai valė dantis ir spaudė tūbelę nuo galo, ar ne?).

Apie muziką Aleksas nusimano tiek, kiek tūlas, pavyzdingai koncertus lankantis žmogus. Bulvė buvo apsirengęs geriausiaisiais drabužiais. Viename buto kampe buvo krosnelė, o kitame miegamasis. Aš, tikintis ir praktikuojantis krikščionis, tada, kai sirgau, netikėjau į Dievą. Buvo tikėjimai į šėtoną ir į tai, kad esu dievo anūkas. Tada pasaulis buvo panašus į Boscho paveikslą. Ištisi skyriai apie mano liguistas mintis, klideshowus ir išsigalvojimus. Apie ciklopa? Apie Edipą? *Cogito* (lot. mintis) apie saulės šlaunis ir mėnulio krūtinę. Personažas, nakčia nuplaunantis visas ydas savo protu ir savo galva. Turiu Dievui užmokėti už savo sielą ir rauti piktžoles kiekvieną dieną. Mylėsiu Viešpatį, savo Dievą, visa širdimi ir visomis jėgomis. Neužmuši, nesvetimoteriausi, nevoksi, nemeluosi ir t. t. ir pan.

Kiekvienas žmogus, kuris daro bjaurastis yra pasmerktas. Vieno liudytojo neužteks, reikia bent dviejų – trijų liudytojų.

– Te šlovėje būna visi karaliai iki Juodosios jūros, viskas, ką paėmė lietuviai, palikę tik satelitus ir jiems jis prirengė lietuviško midaus ; ir būgneliai bei šokiai lydėjo jų pergales ir toleranciją pavergtiems. Ilgaamžiai? 85 metus išgyvenęs yra ažuolas, o 40 metų – drebulė.

– Lietuvis, norįs apsigyventi ten, kur gali ir rasti sau tai, kas naudinga. Brežnevo dienose aš pradėjau rūpintis sūnumi, o šis turėjo savo sūnų ir mano giminė tėsis. Anūkas Gabrielius. Lietuva – Dievo skrynia, kurioje pasakyta: ką geidi sau, duok prieteliui ir savo priešui. Lietuvis sakė tokius dalykus, nuo kurių spengė ausyse. Duok man mokslį dvasią, Viešpatie.

– Karalius turėjo septynis šimtus žmonių – karalienių ir 300 sugulovių. Jis padirbino tris šimtus skydų iš tyro aukso ir sostą iš dramblio kaulo, kurį irgi aptraukė auksu. Jis viršijo savo turtingumu ir išmintim visus buvusius karalius. Jo išmintis ir darbai buvo tiesūs ir teisingi.

O kad išklausytum lietuvių maldavimus, kad tauta darytų atgailą ir išpažintį Lietuvos Dievui. Visos Žemės tautos bijos mūsų Dievo ir išleis į Didįjį ieškojimą lietuvių tautą. Jis. Dievas, teisingas ir nėra kito be jo. Lietuviai gavo iš satelitų rusų 420 talentų aukso, kurį atvežė tiesiai pas Mindaugą. Skrynią su sandora rado netoli Gedemino kalno, miškuose. Dieve, leisk pasidžiaugti sandora, kurią lietuviai padarė, pasileidę į Didįjį ieškojimą. Kas dar pasakytina apie Mindaugą, ką dar jis yra padaręs? Ar buvo jis drąsus ir išmintingas? Ar jis atkeršijo už pranašų kraują? Ar užsukdavo pas jį tasai, kuris pereina per mus ir yra nelabojo siūstas? Mindaugas karalius užmigo su savo tėvais ir buvo palaidotas drauge su jais Lietuvoj. Jo liga buvo tiek smarki, kad jame neliko jokio alsavimo. Jis mirė. „Štai ateis bado metai ir tas, kuris tarnaus nešvarumams ir darys piktą Viešpaties akivaizdoje – jis praras sostą ir bus priešų nukautas“, kalbėjo pranašas. „Sutvarkyk savo reikalus ir namus, nes tu mirsi ir nebūsi gyvas“, pasakė tada kitas žynys, išmokęs aplinkinius Viešpatį garbinti.

TRAIDENIS

Jis su įlankomis žylančiuose plaukuose. Kalba apie būsimą karą ir Rusijos ginkluotę. Policija prigriebė jį girtą, besišlapinantį viešoje vietoje.

<Vasiljevas, drabužių dizaineris pasakė, kad lietuviai svajos apie rusus, nes kiniečiai urzurpuos mažą, jaukią Lietuvą.>

Mirtis, kelias, į kurį visi pasuksime, ir saulė bei mėnulis šuoliuoja laiku, o saulėlydis pasitinka su chromo geltoniu, o cinoberio spalvos krūmai – visi žėri kobalto ir geranijos spalvomis. Menas; mokslas ir cechai su psichiškai susirgusiais herojais (Vytenis išvijo žmoną iš namų); kasdienė malda, atsimink kad mirsi ir nepriėjęs išpažinties...

Traidenis, jam mirtis l. toli, ir epilepsijos priepuoliai tik priverčia atsilaukyti prieš likimo žabangas. Aš irgi susirgau epilepsija. Traidenis turi

svajonę kasdien išgerti puslitrį, bet tai jam pavyksta retai. Staselis gauna pensiją, o Traidenis pasigeria rečiau. Jo mamytė atneša pinigų maistui, jis juos prageria ir vėl viskas iš naujo.

Tą dieną, apie kurią pasakoju, blaivybės nė šnipšt. Mes turime apie ką pakalbėti. Jis ir toliau skaito knygas. Litras sauso ispaniško vyno buvo kablys (ne man, man tai negresia), kuris priverčia Traidenį parduoti viską, kas įmanoma. Jis vagia iš bibliotekos knygas ir perskaitęs parduoda. Jo tėvas buvo retų leidinių kaupėjas. Traidenis kiek spėjo pardavė tas knygas, o jo sesuo, dirbanti Lietuvos saugume, pardavė likusias. Ir garsi Lietuvoj kolekcija buvo išdrąskyta.

Zenonas Kerutis (buvęs Barvenko) nusitaikė į metraščius ir Lietuvos statutą, bet tai tik liekanos superkolekcijos. Vyksta kova tarp subtilių intrigantų.

Traidas žinojo, kur geriausias alus kioskuose. Jis dažnai prisimena filosofo kelio pasiekimus. Giriasi savo sūnaus, savo sesers pasiekimais. Jis supranta esąs žlugęs alkoholikas. Jei jis būtų gydomas psichiatrinėje, galimas daiktas, jis mestų vartoti alkoholį. Taip atsitiko Vytui Saulėnui. Šis išlindo iš tos duobės ir tapo normaliu piliečiu.

<Visuomenės informavimas apie ligas problema Nr. 3, kai paranoja Nr. 1, o epilepsija – Nr. 2.>

Jėzus, gražiausia būtybė visoje visatoje. Katalikas (Traidenis) spragteli pirštais ir klesteli ant fotelio. Pasakoja apie rusą užsienyje. Labai juokinga. Sveiko proto skiltis ir lotynų – graikų kalbų mokslas – kvailystė prieš krikščionybės logiką ir vaizduotę.

Traidenis, kiečiausias filosofas iš man pažintų, įvaldęs filosofinę kalbėseną ir turintis savų minčių (aukščiau už Šliogerį). Daugiametis darbas Vatikano radijuje ir savotiškas katalikizmas, visa tai dievobaimingos sielos malda, kuri gelbsti tautą ir tautos filosofus. Jis yra buvęs Lietuvos šuolių į aukštį čempionas, šoko virš dviejų metrų. Iš jo paėmiau metaforą apie hierachiją kaip šuolių į aukštį rezultatus. Filosofijos sostinėje jis irgi iššoko virš dviejų metrų, o gal net buvo Lietuvos čempionu filosofijos saite. Gerti kiek įmanoma, gerti! Esu matęs alkoholikų, bet nė vienas tiek nepasiekė profesijoje (filosofija). Atsiskyrėlis, nesulaukęs filosofijos talento triumfo.

– Aš filosofijoje bėgsiu iš pradžių pamažu, paskui kiek įkerta, – pasakė Traidas.

<Gražios lūpos turi teisę bučiuotis, o pirštai turi teisę į glamones, kai kūnas yra tobulas. Du kart aprašysiu vilkus, besivejančius roges (dėdė Juozas Rožukas laikė arklį). Antrą kartą vilkai sudrasko herojų.>

Traidas buvo švelnus kaip motina, žvelgianti į savo kūdikį. Akyse išminties gilumas ir homeriškas juokas požiūryje į dabartį. Akys – kol kas saugu, viskas gerai. Geriausias pasaulyje žmogus – negeriantis Traidenis. Jis gali žavėti bet kurią lengvapėdę. Pasiryžau aprašyti šį puikų vyruką, bet jo alkoholizmas neleidžia turėti didelių vilčių pralenkti Nyčę.

<Laimutės žingeidumas, darbštumas, ištikimybė (kol kas) leidžia man užvertus galvą nakčia žiūrėti į žavųjį Pietų kryžiaus žvaigždyną ir jausti

šalia genialią poetę, žurnalistę, fotografę. Jos žvilgsnis, tūnantis giliai akyse, lankstus kaip špagos geležtė. Ją pamačius, visi panori mylėti viens kitą ir būti geram viens kitam. O kad aš būčiau šalia mėnulio blyno, kuris į nevilgtį stūmė vargšą plevėšą. Brūzuoju kojomis metaforų grindis; saulė, gerai padirbėjus, nusileido į juodmargę naktį.

Mano smegenys ir protas iš pasalų pakirto mano dvasią, ir aš pamišęs blaškiausi JAV, Italijoje, Austrijoje, Vokietijoje, Lenkijoje.>

Kadangi žodžių limitas ribotas, apsiribosim liaudiškon metaforom. Gražuolis medis gražuolį vaisių pagimdo. Žydra pavasario žibutė slepias žalumoj; Ūmus gamtos siautelio rezultatas – žibutės, jos atseikėja už pavasario pastangas. Tikiuosi ne dėl paranojos ramiai apleisiu šį gyvenimą.

– Nelauksiu, kol pasikeis laikai ir liūdesys apleis tavo širdį, – pasakė man Traidenis.

– Apmaudas kyla dėl tavo gėdos. – Pasakiau.

– Husserlio mokinys Heideggeris keitė fenomenologijos projektą, – pasakė Traidenis. – Šizo analizė tvirtėja: kažkas kaip kažkas. Be manęs ir kiti šizoanalitikai polimezuoja (pasąmonė, sapnas, svajonė). O saldusis šypsni, padėk paslėpti mano gudrumą. Imkite ne pieną – tulžį iš mano čempioniškos krūtinės, kai mano išmintis kažko panorės paikų smegenų dėka...

– Jaunystė lengvai patenka į saldžių sapnų karalystę. Alkana žemė grįžta prie darbščios saulės. Pabudėjęs naktį, aš sakau: būsiu savas svetimas ir savas-nesavas mokslinėje sąžinėje ir gero vardo sostinės sąvokoje, su iškelta absoliučios tiesos vėliava, plazdančia bet kokia kaina ir bet kokiū būdu. Tai mano požiūris į pasaulį, kurį laikau vieninteliu teisingu, ir skandalistas Nyčė filosofuoja kūju, nuversdamas senąsias vertybes ir nukaldamas naujas vertybes (kaip Dievo mirties sąmokslą).

– Begalybės horizontai. Mes palikome sausumą ir sėdome į laivą, – kalbėjo Traidenis, – na. laiveli, dabar saugokis, aplink vandenynas.

<...>

– Artėja valandos, kai tu pamatysi – nėra nieko baisesnio kaip begalybė. F. Nyčė: „Linksmasis mokslas. Šauksmininkas ir liepiamoji nuosaka – tai konstrukcija su menamiais santykiais ir veido turėtoju, noru pažinti žmogų pagal vardą ir pavardę.“

– Taisyti koraną, – pasakiau, – didžiausia nuodėmė su savas-nesavas sistemos paveldu. „Beach boys“, „Humble pie“, „Grand funk“, „Stephenwolf“ – roko paveldas. Savas nesavas sistema: automobilis su dešinėje pusėje vairu ir svarai sterlingų... Hi, hu, ha – jaunimo stovykla Birštone, lietuviškas paveldas. Bendra išvaizda, – pasakė Traidenis, – tu esi stiprus, kai bendrauji su draugais ir silpnas, kai išsirenki gražuolę.

– Traidenio akys: viskas ramu, viskas gerai, tik truputėlį pasirūpinsiu. Silpnaprotyste aš pavadinsiu tai, kai tavo veiksmi nėra išmintingi. Tai nėra liga, tiesiog I. Q. nėra aukštas tuo momentu. Prie paranojos taip pat yra būvis, kurį drąsiai galime pavadinti silpnaprotyste: silpnas protavimas ir klaidos sveikame prote. Traidenis elgiasi ne

išmintingai, be saiko geria, tai jam trukdo gyventi ir žlugdo sveikatą. Filosofą Traidenį galiu pavadinti silpnaprotyste sergančiu žmogum, nes jis nestipraus, silpno proto. Alkoholikas, narkomanas, paranojikas – visus juos reikia gydyti psichiatrinėj ligoninėj, nes jie turi slpno proto momentus.

Savikritika ateina, kai smegenys praranda trombą, sudėtingiausiu būdu išvalo klaidingą protą.

Traidenis, mano nuomone, serga psichine liga ir jį reikia gydyti vaistais. Silpnas protas – kvailumas, besilaikantis ilgą laiką. Nuo žodžio „silpnas“.

Deja. Dėl epilepsijos ir trombo jis mirė. Amžiną atilsį.

SEEFELDAS

Pensione aš miegojau vienam kambary su negrais iš Nigerijos. Buvau įsitikinęs, kad jie – sukti CIA-istai. Vienas naktį atidarė langą ir aš peršalau. Maniau, kad tai piktavalius veiksmas. Su vienu jų užėjau į *Casino*, gėriau šampaną, o anas laukė manęs prie durų, nes į kazino negrų neįleidžia. Penki kilometrai nuo Seefeldo iki pensiono, aš vaikščiojau pėstute. Kartą kartu su tais negrais užėjau į restoraną, kuriame garsiai grojo disko muzika. Šie šoko ir taip kvailai, kad žiūrint iš šono ėmė juokas. Supratau, kad čia kvaiši nigeriai o ne CIA-istai. Supratęs, kad sergu, paėmiau daugiau vaistų. Bet sveikas (savikritiškas) išsilaikiau tik vieną dieną, neturėjau pakamkamos dozės, per silpni vaistai. Sirgau Italijoje, Vokietijoje dar metus, kol vokiečių policija paguldė į psichiatrinę kliniką ir pagydė vaistais. Vokietijoje taip pat buvau atsipeikėjęs, bet neturėjau vaistų ir vėl įkritau į psichozę; taigi, du kart savo gyvenime buvau atsipeikėjęs be ligoninės ir vaistų ir tik kelioms dienoms. Miuncheno kalėjime buvau laimingas, turėjau maistą, lovą, gaudavau iš kalinių parūkyt. Gyvenau vienutėje, nepastebėjau, kad ten būtų homoseksualūs santykiai (kaip yra Lietuvoj).

Kai lipau į kalną link pensiono (iš Seefeldo), sutikau vieną iš Nigerijos. Jis bijojo, kad aš jį pastūmsiu po ratais, ir aš supratau, kad jis taip pat serga paranoja. Matote, kaip dažna yra paranoja ir kaip reikalingas šis romanas.

Jauna demokratija Rytų Europoj tik žengė pirmuosius žingsnius. Pensione buvo iš Gruzijos, Moldavijos, Baltarusijos (jei sužinos kad pastarasis prašė politinio prieglobsčio, jį patalpins į kalėjimą; tokia Lukašenkos tvarka).

Kai gavau laišką iš Anglijos ambasados su adresu Rolingstonų būgnininko Čarlio Wattso, arabai iš Irako labai susidomėjo mano sėkme, o Bulvė muzikantas pabučiavo mane, supratęs, koks svarbus žingsnis žengtas mūsų muzikinėje karjeroje. Pensiono gyventojai vogė iš parduotuvių; jie žinojo visus kelius, kaip gauti eurą. Pensiono direktorius mėgo mane, aš užeidavau į tvartelį, kuriame buvo penkių rūšių avių, žirgas ir ant kūdros čiužinėjo gulbės, pasilikusios žiemai. Turkas, neatsimenu dėl ko spjovė man į veidą. Rusas, Afganistano veteranas, negavo politinio prieglobsčio ir

išvažiavo į Vokietiją. Beje, buvo ir vienas vokietukas. Nesupratau, ko jam reikia iš Austrijos. Gal jis sirgo? Nepastebėjau. Negras iš Nigerijos, kurį pristaciau Bulvei, paprašė, kad leistų jam gyventi pas Bulvę. Tikėjimo žodžio darbuotojai gal penkis kartus mane vežė į Insbruką, į religinį sambūrį; davė drabužių, maitino ir aš mielai bendravau su jais, nors ir netikėjau. Beveik niekas nesuprato, kad aš sergu.

Elena, po to, kai jo brolis išvežė Bulvę į psichiatrinę, man pasakė:

– Esu trečiame semestre nėščia nuo Bulvės, bet matydama, kaip kenčia paranojos priepuoly Bulvė, aš nusprendžiau padaryti abortą. Sumokėjau tris tūkstančius eurų daktarui, kuris daro abortus vėlyvoje stadijoje, nes nenoriu, kad mano kūdikis būtų paranojikas.

Austrijoje sutikau (kaip dažnai tai pasitaiko) du paranojikus – nigerietį ir Bulvę muzikantą. Negrai kaip armėnai šoka ir yra vyrmyliai (dėl to AIDS ten toks dažnas), tai žemos kultūros atstovai.

DVIRAČIAI

Pirmą dviratį pavogiau Austrijoj; aikštelėje žaidė vaikai ir be grandinės buvo pastatyti dviračiai. Policija klausė manęs, iš kur tas dviratis. Atsakiau: man dovanojo negrė (nes maniau, taip meluot geriau).

Kelias naktis nakvojau pakelėj pensione, bet mane iš ten išvarė. Vieną naktį pernakvojau kitam pensione (ant stalo), bet mane ir iš ten išvarė. Vyrukai iš Rytų Europos leido man išmiegoti.

Kitą dviratį pavogiau Miunchene iš olimpinio miestelio pastato trečiam aukšte; balkone radau dviratį ir jį pavogiau. Tai buvo aukštos klasės dviratis. Nakvojau ant rastų miške, ne šalta, man labai tiko. Namuke, prie kurio sustojau, man davė pavalgyti. Vieną kart gavau dešimt eurų Rimini stoty, Italijoje. Vieną kart kalnuose užėjau pas žmones ir man padėjo, bet aš tuos eurus pamečiau; Miunchene nakvojau laiptinėje ir vėl man davė dešimt eurų. Mano pragaro košmaras baigėsi, kai Miuncheno policija, man pasakius, kad sergu psichiškai, nuvežė mane į Haarą, Miuncheno priemiestį. Turėjau aukščiausios klasės maisto, lovą ir rūkymą (daktarė nepagailėjo). Man nieko netrūko. Plius įsimylėjau jauną Anetę. Turėjau tris draugus: fortepiono koncertinį pianistą ir violončelistą bei vieną iš dvyniukų lenkutį paranojiką. Pianisto tėvas buvo Vokietijos saugumo vadas, dabar pensijoje. Buvo ten nacių generolo sūnus, sergantis, atvykęs iš Argentinos; jį visi lepino; jis iš nacių kolonijos Pietų Amerikoje. Jo tėvas emigravo paskutiniomis reicho dienomis. Keli vyrukai per vasaros gražumą įklimpo į seksą ir miegojo su paukštytėmis iš namukų šiek tiek sveikstantiems pacientams. Mano gydytoja Frau Dr. Ketisch labai mane mylėjo. Atnešė iš namų kepurę, kai aš išvažinėėjau namo (su palyda). Ji skyrė man pigius vaistus, bet po pusantro mėnesio aš pasveikau (buvo kartą, pasveikau vienai dienai, bet po to vėl atkritau). Parodykit, kaip tauta elgiasi su psichotikais ir aš pasakysiu, kiek ten civilizacija yra pažengus. Yra pakeistas požiūris į paranojikus nuo Himlerio laikų.

<Staselis, darželio ir smėlio duobės draugas, su kuriuo nenutrūko ryšiai visą gyvenimą. Jis, kur jau ne, norėjo nusikąsti sau liežuvį už tai, kad priminė skaisčią vaikystę.>

Kur gi ta sielos suknelė? Ne tai, kaip kalba melodramatiškasis ponas Heideggeris. Taip kalba Traidenis. Pasirodo jis moka pykti.

– Pats švenčiausia ir pats sakraliausias instrumentas yra būgnai, prie kurių prisisuko Vytenėlis, – pasakė Traidas.

– Pakasyk man nosies galiuką. O kaip malonu... Tipiška meilė – šalia gyveno, įsimylėjo, – pasakiau. – Vladimiras Tarasovas, mano mokytojas, rodęs kaip laikyti lazdeles, vienais metais geriausias Europoj būgnininkas. Jo draugas Sherry Key, amerikiečių poetas, nusėdęs Vilniuje. Kuprevičius plius Vilnonis – Kauno centro padidintas vaizdas. Spalio revoliucijos kritikai ir kalantininko meno salotos.

Tarasovas yra pasakęs, kad Pikaso, taip, labai gabus vaikinai, bet Tulūz Lotrekas man aukščiau. Žinios ir vaizduotė – štai ant ko laikosi mano meno salotos. Mama nepagirtų, jei aš negročiau solo su būgnais. Geriausias būnų solistas yra Vladimiras Tarasovas. Išgirdęs buvau užburtas.

<Gėtė, harmonija ir daugiakovė. Daug sostinių. Nuo seržanto iki generolo. M. princas ir rožė. Rožuko kapsai, zanavykai, sūduviečiai, mįslijantys apie planetą Nr. 183.>

– Galiu atseikėti tau, kolega, M. princas atkeliavo iš tavo žvaigždės, kur gyvena aukšto I. Q. ir fantazijos žmonės (po mirties ir prieš gimimą). Viskas, kas svarbiausia, siejama su M. princu. Reikia nuolat prisiminti loginio proto ir fantazijos jėgą. Esu banalinė kvaiša. Kauno centro bičas. Su atranka iš patirties: pirmos, antros trečios eilės esiniai...

<Nikolaj Grigogovič, *vy mnie obeščiali*, pasakė Staselis *rotnui*. Nyksta mano giminė, sakė Staska. Aš neturiu vaikų. Nuo pirmadienio iki šeštadienio dirbau kroviku, visada nusiskutęs, švarus. Viršum liepų lyja lietus ir jų šaknys palaimingai geria vandenį. Eik šalin, šėtone. Čia ir tenai – Sezamo pyragai. (Jo akys apsiblausė, vokai apsunko).>

<Kortų žaidimas *tūkstantis* yra mano šeimos poilsio saitai.>

– Aš einu iš proto, mirštu dėl prasmės neturėjimo, – sakė kažkada Staselis. – Reikia knygų, kurias norėčiau paskaityti savo anūkei (jos neturiu). Atlantida kalbėjo lietuviškai. O sala nuskendo. Atlantidos piliečiai jau turėjo kompiuterius ir atominį ginklą. Tą mini mūsų žydai, su kuriais (*judiš* laikais) taip gražiai sugyvenome.

<Aleksas, padaręs pirotechninius sproginėjimus, šašlyką, lašišą, alų ir brendį. Tai ir yra įdomu: jis mylėjo savo darbą kaip piktčiausią savo priešą. Pjauk lyjant, kitaip giedroj nebus iš ko kupetas krauti. J. -L. Godaras: Kalbėti, stovint ant scenos. Herojus šauna su pirštu „pū“ ir garsas nuaidi.>

Po paranojos atėjo insultas ir epilepsija. Jei Vytenį užpuola neganda, tai iš paskos eina dar kita. Likimas juokiasi, smulkiai kikendamas. Mane bloga akis nužiūrėjo ir aš tapau pamišėliu. Genai. Brolis Laimūnas Rožukas, verslininkas, pasišventęs kaimo turizmui, sugebėjo tapt milijonieriumi. Ar jis skriaudžia mane? Parodys ateitis. Brolis, jeigu būtų menininkas, būtų

kaip Kamiu, bet jis skaitė gyvenime gal dvidešimt knygų ir į menininkus žiūri kreivai.

Scena, kai būdamas moksleivių, pamiršdavau buto raktus ir eidavau pas tėtį paimti raktų, vėluodavau į mokyklą ir lipdavau į Linksmadvario kalną, kur buvo Žemės ūkio technikumai, ten tėtis dėstė.

Šiandien šalia Laimutė, laimės deivė. Dėlto ir nesergu jau dešimt metų. Ji panaši į angeliuką, o mano ydos, kaip pavyzdžiui, melavimas verčia išpažintyje susigėsti. Gal ir ji yra pamelavus, nepastebėjau. Taip gyvena nepripažintas talentas ir mano varžovai metaforų sferoje lieka užpakaly. Galvojate, kad aš nusidėjėlis, bet paklauskite, kaip buvo iš tikrųjų. Būdamas vaikas nepraleisdavau gripo, diedukas pasakė: necikęs. Ar pavyks rašyti su linguista E. A. Po psichologija (požemy užmūrytas žmogus). Iks meilužė atsidavė žaliūkui, kurio strėnos buvo pajėgesnės. Pastarasis mušdavo ją kaip obuolį. Sūpuojantis nuo kojos ant kojos Vytenėlis su veidu tokiu lyg būtų nužudęs gerąją tetulę. Ji. Kmynai, padėti ant krūtinės, apmalšinantys mėnesinių skausmus. Sutikau ją po penkių metų ir – ką gali girtas bambizas? – šnirpščioja šnervėmis literato metaforos ir gula epitetai į malonią grinoriaus aurą.

<NHL ir NBA – savas-nesavas sistema ir sirgimas už savo komandą; Vietoj faraono – masonų vadas, o vietoj įstrižų akių – kapas ir laidotuvės to, kurį norėtų palaidoti kaip mumiją. Kai matau ją, alpstu, o kai užsimerkiu matau žvaigždėtą naktį. Ūmus kaip tigras ir užsispyręs kaip jautis, ieškau filosofinio akmens, iš kurio gaminamas auksas, buvo tokia mada. Mums reikia jūsų, sako žaidėjas sirgaliui, mums reikia jūsų.>

Apdarai purvini, gal tik švaresni už Kazanovos sąžinę. Traidienio angelas sargas aplaidžiai ėjo savo pareigas. Šykštus kunigas – masonas ir du įvykiai masoniškam siužete: laimė su pakilimu ir kapai su sakiniaus iš dviejų žodžių. Chi, chi komitetas ir *madam*, bordelio savininkė, tai vaizduotė link charachiri, (japonų savižudis, neabejotina paranoja). Senam prozos vilkui gal pavyks parduoti šią painingų formų prozą. Aforizmai dideliausiomis raidėmis. Padės laidotuvinių maldos su Ave Marija.

Valgymas – paskutinis malonumas hedonizmo sostinėje. Jis prieinamas kiekvienam. Tereikia išalkti, ir malomumas čia pat. Herojus laimingas, nors situacija gali būti baisi. Prisiekiu savo *trauzais*, esu lyg išplėšęs banką Delono gerbėjęs. Mano sąžinė; jei ką, praneškite man apie jos labryt. Štai ko nenorėjo Traidenis. Chm, chm, taip stojasi T. K. (tau kotas). Mums padėjo skalsi kovotojo duona su žmogiškumo liudijimu. Literatūros vampyras su lūpomis prie lūpų.

Teigiamą herojų atmuša fonas neigiamo, su minusiukais. Žydraspalviai žiedai ir Nemunas, saldusis lietuvių vanduo. Siaurusevičiaus, gimtinės generolo saitas su Nemuno kvapu ir švelnia srove. Esame laimingi tėviškės gamtoj. Kovotojo saitas, aplankant miestus, katedras, pilis. Planai didelėm raidėm. Mažom raidėm – skonis liepžiedžių arbatoje pamirkytas biskvitinio pyragaičio ir keturi puslapiai apie tai. Realizmas ir tai, kas

žmogui būdinga. Bažnyčios freskos ir kiti Prusto pilni jausmų posakiai, metaforos, išblankusios šios dienos pakartojime.

– Nyčė, kol nesusurgo, tapo imperijos simboliu, – pasakė Traidenis. Kartą, pas jį užėjęs išgirdau, kaip gomuriniu balsu dejuoja panelė (aš taip pat ją turėjau ir ji lygiai taip pat dejavo garsiai. Dvidešimt sostinių ir dvidešimt rezultatų (šuočiai į aukštį ar karinis laipsnis – Mendelejevo lentelė). Savas nesavas sistema ir pirmavimas mažoje grupėje. Meilė pirmoje klasėje, kai įkišau į suolą šokoladą Mildai. – Minusiukai tai ne mūsų stilius, – sako Traidenis. – Manęs nedomina sostinių rezultatai, labiau rūpi, kokios buvo viltys ir kaip tai įsikūnijo tikrovėj. Pupa, mano žmona, velionė, jos bučinys buvo ne gašlus o labai ir labai mielas. Ką aš čia kalbu, gal pradėsiu vėmti gyvomis žuvelėmis. Nukaušusios vakarėly šmėklos šoka savo kapuose. Pavydulingas ryšys nuo vaikystės iki subrendusio Otelo. Pranciškui buvo artimas kiekvienas žmogus, kiekvienas ligonis, nusidėjelis ir net – kiekvienas daiktas artimas, – pasakė jis prie „Amazonės“ brendžio. – Viešpats žodžiu gamtą sukūrė, turime puoselėti ją iki numirsime. Visi išgyvename hormonų audras. Reikia atgailoti ne tik už save, bet ir už kitus. Trisdešimt paveikslų cerkvėje, bet nuogumo nerasta. Pavyzdžiui, Pranciškus santykiuose su moterimis buvo nepaprastai skaisčius. Pranciškui tarnauti ligoniams reiškė dalyvauti išganomajame Kristaus darbe. Žmogiškiausi aktai – prašytos ir gautos Kristaus meilės – taip įkūnijama artimo meilė. Čia pareisime į pirmo asmens žodžius. Napoleono frazė būtų tikus viens prie vieno. Kas nutiesė kelią pasaulio žydams užkariauti? Atstovai liberalios prastuomenės? Žydas dirbo kaip *indicateur* (pranc. informatorius). Kultūrinis avangardas privarė gyvenimo putų, – kalbėjo Traidenis.

– Papasakok kaip tu norėjai pamylėti savo mirusią žmoną paskutinį kartą, – pasakiau. – Girtuoklis, pažiūrėjęs į tavo mėlyną nosį iš kart matai – girtuoklis.

– Mes vieni kitus cituojame, – pasakė Traidenis.

– Geriau maketavimas žinomų tiesų, negu originalus deklaravimas nesąmonių, – pasakiau, – 99 % žmonių skolinasi idėjas, paima jas iš šono, jos nukopijuojamos ir tik vienas procentas originalios, nepasiskolintos. Septyniolikmečio požiūriai ir šešiasdešimtmečio požiūriai, perskaičius 200 knygų, tada ir dabar. Tapatybė per 43 metus pasikeitė, kai ką užmiršau, kai ką pastebėjau iš naujo. Ėmiausi rizikos.

Būdamas dvylikos metų perskaičiau visą Kauno mokytojų namų biblioteką. Būdamas septynių metų perskaičiau „Asiliuko Mafino nuotykius“ ir nusprendžiau būti rašytoju.

– Maži stebuklai, filosofinis kontekstas ir jo supratimas kuria prasmės manifestą, – pasakė Traidenis.

– Koordinuojant prozos eigą, imuosiu žodinio smurto, – pasakiau. – Svarbiausia procesas, o ne rezultatas (šios knygos skaitymas yra pats sau tikslas). Nemoku pakutenti smalsumą. Mąstymo daugiakovė ir kritikos šampanas, kai plojama dėl perliukų. Konforto zonoje genijaus žadintuvo skambutis veda į mieguistą žodžių sesiją. Mums reikia dėmesio, o jums

reikia aukso ir tai ne viskas. Skalsu, ponai, Lietuvoje 1000 miršta per metus dėl savižudybės. Šis romanas išgelbės tūkstantį žmonių į metus. Užtęstųjų proza – panašiai kaip Barto kinas, per dvidešimt minučių – dešimt dialogų. Prozininko širdies šiluma ir skurdo sąspūose esantys žmonės – savinoriavimas ir maudymas penkioliką metų nesimaudyjančio bomžos. Pavalgydinti, aprenkti, priglauti ir aplankyti. Ilgalaikiai bedarbiai. Prezidentė D. Grybauskaitė: Džiaugiuosi matydama jus čia, prezidentūroje, ir tie žmonės, kurie šiandien skurdesni – mes siekiame jų skurdo mažinimo.

– Pupa nulupo mano bananą. Turėjau norą pademonstruoti savo stebūklingą lazdelę, traukinio stabdžio rankenėlę; šis mano gyvenimo svirtas, viršijantis standartus net tavo prozos baleto romane.

<Rožukas Laimūnas, perskaitęs gyvenime dvidešimt knygų: rašai brudą, kam reikalinga tavo rašliava.>

Ką gi, ką gi. Lietuvių prozos žvaigždės spindesys. Mikropasaulyje vienos rūšies pralaimėjimas yra kitos sėkmė. Pasakykime viens kitam ką nors pozityvaus. 1911.IV.10. Čiurlionis miršta nuo plaučių uždegimo, labai norėjęs mirti, o ne kentėti paranojos kančias. Savižudybės kablys paranojos platformoje.

Kristus? Prieš trisdešimt milijonų metų Australijoje pasirodė žmonės. Ledynečiai apsunkino gyvenimą, tačiau žmonės prisitaikė. Prieš trisdešimt penkis milijonus metų Australija atsiskyrė nuo Antarktidos. Eukaliptai turi šimto metrų aukštį, o sekvoja dar didesnė.

Pravartu žinoti, kad ši proza talentinga, nors ir ne Gebelso ar Kremliaus propogandos stilius. Ar lengva būtų jums parašyti kas dvidešimtą sakinį? Būtų sunku. Kas sunku, tas ir reikšminga. Naivus surrelizmas ir nespaltvota psichodelika. Beprotytis t. y. *homo pervers*, protingas – didelėm raidėm, stambiai. *Foucault*, o mažesnėm raidėm – Husserlio logika. Lėtas atradimo procesas. Svarbu sutelkti visuomenę kultūrinei veiklai. Lietuviai nori gyventi savo valstybėje, o ne okupuoti kitas tautas, net ir Algirdo laikais. Tautų apsisprendimo teisė. Bet aš ne popiežius.

Kai žmogus įsimyli, sielos uola virsta žydinčia pieva. Krintanti žvaigždė yra Fausto magija. Žvaigždžių milijardų milijardai, o ši mano svajonių spinta veda į pašvęsto gyvenimo kelią.

– Ir, – pasakė Traidenis, –...

– Ačiū, – pasakiau, – Ir mažytė pergalė stiprina sielą. Dievo išprotėjimas – tai nenusakomas pasiklydimas. Mirtis yra vienatvė ir paskirstymo punktas. Meilė vienintelė nugali mirtį. Darbai ir pastangos dėl artimo. Mane sukūrė šiluma tarp motinos kelių (genialus faktas). Yra nekrikščioniški tikėjimai, bet jie nepaaiškina kančios. Tėra judaizmas, krikščionybė ir islamas. Aš šypsaisi it mergelė po nekalto prasidėjimo. Kirmėlė, kiaušinėliai ir vikšrai – taiėjimas iš vienos formos į kitą. Sielos perėjimas į kitą būvį yra keitimas formos taip pat. Ateity mes sužinosime detalčiau. Kietuolis, štangos bičiulis aprašys tikrovę milimetriniu būdu (a la Prustas). Pranašingas sapnas yra saldus ir palaimingas. Tai gatvės gale užsidegęs žiburėlis. Algirdo laikais kletėjo Bizantijos epocha. Rašysiu daug

ir ilgai apie paranoją ir keistus žmones: išvengimas smūgio pritūpiant, koja *Mavashi geri*, nuleidimas rankų lėtai, l. lėtai ir smūgis atbula ranka.

– <Planeta Nr. 183 (cm) ir galaktika 140 (I. Q.).>

– <Diedukas miegojo šešias valandas per naktį. Laikė šešias kiaules ir dvi karves ir porą arklių.>

Aš supūsiu taip ir nepažiūrėjęs į savo teminį paveikslą. Paišant portretą, paminėti jo mirtį. A. Puškinas: Pripratimas – dangaus dovana.

Gaisras – A klasės fantazija. Aš pasimesdavau, taip ugnyje spraga drugelis. Pokalbis apie Diną Moriartį, *bledūnq* – turistą su svajonių valanda ir nakties poezija. Manęs nebebus, bet čiurlens tas pats šaltinis. Mano žmonos skarelė plaistos vėtroje tarsi balta ugnis. Užbaigęs kuklią vakarienę, užsidėjau naktinę kepuraitę ir tapau stebukladariu, sukūrusiu dainuojančius gonokokus. Šis tekstas net švelniausius paverčia kietuoliais. Bet aš niekuo nesigirsiu, nebent keliom nesušukuotom mintim.

65–70 (dar gyvenu), nenusižudžiau

70–75 (ar gyvenu?), nenusižudžiau

75–80 (ar gyvenu?), nenusižudžiau

75–80 (ar gyvenu?), nenusižudžiau

80–85 (ar gyvenu, bet gal ir užteks)

Надо дууу отвечти, – pasakė Staselis, – *Matka Boska*, mes krikščionys, *по полной программе*. Visi dabar tūpčioja ir, ar dar blogiau, krapšto pakaušį; apie dainavimą mes neturim žalio supratimo. Bet *после битвы кулаком не машут*. Mes pasirenkam formatą šliuziniu būdu. Akys piktos ir kovingos. Tu, Vytki, kaip *snieguročka*, truputį priplaukusi. Akys piktos su šešėliu paranojos. Atėjo laikas edukacinės programos pristatymui.

– *Nu da pošly ty* – dzūkas pizdukas. Esu ištuoktinis, o ne sutuoktinis. Praėjo laikas, kai aš laksčiau pas mergas. *А мне этого надо?* Irgi mat.

<Šaltalankių auginimo komanda. Musės sugadino derlių. 150 ha plotas. Padarėm visas klaidas. Pardavėm 15 tonų uogų. Vokiečiai varo l. gerą naminukę ir likerį; paklausa didelė. O juk žemė nederlinga – priemolis, molis. Uogas talpiname šaldiklyje (26 laipsniai minus). Kuo geltonesnės šaltalankių uogos, tuo daugiau vitamino C. Kuo silpnesnė psichika, tuo mažiau vitamino C. organizme.

– *Все хорошо, кровавая маркиза*, – pasakė Staselis, – Och velnias, teks eiti į parduotuvę. Mes labai ant dugniuko. Taip, taip, taip... Už tą mūsų susitikimą.

– Ar nori čin čin?

– Į durnus klausimus neatsakinėjame. – Pasakė Staselis.

– Ar tai nutylėjama? – Pasakiau. – Ar laiku?

– Laiku. Kas vėliau, kas anksčiau, ypač, kai esi susidomėjęs. Paeksperimentuokim, padarom dar po 150 g brendžio.

– Šiandien geras tūsas. Daivos Kvedaraitės ūkis – šaltalankių plantacijos. Mano *fortikas* neatlaikė ritmo. „Skiriuosi“, pasakė Kristina.

„Mano didelis yra per senas. Aš jį pažįstu 100 metų.“ Ateina Kęstučiai, ateina Vytukai, ateina Vytenėliai...

– Bus įdomios veiklos, paskambinkit, – pasakiau Birutei ir padovanojau savo romaną „Taikdario dienoraštis“. Autobuse Žeimantas paklausė (iš tos konferencijos): Norit ar nenorit brendžio, pasakykit „aš neprieštarauju“, arba „aš susilaikau“.

<O čia pradžių pradžia: tu būsi nelaiminga ir seksas analiniu būdu, senovės graikų paveldas, netiks tau. Dzūkiška krosnis, didelis pečius, 11 kleckų, malkų nedaug. Receptas – kalėdaičiai – Dievo kurpaitės ir erelio akys kruopščiai paima sceną. Akys išsprogusios su spalvotu komentaru. Gavau cukrinį bučinį ir tūkstančiai išgelbėti iš sanižudybės, toks gestas sveiko proto rėmuose. Svarbu nenusiseilinti.>

<2007 m. Seimas parvirtino psichinės sveikatos strategiją. Bet po šio romano turi būti surastas kitas, logiškesnis planas. Nuo nepriklausomybės pradžios savo noru iš gyvenimo pasitraukė 33 000 mūsų tautiečių. Po šio romano mes laimėsime tūkstančiais. Kasdien nusizudo 3 mūsų piliečiai. V. Andriukaitis pasirašė įstatymą įsteigti savižudybės prevencijos biurą. Sveikatos apsaugos ministrė R. Šalaševičiūtė pripažino, šiam biurui pinigų nerasta, nors šiems ir kitiems metams reikia 800 000 litų. Šimtui tūkstančių gyventojų tenka 31 savižudis. Čia krizių valdymo grupė, kovojanti dėl savižudybių prevencijos.>

<Iškepti ar išvirti. Štai kur klausimas, – pasakė Andrius Mamontovas su specifine intonacija, ir aš pagal tai parašiau melodiją.>

M. princas. NAIKINTUVAI

Brigada, pavadinta Antuano de Sent Egziuperi vardu, ir aštuoni pilotai, vengrai, kuriems saldų miegą po skrydžio siunčia M. princas. Jie baigė mokslus Vengrijoje, tobulinosi Kanadoje, po to Švedijoje (nes ten gamino lėktuvus) Ištvan Sabo paveldas su M. Princu ir vengrų karininko prestižas.

<Keltuvininkas prie lyno kelto šalia Elbruso. Su juo lošiau šachmatais, kol nebuvo elektros, ir aš laimėjau. Tada buvau dvylikos metų. Kelionė su tėčiu į Kaukazą.>

<Užliejamos pievos, apsemti namai, bet ten gyvenę ūkininkai neišsikrausto. Potvyniai, kitais metais vėl potvyniai. Bet prie to prisitaikoma. Taip pat paranojikas išmoka gyventi su liga, nes priepuoliai būtinai kartojasi.>

Oro policija saugo nuo svetimų transporto lėktuvų, bombonešių ir naikintuvų. Naikintuvo raketos reaguoja į metalą ar lėktuvo ugnį. Panašiai policininkas, kuris saugo tvarką, irgi turi ginklą. Mes turime naikintuvą ir krauju apginsime savo tėvynę. Amerikiečiai saugo Lietuvos erdvę 5 metus, lenkai – 6 metus, o vengrai – 2 metus. Esame NATO partneriai nuo 2004 metų. Lietuva turi keturis naikintuvus. Jų variklis kaštuoja 4 milijonus.

– Nusiraminkite, – sako lakūnas, – mes jus apsaugosime. Greitis 1200 km/val. Mažiausias greitis – 300 km/val. Kuro svoris – 4 tonos. Du pilotai dviviečiuose – mažiau patyrę, o vienviečiame – labiau patyrę. Šiaulių tako ilgis – 3,5 km (kai Vilniaus takas – 2,6 km). Piloto amžius – iki 40–42 metų. Bet italų generolas, skraidantis naikintuvu yra 50-ies metų. Lėktuvai „Miražas“, „39C“, „F-15“, „F-16“, „F-18“. Po skrydžio ilsisi mažiausiai parą. Kol kas neatsirado lietuvių, norinčių tapti kosmonaut, nors visi kosmonautai skraidos naikintuvais. Skrydžio aukštis – 13 km. Krūviai didžiuliai. Reikia specialios aprangos. Kai kyla, – spaudžia žemyn, o kai leidžiasi, atvirkščiai. Ne nuo lėktuvo rūšies, o nuo piloto meistriškumo priklauso sėkmė (kaip „Formulė-1“). Garsas didesnis kaip „Formulė-1“. Reikia perskaityti daugybę knygų ir būti stiprios sveikatos. Baigęs mokslus gauna leitenanto laipsnį.